

Główny Urząd Statystyczny *Central Statistical Office*
Urząd Statystyczny w Gdańsku *Statistical Office in Gdańsk*

**KAPITAŁ LUDZKI
W POLSCE
W 2010 R.**

***HUMAN CAPITAL
IN POLAND
IN 2010***

STUDIA I ANALIZY
STATYSTYCZNE

*STATISTICAL STUDIES
AND ANALYSES*

Gdańsk 2012

ZESPÓŁ REDAKCYJNY EDITORIAL BOARD

Przewodniczący President

Jerzy Aukształ

Członkowie Members

Ewelina Grochowska-Subotowicz

Piotr Jaworski

Jacek Maślankowski

Teresa Miszke

Mirosława Rutkowska

Agnieszka Wąsikowska

Magdalena Wiktor

Hanna Zielińska

Anna Źochowska

Tłumaczenie Translation

Małgorzata Kruszevska

Projekt okładki Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Urząd Statystyczny w Gdańsku Statistical Office in Gdańsk

ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk

tel. (58) 768 31 00, 768 31 30

fax (58) 768 32 70

e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl

<http://www.stat.gov.pl/Gdansk>

ISSN 2299-775X

Przy publikowaniu danych GUS When publishing CSO data

prosimy o podanie źródła please indicate source

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych, Al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa
Nakład: 290 egz. Format B5. Cena 25,00 zł.
Oddano do druku: grudzień 2012 r.

PRZEDMOWA

Kluczowe znaczenie kapitału ludzkiego w rozwoju ekonomicznym i społecznym narodów nie może zostać w żaden sposób przecenione. Przyjmuje się, że kapitał ludzki wpływa na indywidualne zarobki pracowników, efektywność i skuteczność przedsiębiorców, jak i na wielkość wartości dodanej generowanej przez gospodarkę narodową. Świadomość ta skłania organizacje międzynarodowe oraz przedstawicieli poszczególnych państw do poszukiwania wiarygodnych metod jego pomiaru, pozwalających na formułowanie programów rozwoju na poziomie indywidualnym, organizacyjnym i krajowym.

Złożony charakter i wzajemne relacje czynników konstytuujących kapitał ludzki sprawiają, że nie wypracowano jednolitego w skali światowej systemu pomiaru, który mógłby stanowić wzorcowy model zbierania danych statystycznych. Istnieją jednak uznane kierunki poznawcze, które posłużyły do przygotowania metodologii badań. Są to podejścia dochodowe, kosztowe oraz dotyczące jakości kapitału ludzkiego. Rozbieżności, wynikające z wielości koncepcji naukowych, dotyczą również samej definicji terminu kapitał ludzki. Na potrzeby niniejszej publikacji przyjęto propozycję OECD¹ mówiącą, że: *kapitał ludzki to wiedza, umiejętności, zdolności oraz inne właściwe jednostce atrybuty ułatwiające tworzenie osobistego, społecznego oraz ekonomicznego dobrostanu*². Przyjęcie tej definicji ukształtowało sposób przygotowania założeń ułatwiających w przyszłości podejmowanie badań porównawczych przede wszystkim dla poszczególnych obszarów terytorialnych.

Podstawowym założeniem leżącym u podstaw opracowania *Kapitał ludzki w Polsce* jest konieczność dostarczenia systemu wskaźników częściowych umożliwiających prowadzenie samodzielnych badań i analiz na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym w następujących obszarach: demografia, zdrowie, edukacja, rynek pracy, kultura, nauka, technologia i innowacje oraz ekonomiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego. Dane zebrane ze zbiorów statystyki publicznej oraz źródeł pozastatystycznych zostały przeliczone według przekrojów ujednoliconych dla całego badania. Oczekiwania użytkowników formułowane na forum dyskusyjnym Głównego Urzędu Statystycznego sprawiły, że zakres danych prezentowanych w publikacji znacznie się poszerzył. Z tego powodu podjęto decyzję o uzupełnieniu niniejszego opracowania pełnym zestawem danych w postaci elektronicznej, co umożliwi swobodny dostęp do wskaźników opisujących kapitał ludzki w pożądanym przekrojach.

Niniejsze opracowanie jest pierwszym z cyklu publikacji GUS na temat stanu kapitału ludzkiego w Polsce. Do tej pory ukazywały się jedynie opracowania regionalne w tym zakresie, prezentujące stan kapitału ludzkiego w wybranych województwach. Niniejszą publikację przygotował zespół pracowników Ośrodka Edukacji i Kapitału Ludzkiego Urzędu Statystycznego w Gdańsku. Prace metodologiczne prowadzone były przy współudziale Zespołu ds. Badań Kapitału Ludzkiego powołanego przez Prezesa Głównego Urzędu

¹ OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

² The Well-being of Nations. The Role of Human and Social Capital, OECD 2001, dostępne: <http://www.oecd.org/dataoecd/36/40/33703702.pdf>.

Statystycznego oraz właściwych dla poszczególnych obszarów tematycznych Departamentów GUS. Metodologia badania została zaopiniowana przez Komisję Metodologiczną GUS oraz Radę Statystyki. Wszelkie uwagi i sugestie mogące pomóc w przygotowaniu kolejnych publikacji zaspokajających potrzeby szerokiego grona odbiorców indywidualnych, przedsiębiorców i organów administracji rządowej oraz samorządowej będą mile widziane. Prosimy je kierować na adres sekretariatu Urzędu Statystycznego w Gdańsku, tj. SekretariatUSGDK@stat.gov.pl.

Jerzy Auksztol

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Gdańsku

PREFACE

The key role of the human capital in economic and social development of nations cannot be overestimated in any case. It was accepted that human capital involves in individual employees earnings, effectiveness and efficiency of entrepreneurs as well as the worth of added value generated by national economy. The awareness of that phenomenon makes international organizations and representatives of particular countries to search for reliable methods of human capital measures, that allow formulating development projects for individuals, organizations and country.

Complexity and interacted relations of the factors that constitute human capital cause there is not any unified system of measurement, which could be used as a standard model of the statistical data gathering. Nevertheless there are cognitive trends that were used to create the methodology of the research. These are income, cost and the quality of human capital approaches. Discrepancies, that are the results of several research concepts, concern also the definition of the human capital. In this publication the definition is used based on the OECD³, which is as follow: Human capital is the knowledge, skills, competencies and attributes embodied in individuals that facilitate the creation of personal, social and economic well-being⁴. Using this definition influenced on the way the assumption was presented. This facilitates to make comparison analysis in the future, especially for particular territorial areas.

The basic assumption of the elaboration Human capital in Poland is the necessity of providing partial indicators that allow making independent researches and analyses on the local, regional and country levels in the following research areas: demography, health, education, labour market, culture, science, technology and innovation as well as economic and social determinants of human capital development. The data gathered from the public statistics repositories and non-statistical sources was calculated in this study by unified dimensions. The requirements of users formulated on discussion forum of the Central Statistical Office caused that the scope of the data presented in this publication was significantly extended. Because of that reason, the decision was made to supplement this elaboration by the set of the data in electronic format, which allows accessing the indicators on human capital by required dimensions.

This elaboration is the first of the series of CSO publications on human capital in Poland. Previously human capital was presented only in regional elaborations, limited to selected voivodships. This publication was prepared by the group of analysts working in the Centre of Education and Human Capital Statistics of Statistical Office in Gdańsk. Methodology work was made in cooperation with Working Group for the Human Capital Study, which was established by the President of the Central Statistical Office, and CSO Departments specialized in particular areas of the human capital study. Methodology of

³ OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development.

⁴ The Well-being of Nations. The Role of Human and Social Capital, OECD 2001: <http://www.oecd.org/dataoecd/36/40/33703702.pdf>.

this study was evaluated by the CSO Methodological Commission and the Statistical Council. Any comments and suggestions that could help to prepare further editions of the publication will be kindly perceived, especially those that fulfil all of users' expectations and requirements, including individuals, entrepreneurs, government and self-government institutions. Please send them to the e-mail address of the Statistical Office in Gdańsk, i.e. SekretariatUSGDK@stat.gov.pl.

Jerzy Auksztol

*Director
of the Statistical Office in Gdańsk*

SPIS TREŚCI

	Str.
PRZEDMOWA.....	3
SPIS TABLIC.....	8
OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH	16
WYKAZ UŻYWANYCH SKRÓTÓW I AKRONIMÓW	16
1. KONCEPCJA BADANIA STANU KAPITAŁU LUDZKIEGO	18
2. UWAGI METODYCZNE	23
3. KOMENTARZ ANALITYCZNY	33
4. TABLICE	111
5. SŁOWNIK POJĘĆ	357
6. ŹRÓDŁA DANYCH.....	388

CONTENTS

	Page
<i>PREFACE</i>	5
<i>LIST OF TABLES</i>	12
<i>SYMBOLS</i>	16
<i>ABBREVIATIONS AND ACRONYMS</i>	16
<i>1. THE CONCEPT OF THE HUMAN CAPITAL STUDY</i>	20
<i>2. METHODOLOGICAL NOTES</i>	28
<i>3. ANALYTICAL COMMENT</i>	82
<i>4. TABLES</i>	111
<i>5. GLOSSARY</i>	373
<i>6. DATA SOURCES</i>	389

SPIS TABLIC

	Tabl.	Str.
Demografia		
Ludność na wsi i w miastach według województw	1	111
Ludność w miastach liczących w 2010 r. 100 tys. i więcej mieszkańców	2	112
Ludność w wieku przedprodukcyjnym w miastach liczących w 2010 r. 100 tys. i więcej mieszkańców.....	3	113
Ludność w wieku produkcyjnym w miastach liczących w 2010 r. 100 tys. i więcej mieszkańców.....	4	115
Ludność w wieku produkcyjnym mobilnym w miastach liczących w 2010 r. 100 tys. i więcej mieszkańców	5	116
Ludność w wieku produkcyjnym niemobilnym w miastach liczących w 2010 r. 100 tys. i więcej mieszkańców	6	117
Ludność w wieku poprodukcyjnym w miastach liczących w 2010 r. 100 tys. i więcej mieszkańców.....	7	118
Ludność według grup wieku	8	119
Ludność w wieku przedprodukcyjnym według województw	9	119
Ludność w wieku produkcyjnym według województw	10	121
Ludność w wieku produkcyjnym mobilnym według województw.....	11	122
Ludność w wieku produkcyjnym niemobilnym według województw	12	123
Ludność w wieku poprodukcyjnym według województw	13	125
Płodność kobiet według województw	14	127
Ruch naturalny ludności według województw	15	128
Współczynniki reprodukcji ludności według województw	16	130
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według województwa poprzedniego i obecnego miejsca zamieszkania.....	17	132
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według województw	18	136
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według grup wieku	19	137
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci	20	137
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały w miastach liczących w 2010 r. 100 tys. i więcej mieszkańców ...	21	138
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według kontynentów	22	140
Zdrowie		
Przeciętne dalsze trwanie życia	23	142
Osoby w wieku 16 lat i więcej według samooceny stanu zdrowia	24	144
Osoby w wieku 16 lat i więcej według występowania ograniczonej codziennej aktywności.....	25	146
Osoby w wieku 16 lat i więcej według występowania długotrwałych problemów zdrowotnych	26	147
Styl życia i profilaktyka osób w wieku 15 lat i więcej w 2009 r.	27	148
Pracownicy medyczni według województw	28	149
Posiadający prawo wykonywania zawodu według województw.....	29	152
Lekarze specjaliści	30	155
Ambulatoryjna opieka zdrowotna według województw	31	156
Szpitala ogólne	32	158
Osoby zarejestrowane w poradniach dla osób z zaburzeniami psychicznymi, uzależnionych od alkoholu i innych substancji według województw	33	159
Zgony według przyczyn	34	161
Edukacja		
Dostęp do wychowania przedszkolnego według województw.....	35	162
Wskaźniki skolaryzacji netto dla wychowania przedszkolnego według województw	36	163
Wskaźniki skolaryzacji netto dla szkół podstawowych według województw	37	164
Wskaźniki skolaryzacji netto dla gimnazjów według województw	38	166

	Tabl.	Str.
Wskaźniki skolaryzacji netto dla zasadniczych szkół zawodowych według województw i płci.....	39	167
Wskaźniki skolaryzacji netto dla liceów ogólnokształcących i profilowanych według województw i płci	40	168
Wskaźniki skolaryzacji netto dla techników według województw i płci	41	168
Wskaźniki skolaryzacji netto dla szkół policealnych według województw i płci	42	169
Struktura uczniów szkół ponadgimnazjalnych według województw i typów szkół.....	43	170
Uczniowie przypadający na 1 nauczyciela w szkolnictwie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym według województw.....	44	171
Przeciętna liczba uczniów na oddział w szkolnictwie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym według województw.....	45	172
Nauczanie języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży według województw i liczby języków.....	46	173
Świetlice oraz szkolne koła i uczestnicy zajęć pozalekcyjnych w szkołach dla dzieci i młodzieży według województw	47	175
Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży otrzymujący stypendia prezesa rady ministrów i ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego według województw	48	177
Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty według województw	49	177
Wyniki egzaminów gimnazjalnych według województw	50	178
Zdawalność egzaminu maturalnego według województw i płci.....	51	179
Zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe oraz egzaminów dyplomowych według województw i płci.....	52	180
Wskaźniki skolaryzacji netto dla szkolnictwa wyższego według województw i płci.....	53	182
Studenci szkół wyższych według województw i grup kierunków studiów	54	182
Absolwenci szkół wyższych według województw i grup kierunków studiów.....	55	186
Udział studentów studiów pierwszego stopnia w liczbie studentów ogółem według województw i płci	56	189
Udział studentów studiów drugiego stopnia w liczbie studentów ogółem według województw i płci.....	57	190
Udział studentów studiów magisterskich jednolitych w liczbie studentów ogółem według województw i płci	58	190
Struktura studentów szkół wyższych według województw, formy studiów i płci	59	191
Struktura absolwentów szkół wyższych według województw, formy studiów i płci	60	193
Uczestnicy studiów doktoranckich na 10 tys. ludności według województw i płci.....	61	194
Otwarte przewody doktorskie na 100 tys. ludności według województw i płci	62	195
Stopnie naukowe doktora nadane w szkołach wyższych na 100 tys. ludności według województw i płci	63	195
Sluchacze studiów podyplomowych na 10 tys. ludności według województw i płci	64	196
Osoby dorosłe (w wieku 25-64 lata) uczestniczące w kształceniu i szkoleniu według województw.....	65	196
Ludność w wieku 15 lat i więcej według województw i poziomu wykształcenia	66	197
Rynek pracy		
Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej według płci i województw	67	199
Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym według płci i województw	68	200
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-64 lat według płci i województw	69	201
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku produkcyjnym według płci i województw	70	202
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata według płci i województw	71	203
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 55-64 lata według płci i województw	72	204
Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata według województw	73	205
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według płci, grup zagrożeń i województw	74	206
Liczba przepracowanych godzin przypadających na 1 zatrudnionego według sektorów własności i województw	75	209
Wskaźnik absencji pracowników według sektorów własności i województw.....	76	210

	Tabl.	Str.
Wolne miejsca pracy według zawodów	77	211
Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy według regionów i województw	78	212
Przeciętne wynagrodzenia brutto pracowników według płci, poziomu wykształcenia i województw	79	213
Zarejestrowani bezrobotni według poziomu wykształcenia, płci i województw	80	221
Bierni zawodowo według poziomu wykształcenia i województw	81	227
Bierni zawodowo według miejsca zamieszkania i województw	82	229
Bierni zawodowo według przyczyn i województw	83	230
Kultura		
Liczba mieszkańców na jedną bibliotekę publiczną łącznie z filiami według województw	84	232
Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika według województw	85	233
Biblioteki specjalistyczne według województw	86	234
Instytucje kultury według rodzaju i województw	87	235
Uczestnicy wybranych imprez organizowanych w wybranych instytucjach kultury według województw	88	237
Absolwenci wybranych kursów organizowanych w instytucjach kultury według województw	89	238
Indywidualni czytelnicy bibliotek według rodzaju oraz wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz według województw	90	240
Uczestnicy wybranych zajęć organizowanych w galeriach według województw	91	241
Czytelnicy bibliotek publicznych według zajęcia i województw	92	242
Czytelnicy bibliotek publicznych według wieku i województw	93	245
Zajęcia oświatowe organizowane w muzeach według województw	94	247
Seanse i widzowie w kinach stałych według województw	95	248
Nauka, technologia i innowacje		
Zatrudnieni w B+R według poziomu wykształcenia i województw	96	249
Zatrudnieni w B+R według grup stanowisk	97	253
Ochrona własności intelektualnej według województw	98	257
Korzystający z Internetu w wieku 16-74 lata w sprawach prywatnych według celu, wieku i płci	99	259
Korzystający z Internetu w wieku 16-74 lata w sprawach prywatnych według celu, wykształcenia i płci	100	269
Korzystający z Internetu w wieku 16-74 lata w sprawach prywatnych według celu i klasy miejscowości zamieszkania	101	277
Korzystający z Internetu w wieku 16-74 lata w sprawach prywatnych według celu i statusu zawodowego	102	280
Korzystający z Internetu w wieku 16-74 lata i wykonujący wybrane czynności według wieku i płci	103	285
Korzystający z Internetu w wieku 16-74 lata i wykonujący wybrane czynności według wykształcenia i płci	104	289
Korzystający z Internetu w wieku 16-74 lata i wykonujący wybrane czynności według statusu zawodowego	105	293
Korzystający z Internetu w wieku 16-74 lata i wykonujący wybrane czynności według klasy miejsca zamieszkania	106	295
Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego		
Wydatki budżetu państwa według działów	107	297
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na oświatę i wychowanie oraz ochronę zdrowia według województw	108	297
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według województw	109	299
Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według województw	110	300
Nakłady wewnętrzne na działalność B+R na 1 mieszkańca według województw	111	302
Dostęp do pomocy materialnej dla studentów i doktorantów według województw	112	302
Koszty jednostkowe kształcenia	113	303

	Tabl.	Str.
Społeczne uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego		
Wykształcenie rodziców, gdy respondent miał 14 lat według płci, wieku, miejsca zamieszkania, województw, poziomu wykształcenia, statusu społeczno-zawodowego i osiąganego dochodu	114	304
Dzieci podlegające obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego według województw	115	306
Uczniowie szkół podstawowych dowożeni do placówek według klas, odległości miejsca zamieszkania od szkoły i województw	116	308
Uczniowie korzystający z zajęć w szkołach podstawowych według województw	117	310
Osoby, które po zakończeniu/przerwaniu formalnej edukacji miały pracę trwającą dłużej niż 3 miesiące według charakteru pierwszej pracy i poziomu wykształcenia rodziców w 2009 r.	118	312
Osoby, które po zakończeniu/przerwaniu formalnej edukacji podjęły pracę trwającą dłużej niż 3 miesiące według liczby miesięcy przepracowanych w pierwszej pracy, płci i miejsca zamieszkania w 2009 r.	119	313
Osoby, które po zakończeniu/przerwaniu formalnej edukacji podjęły pracę trwającą 3 miesiące i dłużej według poziomu wykształcenia i czasu trwania pierwszej pracy w 2009 r.	120	313
Zarejestrowani bezrobotni do 25 roku życia według województw, płci i poziomu wykształcenia	121	314
Zarejestrowani bezrobotni według wieku i czasu pozostawania bez pracy	122	324
Zarejestrowani bezrobotni według poziomu wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy	123	327
Stopień zadowolenia ze swego wykształcenia według płci, wieku, miejsca zamieszkania, województw, poziomu wykształcenia i statusu zawodowo-społecznego	124	330
Stopień zadowolenia ze swojej pracy według płci, wieku, miejsca zamieszkania, województw, poziomu wykształcenia i statusu zawodowo-społecznego	125	331
Osoby, które zmieniły pracę w latach 2005-2009 według płci, miejsca zamieszkania, województw, wieku, poziomu wykształcenia i statusu społeczno-zawodowego	126	333
Przyczyny, dla których zmieniono pracę w latach 2005-2009 według płci, miejsca zamieszkania, województw, wieku, poziomu wykształcenia i statusu społeczno-zawodowego	127	334
Osoby, dla których zmiana pracy w latach 2005-2009 wiązała się ze zmianą zawodu i/lub miejsca zamieszkania według płci, miejsca zamieszkania, województw, wieku, poziomu wykształcenia i statusu społeczno-zawodowego	128	336
Przeciętny czas poświęcony na drogę z miejsca zamieszkania do pracy według płci, miejsca zamieszkania, województw, wieku, poziomu wykształcenia i statusu społeczno-zawodowego w 2009 r.	129	337
Osoby, które awansowały w pracy w latach 2000-2007 według płci, miejsca zamieszkania, województw, wieku, poziomu wykształcenia i statusu społeczno-zawodowego	130	339
Osoby, które pozytywnie oceniają wpływ pracy na jakość życia według płci, wieku, miejsca zamieszkania, województw, poziomu wykształcenia i statusu zawodowo-społecznego	131	340
Osoby, które negatywnie oceniają wpływ pracy na jakość życia według płci, wieku, miejsca zamieszkania, województw, poziomu wykształcenia, osiąganego dochodu i statusu zawodowo-społecznego	132	342
Czynniki wymieniane jako najważniejsze w pracy zawodowej według płci, wieku, miejsca zamieszkania, województw, poziomu wykształcenia i statusu zawodowo-społecznego	133	344
Osoby, poświęcające czas na oglądanie telewizji według płci, wieku, miejsca zamieszkania, województw, poziomu wykształcenia i statusu zawodowo-społecznego	134	346
Osoby, które angażowały się w działania na rzecz społeczności lokalnej (gminy, osiedla, miejscowości, w najbliższym sąsiedztwie) według płci, wieku, miejsca zamieszkania, województw, poziomu wykształcenia i statusu zawodowo-społecznego	135	347
Frekwencja wyborcza według wielkości gminy	136	349
Frekwencja wyborcza według województw	137	350
Frekwencja w wyborach samorządowych według województw	138	352
Frekwencja wyborcza w miastach powyżej 250 tys. mieszkańców	139	352
Osoby, które deklarowały zaufanie do instytucji finansowych według płci, wieku, miejsca zamieszkania, województw, poziomu wykształcenia i statusu zawodowo-społecznego	140	354

	Tabl.	Str.
Osoby, które deklarowały w 2009 r. zaufanie do instytucji państwowych według płci, wieku, miejsca zamieszkania, województw, poziomu wykształcenia i statusu zawodowo-społecznego.....	141	355

LIST OF TABLES

	Table	Page
Demography		
Rural and urban population by voivodship	1	111
Population in towns with 100 thous. and more inhabitants in 2010.....	2	112
Pre-working age population in towns with 100 thous. and more inhabitants in 2010.....	3	113
Working age population in towns with 100 thous. and more inhabitants in 2010.....	4	115
Mobility age population in towns with 100 thous. and more inhabitants in 2010.....	5	116
Non-mobility age population in towns with 100 thous. and more inhabitants in 2010.....	6	117
Post-working age population in towns with 100 thous. and more inhabitants in 2010.....	7	118
Population by age group	8	119
Pre-working age population by voivodship.....	9	119
Working age population by voivodship.....	10	121
Mobility age population by voivodship.....	11	122
Non-mobility age population by voivodship.....	12	123
Post-working age population by voivodship.....	13	125
Female fertility by voivodship	14	127
Vital statistics by voivodship.....	15	128
Reproduction rates of population by voivodship.....	16	130
Internal migration of population for permanent residence by previous and present voivodship of residence ...	17	132
Internal migration of population for permanent residence by voivodship	18	136
Internal migration of population for permanent residence by age group	19	137
Internal migration of population for permanent residence by sex.....	20	137
Internal migration of population for permanent residence in towns with 100 thous. and more inhabitants in 2010.....	21	138
International migration of population for permanent residence by continent.....	22	140
Health		
Life expectancy	23	142
Persons aged 16 and more by self-rated of health condition	24	144
Persons aged 16 and more by limitation of daily activity.....	25	146
Persons aged 16 and more by suffering from long-standing health problems	26	147
Lifestyle and prevention of persons at the age of 15 and more in 2009.....	27	148
Medical personnel by voivodship	28	149
Entitled to practice medical profession by voivodship.....	29	152
Doctors specialists	30	155
Out-patient health care by voivodship	31	156
General hospitals	32	158
Persons registered in out-patient clinics for patients with mental disorders, addicted to alcohol and drugs by voivodship.....	33	159
Deaths by causes.....	34	161

	Table	Page
Education		
Access to pre-primary education by voivodship	35	162
Net enrolment rates for pre-primary education by voivodship	36	163
Net enrolment rates for primary schools by voivodship	37	164
Net enrolment rates for lower secondary schools by voivodship	38	166
Net enrolment rates for basic vocational schools by voivodship and sex	39	167
Net enrolment rates for general secondary schools and specialized secondary schools by voivodship and sex	40	168
Net enrolment rates for technical secondary schools by voivodship and sex	41	168
Net enrolment rates for post-secondary schools by voivodship and sex	42	169
Structure of students of upper secondary school by type of school and voivodship	43	170
Students per 1 teacher in primary, lower secondary and upper secondary education by voivodship	44	171
Average section size in primary, lower secondary and upper secondary education by voivodship	45	172
Teaching foreign languages in schools for children and youth by voivodship and number of languages	46	173
Day-care rooms, school interest groups and participants of extra-curricular and optional activities in schools for children and youth by voivodship	47	175
Students in schools for children and youth receiving scholarships of prime minister and minister responsible for national education, culture and national heritage by voivodship	48	177
Results of primary school competence test by voivodship	49	177
Results of lower secondary school (gymnasium) examinations by voivodship	50	178
Pass rates of secondary school matriculation (matura) examination by voivodship and sex	51	179
Pass rates of professional competence examinations and diploma examinations by voivodship and sex	52	180
Net enrolment rates for higher education by voivodship and sex	53	182
Students of higher education institutions by voivodship and group of fields of education	54	182
Graduates of higher education institutions by voivodship and group of fields of education	55	186
Ratio of number of students on first-cycle programmes to total number of students by voivodship and sex	56	189
Ratio of number of students on second-cycle programmes to total number of students by voivodship and sex	57	190
Ratio of number of students on unified master's studies to total number of students by voivodship and sex	58	190
Structure of students of higher education institutions by voivodship, form of studies and sex	59	191
Structure of graduates of higher education institutions by voivodship, form of studies and sex	60	193
Students of doctoral studies per 10 thous. population by voivodship and sex	61	194
Opened conferment procedures for Ph.D. degree per 100 thous. population by voivodship and sex	62	195
Scientific degrees of doctor awarded in higher education institutions per 100 thous. population by voivodship and sex	63	195
Students of postgraduate studies per 10 thous. population by voivodship and sex	64	196
Lifelong learning (of persons aged 25-64) by voivodship	65	196
Population aged 15 and more by voivodship and educational level	66	197
Labour market		
Activity rate of persons aged 15 and more by sex and voivodship	67	199
Activity rate of persons working age by sex and voivodship	68	200
Employment rate of persons aged 15-64 by sex and voivodship	69	201
Employment rate of persons working age by sex and voivodship	70	202
Employment rate of persons aged 20-64 by sex and voivodship	71	203
Employment rate of persons aged 55-64 by sex and voivodship	72	204

	Table	Page
<i>Employment rate of disabled persons aged 16-64 by voivodship</i>	73	205
<i>Persons working in hazardous conditions by sex, groups of dangers and voivodship</i>	74	206
<i>Number of worked hours for 1 employee by ownership sectors and voivodship</i>	75	209
<i>Employees absence rate by ownership sectors and voivodship</i>	76	210
<i>Vacancies by occupations</i>	77	211
<i>Job vacancy rate by particular regions and voivodship</i>	78	212
<i>Average gross earnings paid employment by sex, level of education and voivodship</i>	79	213
<i>Registered unemployed persons by level of education, sex and voivodship</i>	80	221
<i>Persons economically inactive by level of education and voivodship</i>	81	227
<i>Persons economically inactive by place of residence and voivodship</i>	82	229
<i>Persons economically inactive by reasons and voivodship</i>	83	230
Culture		
<i>Inhabitants per public library with branches by voivodship</i>	84	232
<i>Borrowers and collection lendings per borrower in public libraries by voivodship</i>	85	233
<i>Specialist libraries by voivodship</i>	86	234
<i>Cultural institutions by type and voivodship</i>	87	235
<i>Selected events and participants of events in selected cultural institutions by voivodship</i>	88	237
<i>Selected courses and graduates of courses in cultural institutions by voivodship</i>	89	238
<i>Borrowers and collection lendings in libraries by type and voivodship</i>	90	240
<i>Selected classes and participants of classes in galleries by voivodship</i>	91	241
<i>Borrowers in public libraries by occupation and voivodship</i>	92	242
<i>Borrowers in public libraries by age and voivodship</i>	93	245
<i>Educational classes organized in museums by voivodship</i>	94	247
<i>Screenings and audience in fixed cinemas by voivodship</i>	95	248
Science, technology and innovation		
<i>Employment in R&D activity by educational level and voivodship</i>	96	249
<i>Employment in R&D activity by occupational groups</i>	97	253
<i>Protection of intellectual property by voivodship</i>	98	257
<i>Users of the internet aged 16-74 by purposes of use, age and sex</i>	99	259
<i>Users of the internet aged 16-74 by purposes of use, educational level and sex</i>	100	269
<i>Users of the internet aged 16-74 by purposes of use and class of locality</i>	101	277
<i>Users of the internet aged 16-74 by purposes of use and professional status</i>	102	280
<i>Users of the internet aged 16-74 carrying out selected activities by age and sex</i>	103	285
<i>Users of the internet aged 16-74 carrying out selected activities by educational level and sex</i>	104	289
<i>Users of the internet aged 16-74 carrying out selected activities by professional status</i>	105	293
<i>Users of the internet aged 16-74 carrying out selected activities by class of locality</i>	106	295
Economic determinants of human capital development		
<i>State budget expenditure by division</i>	107	297
<i>Local self-government entities budgets expenditure on education and health care by voivodship</i>	108	297
<i>Expenditures on innovation activity in industry by voivodship</i>	109	299
<i>Internal expenditures on R&D activity by voivodship</i>	110	300
<i>Internal expenditures on R&D activity per inhabitant by voivodship</i>	111	302
<i>Access to material assistance for students and doctoral studies students by voivodship</i>	112	302
<i>Individual education costs</i>	113	303

	Table	Page
Social determinants of human capital development		
<i>Parents' level of education in time when respondent was 14 years old by sex, age, place of residence, voivodship, level of education, social and vocational status and income.....</i>	114	304
<i>Children who are obliged to fulfil compulsory one-year pre-primary school preparation by voivodship.....</i>	115	306
<i>Commuting pupils of primary schools by grade, distance to school and voivodship.....</i>	116	308
<i>Pupils attending additional classes in primary schools by voivodship.....</i>	117	310
<i>Persons who after completing/leaving formal education took a job of more than 3 months by character of the first job and parents' level of education in 2009.....</i>	118	312
<i>Persons who after completing/leaving formal education took a job of more than 3 months by number of months spent in the first job, sex and place of residence in 2009.....</i>	119	313
<i>Persons who after completing/leaving formal education took a job lasting 3 months and longer by level of education and duration of the first job in 2009.....</i>	120	313
<i>Registered unemployed persons to 25 years by voivodship, sex and level of education.....</i>	121	314
<i>Registered unemployed persons by age and duration of unemployment.....</i>	122	324
<i>Registered unemployed persons by level of education and duration of unemployment.....</i>	123	327
<i>Satisfaction of the level of education by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	124	330
<i>Job satisfaction by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	125	331
<i>Persons who changed a job in 2005-2009 by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	126	333
<i>Reasons that caused job changing in 2005-2009 by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	127	334
<i>Persons for which job changing in 2005-2009 was associated with changing profession and/or place of residence by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	128	336
<i>Average time spent on commuting from place of residence to work by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status in 2009.....</i>	129	337
<i>Persons that got job promotion between 2000 and 2007 by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	130	339
<i>Persons who believe that job has a positive impact on their quality of life by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	131	340
<i>Persons who have negative opinion about influence of job on their quality of life by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	132	342
<i>The most important factors at work by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	133	344
<i>Persons watching television by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	134	346
<i>Persons who were engaged in activities for local communities (gmina, towns, settlements) by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	135	347
<i>Voting turnout by number of inhabitants in gminas.....</i>	136	349
<i>Voting turnout by voivodship.....</i>	137	350
<i>Voting turnout in self-government election by voivodship.....</i>	138	352
<i>Voting turnout in urban areas with population 250 thous. inhabitants and more.....</i>	139	352
<i>Persons who declared trust to the financial institutions by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	140	354
<i>Persons who declared in 2009 trust to the public institutions by sex, age, place of residence, voivodship and social and vocational status.....</i>	141	355

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH**SYMBOLS**

Kreska	(–)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero:	(0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
	(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(•)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	#	– oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” “Of which”		– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma	(,)	– used in figures represents the decimal point.

WYKAZ UŻYWANYCH SKRÓTÓW I AKRONIMÓW**ABBREVIATIONS AND ACRONYMS**

BAEL	= Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności
LFS	<i>Labour Force Survey</i>
BMI	= Wskaźnik masy ciała <i>Body Mass Index</i>
B+R	= Badania i rozwój
R&D	<i>Research and Development</i>
cd.	= ciąg dalszy
cont.	<i>continue</i>
dok.	= dokończenie
cont.	<i>continue</i>
Dz. U.	= Dziennik Ustaw <i>Journal of Laws</i>
EHIS	= Europejskie Ankietowe Badanie Zdrowia <i>The European Health Interview Survey</i>
EPO	= Europejski Urząd Patentowy <i>European Patent Office</i>
Eurostat	= Urząd Statystyczny Unii Europejskiej <i>Statistical Office of the European Union</i>
EU-SILC	= Europejskie Badanie Warunków Życia Ludności <i>The European Union Statistics on Income and Living Conditions</i>
GUS	= Główny Urząd Statystyczny
CSO	<i>Central Statistical Office</i>
ISCED	= Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Kształcenia <i>International Standard Classification of Education</i>
itd., itp.	= i tak dalej, i tym/temu podobne
etc.	<i>et cetera = and so on</i>
km	= kilometr <i>kilometre</i>
KRUS	= Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego <i>Agricultural Social Insurance Fund</i>
KZiS	= Klasyfikacja Zawodów i Specjalności <i>The classification of occupations and specializations</i>

MEN	= Ministerstwo Edukacji Narodowej <i>Ministry of National Education</i>
m.in.	= między innymi
M. st.	= miasto stołeczne <i>capital city</i>
mln	= milion
mil.	<i>million</i>
MPiPS	= Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej <i>Ministry of Labour and Social Policy</i>
PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności
NACE	<i>The statistical classification of economic activities in the European Community</i>
NEET	= wskaźnik opisujący osoby, które nie pracują, nie uczą się ani w żaden inny sposób nie uczestniczą w edukacji <i>Not in Employment, Education or Training</i>
NFZ	= Narodowy Fundusz Zdrowia <i>National Health Fund</i>
np.	= na przykład
e.g.	<i>exempli gratia = for example</i>
nr (Nr)	= Numer
No.	<i>Number</i>
OECD	= Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju <i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>
PARPA	= Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych <i>The State Agency for the Prevention of Alcohol-Related Problems</i>
Ph.D.	= <i>Doctor of Philosophy (doctoral degree)</i>
PISA	= Program Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów <i>Programme for International Student Assessment</i>
PKB	= Produkt Krajowy Brutto
GDP	<i>Gross Domestic Product</i>
p.proc.	= punkt procentowy <i>percentage point</i>
r.	= rok <i>year</i>
RP	= Rzeczpospolita Polska <i>The Republic of Poland</i>
SIO	= System Informacji Oświatowej <i>Education Information System</i>
tj.	= to jest
i.e.	<i>id est = that is</i>
tabl. (Tabl.)	= tablica <i>table</i>
tys.	= tysiąc
thous.	<i>thousand</i>
UE	= Unia Europejska
EU	<i>European Union</i>
UK	= <i>The United Kingdom (of Great Britain and Northern Ireland)</i>
vol.	= <i>volume</i>
vs.	= <i>versus</i>
WHO	= Światowa Organizacja Zdrowia <i>World Health Organization</i>
z późn. zm.	= z późniejszymi zmianami
zł	= złoty
zł	<i>złoty</i>
ZUS	= Zakład Ubezpieczeń Społecznych <i>Social Insurance Institution</i>

1. KONCEPCJA BADANIA KAPITAŁU LUDZKIEGO

Cel realizacji badania

Celem niniejszego badania jest zidentyfikowanie aktualnego stanu kapitału ludzkiego w Polsce. Badanie to zostało przeprowadzone poprzez analizowanie wskaźników opisujących kapitał ludzki lub mających wpływ na jego rozwój. Wskaźniki te, ze względu na ich charakter, można podzielić na trzy grupy:

- 1) dotyczącą jakości,
- 2) kosztową,
- 3) dochodową.

Do pierwszej grupy wskaźników należy zaliczyć cały szereg mierników opisujących ludność Polski, powiązanych ze zmiennymi edukacyjnymi, jak również dotyczącymi zdrowia czy rynku pracy. Druga grupa wskaźników została opracowana w rozdziale dotyczącym ekonomicznych uwarunkowań rozwoju kapitału ludzkiego, gdzie zaprezentowano między innymi koszty państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego, związane z utrzymywaniem szeroko rozumianego kapitału ludzkiego. Ostatnia grupa wskaźników – dochodowa, dotyczy wielkości wynagrodzeń uzyskiwanych w związku z rodzajem posiadanego wykształcenia.

Dzięki tej analizie możliwe stało się przygotowanie zestawienia licznych wskaźników, dotychczas prezentowanych w niezależnych publikacjach oraz zupełnie nowych, powstałych tylko na potrzeby tego badania. Pozyskane dane umożliwiły nie tylko określenie stanu obecnego, ale również pozwalają na stawianie diagnozy i określanie form poprawy jakości kapitału ludzkiego, rozumianego jako wykształcone społeczeństwo, cieszące się dobrym stanem zdrowia oraz dopasowane do potrzeb rynku pracy.

O przydatności danych świadczy fakt, że już w połowie ubiegłego wieku uważano, iż prowadzenie analiz wzrostu gospodarczego bez określania oddziaływania kapitału ludzkiego na ten wzrost, jest znaczącym uproszczeniem⁵. Publikowane obecnie, współczesne artykuły naukowe z tej dziedziny potwierdzają tę tezę⁶.

Zakres podmiotowy

Badaniem zostały objęte osoby zamieszkujące Polskę, posiadające polskie obywatelstwo. Głównym źródłem danych są badania GUS, w szczególności dotyczące szkolnictwa wyższego, zdrowia oraz zasobów ludzkich na rynku pracy. Dane pochodzą również ze źródeł administracyjnych. Tablice wynikowe zawierające opisywane wskaźniki zostały w większości zaprezentowane w podziale na województwa oraz w ujęciu ogólnopolskim.

⁵ Por. Schultz T.W. (1961), Investment in Human Capital, The American Economic Review, vol. 51, 1961, No. 1.

⁶ Por.: (1) Baron A., Armstrong M., Zarządzanie kapitałem ludzkim. Uzyskiwanie wartości dodanej dzięki ludziom, Wolters Kluwer Polska, 2012; (2) Florczak W., Miary kapitału ludzkiego w badaniach ekonomicznych i społecznych, „Wiadomości Statystyczne”, 2006, nr 12; (3) Uramek K., Taksonomiczne wskaźniki kapitału ludzkiego w niektórych krajach OECD, Wiadomości Statystyczne, Nr 2, 2006; (4) Sztadynger J.J., Próby ekonometrycznego określenia wpływu kapitału społecznego na wzrost gospodarczy, „Gospodarka Narodowa” 2003, nr 11-12 (17-18).

Zakres przedmiotowy

Definicja używana na potrzeby niniejszej publikacji oraz dalszych badań uzyskuje następujące brzmienie:

Kapitał ludzki to wiedza, umiejętności, zdolności oraz inne właściwe jednostce atrybuty ułatwiające tworzenie osobistego, społecznego oraz ekonomicznego dobrostanu⁷.

W celu ułatwienia zrozumienia istoty wskaźników kapitału ludzkiego, dokonano ich podziału na 8 grup tematycznych, które opisują wybrane aspekty kapitału ludzkiego. W tych grupach zamieszczono łącznie 26 podgrup wskaźników, które prezentują dane tematycznie właściwe poszczególnym grupom. Wyszczególnienie grup oraz podgrup znajduje się w poniższym zestawieniu.

Grupa	Podgrupa
Demografia	Ludność
	Ruch naturalny
	Migracje
Zdrowie	Dostęp do opieki zdrowotnej
	Przeciętne trwanie życia i umieralność
	Stan zdrowia i profilaktyka
Edukacja	Wychowanie przedszkolne
	Szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne
	Kompetencje uczniów
	Szkolnictwo wyższe
	Poziom wykształcenia społeczeństwa
	Kształcenie osób dorosłych
Rynek pracy	Aktywność zawodowa
	Wynagrodzenia
	Niedopasowanie na rynku pracy
Kultura	Czytelnictwo
	Działalność oświatowa w instytucjach kultury
	Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych
Nauka, technologia i innowacje	Korzystanie z nowych technologii
	Zatrudnieni w działalności B+R
	Ochrona własności intelektualnej

⁷ The Well-being of Nations. The Role of Human and Social Capital, OECD 2001: <http://www.oecd.org/dataoecd/36/40/33703702.pdf>

Grupa	Podgrupa
Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego	Wydatki budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego Koszty kształcenia
Społeczne uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego	Dostępność edukacji i pracy Wpływ warunków pracy na jakość życia Spójność społeczna

Tak zdefiniowany kapitał ludzki może być rozpatrywany w trzech etapach cyklu życia: tworzenie, utrzymywanie oraz wykorzystanie. Tworzenie kapitału ludzkiego jest najczęściej badane poprzez analizę wskaźników takich jak: zdolności reprodukcyjne społeczeństwa, dostęp do opieki zdrowotnej, wychowanie przedszkolne i edukację formalną. Utrzymywanie związane jest przede wszystkim z zapewnieniem dostępu do opieki zdrowotnej, kształcenia ustawicznego czy dóbr kultury. Wykorzystywanie kapitału ludzkiego jest rozpatrywane najczęściej poprzez aktywność ekonomiczną, zatrudnienie, zgłaszane patenty czy wzory użytkowe.

1. THE CONCEPT OF THE HUMAN CAPITAL STUDY

The goal of the study

The goal of this study is to identify current situation of the human capital in Poland. This study was conducted by analysing indicators that describe human capital or have influence on its development. Those indicators can be divided into three groups:

- 1) concerning quality,*
- 2) cost,*
- 3) income.*

The first group includes all indicators on human capital in Polish society, connected with educational variables as well as concerning health and labour market issues. The second group of indicators was presented in the chapter regarding economic determinants of human capital development, including state budget and local self-government entities expenditures on maintaining the human capital. The last group of indicators – income, concerns salaries by educational level.

During analysing the data, the set of numerous indicators was prepared, both including indicators presented in different CSO publications and the new ones developed just for this study. The data gathered in this study made a possibility to assess current value of the human capital in Poland as well as to make a basis for further diagnosis concerning the way of the human capital improvement, regarding the well-educated society with good health, matching to labour market needs.

Usefulness of the human capital data was appreciated in the middle of the last century, when influence of the human capital development on economic growth was

considered as very important matter⁸. Papers published nowadays were confirmed that thesis⁹.

Subjective scope

The study concerns inhabitants of Poland that are Polish citizens. The main sources of the data are CSO reports and surveys, particularly concerning higher education, health and human resources on labour market. The data is also gathered from administrative sources. Tables, that include numerous indicators and measures, were mostly presented by voivodship.

Objective scope

The definition of the human capital used in this publication is as following:

Human capital is the knowledge, skills, competencies and attributes embodied in individuals that facilitate the creation of personal, social and economic well-being¹⁰.

To better understand the key issues of the human capital, the set of indicators was divided into 8 subject-oriented groups, describing selected aspects of the human capital. These groups were also divided into 26 subgroups including indicators connected with the topic from appropriate group. The groups and subgroups were listed in the set below.

Group	Subgroup
Demography	Population
	Vital statistics
	Migrations
Health	Access to health care
	Life expectancy and mortality
	Health and prevention
Education	Pre-primary education
	Primary, lower secondary and upper secondary education
	Student competencies
	Tertiary education
	Educational attainment of the population
	Lifelong learning

⁸ Compare: Schultz T.W. (1961), *Investment in Human Capital*, *The American Economic Review*, vol. 51, 1961, No. 1.

⁹ Compare: (1) Baron A., Armstrong M., *Human Capital Management: Achieving Added Value Through People*, Kogan Page Limited, 2007; (2) Florczak W., *Miary kapitału ludzkiego w badaniach ekonomicznych i społecznych*, *Wiadomości Statystyczne*, 2006, nr 12; (3) Uramek K., *Taksonomiczne wskaźniki kapitału ludzkiego w niektórych krajach OECD*, *Wiadomości Statystyczne*, nr 2, 2006; (4) Sztudynger J.J., *Próby ekonomicznego określenia wpływu kapitału społecznego na wzrost gospodarczy*, *Gospodarka Narodowa* 2003, nr 11-12 (17-18).

¹⁰ *The Well-being of Nations. The Role of Human and Social Capital*, OECD 2001: <http://www.oecd.org/dataoecd/36/40/33703702.pdf>.

Group	Subgroup
Labour market	Economic activity Wages and salaries Mismatch in the labour market
Culture	Readership Educational activities in cultural institutions Participation in cultural events
Science, technology and innovation	The use of new technologies Employed in R&D Protection of intellectual property
Economic determinants of human capital development	The expenditure of the state budget and local government units Cost of education
Social determinants of human capital development	Availability of education and work The influence of working conditions on quality of life Social cohesion

The human capital defined in that way can be regarded in three lifecycle phases: creating, maintaining and using. Creating of the human capital is mostly analysed by studying the indicators which mostly include female fertility, access to health care, pre-primary and formal education. Maintaining is mostly connected with access to health care, lifelong learning and different forms of cultural activities. The use of human capital is the phase in lifecycle that is connected with economic activity, employment or any intellectual properties reporting.

2. UWAGI METODYCZNE

Demografia

1. Dane o liczbie ludności zostały opracowane metodą bilansową, według następującego schematu:

$$L_k = L_p + U - Z + ZS - WS + (-) ZA;$$

L_p – stan ludności na początek okresu (roku, kwartału);

U – urodzenia żywe;

Z – zgony;

ZS – zameldowania na pobyt stały (z innych jednostek podziału terytorialnego i z zagranicy);

WS – wymeldowania z pobytu stałego (do innych jednostek podziału administracyjnego i za granicę);

ZA – przesunięcia ludności z tytułu zmian administracyjnych;

L_k – stan ludności na końcu okresu (roku, kwartału)

zgodnie z publikacją „Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2010 r. Stan w dniu 31 XII.” Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2011.

2. Dane o liczbie i strukturze ludności w przekroju terytorialnym opracowano według faktycznego miejsca zamieszkania, to znaczy – ujęto ludność zameldowaną na pobyt stały w danej jednostce podziału terytorialnego (gminie) i faktycznie tam mieszkającą oraz ludność przebywającą tam czasowo (zameldowaną na pobyt czasowy ponad 3 miesiące).
3. Dane o zarejestrowanych urodzeniach i zgonach pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego.

Dane o ruchu naturalnym ludności opracowano w podziale terytorialnym: urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka; zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Źródłem danych o urodzeniu jest, wykorzystywany wtórnie przez statystykę publiczną, dokument podstawowy Ministerstwa Zdrowia „Pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka”.

Źródłem danych o zgonie jest, wykorzystywany wtórnie przez statystykę publiczną, dokument podstawowy dla akt stanu cywilnego „Karta statystyczna do karty zgonu”.

4. Informacje o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały podano na podstawie pełnej ewidencji osób migrujących. Wyniki odzwierciedlają stan w dniu badania (opisują zasoby, a nie strumienie migracyjne) czyli w dniu 31 XII każdego roku. Źródłem informacji jest dokumentacja meldunkowa prowadzona w ewidencjach gmin. Prezentowane dane o migracjach długookresowych pochodzą ze źródeł administracyjnych (zbioru PESEL) – dotyczą zatem wyłącznie migracji zarejestrowanych.

Zdrowie

1. Dane z zakresu ochrony zdrowia opracowano na podstawie wyników badań statystycznych GUS, danych Ministerstwa Zdrowia, danych Instytutu Psychiatrii i Neurologii oraz Instytutu Onkologii. Nie obejmują one informacji dotyczących ochrony zdrowia resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawy prawne w systemie opieki zdrowotnej stanowią:
 - ustawa z dnia 30 lipca 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (jednolity tekst, Dz. U. 2007 Nr 14, poz. 89, z późn. zm.);
 - ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (jednolity tekst, Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1217, z późn. zm.);
 - ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (jednolity tekst, Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 857, z późn. zm.).
3. Dane w tabl. 24-26 zaprezentowano na podstawie wyników Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC), przeprowadzonego przez GUS w latach 2007-2010 na losowej próbie ludności.
4. Dane na temat liczby pracowników medycznych (tabl. 28) dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem (łącznie z osobami odbywającymi staż) w sektorze opieki zdrowotnej, bez względu na formę zatrudnienia (samozatrudnienie, umowa o pracę, umowa cywilno-prawna). Każdy pracownik jest liczony tylko raz, w głównym miejscu pracy, określonym na podstawie oświadczenia pracującego.
5. Dane o osobach posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego (tabl. 29) podano na podstawie rejestrów: lekarskich, farmaceutów, pielęgniarów i położnych.
6. Dane o specjalistach (tabl. 30) dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny.
7. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (tabl. 31) obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielano również w ramach praktyk lekarzy i lekarzy dentystów, realizujących świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych (umowy z NFZ). Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.
8. Dane o szpitalach (tabl. 32) podano łącznie z filiami. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej (tabl. 32) dotyczą łóżek znajdujących się na stałe w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych oraz przygotowanych na ich przyjęcie. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.
9. Dane o zachorowaniach podano według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja), obowiązującej od dnia 1 stycznia 1997 r.

Edukacja

1. Wszystkie informacje na temat wychowania przedszkolnego, szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego zaprezentowano według stanu organizacyjnego ustroju szkolnego regulowanego przez przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) oraz zasad wdrażania nowego systemu edukacji, które reguluje ustawa z dnia 8 stycznia 1999 roku – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. 1999 Nr 12, poz. 96, z późn. zm.). Od roku szkolnego 2009/2010 dzieci sześciolatnie na podstawie ustawy z dnia 19 marca

2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. 2009 Nr 56, poz. 458), uzyskały możliwość rozpoczęcia edukacji w szkole podstawowej za zgodą rodziców i dyrektora szkoły, dlatego ich liczba w placówkach wychowania przedszkolnego systematycznie maleje. Do roku szkolnego 2009/2010 o przyjęciu sześciolatka do szkoły podstawowej decydował dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Większość danych pochodzi z Systemu Informacji Oświatowej wprowadzonego na mocy ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. (Dz. U. 2004 Nr 49, poz. 463, z późn. zm.). Informacje na temat wyników sprawdzianu szóstoklasistów oraz egzaminu gimnazjalnego uzyskano z raportów Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, natomiast na temat badania PISA (Program Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów) z raportów Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk.

Dane o nauczycielach służące do obliczenia wskaźnika stosunku liczby uczniów do liczby nauczycieli dotyczą liczby etatów nauczycieli realizujących obowiązkowe zajęcia edukacyjne w przeliczeniu na pełne etaty. Pominięto nauczycieli zatrudnionych, ale z różnych przyczyn nie realizujących obowiązków oraz nauczycieli pełniących wyłącznie obowiązki niezwiązane z realizacją obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

2. Informacje dotyczące uczelni wyższych uwzględniają zasady ich działania wynikające z ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. 2005 Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Prezentowane oraz wykorzystane do obliczenia wskaźników dane na temat studentów i absolwentów uczelni wyższych oraz studiów doktoranckich nie obejmują cudzoziemców, natomiast wśród słuchaczy studiów podyplomowych nie uwzględniono również uczestników zajęć w szkołach resortu obrony oraz resortu spraw wewnętrznych. Studentów wykazano tyle razy, na ilu kierunkach studiowali według stanu w dniu 30 listopada. Jeżeli absolwent w danym roku akademickim ukończył dwa i więcej kierunków studiów, to również został wykazany wielokrotnie. Dane obejmują także informacje na temat jednostek organizacyjnych uczelni mieszczących się poza granicami kraju. Wykazano je dla poszczególnych województw, na terenie których mieściła się ich jednostka macierzysta.

Informacje uzyskane z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wykorzystane do obliczenia wskaźnika liczby nadanych stopni doktorskich na 100 tys. mieszkańców, nie są danymi ostatecznymi.

Rynek pracy

1. Dane dotyczące aktywności ekonomicznej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczna badana była w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte zostały osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Zbiorowość osób niepełnosprawnych została wyodrębniona z ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej na podstawie kryterium

- prawnego. Do osób niepełnosprawnych zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.
2. Informacje o bezrobociu opracowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (formularze MPiPS) sporządzanej przez powiatowe urzędy pracy (bezrobocie rejestrowane).
 3. Dane na temat popytu na pracę pochodzą z badania GUS na formularzu o symbolu Z-05. Badanie to jest prowadzone metodą reprezentacyjną z częstotliwością kwartalną i obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób.
 4. Prezentowane dane o czasie pracy opracowano na podstawie sprawozdania na formularzu posiadającym symbol Z-06. Sporządzają je podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostki sfery budżetowej niezależnie od liczby zatrudnionych, bez zatrudnionych w rolnictwie indywidualnym, w organizacjach społecznych, politycznych, związkach zawodowych oraz bez zatrudnionych w działalności w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.
 5. Informacje o zróżnicowaniu wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w zależności od poziomu wykształcenia pochodzą z badania na formularzu o symbolu Z-12. Jest ono realizowane przez GUS z częstotliwością dwuletnią, ma charakter reprezentacyjny i obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Dane dotyczą osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych, którzy przepracowali cały miesiąc październik.
 6. Informacje na temat warunków pracy pochodzą z badania prowadzonego przez GUS na formularzu Z-10 i dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. Badaniu nie podlegają indywidualne gospodarstwa rolne, fundacje, stowarzyszenia, partie polityczne, związki zawodowe, organizacje społeczne, organizacje pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, kościół katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe, przedstawicielstwa zagraniczne. Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych:
 - ze środowiskiem pracy: substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracja, mikroklimat gorący i zimny, promieniowanie jonizujące, laserowe, nadfioletowe, podczerwone, pola elektromagnetyczne;
 - z uciążliwością pracy: nadmierne obciążenie fizyczne, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy;
 - z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Kultura

1. Badania z zakresu kultury realizowane przez GUS prowadzone są metodą pełną.
2. Ze względu na dwuletni cykl gromadzenia danych ze sprawozdań K-04 i K-07, brak jest informacji za 2008 i 2010 r. dotyczących bibliotek specjalistycznych oraz domów kultury, ośrodków kultury, klubów i świetlic.

Nauka, technologia i innowacje

1. Badanie z zakresu wykorzystania technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych w gospodarstwach domowych prowadzone jest raz do roku metodą reprezentacyjną.

W niniejszym dziale na podstawie tego badania podano informacje dotyczące dostępu do Internetu w gospodarstwach domowych, celów korzystania z Internetu w celach prywatnych oraz czynności wykonywanych przez użytkowników za pomocą Internetu.

2. Dane dotyczące czynności wykonywanych za pomocą Internetu nie obejmują 2008 r. ze względu na fakt, że edycja badania wykorzystania technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych w gospodarstwach domowych w 2008 r. nie obejmowała tego zagadnienia.

Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego

1. W wydatkach budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupowania danych w podziale na działy dokonuje się zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych obowiązującą na mocy rozporządzeń Ministra Finansów.
2. Tablica dotycząca dostępu do pomocy materialnej dla studentów i doktorantów nie obejmuje 2007 r. Wynika to z tego, że do tego roku gromadzone dane dotyczyły jedynie dla studentów szkół wyższych, nie uwzględniając doktorantów (sprawozdanie S-11).

Społeczne uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego

1. Dane przedstawione w tym dziale dotyczą w większości szeregu czasowego 2007-2010. Informacje z badania Diagnoza społeczna ze względu na dwuletni cykl gromadzenia danych ukazane są za lata 2007 i 2009 (tabl. 126-128 dotyczą lat 2005-2009, tabl. 129 – 2009 r., tabl. 130 prezentuje dane za lata 2000-2007). Frekwencja wyborcza, policzona przez Państwową Komisję Wyborczą, prezentuje wyniki dla lat 2006, 2007, 2009 i 2010.
2. Dane w tabl. 115-117, dotyczące liczby dzieci podlegających obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego oraz liczby uczniów szkół podstawowych dowożonych do placówek oraz korzystających z dodatkowych zajęć (dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych i socjoterapeutycznych), zostały pobrane z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) i ukazują stan na 30 IX. Dane są przekazywane do systemu poprzez MEN na podstawie ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. 2004 Nr 49, poz. 463, z późn. zm.).
3. Dane pozyskane z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej za pośrednictwem Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia, dotyczące bezrobocia wśród osób do 25 roku życia oraz czasu pozostawania bez pracy, przedstawiają stan na 31 XII. Są to informacje obrazujące wielkość bezrobocia rejestrowanego, uzyskiwane na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (formularze MPiPS) sporządzanej przez powiatowe urzędy pracy. Obowiązek przekazania tych danych określa Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity: Dz. U. 2001 Nr 6, poz. 56).
4. Dane z badania Diagnoza społeczna dotyczą warunków i jakości życia Polaków. Informacje zbierane są dla gospodarstw domowych oraz wszystkich osób, które ukończyły 16 lat i były obecne w momencie przeprowadzania ankiety. Badania mają charakter panelowy (w odstępach kilkuletnich wraca się do tych samych gospodarstw i osób). Pierwszy pomiar odbył się w 2000 r., następny trzy lata później. Od 2005 r.

pomiary odbywają się w odstępach dwuletnich. Badanie zawsze prowadzone jest w marcu, co służyć ma wytrąceniu efektu sezonowości. W latach 2009 i 2011 ze względu na wielkość próby czas pomiaru przedłużył się do kwietnia.

5. W tabl. 118-120 prezentowane są dane uzyskane w II kwartale 2009 r. z badania modułowego „Wejście ludzi młodych na rynek pracy” realizowanego łącznie z Badaniem Aktywności Ekonomicznej Ludności.

2. METHODOLOGICAL NOTES

Demography

1. The data on a size of population was prepared using the balance method, according to the following equation:

$$L_k = L_p + U - Z + ZS - WS + (-) ZA;$$

L_p – the size of a population at the beginning of the period (year, quarter);

U – life births;

Z – deaths;

ZS – registrations for permanent residence (moving from other units of administrative division and from abroad);

WS – cancellation of a registration for permanent residence (in connection with moving to other units of administrative division and abroad);

ZA – changes in a population caused by administrative changes;

L_k – the size of a population at the end of the period (year, quarter)

according to the publications “Size and structure of population and vital statistics by territorial division in 2010. As of December 31.”, Central Statistical Office, Warsaw 2011.

2. The data on the size and the structure of population by territorial division was prepared according to the usual place of residence – i.e. including the people registered for permanent residence in a given unit of administrative division (gmina) and actually living there and people staying there temporarily (registered for temporary residence for over 3 months).
3. The data on registered births and deaths comes from the reports of civil status offices. The data on vital statistics was presented in the following territorial division: births – by the place of permanent residence of the mother of the new born child; death – by the place of last permanent residence of the deceased. The source of the data on birth is the basic document of the Ministry of Health “Notification of birth”, that is secondarily used by national statistics. The source of the data on deaths is the basic document “Statistical certificate to notification of death”, that is secondarily used by national statistics.
4. The data on internal and international migration for permanent residence was compiled on the basis of complete registration of migrants. The results reflect the state as of the day of survey as of 31th of December each year (they concern migration stocks, not migration flows). The sources of this information are registry units of gminas (documents on notifications). The data on registered long-term migration is based on administrative sources (the PESEL register) and thus only concerns registered migration.

Health

1. The data regarding health care was prepared based on the results of data of the Central Statistical Office, the Ministry of Health, the Institute of Psychiatry and Neurology, and the Institute of Oncology. They do not include information concerning the health care of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency, and also the health care in prisons.
2. The legal bases of changes in the health care system are:
 - Act of 30th August 1991 on health care facilities, consolidated text: *Journal of Laws* 2007 No. 14, item 89, with amendments;
 - Act of 5th July 1996 on the Profession of Nurses and Midwives, consolidated text: *Journal of Laws* 2009 No. 151, item 1217, with amendments;
 - Act of 5th December 1996 on the Profession of Doctor and Dentist, consolidated text: *Journal of Laws* 2008 No. 136, item 857, with amendments.
3. The data in tables 24-26 was presented based on the results of EU-SILC, conducted in 2007-2010 by CSO on sample rate of population.
4. The data on the medical personnel (table 28) regarding persons working directly with the patient (with persons undergoing training) include those working in health care sector, regardless of the form of employment (self-employed, employment contract or civil legal contract). Each person is counted only once, in the main workplace, defined on the basis of the employee declaration.
5. The data on persons with the right to practise medical profession (table 29) is quoted on the basis of the registers of: doctors, pharmacists, nurses and midwives, laboratory diagnosticians.
6. The data on doctor specialists and dental specialists (table 30) concerns doctors with 2nd grade specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains.
7. The data on facilities of the out-patient health care (table 31) includes out-patient departments, health centres, ambulatory departments and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultations provided by doctors in out-patient health care were presented together with consultations provided by medical practices as well as in admission rooms in general hospitals.
8. The data on general hospitals is given (table 32) with hospital branches. The data on beds in facilities of the in-patient health care (table 32) concerning beds permanently located inwards (fully equipped) occupied and ready to be occupied by patient. The data on beds in general hospitals does not include day places and until 2007 places (beds and incubators) for new-borns.
9. The data on incidence of illnesses was presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision), valid since 1997.

Education

1. All information concerning pre-primary, primary, lower secondary and upper secondary education was presented according to the organizational state of the educational system regulated by Education System Act of 7th September 1991 (*Journal of Laws* 2004 No. 256, item 2572, with amendments) and the principles of implementation of a new educational

system which are regulated by the Act of 8th January 1999 – Regulations for Implementing the Reform of the Educational System (Journal of Laws 1999 No. 12, item 96, with amendments). Since 2009/2010 school year, the Article 2 of the Act of 19th March 2009 (Journal of Laws 2009 No. 56, item 458) opened possibility of regular schooling for children aged 6 with permission from parents and headmaster, and thus number of six-year-olds in pre-primary education establishments gradually decreases. Up to 2009/2010 school year headmaster decided on school admission after getting a consultative opinion issued by a psychological-pedagogical centre.

Most of the data presented in the publication is derived from the Education Information System operating on the basis of Act of 19th January 2004 (Journal of Laws 2004 No. 49, item 463, with amendments). Information concerning results of primary school competence test and lower secondary school (gymnasium) examination is derived from the reports issued by Central Examination Board in Warsaw and data about results of the programme for international 15 years-old students assessment (PISA), from the reports issued by Institute of Philosophy and Sociology of the Polish Academy of Sciences.

The data on the number of teachers employed to teach classes within obligatory educational programmes (curricular education), counted in terms of full-time equivalent employees were used to calculate the students per 1 teacher rate.

Teachers who were employed but, due to various reasons, do not fulfil their duties, or the teachers who fulfil only the duties not connected with teaching classes, were not included.

2. The information concerning tertiary education was presented according to the regulations for the institutions operating under the provisions of the Act of 27th July 2005 – Law on Tertiary Education (Journal of Laws 2005 No. 164, item 1365, with amendments).

The data on students and graduates of higher education institutions and doctoral studies presented and used to calculate indicators excluded foreign students. Moreover postgraduate students of academies of the Ministry of National Defence and academies of the Ministry of the Interior and Administration were excluded. Students were presented as of 30th of November as many times as many fields of education they were studying. The data also includes information on foreign organizational units. In this case students and graduates per voivodship were presented according to the place of residence of particular higher education institution.

Information obtained from the Ministry of Science and Higher Education and used to calculate scientific degrees of doctor awarded in higher education institutions per 100 thous. population rate, is not final.

Labour market

1. Economic activity data was compiled on the results of the Labour Force Survey (LFS) conducting in quarter cycle by the continuous observation method, i.e. labour force was surveyed each week by all quarter. The survey covered persons aged 15 and more being members of the household in the sampled dwellings, excluding persons absent for longer than 3 months, on condition that their absence was not resulted from the type of their job. Population of disabled persons was separated from the population aged 15 and more on

the basis of legal criterion. Among the disabled were included persons aged 16 and more who were granted a certificate of disability or inability to work.

2. *The information on unemployment is prepared on the basis of the monthly statistical reporting of the Ministry of Labour and Social Policy (MPiPS-01 form) prepared by powiats labour offices (registered unemployment).*
3. *The data on demand for labour was obtained from the enterprise Z-05 questionnaire survey, which was carried out as a quarterly sample survey and which covers entities of the national economy with the number of the employees 1 or more.*
4. *The data on working time was compiled on Z-06 questionnaire survey. The survey was prepared by units of the national economy employing over 9 persons and by budgetary sphere entities regardless of the number of employed persons. It did not include private agriculture, employed in social, political and trade union organizations and employed in the scope of national defence and public safety.*
5. *The information on differentiation of average gross earnings by educational level was obtained from the Z-12 questionnaire survey. The CSO survey is carried out with biennial periodicity, it is a sample survey and it covers entities of national economy with the number of the employed exceeding 9 persons. The data concerns full- and part-time employed persons who worked the whole month in October.*
6. *The information on labour's conditions derives from the Z-10 questionnaire survey conducting by CSO and regards economic subject with the number of the employed persons exceeding 10 and more. The survey did not regard private farms, foundations, associations, political parties, trade unions, employer's organization, professional and economic self-government, the Roman-Catholic Church and other churches and religious associations, foreign representations.*

Data regard persons working in hazardous conditions connected with:

- *work environment: chemical substances, noise, industrial dust, vibrations, hot and cold micro-climates, ionizing radiation, laser radiation, ultra-violet radiation, infra-red radiation, electro-magnetic fields;*
- *strenuousness conditions of work: excessive physical extortion, insufficient lighting of a work position;*
- *mechanical factors connected with dangerous mechanisms.*

Culture

1. *All reports on cultural institutions carried out by CSO, the results of which are presented herein, are census surveys.*
2. *For 2008 and 2010, because of the two-year cycle of the data gathering from K-04 and K-07 reports, there is no data on specialist libraries and cultural establishments, cultural centres clubs and community centres.*

Science, technology and innovation

1. *The survey on the information and communication technologies usage in households is conducted once a year by a sample method. This section presents data on the Internet access in households, purposes of private use of the Internet and activities performed by the users via the Internet.*

2. *The data on the activities performed using the Internet in 2008 are not presented due to the fact that the survey on the information and communication technologies usage in households edition in 2008 did not include this issue.*

Economic determinants of human capital development

1. *The data concerning the expenditures of state budget and local government units are grouped into divisions in accordance with the detailed classification of revenues and expenditures of the budget on the basis of the decrees of Finance Minister.*
2. *The data table concerning access to material assistance for students and Ph.D. students, do not include 2007. It is caused by collecting in 2007 data about material assistance for tertiary students excluding Ph.D. students.*

Social determinants of human capital development

1. *The data presented in this section mostly concerns the period 2007-2010. The data of Social diagnosis survey, because of the two-year cycle of data gathering, concerns 2007 and 2009 years (tables 126-128 in 2005-2009, table 129 – 2009, table 130 includes the data in the period of 2000-2007). Voting turnout, calculated by the National Electoral Commission, includes the data for 2006, 2007, 2009 and 2010.*
2. *The data in tables 115-117, concerning number of children who are obliged to fulfil compulsory one-year pre-primary school preparation and number of children of primary schools that are commuted to establishments and attend to additional classes (didactic-compensatory, corrective-compensatory, speech literacy and therapeutic), was collected from the Education Information System and references the 30th of September. The data is passed in to the system through the Ministry of National Education based on the legal Act dated 19th of February 2004 on the Education Information System (Journal of Laws 2004 No. 49, item 463, with amendments).*
3. *The data was gathered from the Ministry of Labour and Social Policy through the portal of Public Employment Services, concerning unemployment of people under 25 years old and the duration of unemployment, references to the 31st of December. The data that presents the amount of registered unemployment, gathered on the basis of reporting of the Ministry of Labour and Social Policy (MPiPS forms), filled up by Powiats Labour Offices. The obligation of sending the data is based on the Act dated 14th of December 1994 on employment and counteraction to the unemployment (single act: Journal of Laws 2001 No. 6, item 56).*
4. *The data of the Social diagnosis concerns conditions and the quality of life of Polish citizens. The data was gathered on households and all individuals aged 16 or more that were present at the moment of survey conducting. The first survey was conducted in 2000, the second three years later. Since 2005 surveys are conducted in the two-year cycle. The survey is always conducted in March, which can conduce to avoid seasonal effect. In 2009 and 2011, because of the sample size of the survey, the data collecting time had been extended to April.*
5. *In tables 118-120 the data was gathered in the second quarter of 2009, based on the module survey “Entry of young people into the labour market”, conducted with Labour Force Survey.*

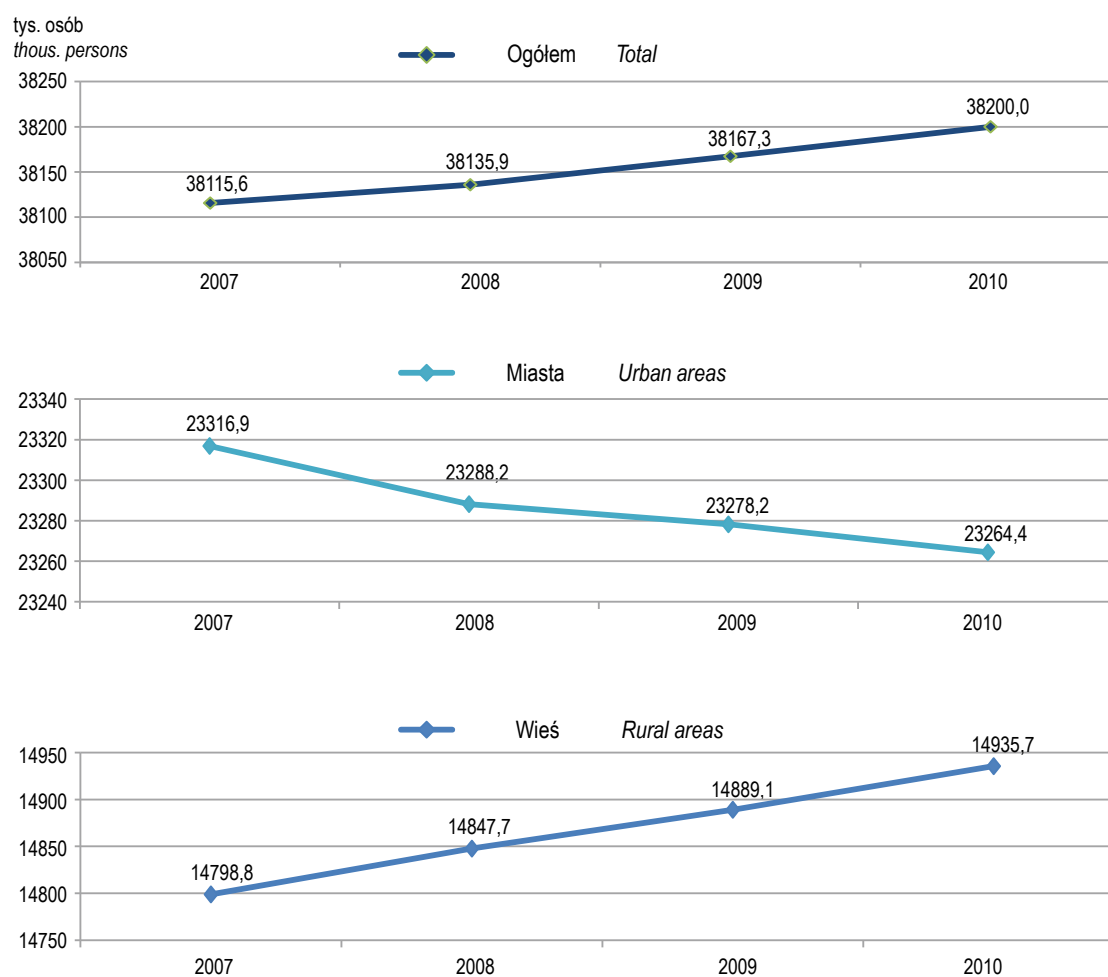
3. KOMENTARZ ANALITYCZNY

Demografia

Ludność

W 2010 r. w porównaniu do roku 2007 liczba ludności w Polsce wzrosła o 84,4 tys. osób osiągając wartość 38200,0 tys. osób. Największe pod względem liczby ludności było województwo mazowieckie – 5242,9 tys. osób, natomiast najmniejsze lubuskie – 1011,0 tys. osób, pomimo że liczba ta systematycznie wzrastała. Największy spadek liczby ludności w latach 2007-2010 można było zaobserwować w województwach: łódzkim, śląskim i lubelskim – odpowiednio o: 21,5; 18,2 i 14,3 tys. osób. Jednocześnie odnotowano sukcesywny wzrost odsetka liczby ludności mieszkającej na wsi, zlokalizowanych głównie wokół dużych miast oraz spadek odsetka mieszkańców miast, którzy w 2010 r. stanowili 60,9% liczby ludności Polski ogółem (w 2007 r. było to 61,2%). Większa liczba osób zamieszkałych na wsi w stosunku do liczby mieszkańców miast występowała w czterech województwach: lubelskim, małopolskim, świętokrzyskim i najczęściej w podkarpackim – w badanym okresie powyżej 58% każdego roku.

Wykres 1. LUDNOŚĆ (stan w dniu 31 XII)
POPULATION (as of 31 XII)

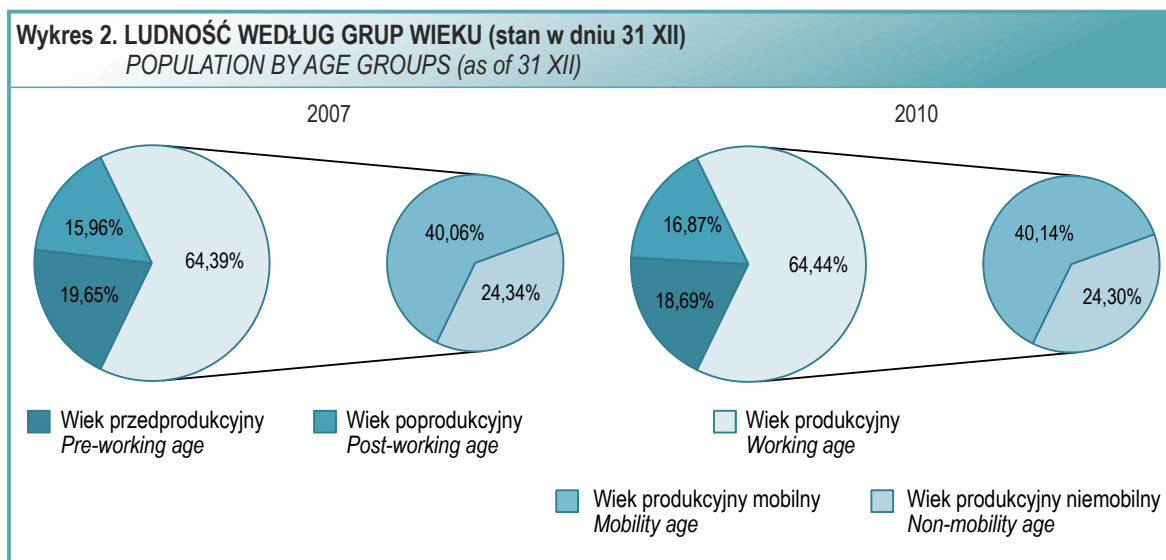

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Najlichnieszym miastem w Polsce było miasto stołeczne Warszawa, w którym w latach 2007-2010 sukcesywnie zwiększała się liczba mieszkańców i w 2010 r. wyniosła 1720,4 tys. osób. Kolejnymi miastami według liczby zamieszkałych osób były Kraków i Łódź (która w badanym okresie miała ujemną średnioroczną stopę przyrostu) – obydwie liczyły w 2010 r. ponad 700 tys. mieszkańców. Od 2007 r. z 39 miast liczących 100 tys. i więcej mieszkańców, w 10 zwiększyła się liczba ludności – największy wzrost wystąpił w Rzeszowie (o 7,1%), natomiast największy ubytek zanotowano w Wałbrzychu (-2,8%), który utracił w ciągu 4 lat ponad 3 tys. mieszkańców.

W badanym okresie najlichnieszą grupą wieku, stanowiącą co najmniej 64,4% ludności Polski były osoby w wieku produkcyjnym, z czego ponad 62,2% (62,3% w 2010 r.) to osoby w wieku produkcyjnym mobilnym. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym systematycznie malała, zatem stopa przyrostu była ujemna (w 2010 r. wynosiła minus 1,26% a liczba ludności od 2007 r. zmalała o 347,8 tys.), w przeciwieństwie do grupy osób starszych zaliczanych do wieku poprodukcyjnego, której stopa przyrostu osiągnęła w 2010 r. 2,11%. W badanym okresie zaobserwować można systematyczny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym – średnio o 1,9%. Dynamika wzrostu liczby osób w tym wieku stale rosła.

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Wyłączając grupę przedprodukcyjną, we wszystkich pozostałych grupach wieku w całym badanym okresie ponad 61,6% ludności mieszkało w miastach. Natomiast w grupie przedprodukcyjnej liczebność w mieście była niższa i wyniosła w 2010 r. ponad 55,3%, co stanowiło 3977,3 tys. osób.

W latach 2007-2010 liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym była średnio o 5,9% niższa od liczby mężczyzn w tych grupach wieku. Udział kobiet w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wzrósł z 68,2% w 2007 r. do 69,7% w 2010 r. (1953,5 tys. mężczyzn i 4491,1 tys. kobiet). Przyczyną takiej sytuacji jest różny wiek determinujący przynależność do wieku poprodukcyjnego, który w badanym okresie wynosił dla mężczyzn 65 lat, natomiast dla kobiet 60 lat oraz długość życia kobiet, które w Polsce żyją średnio 8 lat dłużej niż mężczyźni.

Analizując biologiczne grupy wieku można zaobserwować podobną sytuację jak w przypadku ekonomicznych grup wieku, związaną ze spadkiem liczby osób młodych i stałym wzrostem liczby osób w wieku 15 lat i więcej.

Tabl. 1. LUDNOŚĆ WEDŁUG BIOLOGICZNYCH GRUP WIEKU (w tys. osób)

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY BIOLOGICAL AGE GROUPS (in thous. persons)

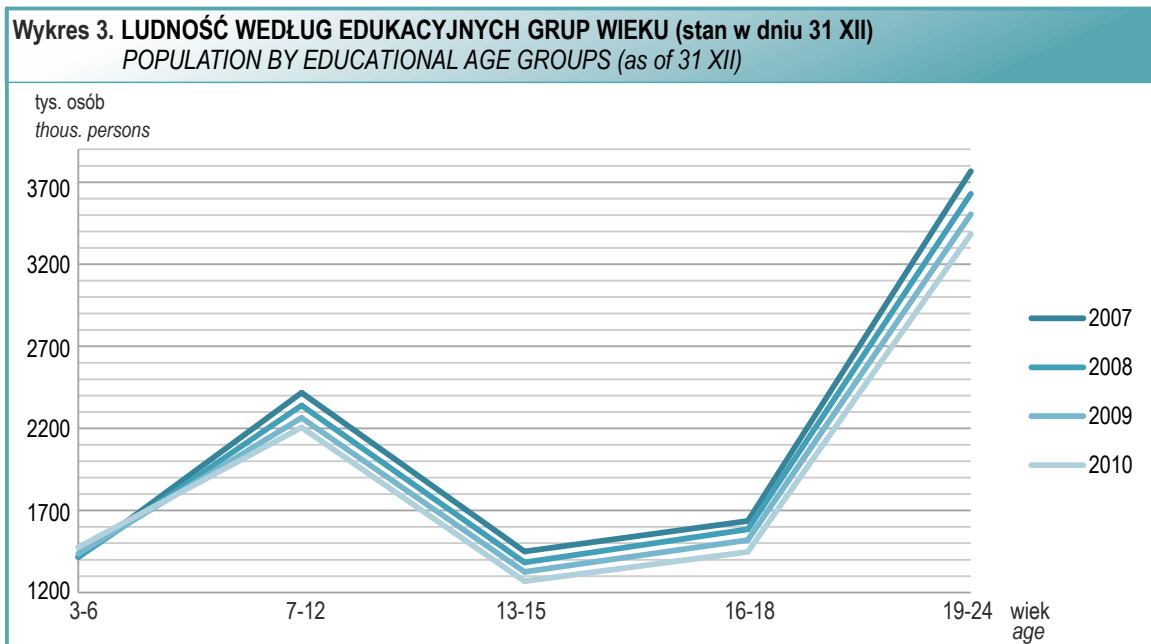
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
0-14 lat	5 901	5 829	5 783	5 759	0-14 years
15-64 lat	27 083	27 160	27 223	27 257	15-64 years
65 lat i więcej	5 131	5 146	5 162	5 185	65 years and more

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Biorąc pod uwagę liczbę ludności według edukacyjnych grup wieku (wykres 3) można zauważyć, że liczba dzieci w wieku 3-6 lat wzrosła w latach 2007-2010 o 59,1 tys., co jest odzwierciedleniem wzrostu liczby urodzeń począwszy od 2004 r. W pozostałych przedziałach wieku zmniejszyła się liczba osób – jest to wynikiem występowania ubytku rzeczywistego i spadku liczby urodzeń od roku 1984.

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

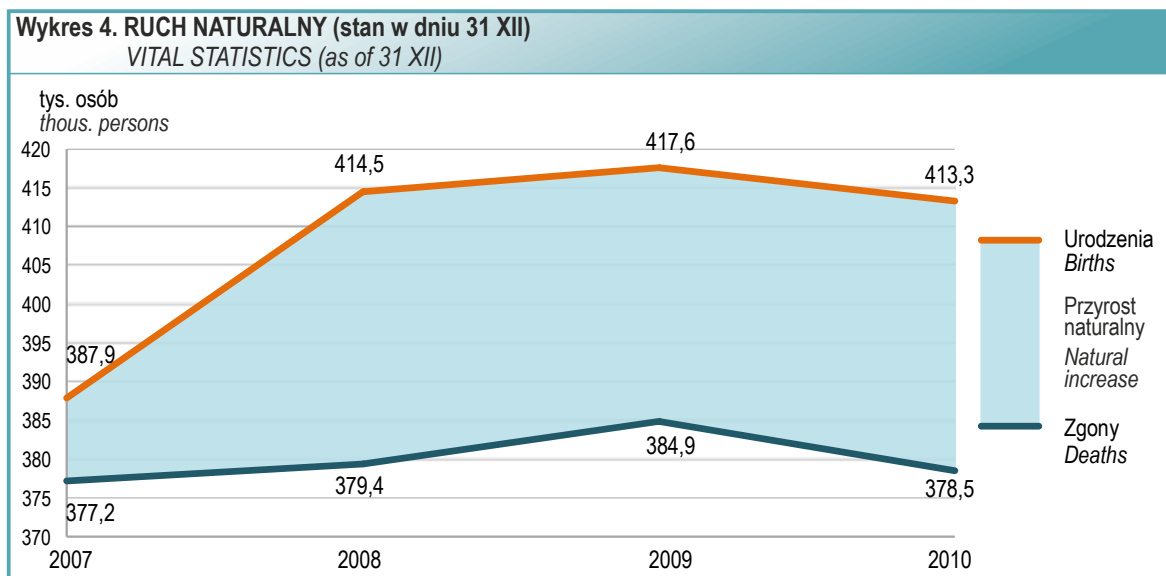
Unia Europejska na koniec 2010 r. liczyła 502,5 mln osób. Największy udział w populacji unijnej miały Niemcy – 16,3%. Następnym państwem pod względem liczebności była Francja – 13,0%. Polska znalazła się na 6 miejscu (7,6%) wśród 27 krajów. Członkami Unii Europejskiej o najmniejszej liczbie mieszkańców były Luksemburg i Malta – po 0,1% całości populacji.

Z danych Eurostatu za 2009 r. wynika, że udział osób w wieku 65 lat i więcej w całej populacji Unii Europejskiej wynosił 17,4%. Największy odsetek osób starszych występował w Niemczech (20,7%) i we Włoszech (20,2%), a najmniejszy w Irlandii (11,3%), Słowacji (12,3%), na Cyprze (13,1%) oraz w Polsce (13,5%).

Ruch naturalny

W 2010 r. średnioroczna stopa przyrostu ludności osiągnęła 0,09%, podczas gdy w 2007 r. była ujemna i wyniosła minus 0,03%. W przypadku województw w roku 2010,

największa średnioroczna stopa przyrostu ludności odnotowana została w województwach: pomorskim (0,46%), mazowieckim (0,40%), małopolskim (0,36%) i wielkopolskim (0,33%). Rok 2010 był piątym z kolei, który przyniósł dodatni przyrost naturalny – w poprzednich latach zaobserwowano ubytek naturalny. Zauważyć można, że wielkość przyrostu naturalnego w roku 2007 wyniosła 10,6 tys., a w latach 2008-2010 utrzymywała się na poziomie powyżej 30 tys. co zaprezentowano na wykresie 4. Odnotowuje się dużo większy przyrost naturalny na terenach wiejskich – w 2010 r. wyniósł 20,4 tys., w miastach natomiast 14,5 tys. W przeciwieństwie do większości województw, gdzie od 2007 r. występuje dodatni przyrost naturalny, w województwach: dolnośląskim, lubelskim, łódzkim, opolskim i świętokrzyskim przyrost ten osiągał wartości ujemne.

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

W latach 2007-2010 przyrost naturalny był dodatnio skorelowany z liczbą urodzeń żywych, która w 2010 r. wyniosła 413,3 tys. Tendencja ta była zauważalna zarówno na wsi, jak i w miastach, szczególnie uwidoczniając się w latach 2008-2010. Od roku 2007 odsetek urodzeń na wsi znajdował się w przedziale 40,99-41,83% w skali kraju. Pod względem liczby urodzeń najlepiej na tle kraju prezentowało się województwo pomorskie, które w latach 2007-2010 miało najwyższy odsetek urodzeń żywych na 1000 ludności. Jednocześnie województwo pomorskie charakteryzowało się występowaniem najwyższej płodności kobiet na tle całego kraju, która w 2010 r. osiągnęła wartość 47,97, podczas gdy średnia dla Polski wyniosła 43,49 urodzeń żywych na 1000 kobiet w wieku 15-49 lat. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku współczynników reprodukcji ludności, zarówno ogółem dla Polski, jak i w podziale na miasta i wieś.

Od 2007 r. liczba zgonów utrzymywała się na poziomie około 380 tys. osób rocznie. W 2010 r. zmarło 378,5 tys. osób, z czego 52,8% stanowili mężczyźni. Wśród nich najliczniejszą grupą były osoby w wieku 75-79 lat – 27810 zgonów, co stanowiło 13,9% ogólnej liczby zgonów mężczyzn. Wśród kobiet najczęściej (56286 osób) zmarło w grupie wieku 85 lat i więcej – 31,5% liczby zgonów kobiet ogółem. W 2010 r. liczba zgonów na 1000 ludności w Polsce wynosiła 9,9, a w województwie podkarpackim i pomorskim 8,7 – najmniej

w całym kraju. W badanym okresie w tych dwóch województwach odnotowano najniższe wartości wskaźników prezentujących liczbę zgonów.

W 2008 r. po raz pierwszy od wielu lat wystąpił dodatni przyrost rzeczywisty, który jest bezpośrednio związany zarówno ze wzrostem liczby urodzeń, jak i zmniejszającą się liczbą osób emigrujących, przy prawie nieistotnych zmianach w liczbie zgonów i imigracji. Dodatni przyrost rzeczywisty utrzymywał się przez kolejne trzy lata i w roku 2010 osiągnął 32,7 tys.

Tabl. 2. **PRZYROST/UBYTEK RZECZYWISTY**
ACTUAL INCREASE/DECREASE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
Przyrost naturalny	10 647	35 100	32 649	34 822	Natural increase
Emigracja ¹	35 480	30 140	18 620	17 360	Emigration ¹
Imigracja ¹	14 995	15 275	17 424	15 246	Immigration ¹
Przyrost/ubytok rzeczywisty	-9 838	20 235	31 453	32 708	Actual increase/decrease

¹ Dane na podstawie dokumentacji meldunkowej na pobyt stały.

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

¹ Data collected on the basis of registration documentation for permanent residence.

Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Według danych Eurostatu w 2010 r. przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w Unii Europejskiej wyniósł 1,0%. Najwyższy przyrost zanotowano w Irlandii (10,4%) a następnie na Cyprze (5,7%). Ubytek naturalny zanotowano w 8 krajach członkowskich – największy na Łotwie (-4,8%) i w Bułgarii (-4,6%). Polska z przyrostem naturalnym na poziomie 0,9% znajdowała się na 16 miejscu z 27 krajów.

Przyrost rzeczywisty na 1000 mieszkańców w 2010 r. w UE wyniósł 2,7%. Najwyższy przyrost zanotowano w Luksemburgu (19,3%) oraz w Belgii (10,3%). Ubytek rzeczywisty nastąpił w 7 państwach (największy na Litwie – minus 25,7%). Polska z wynikiem 0,9% znalazła się na 19 miejscu wśród krajów członkowskich UE.

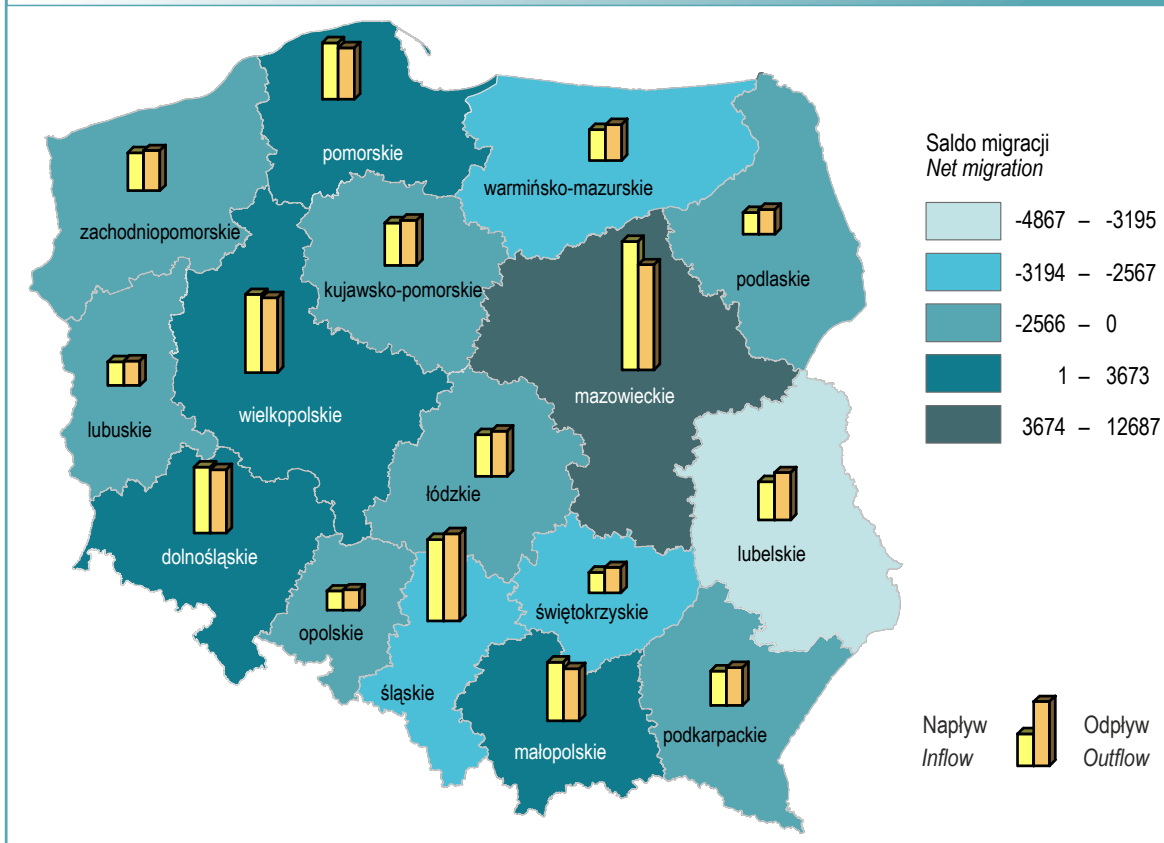
Współczynnik dzietności w Unii Europejskiej w 2009 r. wyniósł średnio 1,59. Najwyższy wynik osiągnęła Irlandia (2,07) oraz Francja (2,00). Najniższą wartość współczynnika odnotowano na Łotwie (1,31) oraz na Węgrzech i w Portugalii (1,32). W Polsce w tym czasie zarejestrowano wartość 1,40.

Eurostat podaje również dane dotyczące średniego wieku matek rodzących dzieci. Średnia dla Unii Europejskiej w 2009 r. wyniosła 29,62 lat. Najwyższy wiek odnotowano w Irlandii (31,22 lat) oraz we Włoszech (31,18 lat), natomiast najniższy w Bułgarii (26,61 lat) i w Rumunii (26,94 lat). W Polsce wiek ten wyniósł 28,61 lat.

Migracje

Z danych na temat migracji wewnętrznych na pobyt stały wynika, że w roku 2010 miejsce zamieszkania na pobyt stały zmieniło o 88,6 tys. osób mniej niż w roku 2007. Jednocześnie w latach 2007-2010 saldo migracji było dodatnie jedynie w pięciu województwach, największe w: mazowieckim (przekraczające każdego roku 10 tys. osób), małopolskim (w granicach 3 tys. osób każdego roku) oraz pomorskim (średnio 2,5 tys. osób). W pozostałych województwach odnotowano ujemne saldo migracji, wśród których największe wystąpiło w województwie lubelskim (od -4,1 do -5,1 tys. osób). Ponad 76% osób migrowało wewnątrz województw – pozostałe osoby przeniosły się do innych województw. Niezależnie od kierunku migracji, były to głównie osoby w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym, co niewątpliwie związane było ze zmianą miejsca zamieszkania całych rodzin. Zmiany zameldowania dokonało blisko 20% więcej kobiet niż mężczyzn.

Wykres 5. MIGRACJE WEWNĘTRZNE NA POBYT STAŁY W 2010 R.
INTERNAL MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2010

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

W latach 2007-2010 w grupie miast liczących 100 tys. i więcej mieszkańców jedynie miasto stołeczne Warszawa miało dodatnie saldo migracji. W pozostałych zanotowano ujemne saldo migracji z kilkoma wyjątkami, gdzie wystąpiło saldo dodatnie np. we Wrocławiu w latach 2008-2010, w Chorzowie w latach 2007-2009 lub w Krakowie w roku 2007 i w latach 2009-2010. Ujemne saldo migracji to przede wszystkim efekt przeprowadzania się ludności z dużych miast do mniejszych miejscowości na terenach okolicznych gmin i powiatów, gdzie znajdują się na ogół tańsze w stosunku do dużych miast mieszkania i działki budowlane.

Z danych o migracjach zagranicznych na pobyt stały wynika, że od 2007 r. zarówno w miastach jak i na wsi zmniejszała się liczba osób wyjeżdżających za granicę. W 2010 r. wyjechało 17,4 tys. osób – o ponad połowę mniej niż w 2007 r. Jednocześnie zaobserwować można, że w latach 2007-2008 za granicę wyjeżdżało więcej mężczyzn niż kobiet, natomiast w latach 2009-2010 sytuacja ta uległa zmianie – wyjechało wówczas ponad 1000 kobiet więcej.

W latach 2007-2010 głównym kierunkiem migracji dla ponad 84,3% osób zmieniających kraj pobytu były kraje europejskie. Kierunki te pośrednio wynikały z otwarcia europejskich rynków pracy po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Drugim kontynentem pod względem wielkości migracji była Ameryka Północna i Środkowa (11,0%-13,8%). Trzecim wybieranym kierunkiem była Oceania. Ponad 69,8% emigrantów stanowiły osoby z miast.

W przypadku imigracji w badanym okresie liczba osób przybywających do Polski przekraczała 14 tys. osób rocznie. Najwięcej imigrujących było w 2009 r. – ponad 17 tys. osób, natomiast w 2010 r. liczba ta spadła do 15,2 tys. osób. Tak jak w przypadku emigracji, osoby przyjeżdżające na stałe do Polski pochodziły przede wszystkim z krajów europejskich i byli to w głównej mierze Polacy powracający po latach do kraju. Na wzrost liczby powrotów do kraju bezpośredni wpływ miał kryzys ekonomiczny w Unii Europejskiej, co odzwierciedlały liczby dotyczące osób imigrujących głównie z Wielkiej Brytanii oraz Irlandii. Drugą grupę imigrantów stanowiły osoby pochodzenia polskiego, a także obcokrajowcy podejmujący pracę i niejednokrotnie nabywający ziemię w naszym kraju. Wiele osób imigrowało również zza oceanu, czyli ze Stanów Zjednoczonych, Kanady oraz z Australii.

Tabl. 3. **MIGRACJE DŁUGOOKRESOWE**
LONG-TERM MIGRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008			2009			2010		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Emigracja <i>Emigration</i>	74 338	49 193	25 145	41 933	21 046	20 887	41 216	20 773	20 443
Imigracja <i>Immigration</i>	47 880	32 211	15 669	56 359	40 002	16 357	54 499	35 710	18 789

Źródło: „Rocznik Demograficzny” (lata 2010, 2011), GUS, Warszawa.

Source: “Demographic Yearbook of Poland” (years 2010, 2011), CSO, Warsaw.

Dane o migracjach długookresowych pochodzące ze źródeł administracyjnych (dotyczą tylko migracji zarejestrowanych), które są związane ze zmianą kraju zamieszkania na okres co najmniej 12 miesięcy potwierdzają, że liczba osób emigrujących zmniejszyła się w roku 2010 w stosunku do roku 2008, natomiast wzrosła liczba imigrantów.

Saldo migracji w Unii Europejskiej w 2010 r. według danych Eurostatu wyniosło 862,3 tys. osób. Największe dodatnie saldo wynoszące 311,7 tys. osób wystąpiło we Włoszech, w drugiej kolejności w Wielkiej Brytanii – 163,1 tys. osób. Ujemne saldo wystąpiło w 9 państwach członkowskich (w tym w Polsce, gdzie wyniosło minus 2,1 tys. osób) – największe na Litwie, gdzie odnotowano wartość minus 77,9 tys.

Zdrowie

Dostęp do opieki zdrowotnej

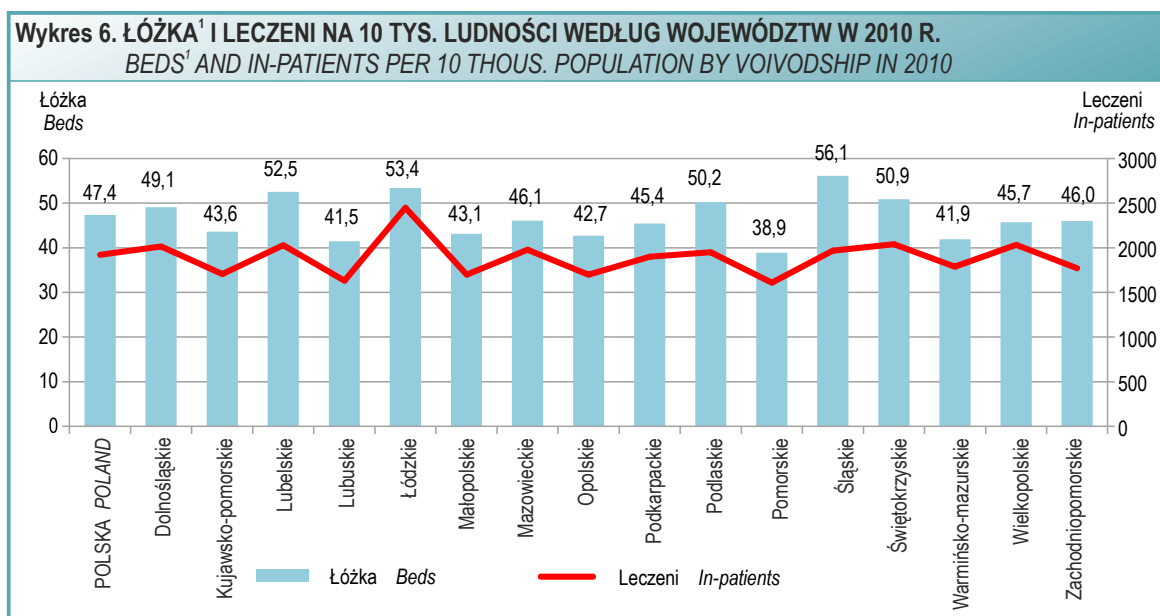
Zdrowie jest, obok edukacji, jednym z ważniejszych czynników determinujących jakość kapitału ludzkiego. Wpływa pozytywnie na wzrost gospodarczy, wydajność i niższą absencję w pracy czy efektywne uczenie się. W zdrowszym społeczeństwie ludzie żyją dłużej szczególnie przy ułatwionym dostępie do świadczeń usług zdrowotnych i wysoko wykwalifikowanej kadry medycznej oraz prowadzeniu zdrowego stylu życia.

Z danych Ministerstwa Zdrowia wynika, że w 2010 r. w Polsce uprawnienia do wykonywania zawodu lekarza posiadało 134,3 tys. lekarzy i 37,6 tys. lekarzy dentyków. Zgodnie z rejestrami prowadzonymi przez izby pielęgniarek i położnych prawo wykonywania zawodu miało 282,4 tys. pielęgniarek i 34,3 tys. położnych. W 2010 r. opiekę medyczną nad pacjentami w podmiotach ochrony zdrowia (zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej, placówkach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, praktykach lekarskich) sprawowało łącznie

323,7 tys. lekarzy, lekarzy dentyistów, farmaceutów, pielęgniarek i położnych – o 2,0% więcej niż w roku 2007.

Jednym ze wskaźników charakteryzujących zasoby ochrony zdrowia i wskazującym na potencjalny dostęp do opieki zdrowotnej jest liczebność personelu medycznego pracującego bezpośrednio z pacjentem w przeliczeniu na liczbę ludności, bez uwzględniania osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. W 2010 r. na 10 tys. mieszkańców Polski przypadało: 20,8 lekarzy (najwięcej w województwach: łódzkim – 24,1 i lubelskim – 23,9) i 48,4 pielęgniarek (najwięcej w województwach śląskim – 55,5 i lubelskim – 54,1).

Ciągły rozwój medycyny oraz coraz węższa specjalizacja wymagają od personelu medycznego ustawicznego kształcenia i podnoszenia swoich kwalifikacji. W 2010 r. odsetek lekarzy specjalistów II stopnia do ogółu liczby lekarzy wyniósł 66,4% i był wyższy o 0,5 p.proc. niż w 2007 r. W latach 2007-2010 najbardziej wzrosła liczba lekarzy onkologów – o 32,7% i kardiologów – o 20,2%.

¹ Stan w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

1 As of 31 XII.

Source: data of the Ministry of Health.

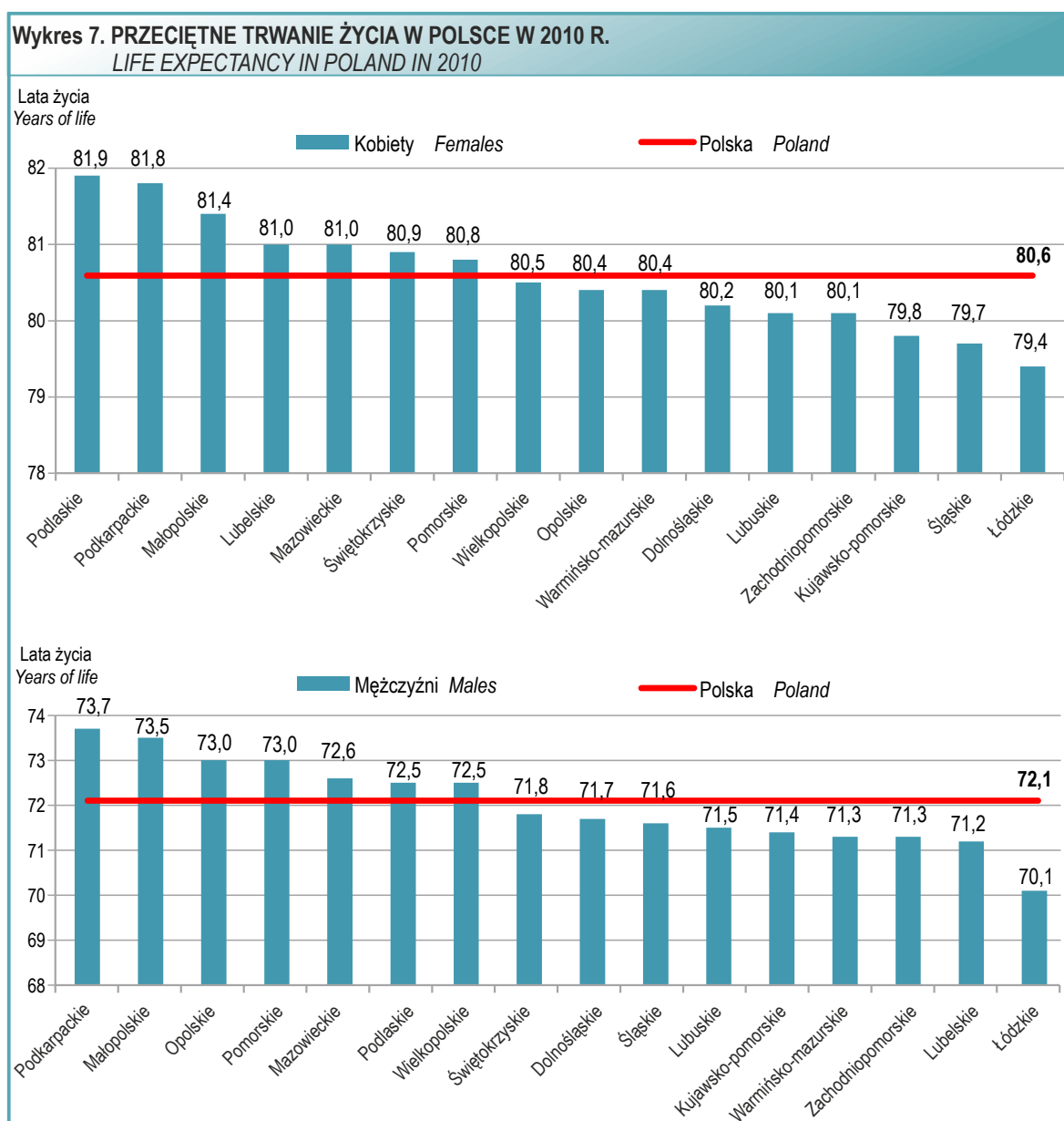
W 2010 r. w Polsce funkcjonowało 795 szpitali ogólnych, z których do sektora prywatnego zaliczało się 36,0%. Ich liczba od 2007 r. wzrosła o 6,3% przy jednoczesnym spadku liczby szpitali publicznych. Największą liczbą szpitali ogólnych dysponowało województwo śląskie (115) oraz mazowieckie (98). Najmniej szpitali funkcjonowało w województwie lubuskim (19). W 2010 r. na 1 szpital przypadało 48,1 tys. mieszkańców, o 6,0% mniej niż w 2007 r. W 2010 r. polskie szpitale dysponowały 181,1 tys. łóżek, włącznie z łózkami/miejscami dla dzieci i noworodków na oddziałach neonatologicznych, co oznaczało wzrost o 3,5% w stosunku do 2007 r. Skróceniu uległ przeciętny czas pobytu pacjenta w szpitalu – z 6,2 dnia w 2007 r. do 5,7 w 2010 r. Wzrosła natomiast liczba osób leczonych w szpitalach ogólnych z 6,9 mln do 7,3 mln w omawianym okresie. Najwięcej, gdyż o 24,0% wzrosła liczba pacjentów na oddziałach onkologicznych, a o 15,0% na oddziałach kardiologicznych.

W 2010 r. w Polsce działało 16,6 tys. zakładów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej tj. o 16,9% więcej niż w 2007 r. Największą zmianę odnotowano w województwach śląskim (wzrost o 24,5%, tj. o 480 jednostek) i warmińsko-mazurskim (wzrost o 51,1%, tj. o 240 jednostek). Spośród wszystkich placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej 25,2% funkcjonowało na obszarach wiejskich.

Poza zakładami opieki zdrowotnej, usługi medyczne były również świadczone w formie praktyk lekarskich finansowanych ze środków publicznych powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Ich liczba na przestrzeni lat 2007-2010 zmniejszyła się o 9,0% i wyniosła 6927.

Przeciętne trwanie życia i umieralność

W Polsce w 2010 r. przeciętna długość trwania życia mężczyzn wynosiła 72,1 lat, natomiast kobiet 80,6 lat.

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Na przestrzeni lat 2007-2010 można było zaobserwować, że średnia długość życia mieszkańców Polski uległa wydłużeniu przeciętnie o 1 rok zarówno dla mężczyzn, jak również kobiet. W 2010 r. różnica między najwyższym i najniższym wskaźnikiem trwania życia wśród 16 województw wynosiła dla mężczyzn 3,6 roku. Najkrócej żyli mężczyźni mieszkający na terenie województwa łódzkiego (70,1 lat), natomiast najdłużej w województwie podkarpackim (73,7 lat) i małopolskim (73,5 lat). Wśród kobiet zróżnicowanie było mniejsze i wyniosło 2,5 roku. Kobiety żyły najkrócej w województwie łódzkim (79,4 lat), a najdłużej w województwie podlaskim i podkarpackim, gdzie osiągnęły wiek blisko 82 lat. Ogólnie można stwierdzić, że w województwach leżących na terenach Polski wschodniej i południowo-wschodniej przeciętne trwanie życia kobiet było dłuższe niż wynosi średnia dla kraju.

W 2010 r. według danych Eurostatu w Europie najdłużej żyli mężczyźni w Szwajcarii (79,9 lat), Islandii (79,8 lat), Szwecji (79,6 lat) i Lichtensteinie (79,5 lat); najkrócej w Rosji i na Ukrainie – niespełna 62 lata. Wśród kobiet za długowieczne można było uznać: Francuzki, Szwajcarki, Hiszpanki i Włoszki. Przeciętne trwanie ich życia wyniosło blisko 85 lat. Najkrócej w Europie żyły Rosjanki, Ukrainki i Mołdawianki – niespełna 74 lata. Wśród 43 krajów europejskich Polska zajmowała odległą lokatę – dopiero w trzeciej dziesiątce (mężczyźni 29 miejsce, a kobiety 24). W krajach gdzie długość trwania życia była stosunkowo krótka, różnica między trwaniem życia mężczyzn i kobiet – poza nielicznymi wyjątkami – była bardzo duża. Kraje, w których rozpiętość ta była największa, to państwa byłego Związku Radzieckiego: Rosja (12,5 lat), Białoruś (11,8 lat), Ukraina (11,8 lat) i Litwa (11,2 lat). Różnica ta była nawet kilkakrotnie wyższa niż w Islandii, Szwecji i Lichtensteinie, gdzie jej wielkość nie przekraczała 4,1 lat.

Bardzo wyraźnie zaznacza się w Polsce zjawisko dużej nadumieralności mężczyzn w stosunku do kobiet i w konsekwencji znacznie krótsza długość ich dalszego trwania życia. Różnica między przeciętnym trwaniem życia kobiet i mężczyzn w 2007 r. wyniosła 8,7 lat; w 2010 r. – 8,5.

W Polsce w 2010 r. głównymi przyczynami zgonów były choroby określane mianem cywilizacyjnych. Największym zagrożeniem życia okazały się choroby układu krążenia, które stanowiły 46,0% wszystkich przyczyn zgonów – o 0,6 p.proc. więcej niż w roku 2007. W ich następstwie najwięcej osób (584 zgonów na 100 tys. mieszkańców) zmarło w województwie świętokrzyskim, a najmniej w województwie pomorskim (344 zgony na 100 tys. mieszkańców). W grupie wiekowej 45-59 lat, liczba zgonów z powodu chorób układu krążenia była trzykrotnie wyższa wśród mężczyzn niż wśród kobiet.

Drugą pod względem częstości występowania przyczyną zgonów były choroby nowotworowe – 25,3% wszystkich zgonów, z powodu których zmarło 378,5 tys. osób. W 2010 r. najbardziej zagrożonymi pod tym względem byli mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego i łódzkiego. Na tych obszarach wskaźnik śmiertelności był najwyższy (282 zgony na 100 tys. ludności). Najniższy poziom umieralności odnotowano w województwie podkarpackim i lubelskim (poniżej 230 osób).

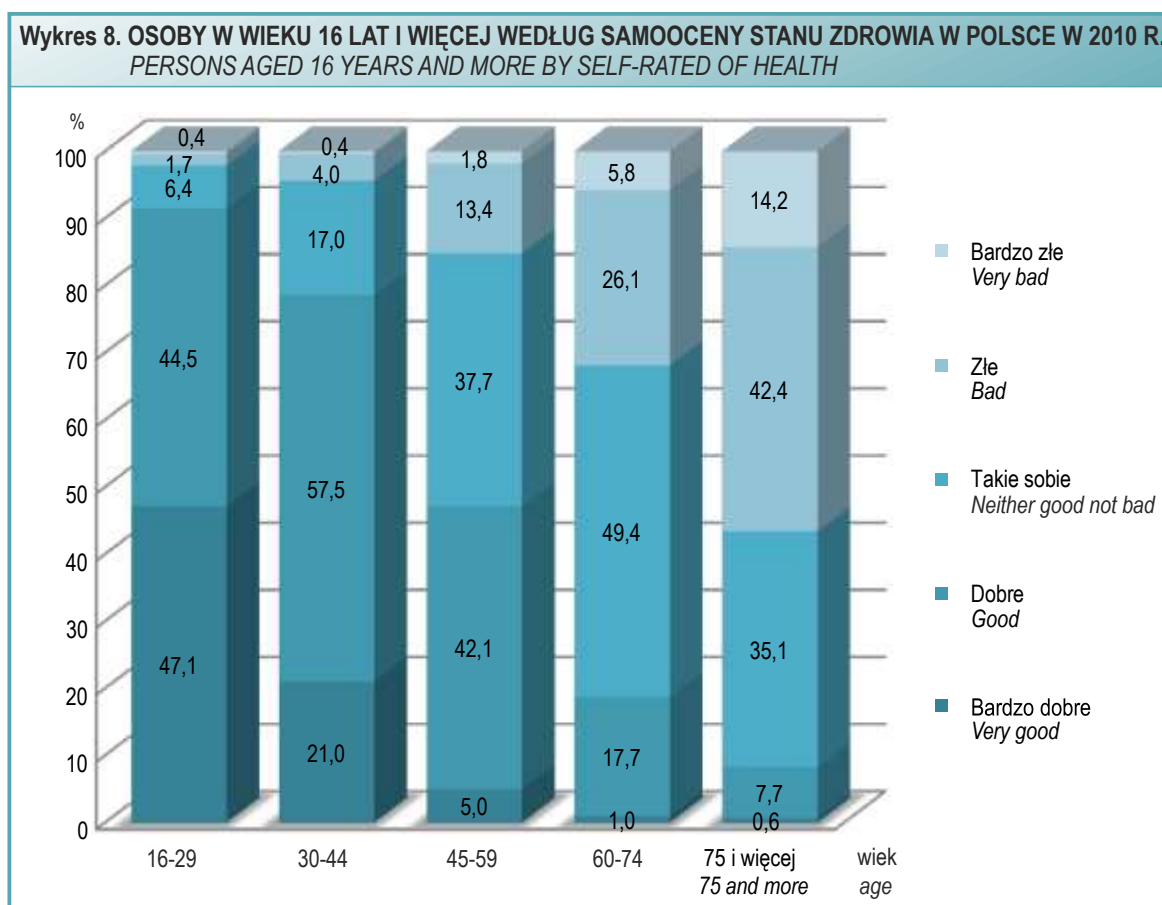
Zgony z przyczyn nienaturalnych (wypadki, urazy, zatrucia) stanowiły trzecią co do wielkości (6,3%) grupę zgonów. W tym przypadku można było zaobserwować korzystną tendencję obniżania się poziomu umieralności. W 2010 r. na każde 100 tys. ludności zmarły z tego powodu 62 osoby – o 3 osoby mniej niż w roku 2007. W 2010 r. stanowiły one 43,7% wszystkich zgonów mężczyzn w wieku poniżej 45 lat.

Rozkład natężenia zgonów według przyczyn był nierównomierny w relacji obszary miejskie i wiejskie. Z powodu chorób układu krążenia i układu oddechowego częściej

umierali mieszkańcy wsi. Oni również częściej ulegali wypadkom, urazom i zatruciom. Wśród ludności miejskiej natomiast występowała większa umieralność z powodu chorób nowotworowych oraz chorób układu trawiennego.

Stan zdrowia i profilaktyka

Wyniki Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności przeprowadzonego w latach 2007-2010 wskazują, że subiektywna ocena stanu zdrowia Polaków w wieku 16 lat i więcej w nieznacznym stopniu poprawiła się. O ile w 2007 r. 43,1% mieszkańców Polski oceniało swoje zdrowie poniżej poziomu dobrego, to w 2010 r. takie opinie formułowało 42,1% Polaków.

Źródło: badanie EU-SILC – Europejskie Badanie Warunków Życia Ludności.

Source: survey EU-SILC – The European Union Statistics on Income and Living Conditions.

Chociaż subiektywna poprawa stanu zdrowia w równym stopniu dotyczyła mężczyzn jak i kobiet, to mężczyźni znacznie częściej oceniali bardzo dobrze swoje zdrowie (20,4% mężczyzn wobec 16,0% kobiet). W analizowanym okresie bardzo dobrze swój stan zdrowia oceniło 18,3% mieszkańców miast i 17,6% mieszkańców wsi. W 2010 r. najwięcej ocen pozytywnych odnotowano wśród osób w wieku 16-29 lat (o 7,1 p.proc. więcej niż w 2007 r.) oraz w grupie wiekowej 30-44 lat (wzrost o 5,9 p.proc.). Wraz z wiekiem zwiększała się liczba ocen negatywnych stanu zdrowia. Swoją ocenę swojego stanu zdrowia jako złą i bardzo złą określiło 31,9% badanych osób w wieku 60-74 lat tj. o 7,2 p.proc. więcej niż miało to miejsce w 2007 r. W 2010 r. długotrwałe problemy zdrowotne, trwające co najmniej

6 miesięcy, wystąpiły u 33,5% badanych i częściej były zgłaszane przez kobiety (36,5%) niż przez mężczyzn (29,9%).

Dane dotyczące spożycia alkoholu w Polsce, pozyskane z przeprowadzonego w 2009 r. ankietowego badania stanu zdrowia wykazały, że odsetek osób powyżej 15 roku życia pijących napoje alkoholowe w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie wyniósł 73,9%. Częściej po alkohol sięgali mężczyźni (84,5%) niż kobiety (65,3%). Spożycie alkoholu wyższe było wśród osób w wieku 30-39 lat zarówno wśród mężczyzn (92,6%), jak i kobiet (81,7%). Całkowitą abstynencję w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie zadeklarowało 25,3% osób. Więcej alkoholu pili mieszkańcy miast (75,8%) niż wsi (70,8%).

Wyniki badań przeprowadzonych w Polsce w latach 2007-2009 przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) wykazały, że średnie spożycie 100% alkoholu na 1 mieszkańca wynosiło około 9 litrów. Dominującym napojem alkoholowym było piwo, cieszące się szczególną popularnością wśród mężczyzn. Jego średnie spożycie na 1 mieszkańca wyniosło 9,2 litra w 2009 r. tj. o 2,4% mniej niż w roku 2007. Na drugim miejscu należy wymienić wino, którego spożycie wahało się w granicach od 8,9 litra w 2007 r. do 7,0 litrów w 2009 r. na 1 osobę, a które zdecydowanie częściej preferowały kobiety niż mężczyźni. Dopiero na trzecim miejscu znalazło się spożycie wódki i innych napojów spirytusowych utrzymujące się na stałym poziomie około 3 litrów.

Polska należy do grona krajów, w których palenie tytoniu jest częstym zjawiskiem. Tytoń w różnej postaci (papierosy, cygara) paliło codziennie 30,9% mężczyzn i 17,9% kobiet powyżej 15 roku życia. Wśród palaczy dominowali mężczyźni, w wieku 40-49 lat, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz osoby rozwiedzione. Uwzględniając zróżnicowanie terytorialne, mieszkańcy województw: świętokrzyskiego, lubelskiego, podkarpackiego i kujawsko-pomorskiego palili najrzadziej, a najczęściej mieszkańcy województw śląskiego i warmińsko-mazurskiego. Okazjonalnie papierosy paliło 5,9% mężczyzn i 4,9% kobiet.

Analiza wskaźnika masy ciała BMI (według aktualnych norm WHO) mieszkańców Polski wskazała na znaczną liczbę osób otyłych oraz posiadających nadwagę. Problem ten dotyczył szczególnie mężczyzn. W 2009 r. 61,4% populacji mężczyzn powyżej 15 roku życia ważyło zbyt dużo (44,8% miało nadwagę, a 16,6% zaliczono do grupy ludzi otyłych). Problemy z wagą ciała wystąpiły wśród Polaków we wszystkich grupach wiekowych. Najlichnieszą grupą z nadwagą byli mężczyźni w wieku 20-39 lat oraz powyżej 70 roku życia. Częściej większą masę ciała mieli mężczyźni mieszkający w miastach niż na wsi. Spośród ogółu liczby kobiet powyżej 15 roku życia 44,5% ważyło zbyt dużo (29,4% miało nadwagę, a 15,2% było otyłe). Nadwaga występowała znacznie częściej wśród kobiet powyżej 50 roku życia (37,4%), mieszkających w miastach (59,0%) i o niskim poziomie wykształcenia.

Według raportu OECD o stanie zdrowia Europejczyków z 2010 r. „Health at a Glance: Europe 2010”, ponad połowa dorosłych mieszkańców Unii Europejskiej miała nadwagę lub cierpiała na otyłość. Unijna średnia wynosiła piętnaście osób otyłych na stu mieszkańców. Polska z wynikiem 12,5% była poniżej tej średniej. Mniej niż 10% otyłych było we Włoszech i w Rumunii. W Wielkiej Brytanii, Irlandii, Luksemburgu i na Malcie otyły był co czwarty obywatel.

Wyniki badania EHIS z 2009 r. wskazują, że mammografii poddało się przynajmniej raz w życiu 39,8% kobiet powyżej 15 roku życia. Badanie to częściej wykonywały mieszkanki miast (43,2%) niż wsi (34,0%). Najliczniej badania piersi wykonywały kobiety w wieku 50-69 lat. Uwzględniając zróżnicowanie terytorialne w województwach: zachodniopomorskim, opolskim, pomorskim, śląskim i mazowieckim zostało przebadanych od 41% do 45% ogółu kobiet w wieku 15 lat i więcej. Mniej niż 37% kobiet powyżej 15 roku życia wykonało badanie mammograficzne w województwie świętokrzyskim, małopolskim, lubelskim, warmińsko-mazurskim i łódzkim.

Badania cytologiczne wykonało przynajmniej raz w życiu 76,7% kobiet. Najliczniej w badaniach cytologicznych brały udział kobiety lepiej wykształcone (co najmniej z wykształceniem zawodowym) między 30 a 49 rokiem życia (prawie 91,6% populacji w tych grupach wieku). Podobnie jak w przypadku badań mammograficznych, kobiety mieszkające w miastach częściej poddawały się badaniu cytologicznemu (80,3%) niż mieszkanki obszarów wiejskich (70,5%). Pod względem terytorialnym w województwie dolnośląskim, wielkopolskim, lubuskim i zachodniopomorskim ponad 80% kobiet w wieku 15 lat i więcej wykonało profilaktycznie cytologię co najmniej 1 raz.

Tabl. 4. **ZACHOROWANIA NA NOWOTWORY ZŁOŚLIWE¹**
INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2000	2007	2008
a – ogółem <i>total</i>				
b – mężczyźni <i>males</i>				
c – kobiety <i>females</i>				
OGÓŁEM TOTAL	a	114 432	127 218	129 227
	b	58 931	64 013	65 101
	c	55 501	63 205	64 126
na 100 tys. ludności	a	299,1	333,8	338,9
<i>per 100 thous. population</i>	b	317,8	347,6	353,5
	c	281,5	320,9	325,2

¹ Dotyczy przypadków nowozarejestrowanych.

Źródło: dane Instytutu Onkologii.

¹ Concerns newly registered cases.

Source: data of the Institute of Oncology.

Nowotwory złośliwe stanowią narastający problem zdrowotny polskiego społeczeństwa. Liczba osób zapadających na choroby nowotworowe rośnie z każdym rokiem. W 2008 r. do Krajowego Rejestru Nowotworów przy Centrum Onkologii w Warszawie wpłynęły informacje o 129,2 tys. nowych zachorowaniach tj. o 1,6% więcej niż rok wcześniej i o 12,9% więcej niż w 2000 r. Na przestrzeni lat 2000-2008 częściej na nowotwory złośliwe zapadali mężczyźni niż kobiety. Różnica ta jednak systematycznie malała i w 2008 r. wyniosła 975 zachorowań wobec 3,4 tys. przypadków w 2000 r. W 2008 r. nowotwory złośliwe były najczęściej wykrywane u mieszkańców województwa dolnośląskiego – 412 zachorowania na 100 tys. ludności, a w następnej kolejności wśród mieszkańców województwa świętokrzyskiego – 377 przypadków na 100 tys. ludności oraz wielkopolskiego i kujawsko-pomorskiego – 373 przypadki. Najmniej nowotworów wykryto u mieszkańców województwa podlaskiego – 243 zachorowania na 100 tys. ludności. Uwzględniając rodzaje nowotworów zdiagnozowanych w omawianym roku można zauważyć, że stosunkowo

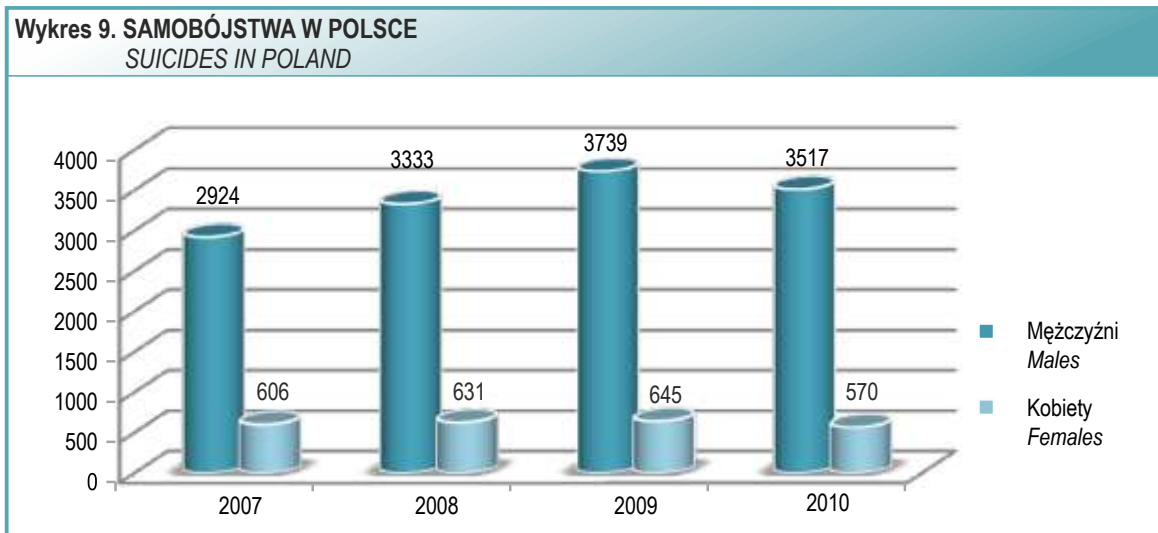
najczęściej nowotwory złośliwe były zlokalizowane w narządach trawiennych, oddechowych i klatki piersiowej oraz w narządach płciowych. Stanowiły one prawie 55% wszystkich nowotworów wykrytych w 2008 r.

Według danych Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Polsce na przestrzeni lat 2007-2010 liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, uzależnionych od alkoholu i innych substancji zarejestrowanych w poradniach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej zwiększyła się o 2,5% i wyniosła 1,4 mln osób. W 2010 r. pod opieką tych poradni znalazło się 1,2 mln osób z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania. Prawie 184 tys. osób leczyło się z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu, a 31,2 tys. osób – z powodu używania środków psychoaktywnych.

W strukturze zaburzeń psychicznych oraz zaburzeń zachowania leczonych w warunkach ambulatoryjnych dominowały zaburzenia nerwicowe (924 leczonych na 100 tys. ludności) oraz zaburzenia nastroju (674 leczonych na 100 tys. ludności).

Uwzględniając zróżnicowanie terytorialne osób leczących się z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w badanym przedziale czasowym najwyższy wzrost można było odnotować w województwie łódzkim (o 32,9%) i zachodniopomorskim (o 22,3%). Tylko nieznacznie, bo o 1,2% wzrosła liczba osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu. Natomiast największy spadek liczby osób leczących się z powodu używania alkoholu wystąpił w województwie warmińsko-mazurskim (o 22,6%) i świętokrzyskim (o 16,8%).

W Polsce systematycznie wzrastała liczba samobójstw. W 2010 r. odnotowano 5456 zamachów samobójczych (o 14,6% więcej niż w 2007 r.), z których 4087 zakończyło się zgonem. Były one w głównej mierze spowodowane zaburzeniami psychicznymi, depresją, nieporozumieniami rodzinnymi i warunkami ekonomicznymi.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

Z danych Komendy Głównej Policji wynika, że osobami, które najczęściej odbierały sobie życie byli mężczyźni w wieku 50-54 lat (566 zamachów) oraz w wieku 55-59 lat (496 zamachów) z wykształceniem zawodowym.

W 2009 r., według danych Światowej Organizacji Zdrowia, Litwa miała najwyższy wskaźnik samobójstw na świecie: 31,5 osób na 100 tys. ludności odebrało sobie życie, trzy razy więcej niż w Hiszpanii czy Stanach Zjednoczonych. Wysoki wskaźnik samobójstw wystąpił także na Węgrzech – 21,8 i na Łotwie – 20,7. Wśród krajów europejskich w statystyce samobójstw Polska zajmowała siódme miejsce, gdzie odnotowano prawie 16 przypadków na 100 tys. osób.

Edukacja

Wychowanie przedszkolne

Kapitał ludzki kojarzony jest głównie z umiejętnościami oraz wykształceniem społeczeństwa¹¹. Edukacja przedszkolna obejmująca dzieci w wieku od 3 do 6 lat, uważana jest za pierwszy szczebel systemu oświaty. Zapewnienie lepszego dostępu najmłodszych do edukacji ma szczególny wpływ na możliwości intelektualne człowieka, które zaczynają kształtować się już w pierwszych latach życia. W roku szkolnym 2010/2011 blisko 70% dzieci w wieku od 3 do 6 lat objętych było wychowaniem przedszkolnym, w tym nieco ponad połowa na obszarach wiejskich. W latach szkolnych 2007/2008-2010/2011 obserwowano systematyczny postęp w dziedzinie dostępności tej formy edukacji, określanej za pomocą liczby ludności we wspomnianej grupie wiekowej przypadającej na 100 miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego (spadek wartości wskaźnika z 202 osób w roku szkolnym 2007/2008 do 172 w roku szkolnym 2010/2011), jak również dającego się zauważyć wzrostu wskaźnika skolaryzacji (w analizowanym okresie wzrósł on o 10,5 p.proc.). Edukacja przedszkolna w największym stopniu rozpowszechniona była w województwie opolskim, gdzie wskaźnik skolaryzacji przewyższał średnią krajową o 12,1 p.proc. i wyniósł 82,0%, zaś na 100 miejsc w przedszkolach przypadało 118 dzieci (o 54 dzieci mniej niż w całej Polsce). Duże zróżnicowanie dostępności wychowania przedszkolnego występuje w miastach i na obszarach wiejskich. Jest ono widoczne także w wojewódzkim przekroju terytorialnym. Można się o tym przekonać porównując omówione powyżej wskaźniki charakteryzujące województwo opolskie, ze współczynnikami odnoszącymi się do takich województw, jak: warmińsko-mazurskie, lubelskie, kujawsko-pomorskie i pomorskie, dla których skolaryzacja netto na poziomie przedszkolnym nie przekraczała 65,0% a na jedno miejsce w przedszkolach przypadało średnio dwoje dzieci.

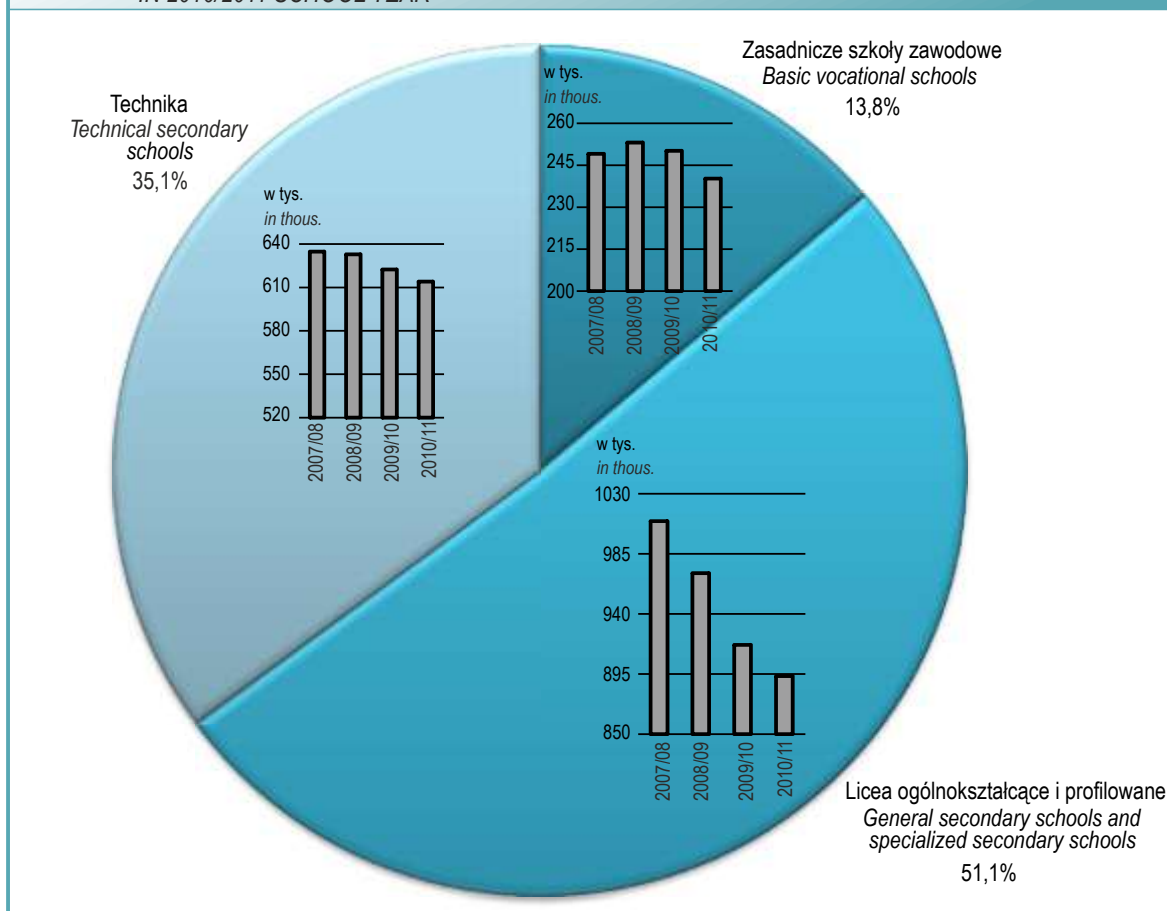
Pomimo znaczącego w ostatnich latach upowszechnienia wychowania przedszkolnego, Polska pod względem dostępności kształcenia na tym poziomie edukacji wciąż plasuje się na jednym z ostatnich miejsc wśród krajów europejskich. Porównując wskaźnik uczestnictwa w edukacji przedszkolnej dzieci w wieku od 4 lat do osiągnięcia wieku obowiązku szkolnego (w przypadku Polski dotyczy to osób w wieku 4-6 lat) można zauważyć, że dla Polski w 2009 r. osiągnął on poziom najniższy (70,9%) wśród 27 krajów należących do UE (średnia 91,7%).

Szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne

Współczynnik skolaryzacji dla szkół podstawowych i gimnazjów ze względu na obowiązek szkolny pozostawał w latach szkolnych 2007/2008-2010/2011 na stałym, sięgającym prawie 100% poziomie.

¹¹ Por. Schultz T.W. (1961), Investment in Human Capital, The American Economic Review, vol. 51, 1961, No. 1.

Wykres 10. STRUKTURA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ W ROKU SZKOLNYM 2010/2011
STRUCTURE OF STUDENTS OF UPPER SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF SCHOOL IN 2010/2011 SCHOOL YEAR

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO).
Source: Education Information System.

Spośród szkół ponadgimnazjalnych przez absolwentów gimnazjów najczęściej wybierane były licea ogólnokształcące i profilowane, do których w tym okresie uczęszczała ponad połowa uczniów, z czego liczba uczniów liceów profilowanych stanowiła jedynie niewielki odsetek uczniów w tej grupie szkół. W latach szkolnych 2007/2008-2010/2011 obserwowano jednak systematyczny wzrost zainteresowania szkołami umożliwiającymi naukę zawodu. Udział uczniów uczęszczających do techników zwiększył się z 33,5% w roku szkolnym 2007/2008 do 35,1% w roku szkolnym 2010/2011 (wzrost o 1,6 p.proc.), zaś odsetek uczniów zasadniczych szkół zawodowych kształtował się na względnie stałym poziomie i wahał się w tym okresie w granicach od 13,2 do 14,0%. Główną przyczyną tego zjawiska były zmiany związane z członkostwem Polski w Unii Europejskiej i stopniowym otwieraniem rynków pracy krajów Wspólnoty dla obywateli polskich, co powodowało zwiększony popyt na pracowników o określonych kwalifikacjach zawodowych w kraju.

Kompetencje uczniów

Na podstawie obserwacji wyników osiąganych przez gimnazjalistów w ramach odbywającego się co trzy lata i koordynowanego przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) Programu Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów

PISA, można zaprezentować wnioski dotyczące zmian jakościowych dokonujących się w systemie edukacyjnym w Polsce. Badania przeprowadzane w wielu krajach świata (65 krajów w 2009 r.) określają umiejętności 15-latków w trzech obszarach: czytania i interpretacji, nauk przyrodniczych oraz matematyki. Wyniki tego badania w sposób obiektywny i porównywalny w skali międzynarodowej pozwalają odpowiedzieć na pytanie, czy młodzi ludzie potrafią efektywnie analizować, rozumować i jasno przekazywać swoje myśli oraz czy są przygotowani do uczenia się przez całe życie. Pomimo obniżenia się w 2009 r. średniego wyniku w dziedzinie czytania i interpretacji o 8 punktów do wartości 500 punktów należy zauważyć, że jest to nadal rezultat lepszy od średniej osiągniętej w OECD (494 punkty), co usytuowało Polskę na dziewiątym miejscu wśród państw zrzeszonych w tej organizacji i na dwunastym wśród wszystkich krajów uczestniczących w badaniu. W przypadku poziomu kompetencji uczniów w dziedzinie matematyki, nie zaszły istotne zmiany w stosunku do poprzedniej edycji badania i Polska z wynikiem 495 punktów uzyskanym zarówno w 2009 r., jak i w 2006 r. znajdowała się wśród krajów OECD osiągających przeciętne wyniki, gdzie średnia dla państw będących członkami tej organizacji wyniosła 496 punktów. Zauważalna była istotna poprawa osiągnięć naszych uczniów w zakresie rozumowania w naukach przyrodniczych. W badaniu z 2006 r. wynik osiągnięty przez Polskę wyniósł 498 punktów i osiągnął poziom średniej dla państw OECD. W 2009 r. poziom osiągnięć gimnazjalistów był lepszy od przeciętnej wyników dla tej organizacji i osiągnął poziom 508 punktów, przy średniej 501 punktów odnotowanej w tym roku dla krajów OECD biorących udział w badaniu.

Tabl. 5. WYNIKI PROGRAMU PISA (PROGRAM MIĘDZYNARODOWEJ OCENY UMIEJĘTNOŚCI 15-LETNICH UCZNIÓW)
RESULTS OF THE PROGRAMME FOR INTERNATIONAL 15 YEARS-OLD STUDENTS ASSESSMENT (PISA)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006			2009		
	ogółem <i>total</i>	chłopcy <i>males</i>	dziewczeta <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	chłopcy <i>males</i>	dziewczeta <i>females</i>
	średni wynik w punktach <i>mean score in points</i>					
Czytanie i interpretacja <i>Reading literacy</i>	508	487	528	500	476	525
Matematyka <i>Mathematical literacy</i>	495	500	490	495	497	493
Rozumowanie w naukach przyrodniczych <i>Scientific literacy</i>	498	500	496	508	505	511

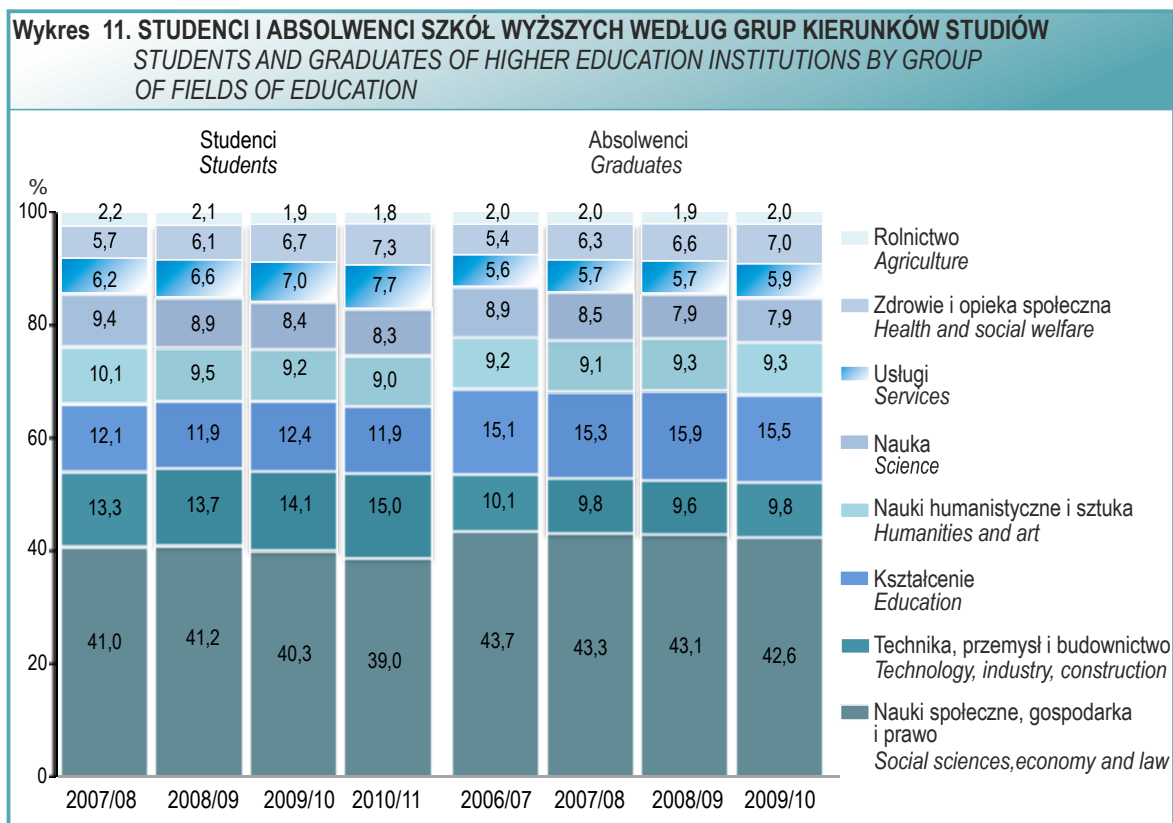
Źródło: dane Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk.

Source: data of the Institute of Philosophy and Sociology of the Polish Academy of Sciences.

Szkolnictwo wyższe

O wzroście jakości kapitału ludzkiego i chęci inwestowania w jego rozwój najbardziej świadczy upowszechniająca się wśród społeczeństwa tendencja do zdobywania wykształcenia na poziomie wyższym. Postęp w tej dziedzinie na przestrzeni lat akademickich 2007/2008-2010/2011 był obrazowany poprzez wzrost wskaźnika skolaryzacji, miernika obiektywnie odzwierciedlającego powszechność edukacji na tym poziomie nauczania. W roku akademickim 2007/2008-2009/2010 zwiększył się on o 1,2 p.proc., zaś w roku akademickim 2010/2011 zanotowano niewielkie obniżenie wartości wskaźnika (o 0,1 p.proc.). Zmianom podlegała również organizacja studiów i kształcenia, co uwidaczniało się poprzez stały

spadek liczby studentów kształcących się w systemie studiów magisterskich jednolitych, gdzie w roku akademickim 2007/2008 stanowili oni ponad jedną czwartą wszystkich studiujących, a w roku akademickim 2010/2011 niewiele ponad 10% (11,6%). Jednocześnie obserwowano dynamiczny wzrost liczby osób kształcących się na studiach pierwszego i drugiego stopnia, gdzie udział tej grupy studentów zwiększył się z 71,3% w roku akademickim 2007/2008 do 88,4% ogółu osób uczących się na uczelniach wyższych w roku akademickim 2010/2011. Zmiany te były skutkiem upowszechniania się we wszystkich polskich uczelniach, a wynikającego z postanowień przyjętych w ramach Procesu Bolońskiego, systemu studiów bazującego na trzech cyklach kształcenia. Z ogólnej liczby istniejących ponad stu kierunków wyłączono niewielką ich część (m.in. farmacja, kierunek lekarski, prawo, psychologia, stomatologia i weterynaria), które realizowane mogą być wyłącznie na poziomie jednolitych studiów magisterskich. Zmiany przeprowadzono w celu zwiększenia elastyczności systemu kształcenia na poziomie wyższym, który stał się lepiej przystosowany do szybko zachodzących zmian strukturalnych rynku pracy pod względem zapotrzebowania na wysoko wykwalifikowane kadry w określonych zawodach i specjalnościach.

Źródło: „Szkoły wyższe i ich finanse” (lata 2008-2011), GUS, Warszawa.

Source: “Higher education institutions and their finances” (years 2008-2011), CSO, Warsaw.

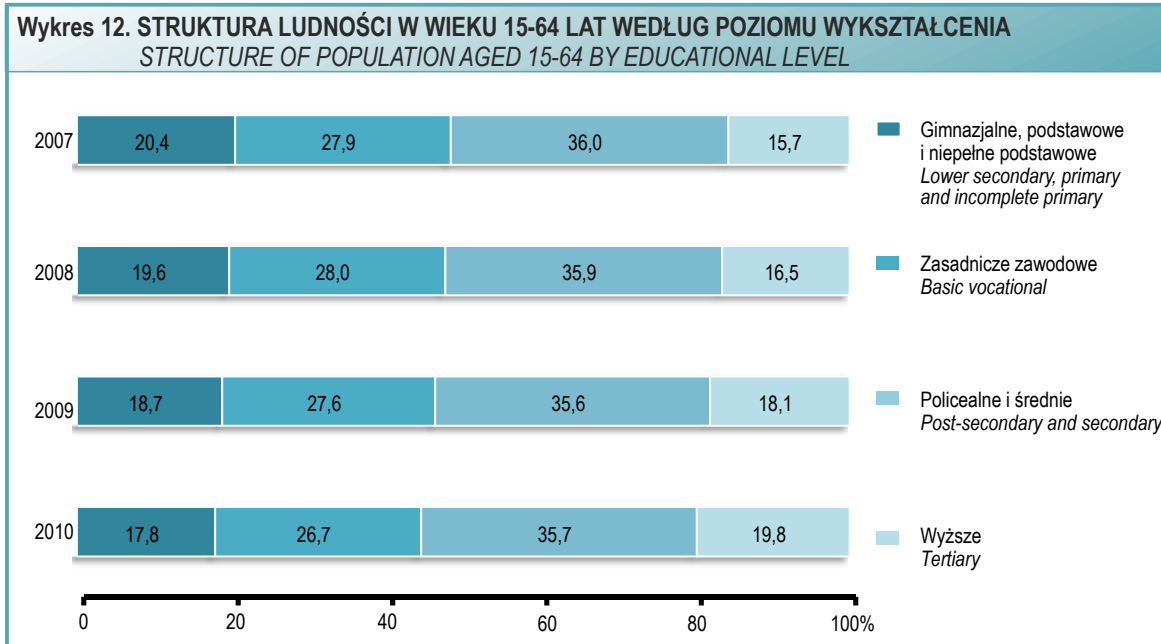
Od wielu lat największym zainteresowaniem wśród studentów szkół wyższych cieszą się kierunki studiów związane z naukami społecznymi, gospodarką i prawem. Udział osób kształcących się w tych dziedzinach w ogólnej liczbie studiujących zaczął jednakże systematycznie maleć z 41,0% w roku akademickim 2007/2008 do 39,0% w roku akademickim 2010/2011, w szczególności na rzecz kierunków studiów związanych z techniką, przemysłem i budownictwem, gdzie w omawianym okresie nastąpił wzrost

o 1,7 p.proc. Zwiększenie udziału studentów kierunków technicznych należy wiązać z wprowadzeniem przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2008 r. programu zamawianych kierunków studiów. Jest to projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, mający na celu zwiększenie podaży odpowiednio wykwalifikowanych specjalistów w dziedzinach szczególnie istotnych dla rozwoju konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki. Aby zachęcić maturzystów do wyboru tych specjalności Ministerstwo zapewnia najlepszym studentom kierunków technicznych wysokie stypendia motywacyjne oraz przeznacza środki finansowe dla uczelni wyższych, które prowadzą wspomniane kierunki, w celu podniesienia jakości i atrakcyjności odbywającego się na nich kształcenia. Na przestrzeni lat akademickich 2007/2008-2010/2011 można również zauważyć stopniowe zwiększanie się liczby studentów kształcących się w dziedzinie zdrowia i opieki społecznej, gdzie w roku akademickim 2010/2011 odnotowano wzrost jej udziału w ogólnej liczbie studentów o 1,6 p.proc. w stosunku do roku akademickiego 2007/2008. Wzrost zapotrzebowania na absolwentów kierunków medycznych jest determinowany wydłużającą się średnią długością życia, co powoduje wzrost populacji osób starszych, wymagających zwiększonej opieki medycznej.

Pod względem wskaźnika liczby absolwentów szkół wyższych kierunków przyrodniczych, technicznych i informatycznych na 1000 ludności (w wieku 20-29 lat), Polska w 2009 r. osiągała średni poziom wynoszący 14,3 osoby, plasowała się na 11 miejscu wśród 27 krajów Unii Europejskiej.

Poziom wykształcenia społeczeństwa

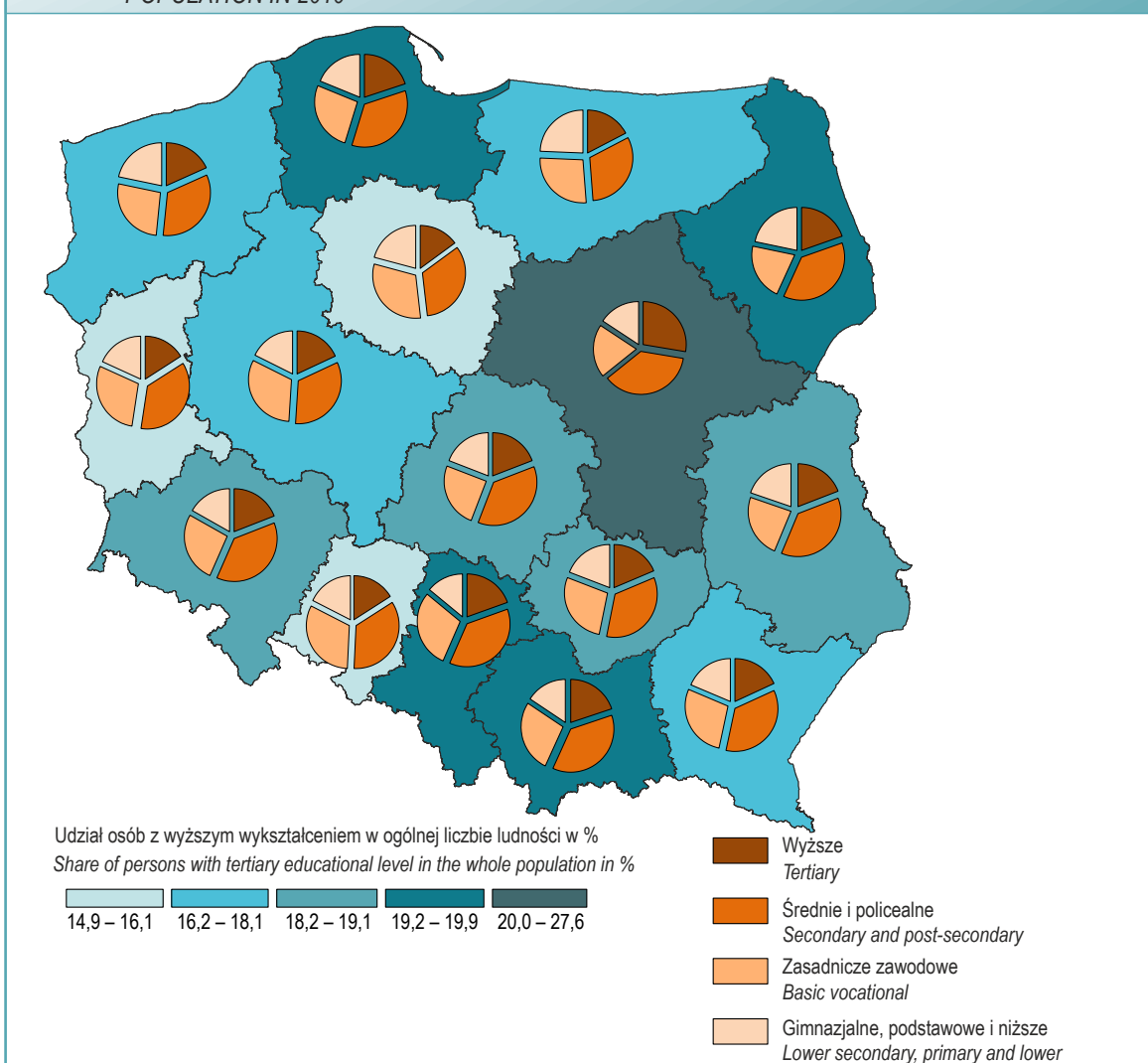
Korzystne zmiany zachodzące w systemie kształcenia i wychowania wyraźnie rzutowały na stałą poprawę poziomu wykształcenia społeczeństwa. W latach 2007-2010 zaobserwowano systematyczny wzrost (łącznie o 4,1 p.proc.) udziału osób z wykształceniem wyższym w populacji osób w wieku od 15 do 64 lat.

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
Source: Labour Force Survey (LFS).

Analiza struktury wykształcenia według płci wskazuje, że kobiety są lepiej wykształconą grupą niż mężczyźni i częściej osiągają wykształcenie wyższe (w 2010 r. 23,2% kobiet legitymowało się dyplomem szkoły wyższej, w porównaniu do 16,3% mężczyzn). Jednocześnie wśród ogółu społeczeństwa nastąpił spadek odsetka osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – łącznie o 3,8 p.proc. Udział osób z wykształceniem policealnym i średnim w ogólnej liczbie ludności utrzymywał się na stałym, nieprzekraczającym 36,0% poziomie.

Wykres 13. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU 15-64 LATA Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI W 2010 R.
SHARE OF PERSONS WITH TERTIARY EDUCATIONAL ATTAINMENT LEVEL IN THE WHOLE POPULATION IN 2010

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
Source: Labour Force Survey (LFS).

Zdecydowanie najlepiej prezentującym się województwem w Polsce, biorąc pod uwagę wykształcenie społeczeństwa, było mazowieckie, w którym 27,6% populacji legitymowało się dyplomem ukończenia studiów w szkole wyższej, zaś odsetek osób o najniższym poziomie wykształcenia (zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym) był najmniejszy w kraju i w 2010 r. wynosił 35,7%.

Polska należy do czołówki państw europejskich pod względem poziomu wykształcenia mieszkańców. Wyróżniała się w 2010 r. wśród krajów europejskich jednym z najwyższych poziomów (88,7% przy średniej 72,7% dla krajów UE) wskaźnika obrazującego odsetek osób (w wieku 25-64 lata), które ukończyły edukację na poziomie co najmniej gimnazjalnym. Polska w porównaniach międzynarodowych korzystnie wypada również pod względem wykształcenia ludzi młodych (w wieku 30-34 lata), wśród których 35,3% stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (o 1,7 p.proc. więcej niż średnia dla 27 krajów Unii Europejskiej).

Kształcenie osób dorosłych

Pozytywnym tendencjom dotyczącym edukacji formalnej młodzieży nie towarzyszył wzrost zainteresowania zdobywaniem i poszerzaniem wiedzy wśród osób dorosłych. W latach 2007-2010, zaledwie około 5% osób w wieku od 25 do 64 lat deklarowało uczestnictwo w szeroko rozumianej edukacji, obejmującej uczenie się formalne (szkoła i studia wyższe), jak również kształcenie pozaformalne (różnego rodzaju kursy). Wskaźnik ten w badanym okresie nie ulegał większym zmianom. Największe zainteresowanie pogłębianiem i poszerzaniem zdobytej wiedzy wykazywali mieszkańcy województwa mazowieckiego, gdzie prawie 8% (w 2010 r. o 2,4 p.proc. więcej od średniej krajowej) osób badanej populacji uczestniczyło w różnych formach kształcenia ustawicznego.

Tabl. 6. OSOBY DOROSŁE (W WIEKU 25-64 LATA) UCZESTNICZĄCE W KSZTAŁCENIU I SZKOLENIU
LIFELONG LEARNING (OF PERSONS AGED 25-64)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w % in %			
Polska <i>Poland</i>	5,1	4,7	4,7	5,3
w tym kobiety <i>of which females</i>	5,5	5,2	5,1	5,9
Unia Europejska <i>European Union</i>	9,3	9,4	9,3	9,1
w tym kobiety <i>of which females</i>	10,2	10,2	10,2	10,0

Źródło: dane Eurostatu.

Source: data of the Eurostat.

Wśród państw UE Polska wraz z krajami Europy Południowej i Litwą zajmowała niską pozycję w rankingu pod względem udziału w edukacji osób w wieku od 25 do 64 lat. Wskaźnik uczestnictwa dorosłych Polaków w szeroko rozumianym kształceniu był blisko o połowę niższy niż w krajach Unii Europejskiej i wyniósł w 2010 r. 5,3% (przy średniej 9,1% dla 27 krajów UE).

Rynek pracy

Aktywność zawodowa

Wykorzystanie kapitału ludzkiego na rynku pracy można ocenić przede wszystkim poprzez analizę statusu na rynku pracy ludności aktywnej zawodowo.

Tabl. 7. LUDNOŚĆ AKTYWNA ZAWODOWO W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STATUSU NA RYNKU PRACY
ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION AGED 15 AND MORE BY LABOUR MARKET STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w tys. in thous.			
OGÓLEM <i>TOTAL</i>	16 859	17 011	17 279	17 660
Pracujący <i>Employed</i>	15 241	15 800	15 868	15 961
Bezrobotni <i>Unemployed</i>	1 619	1 211	1 411	1 699

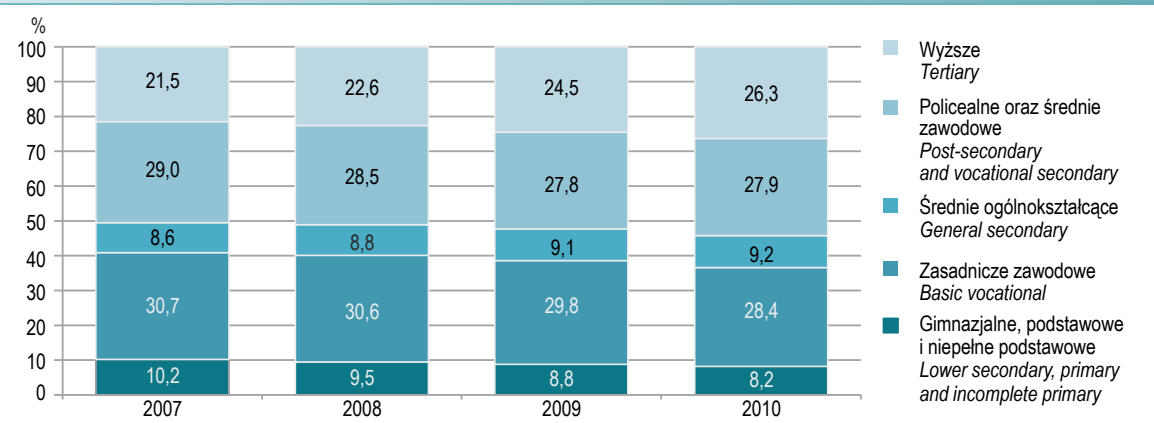
Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

Source: Labour Force Survey (LFS).

W latach 2007-2010 liczba aktywnych zawodowo w Polsce powoli, ale systematycznie wzrastała. W roku 2010 przyrost ten wyniósł 4,8% w stosunku do roku 2007. W przypadku mieszkańców miast było to 4,9%, natomiast w przypadku mieszkańców wsi 4,5%. Przyczynił się do tego zarówno wzrost liczby pracujących – o 4,7%, jak też duże wahania odnotowane w poszczególnych latach w wielkości populacji osób bezrobotnych. Największy przyrost ludności aktywnej zawodowo miał miejsce w województwach: podlaskim – 9,0%, pomorskim – 8,6% i zachodniopomorskim – 8,5%, najniższy natomiast w województwie dolnośląskim – 1,1%, łódzkim – 1,3% oraz lubuskim – 1,6%. W przypadku województwa mazowieckiego odnotowano spadek o 1,9% ludności aktywnej zawodowo mieszkającej w miastach, przy jednoczesnym wzroście o 14,0% populacji ludności aktywnej zawodowo będącej mieszkańcami wsi. Należy też zauważyć, że województwo mazowieckie było jednym z trzech województw (obok dolnośląskiego i warmińsko-mazurskiego), w których w roku 2010 nie odnotowano przyrostu liczby bezrobotnych w stosunku do roku 2007. Liczba bezrobotnych w wymienionych województwach była w porównywanych latach niższa odpowiednio o 15,4%, 9,7% i 3,2%.

Wzrost liczby aktywnych zawodowo miał bezpośredni wpływ na wartość współczynnika aktywności zawodowej, który w roku 2010 osiągnął w Polsce poziom 55,8%, co stanowiło wzrost o 2,1 p.proc. w stosunku do roku 2007 (odpowiednio 2,2 p.proc. w populacji mężczyzn i 1,9 p.proc. w populacji kobiet). Najwyższy poziom współczynnika odnotowano w województwie mazowieckim – 58,5% w roku 2010 wobec 57,1% w roku 2007. Najniższe jego wartości wystąpiły natomiast w 2010 r. w województwach zachodniopomorskim – 52,7% oraz śląskim – 52,9%. Województwem, w którym w omawianym okresie miał miejsce najwyższy przyrost wartości współczynnika – o 3,8 p.proc., było wielkopolskie. W roku 2010 wartość współczynnika osiągnęła tu 58,2% (odpowiednio 68,2% w populacji mężczyzn i 49,1% w populacji kobiet). Spadek wartości współczynnika odnotowano natomiast w województwie lubelskim: 56,3% w 2010 r. wobec 56,5% w roku 2007, na co wpływ miało głównie obniżenie się o 0,7 p.proc. współczynnika aktywności zawodowej w populacji kobiet.

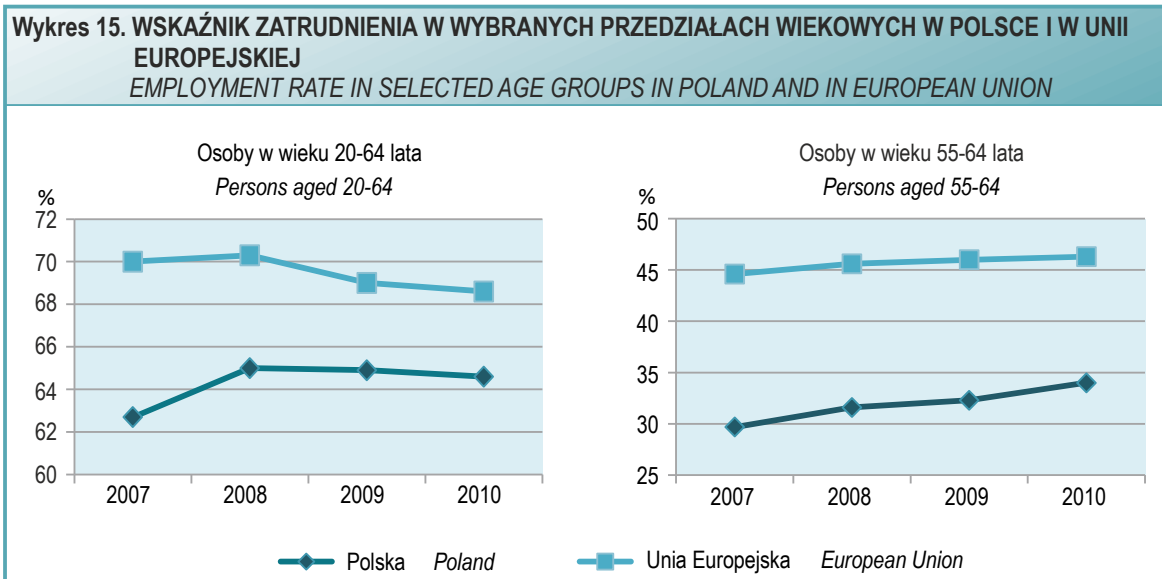
Wykres 14. STRUKTURA LUDNOŚCI AKTYWNEJ ZAWODOWO W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
STRUCTURE OF ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION AGED 15 AND MORE BY LEVEL OF EDUCATION

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
Source: Labour Force Survey (LFS).

W warunkach zmieniającej się sytuacji na rynku pracy na znaczeniu zyskuje przekonanie, że jednym z najważniejszych czynników decydujących o sukcesie na rynku pracy jest wykształcenie oraz zdobyta dzięki niemu wiedza i umiejętności. Potwierdza to fakt, że z każdym rokiem wzrasta w Polsce liczba osób aktywnych zawodowo posiadających wyższe wykształcenie. W latach 2007-2010 przyrost ten wyniósł 27,9%. Województwami, w których w badanym okresie odnotowano najwyższy przyrost liczby osób aktywnych zawodowo posiadających ten poziom wykształcenia były kujawsko-pomorskie, warmińsko-mazurskie i świętokrzyskie, odpowiednio o 48,4%, 41,7% i 39,8%. Najniższy w kraju przyrost liczby osób aktywnych na rynku pracy posiadających wykształcenie wyższe miał miejsce w województwie zachodniopomorskim i wyniósł 14,2%. Jednocześnie należy podkreślić, że w większości województw spadała liczba osób aktywnych zawodowo legitymujących się wykształceniem poniżej wyższego. Było to szczególnie widoczne w grupie osób pracujących i bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe oraz zasadnicze zawodowe.

O stopniu wykorzystania kapitału ludzkiego świadczą wartości wskaźnika zatrudnienia. Na potrzeby niniejszej publikacji zestawiono wartości tego wskaźnika w grupach osób w wieku 20-64 lata i 55-64 lata w Polsce oraz w krajach Unii Europejskiej.

Źródło: dane Eurostatu (Labour Force Survey, w Polsce Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności).
 Source: data of the Eurostat (LFS, in Poland BAEL).

Rok 2008 był okresem, kiedy w Polsce wartość wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata wyniosła 65,0%, co stanowiło wzrost o 2,3 p.proc. w stosunku do roku 2007. W dwóch kolejnych latach wartość wskaźnika pozostawała na nieznacznie niższym poziomie, odpowiednio 64,9% i 64,6%. W całym badanym okresie utrzymywała się różnica w wysokości kilkunastu p.proc. pomiędzy wysokością wskaźnika zatrudnienia w populacji mężczyzn i kobiet w przedziale wiekowym 20-64 lata. Różnica ta wynosząca w 2007 r. 14,7 p.proc. na niekorzyść kobiet, w roku 2010 zmalała do 13,9 p.proc. Województwem o najwyższej wartości omawianego wskaźnika było mazowieckie, gdzie w roku 2010 wartość wskaźnika osiągnęła 69,5% (75,9% w populacji mężczyzn i 63,5% w populacji kobiet). Stosunkowo najniższą wartość wskaźnika, 59,2% w roku 2010, odnotowano natomiast w województwie zachodniopomorskim (65,6% w populacji mężczyzn i 53,1% w populacji

kobiet). W Unii Europejskiej wartość wskaźnika była w latach 2007-2010 o kilka p.proc. wyższa niż w Polsce, chociaż od roku 2008 można i w tym przypadku zaobserwować niewielką tendencję spadkową.

W grupie wiekowej 55-64 lata dysproporcja w wysokości wskaźnika zatrudnienia pomiędzy Polską a krajami Unii Europejskiej była bardziej wyraźna i utrzymywała się na poziomie kilkunastu p.proc.: od 14,9 p.proc. w roku 2007, do 12,3 p.proc. w roku 2010 na niekorzyść Polski. Należy jednak podkreślić, że w Polsce wysokość tego wskaźnika systematycznie wzrastała, wynosząc w latach 2007-2010 odpowiednio: 29,7%, 31,6%, 32,3% oraz 34,0%. W populacji mężczyzn dominowali mieszkańcy województwa mazowieckiego – 50,8% w roku 2010, podczas gdy w tym samym okresie najwyższy poziom wskaźnika zatrudnienia w populacji kobiet w omawianym przedziale wiekowym miał miejsce w województwie podkarpackim – 32,8%.

Spośród czynników mających wpływ na wiek wychodzenia z rynku pracy decydujące znaczenie miał obowiązujący w Polsce system emerytalny. Przeprowadzone w 2008 r. zmiany ustawowe polegające na likwidacji wcześniejszych emerytur i wprowadzeniu tzw. emerytur pomostowych spowodowały konieczność wydłużenia wieku emerytalnego, czego skutkiem było podwyższenie przeciętnego wieku przechodzenia na emeryturę – z 57,1 lat w 2007 r. do 59,6 lat w roku 2010.

Tabl. 8. **PRZECIĘTNY WIEK OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO EMERYTURĘ PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH**
AVERAGE AGE OF PERSONS TO WHOM PENSIONS WERE GRANTED BY SOCIAL INSURANCE INSTITUTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
OGÓLEM <i>TOTAL</i>	57,1	59,0	59,3	59,6
Mężczyźni <i>Males</i>	59,7	61,1	61,0	60,2
Kobiety <i>Females</i>	55,8	56,2	57,8	59,0

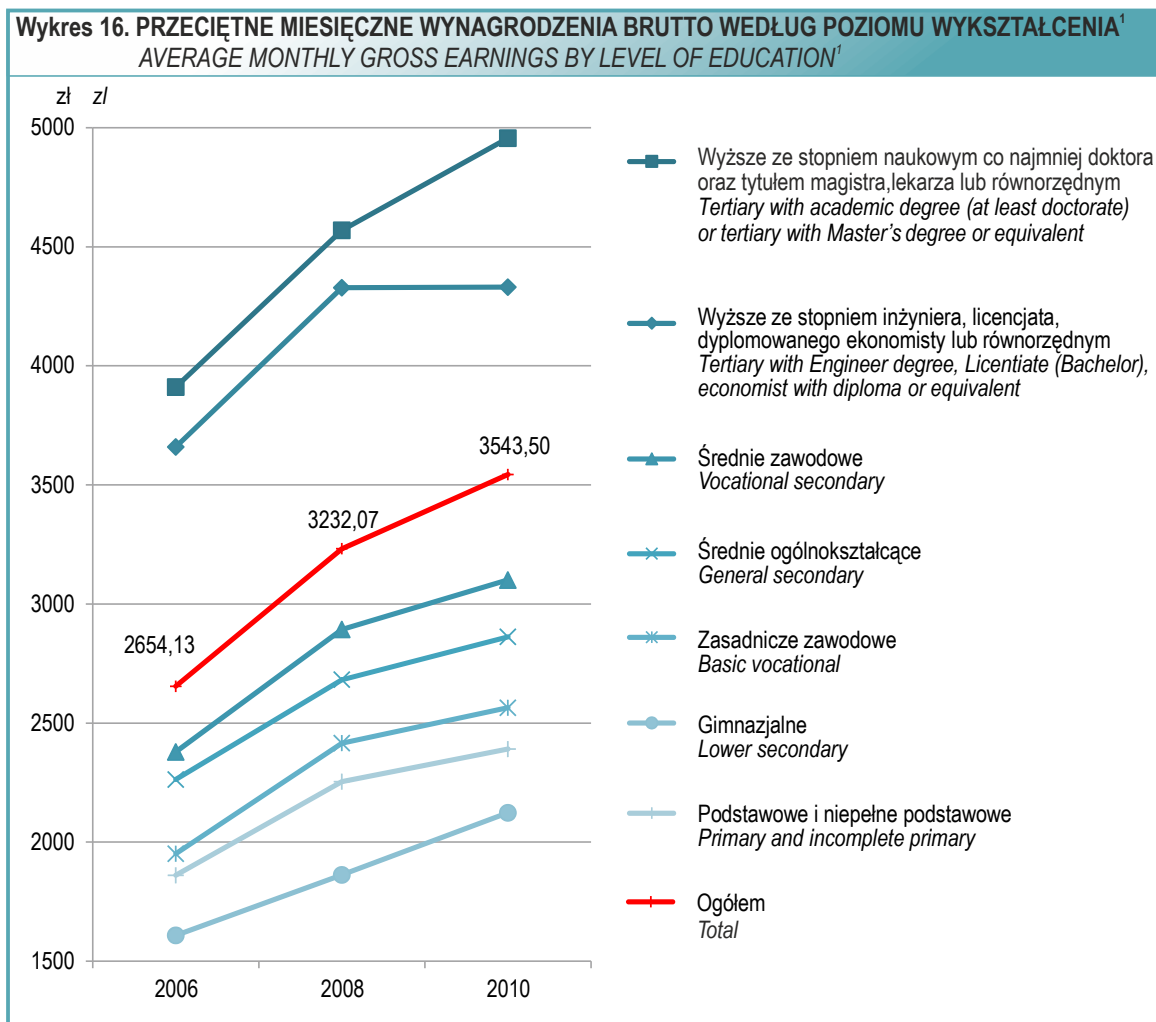
Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
Source: data of the Social Insurance Institution.

Według danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w latach 2007-2010 najpóźniej przechodzili na emeryturę mieszkańcy województwa mazowieckiego. Przeciętna wieku wynosiła tu od 58,5 lat i więcej w roku 2007 do 61,6 lat i więcej w roku 2010. Najniższy wiek osób przechodzących na emeryturę odnotowano w województwie śląskim – poniżej 56,5 lat w 2007 r. oraz poniżej 58,2 lat w roku 2010. Wpływ na to miała przede wszystkim grupa zawodowa górników posiadająca przywilej przejścia na emeryturę po 25 latach pracy pod ziemią bez względu na wiek. Podwyższenie wieku przejścia na emeryturę było bardziej widoczne w populacji kobiet. Przeciętny wiek przejścia na emeryturę kobiet w roku 2007 wynosił 55,8 lat, podczas gdy cztery lata później było to o 3,2 lata więcej.

W 2010 r. Polska plasowała się na 19 pozycji (na równi z Łotwą) wśród wszystkich 27 krajów Unii Europejskiej pod względem wskaźnika zatrudnienia osób w przedziale wiekowym 15-64 lata. Wskaźnik ten wynoszący w naszym kraju 59,3% był niższy o 4,9 p.proc. w porównaniu do średniej wartości dla całej Unii Europejskiej. Niższe niż w naszym kraju wartości wskaźników odnotowało 7 krajów Wspólnoty: Rumunia (58,8%), Słowacja (58,8%), Hiszpania (58,6%), Litwa (57,8%), Włochy (56,9%), Malta (56,0%), Węgry (55,4%). Pięć krajów: Austria, Dania, Niderlandy, Niemcy i Szwecja odnotowało natomiast wskaźniki na poziomie ponad 70%. Najwyższy poziom wskaźnika (74,7%) miał miejsce w Niderlandach. Należy przy tym odnotować fakt, że pozycja Polski poprawiła się od roku 2007, kiedy to z wartością wskaźnika zatrudnienia na poziomie 57,0%, niższego o 8,4 p.proc. w porównaniu do średniej unijnej, nasz kraj wyprzedzał jedynie Malte.

Wynagrodzenia

Efekt inwestycji w kapitał ludzki poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia został zaprezentowany na podstawie wyników badania wynagrodzeń przeprowadzonego w październiku w latach 2006, 2008 i 2010.

¹ Dane za październik 2006, 2008, 2010 r.

Źródło: Z-12 Sprawozdanie o strukturze wynagrodzeń według zawodów.

¹ Data for October 2006, 2008, 2010.

Source: Z-12 Report on structure of earnings by occupations.

Dane zawarte na wykresie obrazują bezpośredni związek pomiędzy poziomem wykształcenia a wysokością wynagrodzenia brutto. Zależność ta jest tym bardziej widoczna, im wyższy jest formalny poziom wykształcenia. Mniejsze zróżnicowanie płac w grupie osób z wykształceniem średnim i niższym może wskazywać na fakt, że większą rolę odgrywają tu posiadane przez pracowników umiejętności. W Polsce najwyższe przeciętne wynagrodzenie brutto otrzymywały osoby legitymujące się wykształceniem wyższym ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym. W październiku 2006 r. wynagrodzenie to wynosiło 3910,67 zł, dwa lata później 4568,80 zł, a w roku 2010 – 4955,77 zł i w poszczególnych latach było wyższe od średniej ogółem odpowiednio o 47,3%, 41,4% i 39,9%. Województwem, w którym osoby pracujące z wykształceniem wyższym ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym

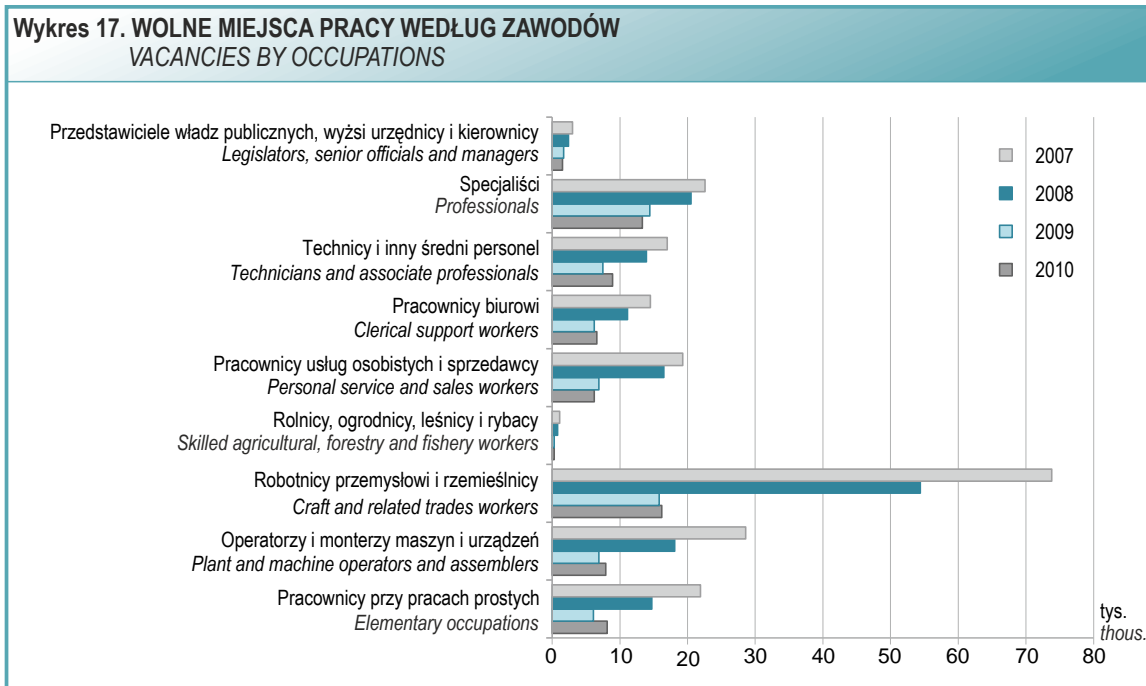
osiągnęły w omawianym okresie najwyższe wynagrodzenie w skali kraju było województwo mazowieckie. W roku 2006 wynagrodzenie to utrzymywało się na poziomie 5140,29 zł, przewyższając o 31,4% średnie wynagrodzenie w tej grupie w skali kraju. W roku 2008 wartości te wynosiły odpowiednio 6033,09 zł i 32,0%, a w roku 2010 – 6622,93 zł i 33,6%. Województwami, w których wynagrodzenia osób z wykształceniem wyższym utrzymywały się na stosunkowo najniższym poziomie były: w roku 2006 województwo świętokrzyskie (3104,33 zł), w roku 2008 województwo podkarpackie (3584,21 zł), a w roku 2010 województwo lubelskie (3997,62 zł). Rozpiętość w wysokości wynagrodzenia brutto pomiędzy osobami posiadającymi wykształcenie wyższe ze stopniem naukowym oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym a osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym utrzymywała się w badanym okresie na poziomie ponad 70%. W poszczególnych latach było to odpowiednio 72,8%, 70,3% i 73,2%. Warto zauważyć też istotną różnicę między wynagrodzeniem osób z wykształceniem średnim zawodowym, a wynagrodzeniem osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym. W październiku 2006 r. osoby posiadające wykształcenie średnie zawodowe otrzymywały przeciętnie 2378,59 zł brutto – o 21,9% więcej niż osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. W roku 2008 wartości te wynosiły odpowiednio 2892,96 zł i 19,7%, a w 2010 r. 3100,60 zł i 20,9%. Należy podkreślić, że ze względu na specyfikę rynku pracy, najwyższe średnie wynagrodzenia brutto wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym odnotowano w województwie śląskim. W 2006 r. wynagrodzenie to było wyższe od średniej krajowej w tej grupie wynagrodzeń o 19,1%, w roku 2008 o 17,5%, a w roku 2010 o 18,9%. Analiza wynagrodzeń w latach 2006, 2008 i 2010 pokazuje ponadto znaczną dysproporcję w wysokości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn, która była szczególnie widoczna w grupach osób najbardziej i najmniej wykształconych. W przypadku osób z wykształceniem wyższym ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym, wynagrodzenia mężczyzn były wyższe od wynagrodzeń otrzymywanych przez kobiety odpowiednio o 45,3%, 45,8%, 39,5%, ze stopniem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym – o 51,1%, 53,7%, 46,0%, z wykształceniem średnim zawodowym – o 24,3%, 24,5%, 24,0%, średnim ogólnokształcącym – o 17,3%, 19,1%, 20,1%, zasadniczym zawodowym – o 48,0%, 49,9%, 44,4%.

Wyniki badań prezentowanych przez OECD, dotyczących roku 2010 potwierdzają, że wysokość wynagrodzenia wzrasta wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia. W 17 z 32 krajów osoby posiadające wykształcenie wyższe mogły liczyć na zarobki o ponad 50% wyższe niż osoby z wykształceniem średnim i policealnym. W Brazylii, Czechach, Francji, Grecji, Irlandii, Izraelu, Niemczech, Polsce, Słowacji, Stanach Zjednoczonych i na Węgrzech mężczyźni z wykształceniem wyższym zarabiali o co najmniej 80% więcej niż mężczyźni z wykształceniem średnim i policealnym. Podobne korzyści z tytułu posiadania wyższego wykształcenia miały kobiety w Brazylii, Grecji, Irlandii, Japonii, Kanadzie, Stanach Zjednoczonych, na Węgrzech i w Wielkiej Brytanii. Korzyści wynikające z posiadania wyższego wykształcenia wzrastały wraz z wiekiem w każdym badanym kraju z wyjątkiem Irlandii i Turcji. Osoby, które nie ukończyły szkoły średniej mogły spodziewać się zarobków średnio o 23% niższych od zarobków osób posiadających ten stopień wykształcenia. Na każdym poziomie wykształcenia kobiety zarabiały znacznie mniej niż mężczyźni.

Niedopasowanie na rynku pracy

W latach 2007-2010, podobnie jak w latach poprzednich, można było zaobserwować w Polsce nadwyżkę podaży pracowników o niskich kwalifikacjach i niedobór pracowników o kwalifikacjach wyższych. Osoby niewykwalifikowane stanowiły znaczną część długotrwale bezrobotnych. Strukturalne niedopasowanie na rynku pracy było też spowodowane

niezgodnością pomiędzy popytem na pracę a podażą pracy według zawodów. Sytuacja taka powodowała wysokie bezrobocie w pewnych grupach zawodowych i jednocześnie niedobory pracowników w innych zawodach. Głównej przyczyny należy upatrywać w stosunkowo małej elastyczności polskiego systemu kształcenia i systemu płac, które niedostatecznie szybko reagowały na niedopasowanie strukturalne. W latach 2007-2009 do najbardziej deficytowych zawodów należały: robotnik gospodarczy, pracownik biurowy (obecnie technik prac biurowych) i pracownik administracyjny. Należy zauważyć, że w większości przypadków praca w zawodach pracownik biurowy czy pozostali pracownicy obsługi biurowej była związana z ofertami stażu lub przygotowania zawodowego, była to więc praca subsydiowana. Mogło to być głównym powodem dla którego zawody te znalazły się w grupie deficytowych – zgłoszono dużą liczbę ofert pracy subsydiowanej przy stosunkowo niskiej liczbie bezrobotnych posiadających te zawody. Według danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, w roku 2010 oprócz wymienionych, na liście zawodów deficytowych znalazły się też zawody z grupy „zawodów medycznych”: lekarze psychiatrii, medycyny ratunkowej, reumatologii, diabetologii, medycyny pracy i ortopedii oraz specjalistki pielęgniarstwa. Wśród zawodów nadwyżkowych w badanym okresie należy wymienić zawód ekonomisty, pedagoga oraz specjalisty administracji publicznej. Wiązało się to niewątpliwie z faktem niedopasowania struktury kształcenia dla potrzeb rynku pracy. W przypadku ekonomisty czy pedagoga poziom nadwyżki z roku na rok wzrastał, a jeśli chodzi o specjalistę administracji publicznej utrzymywał się na podobnym poziomie w analizowanych latach. Zmniejszenie liczby zawodów deficytowych przy jednoczesnym występowaniu nadwyżek siły roboczej w innych zawodach było jedną z przyczyn spadku liczby ofert pracy oraz zwiększonego zainteresowania podjęciem pracy w okresie spowolnienia gospodarczego i niepewności społecznej.

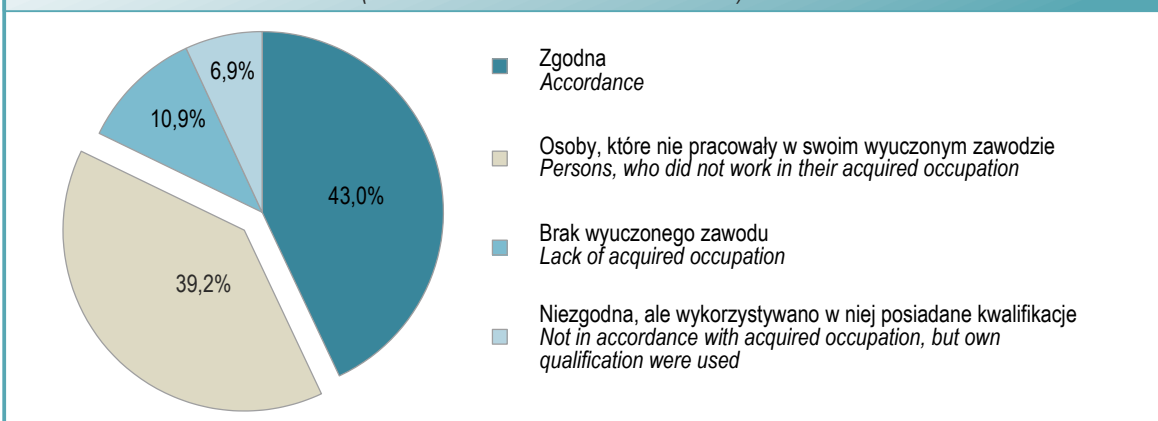
Źródło: Z-05 Badanie popytu na pracę.

Source: Z-05 Survey of demand for labour.

Konsekwencją spowolnienia tempa wzrostu gospodarczego w roku 2009 było zmniejszenie popytu na pracę. Analiza wolnych miejsc pracy w latach 2007-2010 pokazuje, że największy spadek liczby ofert pracy – o 78,0% miał miejsce w grupie robotników przemysłowych i rzemieślników. Zapotrzebowanie na operatorów i monterów maszyn i urządzeń zmniejszyło się o 72,4%, natomiast stosunkowo najmniejszy spadek liczby ofert pracy odnotowano w grupie specjalistów – 41,2% oraz techników i innego średniego personelu – 47,6%. Należy podkreślić, że rozkład wolnych miejsc pracy był nierównomierny w poszczególnych województwach. W roku 2007, kiedy przeciętna liczba wolnych miejsc pracy była najwyższa i wynosiła 201,8 tys., najwięcej wolnych miejsc pracy było w regionie centralnym – 53,6 tys., przede wszystkim w województwie mazowieckim – 39,3 tys. i regionie południowym – 36,8 tys., głównie w województwie śląskim – 24,0 tys. oraz północno-zachodnim – 35,8 tys., w głównej mierze w województwie wielkopolskim – 22,3 tys., najmniej zaś w regionie wschodnim – 18,5 tys. wolnych miejsc pracy. Spowolnienie gospodarcze spowodowało, że przeciętna liczba wolnych miejsc pracy spadła w roku 2010 do wysokości 69,0 tys. Przeciętnie najwięcej wolnych miejsc pracy było w regionie centralnym – 22,7 tys., głównie w województwie mazowieckim – 18,2 tys., regionie południowym – 12,3 tys., przede wszystkim w województwie śląskim – 8,4 tys. oraz północno-zachodnim – 10,9 tys., przede wszystkim w województwie wielkopolskim – 7,0 tys., najmniej zaś w regionie wschodnim i południowo-zachodnim po 7,5 tys. wolnych miejsc pracy. Niedopasowania strukturalne są przede wszystkim skutkiem stosunkowo niskiej mobilności siły roboczej. Niezbyt duża skala migracji wewnętrznych z terenów o niskim popycie do terenów o popycie wyższym powoduje przestrzenną koncentrację bezrobocia. Regiony słabiej rozwinięte, gdzie jest mniejszy popyt na pracę, są obszarami o najwyższym stopniu bezrobocia w skali kraju. Niedobory pracowników mają natomiast miejsce przede wszystkim w dynamicznie rozwijających się regionach, głównie w dużych aglomeracjach miejskich.

Strukturalne niedopasowanie na rynku pracy oraz ograniczony popyt na pracę ludzi młodych, posiadających niewielkie doświadczenie zawodowe potwierdzają wyniki badania „Wejście ludzi młodych na rynek pracy” zrealizowanego w II kwartale 2009 r. przy BAEL.

Wykres 18. ZGODNOŚĆ PIERWSZEJ PRACY Z ZAWODEM WYUCZONYM PO ZAKOŃCZENIU/PRZERWANIU FORMALNEJ EDUKACJI (DLA LUDNOŚCI W WIEKU 15-34 LATA) W II KWARTALE 2009 R.
COMPLIANCE OF THE FIRST JOB WITH ACQUIRED OCCUPATION AFTER COMPLETING/LEAVING FORMAL EDUCATION (FOR THE POPULATION AGED 15-34) IN 2ND QUARTER 2009

Źródło: „Wejście ludzi młodych na rynek pracy w Polsce w 2009 r.”, GUS, Warszawa.

Source: “Entry of young people into the labour market in Poland in 2009”, CSO, Warsaw.

Dla blisko 40% ludzi młodych podejmowana przez nich pierwsza praca po ukończeniu nauki była niezgodna z zawodem wyuczonym, z tego dwie trzecie (67,0%) nie znalazło pracy w swoim zawodzie, co piąta osoba (20,9%) wybrała ofertę lepiej płatną, 8,0% podejmujących pierwszą pracę nie chciało pracować w swoim zawodzie, natomiast 4,1% badanej zbiorowości wybrało lepsze warunki pozapłacowe. Kobiety znacznie częściej niż mężczyźni nie mogły znaleźć pracy w swoim zawodzie (72,0% wobec 63,0%), natomiast mężczyźni częściej niż kobiety wybierali jako pierwszą pracę ofertę lepiej płatną (25,1% wobec 16,0%). Istotnym czynnikiem mającym wpływ na możliwość podjęcia pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami był też poziom wykształcenia. Z punktu widzenia możliwości znalezienia zatrudnienia, w tym także zgodnego z zawodem wyuczonym, lepszą sytuację młodzieży na rynku pracy warunkowało posiadanie wykształcenia wyższego oraz zawodowego. Osoby z wykształceniem średnim zawodowym oraz policealnym częściej jako pierwszą podejmowały pracę znacznie odbiegającą od posiadanych przez nich kwalifikacji.

Według danych Eurostatu wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy w krajach członkowskich Unii Europejskiej wyniósł od 2,2% w 2007 r. do 1,5% w roku 2010. Spośród 26 krajów członkowskich (brak informacji z Belgii) w roku 2010 najwyższą wartość wskaźnika posiadała Malta (3,2%) oraz Niemcy (2,6%). W 14 krajach, w tym w Polsce, wskaźnik ten był na poziomie niższym niż 1%, przy czym we Francji, w Irlandii i na Łotwie kształtował się na poziomie poniżej 0,5%.

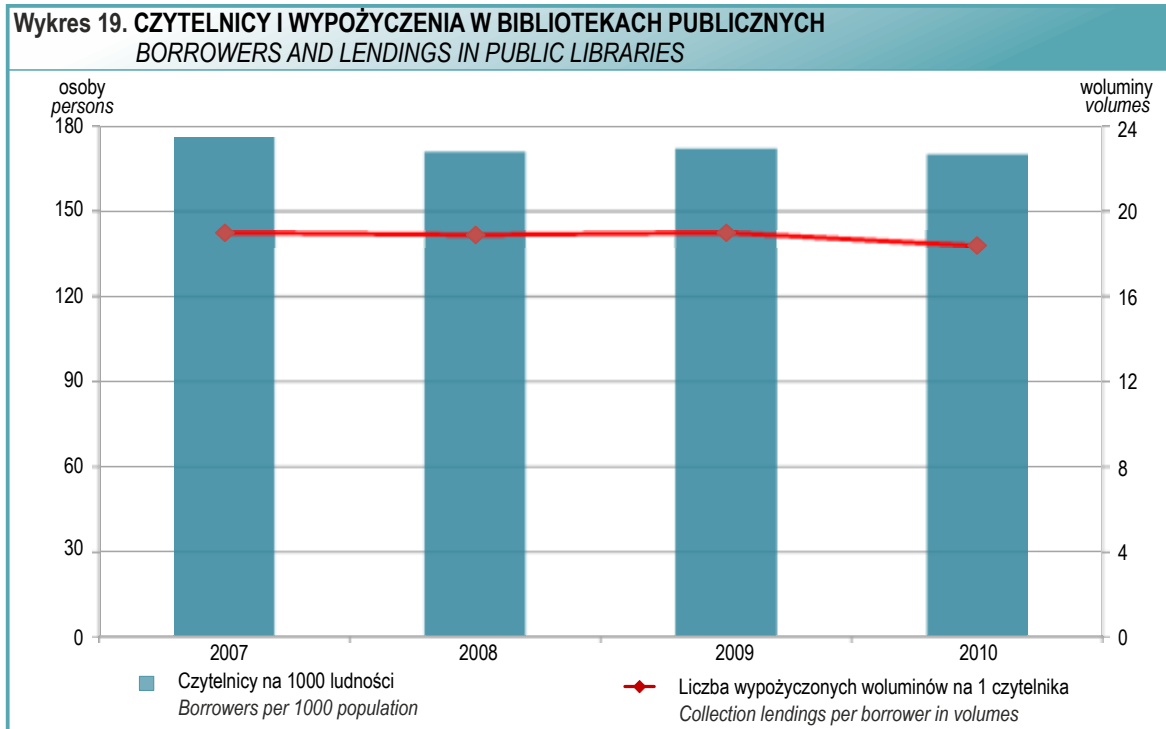
Kultura

Czytelnictwo

Podstawowym zadaniem biblioteki jest upowszechnianie czytelnictwa wśród lokalnej społeczności. W latach 2007-2010 odnotowano zmniejszenie liczby bibliotek publicznych w Polsce z 8489 w 2007 r. do 8342 w 2010 r. Pomimo utrzymującej się tendencji spadkowej biblioteki stanowią najliczniejszą grupę spośród placówek kulturalnych działających w Polsce.

W 2010 r. najmniej mieszkańców przypadających na jedną bibliotekę publiczną (łącznie z filiami) odnotowano w województwie podkarpackim, natomiast najwyższą wartość wskaźnik ten osiągnął w województwie pomorskim. Na terenie Polski w 2009 r. działały 1986 biblioteki specjalistyczne – najliczniejszą grupę stanowiły biblioteki naukowe. Najwięcej bibliotek tego typu działało na terenie województwa mazowieckiego, a najmniej w województwie lubuskim. Przypuszczać można, że pojawienie się bibliotek cyfrowych oraz upowszechnienie się Internetu sprawiło, że zainteresowanie drukowaną książką wśród czytelników systematycznie maleje.

W 2010 r. w Polsce po raz kolejny zaobserwowano spadek liczby czytelników zarejestrowanych w ciągu roku w bibliotekach publicznych. Najwyższy wskaźnik osób korzystających w 2010 r. z księgozbiorów bibliotecznych w Polsce zaobserwowano w województwie małopolskim – na 1000 mieszkańców zarejestrowano w ciągu roku 203 czytelników w bibliotekach publicznych, o 2,4% mniej niż w roku 2007. W analizowanym okresie jedynie w województwie mazowieckim odnotowano wzrost liczby czytelników zarejestrowanych w ciągu roku (ze 168 w 2007 r. do 182 w 2010 r.), przy jednoczesnym dużym spadku liczby woluminów wypożyczonych na jednego czytelnika (z 18,1 w 2007 r. do 15,6 w 2010 r.).

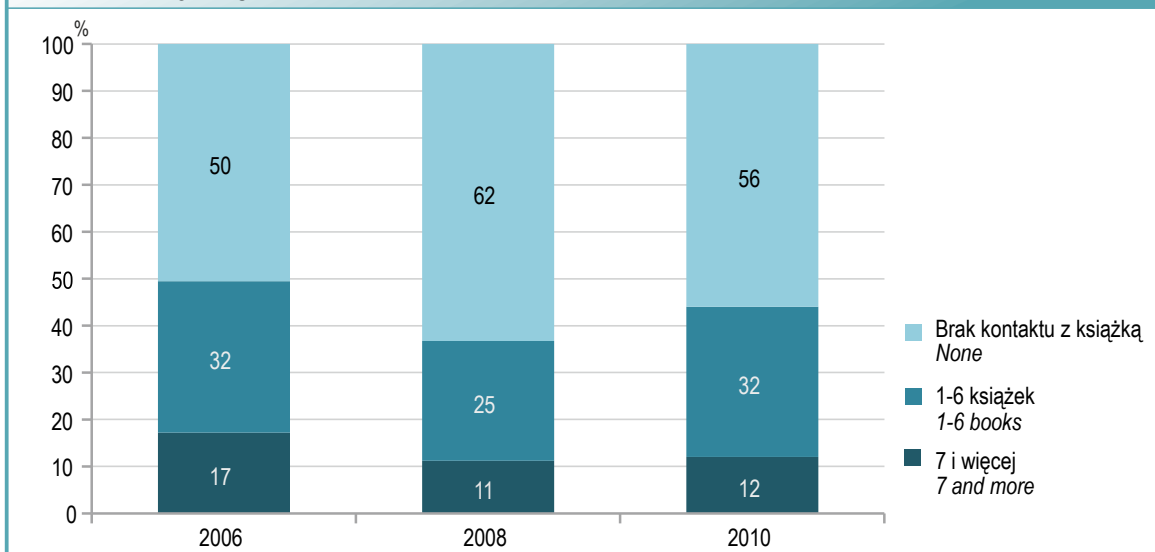

Źródło: K-03 – Sprawozdanie biblioteki publicznej.
Source: K-03 – Report of public libraries.

Najliczniejszą grupę osób spośród czytelników zarejestrowanych w bibliotekach publicznych stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25-44 lata. Liczba osób korzystających w tej grupie wiekowej z zasobów bibliotecznych w 2010 r. wyniosła 1641,6 tys., i zwiększyła się o 9,0% w stosunku do roku 2007. Najmniej czytelników w 2010 r. odnotowano w grupie wiekowej powyżej 60 roku życia – 477,3 tys. wypożyczających. Największy spadek liczby czytelników w 2010 r. w stosunku do 2007 r. zaobserwowano w przedziale wiekowym pomiędzy 16 a 19 rokiem życia. Biorąc pod uwagę strukturę czytelników według wykonywanego zajęcia najliczniejszą grupę w 2010 r. stanowili uczniowie – 41,3% ogółu zarejestrowanych czytelników, a najmniej rolnicy – 0,1%. Pomimo zmniejszającej się liczby czytelników w bibliotekach publicznych na przestrzeni lat 2007-2010, w niektórych województwach nie malało zainteresowanie literaturą wśród osób korzystających z zasobów bibliotecznych. Porównując rok 2010 do 2007, znaczny wzrost liczby wypożyczonych woluminów na 1 czytelnika w bibliotekach publicznych zaobserwowano w województwie podlaskim (o 5,8%) oraz łódzkim (o 5,5%), natomiast spadek w województwie mazowieckim (o 13,8%). Poziom czytelnictwa w Polsce, który od kilku lat wykazuje tendencję spadkową, zależy od wielu czynników, także od miejsca zamieszkania – wskaźnik wypożyczeń na 1000 ludności jest niższy na wsi, natomiast liczba wypożyczeń na 1 czytelnika na wsi jest wyższa niż w mieście.

Wyniki badań przeprowadzonych w 2010 r. przez Bibliotekę Narodową wskazują, że 56,0% badanych osób w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie przeczytało żadnej książki, natomiast intensywny kontakt z literaturą zadeklarowało 12,0% respondentów.

Wykres 20. DEKLARACJE OSÓB W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ DOTYCZĄCE CZYTANIA KSIĄŻEK W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY¹
DECLARATIONS OF PERSONS AGED 15 AND MORE CONCERNING READING BOOKS WITHIN LAST 12 MONTHS¹

¹ Wskazania w % bez odpowiedzi „trudno podać liczbę”.

Źródło: Raport „Społeczny zasięg książki 2010”, Biblioteka Narodowa.

¹ In the % without the reply “it's hard to give the number”.

Source: Report “Social scope of book 2010”, The National Library.

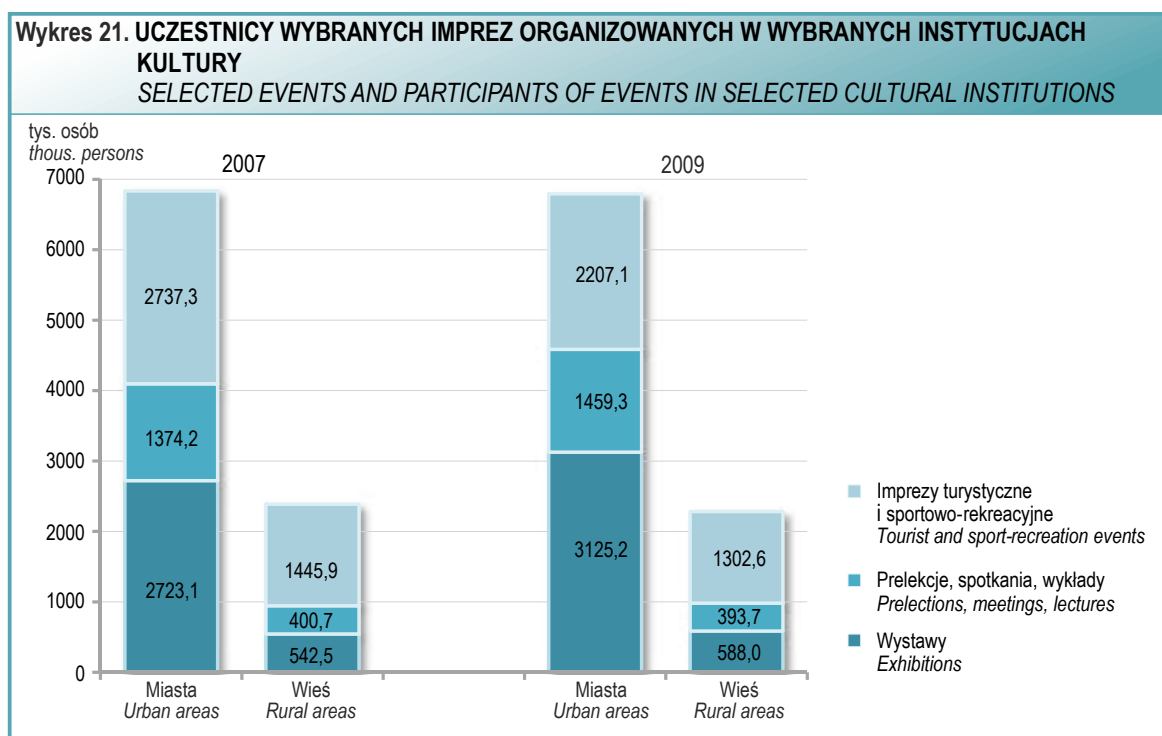
Dane opublikowane przez Eurostat wskazują, że 71% mieszkańców krajów Unii Europejskiej w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie (Special Eurobarometer) przeprowadzone na początku 2007 r. przeczytało przynajmniej jedną książkę. Najwyższy odsetek takich osób odnotowano w Szwecji – 87%, w Niemczech – 84% i w Danii – 83%. W Polsce i na Litwie zaobserwowano umiarkowany udział osób w czytaniu – 64% (o 7 p.proc. mniej niż średnia UE27). Najmniej aktywni w kontakcie z książką byli mieszkańcy Malty – 45% i Portugalii – 50%. Korzystanie z zasobów publicznej biblioteki przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy zadeklarowało 35% ludności Unii Europejskiej. W Polsce odsetek ten wyniósł 37% (był wyższy od najniższego w UE27 o 24 p.proc.). W krajach skandynawskich procent ten był najwyższy w Unii i wyniósł odpowiednio: Finlandia 72%, Szwecja 70% oraz Dania 68%.

Działalność oświatowa w instytucjach kultury

Celem działalności instytucji kultury jest wspieranie i rozwój wiedzy, doświadczenia oraz umiejętności posiadanych przez człowieka. Funkcjonowanie dużej liczby instytucji o charakterze kulturalnym na danym obszarze ułatwia jego mieszkańcom dostęp do różnego rodzaju imprez kulturalnych i oświatowych. Aby osiągnąć wysoki poziom zainteresowania społeczeństwa organizowanymi zajęciami należy wziąć pod uwagę preferencje potencjalnych odbiorców. W wielu przypadkach samorządy lokalne wspierają finansowo projekty poszczególnych organizacji, których celem jest propagowanie szeroko rozumianej kultury. W 2009 r. na terenie Polski prowadziło działalność 910 domów kultury, 1492 ośrodków kultury, 361 klubów i 1264 świetlic. Porównując ten stan do 2007 r. odnotowano zmniejszenie się liczby tych instytucji w Polsce o 142 jednostki. Na terenie miast działało 1652 wymienionych powyżej placówek kulturalnych, a na obszarach wiejskich 2375. Porównując rok 2007 do roku 2009, znaczny wzrost liczby zarejestrowanych jednostek odnotowano w województwie świętokrzyskim (ze 109 do 130), natomiast znacznie zmniejszyła się ich liczba w województwie zachodniopomorskim – o 106. W 2009 r. najwięcej tego typu instytucji kultury funkcjonowało w województwie małopolskim – 480, a najmniej w województwie lubuskim – 90.

Nabyte przez jednostkę kompetencje kulturowe sprzyjają tworzeniu nowych przedsięwzięć oraz wpływają na postawę otwartości w podejmowaniu działań na rzecz danej społeczności. Na przestrzeni lat 2007-2009 zwiększała się liczba ogółem osób uczestniczących w imprezach organizowanych przez wyżej wymienione instytucje kultury.

W 2009 r. najwięcej osób było zainteresowanych zwiedzaniem wystaw oraz uczestnictwem w imprezach turystycznych i sportowo-rekreacyjnych. Mieszkańcy miast częściej wybierali zwiedzanie wystaw – 3125,2 tys. zwiedzających, natomiast mieszkańcy wsi imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne – 1302,6 tys. uczestników. Porównując rok 2009 z 2007 znaczny wzrost liczby osób uczestniczących w wybranych wydarzeniach odnotowało województwo lubelskie – o 37,3%, a spadek województwo małopolskie – o 20,8%. W prelekcjach, spotkaniach i wykładach najchętniej uczestniczyli mieszkańcy województwa małopolskiego, w którym w 6003 zorganizowanych imprezach wzięło udział 344,7 tys. osób. Wystawy, które odbyły się w domach kultury, ośrodkach kultury, klubach i świetlicach chętnie odwiedzali mieszkańcy województwa dolnośląskiego. Na przestrzeni lat 2007-2009 zaobserwowano wzrost liczby organizowanych kursów komputerowych i wiedzy praktycznej. Odnotowany w 2009 r. wysoki odsetek osób w wieku poniżej 15 lat wśród absolwentów kursów języków obcych oraz wiedzy praktycznej potwierdza duże zainteresowanie tego typu formą zdobywania wiedzy wśród dzieci i młodzieży.

Źródło: K-07 – Sprawozdanie z działalności domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy.

Source: K-07 – Report of activity of cultural establishment, cultural centre, club, community centre.

Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych

W latach 2007-2010 zaangażowanie społeczeństwa w życiu kulturalnym poszczególnych województw w Polsce było zróżnicowane. Czynnikiem mającym wpływ na poziom aktywności mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych była dostępność instytucji kultury na danym obszarze. Większość kin, galerii oraz instytucji scenicznych swoją

działalność zlokalizowała w miastach. Kina oferowały potencjalnym widzom zróżnicowany repertuar filmów zarówno produkcji polskiej, jak i zagranicznej. W ostatnich latach zaobserwowano wzrost liczby wyświetlanych seansów w kinach stałych w Polsce. W 2010 r. najwięcej seansów w przeliczeniu na 1 kino stałe odnotowały województwa: pomorskie, mazowieckie i śląskie, a najmniej województwo podkarpackie. W 2010 r. w stosunku do 2007 r., zaobserwowano w Polsce wzrost liczby widzów w kinach stałych na 1000 ludności o 10,9%. Znaczny wzrost tego wskaźnika odnotowało województwo lubuskie – z 249 do 873, natomiast utrzymującą się tendencję spadkową województwo pomorskie – z 1261 do 1125. Na przestrzeni analizowanych lat zmniejszyła się liczba widzów w kinach stałych w przeliczeniu na jeden seans, z 28 w 2007 r. do 25 w 2010 r.

Szeroka oferta teatrów i instytucji muzycznych skierowana do widzów i słuchaczy sprawia, że taka forma kontaktu z kulturą nadal wzbudza zainteresowanie. W 2010 r. liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności wyniosła 302 osoby – o 44 osoby więcej niż w 2007 r. Wzrosła także liczba przedstawień i koncertów na 1 instytucję, z 273 w 2007 r. do 303 w roku 2010.

Tabl. 9. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE TEATRÓW I INSTYTUCJI MUZYCZNYCH
INDICATORS CONCERNING THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności <i>Spectators and audience in theatres and musical institutions per 1000 population</i>	258	304	301	302
Ludność na 1 miejsce w teatrach i instytucjach muzycznych <i>Persons per 1 seat in theatres and musical institutions</i>	550	544	541	525
Przedstawienia i koncerty na 1 instytucję <i>Performances and concerts per 1 institution</i>	273	294	298	303

Źródło: dane GUS.
Source: CSO data.

Poza prowadzeniem działalności wystawienniczej galerie organizują imprezy o charakterze edukacyjnym: pogadanki na wystawach, spotkania autorskie oraz odczyty i prelekcje. W latach 2007-2009 odnotowano utrzymujący się wzrost zainteresowania tego typu spotkaniami wśród Polaków. W 2009 r. w stosunku do roku 2007 zwiększyła się o 4,1% liczba organizowanych w galeriach imprez o charakterze edukacyjnym. W 2009 r. największą liczbę uczestników pogadanek na wystawach zorganizowanych w galeriach zarejestrowano w województwach: małopolskim – 54,2 tys., dolnośląskim – 49,1 tys. oraz śląskim – 41,8 tys., a najmniejszą w województwach: podlaskim – 2,6 tys. i kujawsko-pomorskim – 2,9 tys. Wysoki odsetek osób uczestniczących w odczytach i prelekcjach odnotowano w województwie dolnośląskim – 28,3% z ogółu zainteresowanych osób. Aktywnie w spotkaniach autorskich brali udział mieszkańcy województwa pomorskiego – 29,3 tys. uczestników.

Muzea przygotowują co roku w swojej ofercie propozycje zajęć o charakterze oświatowym. Liczba imprez edukacyjnych organizowanych w muzeach w 2010 r. wyniosła ponad 113,0 tys., tj. o 16,7% więcej niż w 2007 r. Mieszkańcy województwa mazowieckiego uczestniczyli w blisko 17,9 tys. lekcjach przygotowanych w muzeach. Najmniej tego rodzaju zajęć odbyło się w województwie lubuskim – 669 lekcji.

Z danych opublikowanych przez Komisję Europejską dotyczących 2007 r. wynika, że najczęściej wybieraną przez mieszkańców Unii Europejskiej formą aktywności w życiu kulturalnym jest uczestniczenie w wydarzeniach związanych z kulturą za pomocą telewizji lub radia (78%). Ponad połowa (51%) respondentów krajów unijnych przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy była w kinie. Najczęściej seanse w kinie oglądali mieszkańcy Finlandii (71%) i Danii (69%), natomiast najmniejszą aktywnością wykazali się Rumuni i Bułgarzy (22%). Według przeprowadzonego badania 41% Polaków obejrzało w kinie film – to o 10 p.proc. mniej niż średnia UE27. W 27 krajach Unii Europejskiej 41% badanych respondentów zwiedziło muzeum lub odwiedziło galerię. Najwyższy odsetek odnotowano w Danii (65%) oraz Szwecji i Niderlandach (62%), a najniższy w Bułgarii (20%). W Polsce wartość ta wyniosła 32%. Osoby z badanej populacji krajów unijnych wskazywały także na inne formy uczestnictwa w kulturze: wysłuchanie koncertu na żywo (37%), oglądanie przedstawienia wystawionego w teatrze (32%) oraz baletu lub opery (18%).

Nauka, technologia i innowacje

Korzystanie z nowych technologii

Badając liczbę gospodarstw domowych wyposażonych w dostęp do Internetu, w ostatnich 5 latach zauważyć można wyraźną tendencję wzrostową. W 2007 r. do Internetu miało dostęp 41,0%, a w roku 2010 – 63,4% gospodarstw domowych w Polsce. Jednocześnie tempo przyrostu liczby gospodarstw z dostępem do Internetu z roku na rok staje się mniej intensywne, co wynika z zaspokojenia potrzeb społeczeństwa. Dla niektórych grup społecznych barierą w użytkowaniu Internetu nie są koszty, czy też techniczny brak możliwości jego podłączenia, lecz konserwatywna postawa życiowa lub wolniejsza adaptacja nowoczesnych rozwiązań technologicznych.

W rankingu krajów Unii Europejskiej pod względem liczby gospodarstw domowych wyposażonych w dostęp do Internetu Polska w 2010 r. znajdowała się na 16 miejscu, poniżej średniej unijnej, która wyniosła 70% i daleko za przodującymi na kontynencie Niderlandami i Luksemburgiem, w których wskaźnik dostępu wyniósł odpowiednio 91% i 90% oraz Szwecją i Danią, w których wskaźnik kształtował się na poziomie odpowiednio 88% i 86%.

Tabl. 10. DOSTĘP DO INTERNETU W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH Z OSOBAMI W WIEKU 16-74 LATA WEDŁUG KLASY MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA
ACCESS TO THE INTERNET IN HOUSEHOLDS WITH PERSONS AGED 16-74 BY CLASS OF LOCALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Gospodarstwa domowe z dostępem do Internetu Households with the access to the Internet							
	w tys. in thous.				w % danej kategorii in % of selected category			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
OGÓLEM TOTAL	5 160,29	5 994,17	7 378,07	7 988,59	40,98	47,60	58,59	63,44
Miasta Urban areas	3 974,50	4 514,18	5 304,01	5 680,83	46,83	53,19	62,49	66,93
w tym: as of:								
do 100 tys. mieszkańców up to 100 thous. inhabitants	2 122,85	2 416,62	2 790,47	2 914,67	50,10	56,40	64,63	68,51
powyżej 100 tys. mieszkańców more than 100 thous. inhabitants	1 851,66	2 097,56	2 513,54	2 766,17	43,56	49,91	60,28	65,35
Wieś Rural areas	1 185,79	1 479,99	2 074,06	2 307,75	28,89	36,06	50,53	56,22

Ź r ó d ł o: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).
S o u r c e: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and households (tables).

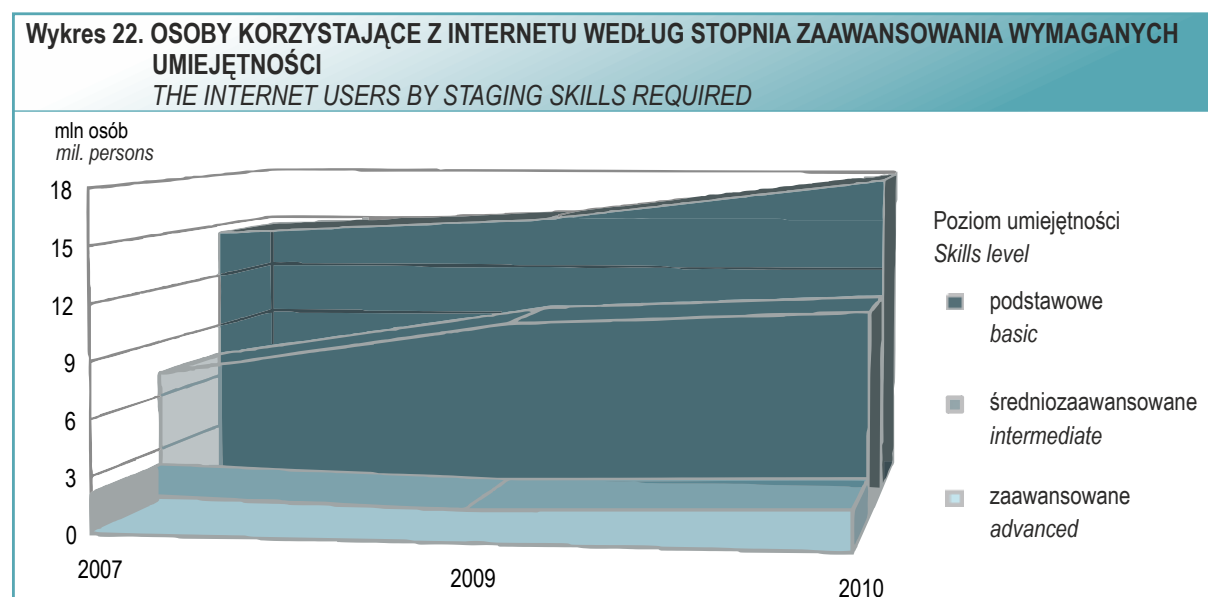
Liczba gospodarstw domowych dysponujących łączem internetowym w latach 2007-2010 rosła zarówno w miastach, jak i na wsi, jednak na wsi przyrost był większy. W 2010 r. ich liczba w stosunku do roku 2007 wzrosła w miastach o 42,9%, podczas gdy na wsi o 94,6%. Pomimo tego, Internet nadal bardziej rozpowszechniony jest w miastach niż na terenach wiejskich.

Podczas analizy społeczności osób w wieku 16-74 lata, które korzystały z Internetu w ciągu 3 miesięcy poprzedzających badanie statystyczne zaobserwowano, że większość – w 2010 r. 73,7% – stanowiły osoby, których wiek nie przekroczył 44 lat. Korzystanie z sieci było szczególnie popularne wśród osób w wieku 16-24 lata, dla których jest to obecnie niezbędne narzędzie służące nauce i komunikacji, choć od 2009 r. równie aktywną grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. Warto w tym momencie zaznaczyć, że w 2010 r. wśród gospodarstw domowych z dziećmi do lat 16 dostęp do Internetu miało 82,9% z nich.

Osoby z wykształceniem średnim to największa grupa użytkowników Internetu, kolejną pod względem liczebności grupą były osoby z wykształceniem wyższym, najmniejszą – z wykształceniem niższym niż średnie (w 2010 r. stanowiły one odpowiednio: 57,6%, 28,6% i 13,8%). Zauważyć można przy tym, że o ile wśród osób z wykształceniem średnim i niższym liczba kobiet nie przekraczała połowy użytkowników, to wśród osób z wykształceniem wyższym w 2010 r. ich odsetek wyniósł 59,0%.

Społeczność użytkowników Internetu była wyraźnie zróżnicowana pod względem statusu na rynku pracy. Aktywni zawodowo byli równocześnie najczęściej korzystającymi z sieci, wśród nich wyróżniali się pracujący na rachunek własny i pracujący najemnie (w 2010 r. odpowiednio 85,7% i 75,2% osób z tych grup zaliczało się do grona użytkowników). Wyjątkowo niskie zainteresowanie Internetem wykazywali rolnicy, spośród których w 2010 r. zaledwie co trzeci był jego użytkownikiem. Bierni zawodowo byli grupą bardzo zróżnicowaną: odsetek użytkowników wśród osób uczących się w 2010 r. wyniósł 98,6%, natomiast wśród emerytów, rencistów i pozostałych – 22,5%.

Użytkownicy Internetu posiadają zróżnicowane umiejętności. W celu wykonania ich analizy pogrupowano czynności, których wykonywanie deklarowały osoby kiedykolwiek korzystające z Internetu, na wymagające podstawowych, średniozaawansowanych lub zaawansowanych umiejętności.

Źródło: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).
 Source: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and households (tables).

Z podstawowymi umiejętnościami wiążą się takie czynności jak: korzystanie z wyszukiwarki, wysyłanie e-maili z załącznikami oraz udział w czatach lub forach dyskusyjnych online. Umiejętności średniozaawansowane posiadały osoby, które telefonowały przez Internet, korzystały z programów do wymiany plików, wyszukiwały i instalowały oprogramowanie oraz stosowały ochronę przed wirusami i programami szpiegującymi. Do czynności wymagających zaawansowanych umiejętności zaliczono tworzenie stron internetowych.

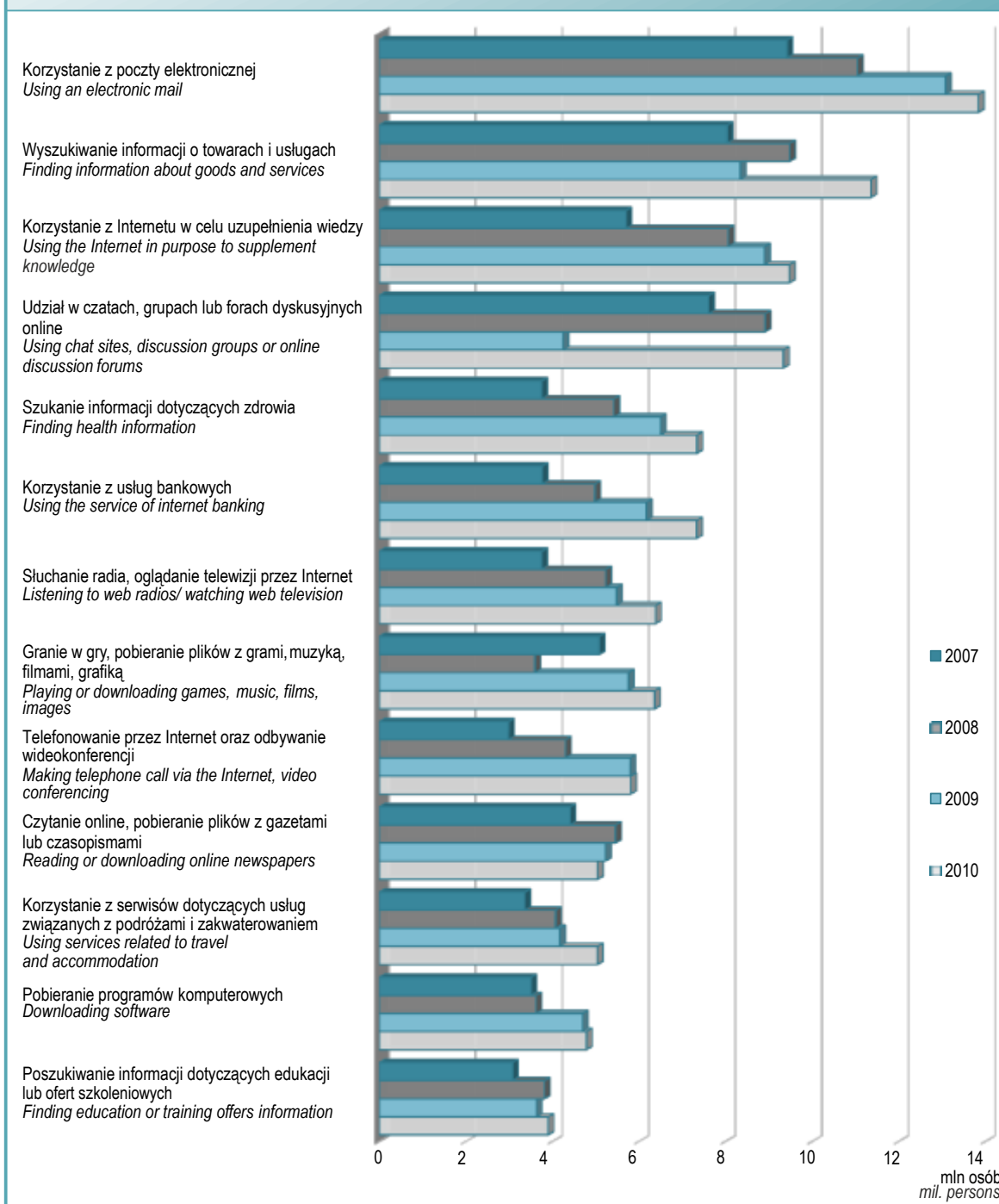
Najwyższy przyrost liczebności w latach 2007-2010 zaobserwowano wśród dysponujących średniozaawansowanymi umiejętnościami korzystania z Internetu, których liczba zwiększyła się o 53,6%. Liczebność grupy reprezentującej umiejętności podstawowe wzrosła w omawianym okresie o 22,8%. Nie zaobserwowano podobnego trendu wśród osób o zaawansowanych umiejętnościach korzystania z Internetu, których liczba od 2007 r. nie zmieniła się znacząco. W 2010 r. podstawowe umiejętności prezentowało 17,9 mln osób, co stanowiło 95,0% liczby korzystających kiedykolwiek z Internetu, średniozaawansowane – 11,2 mln osób (59,4%), a zaawansowane 2,1 mln osób (11,4%).

Grupę prezentującą najwyższy poziom wszystkich badanych umiejętności stanowiły osoby w wieku 16-24 lata, natomiast w kolejnych grupach wieku można było zaobserwować stopniowe zmniejszanie się odsetka osób dysponujących poszczególnymi umiejętnościami związanymi z korzystaniem z Internetu. Analizując status badanych osób na rynku pracy, można zauważyć, że grupa uczących się, do której zaliczają się głównie młodzi do 24 roku życia, w największym stopniu opanowała badane czynności. Inną wyróżniającą się grupą byli pracujący na rachunek własny. Spośród pozostałych zbiorowości najniższe umiejętności korzystania z Internetu prezentowali rolnicy oraz emeryci, renciści i inni bierni zawodowo. Użytkownicy Internetu byli zróżnicowani także pod względem miejsca zamieszkania – zamieszkali w dużych miastach wykazywali nieznacznie wyższe umiejętności niż osoby pochodzące z mniejszych miast i ze wsi.

Głównymi celami, dla których użytkownicy posługiwali się Internetem w celach prywatnych na przestrzeni lat 2007-2010 były: korzystanie z poczty elektronicznej, wyszukiwanie informacji o towarach i usługach, uzupełnianie wiedzy oraz udział w czatach i forach dyskusyjnych. Każdy z wymienionych celów w 2010 r. był deklarowany przez ponad połowę ankietowanych użytkowników, a w przypadku korzystania z poczty elektronicznej odsetek użytkowników wyniósł 81,3%. Najmniejszą popularnością spośród badanych celów cieszyło się czytanie, pobieranie czasopism online, korzystanie z serwisów poświęconych turystyce oraz poszukiwanie informacji dotyczących edukacji lub ofert szkoleniowych. Cele te w 2010 r. deklarowała mniej niż jedna trzecia użytkowników.

Zgodnie z prezentowanym poniżej wykresem 23, zauważyć można tendencję wzrostową w przypadku większości prezentowanych czynności. Największy przyrost zainteresowania od roku 2007 obserwuje się w zakresie szukania informacji dotyczących zdrowia (wzrost liczby użytkowników o 14,2 p.proc.) oraz korzystania z usług bankowych (wzrost o 14,1 p.proc.). Bardziej powszechne stało się także korzystanie z Internetu w celu uzupełnienia wiedzy (wzrost o 11,7 p.proc.) oraz telefonowanie przez Internet i odbywanie wideokonferencji (wzrost o 11,1 p.proc.).

Wykres 23. CELE KORZYSTANIA Z INTERNETU NA UŻYTEK PRYWATNY
PURPOSE OF PRIVATE USE OF THE INTERNET

Źródło: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).
 Source: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and households (tables).

Zatrudnieni w działalności B+R

Do zatrudnionych w sektorze badawczo-rozwojowym zalicza się wszystkie osoby związane bezpośrednio z działalnością B+R, zarówno pracowników merytorycznych, jak i personel pomocniczy, które przeznaczają na tę działalność co najmniej 10% swojego ogólnego czasu pracy.

Sektor badawczo-rozwojowy zatrudniał niewielki, oscylujący wokół 0,8%, odsetek ogółu osób pracujących w Polsce. W latach 2007-2010 liczba pracowników nie zmieniła się znacznie i wynosiła 121,6 tys. na początku prezentowanego okresu i 129,8 tys. w roku 2010. W strukturze badanej zbiorowości zaszły natomiast zmiany, które mogą świadczyć o coraz lepszej jakości kadry. Zaobserwować można było wzrost liczby osób ze stopniem doktora habilitowanego o 12,3%, doktora o 7,5%, a z tytułem profesora – o 7,8%. Z kolei ubywało pozostałych osób z wykształceniem wyższym, a największy spadek liczebności można zauważyć w przypadku osób z wykształceniem innym niż wyższe.

Poziom zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej w krajach Unii Europejskiej w 2010 r., mierzony udziałem liczby zatrudnionych w działalności badawczo-rozwojowej w populacji pracujących ogółem, na najwyższym poziomie kształtował się w Finlandii (2,3%), Luksemburgu (2,2%), Danii (2,0%) i Szwecji (1,7%). Polska w tym zestawieniu plasowała się poniżej średniej unijnej wynoszącej 1,2%, z wartością wskaźnika na poziomie 0,5%. Warto zauważyć, że Polska wraz z Portugalią, Słowacją, Estonią i Rumunią znajdowała się w grupie krajów o najwyższym, wynoszącym ponad 75,0%, udziale liczby pracowników naukowo-badawczych w liczbie ogółem zatrudnionych w działalności B+R.

Według danych z 2010 r., liczba kobiet stanowiła 41,3% wszystkich zatrudnionych w działalności B+R, odsetek ten był jednak zróżnicowany ze względu na poziom wykształcenia i zajmowane stanowisko. O ile wśród osób ze stopniem doktora oraz z pozostałym wykształceniem wyższym liczba kobiet stanowiła odpowiednio 45,9% i 41,9% zbiorowości, to wśród doktorów habilitowanych odsetek ten wyniósł 31,4%, a wśród profesorów 21,9%. Kobiety stanowiły 39,0% liczby pracowników naukowo-badawczych, 41,9% liczby techników i pracowników równorzędnych oraz 60,1% pozostałych pracowników.

Województwem, w którym zatrudniona była największa liczba pracowników w działalności B+R było mazowieckie, skupiające w 2010 r. 28,8% kadry. Ponadto pod tym względem na tle innych wyróżniały się województwa: małopolskie (11,2%), wielkopolskie (10,4%), śląskie (9,0%), dolnośląskie (6,7%) i łódzkie (5,9%). Województwami, w których pracowało najmniej osób z branży B+R były opolskie i świętokrzyskie (po 1,2%) oraz warmińsko-mazurskie (1,7%)¹².

Tabl. 11. ZATRUDNIENI W SEKTORZE B+R WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
R&D PERSONNEL BY LEVEL OF EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
Zatrudnieni ogółem <i>Total personnel</i>	121 623	119 682	120 923	129 792
z tytułem naukowym profesora <i>with full professor title</i>	9 593	9 726	9 811	10 345
ze stopniem naukowym doktora habilitowanego <i>with scientific degree of habilitated doctor</i>	11 620	12 141	12 445	13 053
ze stopniem naukowym doktora <i>with scientific degree of doctor</i>	43 202	44 471	45 372	46 445
pozostali z wykształceniem wyższym <i>others with tertiary educational level</i>	40 662	38 661	40 077	45 839
z wykształceniem pozostałym <i>with other educational level</i>	16 546	14 683	13 218	14 110

Źródło: „Nauka i technika w Polsce” (lata 2007-2010), GUS, Warszawa.

Source: “Science and technology in Poland” (years 2007-2010), CSO, Warsaw.

¹² Dane dla województwa lubuskiego i zachodniopomorskiego nie zostały opublikowane ze względu na tajemnicę statystyczną.

Ochrona własności intelektualnej

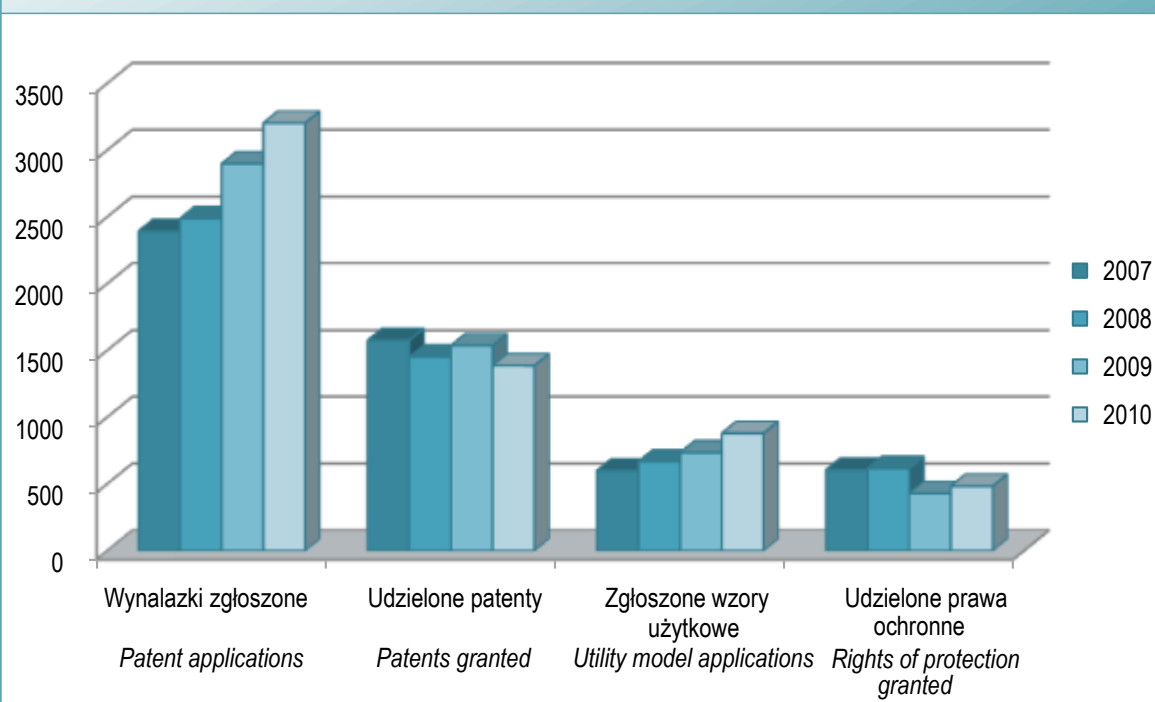
Do oceny i porównań innowacyjności gospodarki w krajach i poszczególnych regionach zastosować można wskaźniki dotyczące ochrony własności intelektualnej. Do ich obliczeń wykorzystuje się dane na temat zgłoszonych i opatentowanych wynalazków oraz zgłoszonych wzorów użytkowych i udzielonych na nie praw ochronnych.

Patent, jako wyłączone prawo na dany wynalazek, może być udzielony przez organ krajowy (w Polsce Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej) lub międzynarodowy, np. Europejski Urząd Patentowy (EPO – European Patent Office), który przyznaje patenty europejskie.

W zestawieniu 27 państw UE w 2010 r. Polska zajęła dwudzieste miejsce pod względem liczby zgłoszonych do EPO wynalazków na 1 mln mieszkańców. Państwami, w których aktywność na tym polu wyrażona liczbą zgłoszonych wynalazków w 2010 r. w przeliczeniu na milion mieszkańców znacznie, bo ponad dwukrotnie, przekraczała średnią Unii Europejskiej, były Szwecja (306,74), Niemcy (265,57), Dania (241,71) i Finlandia (217,69), co może świadczyć o wysokim stopniu rozwoju gospodarki opartej na wiedzy w tych krajach. Dla Polski wskaźnik ten wyniósł 8 zgłoszeń na 1 mln mieszkańców.

W 2010 r. w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej zgłoszono 3203 wynalazków, co stanowi wzrost o 33,9% w stosunku do liczby zgłoszeń z 2007 r. W prezentowanym okresie zaobserwowano zmniejszenie liczby udzielonych patentów, która w 2010 r. wyniosła 1385, czyli o 12,1% mniej w stosunku do roku 2007. Liczba wzorów użytkowych zgłoszonych w Urzędzie Patentowym RP wzrosła od 2007 r. o 47,0% i wyniosła 879 w roku 2010. Przeciwną tendencję można zauważyć analizując liczbę udzielonych praw ochronnych, która spadła o 20,0% i w 2010 r. wyniosła 484.

Wykres 24. OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ W POLSCE
PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY IN POLAND

Źródło: „Nauka i technika w Polsce” (lata 2007-2010), GUS, Warszawa.

Source: “Science and technology in Poland” (years 2007-2010), CSO, Warsaw.

Do porównań pomiędzy województwami w Polsce zastosowano wskaźniki liczby zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych, udzielonych patentów i praw ochronnych w przeliczeniu na 100 tys. ludności. Wartości powyższych wskaźników są znacząco zróżnicowane terytorialnie. Zostały one omówione poniżej na podstawie danych z 2010 r.

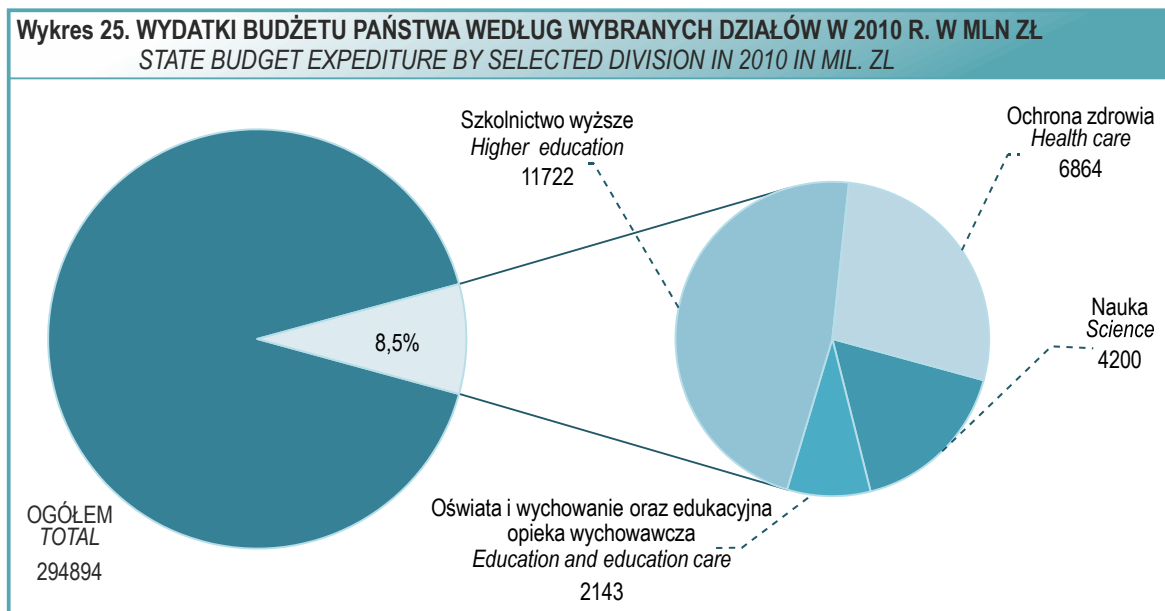
W województwie mazowieckim, które pod względem liczebności kadry w sektorze B+R zajmowało pierwsze miejsce w zestawieniu, odnotowano najwyższy wskaźnik zgłoszeń wynalazków – 13,4 oraz udzielonych patentów – 6,2. Innymi województwami, w których wartości obu wymienionych wskaźników przekraczały średnią dla Polski, były dolnośląskie, śląskie oraz małopolskie.

Najwięcej zgłoszeń wzorów użytkowych w przeliczeniu na 100 tys. ludności pochodziło z województwa śląskiego – 3,7 i mazowieckiego – 3,0. W województwach: lubelskim, zachodniopomorskim i lubuskim wskaźnik przyjmował wartość w przedziale 0,6-1,1. Najwyższy wskaźnik udzielonych praw ochronnych odnotowano w województwach mazowieckim – 2,2, śląskim – 1,9 oraz małopolskim – 1,6, a najniższe jego wartości (0,4-0,6) zaobserwowano w województwach zachodniopomorskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim.

Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego

Wydatki budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego

Proces tworzenia i utrzymywania kapitału ludzkiego rozumiany jako inwestycja w edukację i rozwój nauki, związany jest nie tylko z kosztami obciążającymi indywidualne gospodarstwa domowe, ale przede wszystkim z tymi, które ponosi państwo.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: data of the Ministry of Finance.

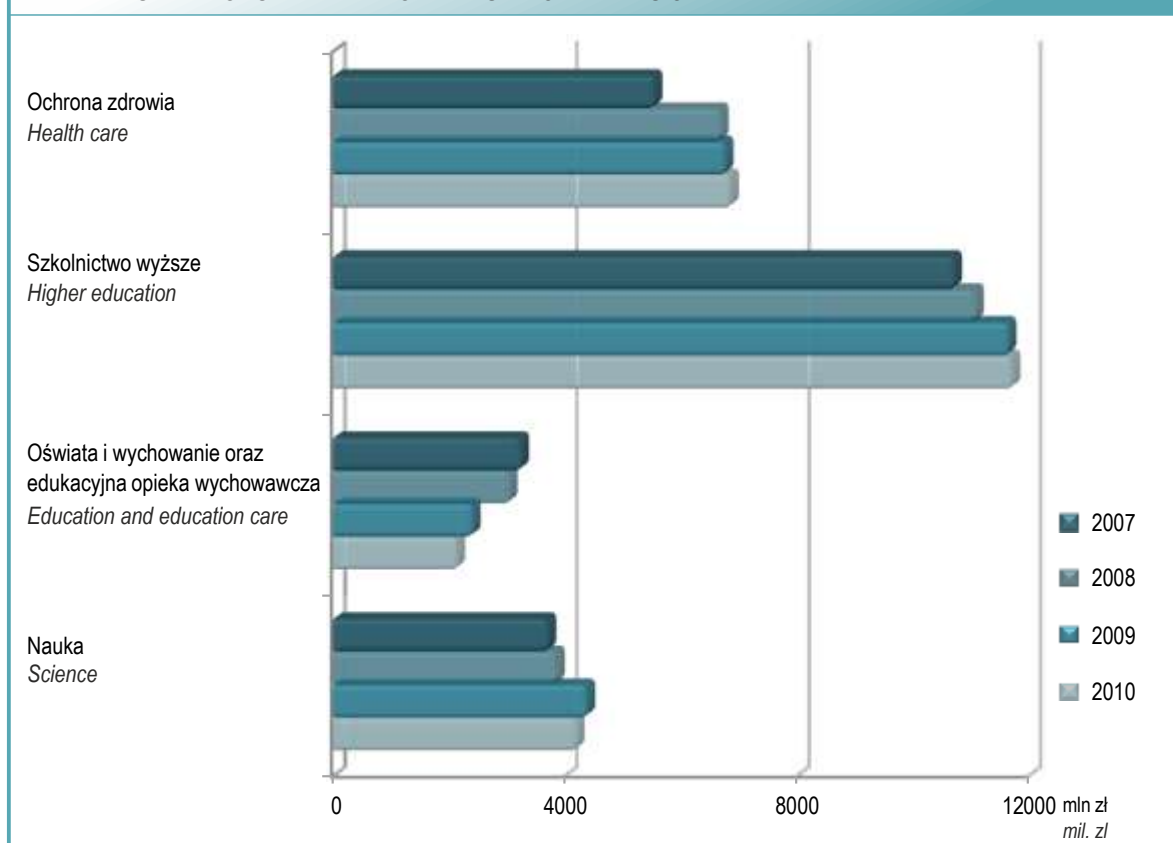
Wydatki na działy kluczowe dla rozwoju kapitału ludzkiego stanowiły w 2010 r. 8,5% wydatków budżetu państwa. W stosunku do roku 2007 udział ten zmniejszył się o 0,7 p.proc.

Wydatki na szkolnictwo wyższe w 2010 r. osiągnęły wartość 11722 mln zł i zostały przeznaczone na realizację zadań, których celem było zapewnienie powszechności wykształcenia na poziomie wyższym, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz podniesienie poziomu i jakości kształcenia. Z tej kwoty 80,8% stanowiły środki wydatkowane na działalność dydaktyczną szkół wyższych, a 13,1% zasililo fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów.

Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza były finansowane głównie poprzez część oświatową subwencji ogólnej, która w 2010 r. wynosiła 35010 mln zł, oraz dotacje na dofinansowanie zadań z zakresu pomocy materialnej o charakterze socjalnym przekazywane do budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Z budżetu państwa finansowane są szkoły i placówki oświatowe prowadzone przez organy administracji rządowej oraz instytucje takie jak: kuratoria oświaty, Centralna i Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, Ochotnicze Hufce Pracy. Środki te pokrywają również wydatki na zadania edukacyjne realizowane w szkołach przy zakładach poprawczych i rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych. W 2010 r. na ten cel przeznaczono 2143 mln zł, tj. o 11,0% mniej niż w roku poprzednim.

Wykres 26. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW
STATE BUDGET EXPEDITURE BY SELECTED DIVISION

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: data of the Ministry of Finance.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na oświatę i wychowanie w 2010 r. wyniosły 50478 mln zł i stanowiły 28,4% wydatków tych budżetów ogółem. W stosunku do 2009 r. wzrosły o 6,1%.

Na podstawie danych opublikowanych przez Eurostat, suma wydatków publicznych na edukację, na wszystkich poziomach kształcenia, w 27 krajach Unii Europejskiej w 2008 roku wynosiła przeciętnie 5,07% Produktu Krajowego Brutto. Najwyższy poziom nakładów na edukację w stosunku do PKB odnotowano w Danii – 7,75%, Islandii – 7,57% oraz na Cyprze – 7,41%. Najniższy udział wydatków w relacji do PKB wśród krajów Unii Europejskiej wykazały Słowacja – 3,59% oraz Czechy – 4,08%. W Polsce suma wydatków publicznych na edukację na wszystkich poziomach kształcenia w 2008 r. wynosiła 5,09% PKB.

Wydatki budżetu państwa na ochronę zdrowia w 2010 r. osiągnęły poziom 6864 mln zł, tj. o 1,4% więcej niż w roku 2009. Działania finansowane z budżetu państwa w obszarze zdrowia miały na celu poprawę stanu zdrowia społeczeństwa polskiego oraz zapewnienie, m. in.: odpowiedniego poziomu kształcenia kadr medycznych, dostępu do świadczeń wysokospecjalistycznych i ratownictwa medycznego, realizacji programów polityki zdrowotnej, dostępu do bezpiecznych, odpowiedniej jakości oraz skuteczności produktów leczniczych i wyrobów medycznych.

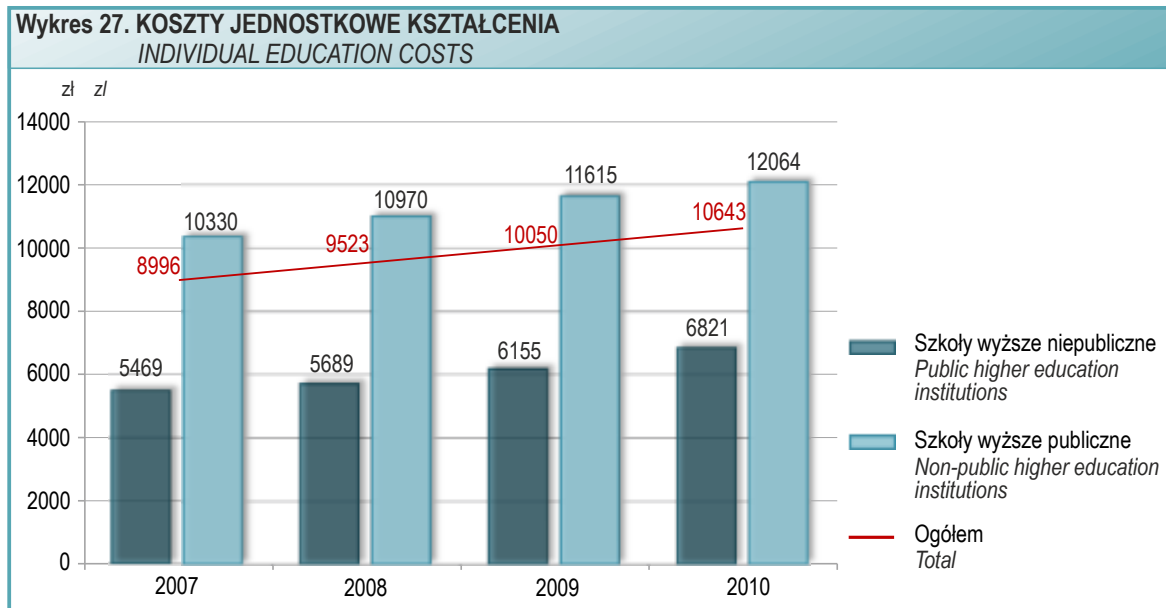
Nakłady na ochronę zdrowia poniesione przez budżety jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r. osiągnęły wartość 3962 mln zł – o 3,5% mniej niż w roku 2009. Wartość wydatków publicznych na ochronę zdrowia poniesionych przez jednostki samorządu terytorialnego w przeliczeniu na jednego mieszkańca w Polsce wynosiła przeciętnie 103,7 zł. Najwyższe nakłady wykazało województwo dolnośląskie – 157,2 zł na osobę, najniższe natomiast województwo małopolskie – 65,6 zł na osobę.

W obszarze nauki w 2010 r. wydatkowano 4200 mln zł, tj. o 4,1% mniej niż w roku poprzednim. Większość tych środków stanowiły dotacje na działalność statutową jednostek naukowych oraz badania własne szkół wyższych, a także finansowanie projektów badawczych i celowych, w tym strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych.

Jednym z podstawowych wskaźników służących do monitorowania realizacji celów strategii Europa 2020 jest relacja nakładów wewnętrznych na badania i prace rozwojowe do Produktu Krajowego Brutto. Celem strategii jest osiągnięcie poziomu nakładów w wysokości 3,00% PKB. Według danych Eurostatu w 2009 r., w krajach Unii Europejskiej wskaźnik ten wynosił przeciętnie 2,01%. Najwyższy udział nakładów na badania i prace rozwojowe wykazały Finlandia – 3,92%, Szwecja – 3,61% oraz Dania – 3,06%, które jako jedyne przekroczyły próg 3,00%. W Polsce w 2009 r. wskaźnik ten wynosił 0,68% PKB.

Koszty kształcenia

Począwszy od roku 2007 następuje systematyczny wzrost jednostkowych kosztów kształcenia wynoszący powyżej 5,5% rocznie. W 2010 r. roczny koszt kształcenia jednego studenta w uczelni publicznej wynosił 12064 zł, podczas gdy w uczelni niepublicznej – 6821 zł. Przyrost procentowy jednostkowych kosztów kształcenia w wyższych szkołach publicznych miał tendencję malejącą na przestrzeni lat 2008-2010, osiągając następujące wartości: 6,2%, 5,9%, 3,9%, natomiast w szkołach niepublicznych wykazywał tendencję rosnącą – na przestrzeni wyżej wymienionego okresu wzrastając odpowiednio o 4,0%, 8,2%, 10,8%.

Źródło: „Szkoły wyższe i ich finanse” (lata 2007-2010), GUS, Warszawa.

Source: “Higher education institutions and their finances” (years 2007-2010), CSO, Warsaw.

Koszty działalności dydaktycznej szkół wyższych w 2010 r. w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 3,2%, natomiast wydatki z funduszu pomocy materialnej oraz z własnego funduszu stypendialnego o 0,6%. W 2010 r. z pomocy materialnej korzystało 24,9% studentów i doktorantów kształcących się w szkołach wyższych.

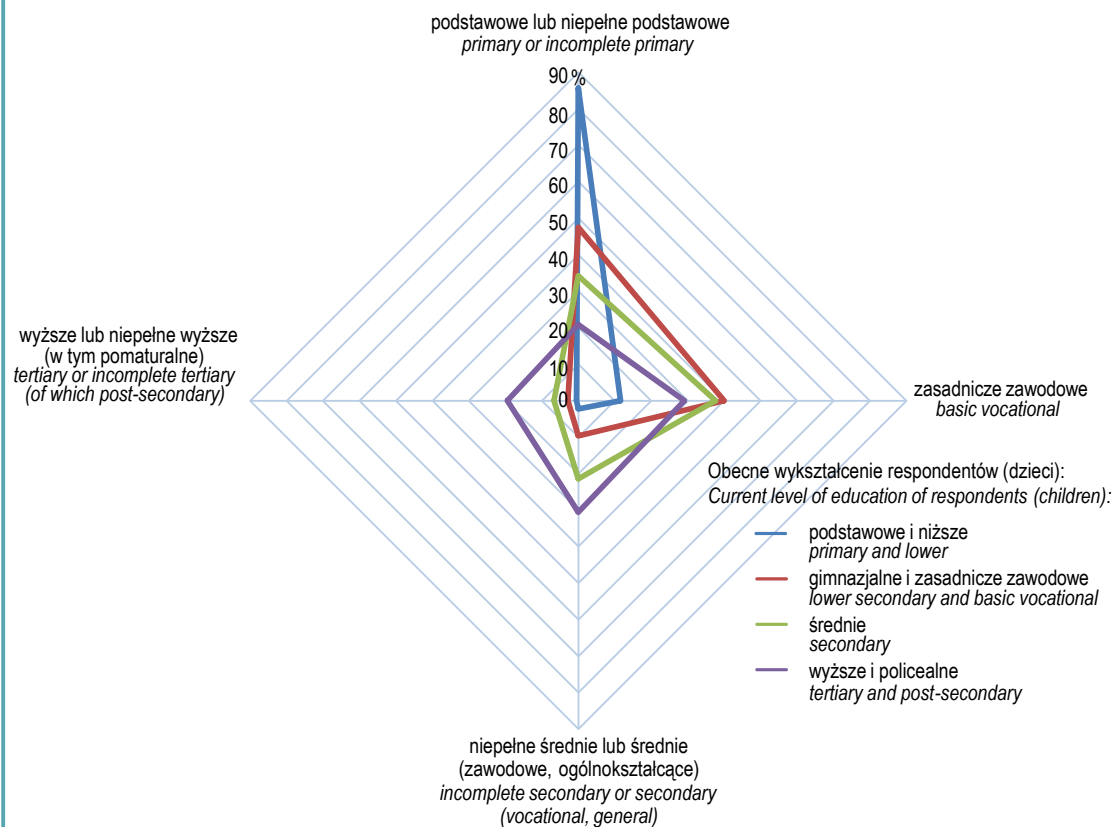
Społeczne uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego

Dostępność edukacji i pracy

Wybór ścieżki edukacyjnej i zawodowej determinowany jest przez wiele czynników. Poza cechami osobowościowymi lub predyspozycjami, znaczącą rolę odgrywają również wykształcenie rodziców czy pochodzenie społeczne. Przeprowadzone w 2009 r. badania potwierdziły, że dzieci rodziców z wykształceniem podstawowym lub niższym równie często kończyły edukację na poziomie szkoły podstawowej – 85,7%. Osoby deklarujące w 2009 r. wykształcenie podstawowe lub niższe, w wieku 14 lat miały rodziców, którzy osiągnęli wykształcenie: zasadnicze zawodowe – 11,6%, niepełne średnie lub średnie (zawodowe i ogólnokształcące) – 2,2%, wyższe lub niepełne wyższe (w tym pomaturalne) – 0,5%. Wśród osób legitymujących się w 2009 r. wykształceniem wyższym i policealnym rozkład był bardziej równomierny – rodzice osób, gdy respondenci mieli 14 lat, posiadali wykształcenie: podstawowe lub niepełne podstawowe – 20,8%, zasadnicze zawodowe – 29,1%, niepełne średnie lub średnie – 30,6%, wyższe lub niepełne wyższe – 19,5%. W 2009 r. 42,0% mężczyzn i 46,2% kobiet wskazywało wykształcenie podstawowe jako wykształcenie swoich rodziców w okresie, gdy ankietowani mieli po 14 lat, 34,0% mężczyzn i 30,8% kobiet miało rodziców z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 16,8% mężczyzn i 15,9% kobiet było dziećmi osób z wykształceniem niepełnym średnim lub średnim, a 7,1% respondentów (zarówno kobiet, jak i mężczyzn) wychowywali rodzice lub opiekunowie, którzy osiągnęli wykształcenie wyższe lub niepełne wyższe (w tym pomaturalne).

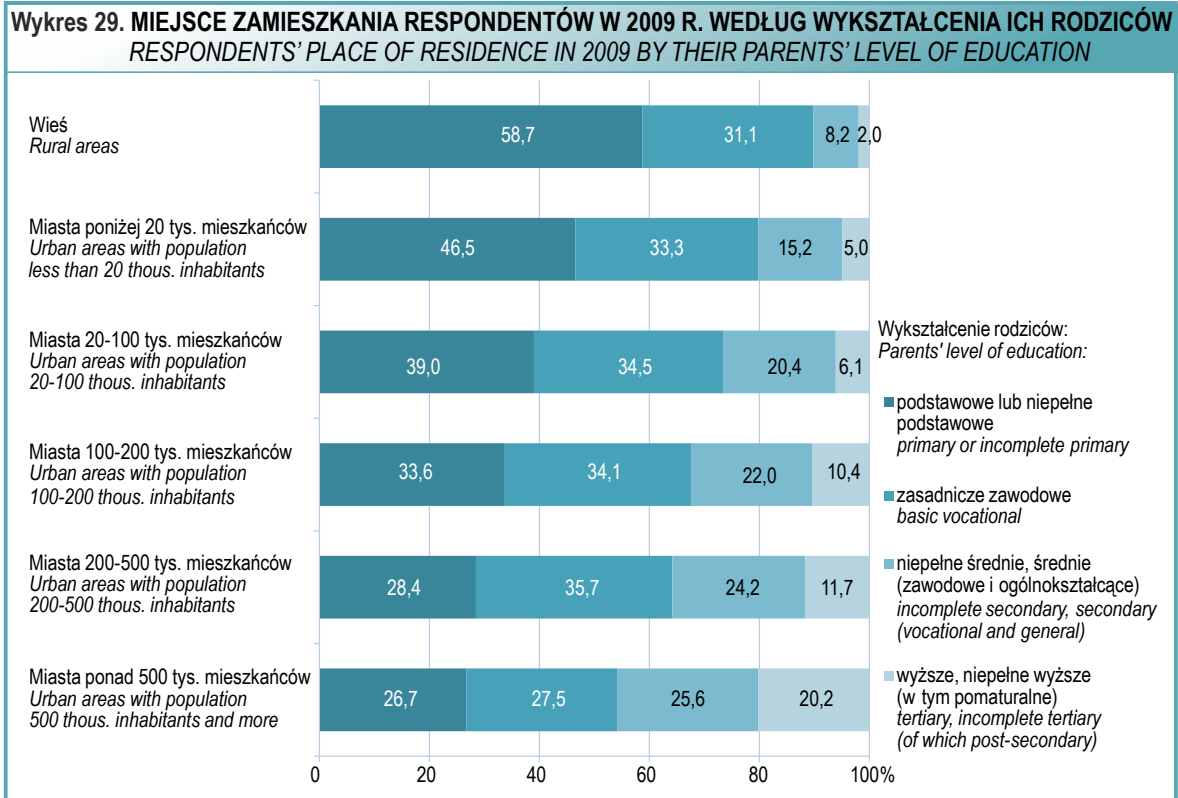
Wykres 28. POZIOM WYKSZTAŁCENIA RESPONDENTÓW W 2009 R. W ZALEŻNOŚCI OD POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ICH RODZICÓW
RESPONDENTS' LEVEL OF EDUCATION IN 2009 BY THEIR PARENTS' LEVEL OF EDUCATION

Wykształcenie rodziców respondentów w czasie, gdy respondenci mieli 14 lat:
Level of education achieved by parents of respondents in time when respondents were 14 years old:

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2009].
Source: tables of Social diagnosis [2009].

Osoby mieszkające w województwach: świętokrzyskim, lubelskim i warmińsko-mazurskim w wieku 14 lat najczęściej miały rodziców legitymujących się wykształceniem podstawowym lub niższym (odpowiednio: 58,0%, 57,5% oraz 57,2%). Najwięcej osób będących dziećmi osób z wykształceniem wyższym i niepełnym wyższym mieszkało w 2009 r. w województwach: mazowieckim, pomorskim i małopolskim (12,7%, 9,9% i 8,5%). W przypadku wykształcenia zasadniczego zawodowego i średniego rodziców lub opiekunów, rozkład był bardziej równomierny niezależnie od obecnego województwa zamieszkania dzieci (dokładne wartości zaprezentowano w części tabelarycznej). Mieszkańcy wsi częściej pochodzili z rodzin, w których rodzice lub opiekunowie mieli niższy poziom wykształcenia niż mieszkańcy miast: 58,7% ukończyło szkołę podstawową, 31,1% zdobyło zawód w zasadniczej szkole zawodowej, 8,2% uzyskało wykształcenie średnie lub niepełne średnie (zawodowe lub ogólnokształcące), a 2,0% rodziców otrzymało dyplom szkoły wyższej.

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2009].

Source: tables of Social diagnosis [2009].

Nawiązując pośrednio do zamieszczonego powyżej wykresu, taki rozkład wskazuje na duży wpływ miejsca zamieszkania na możliwość dalszego kształcenia dzieci. W przypadku miast o liczbie mieszkańców poniżej 20 tys., struktura wykształcenia rodziców respondentów w okresie, gdy respondenci mieli 14 lat, przedstawia się następująco: 46,5% posiadało wykształcenie podstawowe lub niepełne podstawowe, 33,3% – zasadnicze zawodowe, 15,2% – niepełne średnie lub średnie (zawodowe lub ogólnokształcące), 5,0% – wyższe lub niepełne wyższe (w tym pomaturalne). Wraz ze wzrostem liczby mieszkańców miast różnice te malały. W miastach powyżej 500 tys. mieszkańców rozkład wykształcenia rodziców był zbliżony na każdym poziomie.

Podczas badań przeprowadzonych w II kwartale 2009 r. próbowano ustalić jak radzą sobie zawodowo młodzi ludzie po zakończeniu lub przerwaniu edukacji. Zamieszczona poniżej tablica dotyczy osób, które po zakończeniu lub przerwaniu edukacji miały pracę trwającą dłużej niż 3 miesiące w zależności od poziomu wykształcenia. Dane wskazują, że spośród 6,7 mln osób w wieku 15-34 lata, które już zakończyły lub przerwały edukację szkolną, 89,6% miało pracę trwającą dłużej niż 3 miesiące w okresie od zakończenia nauki do momentu przeprowadzenia badania, w tym dla ponad 2,3 mln osób była to pierwsza i jedyna dotąd praca, pozostałe blisko 3,7 mln osób albo już nie pracowało, albo wykonywało inną pracę.

Tabl. 12. OSOBY, KTÓRE PO ZAKOŃCZENIU/PRZERWANIU FORMALNEJ EDUKACJI PODJĘŁY PRACĘ TRWAJĄCĄ 3 MIESIĄCE I DŁUŻEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I CZASU TRWANIA PIERWSZEJ PRACY W 2009 R.
PERSONS WHO AFTER COMPLETING/LEAVING FORMAL EDUCATION TOOK A JOB LASTING 3 MONTHS AND LONGER BY LEVEL OF EDUCATION AND DURATION OF THE FIRST JOB IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wyższe Tertiary	Średnie zawodowe ¹ Vocational secondary ¹	Średnie ogólnokształ- cące General secondary	Zasadnicze zawodowe Basic vocational	Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary
OGÓŁEM TOTAL	6 025	1 931	1 603	498	1 591	402
Okres przepracowany w pierwszej pracy Duration of the first job						
do 6 miesięcy less than 6 months	737	156	204	67	232	79
7-12 miesięcy from 7 to 12 months	1 047	256	283	106	329	74
1 rok i dłużej a year and more	1 908	523	505	155	611	113
Obecna praca jest moją pierwszą Present job – is the first one	2 332	995	612	171	419	135

¹ Łącznie z policealnym.

Źródło: „Wejście ludzi młodych na rynek pracy w Polsce w 2009 r.”, GUS, Warszawa.

¹ Including post-secondary.

Source: “Entry of young people into the labour market in Poland in 2009”, CSO, Warsaw.

Dane przedstawiające poziom bezrobocia rejestrowanego wśród osób do 25 roku życia dowodzą, że od 2007 r. sytuacja młodych ludzi na rynku pracy uległa pogorszeniu. W 2007 r. odsetek osób bezrobotnych, które nie ukończyły 25 roku życia wynosił 19,0% (mężczyźni – 18,2%, kobiety – 19,7%), w 2010 r. wzrósł do 21,9% (mężczyźni – 20,9%, kobiety – 22,8%). W badanym okresie najbardziej wzrosło bezrobocie wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – o 1,4 p.proc. (mężczyzn – o 1,0 p.proc., kobiet – o 1,9 p.proc.). Bezrobocie rejestrowane wśród osób legitymujących się dyplomem wyższej uczelni w ciągu czterech analizowanych lat wzrosło o 0,6 p.proc. (z 1,2% w 2007 r. do 1,8% w 2010 r.). Należy podkreślić, że mężczyźni do 25 roku życia z wyższym wykształceniem pozostających bez pracy przybyło w omawianym okresie o 0,3 p.proc., a kobiet – o 1,0 p.proc. Analogiczny przyrost osób poszukujących zatrudnienia zaobserwowano wśród osób z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym (2007 r. – 4,2%, 2010 r. – 4,8%, czyli więcej o 0,6 p.proc.). W tym przypadku odsetek bezrobotnych młodych mężczyzn, którzy zostali zarejestrowani w urzędach pracy w latach 2007-2010 był wyższy od odsetka zarejestrowanych w tym czasie kobiet, które nie ukończyły 25 lat (0,8 p.proc. wobec 0,2 p.proc.). Bezrobocie w grupie osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym pozostało na niezmiennym poziomie 5,6%, przy czym bezrobocie wśród mężczyzn wzrosło o 0,1 p.proc., a wśród kobiet zmniejszyło się o 0,1 p.proc. Najmniejszy przyrost bezrobocia na przełomie lat 2007-2010 odnotowano wśród osób do 25 roku życia z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 3,9% w 2007 r., 4,2% w 2010 r. (odsetek bezrobotnych mężczyzn wzrósł w omawianym okresie o 0,3 p.proc., odsetek kobiet bez pracy nie zmienił się). Nie zmienia to faktu, że właśnie w tych grupach było najwięcej pozostających bez pracy. W 2010 r. najmniej bezrobotnych osób przed ukończeniem 25 roku życia mieszkało w województwach: dolnośląskim – 18,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (15,8% mężczyzn, 20,1% kobiet) i zachodniopomorskim – 18,8% (17,5% mężczyzn wobec 20,0% kobiet). Najwięcej

bezrobotnych osób przed ukończeniem 25 roku życia mieszkało w województwach: małopolskim – 27,6% (27,2% mężczyzn, 28,0% kobiet) i wielkopolskim – 25,3% ogółu zarejestrowanych w urzędach pracy (23,8% mężczyzn, 26,4% kobiet). Jednocześnie w województwach tych odnotowano najwyższy przyrost liczby młodych osób bez pracy w latach 2007-2010. Największy wzrost liczby bezrobotnych, którzy nie ukończyli 25 lat w omawianym okresie wyniósł: w woj. małopolskim o 4,7 p.proc. (mężczyźni o 3,6 p.proc., kobiety o 5,6 p.proc.), w woj. wielkopolskim o 4,3 p.proc. (mężczyźni o 4,4 p.proc., kobiety o 4,5 p.proc.). Najmniej młodych osób bez pracy przybyło w województwach: lubelskim – o 0,9 p.proc., jednak w 2007 r. było ich 23,8%, a w 2010 r. – 24,7% oraz zachodniopomorskim – o 1,5 p.proc.

Według danych opublikowanych przez Eurostat, bezrobocie najbardziej dotyka ludzi młodych (15-24 lata). Liczba osób w wieku poniżej 25 lat pozostających bez pracy w grudniu 2010 r. w 27 krajach Unii Europejskiej wyniosła 5252 tys. osób, z czego w strefie euro 3 177 tys. osób. Stopa bezrobocia wśród młodych Europejczyków w grudniu 2010 r. przedstawiała się następująco: UE27 – 21,0% (w grudniu 2009 r. – 20,5%), strefa euro 20,6% (w grudniu 2009 r. – 20,1%). Bezrobocie wśród młodych było w tym okresie ogromnym problemem przede wszystkim w Hiszpanii (43,5%), Grecji (37,2%), na Litwie (33,9%) i na Słowacji (33,2%). Liczba młodych osób pozostających bez pracy wzrosła w 2010 r. także w Polsce – 24,3% (według danych z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności). Najniższe wskaźniki bezrobocia wśród osób do 25 roku życia odnotowano w Austrii – 8,0%, Niderlandach – 8,2% i Niemczech – 9,1%. Warto zwrócić uwagę na wskaźnik NEET (z ang.: not in employment, education or training), czyli młodych osób, które nie pracują, nie uczą się ani w żaden inny sposób nie uczestniczą w edukacji. Kategoria NEET mieści w sobie młode osoby poszukujące pracy, niezainteresowane poszukiwaniem zatrudnienia oraz z różnych powodów wykluczone z rynku pracy (długotrwale chorzy, niepełnosprawni, opiekujący się dziećmi lub krewnymi). Według danych Eurostatu, brak jakiegokolwiek aktywności zawodowo-ekonomicznej w 2010 r. w krajach Unii Europejskiej dotyczył 12,8% Europejczyków w wieku 15-24 lat. Odsetek NEET przyjmował różne wartości w poszczególnych krajach, najwyższe osiągając w Bułgarii (21,8%), Włoszech (19,0%) i Irlandii (18,5%), a najniższe w Niderlandach (4,4%), Luksemburgu (5,0%) i Danii (6,0%). W Polsce wskaźnik ten w 2010 r. wyniósł 11,0%.

Analizując dane dotyczące czasu pozostawania bez pracy według poziomu wykształcenia w 2010 r., można zauważyć, że niezależnie od poziomu wykształcenia, najwięcej osób znalazło zatrudnienie w ciągu 1-3 miesięcy od zarejestrowania się w urzędzie pracy – 23,0% (kobiety – 21,9%), przy czym 14,8% osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym szukało pracy dłużej niż 24 miesiące (kobiety 18,6%), a z wykształceniem wyższym – 7,1% (kobiety – 6,8%). Zatrudnienie w czasie 1-3 miesięcy zdobyło 30,8% osób w wieku 18-24 lat wobec 19,5% bezrobotnych w wieku 45-54 lat, 17,5% w wieku 55-59 lat oraz 14,8% w wieku 60-64 lata (ostatni przedział wiekowy dotyczy tylko mężczyzn). Dla 3,7% bezrobotnych w wieku 18-24 lata czas, po którym znajdowali pracę wynosił ponad 24 miesiące, osoby w wieku 55-59 lat stanowiły w tym przypadku 21,2%, a w wieku 60-64 lata – 28,0%. Wśród osób pozostających bez pracy w poszczególnych grupach wiekowych sytuacja ta przedstawiała się następująco: osoby w wieku 18-24 lata stanowiły 21,9%, 50-59 lat – 8,3%, 60-64 lata – 1,9%. Wśród kobiet również najwięcej podjęło pracę w ciągu 1-3 miesięcy od zarejestrowania się w urzędzie pracy w wieku 18-24 lat (29,0%) wobec 19,0% i 16,5% kobiet w wieku odpowiednio 45-54 lata i 55-59 lat. Ponad 2 lata zajęło znalezienie pracy 5,0% kobiet w wieku 18-24 lat i 26,4% w wieku 55-59 lat. Kobiety bez pracy w wieku 18-24 lata stanowiły 22,8% bezrobotnych wśród swojej płci, a w wieku 55-59 lat – 6,0%.

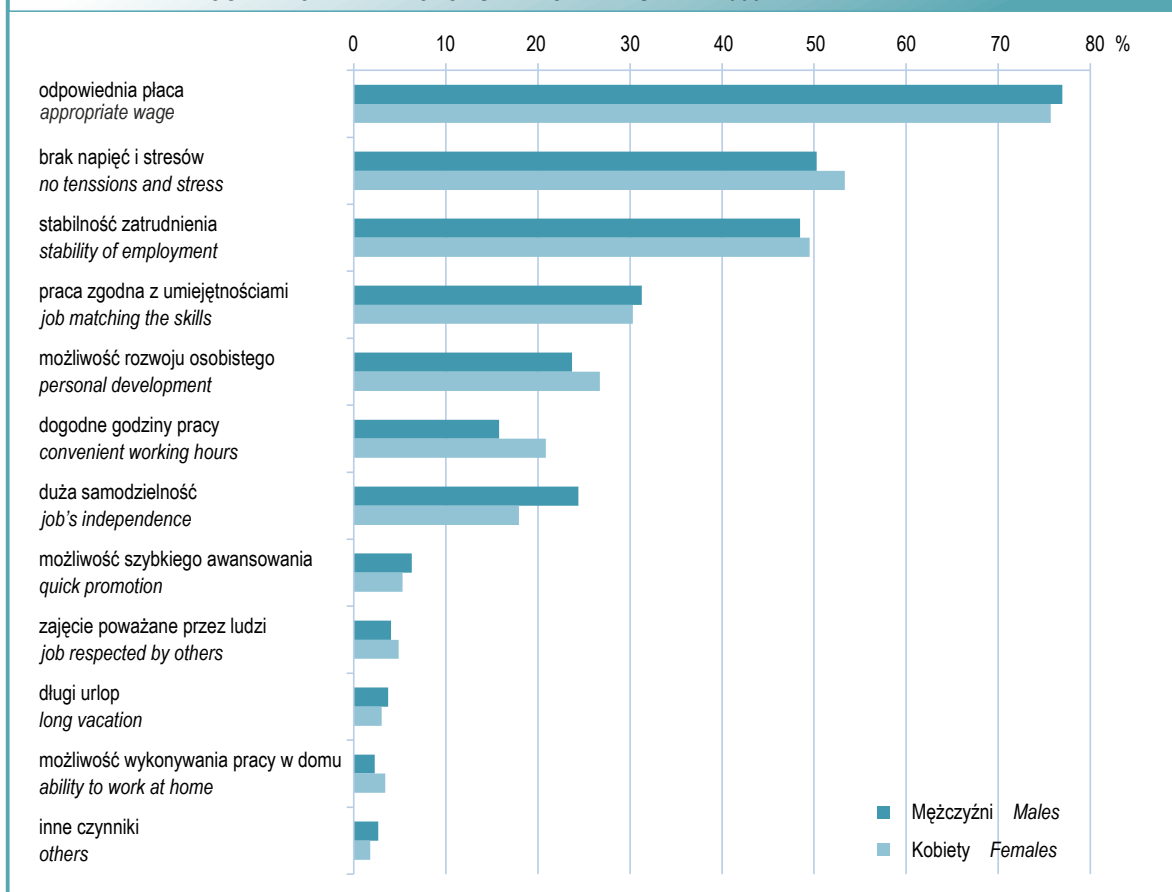
Wpływ warunków pracy na jakość życia

W 2009 r. blisko 82% ankietowanych osób wyrażało zadowolenie ze swojej pracy (82,3% mężczyzn i 81,4% kobiet). Najbardziej zadowoleni ze swojej pracy byli mieszkańcy województw: opolskiego (88,2%), kujawsko-pomorskiego (86,9%) i pomorskiego (85,4%),

gorzej te warunki ocenili zamieszkujący w województwach: podkarpackim (75,8%), świętokrzyskim (76,8%) i podlaskim (78,2%). Najkorzystniej o swojej sytuacji zawodowej wypowiadali się mieszkańcy dużych miast (100-200 tys. oraz 200-500 tys. mieszkańców), najmniej zadowolonych z pracy mieszkało na obszarach wiejskich. Osoby posiadające wykształcenie wyższe i policealne częściej wskazały warunki pracy jako pozytywne (87,0%), zadowolonych osób z wykształceniem co najwyżej podstawowym było 70,4%. Najczęściej pozytywnie oceniali swoją pracę prywatni przedsiębiorcy (89,7%) oraz pracownicy sektora publicznego (89,0%).

Praca lub jej brak wywiera wpływ na życie pod wieloma względami. Wśród czynników odgrywających ważną rolę w życiu zawodowym i przekładających się na zadowolenie lub niezadowolenie w życiu osobistym można wymienić: awans zawodowy, zdobycie nowych kwalifikacji, podjęcie lepiej płatnej lub dodatkowej pracy czy założenie własnej firmy. Na przeciwnym biegunie znajdują się między innymi: niemożność znalezienia pracy po ukończeniu szkoły, ocena źródła dochodu jako niepewnego i niestalego, ocena pracy jako uciążliwej, brudnej lub niebezpiecznej, nadmiar obowiązków w pracy czy przeniesienie na gorsze stanowisko.

Wykres 30. CZYNNIKI WYMENIANE JAKO NAJWAŻNIEJSZE W PRACY ZAWODOWEJ WEDŁUG PŁCI W 2009 R.
THE MOST IMPORTANT FACTORS AT WORK BY SEX IN 2009

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2009].

Source: tables of Social diagnosis [2009].

Respondenci, proszeni o wskazanie czynników, które uważają za najważniejsze w pracy zawodowej, niezależnie od płci, wieku, miejsca zamieszkania i wykształcenia oraz statusu zawodowo-społecznego, wymieniali najczęściej odpowiednią płacę (76,3% ogółu badanych) oraz brak napięć i stresów (51,9%). Dla kobiet bardzo ważne były dogodne godziny pracy

(20,9% wobec 15,8% mężczyzn). Najmniejsze znaczenie miała możliwość wykonywania pracy w domu, również było to bardziej istotne dla kobiet (3,4%) niż dla mężczyzn (2,3%). Możliwość rozwoju osobistego znacznie ceniły sobie osoby z wykształceniem wyższym i policealnym (44,8%), czynnik ten był istotny dla 10,6% osób z wykształceniem podstawowym lub niższym. W porównaniu z 2007 r. wzrosła potrzeba stabilności zatrudnienia (ogółem o 6,8 p.proc.), wyraźniej wśród kobiet (z 42,2% do 49,5%) niż mężczyzn (z 42,2% do 48,5%). Najbardziej stabilność zatrudnienia była pożądana przez mieszkańców województw: lubuskiego (52,5%), mazowieckiego (52,4%) i pomorskiego (52,1%). Straciła na znaczeniu chęć pracy zgodnej z umiejętnościami (32,1% w 2007 r., 30,8% w 2009 r.).

Spójność społeczna

Miarą stanu kapitału ludzkiego są między innymi: zaangażowanie w relacje społeczne i aktywność na rzecz społeczeństwa lokalnego, udział w nieobowiązkowych zebraniach, zrzeszanie się w stowarzyszeniach, uczestnictwo w wyborach czy stopień zaufania do instytucji publicznych.

W porównaniu z rokiem 2007 widoczny jest wzrost odsetka osób angażujących się w działania na rzecz społeczności lokalnych (gminy, miejscowości, osiedla), jednak wciąż jest to niewielka część objętych badaniem osób (14,2% – 2007 r., 15,6% – 2009 r.). Należy podkreślić, że im wyższy poziom wykształcenia, tym większe zainteresowanie tym, co dzieje się wokół nas oraz większa chęć uczestniczenia w działalności społecznej (podstawowe i niższe – 7,3%, zasadnicze lub gimnazjalne – 13,4%, średnie – 16,2%, policealne i wyższe – 24,6%). Badania wskazują, że mieszkańcy wsi częściej wykazywali postawę obywatelską, aktywnie wspierając działania wspólne w najbliższym otoczeniu niż mieszkańcy dużych miast (18,1% – wieś, 13,7% – miasta powyżej 500 tys. mieszkańców, 13,1% – miasta liczące 100-200 tys. mieszkańców).

Frekwencja wyborcza od lat oscyluje w granicach 50%. W wyborach parlamentarnych w 2007 r. zagłosowało 53,9% uprawnionych do głosowania, w 2011 r. – 48,9%. W przypadku wyborów Prezydenta RP w 2010 r. frekwencja wyniosła 54,9%. Podczas wyborów samorządowych w 2010 r. zagłosowało 47,3% wyborców. Wybory do Parlamentu Europejskiego cieszą się znacznie mniejszym zainteresowaniem (24,5% w 2009 r.). Im więcej mieszkańców liczy gmina zamieszkania, tym większy odsetek uprawnionych do głosowania osób uczestniczy w wyborach (zarówno podczas wyborów parlamentarnych, jak i prezydenckich zagłosowało blisko 60% mieszkańców miast, podczas gdy na wsi do urn poszło niespełna 50% wyborców).

W 2009 r. odnotowano spadek zaufania społeczeństwa do demokratycznych struktur państwa, a także do instytucji publicznych i finansowych w stosunku do roku 2007. Polacy najbardziej ufali Policji (42,2% badanych osób), bankom – 44,5% (w 2007 r. – 53,8%) oraz ZUS-owi – 21,7% (wobec 24,9% w 2007 r.), a najmniej funduszom emerytalnym (15,5% w 2007 r., 10,0% w 2009 r.), funduszom inwestycyjnym (spadek zaufania z 12,9% w 2007 r. do 7,0% w 2009 r.) oraz Sejmowi – 7,9%. Znamienny jest natomiast duży odsetek osób niemających zdania na temat tych instytucji, co świadczy o nikłym zainteresowaniu sprawami publicznymi. Co trzecia pytana w 2009 r. osoba nie umiała powiedzieć, co myśli na temat władzy państwowej, a połowie respondentów były obojętne działania instytucji finansowych.

3. ANALYTICAL COMMENT

Demography

Population

The population of Poland increased by 84.4 thous. to 38,200.0 thous. people in 2010, compared with 2007. The biggest in terms of population was Mazowieckie voivodship – 5,242.9 thous. persons, while Lubuskie was the smallest – 1,011.0 thous. persons, although this number was steadily increasing. The largest population decline in 2007-2010 was recorded in Łódzkie, Śląskie and Lubelskie voivodships – respectively: 21.5, 18.2 and 14.3 thous. persons. Simultaneously, there was a gradual increase in the percentage of population living in rural areas, mainly located around large cities and a decline in the proportion of the urban population, who in 2010 accounted for 60.9% of the total Polish population (in 2007 – 61.2%). Rural population was bigger than urban in four voivodships: Lubelskie, Małopolskie, Świętokrzyskie and in Podkarpackie, where it was the biggest – over 58% during each year of the survey period.

Figure 1. on page 33.

The most populous city in Poland was the capital city of Warszawa, where in years 2007-2010, the number of inhabitants increased successively to reach 1,720.4 thous. persons in 2010. Other biggest cities in terms of population were Kraków and Łódź (which during the survey period had a negative average annual rate of growth) – both amounted to over 700 thous. residents in 2010. Since 2007 the number of inhabitants has increased in 10 out of 39 cities with 100 thous. and more inhabitants – the biggest increase was recorded in Rzeszów (by 7.1%), while the largest decrease was recorded in Wałbrzych (-2.8%) which lost more than 3 thous. residents over 4 years.

During the survey period, the largest age group, accounting for at least 64.4% of Polish population, were working-age people, of whom more than 62.2% (62.3% in 2010) were mobile working-age people. Pre-working age population was steadily decreasing, resulting in the negative rate of growth (in 2010 it reached minus 1.26%, while the population in years 2007-2010 decreased by 347.8 thous.), compared with elderly people of post-working age whose rate of growth reached 2.11% in 2010. A systematic increase of 1.9% in post-working age population was observed during the survey period. The post-working population growth rate was steadily increasing.

Figure 2. on page 34.

Except for pre-working age people, throughout the whole survey period, more than 61.6% of the population in remaining age groups lived in cities. People in pre-working age, whose population in urban areas was smaller, accounting for over 55.3%, which was 3,977.3 thous. persons in 2010.

In 2007-2010, the number of pre-working and working age women was by an average of 5.9% smaller than the number of men in these age groups. Post-working age women's share in the total population increased from 68.2% in 2007 to 69.7% in 2010 (there were

1,953.5 thous. men and 4,491.1 thous. women). This situation was due to different post-production age thresholds, which was 65 years for men and 60 years for women in the survey period, as well as the life expectancy of Polish women who live on average 8 years longer than men.

Analysing biological age groups, a similar situation as in economic age groups was observed, resulting from a decrease in the number of young people and a constant increase in the number of people aged 15 and more.

Table 1. on page 35.

Taking into account the population by educational age groups (Figure 3) it can be noted that the number of children aged 3-6 increased by 59.1 thous. in 2007-2010, reflecting the increase in births since 2004. The number of people in other age groups decreased as a result of the actual loss and decline in the birth number since 1984.

Figure 3. on page 35.

At the end of 2010 the European Union amounted to 502.5 mil. people. Germany had the highest share of union population – 16.3%. The next country in terms of population was France – 13.0%, whereas Poland was in the 6th place (7.6%) of the 27 countries. The member states with the lowest population rate were Luxembourg and Malta – 0.1% of total population each. According to Eurostat data in 2009, the share of people aged 65 and more of the total union population accounted for 17.4%. The highest percentage of elderly persons was in Germany (20.7%) and in Italy (20.2%) while the lowest in Ireland (11.3%), the Slovak Republic (12.3%), Cyprus (13.1%) and Poland (13.5%).

Vital statistics

In 2010, the average annual population growth rate reached 0.09%, while in 2007 it was negative and amounted to minus 0.03%. The highest average annual rate of population growth was recorded in the voivodships: Pomorskie (0.46%), Mazowieckie (0.40%), Małopolskie (0.36%) and Wielkopolskie (0.33%). 2010 was the fifth successive year to record positive birth rate – a natural decrease was recorded in previous years. The size of the population growth in 2007 was 10.6 thous., while in the period 2008-2010 it stood at over 30 thous., as presented in the figure No. 4. There was a much greater population growth in rural areas, which amounted to 20.4 thous. in 2010, whereas in urban areas it reached 14.5 thous. Unlike in most voivodships which have recorded a positive growth rate since 2007, this increase reached negative values in the voivodships: Dolnośląskie, Lubelskie, Łódzkie, Opolskie and Świętokrzyskie.

Figure 4. on page 36.

In 2007-2010, the population growth was positively correlated with the number of live births which in 2010 amounted to 413.3 thous. This trend was noticeable both in urban and rural areas, especially in the years 2008-2010. Since 2007 the birth rate in rural areas was in the range 40.99-41.83% nationwide. In terms of the number of births, Pomorskie voivodship was top in Poland, recording the highest percentage of live births per 1,000 population in 2007-2010. Simultaneously, Pomorskie was characterized by the highest in Poland fertility

rates of women, which in 2010 rated 47.97%, while the average for Poland was 43.49 live births per 1,000 women aged 15-49. Similar situation occurred in the case of population reproduction rate, both nationwide and in breakdown into urban and rural areas.

Since 2007, the number of deaths remained at about 380 thous. persons yearly. In 2010, 378.5 thous. persons died, of whom 52.8% were men. Among these, the largest group were persons aged 75-79 – 27,810 deaths, which accounted for 13.9% of the total number of male deaths. The highest death rate for women (56,286 persons) was in the age group 85 and upwards – 31.5% of the total number of female deaths. In 2010, the number of deaths per 1,000 people was 9.9 nationwide. Pomorskie and Podkarpackie voivodships recorded 8.7 deaths, the fewest nationwide. During the survey period these two voivodships recorded the lowest values of indicators tracking the number of deaths.

In 2008, for the first time in many years, there was a positive actual growth, which is directly related to both the increase in the number of births, as well as a decrease in the number of people emigrating, with almost negligible change in the number of deaths and immigration. Positive actual growth was maintained for three successive years and in 2010 reached 32.7 thous.

Table 2. on page 37.

According to Eurostat data the natural increase per 1,000 inhabitants of the European Union was 1.0% in 2010. The highest increase was recorded in Ireland (10.4%) and in Cyprus (5.7%). The natural decrease was noted in 8 member states – the highest in Latvia (-4.8%) and Bulgaria (-4.6%). Poland with 0.9% natural increase was in the 16th place among 27 countries.

Actual increase per 1,000 inhabitants in the EU accounted for 2.7% in 2010. The highest increase was reported in Luxembourg (19.3%) and Belgium (10.3%). The actual decrease was in 7 countries (the highest in Lithuania – minus 25.7%). Poland with 0.9% increase was in the 19th place among member states.

Fertility rate in the European Union in 2009 was 1.59 on average. The best result attained in Ireland – 2.07 and in France – 2.00. The lowest fertility rate value was recorded in Latvia – 1.31 as well as in Hungary and Portugal – 1.32. At the same time in Poland, the reported value was 1.40.

Eurostat provided data concerning mean age of women at childbirth. An average age in the European Union came to 29.62 years in 2009. The highest age was noted in Ireland – 31.22 years and in Italy – 31.18, whereas the lowest in Bulgaria – 26.61 years and in Romania – 26.94. In Poland the mean age of women at childbirth amounted to 28.61 years.

Migrations

The data on internal migration for permanent residence shows that by 88.6 thous. fewer persons than in 2007 changed the place of permanent residence in 2010. Simultaneously, in 2007-2010, net migration was positive in only five voivodships, the largest in Mazowieckie (over 10 thous. persons each year), Malopolskie (approximately 3 thous. persons yearly) and Pomorskie (an average of 2.5 thous. persons). In all other voivodships a negative balance of migration was registered, the largest in Lubelskie (from -4.1 to -5.1 thous. persons). Over 76% migrated within a voivodship – the other people moved across voivodships. Regardless of the direction of migration, mainly working and pre-working age people migrated, which was undoubtedly associated with a change of place of residence of whole families. About 20% more women than men changed the place of residence.

Figure 5. on page 38.

In 2007-2010, in a group of cities of 100 thous. and more residents, only the capital city Warszawa had positive net migration. In other cities there was a negative balance of migration, with a few exceptions of a positive balance, e.g. in Wrocław in 2008-2010, in Chorzów in 2007-2009 and in Kraków in 2007 and 2009-2010. A negative balance of migration is primarily a result of moving out of big cities to small towns into the surrounding gminas and powiats, where dwellings and building plots are generally cheaper than in large cities.

The data on international migration for permanent residence shows that since 2007, both in urban and rural areas the number of people moving abroad decreased. 17.4 thous. persons left Poland in 2010 – by over a half fewer than in 2007. Simultaneously, it was noted that in 2007-2008 more men than women emigrated abroad, while in 2009-2010 the situation changed – over 1,000 more women left.

In 2007-2010, the main direction of migration for more than 84.3% of the people changing their country of residence was European countries. These directions are partly due to opening of European labour markets after Poland's accession to the European Union. The second target of migration was North and Central America (11.0%-13.8%), while the third most important direction was Oceania. Over 69.8% of migrants were urban residents.

The number of people immigrating to Poland in the survey period exceeded 14 thous. a year. The largest group of immigrants came in 2009 – more than 17 thous. persons, while in 2010 the figure dropped to 15.2 thous. persons. As in the case of emigration, people immigrating to Poland came mostly from European countries. These were mostly Poles moving back after years. The growth in returns to Poland was directly influenced by the economic crisis in the European Union, reflected in the number of immigrants mostly from the UK and Ireland. The second group of immigrants were people of Polish origin and foreigners taking up job and sometimes buying land in our country. A lot of people also immigrated from overseas, i.e. from the United States of America, Canada and Australia.

Table 3. on page 39.

Data from administrative sources (regarding only registered migration) on long-term migration which is related to changing the country of residence for a period of at least 12 months, confirm that the number of emigrants decreased in 2010 compared with 2008, while the number of immigrants increased.

According to Eurostat data in the European Union in 2010 net migration came to 862.3 thous. people. The highest positive net migration amounting to 311.7 thous. persons was in Italy, then in the United Kingdom – 163.1 thous. Negative net migration was in 9 member states (including Poland where it accounted for minus 2.1 thous. people) – the highest, accounting for minus 77.9 thous., was in Lithuania.

Health

Access to health care

Health is, beside education, one of the most important factors determining the quality of human capital. It has a positive effect on economic growth, productivity, lower absenteeism

at work and effective learning. People live longer in healthier society, especially with facilitated access to health services and benefits, highly qualified medical staff, but also when they lead a healthy lifestyle.

The data from the Ministry of Health shows that in 2010 in Poland 134.3 thous. physicians and 37.6 thous. dentists had permission to practise medicine. According to records conducted by chambers of nurses and midwives, 282.4 thous. nurses and 34.3 thous. midwives had the right to practice. In 2010, the medical care in health care entities (health care facilities, out-patient care centres, medical practices) was provided by a total of 323.7 thous. doctors, dentists, pharmacists, nurses and midwives – by 2.0% more than in 2007.

One of the indicators relating to the health care resources and showing potential access to health care is the number of medical personnel working directly with the patient, expressed in terms of the population size, excluding persons whose main place of work is the university, the central and local government units, or the National Health Fund. In 2010 there were 20.8 doctors (most in Łódzkie – 24.1 and Lubelskie – 23.9 voivodships) and 48.4 nurses (mostly in Śląskie – 55.5 and Lubelskie – 54.1) to a population of 10 thous. Poles.

Constant development of medicine and the increasingly narrow specialization require continuing education and improving skills. In 2010, the percentage of second degree medical specialists to the general number of physicians accounted for 66.4% and was by 0.5 percentage point higher than in 2007. In 2007-2010 the number of oncologists and cardiologists increased the most – by 32.7% and 20.2% respectively.

In 2010, there were 795 general hospitals in Poland, including 36.0% of the private sector. Their number rose by 6.3% since 2007, while the number of public hospitals decreased. The biggest number of general hospitals was recorded in Śląskie (115) and Mazowieckie (98) voivodships. The fewest hospitals functioned in Lubuskie (19). In 2010, there were 48.1 thous. inhabitants to one hospital, by 6.0% fewer than in 2007. In 2010, Polish hospitals had a total of 181.1 thous. beds, including beds/places for children and infants in neonatal wards. This meant an increase of 3.5% on 2007. An average stay of patient in hospital decreased from 6.2 days in 2007 to 5.7 in 2010. However, the number of patients increased from 6.9 mil. people to 7.3 mil. in the survey period. The number of patients increased the most (by 24.0%) in oncology and cardiology wards (by 15.0%).

Figure 6. on page 40.

In 2010 there were 16.6 thous. ambulatory health care facilities in Poland, i.e. by 16.9% more than in 2007. The biggest change was recorded in Śląskie (an increase of 24.5%, i.e. by 480 units) and Warmińsko-mazurskie voivodships (an increase of 51.1%, i.e. by 240 units). 25.2% of all out-patient health care facilities were located in rural areas.

In addition to health care facilities, medical services were provided in the form of medical practices of publicly funded universal health insurance. Their number over the years 2007-2010 decreased by 9.0% and amounted to 6,927.

Life expectancy and mortality

In 2010, the average life expectancy was 72.1 years for males and 80.6 years for females in Poland.

Figure 7. on page 41.

During the years 2007-2010 the average life expectancy of Polish population grew by one year for both men and women. In 2010, the gap between the highest and lowest life expectancy rate across the 16 voivodships was 3.6 years for men. The shortest life expectancy for men was recorded in Łódzkie (70.1 years), while the longest in Podkarpackie (73.7) and Małopolskie (73.5). The discrepancy was smaller for women and amounted to 2.5 years. Women lived the shortest in Łódzkie (79.4), and the longest in the Podlaskie and Podkarpackie, where they reached the age of nearly 82 years. Generally, it is noted that in voivodships located in the east and south-east of Poland the average life expectancy for women was longer than nationwide.

Based on the Eurostat data, in 2010 in Europe the longest life expectancy of males was in Switzerland (79.9 years), Iceland (79.8), Sweden (79.6) and Lichtenstein (79.5); the shortest in Russia and Ukraine – less than 62 years. Females whom life was expected to be the longest in Europe were French, Swiss, Spanish and Italian. Average life expectancy of them was nearly 85 years. In Europe females whom life expectancy was the shortest were Russians, Ukrainian and Moldavian – around 74 years. Among 43 European countries, the position of Poland was in the second half (males 29th position, females 24th). In countries where life expectancy was relatively shortest, discrepancy between life expectancy of males and females – excluding few exceptions – was very high. Countries in which this discrepancy was the highest were nations of old Soviets Union: Russia (12.5), Belorussia (11.8), Ukraine (11.8) and Lithuania (11.2). This discrepancy was even few times higher than in Iceland, Sweden and Lichtenstein, where that amount was less than 4.1 years.

The adverse effect of high mortality of men and consequently a much shorter duration of their life expectancy in relation to women is very clearly marked in Poland. The gap between life expectancy of men and women in 2007 was 8.7 years, whereas in 2010 – 8.5.

In 2010, the main causes of death in Poland were the so-called diseases of civilization. Cardiovascular diseases were the primary cause of death, accounting for 46.0% of all deaths – by 0.6 percentage point more than in 2007. The most people (584 deaths per 100 thous. people) died from cardiovascular diseases in Świętokrzyskie voivodship and the least in Pomorskie voivodship – 344 deaths per 100 thous. people. In the age group 45-59, the number of deaths caused by cardiovascular diseases was three times higher among males than females.

The second biggest cause of death was neoplasm – 25.3% of all deaths, which caused the total number of 378.5 thous. deaths. In 2010, the most risky voivodships in that matter were Kujawsko-pomorskie and Łódzkie. The level of mortality in those areas was the highest in Poland (282 deaths per 100 thous. people). The lowest level of mortality was recorded in Podkarpackie and Lubelskie voivodships (fewer than 230 people per 100 thous. people).

Deaths from unnatural causes (accidents, injuries, poisoning) represented the third largest (6.3%) group of death. In this case a positive trend in reducing the level of mortality was noted 62 out of 100 thous. people, by 3 people fewer than in 2007, died from unnatural causes in 2010; this was equivalent to 43.7% of all deaths among men under 45 in 2010.

Distribution of death rate by cause varied between urban and rural areas. The residents of rural areas died from cardiovascular and respiratory diseases more often. They also succumbed more to accidents, injuries and poisonings. However, mortality caused by neoplasm and digestive disorders was higher in urban population.

Health and prevention

The results of European Survey on Living Conditions conducted in 2007-2010 showed that self-rated health in Poles aged 16 and upwards slightly improved. While 43.1% of the Polish population assessed their health as worse than good in 2007, in mid-2010 such opinions were expressed by 42.1% of Poles. Though improved self-rated health equally concerned men and women, men more often assessed their health as very good (20.4% of men vs. 16.0% of women). During the reporting period, 18.3% of urban areas inhabitants and 17.6% of rural areas inhabitants assessed their health as very good. In 2010 the highest rate of positive assessments was recorded among persons aged 16-29 (7.1 percentage points higher than in 2007) and 30-44 (rise of 5.9 percentage points). Along with the age increase, the number of negative self-assessments had also increased. The rate of 31.9% of surveyed people aged 60-74 had assessed their health as bad or very bad, which is 7.2 percentage points more than in 2007. In 2010 the longstanding health problems lasting at least 6 months occurred in 33.5% of patients and were reported more frequently by women (36.5%) than men (29.9%).

Figure 8. on page 43.

The data on alcohol consumption in Poland, derived from the 2009 health examination survey, showed that 73.9% of person aged 15 and more had drunk alcoholic beverages during the 12 months preceding the survey. Men reached for alcohol (84.5%) more often than women (65.3%). Alcohol consumption was higher among people aged 30-39, both men (92.6%) and women (81.7%). 25.3% declared total abstinence during the 12 months preceding the survey. More urban dwellers (75.8%) than residents of rural areas (70.8%) drank alcohol.

The survey conducted in Poland in the years 2007-2009 by The State Agency for the Prevention of Alcohol-Related Problems (PARPA) showed that 100% of the average consumption of alcohol per one inhabitant amounted to about 9 litres. Beer was the dominant alcoholic beverage, especially popular with men. Its average consumption per 1 inhabitant was 9.2 litres in 2009, i.e. by 2.4% less than in 2007. The second most popular alcoholic beverage was wine whose consumption per one person ranged from 8.9 litres in 2007 to 7.0 litres in 2009. Wine was by far more preferred by women than men. The consumption of vodka and other spirits ranked the third with about 3 litres per person.

Poland is one of the countries where smoking is a common phenomenon. 30.9% of adult men and 17.9% of women smoked tobacco in different form (cigarettes, cigars) every day. Men aged 45-59 were prevalent among smokers as well as people with vocational education and divorced persons. Considering territorial diversity, the inhabitants of Świętokrzyskie, Lubelskie, Podkarpackie and Kujawsko-pomorskie voivodships smoked the least, while Śląskie and Warmińsko-mazurskie voivodships had the biggest rate of smokers. 5.9% of men and 4.9% of women smoked cigarettes occasionally.

The analysis of body mass index BMI (by current WHO standards) indicated that the number of obese and overweight people living in Poland is significant. This affected particularly males. In 2009, 61.4% of males aged 15 and more weighed too much (44.8% were overweight, and 16.6% were obese). The increase in body weight was noted in all age groups. However, the most numerous groups with overweight were men aged 20-39 and

70 and upwards. There were more overweight men in urban than in rural areas. Among all females aged 50 and more, 44.5% of women weighed too much (29.4% were overweight and 15.2% obese). In females population, overweight affected mostly women aged 50 and more (37.4%), living in urban areas and having low educational background.

Based on the OECD report on a health of Europeans ("Health at a Glance: Europe 2010"), more than the half of adult inhabitants of European Union were overweight or suffered from obesity. European Union average was 15 obese persons per 100 inhabitants. Poland with the rate of 12.5% was below that average. Less than 10% obese people lived in Italy and Romania. In Great Britain, Ireland, Luxembourg and Malta every four citizen was obese.

The results of EHIS survey of 2009 show that 39.8% of women aged 15 and more had mammogram at least once, more often the city residents (43.2%) than the inhabitants of rural areas (34.0%). The most women who had breast examination were aged 50-69. Considering territorial diversity, 41% to 45% of women aged 15 and more had mammogram in Zachodniopomorskie, Opolskie, Pomorskie, Śląskie and Mazowieckie voivodships. Fewer than 37% of women over the age of 15 were examined in Świętokrzyskie, Małopolskie, Lubelskie, Warmińsko-mazurskie and Łódzkie voivodships.

76.7% of women had cytological examination (Pap test) at least once. Better educated women (at least with vocational education) between 30 and 49 (almost 91.6% of the population of these age groups) were the largest group to have Pap test. Like with mammography, women living in urban areas had Pap test more often (80.3%) than residents of rural areas (70.5%). More than 80% of women aged 15 and more had Pap test at least once in Dolnośląskie, Wielkopolskie, Lubuskie and Zachodniopomorskie.

Malignant neoplasms are a growing health concern of Polish community. Each year there are more and more people with neoplasm. In 2008, the National Cancer Registry at the Cancer Centre in Warsaw recorded nearly 129.2 thous. new cases, i.e. by 1.6% more than a year earlier and 12.9% more than in 2000. Over the years 2000-2008 men more than women suffered from cancer. However, this difference was steadily declining and in 2008 amounted to 975 cases compared with 3.4 thous. cases in 2000. In 2008, malignant neoplasms were the most frequently detected in residents of Dolnośląskie voivodship – 412 incidences per 100 thous. people, followed by Świętokrzyskie – 377 cases per 100 thous., Kujawsko-pomorskie and Wielkopolskie – 373 cases. The fewest incidences were diagnosed in Podlaskie – 243 cases in 100 thous. people. Considering the types of cancers diagnosed during the year, malignant neoplasms were mostly located in digestive, respiratory, thoracic and genital organs. They accounted for almost 55% of all neoplasms detected in 2008.

Table 4. on page 45.

According to the Institute of Psychiatry and Neurology in Poland, the number of people with mental disorders, addicted to alcohol and other substances registered in out-patient clinics increased by 2.5% and reached 1.4 mil. people in the years 2007-2010. In 2010 there were 1.2 mil. patients with mental and behavioural disorders in out-patient clinics. Nearly 184 thous. persons were treated for disorder caused by alcohol use and 31.2 thous. for the use of psychoactive substances. Mostly neurotic disorders (924 patients per

100 thous. people) and mood disorders (674 patients per 100 thous. people) were treated in out-patient health care institutions.

Considering the territorial diversity, the highest increase in people treated for mental and behavioural disorders in the survey period was recorded in Łódzkie (by 32.9%) and Zachodniopomorskie (by 22.3%). The number of people with disorders due to alcohol use increased slightly – by 1.2%. The largest drop in the number of people treated for alcohol use occurred in Warmińsko-mazurskie (22.6%) and Świętokrzyskie (16.8%).

The amount of suicides rose steadily in Poland. 5456 suicides (by 14.6% more than in 2007) of which 4087 fatal, were reported in 2010. They were mostly caused by mental disorders, depression, family misunderstandings and economic conditions. Based on the data of National Police Headquarters, persons that mostly committed suicide were males aged 50-54 (566 suicides) and 55-59 (496 suicides), having vocational education.

Figure 9. on page 46.

Based on the data of World Health Organization, Lithuania in 2009 had the highest rate of suicide in the world: 31.5 per 100 thous. persons committed suicide, three times more than in Spain or United States of America. High suicide rate was also in Hungary – 21.8 and Latvia – 20.7. Based on the suicide statistics, Poland were on the seventh position in European countries, where the rate of suicide was 16 per 100 thous. people.

Education

Pre-primary education

Human capital is associated mainly with the skills and educational attainment of the public¹³. Primary education covering children aged 3 to 6 years is considered the first level of the education system. Ensuring better access to early education has a significant impact on human intellectual capabilities that begin to shape in the first years of life. During the school year 2010/2011, nearly 70% of children aged 3 to 6 were enrolled in pre-primary education establishments, of which slightly more than a half in rural areas. The school years 2007/2008-2010/2011 marked a steady progress in the availability of this form of education, determined by the number of people of that age group per 100 persons in pre-primary establishments (a decrease of 202 people in the school year 2007/2008 vs. 172 in 2010/2011), as well as a noticeable increase in the enrolment rate (a rise of 10.5 percentage points in the study period). Primary education was the most widespread in Opolskie voivodship where the enrolment rate exceeded the domestic average by 12.1 percentage points, and amounted to 82.0%. There were 100 places in the nursery per 118 children (by 54 children fewer than nationwide). The availability of pre-school education varies significantly between urban and rural areas and across voivodships. It can be seen comparing the presented above indicators of Opolskie voivodship against the ratios relating to such voivodships as Warmińsko-mazurskie, Lubelskie, Kujawsko-pomorskie and Pomorskie, where the net enrolment rate at

¹³ Compare: Schultz T.W. (1961), *Investment in Human Capital*, *The American Economic Review*, vol. 51, No. 1.

pre-primary educational level did not exceed 65.0% and there were around 2 children to one place in a nursery school.

Despite significant dissemination of pre-primary education in recent years, Poland is still taking one of the last positions among European countries in respect of availability of this form of education. Comparing indicators regarding participation in pre-primary education for children aged 4 to the year of the beginning of compulsory education (4-6 years in case of Poland) it is noticeable, that for Poland it reach the lowest level (70.9%) among 27 UE countries (average 91.7%).

Primary, lower secondary and upper secondary education

Enrolment rate in primary and secondary schools, due to compulsory schooling, was in school years 2007/2008-2010/2011 constant, reaching nearly 100.0%.

Figure 10. on page 48.

The graduates of lower secondary schools mostly continued education in general secondary and specialized secondary schools, which in this period concentrated more than half of the students. The students of specialized secondary schools accounted for only a small percentage of students in this group of schools. The school years 2007/2008-2010/2011 marked a steady growth in interest in schools providing vocational training. The share of students enrolled in technical secondary schools increased from 33.5% in 2007/2008 to 35.1% in 2010/2011 school year (an increase of 1.6 percentage points), while the ratio of basic vocational school students remained relatively stable and ranged 13.2 to 14.0 in this period. This phenomenon was mainly due to Polish membership in the European Union and gradual opening of the EU labour markets to Polish citizens, which resulted in an increased domestic demand for employees with specific job qualifications.

Student competencies

Based on observation of the performance of lower secondary school students held every three years and coordinated by the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) Programme for International Student Assessment PISA, it is possible to present qualitative changes taking place in the educational system in Poland. The survey conducted in many countries worldwide (65 countries in 2009) identify the 15-year-old student's performance in three areas: reading, science and mathematics. Results from this survey allow, in an objective and internationally comparable way, to answer the question whether young people can effectively analyse, reason and communicate their ideas clearly, and whether they are prepared to learn throughout their lives. Despite the decline recorded in 2009 in the mean score in reading (by 8 points) to the value of 500 points, this result is still above the average achieved in the OECD (494 points), thus placing Poland in the ninth position among the countries associated in the organization and on the twelfth of all the countries participating in the study. The student competencies in mathematics remained stable compared to the previous survey. Poland, with a score of 495 points obtained both in 2009 and 2006, was among OECD countries achieving average results, where the average for the country members of this organization was 496 points. Polish students marked a noticeable improvement in science. In the 2006 survey, Poland scored 498 points and reached the level of the average for the OECD countries. In the 2009 survey, lower secondary school students

achieved better than the average results and reached 508 points, while the average recorded for the OECD countries participating in the 2009 survey was 501 points.

Table 5. on page 49.

Tertiary education

The increase in the quality of human capital and readiness to invest in its development is best reflected in the widespread trend to acquire higher education. Progress in this area over the academic years 2007/2008-2010/2011 was represented by the increase in enrolment rate which is an objective measure of universality of education at this level of schooling. 2007/2008-2009/2010 academic year marked a 1.2 percentage point increase in enrolment rate. In the academic year 2010/2011 the rate decreased slightly (by 0.1 percentage points). The changes also took place in the organization of studies and education, which was reflected in the steady decline in the number of students enrolled in unified Master's studies (long-cycle programmes), where in the academic year 2007/2008, they accounted for more than a quarter of all students, while in the academic year 2010/2011 they fell to a shade over 10% (11.6%). At the same time there was a dynamic growth in the number of people enrolled in the first-cycle and second-cycle (Bologna cycle) programmes, where the share of this group of students increased from 71.3% in the academic year 2007/2008 to 88.4% of all students in higher education institutions in the academic year 2010/2011. These changes were the result of the dissemination of a system of studies based on three cycles of studies, resulting from the provisions adopted in the framework of the Bologna Process. Out of the total number of over hundred fields of study, a small proportion (e.g. pharmacy, medicine, law, psychology, dentistry, and veterinary medicine) can be realized only within unified Master's studies. These changes were implemented in order to increase flexibility of the higher education system which has become better suited to rapid structural changes in the labour market, in terms of demand for highly qualified personnel in certain occupations and specializations.

Figure 11. on page 50.

For many years the courses related to social sciences, economy and law have been the most popular with university students. However, the proportion of students in these fields of education in the total number of students began to decrease steadily, from 41.0% in the academic year 2007/2008 to 39.0% in 2010/2011, mainly in favour of fields related to technology, industry and construction which in this period recorded an increase of 1.7 percentage points. The increasing number of technical students should be associated with the Programme of commissioned fields of study introduced by the Ministry of Science and Higher Education in 2008. This project, co-financed by the European Union under the European Social Fund, is aimed at increasing the supply of qualified specialists in the areas of particular importance for the development of a competitive and innovative economy. To encourage graduates to choose the specialty, Ministry provides the best students of technical fields with high incentive grants and earmarked funding for universities which conduct these study programmes, in order to improve the quality and attractiveness of the education in these fields. During the academic years 2007/2008-2010/2011 a gradual increase in the number of

students studying in the field of health and social welfare was also recorded, accounting for a 1.6 percentage point increase in the total number of students in the academic year 2010/2011 compared with 2007/2008. The increase in demand for medical graduates is determined by extending life expectancy, which results in growing elderly population requiring increased medical care.

In 2009 Poland took 11th position among 27 UE countries in terms of the number of tertiary graduates in science, technology, industry and construction per 1 000 of population (aged 20-29 years). This indicator reached the medium level of 14.3 persons.

Educational attainment of the population

Favourable changes in the system of education clearly affected the continuous improvement of the educational attainment of the population. During the years 2007-2010, a systematic increase (by 4.1 percentage points in total) was recorded in the percentage of people with higher level of education in the population aged 15 to 64 years.

Figure 12. on page 51.

The analysis of the structure of education by gender shows that women are better educated than men and more likely to achieve higher education (in 2010, 23.2% of women had a university diploma, compared with 16.3% of men). Simultaneously, there was a decline in the percentage of people with basic vocational education, lower secondary, primary and incomplete primary – a total of 3.8 percentage points. The share of people with secondary and post-secondary certificates in the total population remained stable – nearly 36.0%. Mazowieckie was by far the best voivodship in Poland in terms of the inhabitant's educational level. 27.6% of its population had a university degree and the ratio of people with the lowest education (vocational, lower secondary, primary and incomplete primary) was the smallest in Poland, accounting for 35.7% in 2010.

In terms of the inhabitants educational attainment indicator, Poland occupied one of the leading positions among the European Union countries. Comparing with the other European Union countries, Poland had one of the highest rates of persons aged 25-64 with at least the lower-secondary level of education (88.7% vs. the EU average of 72.7%). Poland in comparison with other countries also occupied leading position in terms of the indicator of educational attainment of young people (aged 30-34 years), among them 35.2% were persons with tertiary education (1.7 percentage points more than the 27 European Union countries average).

Figure 13. on page 52.

Lifelong learning

Positive trends in youth formal education were not accompanied by increased adult's interest in gaining and developing knowledge. During the years 2007-2010 merely about 5% of people aged 25-64 reported participation in broadly taken education, including formal (school and tertiary education), as well as non-formal education (various courses). This indicator did not undergo major changes during the survey period. Mazowieckie voivodship residents showed the biggest interest in deepening and broadening their knowledge. Nearly 8% of them (in 2010, by 2.4 percentage points above the national average) participated in various forms of lifelong learning.

Table 6. on page 53.

Among all of the European Union countries, Poland together with Southern European countries and Lithuania occupied one of the lowest positions in the ranking of persons aged 25-64 participating in education. In 2010 lifelong learning indicator for Poland was nearly half as much lower comparing with the European Union countries and amounted 5.3% (vs. the average of 9.1% in the 27 EU countries).

Labour market

Economic activity

The use of human capital in the labour market can be assessed primarily through the analysis of the economically active population's labour market status.

Table 7. on page 53.

The number of economically active population in Poland was slowly but steadily increasing over the years 2007-2010. This growth in 2010 accounted for 4.8% compared with 2007 – 4.9% in urban areas and 4.5% among the rural population. It was due to both the 4.7% increase in the number of employed and fluctuation in the size of unemployed population recorded in particular years. The biggest increase in economically active population was in Podlaskie – 9.0%, Pomorskie – 8.6% and Zachodniopomorskie (8.5%) voivodships, while the lowest in Dolnośląskie – 1.1%, Łódzkie – 1.3% and Lubuskie – 1.6%. In Mazowieckie voivodship there was a decrease of 1.9% in economically active urban population, while the economically active rural population increased by 14.0%. It should also be noted that Mazowieckie was one of the three regions (alongside Dolnośląskie and Warmińsko-mazurskie) which did not record an increase in the number of unemployed persons in 2010 with respect to 2007. The number of the unemployed in these voivodships was lower by respectively 15.4%, 9.7% and 3.2% in the compared years.

The increase in the number of economically active population had a direct impact on the value of economic activity rate which reached 55.8% in Poland in 2010, by 2.1 percentage points more than in 2007 (respectively 2.2 percentage points in men's and 1.9 percentage points in women's population). The highest level of activity rate was reported in Mazowieckie – 58.5% in 2010 vs. 57.1% in 2007. Its lowest values were noted in 2010 in Zachodniopomorskie – 52.7% and Śląskie – 52.9%. The voivodship with the highest growth in economic activity rate – by 3.8 percentage points, was Wielkopolskie where it reached a value of 58.2% in 2010 (respectively 68.2% of men and 49.1% of women). The rate declined in Lubelskie: 56.3% in 2010 against 56.5% in 2007, which was mainly due to lower activity rate among women (by 0.7 percentage point).

Figure 14. on page 54.

In changing labour market situation, the conviction that education and acquired knowledge and skills are one of the key factors of success on the labour market is gaining importance. It is confirmed by the fact that each year there are more economically active persons with tertiary education in Poland. This growth made up 27.9% in the period

2007-2010. The voivodships with the biggest increase in the number of economically active people with tertiary education in this period were: Pomorskie, Warmińsko-mazurskie and Świętokrzyskie – respectively 48.4%, 41.7% and 39.8%. The lowest increase in the number of people with tertiary education active in the labour market took place in Zachodniopomorskie, accounting for 14.2%. It is noteworthy that the number of economically active people with education below tertiary decreased in most voivodships. It was particularly evident in the group of employed and unemployed persons with post-secondary, vocational secondary and basic vocational education.

The degree of human capital use is reflected in the employment rate values. The values of this indicator in the groups aged 20-64 and 55-64 in Poland and in other European Union countries were collated for the purposes of this publication.

Figure 15. on page 55.

In 2008 the employment rate of people aged 20-64 accounted for 65.0% in Poland, which meant an increase of 2.3 percentage points compared with 2007. In two consecutive years this rate remained slightly lower, respectively, at 64.9% and 64.6%. During the whole analysed period there was a difference over ten percentage points between the employment rate of the populations of men and women aged 20-64. This difference, accounting for 14.7 percentage points to women's disadvantage in 2007, in 2010 fell to 13.9 percentage points. The voivodship with the highest value of this indicator was Mazowieckie where it reached 69.5% in 2010 (75.9% in men and 63.5% in women). Relatively the lowest value of the indicator, 59.2% in 2010, was recorded in Zachodniopomorskie (65.6% in men and 53.1% in women). In the years 2007-2010, the European Union recorded by a few percentage points higher value than Poland. However, a slightly downward trend has also been noted in the EU since 2008.

In the 55-64 age group, the disparity in the employment rate between Poland and the European Union countries was more pronounced and remained at the level of several percentage points: from 14.9 percentage points in 2007 to 12.3 percentage points in 2010 to Poland's disadvantage. It should be noted, however, that the level of this indicator increased steadily in Poland, accounting respectively for 29.7%, 31.6%, 32.3% and 34.0% in 2007-2010. The residents of Mazowieckie prevailed in the male population – 50.8% in 2010, while the highest employment rate in the female population in this age group occurred in Podkarpackie – 32.8%.

The pension system obliging in Poland was the key factor influencing the age of exit from the labour market. Legislative changes introduced in 2008, consisting in elimination of early retirement and the introduction of the so-called bridging pensions necessitated elongation of the retirement age, resulting in an increase in the average age of transition to retirement – from 57.1 years in 2007 to 59.6 years in 2010.

Table 8. on page 56.

According to the Social Insurance Institution data, the residents of Mazowieckie retired the latest in 2007-2010 namely at the age of 58.5 and more in 2007 and 61.6 years and

more in 2010. In Śląskie voivodship people retired the youngest – at the age below 56.5 in 2007 and at less than 58.2 years in 2010. It was primarily due to miners' privilege to retire after 25 years of working underground, regardless of age. Raising the age of transition to retirement was more pronounced in women's population. The average retirement age of women in 2007 was 55.8 years, while four years later it was 3.2 years more.

In 2010 Poland had occupied 19th position (with Latvia) among all 27 European Union countries in accordance with employment rate for persons aged 15-64. This rate in Poland was 59.3%, which is 4.9 percentage points less in comparison with the average value for all European Union countries. Comparing with Poland, the employment rate was lower in 7 countries of EU: Romania (58.8%), the Slovak Republic (58.8%), Spain (58.6%), Lithuania (57.8%), Italy (56.9%), Malta (56.0%) and Hungary (55.4%). Five countries: Austria, Denmark, Netherlands, Germany and Sweden had recorded this indicator with the rate higher than 70%. The highest rate of this indicator (74.7%) was in Netherlands. It is necessary to notice that the position of Poland had increased since 2007, when the rate of this indicator was 57.0%, which was 8.4 percentage points less than EU average, in this ranking the position of Poland was only before Malta.

Wages and salaries

The effect of investment in human capital by raising the level of education was presented on the basis of the salary survey conducted in October in the years 2006, 2008 and 2010.

Figure 16. on page 57.

The data presented in the graph illustrate the direct relationship between the level of education and gross income. The relationship is the more visible, the higher the formal educational level. Smaller wage differentiation in persons with secondary or lower education may indicate that employees' skills play the greater role here. In Poland people with at least master's or doctor's degree, medical or equivalent received the highest average gross salary. In October 2006, the salary amounted to 3,910.67 zł, two years later 4,568.80 zł and in 2010 – 4,955.77 zł. In each of the analysed years the salaries were higher than the total average by 47.3%, 41.4% and 39.9% respectively. Employed persons with at least a master's or doctor's degree, medical or equivalent received the highest remuneration in Mazowieckie voivodship, out of all regions in Poland. In 2006, this salary amounted to 5,140.29 zł, i.e. by 31.4% more than nationwide. In 2008 the figures were respectively 6,033.09 zł and 32.0%, while in 2010 – 6,622.93 zł and 33.6%. The voivodships with the relatively lowest salaries in the group were: in 2006 Świętokrzyskie (3,104.33 zł), in 2008 Podkarpackie (3,584.21 zł), in 2010 Lubelskie (3,997.62 zł). The gap in gross salaries between persons having tertiary education with academic degree, master degree or equivalent and those with general secondary education stood at over 70% during the surveyed period, in particular years respectively 72.8%, 70.3% and 73.2%. There is a significant difference between the salaries of people with vocational secondary education and the people's with basic vocational education. In October 2006, people with vocational secondary education received an average of 2,378.59 zł gross – 21.9% more than those with vocational education. In 2008 the figures were respectively 2,892.96 zł and 19.7%, while in 2010 – 3,100.60 zł and 20.9%. It should be stressed that due to the nature of the labour market, the highest average gross salaries of persons with basic vocational education were recorded in Śląskie voivodship. In 2006, the salaries were higher than the national average salaries in this group by 19.1%, in 2008 by 17.5% and in 2010 by

18.9%. The salaries analysis in the years 2006, 2008 and 2010 also shows significant disparity between men and women, which was particularly evident in the group of the most and the least educated. In the group of people with at least master's degree or doctorate, medical or equivalent, men earned more than women by respectively 45.3%, 45.8%, 39.5%. Men having tertiary education with Engineer degree, Licentiate, economist with diploma or equivalent earned by respectively 51.1%, 53.7%, 46.0% more than women, with vocational secondary education – by respectively 24.3%, 24.5%, 24.0%, with general secondary education – by 17.3%, 19.1%, 20.1% and basic vocational education – by 48.0%, 49.9%, 44.4%.

According to the results of the surveys presented by OECD (with the reference year 2010), the amount of salary is increasing along with level of education. In 17 of 32 surveyed countries, persons with tertiary education diploma could have 50% higher salaries than persons with secondary or post-secondary education. In Brazil, Czech Republic, France, Greece, Ireland, Israel, Germany, Poland, the Slovak Republic, the United States and in Hungary males with tertiary education diploma received at least 80% higher earnings than males with an upper secondary or post-secondary non-tertiary education. Comparable benefits from having tertiary education had females in Brazil, Greece, Ireland, Japan, Canada, the United States, Hungary and the United Kingdom. Benefits of having tertiary education were positively correlated with the age of employees in all surveyed countries except Ireland and Turkey. Persons who didn't graduate from secondary school could expected salaries 23% lower than persons with this level of education. On each level of education females earned less than males.

Mismatch in the labour market

In 2007-2010, as in previous years, the excess supply of low-skilled workers and shortage of skilled workers with higher education were observed in Poland. Unskilled persons accounted for a large part of the long-term unemployed. Structural mismatch in the labour market was also due to the mismatch between the demand for employment and labour supply by occupation. This situation led to high unemployment in certain occupational groups on the one hand and the shortages of workers in other occupations, on the other. The main cause should be sought in a relatively small flexibility of Polish education system and payroll system that inadequately responded to structural mismatch. In 2007-2009, the most deficient occupations were: building caretaker, clerical support worker (now general office clerk) and administrative secretary. It should be noted that in most cases, work in such occupations as clerical support worker or general office clerks was associated with apprenticeship or vocational training offers, so the work was subsidized. This could be the main reason why these jobs were scarce – a large number of job offers for subsidized work was accompanied by a relatively low number of unemployed persons in these occupations. According to the data of Ministry of Labour and Social Policy, in addition to the above-mentioned, the list of deficient jobs in 2010 also included “medical professions”: doctors of psychiatry, emergency medicine, rheumatology, diabetes, occupational medicine and orthopaedics, as well as nursing professionals. Economists, education methods specialists and policy administration professionals were in excess during the surveyed period. This was due to a mismatch between the structure of education and the job market. In the case of economists or education methods specialists, the level of surplus increased from year to year, while for professional public administrations it remained at a similar level throughout the analysed years. Reducing the number of deficient occupations while maintaining the occurrence of surplus labour force in other professions was one of the causes of decline in the number of job offers and increased job demand in the period of economic slowdown and social uncertainty.

Figure 17. on page 59.

The consequence of the economic slowdown in 2009 was the reduction of the demand for labour. The analysis of job vacancies in the years 2007-2010 shows that the largest decrease in the number of job offers – by 78.0% – took place in the group of craft and related trades workers. The demand for plant and machine operators and assemblers decreased by 72.4%, while relatively the smallest decrease in the number of jobs was reported in the group of specialists – 41.2%, and technicians and other professionals – 47.6%. It should be noted that the distribution of vacancies varied across voivodships. In 2007, when the average number of job vacancies was the highest and amounted to 201.8 thous., the most vacancies were in the central region – 53.6 thous., primarily in Mazowieckie – 39.3 thous., in the southern region – 36.8 thous., mainly in Śląskie – 24.0 thous., and in north-west – 35.8 thous., mostly in Wielkopolskie voivodship – 22.3 thous. The eastern region with 18.5 thous. vacancies was at the bottom end. The economic downturn caused a decrease in the average number of job vacancies in 2010 to 69.0 thous. On average, the most vacancies were in the central region – 22.7 thous., mainly in Mazowieckie – 18.2 thous., the southern region – 12.3 thous., mainly in Śląskie – 8.4 thous. and in the north-west – 10.9 thous., mainly in Wielkopolskie – 7.0 thous., while the least job vacancies were recorded in the east and south-west (7.5 thous. in each region).

Structural mismatch is mainly due to the relatively low labour mobility. Small scale of internal migration from areas of low demand to areas of higher demand results in the spatial concentration of unemployment. Less developed regions with less demand for labour are the areas with the highest unemployment rates in Poland. Shortages of work force are concentrated in fast-growing regions, especially in large urban areas. Structural mismatch on the labour market and limited demand for young people with little job experience are confirmed by the results of the survey “Entry of young people into the labour market” conducted in the second quarter of 2009 as a module of the Labour Force Survey.

Figure 18. on page 60.

For nearly 40% of young people the first job after completing education was not accordance with the acquired occupation. While two-thirds (67.0%) did not find job in their profession, one in five people (20.9%) chose a better paid offer, 8.0% did not want to work in their profession and 4.1% of the surveyed population chose better working conditions. Women more often than men could not find jobs in their profession (72.0% vs. 63.0%) whereas men were more likely to choose a better paid job (25.1% vs. 16.0%). Level of education was an important factor affecting the possibility of working in acquired professions. From the point of view of employment opportunities, also consistent with a learned profession, tertiary and basic vocational education provided better situation of young people in the labour market. Persons with vocational secondary and post-secondary education were less likely to take the first job in accordance with their qualifications.

Based on Eurostat data, the job vacancy rate in European Union countries varied from 2.2% in 2007 to 1.5% in 2010. Among 26 European Union countries (no data on Belgium), the highest rate of this indicator was in 2010 in Malta (3.2%) and Germany (2.6%). In 14 countries, including Poland, this indicator was lower than 1%, whereas in France, Ireland and Latvia was less than 0.5%.

Culture

Readership

The main task of the library is to promote reading in local community. In 2007-2010, the number of public libraries in Poland fell from 8,489 in 2007 to 8,342 in 2010. Despite the continuing downward trend, libraries are the largest group of cultural institutions operating in Poland.

In 2010, the smallest rate of population per one public library (including branches) was recorded in Podkarpackie voivodship, while the highest value of this ratio was in Pomorskie voivodship. There were 1986 specialized libraries in Poland in 2009, of which scientific libraries were the largest group. The most such libraries operated in Mazowieckie voivodship, the fewest in Lubuskie. Supposedly, the emergence of digital libraries and the Internet dissemination cause a systematically decreasing interest in the printed book.

2010 in Poland was a consecutive year with a decrease in the number of registered borrowers in public libraries. The highest rate of borrowers in 2010 was recorded in Małopolskie voivodship – 203 borrowers per 1000 inhabitants were registered in public libraries, by 2.4% fewer than in 2007. During the analysed period an increase in the number of readers was recorded only in Mazowieckie (from 168 in 2007 to 182 in 2010), accompanied by a large decrease in the number of collection lending per 1 borrower in volumes (from 18.1 in 2007 to 15.6 in 2010).

Figure 19. on page 62.

The largest group of readers registered in public libraries were persons aged 25-44. Borrowers in this age group amounted to 1,641.6 thous. and increased by 9.0% compared with 2007. The fewest readers in 2010 were recorded in the age group above 60 – 477.3 thous. borrowers. The biggest drop in readers in 2010 compared to 2007 was observed in the age group between 16 and 19. Taking into account the structure of readers by performed activities, pupils were the largest group in 2010 – 41.3% of all registered readers, while farmers were the smallest group – 0.1%. Despite the decreasing number of readers in public libraries over the years 2007-2010, in some voivodships the interest in literature among people using library resources did not diminish. Comparing 2010 with 2007, a significant increase in the number of collection lending per 1 borrower in volumes was observed in public libraries in Podlaskie (5.8%) and Łódzkie (5.5%) voivodships, while a decrease was recorded in Mazowieckie (13.8%). The readership level in Poland, which has been declining for several years, depends on many factors such as place of residence – lending rate per 1000 population is lower in rural areas, while the number of loans per 1 reader is higher than in the city.

The results of the survey conducted in 2010 by the National Library indicate that 56.0% of respondents did not read any books during 12 months preceding the survey, while an intensive contact with literature was declared by 12.0% of respondents.

Figure 20. on page 63.

The data published by Eurostat shows that 71% of inhabitants of the European Union countries read at least one book in the last 12 months preceded the survey (Special Eurobarometer) conducted in the beginning of 2007. The highest rate of such persons was recorded in Sweden – 87%, Netherlands – 84% and Denmark – 83%. In Poland and Lithuania moderate rate of persons reading books was observed – 64% (about 7 percentage points less than EU27 average). The least active in reading books were inhabitants of Malta – 45% and Portugal – 50%. The use of public library resources at least once in the last 12 months was declared by 35% of the European Union population. In Poland this indicator was 37% (24 percentage points higher than the lowest value in EU27). In Scandinavian countries this value was higher comparing to all of the European Union countries and respectively was: Finland 72%, Sweden 70% and Denmark 68%.

Educational activities in cultural institutions

The aim of cultural institutions is to promote and develop knowledge, experience and skills. Thanks to a large number of cultural institutions, the inhabitants have easier access to various cultural and educational events. To achieve a high level of interest in organized activities, the preferences of local communities should be taken into account. In many cases local governments support financially projects of individual organizations whose aim is to promote culture. There were 910 cultural establishments, 1,492 cultural centres, 361 clubs and 1,264 community centres in Poland in 2009. Between 2007 and 2009, the number of these institutions decreased by 142 units. 1,652 cultural institutions operated in urban areas and 2375 in rural areas. Comparing the years 2007 and 2009, a significant increase in the number of registered units was recorded in Świętokrzyskie voivodship (from 109 to 130), whereas they decreased significantly in Zachodniopomorskie – by 106. In 2009, the most such cultural institutions (480) functioned in Małopolskie voivodship, the fewest in Lubuskie – 90.

Cultural competence acquired by a unit foster the creation of new ventures and the attitude of openness in taking action for the sake of the community. During the years 2007-2009, the total number of people participating in events organized by these cultural institutions increased.

Figure 21. on page 64.

In 2009, the most people were interested in visiting exhibitions and participation in tourist and sports-recreation events. City dwellers chose visiting exhibitions more often – 3,125.2 thous. visitors. The inhabitants of rural areas were more interested in tourist and sports events – 1,302.6 thous. participants. Comparing the years 2009 and 2007, a significant increase (37.3%) in the number of people participating in selected events was recorded in Lubelskie voivodship, while a 20.8% decrease was noted in Małopolskie. Prelections, meetings and lectures were the most popular with residents of Małopolskie voivodship where 6003 organized events were attended by 344.7 thous. people. Exhibitions held in cultural establishments, cultural centres, clubs or community centres were popular in Dolnośląskie voivodship. The years 2007-2009 marked an increase in the number of organized computer and practical knowledge courses. A high percentage of people under the age of 15 recorded in 2009 among the participants of foreign language and practical knowledge courses confirm a big children and youth's interest in this form of education.

Participation in cultural events

In 2007-2010, public involvement in the cultural life varied across voivodships. The factor affecting participation in cultural events was the availability of cultural

institutions. The majority of cinemas, galleries and institutions were located in cities. Cinemas offer potential audience a varied repertoire of both Polish and foreign films. Recent years have shown a growing number of screenings in fixed cinemas in Poland. In 2010 the most screenings per 1 fixed cinema were recorded in Pomorskie and Mazowieckie voivodships, the fewest in Podkarpackie. In 2010, as compared with 2007, there were by 10.9% more audience (per 1000 population) in fixed cinemas nationwide. A significant increase was reported in Lubuskie – from 249 to 873, while a downward trend continued in Pomorskie – from 1,261 to 1,125. During the analysed years the number of audience in fixed cinemas per screening decreased from 28 in 2007 to 25 in 2010.

A wide offer of theatres and musical institutions still makes this form of participation in culture attractive. In 2010, the spectators and audience in theatres and musical institutions amounted to 302 people per 1000 population – by 44 people more than in 2007. The number of performances and concerts per 1 institution increased from 273 in 2007 to 303 in 2010.

Table 9. on page 65.

In addition to exhibitions, galleries organise educational events: talks at exhibitions, author's meetings, readings and prelections. In 2007-2009, there was a continuing growth in interest in this type of meetings among Poles. In 2009, compared with 2007, educational events held in galleries increased by 4.1%. In 2009, the biggest number of participants in talks at exhibitions was noted in Małopolskie voivodship – 54.2 thous., Dolnośląskie – 49.1 thous. and Śląskie – 41. 8 thous., while the smallest in Podlaskie – 2.6 thous. and Kujawsko-pomorskie – 2.9 thous. A high rate of people participating in readings and prelections were recorded in Dolnośląskie – 28.3% of all interested people. The residents of Pomorskie voivodship participated actively in author's meetings – 29.3 thous. participants.

Museums offer educational activities every year. The number of educational events held in museums in 2010 amounted to over 113.0 thous., i.e. by 16.7% more than in 2007. The inhabitants of Mazowieckie voivodship participated in nearly 17. 9 thous. lessons held in museums. The fewest activities of this kind took place in Lubuskie – 669 lessons.

According to the data published by European Commission with the reference year of 2007, the most chosen form of cultural activity by European Union citizens was to participate in cultural events by TV or radio (78%). More than half (51%) of respondents from EU countries were in a cinema at least once in the last 12 months. The screenings in cinemas were watched the most by inhabitants of Finland (71%) and Denmark (69%), the least in Romania and Bulgaria (22%). Based on the survey, 41% of inhabitants of Poland watched the movie in a cinema – this is 10 percentage points less than EU27 average. 41% of the surveyed respondents of EU27 countries went sightseeing to museum or visiting gallery. The highest rate of this indicator was recorded in Denmark (65%), Sweden and Netherlands (62%), the lowest in Bulgaria (20%). In Poland this value was 32%. Persons of the surveyed population had also indicated on other forms of cultural participation: been to a concert (37%), watching theatre performance (32%) and been to the ballet or opera (18%).

Science, technology and innovation

The use of new technologies

An upward trend over the last 5 years has been recorded in the survey on the number of households with Internet access in Poland. 41.0% had access to the Internet in 2007, while in 2010 – 63.4% of the households. Simultaneously, the rate of increase in the number of

households with Internet access was smaller from year to year, due to fulfilled demand for this service. For some groups of the society the cost or technical problems with connection to the Internet is not a barrier, but a conservative approach to life and slower adjustment to modern technology.

According to the ranking of the European Union countries on households having access to the Internet, Poland was on the 16th position in 2010, below the EU average which was 70%, and placed far after the leading countries in the Europe – Netherlands and Luxembourg, where indicator of the access to the Internet amounted respectively 91% and 90%, as well as Sweden and Denmark, in which this indicator was respectively 88% and 86%.

Table 10. on page 66.

The number of households with the Internet access in 2007-2010 grew both in urban and in rural areas, but in rural areas the increase was bigger. In 2010, in comparison with 2007, they increased by 42.9% in cities, while in rural areas they grew by 94.6%. Nevertheless, the Internet is still more prevalent in urban than in rural areas.

The analysis of the community of people aged 16-74 who used the Internet during the three months preceding the statistical survey showed that the majority – 73.7% in 2010 – were not older than 44. The Internet was particularly popular with people aged 16-24 for whom it is now an essential tool for learning and communication. However, since 2009 persons aged 25-34 have been an equally active group of the Internet users. It is worth mentioning that 82.9% of the households with children under 16 had the Internet access in 2010.

People with secondary educational level were the largest group of the Internet users. They were followed by people with tertiary education. The smallest group were people with lower than secondary educational level (in 2010 they accounted for respectively 57.6%, 28.6% and 13.8%). It is noteworthy that while women did not reach half of the Internet users with secondary or lower education, in 2010 they accounted for 59.0% of the users with tertiary educational attainment.

The Internet user community was clearly differentiated in terms of labour market status. Persons economically active were also the most frequent web users, of whom self-employed and employed persons were in majority (in 2010, 85.7% and 75.2% people in these groups). On the other hand, farmers showed exceptionally low interest in the Internet. Only one in three farmers used the Internet in 2010. The economically inactive were a very diverse group: whereas 98.6% of students and pupils were using the Internet in 2010, pensioners and others accounted for 22.5% of the users.

The Internet users have a variety of skills. For the sake of their analysis, the activities declared by the surveyed population (people who had ever used the Internet) were broken down into basic, intermediate or advanced.

Figure 22. on page 67.

Basic skills involve such activities as the use of search engines, sending e-mails with attachments, chatting or participation in online forums. Intermediate skills include using Internet telephone, using file-sharing programs, searching for and installing software or

applying protection against viruses and spyware. Activities requiring advanced skills include the web development.

The highest increase, by 53.6%, in 2007-2010, was observed in the number of the Internet users with intermediate skills. The users with basic skills increased in this period by 22.8%, whereas no such trend was observed among people with advanced skills whose number did not change significantly since 2007. In 2010, 17.9 mil. people declared basic skills, accounting for 95.0% of the people who had ever used the Internet. 11.2 mil. people (59.4%) had intermediate skills, whereas 2.1 mil. people (11.4%) were advanced.

Persons in the 16-24 age group presented the highest level of all the surveyed skills, while a gradual reduction in the percentage of persons with specific Internet skills was recorded in other age groups. Analysing the respondents' labour market status, it was noted that the group of learners, including mainly youth up to 24 years of age, mastered the mentioned activities to the greatest extent. Self-employed persons were another distinctive group. Farmers, pensioners and other economically inactive persons were the least skilled groups among the Internet users. The Internet users also varied in terms of place of residence – inhabitants of large cities showed slightly higher skills than people from smaller towns and rural areas.

The main objectives for the Internet use in the years 2007-2010 were: mailing, searching for information about goods and services, complementing knowledge as well as participation in chat rooms and discussion forums. Each of these purposes in 2010 was declared by over half of the surveyed users. Using electronic mail was reported by 81.3%. Among the least popular activities were: reading, downloading online magazines, the use of websites devoted to tourism or seeking information concerning education and training offers. These objectives were declared by less than a third of users in 2010.

According to figure 23 presented below, a rising trend was noted in most of the discussed activities. Since 2007, searching for health information involved the biggest interest (the number of users increased by 14.2 percentage points), followed by the use of banking services (up by 14.1 percentage points). The use of the Internet in order to supplement knowledge (an increase of 11.7 percentage points) became more common, as well as telephoning and holding the Internet video conferences (up by 11.1 percentage points).

Figure 23 on page 69.

Employed in R&D

Persons employed in the R&D include all persons directly involved in R&D activities, both professional staff and support staff who devote at least 10% of their total working time to this activity.

R&D sector employed a small percentage, around 0.8% of the total number of persons employed in Poland. Between 2007-2010 the number of employees did not change significantly, reaching 121.6 thous. at the beginning of the survey period and 129.8 thous. in 2010. However, the structure of the surveyed population underwent changes that might indicate improving staff quality. There were by 12.3% more habilitated doctors, by 7.5% more people with a doctor's degree of and by 7.8% more with the title of professor. On the other

hand the number of people with other higher education degrees was declining. Persons with lower than tertiary education marked the biggest decline.

The employment rate in Research and Development (R&D) in the European Union countries in 2010, measured by relation of the number of R&D employees to the total number of employees, the highest value was recorded in Finland (2.3%), Luxembourg (2.2%), Denmark (2.0%) and Sweden (1.7%). Based on that ranking, Poland with the rate 0.5% was below the European Union average that amounted 1.2%. It is worth mentioning that Poland with Portugal, Slovak Republic, Estonia and Romania was in the group of the countries with the highest, more than 75.0%, relation of the number of researchers to the total number of R&D employees.

According to the 2010 data, women accounted for 41.3% of all persons employed in the R&D, yet, the percentage varied due to their educational level and job position. While among persons with scientific degree of doctor and other higher education degrees, women made up respectively 45.9% and 41.9% of the community, they accounted for 31.4% of habilitated doctors and 21.9% of professors. 39.0% of researchers were female, 41.9% of technicians and equivalent staff and 60.1% of other employees.

Mazowieckie voivodship recorded the most R&D employees – 28.8% in 2010. They were followed by Małopolskie (11.2%), Wielkopolskie (10.4%), Śląskie (9.0%), Dolnośląskie (6.7%) and Łódzkie (5.9%). The voivodships with the fewest people working in R&D were Opolskie and Świętokrzyskie (1.2% each) and Warmińsko-mazurskie (1.7%)¹⁴.

Table 11. on page 70.

Protection of intellectual property

To evaluate and compare the innovatory economies across countries and regions, indicators relating to the protection of intellectual property may be used. They are calculated using data on reported and patented inventions, submitted utility model applications and granted protection rights.

Patent, as the exclusive right to the invention, may be granted by the national authority (in Poland, the Patent Office of the Republic of Poland), or international, such as the European Patent Office (EPO – European Patent Office), which grants European patents.

Comparing 27 European Union countries on the number of patent applications reported to EPO per 1 mil. inhabitants, Poland in 2010 had occupied 20th position. Countries in which activity in that matter calculated as the number of reported patent applications per 1 mil. inhabitants significantly exceeded the European Union average, were: Sweden (306.74), Germany (265.57), Denmark (241.71) and Finland (217.69), what can attest the high development of knowledge-based economies in that countries. In Poland this indicator achieved the value of 8 reported patent applications per 1 mil. inhabitants.

In 2010, the Patent Office of the Republic of Poland reported 3,203 inventions, an increase of 33.9% compared to the number of applications filed in 2007. 1,385 patents were granted in 2010, by 12.1% fewer than in 2007. There were 879 utility models filed at the Patent Office in the same year (up by 47.0% on 2007). A diverse trend was noted in the number of granted protection rights which fell by 20.0% and amounted to 484 in 2010.

Figure 24 on page 71.

¹⁴ Lack of data on Lubuskie and Zachodniopomorskie voivodships due to statistical confidence.

For comparison among the voivodships in Poland, indicators relating to the number of patent and utility model reports, granted patents and protection rights per 100 thous. people were applied. The values of these ratios are significantly territorially differentiated. They are presented below on the basis of the 2010 data.

In terms of the number of employed persons in R&D, Mazowieckie voivodship recorded the highest rate of reported patent – 13.4 and granted patents – 6.2. Other voivodships with both rates above the average for Poland were Dolnośląskie, Śląskie and Małopolskie.

The most utility models per 100 thous. population were reported in Śląskie voivodship – 3.7 and Mazowieckie – 3.0. The ratio was in the range of 0.6-1.1 in Lubelskie, Zachodniopomorskie and Lubuskie voivodships. The highest rate of granted protection rights was noted in Mazowieckie – 2.2, Śląskie – 1.9 and Małopolskie – 1.6, while the lowest value (0.4-0.6) was recorded in Zachodniopomorskie, Pomorskie and Warmińsko-mazurskie.

Economic determinants of human capital development

The expenditure of the state budget and local government units

The process of creating and maintaining the human capital understood as investment in education and development of science is not only related to the cost-intensive individual households, but first of all to the costs borne by the state.

Figure 25. on page 72.

The expenditure on sections crucial for the development of human capital in 2010 accounted for 8.5% of the state budget expenditures. Compared with 2007, this share fell by 0.7 percentage points.

Expenditure on higher education in 2010 amounted to 11,722 mil. zł and was allocated to the tasks whose aim was to ensure the universality of higher education, equal educational opportunities and to raise the quality of education and educational level of the population. 80.8% of this value was the funds spent on teaching activities in higher education institutions accounted for, 13.1% supplied financial aid fund for assistance to students and doctoral students.

Education and educational care were financed mainly from the educational part of the general subsidy, which in 2010 amounted to 35,010 mil. zł, and grants for the financial social aid tasks transferred to the budgets by local government units. The state budget finances schools and educational establishments run by the government and institutions such as local education offices, Central and Regional Examination Commission, Voluntary Labour Corps. Appropriation also covers expenditure on educational tasks implemented in schools at correctional settings and at diagnostic and consultative family centres. In 2010 these expenditures were allocated 2,143 mil. zł, i.e. by 11.0% less than in the previous year.

Figure 26. on page 73.

Expenditure of local governments on education amounted to 50,478 mil. zł in 2010 and accounted for 28.4% of the total budgets. They increased by 6.5% on 2009.

Based on the data published by Eurostat, the amount of the public expenditures on education, at all educational levels, in the 27 European Union countries, in 2008 was on the average 5.07% of the Gross Domestic Product. The highest rate of expenditures on education in relation to the GDP was in Denmark – 7.75%, Iceland – 7.57% and Cyprus – 7.41%. The lowest indicator among the European Union countries was recorded in Slovak Republic – 3.59% and Czech Republic – 4.08%. In Poland the amount of the public expenditures at all educational levels was 5.09% of the GDP in 2008.

The state budget expenditure on health care in 2010 reached 6,864 mil. zł, i.e. by 1.4% more than in 2009. Activities financed from the state budget in the area of health, aimed at improving the health of Polish population and to ensure appropriate level of medical staff training, access to highly specialized services and emergency medical services, implementing health policy programs, access to safe, quality and effective medicinal products and medical devices, etc.

Expenditure on health care incurred from local government budgets in 2010 amounted to 3,962 mil. zł – by 3.5% less than in 2009. The value of public expenditure on health care incurred by local governments per capita in Poland amounted to an average of 103.7 zł. The highest expenditure was incurred in Dolnośląskie voivodship – 157.2 zł per person, the lowest in Małopolskie voivodship – 65.6 zł per person.

4200 mil. zł, i.e. by 4.1% less than in the previous year, was spent in the field of science in 2010. The majority of these funds were grants for statutory activities of scientific institutions and own research of universities, as well as funding research and targeted projects, including strategic research programs and development tasks.

One of the basic indicators used to measure progress of the goals of the Europe 2020 strategy is the relation of internal expenditures on research and development to the Gross Domestic Product. The target of this strategy is to achieve expenditure at least at the rate of 3.00% of the GDP. Based on the Eurostat data, in 2009 in the European Union countries this indicator was on average 2.01%. The highest rate of expenditure on research and development was in Finland – 3.92%, Sweden – 3.61% and Denmark – 3.06%, which were the only countries having that rate higher than 3.00%. In Poland in 2009 this indicator was 0.68% of the GDP.

Cost of education

Since 2007 there has been a systematic increase of over 5.5% in the unit cost of education from year to year. In 2010, the annual cost of educating one student in public institutions was 12,064 zł and 6,821 zł in private higher education institutions. The rate of increase in the unit costs of education in public higher institutions slowed down over the years 2007-2010, accounting for, respectively: 6.2%, 5.9%, 3.9%. The increase rate in private higher education institutions has an upward trend – by 4.0%, 8.2%, 10.8% respectively in the analysed years.

Figure 27. on page 75.

The costs of higher education teaching activities in 2010 increased by 3.2% on the previous year, while expenditures from the financial aid fund and own scholarship fund went up by 0.6%. 24.9% of undergraduate and doctoral students enrolled in colleges and universities benefited from financial support in 2010.

Social determinants of human capital development

Availability of education and work

The choice of education and career path is determined by many factors. In addition to personality traits or predispositions, parents' education or social origin also play a significant role. The study conducted in 2009 confirmed that children whose parents had primary or lower education ended education at primary school level equally often – 85.7%. In 2009, the surveyed persons with primary or lower education were asked about their parents' educational level at the time when the respondents were 14 years old. It showed that 11.6% of the parents achieved basic vocational education, 2.2% – incomplete secondary or secondary education (vocational and general), 0.5% – tertiary or incomplete tertiary education (including post-secondary). Among people with tertiary and post-secondary education, the breakdown in 2009 was more sustainable: 20.8% of the 14-year-old respondents' parents had primary or incomplete primary education, 29.1% – vocational, 30.6% – incomplete secondary or secondary education, 19.5% – tertiary or incomplete tertiary.

Figure 28. on page 76.

In 2009, 42.0% of the surveyed men and 46.2% of women indicated that their parents had primary education at the time when the respondents were 14 years old. 34.0% of men and 30.8% of women indicated, respectively, vocational education of their parents, while 16.8% of men and 15.9% of women – incomplete secondary education or secondary education. 7.1% of the respondents (both women and men) were brought up by parents or guardians who attained tertiary or incomplete tertiary education (including post-secondary). The residents of Świętokrzyskie, Lubelskie and Warmińsko-mazurskie were the most numerous groups that reported having parents with primary or lower education (respectively 58.0%, 57.5% and 57.2%). The biggest rates of people whose parents had tertiary and incomplete tertiary education were recorded in Mazowieckie, Pomorskie and Małopolskie voivodships (12.7%, 9.9% and 8.5%.) The distribution of parents or guardians with basic vocational or secondary education was more uniform, irrespective of the children's present residence (the exact values are presented in the tables). The educational level of parents or guardians was lower in rural areas: 58.7% had completed primary school, 31.1% – basic vocational school, 8.2% had secondary or incomplete secondary (vocational or general) education and 2.0% of the parents had a higher school diploma.

Figure 29. on page 77.

Referring indirectly to the above chart, such distribution indicates that the place of residence has a large impact on children's educational opportunities. In cities with a population of less than 20 thous., the structure of educational attainment of the respondents' parents (when the respondents were 14 years old) is as follows: 46.5% had primary or incomplete primary education, 33.3% – basic vocational, 15.2% – secondary or incomplete secondary education (vocational or general), 5.0% – tertiary or incomplete tertiary education (including post-secondary). The larger the urban population, the smaller the differences – in cities with the population of over 500 thous., the educational levels were uniformly distributed.

The study conducted in the second quarter of 2009, attempted to define how young people managed their career after completion or discontinuation of education. The below

table presents persons who, after completion or discontinuation of education, had a job lasting more than three months, depending on educational level. The data indicates that of 6.7 mil. people aged 15-34 who had completed or interrupted school education, 89.6% had jobs lasting more than 3 months after finishing education until the survey, including above 2.3 mil. people for whom it was the first and the only job to time. The remaining almost 3.7 mil. people no longer worked, or performed other work.

Table 12. on page 78.

The data on registered unemployment rate among people under 25 years of age shows that since 2007 there has been a deterioration in the youth's situation on the labour market. In 2007 the unemployment rate among people under 25 was 19.0% (men – 18.2%, women – 19.7%). In 2010 it increased to 21.9% (men – 20.9%, women – 22.8%). During the survey period, unemployment rose the most among people with secondary general education – by 1.4 percentage points (men – by 1.0 percentage points, women – by 1.9 percentage points). The registered unemployment among the university degree holders increased by 0.6 percentage points during the four analysed years (from 1.2% in 2007 to 1.8% in 2010). There were by 0.3 percentage points more unemployed men under 25 years of age with tertiary education and by 1.0 percentage points more women in the analysed period. Analogous increase in job seekers was observed among those with at most lower secondary education (2007 – 4.2%, 2010 – 4.8%, i.e. by 0.6 percentage points more). In this case the percentage of unemployed young men was higher than the rate of women under the age of 25, registered in the labour offices in 2007-2010 (0.8 percentage points of men vs. 0.2 percentage points of women). The smallest increase in unemployment between the years 2007 and 2010 was recorded among the 25 year-olds who completed basic vocational schools – 3.9% in 2007, 4.2% in 2010 (the ratio of unemployed men increased during this period by 0.3 percentage point, the ratio of women out of work did not change). Unemployment among those with post-secondary and secondary vocational education was at the same level 5.6%, but the unemployment rate among men increased by 0.1 percentage points, among women decreased by 0.1 percentage points. This does not change the fact that unemployment was the highest in these groups. The fewest unemployed under 25 years were recorded in the voivodships: Dolnośląskie – 18.0% of all registered unemployed persons (15.8% men, 20.1% women) and Zachodniopomorskie – 18.8% (17.5% men vs. 20.0% of women). Małopolskie voivodship recorded the biggest unemployment among people under 25 – 27.6% (27.2% men, 28.0% women), followed by Wielkopolskie – 25.3% of all registered at labour offices (23.8% men, 26.4% women). Simultaneously, both voivodships recorded the highest increase in the number of young people out of work in the years 2007-2010. The increase in the rate of unemployed persons under 25 in the analysed period accounted for 4.7 percentage points in Małopolskie voivodship (men 3.6 percentage points, women 5.6 percentage points), in Wielkopolskie – 4.3 percentage points (men – 4.4 percentage points, women – 4.5 percentage points). This increase was the smallest in Lubelskie – by 0.9 percentage points, yet in 2007 the rate was 23.8% and in 2010 – 24.7%, followed by Zachodniopomorskie – a rise of 1.5 percentage points.

Based on the data published by Eurostat, unemployment particularly affects young persons aged 15-24. The number of persons under 25 years of age being unemployed in December 2010 in the 27 European Union countries was 5,252 thous., of which in euro zone 3,177 thous. people. Unemployment rate among young Europeans in 2010 was respectively: EU27 – 21.0% (in December 2009 – 20.5%), euro zone 20.6% (in December 2009 – 20.1%). Unemployment among young people was a key issue especially in Spain (43.5%), Greece (37.2%), Lithuania (33.9%) and the Slovak Republic (33.2%). The number of young people being unemployed in 2010 had also increased in Poland – 24.3% (based on the Labour Force Survey data). The lowest values of unemployment rate among persons under 25 years of age were observed in Austria – 8.0%, Netherlands – 8.2% and Germany – 9.1%.

It is worth noting the NEET (Not in Employment, Education or Training) indicator, which covers young people that don't work, don't learn or study and don't participate in any form of education. NEET category includes young people looking for a job, not interested in finding a job or for any other reason excluded from the labour market (long-term sick, disabled persons, child or relative caring). Based on the Eurostat data, not being economically active in 2010 in European Union countries affected 12.8% of Europeans aged 15-24. The rate of NEET varies in particular countries; the highest was in Bulgaria (21.8%), Italy (19.0%) and Ireland (18.5%), the lowest in Netherlands (4.4%), Luxembourg (5.0%) and Denmark (6.5%). In Poland this indicator was 11.0% in 2010.

Analysing data on duration of unemployment by educational level in 2010, it is clear that the most people found employment within 1-3 months after registering with the labour office, regardless of the completed education – 23.0% (women – 21.9%), while 14.8% of people with at most lower secondary education sought jobs for more than 24 months (18.6% women) and with a university degree – 7.1% (women – 6.8%). 30.8% of people aged 18-24 found jobs within 1-3 months, compared with 19.5% of the unemployed aged 45-54, 17.5% of aged 55-59 and 14.8% of aged 60-64 years (the latest age group refers to men only). 3.7% of unemployed people aged 18-24 managed to find a job after more than 24 months seeking. Persons aged 55-59 accounted for, respectively, 21.2%, while the 60-64 years old – 28.0%. The unemployment rate in particular groups was as follows: persons aged 18-24 accounted for 21.9%, aged 50-59 years – 8.3% and 60-64 – 1.9%. The most women who found a job within the first three months after registration were women aged 18-24 – 29.0%, compared with 19.0% of those aged 45-54 and 16.5% 55-59 years old. 5.0% of women aged 18-24 and 26.4% of 55-59 years old took more than two years to find a job. It is noteworthy that unemployed women aged 18-24 accounted for 22.8% of unemployed females, while women aged 55-59 represented 6.0%.

The influence of working conditions on quality of life

In 2009, nearly 82% of respondents expressed satisfaction with their jobs (82.3% of men and 81.4% women). The most satisfied with their jobs were residents of the voivodships: Opolskie (88.2%), Kujawsko-pomorskie (86.9%) and Pomorskie (85.4%). The residents of Podkarpackie, Świętokrzyskie and Podlaskie were less satisfied – 78.2%, 76.8% and 75.8% respectively. The residents of large cities (100-200 thous. and 200-500 thous. inhabitants) valued their jobs the most, while the inhabitants of rural areas were the least happy with their jobs. Persons with tertiary and post-secondary education often indicated working conditions as positive (87.0%). 70.4% of the people with primary or lower education were satisfied with their working conditions. The most satisfied with their jobs were private entrepreneurs (89.7%) and public sector workers (89.0%).

Work or lack of work affects life in many ways. Among the factors that play an important role in career and translate into satisfaction or dissatisfaction in personal lives are: promotion, gaining new skills, getting better paid or extra work, setting up own business. At the opposite extreme are: the inability to find a job after completing school, the assessment of sources of income as uncertain and precarious, the assessment of work as arduous, dirty or dangerous, too many duties at work, demotion. Respondents asked to indicate factors which they consider most important in their work, regardless of gender, age, place of residence and

education, professional and social status, first of all mentioned appropriate wage (76.3% of all respondents) and lack of tension and stress (51.9%).

Figure 30. on page 80.

Convenient working hours were crucial for women (20.9% vs. 15.8% men). Opportunity to work at home was the least important, but it was more important for women (3.4%) than for men (2.3%). The possibility of personal development was valued by people with tertiary and post-secondary education (44.8%). This factor was important for 10.6% of persons with primary or lower education. Compared with 2007, the need for security of tenure (a total of 6.8 percentage points) increased more among women (from 42.2% to 49.5%) than men (from 42.2% to 48.5%). Employment stability was the most desired by residents of Lubuskie (52.5%), Mazowieckie (52.4%) and Pomorskie (52.1%) voivodships. Work in accordance with the skills lost its significance (32.1% in 2007, 30.8% in 2009).

Social cohesion

The measure of human capital include involvement in social relationships and activities for the local community, participation in voluntary meetings, founding associations, participation in elections and confidence in public institutions.

In comparison with 2007, there was an increase in the percentage of people engaging in activities for local communities (gmina, town, settlement), but it is still a small percentage of the people surveyed (14.2% – 2007, 15.6% – 2009). It should be noted that the higher the education level, the bigger the interest in what is happening around, and the need to participate in social activities (primary and lower – 7.3%, basic vocational or lower secondary education – 13.4%, secondary – 16.2%, post-secondary and higher – 24.6%). The surveys indicate that rural residents demonstrated social behaviour more often than residents of large cities, actively promoting joint actions in the immediate vicinity (18.1% – rural areas, 13.7% – cities of more than 500 thous. residents, 13.1% – cities with population of 100-200 thous.).

Voter turnout has been in the range of 50% for years. 53.9% of eligible voters participated in parliamentary elections in 2007, 48.9% voted in 2011. In the election of the President of the Republic of Poland in 2010, the turnout was 54.9%. 47.3% cast their votes in local elections in 2010. Elections to the European Parliament enjoy far less attention (24.5% in 2009). The more populous the gmina, the greater the percentage of people voting (nearly 60% of the urban population, and less than 50% of the rural electorate voted both in parliamentary and presidential elections).

In 2009 with respect to 2007, there was a decline in confidence in democratic structures of the state, as well as in public and financial institutions. Police was trusted the most (42.2% of respondents), banks – 44.5% (in 2007 – 53.8%) and Social Insurance Institution – 21.7% (against 24.9% in 2007), while the least trustworthy were pension funds (15.5% in 2007, 10.0% in 2009), investment funds (a loss of confidence from 12.9% in 2007 to 7.0% in 2009) and the Parliament – 7.9%. It is significant that a large percentage had no opinion about these institutions, which indicates a very small interest in public affairs. Every third surveyed person in 2009 could not give their opinion about the state authorities and half of the respondents were indifferent to financial institutions.

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

4. TABLICE TABLES

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 1. LUDNOŚĆ NA WSI I W MIASTACH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII

RURAL AND URBAN POPULATION BY VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – ogółem grand total b – miasta urban areas c – wieś rural areas	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
P O L S K A	38 115 641	19 704 140	38 135 876	19 720 950	38 167 329	19 738 587	38 200 037	19 755 664
P O L A N D	23 316 885	12 267 357	23 288 181	12 257 872	23 278 187	12 255 528	23 264 383	12 250 634
	14 798 756	7 436 783	14 847 695	7 463 078	14 889 142	7 483 059	14 935 654	7 505 030
Dolnośląskie	2 878 410	1 498 947	2 877 059	1 498 743	2 876 627	1 498 730	2 877 840	1 499 318
	2 033 536	1 073 199	2 027 745	1 070 616	2 021 634	1 067 771	2 016 830	1 065 424
	844 874	425 748	849 314	428 127	854 993	430 959	861 010	433 894
Kujawsko-pomorskie	2 066 136	1 069 475	2 067 918	1 070 633	2 069 083	1 071 115	2 069 543	1 071 498
	1 262 577	667 422	1 259 462	666 062	1 256 730	664 719	1 252 913	662 938
	803 559	402 053	808 456	404 571	812 353	406 396	816 630	408 560
Lubelskie	2 166 213	1 116 223	2 161 832	1 114 793	2 157 202	1 112 598	2 151 895	1 109 786
	1 008 656	532 087	1 006 032	531 204	1 003 920	530 237	1 002 642	529 726
	1 157 557	584 136	1 155 800	583 589	1 153 282	582 361	1 149 253	580 060
Lubuskie	1 008 481	519 527	1 008 962	519 987	1 010 047	520 586	1 011 024	521 001
	643 941	336 676	643 056	336 606	642 494	336 428	641 695	335 976
	364 540	182 851	365 906	183 381	367 553	184 158	369 329	185 025
Łódzkie	2 555 898	1 339 632	2 548 861	1 336 533	2 541 832	1 333 045	2 534 357	1 329 417
	1 647 086	881 445	1 638 657	877 535	1 630 989	873 744	1 621 923	869 202
	908 812	458 187	910 204	458 998	910 843	459 301	912 434	460 215
Małopolskie	3 279 036	1 689 859	3 287 136	1 694 308	3 298 270	1 700 204	3 310 094	1 706 127
	1 619 751	853 554	1 617 316	852 307	1 624 829	856 430	1 627 838	858 069
	1 659 285	836 305	1 669 820	842 001	1 673 441	843 774	1 682 256	848 058
Mazowieckie	5 188 488	2 705 344	5 204 495	2 714 164	5 222 167	2 724 346	5 242 911	2 735 226
	3 356 370	1 786 271	3 364 505	1 790 976	3 374 711	1 797 137	3 385 772	1 803 435
	1 832 118	919 073	1 839 990	923 188	1 847 456	927 209	1 857 139	931 791
Opolskie	1 037 088	535 860	1 033 040	533 982	1 031 097	532 724	1 028 585	531 064
	544 395	285 107	541 597	283 849	539 521	282 642	537 486	281 519
	492 693	250 753	491 443	250 133	491 576	250 082	491 099	249 545
Podkarpackie	2 097 338	1 072 228	2 099 495	1 073 378	2 101 732	1 074 154	2 103 505	1 074 928
	850 665	444 160	859 465	448 801	863 096	450 697	869 982	454 097
	1 246 673	628 068	1 240 030	624 577	1 238 636	623 457	1 233 523	620 831
Podlaskie	1 192 660	611 419	1 191 470	611 157	1 189 731	610 484	1 188 329	609 642
	710 098	372 376	710 073	372 757	715 761	375 878	717 781	376 932
	482 562	239 043	481 397	238 400	473 970	234 606	470 548	232 710
Pomorskie	2 210 920	1 136 776	2 219 512	1 141 313	2 230 099	1 146 960	2 240 319	1 152 180
	1 474 874	771 356	1 475 104	771 667	1 476 586	772 806	1 477 693	773 504
	736 046	365 420	744 408	369 646	753 513	374 154	762 626	378 676

Tabl. 1. LUDNOŚĆ NA WSI I W MIASTACH WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

RURAL AND URBAN POPULATION BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – ogółem <i>grand total</i> b – miasta <i>urban areas</i> c – wieś <i>rural areas</i>	2007		2008		2009		2010	
	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
Śląskie..... a	4 654 115	2 409 171	4 645 665	2 405 766	4 640 725	2 403 596	4 635 882	2 401 708
b	3 647 193	1 896 324	3 635 059	1 890 800	3 624 410	1 885 869	3 613 684	1 881 025
c	1 006 922	512 847	1 010 606	514 966	1 016 315	517 727	1 022 198	520 683
Świętokrzyskie..... a	1 275 550	654 117	1 272 784	653 071	1 270 120	651 790	1 266 014	649 552
b	578 969	303 584	576 232	302 386	573 726	301 296	570 257	299 458
c	696 581	350 533	696 552	350 685	696 394	350 494	695 757	350 094
Warmińsko-mazurskie..... a	1 426 155	731 116	1 427 073	731 721	1 427 118	731 576	1 427 241	731 610
b	855 183	448 394	854 979	448 462	854 339	447 985	852 651	447 228
c	570 972	282 722	572 094	283 259	572 779	283 591	574 590	284 382
Wielkopolskie a	3 386 882	1 744 127	3 397 617	1 749 881	3 408 281	1 754 927	3 419 426	1 760 667
b	1 918 047	1 007 264	1 914 841	1 005 815	1 912 830	1 004 429	1 910 727	1 003 405
c	1 468 835	736 863	1 482 776	744 066	1 495 451	750 498	1 508 699	757 262
Zachodniopomorskie..... a	1 692 271	870 319	1 692 957	871 520	1 693 198	871 752	1 693 072	871 940
b	1 165 544	608 138	1 164 058	608 029	1 162 611	607 460	1 164 509	608 696
c	526 727	262 181	528 899	263 491	530 587	264 292	528 563	263 244

Ź r ó d ł o: Baza Demografia GUS, Tabl. 1, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

S o u r c e: CSO Demography Database, Tabl. 1, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 2. LUDNOŚĆ W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW

Stan w dniu 31 XII

POPULATION IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	10 994 360	5 837 239	10 707 997	5 826 537	10 951 722	5 820 941	10 940 879	5 816 864
M. st. Warszawa.....	1 706 624	921 835	1 709 781	923 496	1 714 446	926 497	1 720 398	929 962
Białystok.....	294 143	156 323	294 153	156 698	294 685	157 045	295 198	157 379
Bielsko-Biała.....	175 690	92 839	175 677	92 874	175 402	92 667	175 008	92 427
Bydgoszcz.....	361 222	191 983	358 928	190 827	357 650	190 394	356 177	189 677
Bytom.....	184 765	95 486	183 829	95 071	182 749	94 462	181 617	93 968
Chorzów.....	113 678	59 532	113 314	59 336	113 007	59 182	112 697	59 010
Częstochowa.....	242 300	128 396	240 612	127 507	239 319	127 014	238 042	126 376
Dąbrowa Górnicza.....	128 795	66 711	128 315	66 518	127 686	66 278	127 431	66 174
Elbląg.....	126 710	66 111	126 439	65 939	126 419	65 866	126 049	65 678
Gdańsk.....	455 717	239 933	455 581	239 957	456 591	240 667	456 967	240 918
Gdynia.....	250 242	131 068	249 257	130 671	247 859	130 080	247 324	129 785
Gliwice.....	197 393	102 215	196 669	101 951	196 167	101 791	195 472	101 473
Gorzów Wielkopolski.....	125 411	65 709	125 157	65 620	125 383	65 849	125 394	65 850
Kalisz.....	108 031	57 586	107 140	57 187	107 019	57 097	106 664	56 924

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 2. LUDNOŚĆ W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

POPULATION IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
Katowice.....	312 201	164 558	309 621	163 281	308 548	162 792	306 826	161 995
Kielce.....	205 902	108 357	205 094	108 137	204 835	108 154	203 804	107 647
Koszalin.....	107 376	56 334	107 146	56 270	106 987	56 205	107 948	56 766
Kraków.....	756 583	402 661	754 624	401 618	755 000	402 111	756 183	402 829
Legnica.....	104 754	55 114	104 489	55 026	104 178	54 872	103 892	54 729
Lublin.....	351 806	189 683	350 462	189 212	349 440	188 737	348 450	188 251
Łódź.....	753 192	410 641	747 152	407 538	742 387	405 159	737 098	402 419
Olsztyn.....	175 710	94 205	176 142	94 452	176 457	94 463	176 463	94 557
Opole.....	126 748	67 350	126 203	67 287	125 792	67 002	125 710	66 959
Płock.....	126 968	66 360	126 709	66 417	126 542	66 422	126 061	66 227
Poznań.....	560 932	299 594	557 264	297 738	554 221	296 095	551 627	294 735
Radom.....	224 857	117 538	224 226	117 221	223 397	116 867	222 496	116 413
Ruda Śląska.....	144 584	74 168	143 930	73 851	143 394	73 591	142 950	73 479
Rybnik.....	141 080	71 954	141 177	72 100	141 372	72 173	141 410	72 209
Rzeszów.....	166 454	87 802	170 653	90 034	172 770	91 243	178 227	93 852
Sosnowiec.....	222 586	116 799	221 259	116 276	219 300	115 304	217 638	114 471
Szczecin.....	407 811	214 067	406 941	213 886	406 307	213 641	405 606	213 360
Tarnów.....	116 118	61 093	115 518	60 809	115 158	60 618	114 635	60 338
Toruń.....	206 619	110 915	206 013	110 667	205 718	110 465	205 312	110 357
Tychy.....	129 776	66 925	129 475	66 823	129 449	66 853	129 386	66 866
Wałbrzych.....	123 635	65 424	122 411	64 772	121 363	64 147	120 197	63 562
Wrocław.....	118 432	62 679	118 042	62 472	117 402	62 158	116 914	61 896
Wrocław.....	632 930	337 333	632 162	337 139	632 146	337 433	632 996	338 036
Zabrze.....	189 062	97 643	188 401	97 395	187 674	97 066	186 913	96 688
Zielona Góra.....	117 523	62 315	117 557	62 464	117 503	62 481	117 699	62 622

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 3. LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ

MIESZKAŃCÓW

Stan w dniu 31 XII

PRE-WORKING AGE POPULATION IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
M. st. Warszawa.....	248 761	121 990	250 654	122 676	253 919	124 249	258 270	126 253
Białystok.....	52 066	25 386	51 020	24 975	50 181	24 545	49 822	24 349
Bielsko-Biała.....	30 379	14 871	30 118	14 807	29 779	14 626	29 514	14 425

Tabl. 3. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PRE-WORKING AGE POPULATION IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
Bydgoszcz.....	61 118	29 788	59 575	29 018	58 591	28 569	57 675	28 091
Bytom.....	31 902	15 549	31 103	15 154	30 352	14 740	29 795	14 538
Chorzów.....	20 018	9 697	19 792	9 616	19 582	9 537	19 449	9 475
Częstochowa.....	39 427	19 368	38 403	18 912	37 636	18 482	37 055	18 185
Dąbrowa Górnicza.....	19 731	9 512	19 393	9 333	19 170	9 323	19 232	9 346
Elbląg.....	23 574	11 473	22 980	11 187	22 558	10 938	22 105	10 694
Gdańsk.....	74 904	36 475	74 564	36 241	74 603	36 242	74 768	36 328
Gdynia.....	41 833	20 383	41 179	20 093	40 495	19 742	40 145	19 538
Gliwice.....	31 651	15 416	31 079	15 121	30 534	14 886	30 200	14 690
Gorzów Wielkopolski.....	21 982	10 613	21 589	10 429	21 445	10 386	21 189	10 259
Kalisz.....	19 364	9 585	18 859	9 318	18 642	9 212	18 391	9 042
Katowice.....	49 497	24 103	47 851	23 318	46 935	22 924	46 170	22 669
Kielce.....	33 291	16 152	32 460	15 786	32 116	15 652	31 634	15 442
Koszalin.....	17 218	8 366	16 797	8 132	16 544	8 009	16 615	8 000
Kraków.....	118 505	57 812	117 326	57 206	116 859	56 932	116 876	56 919
Legnica.....	18 701	9 007	18 239	8 752	17 895	8 568	17 693	8 461
Lublin.....	58 618	28 936	57 652	28 492	57 089	28 214	56 410	27 842
Łódź.....	106 712	51 794	104 752	50 859	103 681	50 442	102 642	49 928
Olsztyn.....	30 193	14 853	29 673	14 492	29 569	14 392	29 313	14 294
Opole.....	19 454	9 548	18 971	9 343	18 670	9 230	18 504	9 098
Płock.....	23 154	11 339	22 927	11 293	22 739	11 156	22 457	10 987
Poznań.....	86 415	42 185	85 073	41 544	84 451	41 278	83 902	40 979
Radom.....	42 770	20 714	41 690	20 175	40 790	19 782	40 105	19 411
Ruda Śląska.....	26 895	12 986	26 444	12 748	26 047	12 550	25 801	12 501
Rybnik.....	26 610	12 966	26 133	12 715	25 854	12 614	25 717	12 588
Rzeszów.....	29 856	14 701	30 115	14 841	30 253	14 922	31 032	15 255
Sosnowiec.....	32 718	16 028	32 089	15 756	31 477	15 448	31 008	15 206
Szczecin.....	65 485	31 787	64 622	31 401	63 967	31 110	63 470	30 819
Tarnów.....	21 018	10 272	20 383	9 988	19 789	9 709	19 306	9 452
Toruń.....	35 531	17 377	34 826	17 052	34 389	16 866	33 987	16 724
Tychy.....	21 712	10 732	21 372	10 519	21 130	10 300	21 122	10 306
Wałbrzych.....	19 381	9 515	18 964	9 299	18 703	9 147	18 408	9 013
Włocławek.....	21 389	10 449	20 877	10 179	20 518	9 988	20 221	9 823
Wrocław.....	93 153	45 453	92 661	45 401	92 691	45 419	93 225	45 640
Zabrze.....	32 931	15 900	31 985	15 492	31 266	15 077	30 562	14 746
Zielona Góra.....	19 564	9 630	19 410	9 608	19 394	9 602	19 435	9 578

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 4. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW
Stan w dniu 31 XII
WORKING AGE POPULATION IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
M. st. Warszawa	1 112 383	562 684	1 107 653	558 110	1 103 568	554 475	1 098 855	550 183
Białystok.....	196 490	99 430	196 425	99 230	196 605	98 983	196 207	98 422
Bielsko-Biała.....	114 912	56 985	114 311	56 370	113 530	55 657	112 443	54 837
Bydgoszcz.....	235 572	117 894	233 164	116 051	231 304	114 600	229 156	112 780
Bytom.....	120 245	58 206	119 372	57 634	118 310	56 925	117 057	56 021
Chorzów.....	71 928	34 938	71 407	34 545	71 017	34 255	70 473	33 838
Częstochowa.....	159 719	78 715	158 250	77 567	156 727	76 628	154 915	75 337
Dąbrowa Górnicza.....	89 202	43 433	88 603	43 039	87 647	42 334	86 606	41 619
Elbląg.....	84 500	41 581	84 257	41 171	84 118	40 846	83 527	40 329
Gdańsk.....	298 928	147 916	296 919	146 277	295 940	145 169	293 747	143 199
Gdynia.....	162 679	80 041	161 178	78 957	159 248	77 671	157 654	76 439
Gliwice.....	131 921	64 205	130 890	63 519	130 007	62 899	128 728	61 991
Gorzów Wielkopolski.....	84 674	42 092	84 113	41 519	83 815	41 153	83 339	40 616
Kalisz.....	69 667	34 608	68 764	34 049	68 382	33 602	67 824	33 190
Katowice.....	202 371	99 728	200 366	98 419	199 003	97 349	197 132	95 888
Kielce.....	137 937	68 546	136 675	67 604	135 494	66 706	133 678	65 413
Koszalin.....	71 881	35 498	71 405	35 073	70 833	34 535	70 813	34 314
Kraków.....	501 634	251 143	497 942	248 410	495 365	246 612	492 857	244 608
Legnica.....	69 875	34 743	69 668	34 454	69 228	34 014	68 599	33 453
Lublin.....	235 163	120 256	233 446	119 002	231 314	117 395	229 132	115 734
Łódź.....	492 813	247 721	486 705	243 313	480 975	239 094	474 127	234 361
Olsztyn.....	119 642	61 557	119 704	61 367	119 181	60 629	118 544	59 952
Opole.....	86 016	43 189	85 299	42 801	84 425	42 014	83 780	41 502
Płock.....	84 813	41 919	84 035	41 401	83 379	40 947	82 467	40 333
Poznań.....	375 024	188 015	370 658	184 785	366 234	181 329	362 113	178 289
Radom.....	146 550	71 982	146 135	71 451	145 391	70 830	144 169	69 919
Ruda Śląska.....	95 106	45 987	94 446	45 617	93 893	45 163	93 334	44 696
Rybnik.....	93 829	45 283	93 778	45 251	93 591	44 911	93 175	44 448
Rzeszów.....	111 435	56 080	114 068	57 163	115 067	57 470	117 984	58 521
Sosnowiec.....	152 163	74 502	150 523	73 354	148 245	71 854	145 986	70 336
Szczecin.....	271 250	133 812	269 645	132 405	268 076	130 794	265 976	128 960
Tarnów.....	75 412	37 276	74 923	36 820	74 539	36 489	73 872	36 029
Toruń.....	139 306	71 432	138 271	70 500	137 413	69 518	136 311	68 551
Tychy.....	89 958	43 970	89 391	43 604	88 954	43 272	88 191	42 646
Wałbrzych.....	81 060	39 831	80 114	39 147	79 056	38 295	77 940	37 521
Włocławek.....	78 612	39 272	78 039	38 766	77 092	37 982	76 218	37 285
Wrocław.....	422 908	211 497	420 486	209 116	418 260	207 031	415 905	204 800
Zabrze.....	125 138	61 335	124 729	61 043	123 947	60 590	123 106	59 933
Zielona Góra.....	78 637	39 510	78 198	39 083	77 566	38 518	77 116	38 148

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 5. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM MOBILNYM W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW**
 Stan w dniu 31 XII
MOBILITY AGE POPULATION IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
M. st. Warszawa	682 765	350 742	682 999	351 153	684 165	352 506	686 075	354 318
Białystok.....	127 790	64 934	127 354	64 761	127 205	64 719	126 794	64 520
Bielsko-Biała.....	69 597	34 632	69 354	34 452	69 153	34 296	68 658	34 070
Bydgoszcz.....	142 931	72 146	141 929	71 534	141 495	71 433	140 864	71 138
Bytom.....	73 968	36 562	73 403	36 258	72 727	35 892	71 935	35 382
Chorzów.....	44 765	22 236	44 643	22 155	44 545	22 156	44 332	22 030
Częstochowa.....	93 986	46 597	92 909	45 990	92 005	45 623	91 111	45 141
Dąbrowa Górnicza.....	51 304	25 330	51 102	25 215	50 603	24 918	50 226	24 698
Elbląg.....	50 790	25 050	50 699	24 906	50 765	24 873	50 637	24 810
Gdańsk.....	184 111	92 381	183 760	92 285	184 033	92 633	183 818	92 512
Gdynia.....	98 549	49 193	97 912	48 902	97 065	48 552	96 541	48 288
Gliwice.....	80 003	39 363	79 364	39 101	78 996	38 903	78 345	38 573
Gorzów Wielkopolski.....	50 972	25 511	50 905	25 431	50 885	25 476	50 714	25 367
Kalisz.....	42 311	21 111	41 856	20 912	41 762	20 806	41 446	20 722
Katowice.....	121 163	60 791	120 108	60 207	119 613	59 897	118 488	59 205
Kielce.....	83 521	41 630	82 921	41 348	82 473	41 142	81 706	40 723
Koszalin.....	42 781	21 059	42 840	21 112	42 585	20 946	42 923	21 168
Kraków.....	320 749	162 321	318 753	161 291	318 063	161 191	318 106	161 426
Legnica.....	41 272	20 654	41 342	20 729	41 208	20 656	40 989	20 504
Lublin.....	150 501	77 429	149 418	77 004	148 195	76 244	147 235	75 822
Łódź.....	284 165	143 631	282 264	142 732	280 584	141 926	278 486	140 762
Olsztyn.....	76 214	39 585	76 518	39 798	76 271	39 546	75 982	39 414
Opole.....	53 236	27 112	52 799	27 021	52 302	26 653	52 082	26 570
Płock.....	52 022	25 682	51 752	25 589	51 471	25 517	51 016	25 304
Poznań.....	237 428	120 177	235 420	119 120	233 297	117 839	231 994	117 123
Radom.....	89 927	44 047	89 723	43 886	89 336	43 589	88 823	43 337
Ruda Śląska.....	58 114	28 789	57 564	28 520	57 196	28 241	56 726	27 990
Rybnik.....	58 205	28 573	58 012	28 598	57 737	28 340	57 359	28 128
Rzeszów.....	71 167	35 976	72 963	36 903	73 748	37 318	76 026	38 322
Sosnowiec.....	87 392	43 176	86 582	42 780	85 334	42 062	84 327	41 487
Szczecin.....	164 252	82 070	163 825	81 961	163 956	81 955	163 707	81 972
Tarnów.....	46 819	23 230	46 388	22 975	46 075	22 774	45 647	22 538
Toruń.....	87 197	45 271	86 811	45 018	86 478	44 647	86 078	44 373
Tychy.....	52 732	25 826	52 540	25 768	52 461	25 748	52 199	25 604
Wałbrzych.....	45 900	22 650	45 342	22 352	44 737	21 975	44 203	21 677
Włocławek.....	46 553	23 318	46 381	23 194	45 833	22 849	45 527	22 658
Wrocław.....	262 421	132 445	261 999	132 103	261 991	132 307	262 322	132 679
Zabrze.....	77 724	39 435	77 024	39 093	76 112	38 752	75 351	38 268
Zielona Góra.....	47 619	24 121	47 608	24 192	47 408	24 086	47 376	24 138

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 6. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM NIEMOBILNYM W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW**
Stan w dniu 31 XII
NON-MOBILITY AGE POPULATION IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
M. st. Warszawa	429 618	211 942	424 654	206 957	419 403	201 969	412 780	195 865
Białystok.....	68 700	34 496	69 071	34 469	69 400	34 264	69 413	33 902
Bielsko-Biała.....	45 315	22 353	44 957	21 918	44 377	21 361	43 785	20 767
Bydgoszcz.....	92 641	45 748	91 235	44 517	89 809	43 167	88 292	41 642
Bytom.....	46 277	21 644	45 969	21 376	45 583	21 033	45 122	20 639
Chorzów.....	27 163	12 702	26 764	12 390	26 472	12 099	26 141	11 808
Częstochowa.....	65 733	32 118	65 341	31 577	64 722	31 005	63 804	30 196
Dąbrowa Górnicza.....	37 898	18 103	37 501	17 824	37 044	17 416	36 380	16 921
Elbląg.....	33 710	16 531	33 558	16 265	33 353	15 973	32 890	15 519
Gdańsk.....	114 817	55 535	113 159	53 992	111 907	52 536	109 929	50 687
Gdynia.....	64 130	30 848	63 266	30 055	62 183	29 119	61 113	28 151
Gliwice.....	51 918	24 842	51 526	24 418	51 011	23 996	50 383	23 418
Gorzów Wielkopolski.....	33 702	16 581	33 208	16 088	32 930	15 677	32 625	15 249
Kalisz.....	27 356	13 497	26 908	13 137	26 620	12 796	26 378	12 468
Katowice.....	78 356	38 937	80 258	38 212	79 390	37 452	78 644	36 683
Kielce.....	54 416	26 916	53 754	26 256	53 021	25 564	51 972	24 690
Koszalin.....	29 100	14 439	28 565	13 961	28 248	13 589	27 890	13 146
Kraków.....	180 885	88 822	179 189	87 119	177 302	85 421	174 751	83 182
Legnica.....	28 603	14 089	28 326	13 725	28 020	13 358	27 610	12 949
Lublin.....	84 662	42 827	84 028	41 998	83 119	41 151	81 897	39 912
Łódź.....	208 648	104 090	204 441	100 581	200 391	97 168	195 641	93 599
Olsztyn.....	43 428	21 972	43 186	21 569	42 910	21 083	42 562	20 538
Opole.....	32 780	16 077	32 500	15 780	32 123	15 361	31 698	14 932
Płock.....	32 791	16 237	32 283	15 812	31 908	15 430	31 451	15 029
Poznań.....	137 596	67 838	135 238	65 665	132 937	63 490	130 119	61 166
Radom.....	56 623	27 935	56 412	27 565	56 055	27 241	55 346	26 582
Ruda Śląska.....	36 992	17 198	36 882	17 097	36 697	16 922	36 608	16 706
Rybnik.....	35 624	16 710	35 766	16 653	35 854	16 571	35 816	16 320
Rzeszów.....	40 268	20 104	41 105	20 260	41 319	20 152	41 958	20 199
Sosnowiec.....	64 771	31 326	63 941	30 574	62 911	29 792	61 659	28 849
Szczecin.....	106 998	51 742	105 820	50 444	104 120	48 839	102 269	46 988
Tarnów.....	28 593	14 046	28 535	13 845	28 464	13 715	28 225	13 491
Toruń.....	52 109	26 161	51 460	25 482	50 935	24 871	50 233	24 178
Tychy.....	37 226	18 144	36 851	17 836	36 493	17 524	35 992	17 042
Wałbrzych.....	35 160	17 181	34 772	16 795	34 319	16 320	33 737	15 844
Włocławek.....	32 059	15 954	31 658	15 572	31 259	15 133	30 691	14 627
Wrocław.....	160 487	79 052	158 487	77 013	156 269	74 724	153 583	72 121
Zabrze.....	47 414	21 900	47 705	21 950	47 835	21 838	47 755	21 665
Zielona Góra.....	31 018	15 389	30 590	14 891	30 158	14 432	29 740	14 010

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 7. **LUDNOŚĆ W WIEKU POPRODUKCYJNYM W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW**
Stan w dniu 31 XII
POST-WORKING AGE POPULATION IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
M. st. Warszawa	345 480	237 161	351 474	242 710	356 959	247 773	363 273	253 526
Białystok.....	45 587	31 507	46 708	32 493	47 899	33 517	46 169	34 608
Bielsko-Biała.....	30 399	20 983	31 248	21 697	32 093	22 384	33 051	23 165
Bydgoszcz.....	64 532	44 301	66 189	45 758	67 755	47 225	69 346	48 806
Bytom.....	32 618	21 731	33 354	22 283	34 087	22 797	34 765	23 409
Chorzów.....	21 732	14 897	22 115	15 175	22 408	15 390	22 775	15 697
Częstochowa.....	43 154	30 313	43 959	31 028	44 956	31 904	46 072	32 854
Dąbrowa Górnicza.....	19 862	13 766	20 319	14 146	20 869	14 621	21 593	15 209
Elbląg.....	18 636	13 057	19 202	13 581	19 743	14 082	20 417	14 655
Gdańsk.....	81 885	55 542	84 098	57 439	86 048	59 256	88 452	61 391
Gdynia.....	45 730	30 644	46 900	31 621	48 116	32 667	49 525	33 808
Gliwice.....	33 821	22 594	34 700	23 311	35 626	24 006	36 544	24 792
Gorzów Wielkopolski.....	18 755	13 004	19 455	13 672	20 123	14 310	20 866	14 975
Kalisz.....	19 000	13 393	19 517	13 820	19 995	14 283	20 449	5 602
Katowice.....	60 333	40 727	61 404	41 544	62 610	42 519	63 524	43 438
Kielce.....	34 674	23 659	35 959	24 747	37 225	25 796	38 492	26 792
Koszalin.....	18 277	12 470	18 944	13 065	19 610	13 661	20 520	14 452
Kraków.....	136 444	93 706	139 356	96 002	142 776	98 567	146 450	101 302
Legnica.....	16 178	11 364	16 582	11 820	17 055	12 290	17 600	12 815
Lublin.....	58 025	40 491	59 364	41 718	61 037	43 128	62 908	44 675
Łódź.....	153 667	111 126	155 695	113 366	157 731	115 623	160 329	118 130
Olsztyn.....	25 875	17 795	26 765	18 593	27 707	19 442	28 606	20 311
Opole.....	21 278	14 613	21 933	15 143	22 697	15 758	23 426	16 359
Płock.....	19 001	13 102	19 747	13 723	20 424	14 319	21 137	14 907
Poznań.....	99 493	69 394	101 533	71 409	103 536	73 488	105 612	75 467
Radom.....	35 537	24 842	36 401	25 595	37 216	26 255	38 222	27 083
Ruda Śląska.....	22 583	15 195	23 040	15 486	23 454	15 878	23 815	16 282
Rybnik.....	20 641	13 705	21 266	14 134	21 927	14 648	22 518	15 173
Rzeszów.....	25 163	17 021	26 470	18 030	27 450	18 851	29 211	20 076
Sosnowiec.....	37 705	26 269	38 647	27 166	39 578	28 002	40 644	28 929
Szczecin.....	71 076	48 468	72 674	50 080	74 264	51 737	76 160	53 581
Tarnów.....	19 688	13 545	20 212	14 001	20 830	14 420	21 457	14 857
Toruń.....	31 782	22 106	32 916	23 115	33 916	24 081	35 014	25 082
Tychy.....	18 106	12 223	18 712	12 700	19 365	13 281	20 073	13 914
Wałbrzych.....	23 194	16 078	23 333	16 326	23 604	16 705	23 849	17 028
Włocławek.....	18 431	12 958	19 126	13 527	19 792	14 188	20 475	14 788
Wrocław.....	116 869	80 383	119 015	82 622	121 195	84 983	123 866	87 596
Zabrze.....	30 993	20 408	31 687	20 860	32 461	21 399	33 245	22 009
Zielona Góra.....	19 322	13 175	19 949	13 773	20 543	14 361	21 148	14 896

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 8. LUDNOŚĆ WEDŁUG GRUP WIEKU¹

Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY AGE GROUPS¹
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
Wiek przedprodukcyjny a	7 487 930	3 650 369	7 349 669	3 582 228	7 231 271	3 523 674	7 140 156	3 476 055
<i>Pre-working age</i>	b	4 138 553	2 018 598	4 065 579	1 982 806	4 014 511	1 957 055	3 977 277
	c	3 349 377	1 631 771	3 284 090	1 599 422	3 216 760	1 566 619	3 162 879
Wiek produkcyjny a	24 545 254	11 907 611	24 590 475	11 883 192	24 624 443	11 847 728	24 615 248	11 788 511
<i>Working age</i>	b	15 382 344	7 628 362	15 327 419	7 566 448	15 265 876	7 498 544	15 175 573
	c	9 162 910	4 279 249	9 263 056	4 316 744	9 358 567	4 349 184	9 439 675
Wiek produkcyjny mobilny a	15 267 391	7 535 834	15 290 005	7 545 918	15 321 522	7 557 494	15 334 099	7 562 081
<i>Mobility age</i>	b	9 371 825	4 692 316	9 348 881	4 676 980	9 330 530	4 663 369	9 301 426
	c	5 895 566	2 843 518	5 941 124	2 868 938	5 990 992	2 894 125	6 032 673
Wiek produkcyjny niemobilny a	9 277 863	4 371 777	9 300 470	4 337 274	9 302 921	4 290 234	9 281 149	4 226 430
<i>Non-mobility age</i>	b	6 010 519	2 936 046	5 978 538	2 889 468	5 935 346	2 835 175	5 874 147
	c	3 267 344	1 435 731	3 321 932	1 447 806	3 367 575	1 455 059	3 407 002
Wiek poprodukcyjny a	6 082 457	4 146 160	6 195 732	4 255 530	6 311 615	4 367 185	6 444 633	4 491 098
<i>Post-working age</i>	b	3 795 988	2 620 397	3 895 183	2 708 618	3 997 800	2 799 929	4 111 533
	c	2 286 469	1 525 763	2 300 549	1 546 912	2 313 815	1 567 256	2 333 100

¹ Patrz słownik.

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

¹ See glossary.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 9. LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII
PRE-WORKING AGE POPULATION BY VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
P O L S K A a	7 487 930	3 650 369	7 349 669	3 582 228	7 231 271	3 523 674	7 140 156	3 476 055
P O L A N D	b	4 138 553	2 018 598	4 065 579	1 982 806	4 014 511	1 957 055	3 977 277
	c	3 349 377	1 631 771	3 284 090	1 599 422	3 216 760	1 566 619	3 162 879
Dolnośląskie a	519 920	253 488	511 017	249 071	504 040	245 782	499 365	243 325
	b	340 046	165 952	334 209	163 003	329 608	160 824	326 614
	c	179 874	87 536	176 808	86 068	174 432	84 958	172 751
Kujawsko-pomorskie a	421 767	205 917	413 722	201 974	406 397	198 348	400 430	195 360
	b	231 847	113 268	226 559	110 771	222 774	109 023	219 217
	c	189 920	92 649	187 163	91 203	183 623	89 325	181 213
Lubelskie a	443 768	216 575	432 386	211 127	421 829	205 971	412 442	201 218
	b	189 036	92 545	184 181	90 274	180 333	88 236	177 390
	c	254 732	124 030	248 205	120 853	241 496	117 735	235 052

Tabl. 9. LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PRE-WORKING AGE POPULATION BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
a – ogółem <i>grand total</i>								
b – miasta <i>urban areas</i>								
c – wieś <i>rural areas</i>								
Lubuskie..... a	202 506	98 751	198 646	96 932	195 777	95 567	193 050	94 144
b	120 419	58 706	118 207	57 706	116 817	57 011	115 319	56 244
c	82 087	40 045	80 439	39 226	78 960	38 556	77 731	37 900
Łódzkie..... a	463 423	225 397	454 512	221 084	446 694	217 288	440 564	214 341
b	270 412	131 424	265 005	128 925	260 832	126 861	257 374	125 318
c	193 011	93 973	189 507	92 159	185 862	90 427	183 190	89 023
Małopolskie..... a	681 899	332 844	670 440	327 564	659 907	322 238	651 961	318 239
b	285 686	139 545	280 765	137 210	278 714	136 016	276 591	134 948
c	396 213	193 299	389 675	190 354	381 193	186 222	375 370	183 291
Mazowieckie..... a	988 843	482 377	980 545	477 760	975 278	475 370	973 794	473 561
b	576 361	281 389	575 465	280 642	577 187	281 351	580 748	282 678
c	412 482	200 988	405 080	197 118	398 091	194 019	393 046	190 883
Opolskie..... a	189 279	92 291	183 024	89 246	177 472	86 391	173 242	83 957
b	94 209	45 753	91 042	44 243	88 380	42 855	86 412	41 724
c	95 070	46 538	91 982	45 003	89 092	43 536	86 830	42 233
Podkarpackie..... a	454 089	221 561	441 281	215 096	429 414	209 251	418 987	203 892
b	162 989	79 710	160 041	78 186	157 050	76 660	155 506	75 739
c	291 100	141 851	281 240	136 910	272 364	132 591	263 481	128 153
Podlaskie..... a	242 326	117 882	235 100	114 416	228 714	111 245	223 343	108 350
b	138 364	67 563	134 108	65 649	131 484	64 362	129 207	63 126
c	103 962	50 319	100 992	48 767	97 230	46 883	94 136	45 224
Pomorskie..... a	462 243	224 850	456 963	222 130	452 881	220 036	450 575	218 846
b	271 299	131 728	267 766	129 848	265 373	128 731	264 057	128 047
c	190 944	93 122	189 197	92 282	187 508	91 305	186 518	90 799
Śląskie..... a	835 711	407 665	819 083	399 529	806 093	393 156	797 021	388 837
b	630 562	307 716	617 685	301 335	607 597	296 413	600 556	293 162
c	205 149	99 949	201 398	98 194	198 496	96 743	196 465	95 675
Świętokrzyskie..... a	248 012	121 205	241 550	118 094	235 371	114 973	229 821	112 044
b	99 571	48 600	96 651	47 183	94 421	45 990	92 407	44 852
c	148 441	72 605	144 899	70 911	140 950	68 983	137 414	67 192
Warmińsko-mazurskie..... a	304 286	148 482	297 321	144 957	291 183	141 915	285 743	139 214
b	165 849	80 928	162 028	78 946	159 238	77 521	156 430	76 182
c	138 437	67 554	135 293	66 011	131 945	64 394	129 313	63 032
Wielkopolskie..... a	700 152	340 454	690 530	335 471	682 307	331 236	676 889	328 464
b	354 853	172 839	348 255	169 562	344 091	167 399	340 714	165 674
c	345 299	167 615	342 275	165 909	338 216	163 837	336 175	162 790
Zachodniopomorskie..... a	329 706	160 630	323 549	157 777	317 914	154 907	312 929	152 263
b	207 050	100 932	203 612	99 323	200 612	97 802	198 735	96 703
c	122 656	59 698	119 937	58 454	117 302	57 105	114 194	55 560

Ź r ó d ł o: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

S o u r c e: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 10. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII

WORKING AGE POPULATION BY VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007		2008		2009		2010	
		razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
P O L S K A	a	24 545 254	11 907 611	24 590 475	11 883 192	24 624 443	11 847 728	24 615 248	11 788 511
P O L A N D	b	15 382 344	7 628 362	15 327 419	7 566 448	15 265 876	7 498 544	15 175 573	7 413 675
	c	9 162 910	4 279 249	9 263 056	4 316 744	9 358 567	4 349 184	9 439 675	4 374 836
Dolnośląskie	a	1 898 148	925 222	1 896 611	919 556	1 893 481	912 792	1 887 848	904 457
	b	1 350 985	668 836	1 343 040	661 019	1 333 292	652 107	1 321 947	642 218
	c	547 163	256 386	553 571	258 537	560 189	260 685	565 901	262 239
Kujawsko-pomorskie	a	1 334 274	651 125	1 336 920	649 494	1 338 427	646 548	1 337 211	642 404
	b	829 402	414 584	825 844	410 573	821 263	405 619	815 156	400 026
	c	504 872	236 541	511 076	238 921	517 164	240 929	522 055	242 378
Lubelskie	a	1 356 474	650 774	1 359 491	650 053	1 361 161	648 429	1 359 223	644 845
	b	668 776	334 799	666 251	332 082	662 867	328 955	658 219	324 952
	c	687 698	315 975	693 240	317 971	698 294	319 474	701 004	319 893
Lubuskie	a	663 684	321 989	664 422	320 550	664 562	318 570	663 993	316 412
	b	429 379	212 284	427 583	210 165	425 386	207 684	422 735	205 024
	c	234 305	109 705	236 839	110 385	239 176	110 886	241 258	111 388
Łódzkie	a	1 634 443	794 077	1 629 614	788 145	1 624 856	782 188	1 616 227	774 289
	b	1 083 093	540 277	1 073 819	532 841	1 064 733	525 544	1 052 252	516 423
	c	551 350	253 800	555 795	255 304	560 123	256 644	563 975	257 866
Małopolskie	a	2 076 688	1 005 591	2 087 574	1 007 688	2 099 386	1 010 915	2 108 035	1 012 080
	b	1 059 892	525 912	1 055 804	521 671	1 057 119	520 640	1 053 872	516 990
	c	1 016 796	479 679	1 031 770	486 017	1 042 267	490 275	1 054 163	495 090
Mazowieckie	a	3 309 405	1 616 903	3 319 515	1 616 263	3 329 007	1 615 718	3 334 386	1 612 829
	b	2 192 522	1 099 143	2 188 987	1 093 161	2 184 665	1 087 288	2 177 370	1 079 476
	c	1 116 883	517 760	1 130 528	523 102	1 144 342	528 430	1 157 016	533 353
Opolskie	a	678 151	329 447	677 617	328 044	677 867	326 445	676 427	323 969
	b	362 368	179 134	360 323	177 256	358 090	175 040	355 235	172 570
	c	315 783	150 313	317 294	150 788	319 777	151 405	321 192	151 399
Podkarpackie	a	1 323 015	635 782	1 333 169	638 444	1 341 630	640 038	1 347 651	640 925
	b	563 714	280 061	570 241	281 987	572 204	281 693	574 686	281 375
	c	759 301	355 721	762 928	356 457	769 426	358 345	772 965	359 550
Podlaskie	a	747 751	359 346	751 379	359 922	754 096	359 994	755 651	359 438
	b	469 268	234 443	470 638	234 207	474 715	235 135	475 546	234 555
	c	278 483	124 903	280 741	125 715	279 381	124 859	280 105	124 883
Pomorskie	a	1 428 555	695 802	1 433 493	695 381	1 439 523	695 041	1 442 598	692 519
	b	964 918	477 217	961 432	473 303	958 580	469 397	953 433	463 855
	c	463 637	218 585	472 061	222 078	480 943	225 644	489 165	228 664
Śląskie	a	3 051 575	1 484 500	3 043 430	1 476 418	3 034 503	1 466 557	3 020 585	1 452 433
	b	2 412 332	1 178 968	2 398 749	1 168 691	2 383 293	1 156 575	2 363 766	1 140 939
	c	639 243	305 532	644 681	307 727	651 210	309 982	656 819	311 494
Świętokrzyskie	a	805 391	382 727	806 450	381 707	806 925	380 430	804 676	377 641
	b	382 752	188 621	380 130	186 286	377 042	183 972	372 261	180 596
	c	422 639	194 106	426 320	195 421	429 883	196 458	432 415	197 045
Warmińsko-mazurskie	a	924 185	446 936	927 904	446 960	929 899	445 462	930 282	443 149
	b	567 149	282 555	567 189	281 239	565 734	278 714	562 666	275 432
	c	357 036	164 381	360 715	165 721	364 165	166 748	367 616	167 717

Tabl. 10. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WORKING AGE POPULATION BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
Wielkopolskie a	2 198 103	1 067 927	2 207 039	1 067 253	2 214 527	1 065 072	2 218 442	1 061 878
b	1 268 348	629 119	1 263 525	623 228	1 257 445	616 117	1 249 975	609 070
c	929 755	438 808	943 514	444 025	957 082	448 955	968 467	452 808
Zachodniopomorskie a	1 115 412	539 463	1 115 847	537 314	1 114 593	533 529	1 112 013	529 243
b	777 446	382 409	773 864	378 739	769 448	374 064	766 454	370 174
c	337 966	157 054	341 983	158 575	345 145	159 465	345 559	159 069

Ź r ó d ł o: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

S o u r c e: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 11. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM MOBILNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII

MOBILITY AGE POPULATION BY VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
P O L S K A a	15 267 391	7 535 834	15 290 005	7 545 918	15 321 522	7 557 494	15 334 099	7 562 081
P O L A N D b	9 371 825	4 692 316	9 348 881	4 676 980	9 330 530	4 663 369	9 301 426	4 645 546
c	5 895 566	2 843 518	5 941 124	2 868 938	5 990 992	2 894 125	6 032 673	2 916 535
Dolnośląskie a	1 144 389	565 727	1 145 202	565 972	1 146 710	566 464	1 147 375	566 550
b	804 835	401 485	802 263	399 868	799 496	398 247	796 472	396 539
c	339 554	164 242	342 939	166 104	347 214	168 217	350 903	170 011
Kujawsko-pomorskie a	828 604	411 120	830 502	411 628	832 119	412 008	832 365	411 843
b	504 838	254 633	503 514	253 444	501 643	252 068	499 084	250 429
c	323 766	156 487	326 988	158 184	330 476	159 940	333 281	161 414
Lubelskie a	852 066	414 899	853 496	415 698	854 785	415 873	853 993	415 201
b	413 673	207 208	412 000	206 140	410 277	204 855	407 701	203 247
c	438 393	207 691	441 496	209 558	444 508	211 018	446 292	211 954
Lubuskie a	406 809	200 565	407 240	200 620	407 833	200 688	408 159	200 697
b	258 917	129 116	258 416	128 908	257 651	128 381	256 795	127 803
c	147 892	71 449	148 824	71 712	150 182	72 307	151 364	72 894
Łódzkie a	979 875	483 391	979 152	482 893	978 606	482 294	976 658	481 028
b	635 088	318 630	631 535	316 493	628 362	314 531	623 845	311 641
c	344 787	164 761	347 617	166 400	350 244	167 763	352 813	169 387
Małopolskie a	1 342 377	663 849	1 347 211	666 094	1 354 340	669 955	1 359 374	672 591
b	666 630	334 199	664 410	332 656	666 787	333 886	666 501	333 673
c	675 747	329 650	682 801	333 438	687 553	336 069	692 873	338 918
Mazowieckie a	2 060 121	1 023 283	2 069 050	1 028 215	2 079 752	1 034 150	2 090 132	1 040 612
b	1 347 397	682 178	1 349 512	683 292	1 352 282	685 297	1 354 894	687 444
c	712 724	341 105	719 538	344 923	727 470	348 853	735 238	353 168

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 11. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM MOBILNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

MOBILITY AGE POPULATION BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
Opolskie a	424 682	211 314	421 960	209 975	420 831	209 141	418 207	207 772
b	221 417	110 911	219 789	110 023	218 347	109 043	216 600	108 114
c	203 265	100 403	202 171	99 952	202 484	100 098	201 607	99 658
Podkarpackie..... a	856 371	419 861	860 408	421 879	864 540	423 453	867 189	424 713
b	350 056	175 034	353 765	176 587	355 008	176 805	357 060	177 417
c	506 315	244 827	506 643	245 292	509 532	246 648	510 129	247 296
Podlaskie..... a	477 281	233 101	477 518	232 955	477 482	232 804	477 116	232 565
b	297 941	149 640	297 425	148 964	298 780	149 317	298 565	149 037
c	179 340	83 461	180 093	83 991	178 702	83 487	178 551	83 528
Pomorskie a	897 327	444 871	901 160	446 761	906 276	449 297	909 892	450 702
b	592 080	296 534	591 695	296 256	592 023	296 417	591 099	295 718
c	305 247	148 337	309 465	150 505	314 253	152 880	318 793	154 984
Śląskie..... a	1 863 124	923 398	1 855 815	919 428	1 849 568	915 458	1 840 683	910 143
b	1 457 104	723 325	1 448 089	718 502	1 439 286	713 308	1 428 381	707 004
c	406 020	200 073	407 726	200 926	410 282	202 150	412 302	203 139
Świętokrzyskie..... a	490 553	237 938	490 981	238 205	491 645	238 379	491 069	238 148
b	224 873	111 151	223 421	110 234	221 806	109 359	219 516	108 073
c	265 680	126 787	267 560	127 971	269 839	129 020	271 553	130 075
Warmińsko-mazurskie..... a	579 381	283 815	579 945	283 979	579 785	283 422	579 691	283 033
b	347 940	174 393	347 608	173 913	346 436	172 821	344 845	171 744
c	231 441	109 422	232 337	110 066	233 349	110 601	234 846	111 289
Wielkopolskie a	1 390 641	687 489	1 396 296	690 146	1 402 569	692 700	1 406 965	694 659
b	786 781	394 135	784 611	392 625	782 159	390 642	779 482	388 974
c	603 860	293 354	611 685	297 521	620 410	302 058	627 483	305 685
Zachodniopomorskie..... a	673 790	331 213	674 069	331 470	674 681	331 408	675 231	331 824
b	462 255	229 744	460 828	229 075	460 187	228 392	460 586	228 689
c	211 535	101 469	213 241	102 395	214 494	103 016	214 645	103 135

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 12. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM NIEMOBILNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII

NON-MOBILITY AGE POPULATION BY VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
POLSKA a	9 277 863	4 371 777	9 300 470	4 337 274	9 302 921	4 290 234	9 281 149	4 226 430
POLAND b	6 010 519	2 936 046	5 978 538	2 889 468	5 935 346	2 835 175	5 874 147	2 768 129
c	3 267 344	1 435 731	3 321 932	1 447 806	3 367 575	1 455 059	3 407 002	1 458 301

Tabl. 12. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM NIEMOBILNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NON-MOBILITY AGE POPULATION BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – ogółem <i>grand total</i> b – miasta <i>urban areas</i> c – wieś <i>rural areas</i>	2007		2008		2009		2010	
	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
Dolnośląskie..... a	753 759	359 495	751 409	353 584	746 771	346 328	740 473	337 907
b	546 150	267 351	540 777	261 151	533 796	253 860	525 475	245 679
c	207 609	92 144	210 632	92 433	212 975	92 468	214 998	92 228
Kujawsko-pomorskie..... a	505 670	240 005	506 418	237 866	506 308	234 540	504 846	230 561
b	324 564	159 951	322 330	157 129	319 620	153 551	316 072	149 597
c	181 106	80 054	184 088	80 737	186 688	80 989	188 774	80 964
Lubelskie..... a	504 408	235 875	505 995	234 355	506 376	232 556	505 230	229 644
b	255 103	127 591	254 251	125 942	252 590	124 100	250 518	121 705
c	249 305	108 284	251 744	108 413	253 786	108 456	254 712	107 939
Lubuskie..... a	256 875	121 424	257 182	119 930	256 729	117 882	255 834	115 715
b	170 462	83 168	169 167	81 257	167 735	79 303	165 940	77 221
c	86 413	38 256	88 015	38 673	88 994	38 579	89 894	38 494
Łódzkie..... a	654 568	310 686	650 462	305 252	646 250	299 894	639 569	293 261
b	448 005	221 647	442 284	216 348	436 371	211 013	428 407	204 782
c	206 563	89 039	208 178	88 904	209 879	88 881	211 162	88 479
Małopolskie..... a	734 311	341 742	740 363	341 594	745 046	340 960	748 661	339 489
b	393 262	191 713	391 394	189 015	390 332	186 754	387 371	183 317
c	341 049	150 029	348 969	152 579	354 714	154 206	361 290	156 172
Mazowieckie..... a	1 249 284	593 620	1 250 465	588 048	1 249 255	581 568	1 244 254	572 217
b	845 125	416 965	839 475	409 869	832 383	401 991	822 476	392 032
c	404 159	176 655	410 990	178 179	416 872	179 577	421 778	180 185
Opolskie..... a	253 469	118 133	255 657	118 069	257 036	117 304	258 220	116 197
b	140 951	68 223	140 534	67 233	139 743	65 997	138 635	64 456
c	112 518	49 910	115 123	50 836	117 293	51 307	119 585	51 741
Podkarpackie..... a	466 644	215 921	472 761	216 565	477 090	216 585	480 462	216 212
b	213 658	105 027	216 476	105 400	217 196	104 888	217 626	103 958
c	252 986	110 894	256 285	111 165	259 894	111 697	262 836	112 254
Podlaskie..... a	270 470	126 245	273 861	126 967	276 614	127 190	278 535	126 873
b	171 327	84 803	173 213	85 243	175 935	85 818	176 981	85 518
c	99 143	41 442	100 648	41 724	100 679	41 372	101 554	41 355
Pomorskie..... a	531 228	250 931	532 333	248 620	533 247	245 744	532 706	241 817
b	372 838	180 683	369 737	177 047	366 557	172 980	362 334	168 137
c	158 390	70 248	162 596	71 573	166 690	72 764	170 372	73 680
Śląskie..... a	1 188 451	561 102	1 187 615	556 990	1 184 935	551 099	1 179 902	542 290
b	955 228	455 643	950 660	450 189	944 007	443 267	935 385	433 935
c	233 223	105 459	236 955	106 801	240 928	107 832	244 517	108 355
Świętokrzyskie..... a	314 838	144 789	315 469	143 502	315 280	142 051	313 607	139 493
b	157 879	77 470	156 709	76 052	155 236	74 613	152 745	72 523
c	156 959	67 319	158 760	67 450	160 044	67 438	160 862	66 970

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 12. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM NIEMOBILNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

NON-MOBILITY AGE POPULATION BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
Warmińsko-mazurskie..... a	344 804	163 121	347 959	162 981	350 114	162 040	350 591	160 116
b	219 209	108 162	219 581	107 326	219 298	105 893	217 821	103 688
c	125 595	54 959	128 378	55 655	130 816	56 147	132 770	56 428
Wielkopolskie a	807 462	380 438	810 743	377 107	811 958	372 372	811 477	367 219
b	481 567	234 984	478 914	230 603	475 286	225 475	470 493	220 096
c	325 895	145 454	331 829	146 504	336 672	146 897	340 984	147 123
Zachodniopomorskie..... a	441 622	208 250	441 778	205 844	439 912	202 121	436 782	197 419
b	315 191	152 665	313 036	149 664	309 261	145 672	305 868	141 485
c	126 431	55 585	128 742	56 180	130 651	56 449	130 914	55 934

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 13. LUDNOŚĆ W WIEKU POPRODUKCYJNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII

POST-WORKING AGE POPULATION BY VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
POLSKA a	6 082 457	4 146 160	6 195 732	4 255 530	6 311 615	4 367 185	6 444 633	4 491 098
POLAND b	3 795 988	2 620 397	3 895 183	2 708 618	3 997 800	2 799 929	4 111 533	2 899 411
c	2 286 469	1 525 763	2 300 549	1 546 912	2 313 815	1 567 256	2 333 100	1 591 687
Dolnośląskie..... a	460 342	320 237	469 431	330 116	479 106	340 156	490 627	351 536
b	342 505	238 411	350 496	246 594	358 734	254 840	368 269	264 019
c	117 837	81 826	118 935	83 522	120 372	85 316	122 358	87 517
Kujawsko-pomorskie..... a	310 095	212 433	317 276	219 165	324 259	226 219	331 902	233 734
b	201 328	139 570	207 059	144 718	212 693	150 077	218 540	155 664
c	108 767	72 863	110 217	74 447	111 566	76 142	113 362	78 070
Lubelskie..... a	365 971	248 874	369 955	253 613	374 212	258 198	380 230	263 723
b	150 844	104 743	155 600	108 848	160 720	113 046	167 033	118 058
c	215 127	144 131	214 355	144 765	213 492	145 152	213 197	145 665
Lubuskie..... a	142 291	98 787	145 894	102 505	149 708	106 449	153 981	110 445
b	94 143	65 686	97 266	68 735	100 291	71 733	103 641	74 708
c	48 148	33 101	48 628	33 770	49 417	34 716	50 340	35 737

Tabl. 13. LUDNOŚĆ W WIEKU POPRODUKCYJNYM WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

POST-WORKING AGE POPULATION BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – ogółem <i>grand total</i> b – miasta <i>urban areas</i> c – wieś <i>rural areas</i>	2007		2008		2009		2010	
	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
Łódzkie..... a	458 032	320 158	464 735	327 304	470 282	333 569	477 566	340 787
b	293 581	209 744	299 833	215 769	305 424	221 339	312 297	227 461
c	164 451	110 414	164 902	111 535	164 858	112 230	165 269	113 326
Małopolskie..... a	520 449	351 424	529 122	359 056	538 977	367 051	550 098	375 808
b	274 173	188 097	280 747	193 426	288 996	199 774	297 375	206 131
c	246 276	163 327	248 375	165 630	249 981	167 277	252 723	169 677
Mazowieckie..... a	890 240	606 064	904 435	620 141	917 882	633 258	934 731	648 836
b	587 487	405 739	600 053	417 173	612 859	428 498	627 654	441 281
c	302 753	200 325	304 382	202 968	305 023	204 760	307 077	207 555
Opolskie..... a	169 658	114 122	172 399	116 692	175 758	119 888	178 916	123 138
b	87 818	60 220	90 232	62 350	93 051	64 747	95 839	67 225
c	81 840	53 902	82 167	54 342	82 707	55 141	83 077	55 913
Podkarpackie..... a	320 234	214 885	325 045	219 838	330 688	224 865	336 867	230 111
b	123 962	84 389	129 183	88 628	133 842	92 344	139 790	96 983
c	196 272	130 496	195 862	131 210	196 846	132 521	197 077	133 128
Podlaskie..... a	202 583	134 191	204 991	136 819	206 921	139 245	209 335	141 854
b	102 466	70 370	105 327	72 901	109 562	76 381	113 028	79 251
c	100 117	63 821	99 664	63 918	97 359	62 864	96 307	62 603
Pomorskie..... a	320 122	216 124	329 056	223 802	337 695	231 883	347 146	240 815
b	238 657	162 411	245 906	168 516	252 633	174 678	260 203	181 602
c	81 465	53 713	83 150	55 286	85 062	57 205	86 943	59 213
Śląskie..... a	766 829	517 006	783 152	529 819	800 129	543 883	818 276	560 438
b	604 299	409 640	618 625	420 774	633 520	432 881	649 362	446 924
c	162 530	107 366	164 527	109 045	166 609	111 002	168 914	113 514
Świętokrzyskie..... a	222 147	150 185	224 784	153 270	227 824	156 387	231 517	159 867
b	96 646	66 363	99 451	68 917	102 263	71 334	105 589	74 010
c	125 501	83 822	125 333	84 353	125 561	85 053	125 928	85 857
Warmińsko-mazurskie..... a	197 684	135 698	201 848	139 804	206 036	144 199	211 216	149 247
b	122 185	84 911	125 762	88 277	129 367	91 750	133 555	95 614
c	75 499	50 787	76 086	51 527	76 669	52 449	77 661	53 633
Wielkopolskie..... a	488 627	335 746	500 048	347 157	511 447	358 619	524 095	370 325
b	294 846	205 306	303 061	213 025	311 294	220 913	320 038	228 661
c	193 781	130 440	196 987	134 132	200 153	137 706	204 057	141 664
Zachodniopomorskie..... a	247 153	170 226	253 561	176 429	260 691	183 316	268 130	190 434
b	181 048	124 797	186 582	129 967	192 551	135 594	199 320	141 819
c	66 105	45 429	66 979	46 462	68 140	47 722	68 810	48 615

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 14. PŁODNOŚĆ KOBIET WEDŁUG WOJEWÓDZTW¹
 FEMALE FERTILITY BY VOIVODSHIP¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
POLSKA POLAND	39,79	42,90	43,59	43,49
Dolnośląskie.....	37,75	41,37	41,84	41,87
Kujawsko-pomorskie.....	40,90	44,00	44,02	43,50
Lubelskie.....	40,18	42,82	43,11	42,89
Lubuskie.....	41,21	43,83	44,87	43,10
Łódzkie.....	37,72	40,87	42,27	41,89
Małopolskie.....	40,48	43,88	44,51	44,33
Mazowieckie.....	42,34	45,29	46,36	47,22
Opolskie.....	31,06	34,02	34,85	34,85
Podkarpackie.....	38,25	40,66	41,12	40,65
Podlaskie.....	36,47	39,23	40,40	39,87
Pomorskie.....	44,73	48,46	48,57	47,97
Śląskie.....	36,48	39,69	41,02	41,55
Świętokrzyskie.....	37,79	40,62	41,09	40,61
Warmińsko-mazurskie.....	41,80	44,19	45,21	43,60
Wielkopolskie.....	43,26	46,73	46,95	47,25
Zachodniopomorskie.....	39,65	42,69	42,39	41,60

¹ Urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku 15-49 lat.

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 5P, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

¹ Live births per 1000 women aged 15-49.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 5P, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 15. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII

VITAL STATISTICS BY VOIVODSHIP

As of 31 XII

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – miasta c – wieś	2007			2008		
		urodzenia żywe live births	zgony deaths	przyrost naturalny natural increase	urodzenia żywe live births	zgony deaths	przyrost naturalny natural increase
1	P O L S K A a	387 873	377 226	10 647	414 499	379 399	35 100
2	b	225 638	226 495	-857	241 288	228 650	12 638
3	c	162 235	150 731	11 504	173 211	150 749	22 462
4	Dolnośląskie..... a	27 591	29 815	-2 224	29 847	30 465	-618
5	b	18 686	21 237	-2 551	20 459	21 629	-1 170
6	c	8 905	8 578	327	9 388	8 836	552
7	Kujawsko-pomorskie..... a	21 814	20 327	1 487	23 253	20 027	3 226
8	b	12 110	12 491	-381	12 853	12 534	319
9	c	9 704	7 836	1 868	10 400	7 493	2 907
10	Lubelskie..... a	21 795	23 323	-1 528	23 009	23 428	-419
11	b	9 667	8 713	954	10 078	8 651	1 427
12	c	12 128	14 610	-2 482	12 931	14 777	-1 846
13	Lubuskie..... a	10 796	9 452	1 344	11 351	9 572	1 779
14	b	6 552	5 903	649	6 894	5 965	929
15	c	4 244	3 549	695	4 457	3 607	850
16	Łódzkie..... a	23 869	32 000	-8 131	25 512	31 498	-5 986
17	b	14 586	20 312	-5 726	15 509	20 110	-4 601
18	c	9 283	11 688	-2 405	10 003	11 388	-1 385
19	Małopolskie..... a	34 071	29 430	4 641	36 852	29 727	7 125
20	b	15 342	14 903	439	16 593	14 919	1 674
21	c	18 729	14 527	4 202	20 259	14 808	5 451
22	Mazowieckie..... a	55 140	52 840	2 300	58 714	53 248	5 466
23	b	35 440	32 604	2 836	38 040	33 571	4 469
24	c	19 700	20 236	-536	20 674	19 677	997
25	Opolskie..... a	8 493	9 622	-1 129	9 177	9 809	-632
26	b	4 519	4 853	-334	4 786	5 027	-241
27	c	3 974	4 769	-795	4 391	4 782	-391
28	Podkarpackie..... a	20 967	17 910	3 057	22 224	18 225	3 999
29	b	7 918	6 447	1 471	8 516	6 780	1 736
30	c	13 049	11 463	1 586	13 708	11 445	2 263
31	Podlaskie..... a	11 196	11 742	-546	11 945	11 641	304
32	b	6 500	5 493	1 007	6 914	5 557	1 357
33	c	4 696	6 249	-1 553	5 031	6 084	-1 053
34	Pomorskie..... a	25 474	19 566	5 908	27 430	19 574	7 856
35	b	15 365	13 963	1 402	16 461	13 799	2 662
36	c	10 109	5 603	4 506	10 969	5 775	5 194
37	Śląskie..... a	43 858	47 736	-3 878	46 994	48 016	-1 022
38	b	34 097	37 725	-3 628	36 471	37 890	-1 419
39	c	9 761	10 011	-250	10 523	10 126	397
40	Świętokrzyskie..... a	11 971	13 709	-1 738	12 736	13 891	-1 155
41	b	4 923	5 558	-635	5 330	5 680	-350
42	c	7 048	8 151	-1 103	7 406	8 211	-805
43	Warmińsko-mazurskie..... a	15 616	12 920	2 696	16 339	12 811	3 528
44	b	8 493	7 550	943	8 987	7 508	1 479
45	c	7 123	5 370	1 753	7 352	5 303	2 049
46	Wielkopolskie..... a	38 114	31 017	7 097	40 925	31 146	9 779
47	b	20 261	17 689	2 572	21 452	17 784	3 668
48	c	17 853	13 328	4 525	19 473	13 362	6 111
49	Zachodniopomorskie..... a	17 108	15 817	1 291	18 191	16 321	1 870
50	b	11 179	11 054	125	11 945	11 246	699
51	c	5 929	4 763	1 166	6 246	5 075	1 171

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. bilansowa, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Balance Table, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

2009			2010			SPECIFICATION a – grand total b – urban areas c – rural areas	No.
urodzenia żywe live births	zgony deaths	przyrost naturalny natural increase	urodzenia żywe live births	zgony deaths	przyrost naturalny natural increase		
417 589	384 940	32 649	413 300	378 478	34 822	a P O L A N D	1
246 429	231 772	14 657	241 920	227 452	14 468	b	2
171 160	153 168	17 992	171 380	151 026	20 354	c	3
29 826	30 872	-1 046	29 549	29 721	-172	a <i>Dolnośląskie</i>	4
20 267	21 966	-1 699	20 100	21 082	-982	b	5
9 559	8 906	653	9 449	8 639	810	c	6
23 059	20 389	2 670	22 596	20 453	2 143	a <i>Kujawsko-pomorskie</i>	7
13 184	12 626	558	12 741	12 647	94	b	8
9 875	7 763	2 112	9 855	7 806	2 049	c	9
22 964	23 703	-739	22 635	23 037	-402	a <i>Lubelskie</i>	10
10 647	9 011	1 636	10 279	8 834	1 445	b	11
12 317	14 692	-2 375	12 356	14 203	-1 847	c	12
11 499	9 780	1 719	10 939	9 488	1 451	a <i>Lubuskie</i>	13
7 086	6 263	823	6 646	5 905	741	b	14
4 413	3 517	896	4 293	3 583	710	c	15
26 052	31 916	-5 864	25 526	31 221	-5 695	a <i>Łódzkie</i>	16
16 109	20 293	-4 184	15 735	19 722	-3 987	b	17
9 943	11 623	-1 680	9 791	11 499	-1 708	c	18
37 286	29 840	7 446	37 049	29 633	7 416	a <i>Małopolskie</i>	19
17 336	15 091	2 245	17 057	14 914	2 143	b	20
19 950	14 749	5 201	19 992	14 719	5 273	c	21
59 841	54 630	5 211	60 756	53 389	7 367	a <i>Mazowieckie</i>	22
38 428	33 708	4 720	38 989	32 968	6 021	b	23
21 413	20 922	491	21 767	20 421	1 346	c	24
9 280	9 718	-438	9 163	9 882	-719	a <i>Opolskie</i>	25
4 862	4 872	-10	4 765	5 046	-281	b	26
4 418	4 846	-428	4 398	4 836	-438	c	27
22 368	18 675	3 693	21 990	18 288	3 702	a <i>Podkarpackie</i>	28
8 817	7 088	1 729	8 576	6 825	1 751	b	29
13 551	11 587	1 964	13 414	11 463	1 951	c	30
12 202	12 165	37	11 928	11 814	114	a <i>Podlaskie</i>	31
7 305	5 836	1 469	7 133	5 735	1 398	b	32
4 897	6 329	-1 432	4 795	6 079	-1 284	c	33
27 343	19 656	7 687	26 890	19 319	7 571	a <i>Pomorskie</i>	34
16 678	13 822	2 856	16 242	13 603	2 639	b	35
10 665	5 834	4 831	10 648	5 716	4 932	c	36
47 860	48 573	-713	47 814	47 719	95	a <i>Śląskie</i>	37
37 078	38 365	-1 287	36 739	37 556	-817	b	38
10 782	10 208	574	11 075	10 163	912	c	39
12 741	13 797	-1 056	12 445	14 006	-1 561	a <i>Świętokrzyskie</i>	40
5 452	5 633	-181	5 323	5 607	-284	b	41
7 289	8 164	-875	7 122	8 399	-1 277	c	42
16 538	13 187	3 351	15 771	12 942	2 829	a <i>Warmińsko-mazurskie</i>	43
9 443	7 718	1 725	8 688	7 662	1 026	b	44
7 095	5 469	1 626	7 083	5 280	1 803	c	45
40 882	31 668	9 214	40 909	31 037	9 872	a <i>Wielkopolskie</i>	46
22 171	18 044	4 127	21 715	17 908	3 807	b	47
18 711	13 624	5 087	19 194	13 129	6 065	c	48
17 848	16 371	1 477	17 340	16 529	811	a <i>Zachodniopomorskie</i>	49
11 566	11 436	130	11 192	11 438	-246	b	50
6 282	4 935	1 347	6 148	5 091	1 057	c	51

Tabl. 16. WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
REPRODUCTION RATES OF POPULATION BY VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – miasta c – wieś	2007			2008		
		współczynnik dzietności ogólnej <i>total fertility rate</i>	współczynnik reprodukcji brutto gross <i>reproduction rate</i>	współczynnik dynamiki demograficznej <i>demographic dynamics rate</i>	współczynnik dzietności ogólnej <i>total fertility rate</i>	współczynnik reprodukcji brutto gross <i>reproduction rate</i>	współczynnik dynamiki demograficznej <i>demographic dynamics rate</i>
1	P O L S K A a	1,3062	0,6349	1,0282	1,3900	0,6759	1,0925
2	b	1,2163	0,5914	0,9962	1,3000	0,6333	1,0553
3	c	1,4487	0,7039	1,0763	1,5275	0,7407	1,1490
4	Dolnośląskie a	1,2218	0,5956	0,9254	1,3164	0,6370	0,9797
5	b	1,1623	0,5636	0,8799	1,2741	0,6186	0,9459
6	c	1,3570	0,6690	1,0381	1,4084	0,6763	1,0625
7	Kujawsko-pomorskie a	1,3477	0,6570	1,0732	1,4328	0,7036	1,1611
8	b	1,2189	0,5958	0,9695	1,2989	0,6423	1,0255
9	c	1,5464	0,7514	1,2384	1,6357	0,7963	1,3880
10	Lubelskie a	1,3430	0,6551	0,9345	1,4120	0,6923	0,9821
11	b	1,2105	0,5963	1,1095	1,2622	0,6237	1,1650
12	c	1,4683	0,7106	0,8301	1,5490	0,7549	0,8751
13	Lubuskie a	1,3335	0,6482	1,1422	1,3997	0,6881	1,1859
14	b	1,2574	0,6191	1,1099	1,3248	0,6547	1,1557
15	c	1,4614	0,6962	1,1958	1,5227	0,7424	1,2357
16	Łódzkie a	1,2430	0,6059	0,7459	1,3311	0,6476	0,8100
17	b	1,1516	0,5607	0,7181	1,2305	0,6034	0,7712
18	c	1,4182	0,6925	0,7942	1,5179	0,7295	0,8784
19	Małopolskie..... a	1,3216	0,6423	1,1577	1,4172	0,6941	1,2397
20	b	1,1794	0,5690	1,0295	1,2699	0,6194	1,1122
21	c	1,4641	0,7159	1,2893	1,5595	0,7663	1,3681
22	Mazowieckie a	1,3585	0,6584	1,0435	1,4341	0,6868	1,1027
23	b	1,2777	0,6216	1,0870	1,3629	0,6557	1,1331
24	c	1,5034	0,7238	0,9735	1,5479	0,7351	1,0507
25	Opolskie..... a	1,0420	0,5046	0,8827	1,1322	0,5550	0,9356
26	b	1,0532	0,5132	0,9312	1,1275	0,5560	0,9521
27	c	1,0285	0,4946	0,8333	1,1360	0,5534	0,9182
28	Podkarpackie..... a	1,2753	0,6201	1,1707	1,3408	0,6515	1,2194
29	b	1,1600	0,5673	1,2282	1,2265	0,5962	1,2560
30	c	1,3599	0,6590	1,1384	1,4241	0,6918	1,1977
31	Podlaskie a	1,2528	0,6115	0,9535	1,3273	0,6365	1,0261
32	b	1,1366	0,5554	1,1833	1,2015	0,5832	1,2442
33	c	1,4566	0,7100	0,7515	1,5436	0,7278	0,8269
34	Pomorskie..... a	1,4552	0,7041	1,3020	1,5578	0,7521	1,4013
35	b	1,3069	0,6306	1,1004	1,4004	0,6706	1,1929
36	c	1,7300	0,8406	1,8042	1,8356	0,8970	1,8994
37	Śląskie a	1,2107	0,5871	0,9188	1,2983	0,6356	0,9787
38	b	1,1975	0,5792	0,9038	1,2862	0,6303	0,9625
39	c	1,2632	0,6182	0,9750	1,3455	0,6562	1,0392
40	Świętokrzyskie..... a	1,2540	0,6113	0,8732	1,3305	0,6503	0,9169
41	b	1,1018	0,5280	0,8858	1,1962	0,5813	0,9384
42	c	1,3858	0,6836	0,8647	1,4434	0,7085	0,9020
43	Warmińsko-mazurskie a	1,3980	0,6753	1,2087	1,4573	0,7034	1,2754
44	b	1,2526	0,6105	1,1249	1,3251	0,6370	1,1970
45	c	1,6094	0,7691	1,3264	1,6393	0,7951	1,3864
46	Wielkopolskie..... a	1,3934	0,6758	1,2288	1,4876	0,7215	1,3140
47	b	1,2866	0,6273	1,1454	1,3625	0,6652	1,2063
48	c	1,5314	0,7383	1,3395	1,6448	0,7920	1,4573
49	Zachodniopomorskie a	1,3006	0,6401	1,0816	1,3810	0,6848	1,1146
50	b	1,2295	0,6006	1,0113	1,3135	0,6474	1,0622
51	c	1,4381	0,7177	1,2448	1,5014	0,7529	1,2307

Ź r ó d ł o: Baza Demografia GUS, Tabl. 5P, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

S o u r c e: CSO Demography Database, Tabl. 5P, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

2009			2010			SPECIFICATION a – grand total b – urban areas c – rural areas	No.
współczynnik dzietności ogólnej <i>total fertility rate</i>	współczynnik reprodukcji brutto gross <i>reproduction rate</i>	współczynnik dynamiki demograficznej <i>demographic dynamics rate</i>	współczynnik dzietności ogólnej <i>total fertility rate</i>	współczynnik reprodukcji brutto gross <i>reproduction rate</i>	współczynnik dynamiki demograficznej <i>demographic dynamics rate</i>		
1,3975	0,6783	1,0848	1,3822	0,6651	1,0920	a POLAND	1
1,3296	0,6450	1,0632	1,3090	0,6311	1,0636	b	2
1,4956	0,7265	1,1175	1,4858	0,7130	1,1348	c	3
1,3162	0,6477	0,9661	1,3039	0,6275	0,9942	a <i>Dolnośląskie</i>	4
1,2664	0,6195	0,9227	1,2595	0,6070	0,9534	b	5
1,4236	0,7094	1,0733	1,3954	0,6694	1,0938	c	6
1,4190	0,6951	1,1310	1,3923	0,6723	1,1048	a <i>Kujawsko-pomorskie</i>	7
1,3386	0,6602	1,0442	1,3007	0,6299	1,0074	b	8
1,5355	0,7453	1,2721	1,5211	0,7319	1,2625	c	9
1,4055	0,6860	0,9688	1,3844	0,6673	0,9825	a <i>Lubelskie</i>	10
1,3324	0,6499	1,1816	1,2901	0,6249	1,1636	b	11
1,4676	0,7167	0,8383	1,4641	0,7029	0,8700	c	12
1,4192	0,6915	1,1758	1,3496	0,6519	1,1529	a <i>Lubuskie</i>	13
1,3643	0,6648	1,1314	1,2825	0,6192	1,1255	b	14
1,5033	0,7324	1,2548	1,4521	0,7018	1,1982	c	15
1,3629	0,6615	0,8163	1,3404	0,6560	0,8176	a <i>Łódzkie</i>	16
1,2862	0,6247	0,7938	1,2694	0,6212	0,7978	b	17
1,4975	0,7261	0,8555	1,4598	0,7143	0,8515	c	18
1,4258	0,6884	1,2495	1,4079	0,6772	1,2503	a <i>Małopolskie</i>	19
1,3188	0,6404	1,1488	1,2932	0,6231	1,1437	b	20
1,5239	0,7321	1,3526	1,5102	0,7254	1,3582	c	21
1,4538	0,7099	1,0954	1,4706	0,6969	1,1380	a <i>Mazowieckie</i>	22
1,3710	0,6650	1,1400	1,3894	0,6610	1,1826	b	23
1,5840	0,7826	1,0235	1,5933	0,7498	1,0659	c	24
1,1468	0,5413	0,9549	1,1353	0,5155	0,9272	a <i>Opolskie</i>	25
1,1516	0,5415	0,9979	1,1358	0,5184	0,9443	b	26
1,1376	0,5392	0,9117	1,1299	0,5102	0,9094	c	27
1,3400	0,6501	1,1978	1,3117	0,6370	1,2024	a <i>Podkarpackie</i>	28
1,2594	0,6098	1,2439	1,2112	0,5832	1,2566	b	29
1,3976	0,6790	1,1695	1,3821	0,6750	1,1702	c	30
1,3461	0,6523	1,0030	1,3127	0,6060	1,0096	a <i>Podlaskie</i>	31
1,2549	0,6085	1,2517	1,2220	0,5797	1,2438	b	32
1,5003	0,7264	0,7737	1,4663	0,6489	0,7888	c	33
1,5475	0,7458	1,3911	1,5176	0,7278	1,3919	a <i>Pomorskie</i>	34
1,4250	0,6874	1,2066	1,3889	0,6645	1,1940	b	35
1,7540	0,8440	1,8281	1,7234	0,8293	1,8628	c	36
1,3259	0,6452	0,9853	1,3300	0,6483	1,0020	a <i>Śląskie</i>	37
1,3146	0,6405	0,9665	1,3129	0,6424	0,9782	b	38
1,3681	0,6629	1,0562	1,3929	0,6706	1,0897	c	39
1,3283	0,6430	0,9235	1,3016	0,6258	0,8885	a <i>Świętokrzyskie</i>	40
1,2288	0,5923	0,9679	1,2122	0,5741	0,9493	b	41
1,4076	0,6836	0,8928	1,3713	0,6666	0,8480	c	42
1,4745	0,7084	1,2541	1,4056	0,6840	1,2186	a <i>Warmińsko-mazurskie</i>	43
1,3946	0,6647	1,2235	1,2897	0,6309	1,1339	b	44
1,5746	0,7643	1,2973	1,5576	0,7532	1,3415	c	45
1,4808	0,7129	1,2910	1,4820	0,7200	1,3181	a <i>Wielkopolskie</i>	46
1,4153	0,6811	1,2287	1,3953	0,6786	1,2126	b	47
1,5573	0,7501	1,3734	1,5822	0,7678	1,4620	c	48
1,3598	0,6571	1,0902	1,3230	0,6377	1,0491	a <i>Zachodniopomorskie</i>	49
1,2804	0,6194	1,0114	1,2399	0,5927	0,9785	b	50
1,5013	0,7241	1,2729	1,4755	0,7219	1,2076	c	51

Tabl 17. MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG WOJEWÓDZTWA POPRZEDNIEGO
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY PREVIOUS AND PRESENT

Lp.	WOJEWÓDZTWA OBECNEGO ZAMIESZKANIA	Ogółem Total	Województwa poprzedniego zamieszkania							
			Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie	Opolskie
2007										
1	OGÓŁEM	511 254	39 220	29 956	32 758	15 908	30 096	33 219	69 498	12 569
2	Dolnośląskie	39 567	30 701	285	433	953	618	405	642	1 252
3	Kujawsko-pomorskie....	28 492	236	22 998	176	117	314	107	754	47
4	Lubelskie.....	27 615	177	145	23 204	76	152	203	1 522	67
5	Lubuskie.....	15 429	1 101	145	91	11 402	93	112	175	60
6	Łódzkie.....	28 443	455	316	331	117	22 425	166	1 491	190
7	Małopolskie.....	36 542	540	160	560	138	375	26 508	689	268
8	Mazowieckie	84 444	1 284	1 378	5 134	449	2 912	1 094	58 350	348
9	Opolskie.....	11 824	867	53	100	68	212	162	107	8 697
10	Podkarpackie	25 306	296	42	727	56	94	950	315	86
11	Podlaskie	14 006	96	57	150	24	81	52	812	17
12	Pomorskie.....	36 844	348	1 514	420	163	310	195	992	100
13	Śląskie	49 957	772	309	498	215	949	2 335	691	1 002
14	Świętokrzyskie	13 936	174	44	201	40	260	463	675	63
15	Warmińsko-mazurskie..	20 417	180	485	170	86	144	83	1 197	30
16	Wielkopolskie.....	53 461	1 531	1 597	316	1 366	910	226	663	235
17	Zachodniopomorskie ...	24 971	462	428	247	638	247	158	423	107
2008										
18	OGÓŁEM	405 474	32 939	24 445	24 305	13 224	22 694	26 070	53 680	10 626
19	Dolnośląskie	33 465	25 987	214	333	855	571	345	571	997
20	Kujawsko-pomorskie....	23 386	180	18 679	150	95	257	109	720	32
21	Lubelskie.....	20 187	171	96	16 696	69	158	201	1 128	62
22	Lubuskie.....	13 005	833	122	86	9 572	93	69	147	58
23	Łódzkie.....	21 351	353	252	222	112	16 392	147	1 204	170
24	Małopolskie.....	28 871	466	158	529	115	291	20 415	580	222
25	Mazowieckie	64 799	939	1 212	4 005	299	2 306	974	44 189	271
26	Opolskie.....	10 187	784	41	55	48	167	136	92	7 557
27	Podkarpackie	17 717	199	68	570	43	96	826	303	66
28	Podlaskie	11 018	96	57	137	26	52	48	704	19
29	Pomorskie.....	29 640	260	1 214	349	133	257	176	836	90
30	Śląskie	41 836	724	292	405	187	800	1 815	687	763
31	Świętokrzyskie	10 474	160	34	192	33	175	410	571	39
32	Warmińsko-mazurskie..	16 950	136	367	121	43	117	60	1 060	31
33	Wielkopolskie.....	42 104	1 246	1 279	260	994	756	186	510	192
34	Zachodniopomorskie ...	20 484	405	360	195	600	206	153	378	57

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

I OBECNEGO MIEJSCA ZAMIESZKANIA
VOIVODSHIP OF RESIDENCE

Voivodships of previous residence								VOIVODSHIPS OF PRESENT RESIDENCE	No.
Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie		
27 475	16 188	34 258	53 535	16 565	23 158	50 335	26 516	TOTAL	1
413	163	288	1 128	278	183	1 330	495	Dolnośląskie	2
85	108	936	399	52	717	985	461	Kujawsko-pomorskie	3
643	159	136	493	258	143	93	144	Lubelskie	4
52	60	129	302	40	112	854	701	Lubuskie	5
155	107	189	1 032	359	172	663	275	Łódzkie	6
1 877	116	223	3 335	1 098	159	243	253	Małopolskie	7
1 255	2 264	1 323	1 899	2 066	2 406	1 087	1 195	Mazowieckie	8
89	30	51	1 023	87	50	131	97	Opolskie	9
21 194	72	107	670	403	84	82	128	Podkarpackie	10
73	11 495	130	175	28	682	57	77	Podlaskie	11
181	325	28 029	531	160	1 993	497	1 086	Pomorskie	12
649	162	280	40 195	887	312	360	341	Śląskie	13
408	27	75	774	10 530	48	66	88	Świętokrzyskie	14
81	876	816	348	89	15 484	178	170	Warmińsko-mazurskie	15
188	143	603	784	146	370	42 849	1 534	Wielkopolskie	16
132	81	943	447	84	243	860	19 471	Zachodniopomorskie	17
19 256	12 458	27 489	44 753	12 490	19 310	40 100	21 635	TOTAL	18
330	114	216	974	252	171	1 064	471	Dolnośląskie	19
66	75	796	315	59	633	841	379	Kujawsko-pomorskie	20
489	100	103	346	197	130	106	135	Lubelskie	21
59	35	122	236	46	86	757	684	Lubuskie	22
104	87	137	865	304	177	561	264	Łódzkie	23
1 522	111	201	2 827	903	132	183	216	Małopolskie	24
900	1 796	1 102	1 605	1 642	1 887	828	844	Mazowieckie	25
84	25	39	927	41	24	98	69	Opolskie	26
14 363	41	60	489	352	68	91	82	Podkarpackie	27
55	8 794	99	160	30	611	52	78	Podlaskie	28
146	256	22 255	447	125	1 737	433	926	Pomorskie	29
495	128	256	33 757	657	260	338	272	Śląskie	30
320	18	47	655	7 621	43	76	80	Świętokrzyskie	31
58	696	764	270	60	12 910	116	141	Warmińsko-mazurskie	32
147	103	500	540	118	276	33 823	1 174	Wielkopolskie	33
118	79	792	340	83	165	733	15 820	Zachodniopomorskie	34

Tabl 17. MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG WOJEWÓDZTWA POPRZEDNIEGO
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY PREVIOUS AND PRESENT

Lp.	WOJEWÓDZTWA OBECNEGO ZAMIESZKANIA	Ogółem <i>Total</i>	Województwa poprzedniego zamieszkania							
			Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie	Opolskie
2009										
1	OGÓŁEM	403 837	32 322	23 996	24 304	13 052	22 939	27 095	52 466	10 744
2	Dolnośląskie	33 453	25 678	235	382	891	579	332	502	1 139
3	Kujawsko-pomorskie.....	22 681	193	18 144	113	124	251	65	642	46
4	Lubelskie.....	20 067	151	78	16 662	66	145	164	1 139	52
5	Lubuskie	12 602	849	110	83	9 332	104	78	162	61
6	Łódzkie	21 567	332	274	230	94	16 695	180	1 166	201
7	Małopolskie.....	30 738	406	143	571	107	329	21 705	617	254
8	Mazowieckie	63 937	842	1 182	4 017	329	2 291	908	43 544	296
9	Opolskie.....	10 128	776	52	83	78	171	111	96	7 334
10	Podkarpackie.....	17 616	224	49	561	39	78	706	296	56
11	Podlaskie	10 973	68	54	126	24	58	53	659	13
12	Pomorskie.....	29 509	296	1 294	348	125	249	177	825	59
13	Śląskie	42 458	639	249	385	165	717	1 825	603	918
14	Świętokrzyskie.....	10 718	125	44	188	34	209	401	504	42
15	Warmińsko-mazurskie..	15 491	119	340	107	44	115	90	890	38
16	Wielkopolskie.....	42 023	1 203	1 344	230	1 106	714	171	455	170
17	Zachodniopomorskie ...	19 876	421	404	218	494	234	129	366	65
2010										
18	OGÓŁEM	422 621	34 269	24 372	25 517	13 255	24 329	28 168	56 928	11 099
19	Dolnośląskie	35 848	27 290	224	433	900	673	398	608	1 257
20	Kujawsko-pomorskie.....	22 929	197	18 322	115	113	244	64	670	37
21	Lubelskie.....	20 650	176	73	17 218	66	128	163	1 131	43
22	Lubuskie	12 781	918	106	83	9 528	101	66	172	65
23	Łódzkie	22 572	364	252	218	75	17 680	171	1 275	172
24	Małopolskie.....	31 841	467	152	620	132	327	22 448	602	251
25	Mazowieckie	69 615	943	1 313	4 536	372	2 533	956	47 437	281
26	Opolskie.....	10 428	780	43	65	61	215	148	109	7 551
27	Podkarpackie.....	18 579	231	63	620	39	100	769	311	64
28	Podlaskie	11 731	102	66	124	28	61	59	705	23
29	Pomorskie.....	30 661	306	1 304	326	157	265	163	880	68
30	Śląskie	44 185	670	248	399	186	767	2 023	610	919
31	Świętokrzyskie.....	11 044	144	52	179	17	213	368	535	55
32	Warmińsko-mazurskie..	16 772	136	372	124	37	115	75	992	27
33	Wielkopolskie.....	42 363	1 197	1 428	248	1 061	691	166	488	194
34	Zachodniopomorskie ...	20 622	348	354	209	483	216	131	403	92

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 2, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 2, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

I OBECNEGO MIEJSCA ZAMIESZKANIA (dok.)
VOIVODSHIP OF RESIDENCE (cont.)

Voivodships of previous residence								VOIVODSHIPS OF PRESENT RESIDENCE	No.
Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie		
19 602	12 625	26 927	45 621	12 902	18 205	40 171	20 866	TOTAL	1
368	140	225	1 077	249	201	1 057	398	Dolnośląskie	2
74	93	745	354	56	528	852	401	Kujawsko-pomorskie	3
503	106	91	367	212	106	92	133	Lubelskie	4
56	23	104	217	41	76	693	613	Lubuskie	5
111	115	130	811	288	172	558	210	Łódzkie	6
1 804	145	197	2 943	984	128	203	202	Małopolskie	7
974	1 832	994	1 511	1 640	1 874	886	817	Mazowieckie	8
51	26	47	961	72	56	148	66	Opolskie	9
14 396	49	73	498	354	70	74	93	Podkarpackie	10
40	8 864	113	151	24	612	51	63	Podlaskie	11
109	297	22 134	426	137	1 743	409	881	Pomorskie	12
501	110	263	34 532	643	264	337	307	Śląskie	13
291	29	55	640	7 953	61	67	75	Świętokrzyskie	14
68	639	610	231	40	11 895	113	152	Warmińsko-mazurskie	15
151	94	405	558	132	266	33 933	1 091	Wielkopolskie	16
105	63	741	344	77	153	698	15 364	Zachodniopomorskie	17
20 552	13 347	27 912	47 379	13 611	19 493	40 657	21 733	TOTAL	18
400	115	209	1 179	296	205	1 227	434	Dolnośląskie	19
82	95	790	341	60	541	883	375	Kujawsko-pomorskie	20
453	123	129	394	222	136	81	114	Lubelskie	21
62	8	96	204	47	85	617	623	Lubuskie	22
125	100	160	751	330	177	529	193	Łódzkie	23
1 874	114	186	3 002	1 111	136	233	186	Małopolskie	24
1 078	1 963	1 018	1 534	1 725	1 989	945	992	Mazowieckie	25
74	18	52	978	72	45	144	73	Opolskie	26
15 044	51	69	574	389	70	86	99	Podkarpackie	27
58	9 469	97	127	42	653	57	60	Podlaskie	28
128	292	22 943	442	155	1 834	465	933	Pomorskie	29
508	122	249	35 961	664	234	334	291	Śląskie	30
351	38	56	646	8 199	68	51	72	Świętokrzyskie	31
67	657	686	321	54	12 847	118	144	Warmińsko-mazurskie	32
133	112	415	581	141	277	34 120	1 111	Wielkopolskie	33
115	70	757	344	104	196	767	16 033	Zachodniopomorskie	34

Tabl. 18. MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG WOJEWÓDZTW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
a – napływ <i>inflow</i>				
b – odpływ <i>outflow</i>				
c – saldo migracji <i>net migration</i>				
POLSKA POLAND..... a=b	511 254	405 474	403 837	422 621
Dolnośląskie..... a	39 567	33 465	33 453	35 848
b	39 220	32 939	32 322	34 269
c	347	526	1 131	1 579
Kujawsko-pomorskie..... a	28 492	23 386	22 681	22 929
b	29 956	24 445	23 996	24 372
c	-1 464	-1 059	-1 315	-1 443
Lubelskie..... a	27 615	20 187	20 067	20 650
b	32 758	24 305	24 304	25 517
c	-5 143	-4 118	-4 237	-4 867
Lubuskie..... a	15 429	13 005	12 602	12 781
b	15 908	13 224	13 052	13 255
c	-479	-219	-450	-474
Łódzkie..... a	28 443	21 351	21 567	22 572
b	30 096	22 694	22 939	24 329
c	-1 653	-1 343	-1 372	-1 757
Małopolskie..... a	36 542	28 871	30 738	31 841
b	33 219	26 070	27 095	28 168
c	3 323	2 801	3 643	3 673
Mazowieckie..... a	84 444	64 799	63 937	69 615
b	69 498	53 680	52 466	56 928
c	14 946	11 119	11 471	12 687
Opolskie..... a	11 824	10 187	10 128	10 428
b	12 569	10 626	10 744	11 099
c	-745	-439	-616	-671
Podkarpackie..... a	25 306	17 717	17 616	18 579
b	27 475	19 256	19 602	20 552
c	-2 169	-1 539	-1 986	-1 973
Podlaskie..... a	14 006	11 018	10 973	11 731
b	16 188	12 458	12 625	13 347
c	-2 182	-1 440	-1 652	-1 616
Pomorskie..... a	36 844	29 640	29 509	30 661
b	34 258	27 489	26 927	27 912
c	2 586	2 151	2 582	2 749
Śląskie..... a	49 957	41 836	42 458	44 185
b	53 535	44 753	45 621	47 379
c	-3 578	-2 917	-3 163	-3 194
Świętokrzyskie..... a	13 936	10 474	10 718	11 044
b	16 565	12 490	12 902	13 611
c	-2 629	-2 016	-2 184	-2 567
Warmińsko-mazurskie..... a	20 417	16 950	15 491	16 772
b	23 158	19 310	18 205	19 493
c	-2 741	-2 360	-2 714	-2 721
Wielkopolskie..... a	53 461	42 104	42 023	42 363
b	50 335	40 100	40 171	40 657
c	3 126	2 004	1 852	1 706
Zachodniopomorskie..... a	24 971	20 484	19 876	20 622
b	26 516	21 635	20 866	21 733
c	-1 545	-1 151	-990	-1 111

Ź r ó d ł o: Baza Demografia GUS, Tabl. 1, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

S o u r c e: CSO Demography Database, Tabl. 1, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 19. MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG GRUP WIEKU¹
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY AGE GROUPS¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – wewnątrz województw <i>within a voivodship</i>					
c – między województwami <i>between voivodships</i>					
Wiek przedprodukcyjny	a	116 469	95 670	95 150	99 586
<i>Pre-working age</i>	b	95 235	77 598	93 272	81 201
	c	21 234	18 072	17 381	18 385
Wiek produkcyjny	a	364 705	288 104	288 350	300 300
<i>Working age</i>	b	276 350	216 005	216 048	224 842
	c	88 355	72 099	72 302	75 458
Wiek mobilny	a	298 972	239 652	243 525	251 969
<i>Mobility age</i>	b	225 023	179 035	181 490	187 300
	c	73 949	60 617	62 035	64 669
Wiek niemobilny	a	65 733	48 452	44 825	48 331
<i>Non-mobility age</i>	b	51 327	36 970	34 558	37 542
	c	14 406	11 482	10 267	10 789
Wiek poprodukcyjny	a	30 080	21 700	19 337	22 735
<i>Post-working age</i>	b	21 947	15 227	14 348	16 047
	c	8 133	6 473	5 989	6 688

¹ Patrz słownik pojęć.

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 4, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

¹ See glossary.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 4, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 20. MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem <i>total</i>					
b – mężczyźni <i>males</i>					
c – kobiety <i>females</i>					
OGÓŁEM	a	511 254	405 474	403 837	422 621
GRAND TOTAL	b	241 033	185 437	183 062	194 036
	c	270 221	220 037	220 775	228 585
Wewnątrz województw	a	393 532	308 830	308 165	322 090
<i>Within a voivodship</i>	b	186 249	141 030	139 812	148 169
	c	207 283	167 800	168 353	173 921
Między województwami	a	117 722	96 644	95 672	100 531
<i>Between voivodships</i>	b	54 784	44 407	43 250	45 867
	c	62 938	52 237	52 422	54 664

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 1, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 1, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 21. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – napływ <i>inflow</i>					
b – odpływ <i>outflow</i>					
c – saldo migracji <i>net migration</i>					
M. st. Warszawa	a	22 663	17 658	16 828	18 738
	b	16 981	14 092	13 471	15 246
	c	5 682	3 566	3 357	3 492
Białystok	a	2 666	2 240	2 170	2 451
	b	3 235	2 544	2 615	2 804
	c	-569	-304	-445	-353
Bielsko-Biała.....	a	1 518	1 269	1 222	1 298
	b	1 969	1 622	1 697	1 840
	c	-451	-353	-475	-542
Bydgoszcz.....	a	2 772	2 380	2 389	2 637
	b	4 753	3 989	3 924	3 793
	c	-1 981	-1 609	-1 535	-1 156
Bytom	a	1 473	1 263	1 120	1 281
	b	2 138	1 723	1 889	2 006
	c	-665	-460	-769	-725
Chorzów	a	1 503	1 349	1 302	1 408
	b	1 336	1 217	1 235	1 439
	c	167	132	67	-31
Częstochowa.....	a	1 387	1 228	1 216	1 328
	b	2 582	2 094	2 036	2 048
	c	-1 195	-866	-820	-720
Dąbrowa Górnicza.....	a	1 279	1 105	1 042	1 185
	b	1 629	1 421	1 360	1 385
	c	-350	-316	-318	-200
Elbląg	a	952	784	722	835
	b	1 248	1 096	970	1 154
	c	-296	-312	-248	-319
Gdańsk.....	a	4 884	4 260	4 045	4 463
	b	5 589	4 295	4 282	4 575
	c	-705	-35	-237	-112
Gdynia	a	3 365	2 643	2 403	2 764
	b	4 532	3 436	3 446	3 440
	c	-1 167	-793	-1 043	-676
Gliwice.....	a	1 506	1 253	1 314	1 360
	b	2 321	1 815	1 805	1 977
	c	-815	-562	-491	-617
Gorzów Wielkopolski.....	a	1 306	1 218	1 124	1 157
	b	1 591	1 364	1 333	1 379
	c	-285	-146	-209	-222
Kalisz.....	a	816	663	610	677
	b	1 108	890	1 016	940
	c	-292	-227	-406	-263
Katowice.....	a	2 793	2 485	2 420	2 678
	b	4 043	3 279	3 337	3 625
	c	-1 250	-794	-917	-947

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 21. MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (cd.)
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – napływ	<i>inflow</i>				
b – odpływ	<i>outflow</i>				
c – saldo migracji	<i>net migration</i>				
Kielce.....	a	1 453	1 257	1 310	1 362
	b	2 625	1 993	2 138	2 433
	c	-1 172	-736	-828	-1 071
Koszalin.....	a	1 231	1 189	1 046	1 244
	b	1 546	1 237	1 126	1 280
	c	-315	-48	-80	-36
Kraków	a	7 051	5 611	6 338	6 771
	b	6 784	5 835	6 177	6 661
	c	267	-224	161	110
Legnica.....	a	820	743	728	775
	b	1 188	1 071	967	1 046
	c	-368	-328	-239	-271
Lublin.....	a	3 275	2 514	2 563	2 450
	b	4 647	3 310	3 344	3 724
	c	-1 372	-796	-781	-1 274
Łódź.....	a	4 431	3 593	3 553	3 852
	b	6 247	5 086	4 941	5 415
	c	-1 816	-1 493	-1 388	-1 563
Olsztyn	a	2 570	2 139	1 960	1 861
	b	2 414	2 141	2 089	2 190
	c	156	-2	-129	-329
Opole.....	a	1 174	1 123	1 101	1 289
	b	1 727	1 440	1 452	1 385
	c	-553	-317	-351	-96
Płock.....	a	1 252	950	939	921
	b	1 843	1 439	1 344	1 507
	c	-591	-489	-405	-586
Poznań	a	6 983	5 015	5 125	5 234
	b	9 735	7 915	7 729	7 919
	c	-2 752	-2 900	-2 604	-2 685
Radom.....	a	1 276	1 063	996	1 069
	b	2 370	1 991	2 020	2 098
	c	-1 094	-928	-1 024	-1 029
Ruda Śląska	a	1 016	824	879	1 041
	b	1 281	1 166	1 337	1 278
	c	-265	-342	-458	-237
Rybnik	a	1 144	953	1 001	981
	b	1 445	1 268	1 195	1 335
	c	-301	-315	-194	-354
Rzeszów	a	2 890	1 653	1 615	2 030
	b	2 316	1 712	1 688	1 833
	c	574	-59	-73	197
Sosnowiec.....	a	1 556	1 487	1 350	1 553
	b	2 855	2 314	2 382	2 488
	c	-1 299	-827	-1 032	-935

Tabl. 21. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W MIASTACH LICZĄCYCH W 2010 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN TOWNS WITH 100 THOUS. AND MORE INHABITANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – napływ	<i>inflow</i>				
b – odpływ	<i>outflow</i>				
c – saldo migracji	<i>net migration</i>				
Szczecin.....	a	3 885	3 287	3 171	3 398
	b	4 555	3 961	3 631	3 862
	c	-670	-674	-460	-464
Tarnów.....	a	793	711	733	691
	b	1 317	1 014	973	1 068
	c	-524	-303	-240	-377
Toruń.....	a	2 119	1 765	1 732	1 794
	b	2 868	2 458	2 275	2 395
	c	-749	-693	-543	-601
Tychy.....	a	937	800	920	1 002
	b	1 653	1 394	1 291	1 419
	c	-716	-594	-371	-417
Wałbrzych.....	a	656	541	515	541
	b	1 309	1 125	1 041	1 063
	c	-653	-584	-526	-522
Wrocław.....	a	736	698	599	695
	b	1 356	1 081	1 073	1 106
	c	-620	-383	-474	-411
Wrocław.....	a	6 638	5 849	6 206	6 782
	b	6 798	5 820	5 809	6 498
	c	-160	29	397	284
Zabrze.....	a	1 277	1 053	1 069	991
	b	1 693	1 538	1 561	1 709
	c	-416	-485	-492	-718
Zielona Góra.....	a	1 492	1 265	1 362	1 451
	b	1 750	1 343	1 395	1 377
	c	-258	-78	-33	74

Źródło: Baza Demografia GUS, Tabl. 45, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, Tabl. 45, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 22. **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KONTYNETÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY CONTINENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem	<i>total</i>				
b – miasta	<i>urban areas</i>				
c – wieś	<i>rural areas</i>				
OGÓŁEM GRAND TOTAL.....			EMIGRACJA EMIGRATION		
	a	35 480	30 140	18 620	17 360
	b	24 779	21 052	13 866	13 185
	c	10 701	9 088	4 754	4 175
mężczyźni	<i>males.....</i>	20 874	16 162	8 411	7 975
	a	20 874	16 162	8 411	7 975
	b	14 353	11 028	6 197	6 057
	c	6 521	5 134	2 214	1 918
kobiety	<i>females.....</i>	14 606	13 978	10 209	9 385
	a	14 606	13 978	10 209	9 385
	b	10 426	10 024	7 669	7 128
	c	4 180	3 954	2 540	2 257

4.1. DEMOGRAFIA DEMOGRAPHY

Tabl. 22. MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KONTYNETÓW (dok.)

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY CONTINENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem total					
b – miasta urban areas					
c – wieś rural areas					
EMIGRACJA (dok.) EMIGRATION (cont.)					
EUROPA EUROPE.....	a	31 163	25 710	15 726	14 651
	b	21 457	17 636	11 574	10 897
	c	9 706	8 074	4 152	3 754
AZJA ASIA	a	76	74	61	94
	b	65	67	60	87
	c	11	7	1	7
AMERYKA PÓŁNOCNA I ŚRODKOWA.....	a	3 912	4 010	2 539	2 392
NORTH AND CENTRAL AMERICA	b	2 967	3 049	1 981	2 001
	c	945	961	558	391
AMERYKA POŁUDNIOWA.....	a	16	23	12	15
SOUTH AMERICA	b	16	22	10	13
	c	0	1	2	2
AFRYKA AFRICA.....	a	41	58	36	32
	b	32	54	29	29
	c	9	4	7	3
OCEANIA OCEANIA.....	a	264	261	244	175
	b	235	220	210	157
	c	29	41	34	18
Kraj nieustalony.....	a	8	4	2	1
Unknown country	b	7	4	2	1
	c	1	–	–	–
IMIGRACJA IMMIGRATION					
OGÓŁEM GRAND TOTAL.....	a	14 995	15 275	17 424	15 246
	b	10 601	10 936	12 378	11 012
	c	4 394	4 339	5 046	4 234
mężczyźni males.....	a	8 503	8 984	11 145	9 011
	b	5 808	6 222	7 549	6 322
	c	2 695	2 762	3 596	2 689
kobiety females.....	a	6 492	6 291	6 279	6 235
	b	4 793	4 714	4 829	4 690
	c	1 699	1 577	1 450	1 545
EUROPA EUROPE.....	a	12 040	12 324	14 369	12 463
	b	8 431	8 837	10 107	8 953
	c	3 609	3 487	4 262	3 510
AZJA ASIA	a	379	360	485	402
	b	332	273	416	350
	c	47	87	69	52
AMERYKA PÓŁNOCNA I ŚRODKOWA.....	a	2 245	2 259	2 210	1 972
NORTH AND CENTRAL AMERICA	b	1 565	1 549	1 554	1 356
	c	680	710	656	616
AMERYKA POŁUDNIOWA.....	a	28	38	28	51
SOUTH AMERICA	b	22	30	26	43
	c	6	8	2	8
AFRYKA AFRICA.....	a	121	117	153	187
	b	102	98	133	167
	c	19	19	20	20
OCEANIA OCEANIA.....	a	173	176	176	163
	b	142	148	139	137
	c	31	28	37	26
Kraj nieustalony.....	a	9	1	3	8
Unknown country	b	7	1	3	6
	c	2	–	–	2

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.2. ZDROWIE HEALTHTabl. 23. PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE a – mężczyźni b – kobiety	2007				2008			
	przeciętna liczba lat dalszego trwania życia osób w wieku lat							
	0	30	45	60	0	30	45	60
POLSKA POLAND a	71,0	42,4	28,8	17,7	71,3	42,6	29,1	17,9
b	79,7	50,6	36,1	22,9	80,0	50,8	36,3	23,1
Dolnośląskie..... a	70,4	41,9	28,5	17,5	70,4	41,9	28,5	17,4
b	79,0	49,9	35,6	22,6	79,0	50,1	35,7	22,6
Kujawsko-pomorskie..... a	70,4	41,9	28,4	17,2	71,0	42,4	28,9	17,6
b	79,1	50,0	35,6	22,6	79,6	50,3	35,8	22,8
Lubelskie..... a	70,2	41,6	28,3	17,3	70,2	41,9	28,6	17,6
b	80,2	51,0	36,6	23,1	80,5	51,4	36,9	23,3
Lubuskie..... a	70,3	41,8	28,4	17,1	70,5	42,0	28,3	17,2
b	78,9	49,9	35,5	22,4	79,3	50,2	35,9	22,8
Łódzkie..... a	68,7	40,0	27,0	16,8	69,1	40,6	27,5	17,1
b	78,7	49,5	35,3	22,4	78,9	49,7	35,4	22,5
Małopolskie..... a	72,5	43,7	29,9	18,3	72,9	44,0	30,2	18,5
b	80,7	51,5	36,8	23,4	80,9	51,6	37,0	23,5
Mazowieckie..... a	71,3	42,7	29,3	18,3	71,7	43,1	29,6	18,5
b	80,4	51,2	36,7	23,5	80,6	51,3	36,8	23,5
Opolskie..... a	72,1	43,4	29,3	17,6	71,9	43,5	29,6	17,9
b	80,0	50,7	36,2	22,8	80,0	50,9	36,3	22,9
Podkarpackie..... a	72,9	44,2	30,3	18,4	73,1	44,2	30,4	18,6
b	80,9	51,7	37,1	23,5	81,3	52,1	37,5	23,8
Podlaskie..... a	71,5	43,0	29,6	18,6	72,0	43,4	29,8	18,4
b	80,9	51,9	37,4	23,9	81,4	52,2	37,7	24,1
Pomorskie..... a	71,6	42,9	29,2	17,9	72,1	43,4	29,7	18,2
b	79,6	50,4	35,9	22,9	79,9	50,7	36,2	23,0
Śląskie..... a	70,7	42,0	28,4	17,3	70,9	42,2	28,7	17,7
b	78,8	49,6	35,3	22,3	78,9	49,8	35,4	22,4
Świętokrzyskie..... a	71,0	42,3	29,0	17,8	71,2	42,4	29,0	18,0
b	80,6	51,4	36,8	23,4	80,7	51,5	37,0	23,6
Warmińsko-mazurskie..... a	70,0	41,4	28,1	17,2	70,6	42,0	28,7	17,5
b	79,9	50,5	36,1	23,0	79,8	50,6	36,1	23,0
Wielkopolskie..... a	71,4	42,8	29,1	17,7	71,8	43,1	29,3	17,9
b	79,5	50,3	35,9	22,6	79,9	50,7	36,2	22,9
Zachodniopomorskie..... a	70,6	42,2	28,6	17,3	70,6	42,0	28,6	17,4
b	79,2	50,2	35,8	22,6	79,6	50,4	35,9	22,8

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.2. ZDROWIE HEALTH

2009				2010				SPECIFICATION a – males b – females
<i>life expectancy at age specified</i>								
0	30	45	60	0	30	45	60	
71,5	42,9	29,3	17,9	72,1	43,3	29,7	18,3	a POLAND
80,1	50,9	36,4	23,2	80,6	51,3	36,8	23,5	b
70,9	42,4	28,8	17,5	71,7	43,0	29,3	18,0	a <i>Dolnośląskie</i>
79,4	50,2	35,8	22,6	80,2	51,0	36,5	23,2	b
71,4	42,8	29,1	17,6	71,4	42,8	29,1	17,7	a <i>Kujawsko-pomorskie</i>
79,5	50,3	35,9	22,8	79,8	50,5	36,1	22,9	b
70,8	42,3	28,8	17,6	71,2	42,7	29,3	18,0	a <i>Lubelskie</i>
80,5	51,3	36,8	23,3	81,0	51,7	37,2	23,7	b
70,7	42,1	28,5	17,1	71,5	42,9	29,2	18,0	a <i>Lubuskie</i>
79,5	50,4	35,9	22,8	80,1	50,8	36,3	23,1	b
69,2	40,7	27,6	17,1	70,1	41,3	28,0	17,4	a <i>Łódzkie</i>
78,9	49,8	35,5	22,5	79,4	50,1	35,8	22,8	b
73,1	44,2	30,4	18,7	73,5	44,9	30,9	19,0	a <i>Małopolskie</i>
81,1	51,8	37,2	23,7	81,4	52,1	37,5	23,9	b
71,8	43,2	29,7	18,4	72,6	43,8	30,2	18,9	a <i>Mazowieckie</i>
80,4	51,3	36,8	23,5	81,0	51,8	37,2	23,9	b
72,7	43,7	29,7	17,8	73,0	44,1	30,1	18,1	a <i>Opolskie</i>
80,5	51,2	36,7	23,3	80,4	51,1	36,5	23,1	b
73,2	44,3	30,4	18,6	73,7	44,9	31,0	19,0	a <i>Podkarpackie</i>
81,1	51,9	37,3	23,7	81,8	52,5	37,8	24,0	b
71,9	43,3	29,8	18,3	72,5	43,8	30,2	18,7	a <i>Podlaskie</i>
81,5	52,1	37,6	24,1	81,9	52,6	38,0	24,4	b
72,5	43,7	29,9	18,4	73,0	44,2	30,3	18,6	a <i>Pomorskie</i>
80,1	50,9	36,4	23,2	80,8	51,4	36,9	23,6	b
71,0	42,4	28,8	17,6	71,6	42,9	29,3	18,0	a <i>Śląskie</i>
79,1	49,9	35,5	22,5	79,7	50,4	35,9	22,8	b
71,7	42,9	29,4	18,0	71,8	43,2	29,7	18,2	a <i>Świętokrzyskie</i>
81,1	51,7	37,2	23,8	80,9	51,8	37,3	23,8	b
70,7	42,2	28,8	17,3	71,3	42,5	29,1	17,8	a <i>Warmińsko-mazurskie</i>
79,8	50,7	36,2	23,0	80,4	51,1	36,6	23,4	b
72,0	43,2	29,4	18,0	72,5	43,6	29,8	18,1	a <i>Wielkopolskie</i>
79,9	50,7	36,3	23,0	80,5	51,2	36,7	23,2	b
71,0	42,6	28,9	17,5	71,3	42,6	28,9	17,5	a <i>Zachodniopomorskie</i>
79,5	50,5	36,1	23,0	80,1	50,8	36,3	23,1	b

Tabl. 24. OSOBY W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG SAMOCENY STANU ZDROWIA
PERSONS AGED 16 AND MORE BY SELF-RATED OF HEALTH CONDITION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007			2008		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
	w %					
OSOBY OCENIAJĄCE SWÓJ STAN ZDROWIA:						
Bardzo dobrze	15,7	18,1	13,5	17,4	19,9	15,1
w wieku:						
16-29 lat.....	40,0	42,5	37,4	43,1	45,1	41,0
30-44.....	15,1	16,8	13,3	18,3	20,6	16,0
45-59.....	3,8	4,6	3,0	4,2	5,0	3,5
60-74.....	0,9	1,4	0,6	1,3	2,1	0,6
75 lat i więcej.....	0,6	1,0	0,4	1,0	1,0	1,0
Miasta.....	16,4	19,4	13,9	17,7	20,8	15,0
Wieś.....	14,5	16,1	13,0	16,8	18,5	15,2
Dobrze	41,2	42,9	39,7	40,3	41,3	39,5
w wieku:						
16-29 lat.....	50,5	47,9	53,2	47,9	45,0	50,8
30-44.....	60,1	60,4	59,7	58,4	56,9	60,0
45-59.....	38,2	39,2	37,2	39,1	40,3	38,0
60-74.....	13,9	16,5	12,0	14,5	16,3	13,2
75 lat i więcej.....	7,1	9,3	6,1	6,9	8,9	5,9
Miasta.....	41,5	43,0	40,1	40,3	40,8	39,8
Wieś.....	40,9	42,7	39,1	40,4	42,1	38,8
Tak sobie, ani dobrze ani źle	26,3	24,4	28,1	25,9	24,3	27,4
w wieku:						
16-29 lat.....	7,2	6,7	7,8	6,8	6,9	6,6
30-44.....	19,5	17,2	21,9	18,1	17,1	19,1
45-59.....	39,3	37,1	41,3	39,2	36,4	41,7
60-74.....	46,0	45,8	46,2	45,9	45,5	46,3
75 lat i więcej.....	33,0	38,5	30,3	33,7	37,8	31,7
Miasta.....	26,3	23,9	28,5	26,4	24,5	28,0
Wieś.....	26,2	25,1	27,3	25,2	23,9	26,4
Źle	13,7	12,1	15,1	13,4	12,1	14,6
w wieku:						
16-29 lat.....	1,9	2,4	1,4	1,9	2,4	1,3
30-44.....	4,6	4,6	4,6	4,6	4,7	4,5
45-59.....	16,2	16,5	15,9	15,0	15,5	14,5
60-74.....	32,3	30,3	33,7	31,5	30,1	32,4
75 lat i więcej.....	43,2	37,5	45,9	43,6	39,5	45,6
Miasta.....	12,6	11,3	13,8	12,6	11,4	13,6
Wieś.....	15,4	13,4	17,3	14,7	13,0	16,3
Bardzo źle	3,1	2,5	3,6	3,0	2,5	3,4
w wieku:						
16-29 lat.....	0,4	0,4	0,3	0,4	0,5	0,3
30-44.....	0,7	0,9	0,5	0,5	0,7	0,4
45-59.....	2,6	2,6	2,6	2,5	2,7	2,3
60-74.....	6,8	6,0	7,4	6,8	5,9	7,5
75 lat i więcej.....	16,1	13,6	17,3	14,8	12,8	15,8
Miasta.....	3,1	2,4	3,8	3,0	2,5	3,5
Wieś.....	3,0	2,7	3,3	2,9	2,5	3,2

Źródło: badanie EU-SILC – Europejskie Badanie Warunków Życia Ludności.

Source: survey EU-SILC – The European Union Statistics on Income and Living Conditions.

4.2. ZDROWIE HEALTH

2009			2010			SPECIFICATION
ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	
<i>in %</i>						
PERSONS ASSESSING THEIR HEALTH CONDITION:						
17,3	19,9	15,1	18,0	20,4	16,0	Very good
<i>aged:</i>						
45,3	47,8	42,9	47,1	49,4	44,9	16-29
19,9	22,5	17,4	21,0	22,7	19,4	30-44
4,4	5,0	3,8	5,0	5,9	4,3	45-59
1,1	1,5	0,8	1,0	1,6	0,6	60-74
0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,5	75 and more
17,6	20,2	15,5	18,3	20,5	16,5	Urban areas
17,0	19,5	14,5	17,6	20,2	15,1	Rural areas
39,0	40,3	37,9	39,9	41,1	38,9	Good
<i>aged:</i>						
45,3	42,1	48,3	44,5	41,7	47,1	16-29
57,4	55,6	59,1	57,5	56,3	58,6	30-44
39,2	40,7	37,9	42,1	43,0	41,3	45-59
15,2	19,8	11,9	17,7	20,7	15,4	60-74
7,2	9,2	6,3	7,7	10,4	6,4	75 and more
39,8	41,4	38,6	40,8	42,4	39,5	Urban areas
37,6	38,6	36,7	38,4	39,2	37,8	Rural areas
27,4	27,2	25,4	28,8	26,8	24,9	Neither good, nor bad
<i>aged:</i>						
6,6	7,0	7,1	6,9	6,4	6,3	16-29
19,1	18,1	16,8	19,3	17,0	15,9	30-44
41,7	39,2	36,8	41,3	37,7	35,5	45-59
46,3	48,5	46,1	50,4	49,4	47,7	60-74
31,7	34,5	40,3	31,7	35,1	38,7	75 and more
27,0	25,0	28,7	26,5	24,5	28,1	Urban areas
27,6	26,0	29,1	27,3	25,7	28,7	Rural areas
13,5	11,8	14,9	12,6	11,2	13,8	Bad
<i>aged:</i>						
2,0	2,4	1,6	1,7	2,2	1,2	16-29
4,2	4,4	3,9	4,0	4,4	3,6	30-44
14,8	14,7	14,8	13,4	13,8	13,0	45-59
28,9	26,8	30,5	26,1	24,4	27,3	60-74
43,2	37,3	46,1	42,4	36,3	45,3	75 and more
12,5	10,7	13,9	11,7	10,3	12,9	Urban areas
15,0	35,5	16,5	13,9	12,6	15,2	Rural areas
3,0	2,6	3,3	2,7	2,3	3,1	Very bad
<i>aged:</i>						
0,3	0,5	0,2	0,4	0,4	0,3	16-29
0,5	0,7	0,4	0,4	0,6	0,3	30-44
2,5	2,7	2,3	1,8	1,7	1,8	45-59
6,2	5,8	6,5	5,8	5,5	6,0	60-74
14,4	12,5	15,3	14,2	14,0	14,3	75 and more
3,1	2,7	3,4	2,7	2,4	2,9	Urban areas
2,8	2,4	3,2	2,8	2,3	3,3	Rural areas

Tabl. 25. OSOBY W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WYSTĘPOWANIA OGRANICZONEJ CODZIENNEJ AKTYWNOŚCI
PERSONS AGED 16 AND MORE BY LIMITATION OF DAILY ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – mężczyźni <i>males</i>					
c – kobiety <i>females</i>					
		w % <i>in %</i>			
OSOBY Z OGRANICZONĄ CODZIENNĄ AKTYWNOŚCIĄ: <i>PERSONS WITH LIMITATION OF DAILY ACTIVITY:</i>					
Poważną	a	6,9	6,5	7,3	7,9
Severely	b	6,3	6,2	7,2	7,5
	c	7,3	6,9	7,5	8,2
w wieku: <i>aged:</i>					
16-29 lat.....	a	1,4	1,5	1,8	1,6
	b	1,7	2,4	2,3	1,7
	c	1,0	0,7	1,4	1,5
30-44.....	a	2,3	1,9	2,4	2,8
	b	2,7	2,4	3,1	3,7
	c	1,8	1,5	1,8	1,9
45-59.....	a	6,3	5,9	6,6	6,8
	b	7,1	6,5	7,6	7,5
	c	5,5	5,4	5,7	6,2
60-74.....	a	14,1	13,8	14,1	15,2
	b	14,4	14,4	15,2	15,7
	c	13,9	13,4	13,4	14,8
75 lat i więcej <i>and more</i>	a	31,5	28,3	29,2	31,8
	b	27,8	24,7	27,3	30,8
	c	33,2	30,1	30,1	32,3
Miasta.....	a	6,7	6,6	7,3	7,7
<i>Urban areas</i>	b	6,1	6,1	7,2	7,5
	c	7,2	6,9	7,4	7,9
Wieś.....	a	7,1	6,5	7,4	8,1
<i>Rural areas</i>	b	6,8	6,3	7,2	7,6
	c	7,4	6,7	7,5	8,6
Niezbyt poważną	a	16,1	14,9	15,8	15,9
Not severely	b	14,7	13,6	14,1	14,3
	c	17,3	16,1	17,2	17,3
w wieku: <i>aged:</i>					
16-29 lat.....	a	5,0	3,8	4,2	4,5
	b	5,4	4,1	4,9	5,2
	c	4,6	3,5	3,6	3,8
30-44.....	a	8,2	6,9	7,0	8,3
	b	8,3	6,7	7,0	7,6
	c	8,1	7,1	7,0	8,9
45-59.....	a	20,1	18,6	18,9	18,4
	b	19,7	18,8	18,2	17,8
	c	20,4	18,5	19,5	18,9
60-74.....	a	32,6	30,5	31,7	30,4
	b	30,2	28,5	28,8	28,2
	c	34,4	32,0	33,8	32,1
75 lat i więcej <i>and more</i>	a	38,8	37,9	37,0	36,4
	b	35,6	36,5	33,3	33,2
	c	37,4	38,6	38,8	37,9
Miasta.....	a	15,4	14,4	14,9	15,4
<i>Urban areas</i>	b	14,1	13,0	13,1	13,7
	c	16,6	15,6	16,4	16,8
Wieś.....	a	17,1	15,8	17,2	16,8
<i>Rural areas</i>	b	15,7	14,6	15,7	15,3
	c	18,5	16,9	18,6	18,1
Bez ograniczeń	a	77,1	78,6	76,9	76,2
Not limited	b	78,9	80,2	78,6	78,1
	c	75,4	77,1	75,3	74,6
w wieku: <i>aged:</i>					
16-29 lat.....	a	93,6	94,7	93,9	93,9
	b	92,9	93,6	92,9	93,0
	c	94,3	95,8	95,0	94,7

4.2. ZDROWIE HEALTH

Tabl. 25. OSOBY W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WYSTĘPOWANIA OGRANICZONEJ CODZIENNEJ AKTYWNOŚCI (dok.)
PERSONS AGED 16 AND MORE BY LIMITATION OF DAILY ACTIVITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem total					
b – mężczyźni males					
c – kobiety females					
		w % in %			
Bez ograniczeń (dok.) Not limited (cont.)					
30-44.....	a	89,5	91,2	90,6	88,9
	b	89,0	90,9	90,0	88,7
	c	90,1	91,5	91,2	89,2
45-59.....	a	73,7	75,4	74,5	74,8
	b	73,2	74,6	74,2	74,7
	c	74,1	76,1	74,7	74,9
60-74.....	a	53,3	55,6	54,2	54,4
	b	55,3	57,1	56,0	56,1
	c	51,7	54,6	52,8	53,1
75 lat i więcej and more.....	a	31,7	33,8	33,8	31,8
	b	36,6	38,8	39,4	36,0
	c	29,4	31,3	31,1	29,8
Miasta Urban areas.....	a	77,9	79,0	77,8	76,9
	b	79,8	80,8	79,7	78,8
	c	76,2	77,5	76,2	75,3
Wieś Rural areas.....	a	75,8	77,7	75,5	75,1
	b	77,5	79,2	77,1	77,1
	c	74,1	76,4	73,9	73,3

Źródło: badanie EU-SILC – Europejskie Badanie Warunków Życia Ludności.

Source: survey EU-SILC – The European Union Statistics on Income and Living Conditions.

Tabl. 26. OSOBY W WIEKU 16 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WYSTĘPOWANIA DŁUGOTRWALYCH PROBLEMÓW
ZDROWOTNYCH
PERSONS AGED 16 AND MORE BY SUFFERING FROM LONG-STANDING HEALTH PROBLEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem total					
b – mężczyźni males					
c – kobiety females					
		w % in %			
OGÓŁEM GRAND TOTAL.....					
	a	32,0	30,9	32,6	33,5
	b	28,7	27,6	29,0	29,9
	c	35,0	33,9	35,7	36,5
w wieku: aged:					
16-29 lat.....	a	8,9	8,5	9,3	9,4
	b	9,4	9,1	9,7	9,8
	c	8,4	7,8	8,9	9,1
30-44.....	a	16,4	14,8	15,8	16,8
	b	15,6	13,9	15,0	16,3
	c	17,2	15,7	16,7	17,3
45-59.....	a	39,7	37,3	38,4	38,4
	b	37,5	35,7	36,4	36,0
	c	41,6	38,9	40,2	40,6
60-74.....	a	65,7	63,7	63,2	64,3
	b	62,8	60,1	57,9	60,5
	c	67,8	66,4	67,2	67,1
75 lat i więcej and more.....	a	77,1	78,3	76,9	78,8
	b	73,5	74,5	73,3	74,1
	c	78,9	80,2	78,6	81,1
Miasta.....	a	33,2	32,3	34,0	34,4
Urban areas	b	29,5	28,7	29,7	30,4
	c	36,4	35,5	37,4	37,6
Wieś.....	a	29,9	28,5	30,5	32,0
Rural areas	b	27,4	25,9	27,9	29,2
	c	32,4	31,0	32,9	34,7

Źródło: badanie EU-SILC – Europejskie Badanie Warunków Życia Ludności.

Source: survey EU-SILC – The European Union Statistics on Income and Living Conditions.

Tabl. 27. STYL ŻYCIA I PROFILAKTYKA OSÓB W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W 2009 R.
LIFESTYLE AND PREVENTION OF PERSONS AT THE AGE OF 15 AND MORE IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>			W wieku lat <i>At the age of</i>			
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	15-29	30-44	45-59	60 i więcej <i>60 and more</i>
	w % ogółu ludności danej płci i grupy wieku <i>in % of total population of given sex and age group</i>						
WAGA CIAŁA¹ BODY WEIGHT¹							
Niedowaga	2,9	1,3	4,3	7,9	2,0	0,9	1,1
<i>Underweight</i>							
W normie	44,8	37,4	51,0	67,8	48,6	34,2	29,4
<i>Normal</i>							
Nadwaga	36,4	44,8	29,4	20,1	37,4	43,1	44,5
<i>Overweight</i>							
Otyłość	15,9	16,6	15,2	4,2	12,0	21,8	25,0
<i>Obesity</i>							
PALENIE TYTONIU² TOBACCO SMOKING²							
Palący codziennie	23,8	30,9	17,9	18,9	28,5	32,8	13,7
<i>Daily smokers</i>							
w tym co najmniej 20 papierosów	12,3	19,4	6,5	7,1	15,9	18,7	6,6
<i>of which who smoke 20 cigarettes and more</i>							
Palący okazjonalnie	5,3	5,9	4,9	6,6	7,0	5,3	2,5
<i>Occasionally smokers</i>							
Niepalący	70,7	63,0	76,9	74,3	64,4	61,6	83,6
<i>No smokers</i>							
PICIE ALKOHOLU^{2,3} CONSUMPTION OF ALCOHOL^{2,3}							
Pijący alkohol	73,9	84,5	65,3	70,9	86,9	81,0	55,9
<i>Drinkers</i>							
Niepijący alkoholu	25,3	14,8	34,0	28,3	12,5	18,1	43,5
<i>Non-drinkers</i>							
KOBIECY, U KTÓRYCH KIEDYKOLWIEK WYKONANO BADANIE WOMEN WHO HAVE EVER HAD							
Mammograficzne	39,8	x	39,8	5,3	22,9	67,7	55,9
<i>Mammography examination</i>							
Cytologiczne	76,7	x	76,7	52,4	91,8	89,1	72,0
<i>Cervical smear test</i>							

1 Wagę ciała opracowano na podstawie wskaźnika masy ciała (BMI) obliczonego poprzez podzielenie wagi ciała (w kilogramach) przez wzrost (w metrach do kwadratu) i podano według grup: niedowaga – mniej niż 18,5, w normie – od 18,5 do 24,99, nadwaga – od 25,0 do 29,99, otyłość – 30,0 i więcej. 2 W dalszym podziale nie uwzględniono osób, które nie określiły swoich zachowań pod względem picia alkoholu i palenia tytoniu. 3 W ciągu ostatnich 12 miesięcy; liczone do momentu przeprowadzenia badania.

Źródło: EHIS – Europejskie Ankiety Badania Zdrowia.

1 Body weight was presented on the basis of body mass index (BMI), calculated by dividing the body weight in kilograms by square of the height in metres and was presented by following groups of BMI values: underweight – less than 18,5, normal – 18,5-24,99, overweight – 25,0-29,99, obesity – 30,0 and more. 2 The division does not include persons of unspecified behaviours connected with consumption of alcohol and tobacco smoking. 3 In the past 12 months to the moment this interview was carried out.

Source: EHIS – The European Health Interview Survey.

4.2. ZDROWIE HEALTH

Tabl. 28. PRACOWNICY MEDYCZNI WEDŁUG WOJEWÓDZTW¹

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL BY VOIVODSHIP¹

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				
b – na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>				
LEKARZE DOCTORS				
POLSKA POLAND a	78 229	78 086	79 015	79 337
b	20,5	20,5	20,7	20,8
Dolnośląskie..... a	5 826	5 891	5 489	5 609
b	20,2	20,5	19,1	19,5
Kujawsko-pomorskie..... a	3 891	3 748	4 113	4 118
b	18,8	18,1	19,9	19,9
Lubelskie..... a	4 816	5 102	5 139	5 148
b	22,2	23,6	23,8	23,9
Lubuskie..... a	1 685	1 736	1 768	1 789
b	16,7	17,2	17,5	17,7
Łódzkie..... a	5 919	6 082	6 129	6 116
b	23,2	23,9	24,1	24,1
Małopolskie..... a	7 099	6 952	6 992	7 180
b	21,6	21,1	21,2	21,7
Mazowieckie..... a	12 167	11 896	12 253	12 239
b	23,4	22,9	23,5	23,3
Opolskie..... a	1 763	1 798	1 873	1 782
b	17,0	17,4	18,2	17,3
Podkarpackie..... a	3 746	3 810	3 888	3 982
b	17,9	18,1	18,5	18,9
Podlaskie..... a	2 696	2 693	2 813	2 809
b	22,6	22,6	23,6	23,6
Pomorskie..... a	4 286	4 284	4 509	4 307
b	19,4	19,3	20,2	19,2
Śląskie..... a	10 471	10 180	10 405	10 345
b	22,5	21,9	22,4	22,3
Świętokrzyskie..... a	2 615	2 603	2 644	2 692
b	20,5	20,5	20,8	21,3
Warmińsko-mazurskie..... a	2 244	2 297	2 351	2 481
b	15,7	16,1	16,5	17,4
Wielkopolskie..... a	5 529	5 532	5 026	4 984
b	16,3	16,3	14,7	14,6
Zachodniopomorskie..... a	3 476	3 482	3 623	3 756
b	20,5	20,6	21,4	22,2
LEKARZE DENTYŚCI DENTISTS				
POLSKA POLAND a	12 930	12 765	11 855	12 326
b	3,4	3,3	3,1	3,2
Dolnośląskie..... a	1 030	1 131	475	706
b	3,6	3,9	1,7	3,4
Kujawsko-pomorskie..... a	615	601	637	629
b	3,0	2,9	3,1	3,0
Lubelskie..... a	1 025	1 056	988	976
b	4,7	4,9	4,6	4,5
Lubuskie..... a	413	423	436	463
b	4,1	4,2	4,3	4,6
Łódzkie..... a	980	932	770	700
b	3,8	3,7	3,0	2,8
Małopolskie..... a	1 259	1 146	1 182	1 271
b	3,8	3,5	3,6	3,8
Mazowieckie..... a	1 609	1 498	1 466	1 310
b	3,1	2,9	2,8	2,5

Tabl. 28. PRACOWNICY MEDYCZNI WEDŁUG WOJEWÓDZTW¹ (cd.)

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL BY VOIVODSHIP¹(cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				
b – na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>				
LEKARZE DENTYŚCI (dok.) DENTISTS (cont.)				
Opolskie	335	333	362	293
b	3,2	3,2	3,5	2,8
Podkarpackie	901	906	891	1000
b	4,3	4,3	4,2	4,8
Podlaskie.....	474	473	455	516
b	4,0	4,0	3,8	4,3
Pomorskie	574	587	578	691
b	2,6	2,6	2,6	3,1
Śląskie.....	1 551	1 591	1 471	1 499
b	3,3	3,4	3,2	3,2
Świętokrzyskie	344	353	377	436
b	2,7	2,8	3,0	3,4
Warmińsko-mazurskie.....	349	346	440	481
b	2,4	2,4	3,1	3,4
Wielkopolskie	638	681	499	483
b	1,9	2,0	1,5	1,4
Zachodniopomorskie.....	833	708	828	872
b	4,9	4,2	4,9	5,2
PIEŁĘGNIARKI² NURSES²				
POLSKA POLAND.....	181 895	182 778	185 893	184 748
b	47,7	47,9	48,7	48,4
Dolnośląskie.....	14 342	14 361	14 274	14 182
b	49,8	49,9	49,6	49,3
Kujawsko-pomorskie.....	9 322	9 338	9 590	9 704
b	45,1	45,2	46,3	46,9
Lubelskie	11 703	11 829	11 849	11 641
b	54,0	54,7	54,9	54,1
Lubuskie.....	4 482	4 474	4 519	4 430
b	44,4	44,3	44,7	43,8
Łódzkie.....	11 995	11 970	12 584	11 849
b	46,9	47,0	49,5	46,8
Małopolskie	15 504	15 787	16 548	16 591
b	47,3	48,0	50,2	50,1
Mazowieckie.....	25 534	25 320	25 911	25 545
b	49,2	48,7	49,6	48,7
Opolskie	4 491	4 594	5 013	4 803
b	43,3	44,5	48,6	46,7
Podkarpackie	10 575	10 846	10 926	11 074
b	50,4	51,7	52,0	52,6
Podlaskie.....	6 150	6 121	6 247	6 224
b	51,6	51,4	52,5	52,4
Pomorskie	9 341	9 336	9 463	9 089
b	42,2	42,1	42,4	40,6
Śląskie.....	25 339	25 275	25 974	25 740
b	54,4	54,4	56,0	55,5
Świętokrzyskie	6 486	6 503	6 721	6 755
b	50,8	51,1	52,9	53,4
Warmińsko-mazurskie.....	5 908	6 249	6 261	6 309
b	41,4	43,8	43,9	44,2
Wielkopolskie	13 461	13 620	12 782	13 442
b	39,7	40,1	37,5	39,3
Zachodniopomorskie.....	7 262	7 155	7 231	7 370
b	42,9	42,3	42,7	43,5

4.2. ZDROWIE HEALTH

Tabl. 28. PRACOWNICY MEDYCZNI WEDŁUG WOJEWÓDZTW¹ (cd.)

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL BY VOIVODSHIP¹ (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych in absolute numbers					
b – na 10 tys. ludności per 10 thous. population					
POŁOŻNE³ MIDWIVES³					
POLSKA POLAND	a	21 445	21 808	21 999	22 193
	b	5,6	5,7	5,8	5,8
Dolnośląskie.....	a	1 441	1 431	1 419	1 479
	b	5,0	5,0	4,9	5,1
Kujawsko-pomorskie.....	a	1 236	1 237	1 255	1 186
	b	6,0	6,0	6,1	5,7
Lubelskie.....	a	1 396	1 407	1 418	1 424
	b	6,4	6,5	6,6	6,6
Lubuskie.....	a	584	595	600	582
	b	5,8	5,9	5,9	5,8
Łódzkie.....	a	1 545	1 559	1 588	1 518
	b	6,0	6,1	6,2	6,0
Małopolskie.....	a	1 819	1 826	1 937	1 932
	b	5,5	5,6	5,9	5,8
Mazowieckie.....	a	2 739	2 820	2 814	2 882
	b	5,3	5,4	5,4	5,5
Opolskie.....	a	454	480	484	481
	b	4,4	4,6	4,7	4,7
Podkarpackie.....	a	1 505	1 521	1 510	1 520
	b	7,2	7,2	7,2	7,2
Podlaskie.....	a	830	870	854	834
	b	7,0	7,3	7,2	7,0
Pomorskie.....	a	1 075	1 106	1 097	1 030
	b	4,9	5,0	4,9	4,6
Śląskie.....	a	2 593	2 654	2 700	2 734
	b	5,6	5,7	5,8	5,9
Świętokrzyskie.....	a	728	721	743	742
	b	5,7	5,7	5,8	5,9
Warmińsko-mazurskie.....	a	779	804	792	810
	b	5,5	5,6	5,5	5,7
Wielkopolskie.....	a	1 816	1 906	1 907	2 116
	b	5,4	5,6	5,6	6,2
Zachodniopomorskie.....	a	905	871	881	923
	b	5,3	5,1	5,2	5,5
FARMACEUCI PHARMACISTS					
POLSKA POLAND	a	22 962	23 441	24 140	25 120
	b	6,0	6,1	6,3	6,6
Dolnośląskie.....	a	1 920	1 952	1 953	2 031
	b	6,7	6,8	6,8	7,1
Kujawsko-pomorskie.....	a	1 022	1 048	1 036	1 074
	b	4,9	5,1	5,0	5,2
Lubelskie.....	a	1 835	1 801	1 814	1 808
	b	8,5	8,3	8,4	8,4
Lubuskie.....	a	496	489	493	513
	b	4,9	4,8	4,9	5,1
Łódzkie.....	a	2 043	2 081	2 128	2 128
	b	8,0	8,2	8,4	8,4
Małopolskie.....	a	2 176	2 233	2 297	2 313
	b	6,6	6,8	7,0	7,0
Mazowieckie.....	a	2 900	3 124	3 541	3 850
	b	5,6	6,0	6,8	7,3

Tabl. 28. **PRACOWNICY MEDYCZNI WEDŁUG WOJEWÓDZTW¹ (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL BY VOIVODSHIP¹ (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych in absolute numbers					
b – na 10 tys. ludności per 10 thous. population					
		FARMACEUCI (dok.) PHARMACISTS (cont.)			
Opolskie	a	490	528	501	506
	b	4,7	5,1	4,9	4,9
Podkarpackie	a	1 089	1 119	1 129	1 124
	b	5,2	5,3	5,4	5,3
Podlaskie.....	a	625	641	648	702
	b	5,2	5,4	5,4	5,9
Pomorskie	a	1 581	1 568	1 540	1 628
	b	7,2	7,1	6,9	7,3
Śląskie.....	a	2 551	2 513	2 723	2 965
	b	5,5	5,4	5,9	6,4
Świętokrzyskie	a	697	770	720	747
	b	5,5	6,0	5,7	5,9
Warmińsko-mazurskie.....	a	636	681	632	639
	b	4,5	4,8	4,4	4,5
Wielkopolskie	a	2 193	2 101	2 250	2 287
	b	6,5	6,2	6,6	6,7
Zachodniopomorskie.....	a	708	792	735	805
	b	4,2	4,7	4,3	4,8

1 Pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. 2 Łącznie z pielęgniarkami z wyższym wykształceniem oraz magistrami pielęgniarstwa. 3 Łącznie z położnymi z wyższym wykształceniem oraz magistrami położnictwa.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów – łącznie z danymi GUS.

1 Working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund. 2 Including masters of nursing. 3 Including masters of midwifery.

Source: data of the Ministry of Health, on pharmacists – including data of CSO.

Tabl. 29. **POSIADAJĄCY PRAWO WYKONYWANIA ZAWODU WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Stan w dniu 31 XII

ENTITLED TO PRACTICE MEDICAL PROFESSION BY VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych in absolute numbers					
b – na 10 tys. ludności per 10 thous. population					
		LEKARZE DOCTORS			
POLSKA POLAND.....	a	126 337	131 418	132 832	134 292
	b	33,1	34,5	34,8	35,2
Dolnośląskie.....	a	10 174	10 640	10 744	10 865
	b	35,3	37,0	37,3	37,8
Kujawsko-pomorskie.....	a	5 475	5 846	5 919	5 960
	b	26,5	28,3	28,6	28,8
Lubelskie	a	7 353	7 650	7 772	7 870
	b	33,9	35,4	36,0	36,6
Lubuskie.....	a	2 261	2 414	2 425	2 411
	b	22,4	23,9	24,0	23,8
Łódzkie.....	a	9 639	10 266	10 397	10 549
	b	37,7	40,3	40,9	41,6

4.2. ZDROWIE HEALTH

Tabl. 29. POSIADAJĄCY PRAWO WYKONYWANIA ZAWODU WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITLED TO PRACTICE MEDICAL PROFESSION BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych in absolute numbers					
b – na 10 tys. ludności per 10 thous. population					
LEKARZE (dok.) DOCTORS (cont.)					
Małopolskie	a	11 034	11 410	11 615	11 772
	b	33,7	34,7	35,2	35,6
Mazowieckie	a	22 398	23 614	23 980	24 287
	b	43,2	45,4	45,9	46,3
Opolskie	a	2 361	2 424	2 421	2 460
	b	22,8	23,5	23,5	23,9
Podkarpackie	a	4 814	4 992	5 042	5 090
	b	23,0	23,8	24,0	24,2
Podlaskie	a	4 624	4 961	4 754	4 807
	b	38,8	41,6	40,0	40,5
Pomorskie	a	7 619	8 149	8 200	8 323
	b	34,5	36,7	36,8	37,2
Śląskie	a	16 707	16 183	16 396	16 474
	b	35,9	34,8	35,3	35,5
Świętokrzyskie	a	3 379	3 467	3 506	3 525
	b	26,5	27,2	27,6	27,8
Warmińsko-mazurskie	a	3 204	3 473	3 457	3 490
	b	22,5	24,3	24,2	24,5
Wielkopolskie	a	9 915	10 213	10 394	10 529
	b	29,3	30,1	30,5	30,8
Zachodniopomorskie	a	5 380	5 716	5 810	5 880
	b	31,8	33,8	34,3	34,7
LEKARZE DENTYŚCI DENTISTS					
POLSKA POLAND	a	35 464	36 196	36 945	37 616
	b	9,3	9,5	9,7	9,8
Dolnośląskie	a	3 062	3 157	3 212	3 270
	b	10,6	11,0	11,2	11,4
Kujawsko-pomorskie	a	1 239	1 264	1 270	1 293
	b	6,0	6,1	6,1	6,2
Lubelskie	a	1 996	2 045	2 074	2 111
	b	9,2	9,5	9,6	9,8
Lubuskie	a	727	751	773	780
	b	7,2	7,4	7,7	7,7
Łódzkie	a	2 819	2 907	2 977	3 033
	b	11,0	11,4	11,7	12,0
Małopolskie	a	3 013	3 076	3 181	3 236
	b	9,2	9,4	9,6	9,8
Mazowieckie	a	6 273	6 466	6 586	6 731
	b	12,1	12,4	12,6	12,8
Opolskie	a	688	696	710	722
	b	6,6	6,7	6,9	7,0
Podkarpackie	a	1 498	1 522	1 550	1 579
	b	7,1	7,2	7,4	7,5
Podlaskie	a	1 215	1 272	1 264	1 327
	b	10,2	10,7	10,6	11,2
Pomorskie	a	2 284	2 411	2 421	2 470
	b	10,3	10,9	10,9	11,0
Śląskie	a	4 135	3 925	4 088	3 584
	b	8,9	8,4	8,8	7,7
Świętokrzyskie	a	935	946	969	1 462
	b	7,3	7,4	7,6	11,5
Warmińsko-mazurskie	a	884	902	908	925
	b	6,2	6,3	6,4	6,5

Tabl. 29. **POSIADAJĄCY PRAWO WYKONYWANIA ZAWODU WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITLED TO PRACTICE MEDICAL PROFESSION BY VOIVODSHIP (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				
b – na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>				
LEKARZE DENTYŚCI (dok.) DENTISTS (cont.)				
Wielkopolskie	a 2 927	3 014	3 096	3 175
	b 8,6	8,9	9,1	9,3
Zachodniopomorskie	a 1 769	1 842	1 866	1 918
	b 10,5	10,9	11,0	11,3
PIELĘGNIARKI NURSES				
POLSKA POLAND.....	a 272 757	275 122	278 218	282 420
	b 71,6	72,1	72,9	73,9
Dolnośląskie	a 22 414	22 606	22 895	23 122
	b 77,9	78,6	79,6	80,3
Kujawsko-pomorskie	a 13 506	13 663	13 815	14 432
	b 65,4	66,1	66,8	69,7
Lubelskie	a 16 242	16 900	16 827	16 968
	b 75,0	78,2	78,0	78,9
Lubuskie	a 6 437	6 470	6 514	6 544
	b 63,8	64,1	64,5	64,7
Łódzkie	a 23 390	23 575	23 744	23 913
	b 91,5	92,5	93,4	94,4
Małopolskie	a 22 407	22 909	23 044	23 333
	b 68,3	69,7	69,9	70,5
Mazowieckie	a 36 735	36 732	37 469	37 843
	b 70,8	70,6	71,7	72,2
Opolskie	a 6 670	6 895	7 055	7 055
	b 64,3	66,7	68,4	68,6
Podkarpackie	a 15 637	15 924	16 169	16 388
	b 74,6	75,8	76,9	77,9
Podlaskie	a 8 686	8 757	8 955	9 034
	b 72,8	73,5	75,3	76,0
Pomorskie	a 15 302	14 173	14 298	15 326
	b 69,2	63,9	64,1	68,4
Śląskie	a 35 877	36 189	36 441	36 757
	b 77,1	77,9	78,5	79,3
Świętokrzyskie	a 9 259	9 503	9 703	9 910
	b 72,6	74,7	76,4	78,3
Warmińsko-mazurskie	a 8 908	9 017	9 142	9 217
	b 62,5	63,2	64,1	64,6
Wielkopolskie	a 20 655	20 941	21 224	21 411
	b 61,0	61,6	62,3	62,6
Zachodniopomorskie	a 10 632	10 868	10 923	11 167
	b 62,8	64,2	64,5	66,0
POŁOŻNE MIDWIVES				
POLSKA POLAND.....	a 32 770	33 373	33 900	34 302
	b 8,6	8,8	8,9	9,0
Dolnośląskie	a 2 268	2 325	2 360	2 401
	b 7,9	8,1	8,2	8,3
Kujawsko-pomorskie	a 1 794	1 804	1 784	1 789
	b 8,7	8,7	8,6	8,6
Lubelskie	a 1 992	2 100	2 138	2 194
	b 9,2	9,7	9,9	10,2
Lubuskie	a 839	843	854	863
	b 8,3	8,4	8,5	3,4
Łódzkie	a 3 068	3 047	3 045	3 060
	b 12,0	12,0	12,0	12,1

4.2. ZDROWIE HEALTH

Tabl. 29. POSIADAJĄCY PRAWO WYKONYWANIA ZAWODU WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITLED TO PRACTICE MEDICAL PROFESSION BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION				
a – w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	2007	2008	2009	2010
b – na 10 tys. ludności per 10 thous. population				
	POŁOŻNE (dok.)		MIDWIVES (cont.)	
Małopolskie	a 2 687	2 819	2 859	2 917
	b 8,2	8,6	8,7	8,8
Mazowieckie	a 3 929	3 924	4 022	4 079
	b 7,6	7,5	7,7	7,8
Opolskie	a 700	743	764	741
	b 6,7	7,2	7,4	7,2
Podkarpackie	a 2 251	2 280	2 330	2 371
	b 10,7	10,9	11,1	11,3
Podlaskie	a 1 201	1 206	1 221	1 228
	b 10,1	10,1	10,3	10,3
Pomorskie	a 1 627	1 673	1 708	1 648
	b 7,4	7,5	7,7	7,4
Śląskie	a 3 996	4 014	4 061	4 136
	b 8,6	8,6	8,8	8,9
Świętokrzyskie	a 1 129	1 163	1 187	1 201
	b 8,9	9,1	9,3	9,5
Warmińsko-mazurskie	a 1 058	1 069	1 075	1 085
	b 7,4	7,5	7,5	7,6
Wielkopolskie	a 2 846	2 968	3 090	3 163
	b 8,4	8,7	9,1	9,3
Zachodniopomorskie	a 1 385	1 395	1 402	1 426
	b 8,2	8,2	8,3	8,4

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

Source: data of the Ministry of Health.

Tabl. 30. LEKARZE SPECJALIŚCI¹

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS¹

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS				
OGÓŁEM	51 556	52 576	52 562	52 715	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:					of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	2 834	2 796	2 796	2 989	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ²	6 534	6 586	7 411	7 401	Surgery ²
Chorób płuc	1 324	1 298	1 296	1 271	Pulmonary diseases
Chorób wewnętrznych	6 737	6 983	6 989	7 031	Internal diseases
Dermatologii ³ i wenerologii	912	928	888	881	Dermatology ³ and venereology
Kardiologii ³	1 467	1 576	1 690	1 764	Cardiology ³
Medycyny rodzinnej	6 020	5 986	5 964	5 984	General Practitioners
Neurologii ^{3,4}	2 013	2 095	2 081	2 072	Neurology ^{3,4}
Okulistyki	1 862	1 826	1 723	1 753	Ophthalmology
Onkologii ⁵	257	385	328	341	Oncology ⁵
Otolaryngologii ^{3,6}	1 360	1 372	1 270	1 252	Otolaryngology ^{3,6}
Pediatrici	3 302	3 322	3 232	3 216	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	4 052	4 030	3 891	3 872	Obstetrics and gynaecology

Tabl. 30. **LEKARZE SPECJALIŚCI¹ (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS¹ (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH (dok.) IN ABSOLUTE NUMBERS (cont.)					
Psychiatrii ³	1 861	1 952	2 070	1 874	Psychiatry ³
Radiologii i diagnostyki obrazowej ⁷	1 821	1 945	1 920	1 950	Radiology and diagnostics ⁷
NA 10 TYS. LUDNOŚCI PER 10 THOUS. POPULATION					
OGÓŁEM	13,5	13,8	13,8	13,8	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:					of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii.....	0,7	0,7	0,8	0,8	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ²	1,7	1,7	1,7	1,7	Surgery ²
Chorób płuc.....	0,3	0,3	0,3	0,3	Pulmonary diseases
Chorób wewnętrznych.....	1,8	1,8	1,8	1,8	Internal diseases
Dermatologii ³ i wenerologii.....	0,2	0,2	0,2	0,2	Dermatology ³ and venereology
Kardiologii ³	0,4	0,4	0,4	0,5	Cardiology ³
Medycyny rodzinnej.....	1,6	1,6	1,6	1,6	General Practitioners
Neurologii ^{3,4}	0,5	0,5	0,5	0,5	Neurology ^{3,4}
Okulistyki.....	0,5	0,5	0,5	0,5	Ophthalmology
Onkologii ⁵	0,1	0,1	0,1	0,1	Oncology ⁵
Otolaryngologii ^{3,6}	0,4	0,4	0,3	0,3	Otolaryngology ^{3,6}
Pediatrici.....	0,9	0,9	0,8	0,8	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii.....	1,1	1,1	1,0	1,0	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ³	0,5	0,5	0,5	0,5	Psychiatry ³
Radiologii i diagnostyki obrazowej ⁷	0,5	0,5	0,5	0,5	Radiology and diagnostics ⁷

1 Lekarze ze specjalizacją II stopnia i od 2005 r. z tytułem specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny. 2 Chirurgii ogólnej i dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiologii oraz w 2005 r. – chirurgii naczyniowej i urologii. 3 Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. 4-7 Także: 4 neuropatologii, 5 patologii onkologicznej i od 2005 r. onkologii, hematologii dziecięcej, 6 w 2009 r. otolaryngologii, 7 radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

1 Doctors with grade II specialization and with specialists title in proper medicine domains since 2005. 2 General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillofacial surgery, cardiosurgery as well as in 2005 vascular surgery and urology. 3 Including paediatrics specialists. 4-7 Also: 4 neuropathology, 5 oncological pathology and since 2005 paediatrics oncology and haematology, 6 in 2009 otolaryngology, 7 oncological radiotherapy and paediatrics radiology.

Source: data of the Ministry of Health.

Tabl. 31. **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
Stan w dniu 31 XII
OUT-PATIENT HEALTH CARE BY VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ ¹ HEALTH CARE FACILITIES ¹				
POLSKA POLAND	14 206	14 853	16 252	16 608
Dolnośląskie.....	999	1 060	1 181	1 178
Kujawsko-pomorskie.....	609	612	663	671
Lubelskie.....	890	893	949	973
Lubuskie.....	409	418	456	461
Łódzkie.....	1 119	1 172	1 275	1 279
Małopolskie.....	1 280	1 304	1 362	1 403
Mazowieckie.....	1 707	1 740	1 940	1 990
Opolskie.....	350	379	425	433
Podkarpackie.....	833	860	884	898

4.2. ZDROWIE HEALTH

Tabl. 31. **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

OUT-PATIENT HEALTH CARE BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ ¹ (dok.) HEALTH CARE FACILITIES ¹ (cont.)				
Podlaskie.....	545	566	605	628
Pomorskie	628	664	763	776
Śląskie.....	1 957	2 140	2 419	2 437
Świętokrzyskie	515	473	475	497
Warmińsko-mazurskie.....	470	550	689	710
Wielkopolskie	1 234	1 295	1 401	1 493
Zachodniopomorskie.....	661	727	765	781
PORADY LEKARSKIE UDZIELONE W AMBULATORYJNEJ OPIECE ZDROWOTNEJ ² NA 1 MIESZKAŃCA CONSULTATIONS PROVIDED IN OUT-PATIENT HEALTH CARE ² PER CAPITA				
POLSKA POLAND.....	6,6	6,8	6,8	6,6
Dolnośląskie.....	6,6	7,0	6,9	6,7
Kujawsko-pomorskie	7,0	7,1	7,0	6,9
Lubelskie	6,7	7,1	6,8	6,6
Lubuskie.....	6,2	6,5	6,0	5,8
Łódzkie.....	7,1	7,7	7,4	7,1
Małopolskie	6,8	6,8	6,8	6,6
Mazowieckie.....	6,4	6,7	6,9	6,7
Opolskie	6,0	6,1	6,2	6,0
Podkarpackie	6,0	6,2	6,2	6,0
Podlaskie.....	7,3	7,4	7,3	7,0
Pomorskie	6,6	6,6	6,7	6,6
Śląskie.....	7,0	7,5	7,3	7,2
Świętokrzyskie	6,2	6,7	6,5	6,2
Warmińsko-mazurskie.....	6,4	6,1	6,3	6,2
Wielkopolskie	6,5	6,6	6,6	6,6
Zachodniopomorskie.....	6,4	6,7	6,5	6,5
LICZBA LUDNOŚCI NA 1 PODMIOT AMBULATORYJNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ ³ POPULATION PER PROVIDER OF OUT-PATIENT HEALTH CARE ³				
POLSKA POLAND.....	1 747	1 786	1 648	1 623
Dolnośląskie.....	1 768	1 725	1 509	1 514
Kujawsko-pomorskie	2 020	2 216	2 041	1 977
Lubelskie	1 499	1 579	1 514	1 487
Lubuskie.....	1 512	1 520	1 462	1 470
Łódzkie.....	1 672	1 745	1 639	1 630
Małopolskie	1 890	2 069	2 023	1 998
Mazowieckie.....	2 498	2 425	2 218	2 168
Opolskie	1 423	1 474	1 390	1 398
Podkarpackie	1 474	1 502	1 445	1 413
Podlaskie.....	1 361	1 357	1 274	1 235
Pomorskie	1 870	2 215	1 958	1 988
Śląskie.....	1 677	1 668	1 476	1 473
Świętokrzyskie	1 714	1 911	1 682	1 653
Warmińsko-mazurskie.....	1 567	1 412	1 293	1 263
Wielkopolskie	1 683	1 703	1 576	1 493
Zachodniopomorskie.....	1 596	1 556	1 465	1 442

1 Przychodnie, ośrodki zdrowia, i poradnie. 2 Bez praktyk lekarskich i stomatologicznych finansowanych wyłącznie ze środków niepublicznych. 3 Ambulatoryjne zakłady opieki zdrowotnej łącznie z praktykami lekarskimi.

Źródło: ZD-3 – Sprawozdanie z ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

1 Out-patient departments, health centres and out-patient clinics. 2 Excluding medical financed exclusively from non-public funds.

3 Out-patient health care including medical practices.

Source: ZD-3 – Report on outpatient health care, CSO Demography Database, Tabl. 1, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 32. **SZPITALA OGÓLNE**
Stan w dniu 31 XII
GENERAL HOSPITALS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
SZPITALA OGÓLNE¹ GENERAL HOSPITALS¹				
POLSKA POLAND.....	748	732	754	795
Dolnośląskie.....	64	60	60	67
Kujawsko-pomorskie.....	39	36	39	38
Lubelskie.....	37	37	38	42
Lubuskie.....	22	21	20	19
Łódzkie.....	60	58	56	61
Małopolskie.....	63	61	68	71
Mazowieckie.....	92	88	93	98
Opolskie.....	20	20	22	22
Podkarpackie.....	31	32	34	35
Podlaskie.....	28	29	30	30
Pomorskie.....	36	37	36	41
Śląskie.....	105	106	107	115
Świętokrzyskie.....	20	22	22	22
Warmińsko-mazurskie.....	34	35	37	37
Wielkopolskie.....	63	60	61	66
Zachodniopomorskie.....	34	30	31	31
ŁÓŻKA² NA 10 TYS. LUDNOŚCI				
BEDS² PER 10 THOUS. POPULATION				
POLSKA POLAND.....	45,9	48,1	48,0	47,4
Dolnośląskie.....	45,6	47,2	48,3	49,1
Kujawsko-pomorskie.....	42,3	44,9	43,7	43,6
Lubelskie.....	50,7	52,9	53,2	52,5
Lubuskie.....	42,8	44,1	43,1	41,5
Łódzkie.....	51,6	53,6	53,6	53,4
Małopolskie.....	41,5	44,2	43,6	43,1
Mazowieckie.....	44,2	46,6	46,2	46,1
Opolskie.....	40,7	43,1	43,2	42,7
Podkarpackie.....	43,0	46,4	46,2	45,4
Podlaskie.....	49,8	51,4	52,4	50,2
Pomorskie.....	37,4	39,3	39,8	38,9
Śląskie.....	55,8	58,0	57,4	56,1
Świętokrzyskie.....	44,4	49,0	49,7	50,9
Warmińsko-mazurskie.....	41,2	43,1	42,4	41,9
Wielkopolskie.....	45,5	47,2	46,7	45,7
Zachodniopomorskie.....	45,6	47,1	47,0	46,0
LECZENI³ NA 10 TYS. LUDNOŚCI				
IN-PATIENTS³ PER 10 THOUS. POPULATION				
POLSKA POLAND.....	1 797	1 895	1 898	1 923
Dolnośląskie.....	1 917	2 062	2 075	2 015
Kujawsko-pomorskie.....	1 650	1 680	1 680	1 706
Lubelskie.....	1 943	2 078	2 001	2 031
Lubuskie.....	1 604	1 653	1 623	1 630
Łódzkie.....	2 018	2 156	2 311	2 448
Małopolskie.....	1 618	1 700	1 739	1 699
Mazowieckie.....	1 737	1 813	2 076	1 979
Opolskie.....	1 601	1 678	1 647	1 698
Podkarpackie.....	1 776	1 944	1 841	1 901
Podlaskie.....	1 981	2 093	2 069	1 952
Pomorskie.....	1 505	1 655	1 665	1 608
Śląskie.....	1 827	1 932	1 913	1 970
Świętokrzyskie.....	1 936	2 102	2 039	2 039
Warmińsko-mazurskie.....	1 813	1 847	1 750	1 790
Wielkopolskie.....	1 936	1 984	2 032	2 034
Zachodniopomorskie.....	1 819	1 847	1 844	1 771

1 Łącznie z filiami szpitali. 2 Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. 3 Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

1 Including hospital branches. 2 Including beds and incubators for newborns. 3 Excluding inter-ward patient transfer.

Source: data of the Ministry of Health.

4.2. ZDROWIE HEALTH

Tabl. 33. OSOBY ZAREJESTROWANE W PORADNIACH DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I INNYCH SUBSTANCJI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
 PERSONS REGISTERED IN OUT-PATIENT CLINICS FOR PATIENTS WITH MENTAL DISORDERS, ADDICTED TO ALCOHOL AND DRUGS BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				
b – na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
ZABURZENIA PSYCHICZNE I ZABURZENIA ZACHOWANIA (BEZ UZALEŻNIEŃ) MENTAL AND BEHAVIOURAL DISORDERS (WITHOUT ADDICTIONS)				
POLSKA POLAND.....	1 143 581	1 165 186	1 170 409	1 177 966
a	3 000,3	3 055,4	3 066,5	3 083,7
b				
Dolnośląskie.....	97 295	93 427	84 262	85 709
a	3 380,2	3 247,3	2 929,2	2 978,2
b				
Kujawsko-pomorskie.....	76 764	77 784	79 582	77 824
a	3 715,3	3 761,5	3 846,2	3 760,4
b				
Lubelskie.....	68 354	79 336	66 662	64 997
a	3 155,5	3 669,9	3 090,2	3 020,5
b				
Lubuskie.....	33 054	34 155	31 722	36 603
a	3 277,6	3 385,2	3 140,6	3 620,4
b				
Łódzkie.....	67 817	74 001	76 817	90 124
a	2 653,4	2 903,3	3 022,1	3 556,1
b				
Małopolskie.....	112 813	117 761	120 053	115 063
a	3 440,4	3 582,5	3 639,9	3 476,1
b				
Mazowieckie.....	137 014	147 101	143 195	154 416
a	2 640,7	2 826,4	2 742,1	2 945,2
b				
Opolskie.....	23 309	24 408	26 915	24 674
a	2 247,5	2 362,7	2 610,3	2 398,8
b				
Podkarpackie.....	62 651	69 279	70 370	73 030
a	2 987,2	3 299,8	3 348,2	3 471,8
b				
Podlaskie.....	31 462	34 332	37 427	36 426
a	2 638,0	2 881,5	3 145,8	3 065,3
b				
Pomorskie.....	79 561	75 312	78 986	78 788
a	3 598,5	3 393,2	3 541,8	3 516,8
b				
Śląskie.....	145 142	137 324	137 494	144 886
a	3 118,6	2 956,0	2 962,8	3 125,3
b				
Świętokrzyskie.....	49 592	44 780	45 366	38 052
a	3 887,9	3 518,3	3 571,8	3 005,7
b				
Warmińsko-mazurskie.....	31 395	34 746	31 748	30 822
a	2 201,4	2 434,8	2 224,6	2 159,6
b				
Wielkopolskie.....	93 925	91 440	99 401	85 650
a	2 773,2	2 691,3	2 916,5	2 504,8
b				
Zachodniopomorskie.....	33 433	30 000	40 409	40 902
a	1 975,6	1 772,0	2 386,5	2 415,8
b				
ZABURZENIA SPOWODOWANE UŻYWANIEM ALKOHOLU MENTAL DISORDERS DUE TO USE OF ALCOHOL				
POLSKA POLAND.....	181 344	177 962	185 306	183 602
a	475,8	466,7	485,5	480,6
b				
Dolnośląskie.....	15 195	17 256	14 983	13 470
a	527,9	599,8	520,9	468,1
b				
Kujawsko-pomorskie.....	9 774	9 472	10 292	10 164
a	473,1	458,0	497,4	491,1
b				
Lubelskie.....	9 738	9 428	8 152	8 767
a	21,8	21,2	23,1	22,8
b				
Lubuskie.....	4 773	5 013	5 028	4 998
a	473,3	496,8	497,8	494,4
b				
Łódzkie.....	14 862	12 797	14 527	13 425
a	581,5	502,1	571,5	529,7
b				

Tabl. 33. OSOBY ZAREJESTROWANE W PORADNIACH DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I INNYCH SUBSTANCJI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)
 PERSONS REGISTERED IN OUT-PATIENT CLINICS FOR PATIENTS WITH MENTAL DISORDERS, ADDICTED TO ALCOHOL AND DRUGS BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – w liczbach bezwzględnych in absolute numbers b – na 100 tys. ludności per 100 thous. population	2007	2008	2009	2010
ZABURZENIA SPOWODOWANE UŻYCIEM ALKOHOLU (dok.) <i>MENTAL DISORDERS DUE TO USE OF ALCOHOL (cont.)</i>				
Małopolskie	13 350	13 180	13 911	12 172
a				
b	407,1	401,0	421,8	367,7
Mazowieckie	23 223	23 609	24 497	33 698
a				
b	447,6	453,6	469,1	642,7
Opolskie	4 052	5 255	5 442	4 534
a				
b	390,7	508,7	527,8	440,8
Podkarpackie	8 507	8 914	9 432	8 978
a				
b	405,6	424,6	448,8	426,8
Podlaskie	6 252	6 375	7 301	6 833
a				
b	524,2	535,1	613,7	575,0
Pomorskie	10 560	9 071	10 925	9 809
a				
b	477,6	408,7	489,9	437,8
Śląskie	23 743	21 240	22 822	22 024
a				
b	510,2	457,2	491,8	475,1
Świętokrzyskie	7 482	7 571	7 703	6 227
a				
b	586,6	594,8	606,5	491,9
Warmińsko-mazurskie	9 991	9 852	9 350	7 734
a				
b	700,6	690,4	655,2	541,9
Wielkopolskie	13 104	12 525	13 417	12 112
a				
b	386,9	368,6	393,7	354,2
Zachodniopomorskie	6 738	6 404	7 524	8 657
a				
b	398,2	378,3	444,4	511,3
ZABURZENIA PSYCHICZNE SPOWODOWANE UŻYCIEM ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH¹ <i>MENTAL DISORDERS DUE TO USE DRUGS¹</i>				
POLSKA POLAND	33 966	34 526	29 933	31 884
a				
b	89,1	90,5	78,4	83,5
Dolnośląskie	3 377	3 685	3 749	3 529
a				
b	117,3	128,1	130,3	122,6
Kujawsko-pomorskie	1 559	1 570	1 640	2 200
a				
b	75,5	75,9	79,3	106,3
Lubelskie	1 360	1 709	1 470	1 580
a				
b	62,8	79,1	68,1	73,4
Lubuskie	906	936	913	1 068
a				
b	89,8	92,8	90,4	105,6
Łódzkie	1 452	1 114	1 375	1 680
a				
b	56,8	43,7	54,1	66,3
Małopolskie	1 882	1 957	1 711	1 927
a				
b	57,4	59,5	51,9	58,2
Mazowieckie	10 721	11 894	6 735	8 088
a				
b	206,6	228,5	129,0	154,3
Opolskie	415	393	422	488
a				
b	40,0	38,0	40,9	47,4
Podkarpackie	1 007	973	776	754
a				
b	48,0	46,3	36,9	35,8
Podlaskie	421	676	638	449
a				
b	35,3	56,7	53,6	37,8
Pomorskie	2 198	2 291	1 820	1 773
a				
b	99,4	103,2	81,6	79,1

4.2. ZDROWIE HEALTH

Tabl. 33. OSOBY ZAREJESTROWANE W PORADNIACH DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I INNYCH SUBSTANCJI WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)
PERSONS REGISTERED IN OUT-PATIENT CLINICS FOR PATIENTS WITH MENTAL DISORDERS, ADDICTED TO ALCOHOL AND DRUGS BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				
b – na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
ZABURZENIA PSYCHICZNE SPOWODOWANE UŻYCIEM ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH ¹ (dok.) MENTAL DISORDERS DUE TO USE DRUGS ¹ (cont.)				
Śląskie..... a	3 602	2 325	3 017	3 090
b	77,4	50,0	65,0	66,7
Świętokrzyskie a	564	437	488	359
b	44,2	34,3	38,4	28,4
Warmińsko-mazurskie..... a	877	991	1 000	986
b	61,5	69,4	70,1	69,1
Wielkopolskie a	2 336	2 543	2 367	2 292
b	69,0	74,8	69,4	67,0
Zachodniopomorskie..... a	1 289	1 032	1 812	1 621
b	76,2	61,0	107,0	95,7

¹ Opiaty, kanabinole, leki uspokajające i nasenne, kokaina, inne substancje pobudzające i halucynogenne, lotne rozpuszczalniki i inne.

Źródło: dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

¹ Opiates, cannabis, sedatives or hypnotics, cocaine, other stimulants and hallucinogens, volatile solvents and other psychoactive substances.

Source: data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

Tabl. 34. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ¹
DEATHS BY CAUSES¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010				
				ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	z liczby ogółem <i>of total number</i>	
							miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>								
OGÓŁEM TOTAL.....	989,7	995,4	1008,9	991,1	1083,8	904,6	980,9	1006,9
w tym: <i>of which:</i>								
Choroby układu krążenia <i>Diseases of the circulatory system</i>	449,6	453,7	466,4	455,5	441,8	468,3	428,5	497,5
Nowotwory złośliwe <i>Malignant neoplasms</i>	243,8	244,2	244,5	242,4	280,9	206,5	256,4	220,7
Urazy i zatrucia według zewnętrznych przyczyn.... <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	64,9	66,5	63,4	61,9	98,9	27,3	56,5	70,2
Choroby układu oddechowego..... <i>Diseases of the respiratory system</i>	51,0	50,6	54,1	50,6	62,3	39,7	49,1	53,1
Choroby układu trawiennego <i>Diseases of the digestive system</i>	44,0	44,8	44,0	42,5	50,5	35,1	46,4	36,4

¹ Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

Źródło: Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

¹ In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

Source: CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 35. **DOSTĘP DO WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
Stan w dniu 30 IX
ACCESS TO PRE-PRIMARY EDUCATION BY VOIVODSHIP
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
	dzieci na 100 miejsc <i>children per 100 places</i>			
a – ogółem <i>total</i>				
b – miasta <i>urban areas</i>				
c – wieś <i>rural areas</i>				
POLSKA POLAND.....	202	192	180	172
a	143	139	134	129
b	427	389	339	313
c				
Dolnośląskie.....	192	184	170	166
a	145	142	136	131
b	519	453	359	366
c				
Kujawsko-pomorskie.....	247	237	219	209
a	161	156	150	144
b	760	678	525	484
c				
Lubelskie.....	248	235	214	200
a	135	131	125	119
b	694	609	488	438
c				
Lubuskie.....	189	182	172	165
a	136	134	130	127
b	458	408	355	309
c				
Łódzkie.....	194	186	178	172
a	138	134	133	130
b	487	447	368	348
c				
Małopolskie.....	212	198	185	174
a	139	134	128	122
b	354	314	287	266
c				
Mazowieckie.....	194	185	174	164
a	142	138	135	128
b	473	429	359	321
c				
Opolskie.....	126	124	123	118
a	108	106	104	106
b	155	153	152	145
c				
Podkarpackie.....	256	245	225	207
a	139	141	131	124
b	498	442	406	366
c				
Podlaskie.....	244	227	206	194
a	150	142	133	131
b	1 535	1 136	848	620
c				
Pomorskie.....	248	229	208	202
a	181	169	161	159
b	550	487	377	341
c				
Śląskie.....	150	146	142	140
a	142	138	136	134
b	182	182	168	164
c				
Świętokrzyskie.....	269	256	229	206
a	150	146	139	131
b	599	540	422	347
c				

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 35. **DOSTĘP DO WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)**

Stan w dniu 30 IX

ACCESS TO PRE-PRIMARY EDUCATION BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
a – ogółem <i>total</i>					
b – miasta <i>urban areas</i>					
c – wieś <i>rural areas</i>					
		dzieci na 100 miejsc <i>children per 100 places</i>			
Warmińsko-mazurskie.....	a	258	233	227	211
	b	160	152	145	137
	c	925	658	746	613
Wielkopolskie	a	179	169	160	157
	b	127	121	116	113
	c	319	296	267	265
Zachodniopomorskie.....	a	228	218	194	183
	b	155	152	141	136
	c	1 149	887	581	503

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO), Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: Education Information System, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 36. **WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

NET ENROLMENT RATES FOR PRE-PRIMARY EDUCATION BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
a – ogółem <i>total</i>					
b – miasta <i>urban areas</i>					
c – wieś <i>rural areas</i>					
		w % <i>in %</i>			
POLSKA POLAND.....	a	59,4	63,1	67,3	69,9
	b	75,2	78,4	81,5	83,6
	c	39,0	42,7	48,2	51,2
Dolnośląskie.....	a	60,3	63,6	68,4	70,7
	b	73,7	76,7	80,1	82,6
	c	33,9	37,0	44,3	46,3
Kujawsko-pomorskie.....	a	52,1	54,7	59,2	61,6
	b	69,1	72,0	75,4	77,8
	c	30,8	33,1	38,9	41,4
Lubelskie	a	52,4	55,7	61,5	65,2
	b	76,6	79,6	83,9	87,4
	c	33,9	37,2	43,9	47,4
Lubuskie	a	61,0	64,0	67,5	71,2
	b	77,7	80,3	82,7	85,4
	c	35,8	38,6	43,5	48,5
Łódzkie	a	60,9	64,3	68,0	70,4
	b	75,7	78,2	80,3	82,3
	c	38,9	43,1	49,2	52,2
Małopolskie.....	a	58,2	62,5	67,0	70,1
	b	77,8	80,9	74,8	86,6
	c	43,3	48,2	53,3	57,0
Mazowieckie	a	63,9	67,7	72,4	74,9
	b	79,5	82,1	84,9	86,9
	c	38,8	43,4	49,7	53,7

Tabl. 36. **WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)**
NET ENROLMENT RATES FOR PRE-PRIMARY EDUCATION BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
		w % in %			
a – ogółem <i>total</i>					
b – miasta <i>urban areas</i>					
c – wieś <i>rural areas</i>					
Opolskie	a	74,1	77,9	80,4	82,0
	b	82,3	89,6	92,6	93,8
	c	62,3	65,4	67,2	69,0
Podkarpackie.....	a	52,5	56,2	61,1	65,0
	b	77,6	78,2	83,1	85,8
	c	38,2	42,9	47,5	51,7
Podlaskie.....	a	53,6	58,3	63,5	66,8
	b	74,2	79,8	84,4	87,5
	c	26,0	29,2	34,4	37,2
Pomorskie	a	54,4	57,2	62,6	63,7
	b	66,3	69,9	73,1	74,2
	c	36,6	38,0	46,7	47,9
Śląskie.....	a	68,1	71,4	74,1	75,6
	b	70,8	73,7	75,6	77,1
	c	59,5	63,7	69,4	70,7
Świętokrzyskie.....	a	51,0	54,9	60,3	65,1
	b	73,7	78,8	81,7	86,6
	c	35,1	38,1	45,1	50,0
Warmińsko-mazurskie.....	a	51,7	55,9	57,7	60,6
	b	71,6	75,3	77,9	79,7
	c	28,1	32,5	33,1	37,3
Wielkopolskie	a	64,6	69,1	72,4	73,9
	b	83,8	88,7	91,8	93,2
	c	44,3	48,1	51,8	53,3
Zachodniopomorskie	a	55,7	58,5	63,9	67,3
	b	74,0	76,5	80,6	83,8
	c	24,5	26,9	34,1	37,0

U W A G A. Służące do obliczenia wskaźnika dane na temat dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego dotyczą stanu na początek roku szkolnego (30 IX), natomiast dane o liczbie ludności stanu na koniec roku kalendarzowego (31 XII).

Ź r ó d ł o: System Informacji Oświatowej (SIO), Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

N O T E. Data regarding children attending pre-primary education establishments according to the situation as at the beginning of the school year (30 IX) and data on number of population according to the situation as at the end of calendar year (31 XII), are used to calculate the rate.

S o u r c e: Education Information System, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 37. **WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
NET ENROLMENT RATES FOR PRIMARY SCHOOLS BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
		w % in %			
a – ogółem <i>total</i>					
b – miasta <i>urban areas</i>					
c – wieś <i>rural areas</i>					
POLSKA POLAND.....	a	96,8	96,6	96,7	96,5
	b	105,2	105,1	105,3	105,1
	c	87,0	86,7	86,6	86,2
Dolnośląskie.....	a	95,9	95,2	95,4	95,1
	b	104,2	104,2	104,7	104,5
	c	80,8	78,9	78,8	78,4

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 37. WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)
NET ENROLMENT RATES FOR PRIMARY SCHOOLS BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
	w % in %			
a – ogółem total				
b – miasta urban areas				
c – wieś rural areas				
Kujawsko-pomorskie..... a	97,0	97,0	96,6	96,1
b	107,1	106,7	107,3	106,9
c	85,3	85,8	84,1	83,5
Lubelskie..... a	97,5	97,6	97,4	96,9
b	107,0	107,3	107,4	107,4
c	90,9	90,8	90,2	89,4
Lubuskie..... a	96,3	96,0	95,6	95,2
b	111,0	110,4	110,0	109,5
c	75,7	75,7	75,3	74,8
Łódzkie..... a	97,4	97,3	97,1	96,9
b	103,2	103,1	102,8	102,5
c	89,7	89,5	89,6	89,3
Małopolskie..... a	96,4	96,7	96,8	96,8
b	103,4	103,6	103,5	103,7
c	91,6	92,0	92,1	92,0
Mazowieckie..... a	98,0	97,9	98,7	99,1
b	105,3	104,9	105,3	105,3
c	88,7	88,8	90,0	90,5
Opolskie..... a	92,1	91,6	92,2	92,5
b	105,2	105,2	106,2	106,4
c	79,7	78,7	78,9	79,3
Podkarpackie..... a	95,8	95,3	96,2	96,1
b	106,2	104,7	106,8	107,4
c	90,5	90,3	90,4	89,9
Podlaskie..... a	94,9	95,0	95,0	94,9
b	105,5	105,2	106,0	106,8
c	81,9	82,1	80,7	79,4
Pomorskie..... a	97,2	97,0	96,7	96,3
b	103,6	103,3	103,0	102,3
c	88,5	88,5	88,2	88,1
Śląskie..... a	96,2	95,7	95,8	95,6
b	97,1	96,7	96,5	96,2
c	93,7	92,8	93,8	94,1
Świętokrzyskie..... a	97,4	97,6	97,6	97,2
b	110,2	111,5	111,9	111,8
c	89,3	88,7	88,5	87,8
Warmińsko-mazurskie..... a	96,7	96,1	95,8	95,1
b	110,2	110,7	110,9	110,3
c	81,1	79,4	78,5	77,4
Wielkopolskie..... a	98,5	98,3	98,3	98,0
b	113,5	113,9	114,2	114,3
c	83,7	83,3	82,9	82,2
Zachodniopomorskie..... a	96,1	95,3	94,7	93,9
b	110,2	109,7	109,3	108,7
c	73,5	72,2	71,2	69,6

U W A G A. Służące do obliczenia wskaźnika dane na temat uczniów szkół podstawowych dotyczą stanu na początek roku szkolnego (30 IX), natomiast dane o liczbie ludności stanowią stan na koniec roku kalendarzowego (31 XII).

Ź r ó d ł o: System Informacji Oświatowej (SIO), Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

N O T E. Data regarding pupils of primary schools according to the situation as at the beginning of the school year (30 IX) and data on number of population according to the situation as at the end of calendar year (31 XII), are used to calculate the rate.

S o u r c e: Education Information System, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 38. WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA GIMNAZJÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW
NET ENROLMENT RATES FOR LOWER SECONDARY SCHOOLS BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
a – ogółem <i>total</i>					
b – miasta <i>urban areas</i>					
c – wieś <i>rural areas</i>					
		w % <i>in %</i>			
POLSKA POLAND.....	a	95,3	94,8	94,3	93,9
	b	113,7	113,2	113,0	112,9
	c	73,9	73,5	73,0	72,4
Dolnośląskie.....	a	93,4	92,9	93,4	92,6
	b	115,1	114,9	116,3	115,3
	c	54,4	53,5	52,9	52,9
Kujawsko-pomorskie.....	a	95,0	94,4	93,5	92,8
	b	114,0	113,7	111,4	111,2
	c	72,4	71,7	72,7	71,9
Lubelskie.....	a	96,9	96,1	96,0	95,3
	b	118,0	116,8	117,7	118,0
	c	82,5	82,1	81,4	80,0
Lubuskie.....	a	94,5	93,9	92,9	92,1
	b	125,8	124,8	123,6	123,6
	c	50,6	50,8	49,9	48,4
Łódzkie.....	a	95,9	95,7	95,0	94,9
	b	110,3	110,3	110,4	110,0
	c	77,0	76,7	75,1	75,7
Małopolskie.....	a	95,7	95,9	95,5	95,0
	b	115,6	115,7	115,5	115,3
	c	82,3	82,7	82,1	81,7
Mazowieckie.....	a	96,5	96,1	95,9	95,7
	b	110,4	109,5	109,5	109,5
	c	79,9	79,8	79,3	78,9
Opolskie.....	a	91,2	90,5	89,6	89,2
	b	133,0	132,0	131,5	131,2
	c	51,1	50,8	50,5	50,2
Podkarpackie.....	a	95,9	94,3	94,8	94,4
	b	121,6	116,8	119,5	121,2
	c	82,1	82,3	81,7	80,3
Podlaskie.....	a	94,2	93,7	93,0	92,7
	b	114,8	114,9	114,9	116,0
	c	68,2	67,4	66,1	64,2
Pomorskie.....	a	95,2	94,5	94,0	93,5
	b	108,2	108,2	107,9	107,5
	c	77,3	76,0	75,4	75,1
Śląskie.....	a	94,4	93,7	93,0	92,7
	b	97,4	96,6	96,0	95,9
	c	85,7	85,2	84,2	83,8
Świętokrzyskie.....	a	97,3	96,8	95,9	95,5
	b	129,9	129,7	129,7	129,7
	c	76,7	76,1	74,7	74,2
Warmińsko-mazurskie.....	a	94,3	93,2	92,4	91,9
	b	122,0	121,6	120,4	119,4
	c	62,4	60,6	60,3	60,6

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 38. WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA GIMNAZJÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)
NET ENROLMENT RATES FOR LOWER SECONDARY SCHOOLS BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
		w % in %			
a – ogółem total					
b – miasta urban areas					
c – wieś rural areas					
Wielkopolskie	a	96,7	96,4	96,0	95,8
	b	124,0	124,5	124,2	124,7
	c	69,6	69,1	69,2	68,6
Zachodniopomorskie	a	93,5	92,9	91,8	91,3
	b	119,8	120,1	118,5	118,4
	c	50,8	49,0	48,8	47,6

U W A G A. Służące do obliczenia wskaźnika dane na temat uczniów w gimnazjach dotyczą stanu na początek roku szkolnego (30 IX), natomiast dane o liczbie ludności stanu na koniec roku kalendarzowego (31 XII).

Ź r ó d ł o: System Informacji Oświatowej (SIO), Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

N O T E. Data regarding students of lower secondary schools according to the situation as at the beginning of the school year (30 IX) and data on number of population according to the situation as at the end of calendar year (31 XII), are used to calculate the rate.

S o u r c e: Education Information System, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 39. WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI
NET ENROLMENT RATES FOR BASIC VOCATIONAL SCHOOLS BY VOIVODSHIP AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
	w % in %							
POLSKA POLAND.....	13,1	8,0	13,8	8,6	14,2	8,9	14,2	9,0
Dolnośląskie.....	13,1	8,3	14,2	9,0	14,6	9,5	14,6	9,5
Kujawsko-pomorskie.....	15,9	10,4	17,0	11,2	16,2	10,9	17,8	12,2
Lubelskie.....	10,3	5,7	10,9	5,9	12,0	6,4	11,1	5,9
Lubuskie.....	13,9	8,9	14,7	9,6	15,3	10,3	15,4	10,3
Łódzkie.....	10,7	6,3	11,5	6,9	11,8	7,0	11,7	6,9
Małopolskie.....	14,8	8,5	15,7	8,9	15,9	8,9	16,1	9,3
Mazowieckie.....	10,3	6,1	10,6	6,4	10,7	6,6	10,5	6,5
Opolskie.....	16,2	9,9	17,2	10,6	17,8	11,6	17,3	11,8
Podkarpackie.....	13,5	7,3	14,6	8,0	14,8	8,0	14,3	7,6
Podlaskie.....	10,0	5,1	9,6	5,4	9,9	5,2	9,5	5,0
Pomorskie.....	15,4	10,1	16,5	11,1	17,0	11,6	16,9	11,7
Śląskie.....	12,1	8,4	12,5	7,7	12,9	9,1	13,3	9,4
Świętokrzyskie.....	11,5	6,2	12,6	6,8	13,0	7,1	13,0	7,4
Warmińsko-mazurskie.....	14,2	9,2	14,9	10,2	15,1	10,2	14,9	10,1
Wielkopolskie.....	16,9	10,7	17,6	11,3	18,3	12,0	18,6	13,3
Zachodniopomorskie.....	12,8	8,5	13,6	9,4	13,8	9,4	13,4	9,4

U W A G A. Służące do obliczenia wskaźnika dane na temat uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych dotyczą stanu na początek roku szkolnego (30 IX), natomiast dane o liczbie ludności stanu na koniec roku kalendarzowego (31 XII).

Ź r ó d ł o: System Informacji Oświatowej (SIO), Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

N O T E. Data regarding students in basic vocational schools according to the situation as at the beginning of the school year (30 IX) and data on number of population according to the situation as at the end of calendar year (31 XII), are used to calculate the rate.

S o u r c e: Education Information System, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 40. WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH I PROFILOWANYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI
NET ENROLMENT RATES FOR GENERAL SECONDARY SCHOOLS AND SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS BY VOIVODSHIP AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
	w % in %							
POLSKA POLAND.....	50,3	62,7	48,3	60,7	46,7	59,3	46,6	59,1
Dolnośląskie.....	53,2	64,1	49,4	60,7	45,8	57,6	44,6	56,6
Kujawsko-pomorskie.....	44,9	56,9	42,5	54,5	40,1	52,1	39,1	50,8
Lubelskie.....	57,8	72,5	56,3	71,2	55,3	70,1	55,7	70,5
Lubuskie.....	45,8	58,5	41,7	54,0	39,0	50,9	38,2	49,4
Łódzkie.....	55,4	68,1	53,1	65,8	51,5	64,4	51,2	64,4
Małopolskie.....	48,9	62,1	47,8	61,2	47,2	60,9	47,0	60,7
Mazowieckie.....	59,7	71,0	57,5	69,0	56,5	68,5	56,0	67,7
Opolskie.....	43,9	56,4	41,1	53,9	39,0	51,0	38,3	50,0
Podkarpackie.....	47,8	62,4	46,0	60,7	45,7	60,9	46,3	61,1
Podlaskie.....	51,6	66,0	49,8	64,2	48,6	63,2	49,2	63,6
Pomorskie.....	46,6	57,4	44,3	54,8	42,7	53,1	42,3	52,6
Śląskie.....	47,8	60,1	46,1	58,3	44,1	56,3	44,1	56,0
Świętokrzyskie.....	49,2	63,7	47,0	61,3	46,4	60,9	47,2	61,4
Warmińsko-mazurskie.....	45,2	46,5	43,0	53,8	42,0	53,4	42,2	53,4
Wielkopolskie.....	46,0	58,3	44,1	56,6	42,5	54,9	43,0	55,7
Zachodniopomorskie.....	47,4	58,1	45,1	56,0	43,5	54,5	43,4	54,3

U W A G A. Służące do obliczenia wskaźnika dane na temat uczniów w liceach ogólnokształcących dotyczą stanu na początek roku szkolnego (30 IX), natomiast dane o liczbie ludności stanu na koniec roku kalendarzowego (31 XII).

Ź r ó d ł o: System Informacji Oświatowej (SIO), Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

N O T E. Data regarding students in general secondary schools according to the situation as at the beginning of the school year (30 IX) and data on number of population according to the situation as at the end of calendar year (31 XII), are used to calculate the rate.

S o u r c e: Education Information System, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 41. WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA TECHNIKÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI
NET ENROLMENT RATES FOR TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS BY VOIVODSHIP AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
	w % in %							
POLSKA POLAND.....	26,5	21,4	27,6	22,7	28,6	23,7	28,8	23,9
Dolnośląskie.....	21,8	18,4	23,9	20,5	26,5	22,6	27,8	24,0
Kujawsko-pomorskie.....	27,3	23,4	28,3	24,9	27,3	24,6	30,2	26,5
Lubelskie.....	24,8	17,0	25,9	18,3	28,9	20,5	26,5	18,8
Lubuskie.....	27,4	23,6	30,2	28,5	31,9	28,6	32,5	29,3
Łódzkie.....	23,2	17,5	24,6	19,2	26,0	20,5	26,6	20,7
Małopolskie.....	29,3	24,0	29,6	24,5	29,5	24,5	29,7	24,6
Mazowieckie.....	20,8	15,9	22,3	16,2	23,8	18,5	24,5	19,1
Opolskie.....	25,6	20,9	27,7	22,8	28,7	24,3	29,6	25,1
Podkarpackie.....	30,5	23,8	31,2	24,5	31,5	24,7	31,5	24,7
Podlaskie.....	28,3	20,4	29,2	22,0	31,0	23,1	31,0	23,0
Pomorskie.....	25,7	23,0	27,1	24,6	28,0	26,0	28,9	26,9
Śląskie.....	29,6	22,9	30,8	24,2	31,8	25,7	31,7	25,9

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 41. WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA TECHNIKÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI (dok.)
NET ENROLMENT RATES FOR TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS BY VOIVODSHIP AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
	w % in %							
Świętokrzyskie	32,9	25,1	34,5	27,6	34,3	27,2	33,3	26,1
Warmińsko-mazurskie	26,5	24,0	27,4	24,9	28,0	25,7	28,2	25,6
Wielkopolskie	28,9	24,9	29,3	25,6	29,4	25,9	29,0	25,2
Zachodniopomorskie	25,5	22,8	26,0	23,1	26,6	23,9	26,9	24,0

U W A G A. Służące do obliczenia wskaźnika dane na temat uczniów w technikach dotyczą stanu na początek roku szkolnego (30 IX), natomiast dane o liczbie ludności stanu na koniec roku kalendarzowego (31 XII).

Ź r ó d ł o: System Informacji Oświatowej (SIO), Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

N O T E: Data regarding students in technical secondary schools according to the situation as at the beginning of the school year (30 IX) and data on number of population according to the situation as at the end of calendar year (31 XII), are used to calculate the rate.

S o u r c e: Education Information System, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 42. WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA SZKÓŁ POLICEALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW PŁCI
NET ENROLMENT RATES FOR POST-SECONDARY SCHOOLS BY VOIVODSHIP AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
	w % in %							
POLSKA POLAND.....	9,2	9,2	9,6	8,6	7,0	9,0	6,9	9,5
Dolnośląskie.....	9,9	9,3	9,9	8,4	7,6	9,2	6,9	9,3
Kujawsko-pomorskie.....	9,8	9,9	9,0	8,5	6,8	8,4	6,5	8,9
Lubelskie.....	10,2	10,2	10,5	9,8	8,5	10,5	9,1	11,9
Lubuskie.....	8,5	8,2	8,4	7,4	6,0	8,2	5,6	8,2
Łódzkie.....	10,3	10,3	10,2	9,2	7,7	9,5	7,7	9,8
Małopolskie.....	9,0	8,6	9,2	7,7	6,5	8,4	5,8	8,3
Mazowieckie.....	8,2	7,9	9,0	7,8	6,1	7,6	6,2	8,1
Opolskie.....	7,1	7,5	7,6	7,0	5,6	7,2	5,2	7,5
Podkarpackie.....	8,4	9,0	9,5	9,1	6,1	9,2	6,2	9,2
Podlaskie.....	10,0	10,6	10,4	10,0	8,2	10,7	9,6	13,2
Pomorskie.....	9,4	8,8	10,0	8,7	7,0	9,0	6,7	9,1
Śląskie.....	11,4	12,0	11,7	10,7	8,5	11,4	8,5	11,9
Świętokrzyskie.....	8,3	7,7	8,8	7,0	6,2	7,4	5,9	7,9
Warmińsko-mazurskie.....	8,2	7,9	8,5	7,8	6,8	8,8	6,5	9,0
Wielkopolskie.....	8,7	8,7	9,6	8,2	6,7	8,3	6,5	8,9
Zachodniopomorskie.....	7,7	7,7	8,3	8,1	5,9	7,9	6,3	8,9

U W A G A. Służące do obliczenia wskaźnika dane na temat uczniów w szkołach policealnych dotyczą stanu na początek roku szkolnego (30 IX), natomiast dane o liczbie ludności stanu na koniec roku kalendarzowego (31 XII).

Ź r ó d ł o: System Informacji Oświatowej (SIO), Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

N O T E: Data regarding students in post-secondary schools according to the situation as at the beginning of the school year (30 IX) and data on number of population according to the situation as at the end of calendar year (31 XII), are used to calculate the rate.

S o u r c e: Education Information System, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 43. **STRUKTURA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH¹ WEDŁUG WOJEWÓDZTW I TYPÓW SZKÓŁ**
Stan w dniu 30 IX
STRUCTURE OF STUDENTS OF UPPER SECONDARY SCHOOLS¹ BY TYPE OF SCHOOL AND VOIVODSHIP
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION					
a – zasadnicze szkoły zawodowe <i>basic vocational schools</i>		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
b – licea ogólnokształcące i profilowane <i>general secondary schools and specialized secondary schools</i>					
c – technika <i>technical secondary schools</i>					
POLSKA POLAND	a	13,2	13,6	14,0	13,8
	b	53,3	52,3	51,2	51,1
	c	33,5	34,1	34,8	35,1
Miasta <i>Urban areas</i>	a	13,1	13,6	13,9	13,6
	b	54,9	53,7	52,5	52,4
	c	32,0	32,7	33,6	34,0
Wieś <i>Rural areas</i>	a	13,6	14,6	15,2	15,6
	b	31,8	31,1	30,9	30,8
	c	54,6	54,3	53,9	53,6
Dolnośląskie.....	a	13,9	14,6	15,2	14,7
	b	58,2	56,0	53,2	52,2
	c	27,9	29,4	31,6	33,1
Kujawsko-pomorskie.....	a	16,2	16,7	17,3	17,4
	b	49,7	49,0	47,3	46,4
	c	34,1	34,3	35,4	36,2
Lubelskie.....	a	11,1	11,4	11,4	11,3
	b	57,0	56,3	55,6	55,5
	c	31,9	32,3	33,0	33,2
Lubuskie.....	a	14,5	15,4	15,7	15,4
	b	51,1	48,1	46,6	45,8
	c	34,4	36,5	37,7	38,8
Łódzkie.....	a	10,5	11,2	11,6	11,3
	b	59,3	57,8	56,4	56,1
	c	30,2	31,0	32,0	32,6
Małopolskie	a	14,0	14,6	15,0	15,0
	b	49,5	49,2	48,7	48,5
	c	36,5	36,2	36,3	36,5
Mazowieckie	a	10,3	10,5	10,6	10,2
	b	62,5	61,4	60,2	59,8
	c	27,2	28,1	29,2	30,0
Opolskie.....	a	16,7	16,9	17,5	17,1
	b	50,3	48,7	47,3	46,6
	c	33,0	34,4	35,2	36,3
Podkarpackie	a	13,7	14,4	14,4	13,7
	b	46,8	46,5	46,8	47,5
	c	39,5	39,1	38,8	38,8
Podlaskie	a	9,7	9,9	10,1	9,6
	b	55,2	54,1	52,2	52,5
	c	35,1	36,0	37,7	37,9
Pomorskie	a	15,6	16,1	16,4	16,3
	b	53,0	51,7	50,5	49,9
	c	31,4	32,2	33,1	33,8

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 43. STRUKTURA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH¹ WEDŁUG WOJEWÓDZTW I TYPÓW SZKÓŁ (dok.)

Stan w dniu 30 IX

STRUCTURE OF STUDENTS OF UPPER SECONDARY SCHOOLS¹ BY TYPE OF SCHOOL AND VOIVODSHIP (cont.)

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
a – zasadnicze szkoły zawodowe <i>basic vocational schools</i>					
b – licea ogólnokształcące i profilowane <i>general secondary schools and specialized secondary schools</i>					
c – technika <i>technical secondary schools</i>					
Śląskie	a	12,5	12,6	12,9	12,9
	b	49,9	49,2	48,3	48,9
	c	37,6	38,2	38,8	38,2
Świętokrzyskie	a	11,2	12,0	12,3	12,3
	b	48,2	46,7	46,5	46,9
	c	40,6	41,3	41,2	40,8
Warmińsko-mazurskie	a	14,9	15,4	15,7	15,2
	b	52,6	51,0	50,1	50,0
	c	32,5	33,6	34,2	34,8
Wielkopolskie	a	15,6	16,2	17,1	17,1
	b	48,0	47,4	46,9	47,0
	c	36,4	36,4	36,0	35,9
Zachodniopomorskie	a	13,3	14,1	14,2	13,9
	b	55,0	53,9	53,1	53,6
	c	31,7	32,0	32,7	32,5

1 Bez szkół policealnych.

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO).

1 Excluding post-secondary schools.

Source: Education Information System.

Tabl. 44. UCZNIOWIE PRZYPADAJĄCY NA 1 NAUCZYCIELA W SZKOLNICTWIE PODSTAWOWYM, GIMNAZJALNYM I PONADGIMNAZJALNYM¹ WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 30 IX

STUDENTS PER 1 TEACHER IN PRIMARY, LOWER SECONDARY AND UPPER SECONDARY EDUCATION¹ BY VOIVODSHIP

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
POLSKA POLAND	13,7	13,4	13,1	12,9
Miasta <i>Urban areas</i>	14,5	14,2	13,9	13,7
Wieś <i>Rural areas</i>	12,1	11,8	11,6	11,3
Dolnośląskie	14,3	14,0	13,6	13,3
Kujawsko-pomorskie	13,7	13,5	13,2	13,0
Lubelskie	12,7	12,5	12,3	12,1
Lubuskie	14,2	13,9	13,5	13,2
Łódzkie	13,8	13,5	13,2	12,9
Małopolskie	13,4	13,2	13,0	12,8
Mazowieckie	13,5	13,3	13,0	12,8
Opolskie	13,3	13,0	12,7	12,3
Podkarpackie	13,0	12,8	12,5	12,2
Podlaskie	13,5	13,2	12,9	12,7

Tabl. 44. UCZNIOWIE PRZYPADAJĄCY NA 1 NAUCZYCIELA W SZKOLNICTWIE PODSTAWOWYM, GIMNAZJALNYM I PONADGIMNAZJALNYM¹ WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 30 IX

STUDENTS PER 1 TEACHER IN PRIMARY, LOWER SECONDARY AND UPPER SECONDARY EDUCATION¹ BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Pomorskie.....	14,0	13,7	13,4	13,2
Śląskie.....	14,0	13,7	13,4	13,2
Świętokrzyskie.....	13,1	12,9	12,6	12,3
Warmińsko-mazurskie.....	14,1	13,7	13,4	13,3
Wielkopolskie.....	14,2	14,0	13,6	13,3
Zachodniopomorskie.....	14,0	13,6	13,2	13,0

¹ Bez szkół dla dorosłych, szkół specjalnych i szkół policealnych.

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO).

¹ Excluding schools for adults, special schools and post-secondary schools.

Source: Education Information System.

Tabl. 45. PRZECIĘTNA LICZBA UCZNIÓW NA ODDZIAŁ W SZKOLNICTWIE PODSTAWOWYM, GIMNAZJALNYM I PONADGIMNAZJALNYM¹ WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 30 IX

AVERAGE SECTION SIZE IN PRIMARY, LOWER SECONDARY AND UPPER SECONDARY EDUCATION¹ BY VOIVODSHIP

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
a – ogółem total					
b – miasta urban areas					
c – wieś rural areas					
POLSKA POLAND.....	a	22,0	21,7	21,4	21,1
	b	24,4	24,0	23,8	23,6
	c	17,9	17,5	17,1	16,7
Dolnośląskie.....	a	22,7	22,2	22,1	21,8
	b	24,3	23,9	23,8	23,6
	c	17,9	17,4	17,1	16,7
Kujawsko-pomorskie.....	a	22,4	22,0	21,7	21,3
	b	24,8	24,3	24,1	23,8
	c	18,2	18,1	17,6	17,1
Lubelskie.....	a	21,1	20,8	20,5	20,1
	b	25,3	25,0	24,6	24,4
	c	17,0	16,6	16,3	15,7
Lubuskie.....	a	21,6	21,3	21,0	20,7
	b	23,3	23,1	22,9	22,6
	c	17,1	16,5	15,9	15,7
Łódzkie.....	a	22,5	22,0	21,6	21,3
	b	25,0	24,6	24,2	24,0
	c	17,9	17,5	17,0	16,5
Małopolskie.....	a	21,7	21,5	21,1	20,7
	b	24,7	24,4	24,2	23,6
	c	18,6	18,2	17,8	17,5
Mazowieckie.....	a	21,8	21,4	21,1	20,8
	b	24,2	23,6	23,4	23,1
	c	17,8	17,5	17,2	16,8
Opolskie.....	a	21,3	21,0	20,7	20,3
	b	24,0	23,9	23,7	23,4
	c	16,4	15,9	15,6	15,1

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 45. PRZECIĘTNA LICZBA UCZNIÓW NA ODDZIAŁ W SZKOLNICTWIE PODSTAWOWYM, GIMNAZJALNYM I PONADGIMNAZJALNYM¹ WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 30 IX

AVERAGE SECTION SIZE IN PRIMARY, LOWER SECONDARY AND UPPER SECONDARY EDUCATION¹ BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
a – ogółem <i>total</i>					
b – miasta <i>urban areas</i>					
c – wieś <i>rural areas</i>					
Podkarpackie	a	21,3	21,0	20,6	20,2
	b	25,7	25,7	25,4	25,1
	c	17,4	17,0	16,4	15,9
Podlaskie	a	22,0	21,7	21,4	21,0
	b	24,9	24,4	24,2	23,8
	c	16,9	16,7	16,2	15,6
Pomorskie	a	22,6	22,2	22,0	21,7
	b	24,2	23,9	22,6	23,5
	c	19,3	19,0	18,6	18,4
Śląskie	a	23,2	22,8	22,6	22,2
	b	24,3	23,9	23,7	23,4
	c	19,2	18,6	18,3	18,0
Świętokrzyskie	a	21,6	21,1	20,8	20,4
	b	25,3	24,8	24,5	24,2
	c	17,6	17,0	16,6	16,2
Warmińsko-mazurskie	a	22,3	21,8	21,5	21,3
	b	24,9	24,5	24,3	24,3
	c	17,3	16,7	16,2	15,8
Wielkopolskie	a	22,0	21,6	21,5	21,2
	b	24,2	23,7	23,8	23,5
	c	18,3	18,0	17,6	17,3
Zachodniopomorskie	a	21,2	20,5	20,8	20,5
	b	22,5	21,7	22,2	22,0
	c	17,4	16,8	16,5	15,9

1 Bez szkół dla dorosłych, szkół specjalnych i szkół policealnych.

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO), Baza Demografia GUS.

1 Excluding schools for adults, special schools and post-secondary schools.

Source: Education Information System, CSO Demography Database.

Tabl. 46. NAUCZANIE JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WEDŁUG WOJEWÓDZTW I LICZBY JĘZYKÓW

Stan w dniu 30 IX

TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH BY VOIVODSHIP AND NUMBER OF LANGUAGES

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Uczniowie uczący się języka obcego: <i>Pupils and students studying foreign language:</i>					
a – jednego <i>one</i>					
b – dwóch <i>two</i>					
c – trzech i więcej <i>three and more</i>					
POLSKA POLAND	a	3 071 185	2 843 068	2 575 223	2 318 946
	b	2 380 706	2 188 730	2 293 752	2 392 978
	c	67 382	57 034	58 024	55 822

Tabl. 46. NAUCZANIE JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WEDŁUG WOJEWÓDZTW I LICZBY JĘZYKÓW (cd.)
Stan w dniu 30 IX
TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH BY VOIVODSHIP AND NUMBER OF LANGUAGES (cont.)
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Uczniowie uczący się języka obcego: Pupils and students studying foreign language:					
a – jednego <i>one</i>					
b – dwóch <i>two</i>					
c – trzech i więcej <i>three and more</i>					
Dolnośląskie.....	a	214 973	197 213	174 676	152 392
	b	155 309	145 980	157 503	164 938
	c	4 178	3 214	3 124	2 904
Kujawsko-pomorskie.....	a	175 759	160 755	146 841	137 237
	b	125 050	117 351	120 888	126 251
	c	7 394	5 780	5 016	4 301
Lubelskie.....	a	164 751	153 563	141 040	127 691
	b	169 187	152 470	152 614	156 089
	c	7 581	5 351	5 442	4 368
Lubuskie.....	a	89 752	87 774	74 932	64 163
	b	54 447	48 874	55 230	61 005
	c	888	923	918	576
Łódzkie.....	a	185 802	170 743	155 324	140 713
	b	156 191	141 349	145 448	151 667
	c	4 906	5 271	4 823	4 183
Małopolskie.....	a	281 677	264 441	242 368	220 735
	b	221 734	197 112	208 399	215 803
	c	5 797	5 783	4 581	3 975
Mazowieckie.....	a	378 322	349 251	328 010	303 036
	b	324 588	300 904	314 700	320 382
	c	11 773	9 081	9 475	10 273
Opolskie.....	a	75 455	68 106	59 825	53 771
	b	62 881	58 012	60 346	60 808
	c	1 134	753	953	615
Podkarpackie.....	a	192 023	175 224	157 424	138 916
	b	152 149	139 115	143 527	150 037
	c	2 459	2 155	2 551	3 887
Podlaskie.....	a	92 662	85 805	76 321	68 695
	b	85 919	77 932	82 724	84 466
	c	3 245	2 620	2 443	2 534
Pomorskie.....	a	195 290	182 294	162 744	146 264
	b	129 566	123 548	131 455	142 704
	c	3 491	3 039	3 862	3 500
Śląskie.....	a	356 414	325 775	297 239	266 838
	b	261 803	236 268	244 652	256 589
	c	6 101	3 994	5 204	3 683
Świętokrzyskie.....	a	105 434	96 588	87 679	76 487
	b	86 892	79 367	81 205	83 485
	c	1 306	1 940	1 556	3 175
Warmińsko-mazurskie.....	a	143 304	135 639	118 828	104 291
	b	73 931	68 210	77 858	85 517
	c	1 805	1 524	1 590	1 448

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 46. **NAUCZANIE JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WEDŁUG WOJEWÓDZTW I LICZBY JĘZYKÓW (dok.)**
 Stan w dniu 30 IX
TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH BY VOIVODSHIP AND NUMBER OF LANGUAGES (cont.)
 As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Uczniowie uczący się języka obcego: <i>Pupils and students studying foreign language:</i>					
a – jednego <i>one</i>					
b – dwóch <i>two</i>					
c – trzech i więcej <i>three and more</i>					
Wielkopolskie.....	a	286 854	268 217	243 308	222 431
	b	219 975	205 363	215 686	226 237
	c	3 807	4 202	4 767	5 017
Zachodniopomorskie	a	132 703	121 680	108 664	95 286
	b	101 084	96 875	101 517	107 000
	c	1 517	1 404	1 719	1 383

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO).
 Source: Education Information System.

Tabl. 47. **ŚWIETLICE ORAZ SZKOLNE KOŁA I UCZESTNICZY ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY¹ WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
 Stan w dniu 30 IX
DAY-CARE ROOMS, SCHOOL INTEREST GROUPS AND PARTICIPANTS OF EXTRA-CURRICULAR AND OPTIONAL ACTIVITIES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH¹ BY VOIVODSHIP
 As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
a – świetlice <i>day-care rooms</i>					
b – szkolne koła zajęć pozalekcyjnych <i>school interest groups</i>					
c – uczestnicy zajęć pozalekcyjnych <i>participants of extra-curricular and optional activities</i>					
POLSKA POLAND.....	a	12 815	13 087	13 523	13 832
	b	233 491	221 489	258 709	291 069
	c	3 504 851	3 289 405	3 522 089	3 673 314
Dolnośląskie.....	a	1 005	1 027	1 041	1 156
	b	15 920	15 024	17 557	20 474
	c	248 955	227 987	247 694	263 954
Kujawsko-pomorskie.....	a	736	743	763	772
	b	12 669	12 570	14 002	16 068
	c	185 584	176 788	182 011	191 401
Lubelskie.....	a	759	814	842	841
	b	14 609	13 925	16 264	18 539
	c	213 539	202 074	217 112	224 929
Lubuskie.....	a	422	440	452	451
	b	7 080	6 352	7 362	7 986
	c	97 346	85 115	92 078	94 939
Łódzkie.....	a	863	850	860	877
	b	14 862	13 862	16 640	18 502
	c	223 523	204 219	234 722	238 992

Tabl. 47. ŚWIETLICE ORAZ SZKOLNE KOŁA I UCZESTNICY ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY¹ WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 30 IX

DAY-CARE ROOMS, SCHOOL INTEREST GROUPS AND PARTICIPANTS OF EXTRA-CURRICULAR AND OPTIONAL ACTIVITIES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH¹ BY VOIVODSHIP (cont.)

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
a – świetlice day-care rooms					
b – szkolne koła zajęć pozalekcyjnych school interest groups					
c – uczestnicy zajęć pozalekcyjnych participants of extra-curricular and optional activities					
Małopolskie	a	903	944	979	1 020
	b	20 361	19 119	23 452	26 290
	c	314 549	291 978	320 823	337 263
Mazowieckie	a	1 715	1 844	1 932	1 958
	b	30 974	31 334	34 793	37 467
	c	486 284	491 252	505 120	510 415
Opolskie	a	370	386	393	412
	b	6 415	5 619	6 432	7 342
	c	90 969	85 060	86 070	88 674
Podkarpackie	a	597	624	645	669
	b	16 841	15 922	18 766	19 670
	c	245 147	227 820	248 388	244 239
Podlaskie	a	398	408	404	415
	b	7 528	6 879	8 089	9 131
	c	106 382	94 967	102 695	105 497
Pomorskie	a	705	713	728	743
	b	13 540	12 633	15 311	16 976
	c	206 063	191 991	207 951	217 818
Śląskie	a	1 498	1 494	1 526	1 561
	b	26 670	25 097	30 504	35 707
	c	394 414	370 513	403 553	434 458
Świętokrzyskie	a	434	437	507	521
	b	8 762	8 206	8 977	9 430
	c	131 659	122 604	123 197	120 195
Warmińsko-mazurskie	a	505	522	544	543
	b	9 205	7 879	9 576	11 099
	c	135 478	115 487	128 534	134 890
Wielkopolskie	a	1 163	1 179	1 183	1 199
	b	18 453	17 443	20 183	22 727
	c	282 698	265 150	280 739	299 784
Zachodniopomorskie	a	742	662	724	694
	b	9 602	9 625	10 801	13 661
	c	142 261	136 400	141 402	165 866

¹ Część uczniów szkół specjalnych uczęszcza na zajęcia pozalekcyjne i nadobowiązkowe w szkołach dla dzieci i młodzieży.

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO).

¹ Some students of special schools may attend in extra-curricular and optional activities in mainstream schools.

Source: Education Information System.

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 48. UCZNIOWIE W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY OTRZYMUJĄCY STYPENDIA PREZESA RADY MINISTRÓW I MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW OŚWIATY I WYCHOWANIA ORAZ KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA NARODOWEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW
 STUDENTS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH RECEIVING SCHOLARSHIPS OF PRIME MINISTER AND MINISTER RESPONSIBLE FOR NATIONAL EDUCATION, CULTURE AND NATIONAL HERITAGE BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
POLSKA POLAND	22 076	15 097	11 219	5 598
Dolnośląskie.....	1 802	1 191	737	489
Kujawsko-pomorskie.....	1 830	1 087	861	272
Lubelskie.....	1 061	593	1 705	472
Lubuskie.....	907	592	400	158
Łódzkie.....	1 252	916	652	384
Małopolskie.....	2 421	1 272	797	442
Mazowieckie.....	2 555	2 167	1 286	773
Opolskie.....	716	646	293	125
Podkarpackie.....	922	671	649	429
Podlaskie.....	477	445	453	232
Pomorskie.....	830	629	283	236
Śląskie.....	1 544	885	602	603
Świętokrzyskie.....	564	465	391	140
Warmińsko-mazurskie.....	1 742	1 086	703	238
Wielkopolskie.....	2 076	1 171	834	386
Zachodniopomorskie.....	1 377	1 281	573	219

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO).

Source: Education Information System.

Tabl. 49. WYNIKI SPRAWDZIANU SZÓSTOKLASISTY WEDŁUG WOJEWÓDZTW
 RESULTS OF PRIMARY SCHOOL COMPETENCE TEST BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w % punktów możliwych do uzyskania in % of points possible to obtain			
POLSKA	66,4	64,4	56,6	61,4
POLAND				
Wieś.....	64,0	62,3	54,0	58,8
Rural areas				
Miasta do 20 tys. mieszkańców.....	65,3	63,3	55,2	59,9
Urban areas with population up to 20 thous. inhabitants				
Miasta od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców.....	67,8	65,5	57,9	62,9
Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants				
Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców.....	70,3	68,0	61,3	66,0
Urban areas with population more than 100 thous. inhabitants				
Dolnośląskie.....	66,6	63,5	55,9	60,8
Kujawsko-pomorskie.....	64,9	63,4	55,4	60,2
Lubelskie.....	66,8	64,3	56,1	61,0
Lubuskie.....	64,1	63,4	55,1	60,1
Łódzkie.....	66,5	64,6	56,8	61,0
Małopolskie.....	68,6	66,8	58,4	64,0
Mazowieckie.....	68,6	65,9	59,6	64,0
Opolskie.....	66,9	64,2	56,1	61,2
Podkarpackie.....	67,1	65,1	57,5	62,9
Podlaskie.....	66,9	65,2	57,6	62,0
Pomorskie.....	65,4	63,5	55,7	60,3
Śląskie.....	65,4	63,5	55,7	60,9

Tabl. 49. WYNIKI SPRAWDZIANU SZÓSTOKLASISTY WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)
RESULTS OF PRIMARY SCHOOL COMPETENCE TEST BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w % punktów możliwych do uzyskania in % of points possible to obtain			
Świętokrzyskie	65,1	64,2	55,3	60,5
Warmińsko-mazurskie	65,5	64,1	55,4	60,0
Wielkopolskie	65,3	63,4	54,8	59,4
Zachodniopomorskie	64,6	63,3	55,7	59,2

Źródło: Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie.

Source: Central Examination Board in Warsaw.

Tabl. 50. WYNIKI EGZAMINÓW GIMNAZJALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW
RESULTS OF LOWER SECONDARY SCHOOL (GYMNASIUM) EXAMINATIONS BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
		w % punktów możliwych do uzyskania in % of points possible to obtain			
a – część humanistyczna humanities part					
b – część matematyczno-przyrodnicza mathematics and science part					
POLSKA	a	63,0	61,5	63,3	60,7
POLAND	b	50,6	54,2	52,1	47,8
Wieś	a	60,5	59,4	61,8	59,0
Rural areas	b	48,6	51,9	49,9	45,9
Miasta do 20 tys. mieszkańców	a	59,9	58,6	61,8	59,0
Urban areas with population up to 20 thous. inhabitants	b	48,2	51,2	50,0	46,1
Miasta od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	a	62,2	60,4	63,7	61,4
Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants	b	50,4	53,7	52,8	48,4
Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców	a	65,4	63,7	66,6	63,9
Urban areas with population more than 100 thous. inhabitants	b	54,0	57,3	56,3	51,5
Dolnośląskie	a	61,8	60,7	62,3	60,6
.....	b	49,9	52,8	50,3	46,8
Kujawsko-pomorskie	a	60,5	59,1	62,0	58,6
.....	b	49,0	51,9	50,3	46,7
Lubelskie	a	64,4	63,2	63,9	62,4
.....	b	50,4	54,2	51,3	47,7
Lubuskie	a	61,4	59,7	62,6	58,8
.....	b	48,3	51,6	50,3	46,4
Łódzkie	a	62,4	61,0	62,8	59,4
.....	b	51,4	55,0	52,8	48,0
Małopolskie	a	65,6	64,3	65,3	63,4
.....	b	52,4	56,4	54,3	50,2
Mazowieckie	a	65,7	63,4	65,6	63,3
.....	b	53,5	57,2	55,1	49,9
Opolskie	a	61,2	59,8	62,3	60,4
.....	b	49,8	52,7	50,9	47,1
Podkarpackie	a	64,0	63,2	64,9	62,6
.....	b	50,4	54,5	52,7	48,6
Podlaskie	a	62,2	61,8	62,3	59,0
.....	b	51,3	55,2	53,1	48,8
Pomorskie	a	60,4	58,7	61,4	58,3
.....	b	50,1	53,2	51,2	47,5
Śląskie	a	63,6	62,3	64,0	61,8
.....	b	50,0	53,9	51,7	47,3
Świętokrzyskie	a	62,6	60,4	62,2	60,6
.....	b	50,3	53,2	50,3	45,8

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 50. WYNIKI EGZAMINÓW GIMNAZJALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)
RESULTS OF LOWER SECONDARY SCHOOL (GYMNASIUM) EXAMINATIONS BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – część humanistyczna <i>humanities part</i>		w % punktów możliwych do uzyskania <i>in % of points possible to obtain</i>			
b – część matematyczno-przyrodnicza <i>mathematics and science part</i>					
Warmińsko-mazurskie	a	59,5	58,8	60,7	57,3
	b	49,1	52,1	50,3	46,5
Wielkopolskie	a	61,8	60,4	62,1	58,2
	b	49,5	53,3	51,3	46,7
Zachodniopomorskie	a	62,0	59,4	62,3	58,3
	b	48,9	51,8	50,1	45,4

Źródło: Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie.

Source: Central Examination Board in Warsaw.

Tabl. 51. ZDAWALNOŚĆ¹ EGZAMINU MATURALNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI
PASS RATES¹ OF SECONDARY SCHOOL MATRICULATION (MATURA) EXAMINATION BY VOIVODSHIP AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010		
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
a – ogółem <i>total</i>	w % <i>in %</i>								
b – miasta <i>urban areas</i>									
c – wieś <i>rural areas</i>									
POLSKA POLAND.....	a	90,9	91,0	88,2	86,6	89,1	88,3	84,8	84,1
	b	91,4	91,4	88,8	86,6	89,7	88,7	85,5	84,7
	c	82,1	82,6	77,7	79,9	78,2	79,5	71,0	72,1
Dolnośląskie	a	87,6	88,6	84,9	82,7	88,4	84,7	85,1	84,3
	b	88,1	88,6	85,3	82,8	88,7	84,8	85,5	84,6
	c	67,6	71,3	67,3	75,9	74,7	80,4	64,5	64,4
Kujawsko-pomorskie	a	91,4	91,9	89,3	87,6	90,9	89,7	86,1	84,4
	b	92,0	92,3	90,0	88,0	91,4	90,0	86,8	85,0
	c	81,3	83,2	79,6	80,9	90,9	84,7	75,1	74,1
Lubelskie	a	91,4	97,2	89,1	85,4	89,2	86,3	84,2	84,7
	b	92,3	93,0	90,2	86,1	90,5	87,0	86,2	86,2
	c	83,5	83,6	79,8	79,7	77,2	79,1	65,1	69,4
Lubuskie.....	a	88,2	86,7	86,8	86,6	87,5	81,6	85,5	85,3
	b	89,0	87,2	87,5	86,7	88,2	82,1	85,7	85,7
	c	98,1	63,8	63,7	65,6	60,6	48,8	69,6	53,7
Łódzkie	a	93,0	90,8	89,3	85,6	89,7	89,6	86,1	83,6
	b	93,7	91,2	90,0	86,0	90,2	89,9	86,6	83,7
	c	81,5	82,5	77,7	78,1	81,3	84,6	73,9	79,5
Małopolskie	a	93,3	92,6	90,0	89,0	90,8	90,7	85,4	84,1
	b	93,9	93,1	90,7	89,4	91,5	91,1	86,3	84,9
	c	86,4	87,2	81,6	84,6	81,5	84,8	71,8	71,9
Mazowieckie	a	92,4	91,9	88,3	87,3	89,7	89,8	85,1	85,6
	b	92,8	92,4	88,9	87,5	90,3	90,3	86,0	86,4
	c	85,8	82,6	78,4	83,5	78,4	80,1	68,6	69,8
Opolskie	a	90,6	91,6	86,8	86,3	87,5	88,9	85,1	87,4
	b	91,0	91,8	87,3	86,6	88,0	89,6	85,4	87,5
	c	78,5	81,8	72,2	76,6	73,8	70,1	73,2	82,4
Podkarpackie	a	90,9	92,0	87,9	85,1	88,8	87,3	83,0	84,2
	b	91,4	92,6	88,8	85,7	89,5	87,8	83,6	84,8
	c	84,2	85,0	76,7	77,1	80,0	80,7	72,0	71,6
Podlaskie	a	91,3	92,6	89,6	88,6	89,0	88,5	83,0	83,2
	b	92,4	93,3	90,4	89,0	89,8	89,4	83,6	83,5
	c	76,0	79,3	76,4	79,5	74,6	69,9	71,5	76,6

Tabl. 51. ZDAWALNOŚĆ¹ EGZAMINU MATURALNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI (dok.)
PASS RATES¹ OF SECONDARY SCHOOL MATRICULATION (MATURA) EXAMINATION BY VOIVODSHIP AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010		
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
	w % in %								
Pomorskie	a	90,4	86,5	89,8	88,1	89,3	90,0	85,3	84,5
	b	90,9	91,7	90,7	85,9	90,2	90,7	86,2	85,4
	c	80,8	78,9	73,7	73,8	73,5	76,0	69,2	66,3
Śląskie	a	90,1	90,3	88,3	87,7	89,1	88,0	84,8	83,8
	b	90,1	90,3	88,3	87,7	89,2	87,9	85,0	83,9
	c	87,1	90,3	86,8	88,9	88,3	90,1	78,1	81,4
Świętokrzyskie	a	90,3	91,4	87,9	88,3	86,8	88,9	85,2	83,0
	b	91,2	92,1	88,8	88,8	87,6	89,6	85,7	83,4
	c	78,8	80,0	76,7	80,7	73,8	76,0	75,3	75,2
Warmińsko-mazurskie	a	90,3	90,3	87,5	85,8	88,7	87,6	83,4	79,5
	b	91,0	90,9	88,8	86,6	89,2	87,9	83,9	80,0
	c	78,1	78,9	63,7	70,0	70,3	75,9	63,8	61,6
Wielkopolskie	a	89,5	89,7	86,1	84,7	87,7	87,0	84,5	83,7
	b	90,3	90,3	86,8	85,3	88,6	87,8	85,1	84,2
	c	79,2	80,8	76,9	76,1	76,4	74,7	75,4	76,1
Zachodniopomorskie	a	90,0	90,2	88,0	86,1	88,8	88,6	83,5	82,7
	b	90,3	90,6	88,3	86,4	89,1	89,1	84,0	83,2
	c	74,2	69,9	70,3	70,1	71,6	63,1	40,7	44,4

1 Udział uczniów, którzy zdali egzamin maturalny w ogólnej liczbie uczniów, którzy przystąpili do tego typu egzaminu.

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO).

1 The share of students who passed the matriculation exam in all students who sat this type of exam.

Source: Education Information System.

Tabl. 52. ZDAWALNOŚĆ¹ EGZAMINÓW POTWIERDZAJĄCYCH KWALIFIKACJE ZAWODOWE ORAZ EGZAMINÓW
DYPLOMOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI
PASS RATES¹ OF PROFESSIONAL COMPETENCE EXAMINATIONS AND DIPLOMA EXAMINATIONS BY VOIVODSHIP
AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010		
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
	w % in %								
POLSKA POLAND.....	a	58,4	66,1	57,4	62,1	63,4	69,9	66,8	71,5
	b	58,8	66,9	•	•	63,6	70,3	67,1	72,1
	c	53,2	55,0	•	•	61,4	64,8	63,6	62,4
Dolnośląskie	a	58,3	65,1	58,4	64,7	63,5	71,5	64,5	70,8
	b	59,2	66,7	•	•	63,5	71,6	64,9	68,1
	c	39,7	47,8	•	•	63,2	68,6	52,0	57,4
Kujawsko-pomorskie.....	a	60,7	63,3	65,2	62,4	69,2	72,1	70,8	72,5
	b	60,4	63,0	•	•	68,8	72,5	71,2	73,0
	c	64,3	63,5	•	•	72,4	68,4	67,3	66,2
Lubelskie	a	55,6	64,6	56,6	60,5	61,3	67,9	65,1	69,8
	b	57,6	67,9	•	•	62,3	68,7	66,0	71,2
	c	42,2	39,5	•	•	53,9	60,1	59,1	56,5

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 52. ZDAWALNOŚĆ¹ EGZAMINÓW POTWIERDZAJĄCYCH KWALIFIKACJE ZAWODOWE ORAZ EGZAMINÓW DYPLOMOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI (dok.)
PASS RATES¹ OF PROFESSIONAL COMPETENCE EXAMINATIONS AND DIPLOMA EXAMINATIONS BY VOIVODSHIP AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007		2008		2009		2010	
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
		w % in %							
Lubuskie	a	51,1	59,3	53,9	55,4	59,0	63,4	60,4	64,7
	b	52,1	60,1	•	•	59,5	64,5	60,7	65,4
	c	29,9	30,1	•	•	46,8	29,4	50,7	29,1
Łódzkie.....	a	60,3	66,9	58,8	61,9	63,6	70,3	66,7	70,7
	b	60,9	67,8	•	•	63,4	70,2	66,6	71,5
	c	55,2	57,4	•	•	65,8	71,1	67,4	61,6
Małopolskie	a	64,1	51,1	61,9	65,8	68,2	74,1	71,3	75,6
	b	64,5	50,9	•	•	68,3	74,5	71,5	76,3
	c	60,8	66,3	•	•	66,9	69,7	69,1	68,8
Mazowieckie	a	55,7	66,3	54,6	60,5	58,7	66,0	62,7	67,3
	b	56,4	67,4	•	•	59,3	66,4	63,2	68,0
	c	47,5	53,4	•	•	53,8	62,2	58,3	58,9
Opolskie	a	65,6	72,3	60,3	64,4	65,5	74,3	70,1	75,3
	b	66,4	73,7	•	•	65,4	74,6	70,8	75,9
	c	51,3	39,7	•	•	62,6	70,6	52,8	52,4
Podkarpackie	a	56,8	66,8	56,9	63,0	64,3	72,0	68,4	73,5
	b	57,1	68,0	•	•	65,0	73,0	69,1	74,8
	c	52,8	53,7	•	•	56,8	60,0	60,5	53,9
Podlaskie	a	54,8	63,0	58,0	65,4	60,5	67,5	64,8	70,3
	b	56,1	64,6	•	•	61,0	68,5	65,9	71,2
	c	51,6	47,7	•	•	57,9	57,0	56,1	57,8
Pomorskie	a	59,4	65,5	62,0	67,0	67,1	71,6	71,1	76,0
	b	59,4	66,1	•	•	66,6	71,7	70,9	76,7
	c	59,3	58,7	•	•	71,0	70,7	72,5	68,6
Śląskie	a	58,1	67,5	56,5	63,6	62,5	70,7	66,5	72,7
	b	58,3	67,8	•	•	62,5	70,7	66,5	72,8
	c	50,1	56,9	•	•	60,1	69,6	68,2	69,9
Świętokrzyskie	a	46,6	55,7	44,9	50,4	53,2	62,2	58,7	66,6
	b	47,4	57,1	•	•	53,2	62,7	58,8	64,9
	c	41,9	41,3	•	•	53,6	54,4	57,1	61,4
Warmińsko-mazurskie	a	58,4	63,2	46,5	59,5	67,5	71,2	68,9	72,4
	b	58,9	63,7	•	•	67,3	71,0	68,6	72,2
	c	51,9	55,9	•	•	71,4	75,1	73,6	75,4
Wielkopolskie	a	59,3	66,2	56,7	60,5	62,1	68,4	66,2	70,9
	b	59,0	66,8	•	•	62,3	69,0	66,1	71,4
	c	62,2	59,1	•	•	60,8	62,8	66,3	62,7
Zachodniopomorskie	a	60,1	64,5	58,0	60,4	65,7	68,7	68,6	71,1
	b	60,6	65,0	•	•	66,2	69,4	69,2	71,7
	c	40,4	47,4	•	•	51,8	51,0	48,7	50,0

1 Udział uczniów, którzy zdali egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe oraz egzaminy podyplomowe w ogólnej liczbie uczniów, którzy przystąpili do tego typu egzaminów.

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO).

1 The share of students who passed the vocational exam or diploma exam in all students who sat this type of exam.

Source: Education Information System.

Tabl. 53. WSKAŹNIKI SKOLARYZACJI NETTO DLA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI
NET ENROLMENT RATES FOR HIGHER EDUCATION BY VOIVODSHIP AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
	w % in %							
POLSKA POLAND.....	39,7	45,8	40,6	47,4	40,9	49,0	40,8	49,4
Dolnośląskie.....	47,1	53,1	49,4	56,2	51,0	59,0	51,3	60,1
Kujawsko-pomorskie.....	32,0	39,6	32,7	40,9	33,6	43,0	34,1	44,5
Lubelskie.....	38,1	46,2	39,1	47,8	39,8	49,0	39,5	49,8
Lubuskie.....	21,5	25,3	20,8	24,1	19,5	23,7	19,1	23,6
Łódzkie.....	43,1	50,1	45,3	54,4	44,5	55,5	41,8	52,4
Małopolskie.....	50,9	58,3	52,7	61,4	53,9	64,2	55,0	66,2
Mazowieckie.....	58,7	66,1	58,8	67,5	58,6	68,6	58,3	68,9
Opolskie.....	28,2	32,7	29,6	35,0	30,4	37,5	30,9	38,9
Podkarpackie.....	25,7	29,2	26,7	30,4	26,7	31,1	26,6	31,4
Podlaskie.....	33,2	38,4	34,3	39,9	35,5	42,2	36,1	43,8
Pomorskie.....	34,9	39,5	37,5	42,7	39,0	45,2	40,4	47,7
Śląskie.....	32,6	36,3	32,8	37,5	32,9	39,0	32,6	39,2
Świętokrzyskie.....	35,1	42,0	34,8	42,9	34,3	43,6	33,3	42,6
Warmińsko-mazurskie.....	29,2	35,7	27,9	34,0	27,5	33,8	27,3	33,5
Wielkopolskie.....	41,9	49,3	42,4	50,6	42,5	52,1	42,4	52,3
Zachodniopomorskie.....	35,0	39,2	34,8	39,4	34,1	39,9	33,1	38,7

U W A G A. Służące do obliczenia wskaźnika dane na temat studentów szkół wyższych dotyczą stanu na początek roku akademickiego (30 XI), natomiast dane o liczbie ludności stanu na koniec roku kalendarzowego (31 XII).

Ź r ó d ł o: S-10 – Sprawozdanie o studiach wyższych, Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

N O T E. Data regarding students of higher education institutions according to the situation as at the beginning of the academic year (30 XI) and data on number of population according to the situation as at the end of calendar year (31 XII), are used to calculate the rate.

S o u r c e: S-10 – Statistical report on tertiary education, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 54. STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW¹

Stan w dniu 30 XI

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP AND GROUP OF FIELDS OF EDUCATION¹

As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
OGÓŁEM w tys. TOTAL in thous.				
POLSKA POLAND.....	1 923,7	1 911,9	1 883,0	1 819,8
Dolnośląskie.....	168,0	169,1	169,1	164,9
Kujawsko-pomorskie.....	83,0	82,4	83,3	82,7
Lubelskie.....	102,5	102,3	102,0	98,5
Lubuskie.....	29,7	27,6	25,7	24,1
Łódzkie.....	140,8	145,4	139,1	122,8
Małopolskie.....	205,5	209,3	210,1	209,1
Mazowieckie.....	375,2	366,0	356,1	343,9
Opolskie.....	37,6	38,7	39,6	38,1
Podkarpackie.....	69,4	70,9	69,6	67,8
Podlaskie.....	52,8	52,9	53,8	52,8
Pomorskie.....	99,4	104,0	106,0	107,7
Śląskie.....	187,2	181,8	177,4	171,4
Świętokrzyskie.....	56,6	54,5	52,9	50,9
Warmińsko-mazurskie.....	55,8	52,5	51,2	49,5
Wielkopolskie.....	180,5	178,6	174,7	169,1
Zachodniopomorskie.....	79,7	75,9	72,4	66,4

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 54. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW¹** (cd.)

Stan w dniu 30 XI

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP AND GROUP OF FIELDS OF EDUCATION¹ (cont.)

As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
GRUPY KIERUNKÓW w %: GROUPS OF FIELDS OF EDUCATION in %:				
KSZTAŁCENIE EDUCATION				
POLSKA POLAND	12,1	11,9	12,4	11,9
Dolnośląskie.....	9,0	8,6	8,6	8,4
Kujawsko-pomorskie.....	15,0	14,2	14,7	15,0
Lubelskie.....	9,7	9,8	10,7	10,0
Lubuskie.....	20,9	18,8	22,1	23,8
Łódzkie.....	12,9	15,1	17,7	14,7
Małopolskie.....	7,0	7,2	7,6	7,3
Mazowieckie.....	12,4	12,1	12,5	11,5
Opolskie.....	19,5	20,0	21,0	21,0
Podkarpackie.....	10,6	10,3	10,5	9,8
Podlaskie.....	11,7	12,4	13,1	12,8
Pomorskie.....	14,9	12,1	11,9	11,9
Śląskie.....	11,3	11,6	11,5	11,2
Świętokrzyskie.....	23,1	21,8	22,5	22,7
Warmińsko-mazurskie.....	19,4	19,1	18,9	18,4
Wielkopolskie.....	11,3	11,5	11,4	11,6
Zachodniopomorskie.....	8,7	9,6	11,1	12,2
NAUKI HUMANISTYCZNE I SZTUKA HUMANITIES AND ART				
POLSKA POLAND	10,1	9,5	9,2	9,0
Dolnośląskie.....	8,8	8,7	9,2	8,7
Kujawsko-pomorskie.....	13,1	12,9	12,6	11,9
Lubelskie.....	12,7	11,8	11,3	10,5
Lubuskie.....	14,5	13,4	11,9	9,8
Łódzkie.....	15,7	13,7	10,2	10,5
Małopolskie.....	10,5	9,9	9,6	9,8
Mazowieckie.....	8,5	8,1	8,2	8,3
Opolskie.....	11,7	10,4	9,6	9,2
Podkarpackie.....	6,8	5,6	6,0	5,7
Podlaskie.....	6,2	5,7	5,9	6,0
Pomorskie.....	8,2	7,4	7,3	7,2
Śląskie.....	9,9	9,7	9,8	10,4
Świętokrzyskie.....	8,4	8,1	7,4	6,4
Warmińsko-mazurskie.....	8,9	8,0	6,9	6,0
Wielkopolskie.....	12,1	10,8	10,9	11,0
Zachodniopomorskie.....	7,2	7,3	7,7	7,5
NAUKI SPOŁECZNE, GOSPODARKA I PRAWO SOCIAL SCIENCES, ECONOMY AND LAW				
POLSKA POLAND	41,0	41,2	40,3	39,0
Dolnośląskie.....	40,6	41,6	41,0	39,2
Kujawsko-pomorskie.....	37,3	38,0	38,6	38,0
Lubelskie.....	39,2	39,0	38,1	37,1
Lubuskie.....	34,4	33,0	30,9	28,8
Łódzkie.....	40,2	40,7	39,0	39,6
Małopolskie.....	40,9	40,9	39,8	37,9
Mazowieckie.....	46,5	46,8	46,3	45,2
Opolskie.....	30,7	32,1	31,9	31,9
Podkarpackie.....	45,7	44,9	43,2	41,0
Podlaskie.....	43,9	43,1	40,8	38,6

Tabl. 54. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW¹** (cd.)

Stan w dniu 30 XI

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP AND GROUP OF FIELDS OF EDUCATION¹ (cont.)

As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
NAUKI SPOŁECZNE, GOSPODARKA I PRAWO (dok.) SOCIAL SCIENCES, ECONOMY AND LAW (cont.)				
Pomorskie	40,1	40,2	39,2	38,0
Śląskie	36,9	37,7	37,4	36,1
Świętokrzyskie	33,5	34,2	33,1	31,5
Warmińsko-mazurskie	36,8	36,5	36,1	35,0
Wielkopolskie	41,3	41,6	40,8	38,9
Zachodniopomorskie	43,8	42,8	40,1	37,6
NAUKA SCIENCE				
POLSKA POLAND.....	9,4	8,9	8,4	8,3
Dolnośląskie.....	10,6	9,7	9,2	9,0
Kujawsko-pomorskie.....	10,3	9,1	8,0	7,2
Lubelskie.....	9,4	8,9	7,7	7,9
Lubuskie.....	11,8	11,3	9,9	8,4
Łódzkie.....	13,3	11,9	11,8	11,1
Małopolskie.....	9,5	9,4	9,2	9,4
Mazowieckie.....	8,2	8,0	7,5	8,1
Opolskie.....	9,9	8,6	7,7	7,0
Podkarpackie.....	7,7	8,0	7,0	7,4
Podlaskie.....	9,2	8,5	7,8	7,1
Pomorskie.....	7,9	9,6	9,5	9,3
Śląskie.....	10,2	9,1	8,7	8,0
Świętokrzyskie.....	8,2	8,2	8,3	7,6
Warmińsko-mazurskie.....	11,2	10,2	9,2	8,1
Wielkopolskie.....	7,2	7,0	6,6	6,9
Zachodniopomorskie.....	8,4	7,7	7,4	6,9
TECHNIKA, PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO TECHNOLOGY, INDUSTRY, CONSTRUCTION				
POLSKA POLAND.....	13,3	13,7	14,1	15,0
Dolnośląskie.....	17,9	18,1	18,0	19,6
Kujawsko-pomorskie.....	8,0	8,9	9,2	10,4
Lubelskie.....	10,3	10,5	10,6	11,5
Lubuskie.....	11,5	13,3	13,8	16,1
Łódzkie.....	7,9	7,7	8,5	9,8
Małopolskie.....	18,6	18,8	19,1	20,1
Mazowieckie.....	11,0	11,3	11,6	12,1
Opolskie.....	12,5	12,7	12,8	14,1
Podkarpackie.....	10,9	12,8	14,4	16,5
Podlaskie.....	11,7	12,7	13,3	14,3
Pomorskie.....	14,5	15,5	15,9	16,5
Śląskie.....	17,6	18,1	18,1	18,4
Świętokrzyskie.....	14,1	14,2	14,1	14,5
Warmińsko-mazurskie.....	11,2	12,6	13,3	14,6
Wielkopolskie.....	10,9	10,8	11,0	11,6
Zachodniopomorskie.....	19,2	19,2	19,2	19,9
ZDROWIE I OPIEKA SPOŁECZNA HEALTH AND SOCIAL WELFARE				
POLSKA POLAND.....	5,7	6,1	6,7	7,3
Dolnośląskie.....	5,7	5,5	5,9	6,2
Kujawsko-pomorskie.....	6,1	6,5	7,3	8,2
Lubelskie.....	8,4	9,6	11,0	12,2
Lubuskie.....	0,2	2,2	1,8	2,4
Łódzkie.....	6,4	6,7	7,3	8,4
Małopolskie.....	4,3	4,5	4,9	5,4

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 54. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW¹ (dok.)**

Stan w dniu 30 XI

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP AND GROUP OF FIELDS OF EDUCATION¹ (cont.)

As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
ZDROWIE I OPIEKA SPOŁECZNA (dok.) HEALTH AND SOCIAL WELFARE (cont.)				
Mazowieckie	3,7	4,2	4,5	5,0
Opolskie	9,7	9,7	10,6	10,1
Podkarpackie	5,8	6,7	8,0	8,4
Podlaskie	10,7	10,7	11,5	12,6
Pomorskie	5,5	5,5	6,0	6,4
Śląskie	6,7	7,1	8,0	8,9
Świętokrzyskie	8,8	9,3	9,8	10,9
Warmińsko-mazurskie	5,8	6,3	6,8	7,0
Wielkopolskie	6,5	7,2	7,7	8,2
Zachodniopomorskie	3,7	4,2	5,0	5,7
ROLNICTWO AGRICULTURE				
POLSKA POLAND.....	2,2	2,1	1,9	1,8
Dolnośląskie.....	2,1	1,9	1,8	1,7
Kujawsko-pomorskie.....	3,5	3,6	3,2	2,8
Lubelskie.....	6,4	6,1	5,5	4,9
Lubuskie.....	1,5	1,3	0,9	0,8
Łódzkie.....	0,5	0,4	0,5	0,5
Małopolskie	2,7	2,5	2,4	2,2
Mazowieckie	2,2	2,1	2,1	1,9
Podkarpackie	3,3	2,8	2,2	1,6
Podlaskie	2,6	2,6	2,3	2,1
Pomorskie	–	–	–	0,1
Świętokrzyskie	0,3	0,3	0,3	0,2
Warmińsko-mazurskie	6,3	6,2	6,3	6,3
Wielkopolskie	3,0	2,8	2,7	2,6
Zachodniopomorskie	1,9	1,6	1,3	1,0
USŁUGI SERVICES				
POLSKA POLAND.....	6,2	6,6	7,0	7,7
Dolnośląskie.....	5,3	5,9	6,3	7,2
Kujawsko-pomorskie.....	6,7	6,8	6,4	6,5
Lubelskie.....	3,9	4,3	5,1	6,0
Lubuskie.....	5,2	6,7	8,7	10,0
Łódzkie.....	3,2	3,8	5,0	5,5
Małopolskie	6,5	6,8	7,4	7,9
Mazowieckie	7,5	7,4	7,3	7,9
Opolskie	6,0	6,5	6,4	6,7
Podkarpackie	9,2	8,9	8,7	9,7
Podlaskie	4,0	4,3	5,3	6,5
Pomorskie	8,9	9,7	10,2	10,6
Śląskie	6,4	6,7	6,5	7,0
Świętokrzyskie	3,2	3,9	4,5	6,1
Warmińsko-mazurskie	0,4	1,1	2,5	4,7
Wielkopolskie	7,7	8,3	8,9	9,3
Zachodniopomorskie	7,1	7,6	8,2	9,1

¹ Podział na grupy kierunków kształcenia według Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji (ISCED'97).

U W A G A. Studentów według województw wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi.

Ź r ó d ł o: S-10 – Sprawozdanie o studiach wyższych.

¹ The division into the fields of education according to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

N O T E. Students per voivodship are presented according to the place of residence of particular higher education institution, including branches, non-local basic organizational units, non-local didactic centres and consultation points.

S o u r c e: S-10 – Statistical report on tertiary education.

Tabl. 55. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW¹**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP AND GROUP OF FIELDS OF EDUCATION¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
OGÓŁEM w tys. TOTAL in thous.				
POLSKA POLAND.....	408,6	419,2	437,5	476,1
Dolnośląskie.....	32,0	35,0	36,4	39,9
Kujawsko-pomorskie.....	18,8	19,3	20,7	20,9
Lubelskie.....	22,5	22,6	25,1	28,7
Lubuskie.....	7,6	6,9	7,1	6,9
Łódzkie.....	29,0	29,2	31,8	36,6
Małopolskie.....	37,2	38,3	41,4	48,0
Mazowieckie.....	77,8	77,0	80,2	86,0
Opolskie.....	7,3	7,5	10,0	10,7
Podkarpackie.....	18,2	18,0	18,5	19,3
Podlaskie.....	11,7	13,9	12,0	14,9
Pomorskie.....	20,2	23,2	23,6	23,8
Śląskie.....	41,7	42,1	41,2	46,1
Świętokrzyskie.....	15,5	14,0	13,4	14,1
Warmińsko-mazurskie.....	12,7	14,8	14,8	13,8
Wielkopolskie.....	38,7	40,4	44,2	47,2
Zachodniopomorskie.....	17,7	17,0	17,1	19,1
GRUPY KIERUNKÓW w %: GROUPS OF FIELD OF EDUCATION in %:				
KSZTAŁCENIE EDUCATION				
POLSKA POLAND.....	15,1	15,3	15,9	15,5
Dolnośląskie.....	10,7	10,7	11,6	11,4
Kujawsko-pomorskie.....	7,2	17,6	17,5	17,0
Lubelskie.....	14,4	12,6	13,0	11,9
Lubuskie.....	21,9	20,9	24,8	25,0
Łódzkie.....	20,5	24,5	24,8	24,8
Małopolskie.....	8,7	9,1	10,6	10,0
Mazowieckie.....	15,9	16,3	16,4	16,7
Opolskie.....	16,4	20,8	21,8	22,8
Podkarpackie.....	14,5	10,5	13,8	11,2
Podlaskie.....	11,4	10,0	13,8	14,0
Pomorskie.....	23,0	18,5	18,7	18,5
Śląskie.....	13,8	15,4	13,7	13,3
Świętokrzyskie.....	23,4	23,6	24,9	26,4
Warmińsko-mazurskie.....	19,3	20,9	25,8	22,1
Wielkopolskie.....	13,0	14,1	14,0	13,1
Zachodniopomorskie.....	9,9	10,1	9,3	11,7
NAUKI HUMANISTYCZNE I SZTUKA HUMANITIES AND ART				
POLSKA POLAND.....	9,2	9,1	9,3	9,3
Dolnośląskie.....	10,3	8,5	10,0	8,8
Kujawsko-pomorskie.....	11,1	11,0	12,7	13,5
Lubelskie.....	14,1	16,4	14,4	14,2
Lubuskie.....	12,0	15,1	14,4	10,5
Łódzkie.....	10,2	10,4	11,0	10,5
Małopolskie.....	11,1	11,7	9,3	10,3
Mazowieckie.....	7,5	6,8	7,4	7,7
Opolskie.....	13,2	13,3	12,9	11,0
Podkarpackie.....	6,1	5,1	7,2	6,8
Podlaskie.....	7,3	4,9	5,3	5,7
Pomorskie.....	7,8	8,3	7,7	7,4
Śląskie.....	10,1	9,7	10,0	10,2
Świętokrzyskie.....	7,2	6,8	7,0	8,1
Warmińsko-mazurskie.....	7,2	8,3	8,2	7,4
Wielkopolskie.....	9,4	9,7	9,4	9,9
Zachodniopomorskie.....	4,3	5,3	5,4	6,2

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 55. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW¹** (cd.)
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP AND GROUP OF FIELDS OF EDUCATION¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
NAUKI SPOŁECZNE, GOSPODARKA I PRAWO SOCIAL SCIENCES, ECONOMY AND LAW				
POLSKA POLAND.....	43,7	43,3	43,1	42,6
Dolnośląskie.....	41,8	42,6	43,4	45,1
Kujawsko-pomorskie.....	38,9	39,2	36,1	38,5
Lubelskie.....	40,5	39,3	41,6	40,3
Lubuskie.....	42,8	40,7	36,8	34,4
Łódzkie.....	42,5	39,6	38,3	38,6
Małopolskie.....	42,7	42,5	45,3	42,9
Mazowieckie.....	48,5	48,8	49,1	47,6
Opolskie.....	34,2	31,6	32,8	30,5
Podkarpackie.....	48,0	50,4	44,8	48,4
Podlaskie.....	45,3	55,9	47,3	44,6
Pomorskie.....	37,9	42,1	42,8	42,0
Śląskie.....	41,4	38,1	38,8	39,5
Świętokrzyskie.....	41,8	37,5	38,0	37,7
Warmińsko-mazurskie.....	40,8	39,0	36,5	35,5
Wielkopolskie.....	46,0	43,5	44,4	43,3
Zachodniopomorskie.....	49,2	49,5	50,6	47,0
NAUKA SCIENCE				
POLSKA POLAND.....	8,9	8,5	7,9	7,9
Dolnośląskie.....	9,9	9,2	8,6	7,9
Kujawsko-pomorskie.....	12,2	11,3	11,2	10,1
Lubelskie.....	8,9	8,6	7,7	8,2
Lubuskie.....	10,1	9,1	9,6	11,1
Łódzkie.....	14,3	12,3	10,5	10,6
Małopolskie.....	9,0	8,7	8,3	8,9
Mazowieckie.....	6,7	6,7	6,5	6,5
Opolskie.....	9,0	7,8	7,3	7,1
Podkarpackie.....	8,0	9,4	6,8	6,6
Podlaskie.....	8,7	6,9	6,8	7,6
Pomorskie.....	6,7	8,5	9,1	8,4
Śląskie.....	10,5	9,3	8,7	7,9
Świętokrzyskie.....	6,6	7,5	7,8	6,3
Warmińsko-mazurskie.....	13,0	11,1	8,0	9,9
Wielkopolskie.....	7,1	6,8	5,8	6,3
Zachodniopomorskie.....	7,4	6,8	6,7	6,8
TECHNIKA, PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO TECHNOLOGY, INDUSTRY, CONSTRUCTION				
POLSKA POLAND.....	10,1	9,8	9,6	9,8
Dolnośląskie.....	14,2	13,7	13,1	11,6
Kujawsko-pomorskie.....	6,0	5,4	5,5	5,5
Lubelskie.....	6,4	6,8	7,0	7,8
Lubuskie.....	7,1	8,1	8,0	10,7
Łódzkie.....	5,5	5,0	5,2	4,8
Małopolskie.....	15,2	14,0	13,3	12,9
Mazowieckie.....	8,2	7,9	7,9	8,9
Opolskie.....	11,0	8,5	7,6	8,5
Podkarpackie.....	6,8	6,6	7,0	6,9
Podlaskie.....	11,2	7,6	7,7	10,3
Pomorskie.....	9,8	9,0	8,0	8,4
Śląskie.....	13,4	14,3	14,8	14,7
Świętokrzyskie.....	8,5	8,8	9,0	7,6
Warmińsko-mazurskie.....	7,7	7,4	9,6	8,6
Wielkopolskie.....	9,3	9,7	8,8	9,2
Zachodniopomorskie.....	17,9	16,7	15,6	16,1

Tabl. 55. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW¹** (cd.)
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP AND GROUP OF FIELDS OF EDUCATION¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
ZDROWIE I OPIEKA SPOŁECZNA HEALTH AND SOCIAL WELFARE				
POLSKA POLAND.....	5,4	6,3	6,6	7,0
Dolnośląskie.....	6,4	7,6	6,0	7,6
Kujawsko-pomorskie.....	5,7	7,0	7,4	7,2
Lubelskie.....	8,1	8,2	9,0	9,1
Lubuskie.....	–	–	–	1,2
Łódzkie.....	4,3	5,5	7,1	7,2
Małopolskie.....	5,1	5,6	5,0	5,6
Mazowieckie.....	3,2	3,8	4,6	4,4
Opolskie.....	11,8	13,4	11,7	12,2
Podkarpackie.....	5,4	6,2	7,6	8,2
Podlaskie.....	10,7	9,7	12,3	10,8
Pomorskie.....	5,7	5,9	5,4	5,5
Śląskie.....	5,3	7,1	7,4	8,3
Świętokrzyskie.....	9,7	13,0	10,0	11,7
Warmińsko-mazurskie.....	6,2	7,6	7,2	9,8
Wielkopolskie.....	6,0	6,1	7,5	7,4
Zachodniopomorskie.....	3,3	4,1	3,9	4,6
ROLNICTWO AGRICULTURE				
POLSKA POLAND.....	2,0	2,0	1,9	2,0
Dolnośląskie.....	2,1	2,7	2,3	2,0
Kujawsko-pomorskie.....	2,0	2,0	2,3	2,4
Lubelskie.....	4,8	4,6	4,4	5,5
Lubuskie.....	1,7	1,7	1,7	0,8
Łódzkie.....	0,2	0,5	0,5	0,5
Małopolskie.....	2,4	2,3	2,3	2,9
Mazowieckie.....	2,1	2,1	1,8	1,8
Opolskie.....	2,8	3,8	3,6	3,7
Podkarpackie.....	2,8	3,0	3,6	3,7
Podlaskie.....	1,8	1,6	2,7	3,0
Świętokrzyskie.....	0,3	0,3	0,3	0,2
Warmińsko-mazurskie.....	5,5	5,3	4,4	5,5
Wielkopolskie.....	3,0	2,8	2,6	2,5
Zachodniopomorskie.....	2,6	2,0	2,7	1,7
USŁUGI SERVICES				
POLSKA POLAND.....	5,6	5,7	5,7	5,9
Dolnośląskie.....	4,6	5,0	5,0	5,6
Kujawsko-pomorskie.....	6,9	6,5	7,3	5,9
Lubelskie.....	2,8	3,5	2,9	3,2
Lubuskie.....	4,4	4,3	4,7	6,2
Łódzkie.....	2,5	2,2	2,6	3,0
Małopolskie.....	5,8	6,1	5,9	6,4
Mazowieckie.....	7,9	7,6	6,3	6,5
Opolskie.....	4,4	4,6	5,9	8,0
Podkarpackie.....	8,4	8,8	9,2	8,1
Podlaskie.....	3,6	3,4	4,1	3,9
Pomorskie.....	9,1	7,7	8,3	9,7
Śląskie.....	5,5	6,1	6,6	6,0
Świętokrzyskie.....	2,5	2,5	3,0	2,2

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 55. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW¹ (dok.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP AND GROUP OF FIELDS OF EDUCATION¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
USŁUGI (dok.) SERVICES (cont.)				
Warmińsko-mazurskie	0,3	0,4	0,3	1,4
Wielkopolskie	6,2	7,3	7,5	8,3
Zachodniopomorskie	5,4	5,5	5,8	5,8

¹ Podział na grupy kierunków kształcenia według Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji (ISCED'97).

U W A G A. Absolwentów według województw wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi; absolwenci wykazani są według stanu z poprzedniego roku akademickiego.

Ź r ó d ł o: S-10 – Sprawozdanie o studiach wyższych.

¹ The division into the fields of education according to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

N O T E. Graduates per voivodship are presented according to the place of residence of particular higher education institution, including branches, non-local basic organizational units, non-local didactic centres and consultation points; graduates are listed according to their status in the previous academic year.

S o u r c e: S-10 – Statistical report on tertiary education.

Tabl. 56. **UDZIAŁ STUDENTÓW STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA W LICZBIE STUDENTÓW OGÓŁEM WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI**

Stan w dniu 30 XI

RATIO OF NUMBER OF STUDENTS ON FIRST-CYCLE PROGRAMMES TO TOTAL NUMBER OF STUDENTS BY VOIVODSHIP AND SEX

As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
	w % in %							
POLSKA POLAND.....	56,4	53,5	61,2	58,2	64,7	61,9	67,1	63,6
Dolnośląskie.....	54,2	53,1	59,3	57,2	63,5	61,2	66,7	63,5
Kujawsko-pomorskie.....	57,5	54,2	63,5	61,1	66,5	64,2	67,5	64,3
Lubelskie.....	50,0	47,3	56,4	53,7	60,2	57,5	61,8	58,4
Lubuskie.....	72,4	71,8	76,7	76,5	77,6	76,5	80,3	78,2
Łódzkie.....	55,4	51,3	59,0	55,3	62,2	59,1	66,5	63,5
Małopolskie.....	50,0	49,0	58,0	56,6	64,2	62,7	69,0	65,9
Mazowieckie.....	57,0	52,3	60,2	55,3	62,5	58,1	63,4	59,1
Opolskie.....	59,5	57,2	68,2	66,7	67,3	65,1	68,2	64,9
Podkarpackie.....	63,1	61,3	66,3	63,8	68,8	66,2	72,6	69,4
Podlaskie.....	56,0	51,6	59,8	55,3	63,4	59,5	65,3	61,1
Pomorskie.....	56,5	55,6	61,2	59,8	65,8	64,1	69,0	65,6
Śląskie.....	56,1	52,1	61,0	57,7	65,1	62,2	68,2	64,6
Świętokrzyskie.....	60,6	55,5	65,4	61,0	69,0	65,5	71,8	67,7
Warmińsko-mazurskie.....	70,1	68,1	71,0	69,0	71,2	69,1	68,6	66,2
Wielkopolskie.....	59,3	57,4	64,1	62,1	67,3	65,2	68,5	65,8
Zachodniopomorskie.....	51,7	47,8	57,5	54,2	62,7	59,0	65,8	61,1

U W A G A. Studentów według województw wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi.

Ź r ó d ł o: S-10 – Sprawozdanie o studiach wyższych.

N O T E. Students per voivodship are presented according to the place of residence of particular higher education institutions, including branches, non-local basic organizational units, non-local didactic centres and consultation points.

S o u r c e: S-10 – Statistical report on tertiary education.

Tabl. 57. UDZIAŁ STUDENTÓW STUDIÓW DRUGIEGO STOPNIA W LICZBIE STUDENTÓW OGÓŁEM WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI

Stan w dniu 30 XI

RATIO OF NUMBER OF STUDENTS ON SECOND-CYCLE PROGRAMMES TO TOTAL NUMBER OF STUDENTS BY VOIVODSHIP AND SEX

As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
	w % in %							
POLSKA POLAND.....	14,9	17,3	16,3	19,0	18,4	21,1	21,3	24,3
Dolnośląskie.....	14,2	16,9	16,3	19,3	18,2	21,4	20,4	24,0
Kujawsko-pomorskie.....	13,5	15,3	14,1	15,7	17,7	19,8	22,3	25,2
Lubelskie.....	12,3	14,5	13,7	16,1	16,8	19,1	21,6	24,6
Lubuskie.....	7,1	7,0	9,6	10,0	15,8	17,4	19,2	21,5
Łódzkie.....	19,5	23,4	21,7	25,7	22,5	26,2	21,4	24,8
Małopolskie.....	11,6	13,8	12,5	14,7	14,1	16,7	17,7	21,2
Mazowieckie.....	16,4	18,8	17,2	19,9	18,9	21,2	22,2	24,2
Opolskie.....	13,5	15,3	14,2	15,6	20,6	22,7	26,8	30,0
Podkarpackie.....	15,7	18,5	17,6	20,7	20,0	23,3	21,0	24,6
Podlaskie.....	14,8	16,5	17,2	19,2	19,3	21,4	22,5	24,9
Pomorskie.....	12,3	14,1	15,6	18,1	18,8	21,6	20,3	23,5
Śląskie.....	16,0	19,4	17,1	20,5	18,4	21,3	20,8	24,0
Świętokrzyskie.....	17,0	20,5	16,0	19,1	18,2	21,4	22,2	26,7
Warmińsko-mazurskie.....	10,9	11,8	16,2	18,2	21,4	23,8	24,3	26,9
Wielkopolskie.....	15,4	17,7	17,0	19,3	18,9	21,1	22,5	24,8
Zachodniopomorskie.....	17,8	21,0	17,5	20,2	18,6	22,0	22,1	26,3

U W A G A. Studentów według województw wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi.

Ź r ó d ł o: S-10 – Sprawozdanie o studiach wyższych.

N O T E. Students per voivodship are presented according to the place of residence of particular higher education institution, including branches, non-local basic organizational units, non-local didactic centres and consultation points.

S o u r c e: S-10 – Statistical report on tertiary education.

Tabl. 58. UDZIAŁ STUDENTÓW STUDIÓW MAGISTERSKICH JEDNOLITYCH W LICZBIE STUDENTÓW OGÓŁEM WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI

Stan w dniu 30 XI

RATIO OF NUMBER OF STUDENTS ON UNIFIED MASTER'S STUDIES TO TOTAL NUMBER OF STUDENTS BY VOIVODSHIP AND SEX

As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
	w % in %							
POLSKA POLAND.....	28,7	29,2	22,5	22,8	16,9	17,0	11,6	12,0
Dolnośląskie.....	31,6	30,0	24,4	23,5	18,3	17,4	12,9	12,5
Kujawsko-pomorskie.....	29,0	30,5	22,4	23,2	15,7	16,0	10,2	10,5
Lubelskie.....	37,7	38,2	29,9	30,2	23,0	23,4	16,6	17,0
Lubuskie.....	20,5	21,2	13,7	13,5	6,6	6,1	0,5	0,2
Łódzkie.....	25,1	25,3	19,3	19,0	15,3	14,7	12,1	11,7
Małopolskie.....	38,4	37,2	29,5	28,7	21,6	20,6	13,3	12,9
Mazowieckie.....	26,6	28,9	22,6	24,8	18,6	20,7	14,4	16,6
Opolskie.....	27,0	27,5	17,6	17,7	12,1	12,2	5,0	5,1

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 58. UDZIAŁ STUDENTÓW STUDIÓW MAGISTERSKICH JEDNOLITYCH W LICZBIE STUDENTÓW OGÓŁEM WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI (dok.)

Stan w dniu 30 XI

RATIO OF NUMBER OF STUDENTS ON UNIFIED MASTER'S STUDIES TO TOTAL NUMBER OF STUDENTS BY VOIVODSHIP AND SEX (cont.)

As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
	w % in %							
Podkarpackie	21,2	20,2	16,1	15,5	11,2	10,5	6,4	6,0
Podlaskie	29,2	31,9	23,0	25,5	17,3	19,1	12,2	13,9
Pomorskie	31,2	30,3	23,1	22,1	15,4	14,3	10,7	10,8
Śląskie	27,9	28,5	21,9	21,8	16,5	16,5	11,1	11,4
Świętokrzyskie	22,4	24,0	18,6	19,9	12,8	13,1	6,0	5,6
Warmińsko-mazurskie	19,0	20,1	12,8	12,8	7,4	7,1	7,0	6,9
Wielkopolskie	25,2	24,9	18,9	18,6	13,8	13,7	9,0	9,4
Zachodniopomorskie	30,5	31,2	25,0	25,6	18,7	19,0	12,1	12,6

U W A G A. Studentów według województw wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi.

Ź r ó d ł o: S-10 – Sprawozdanie o studiach wyższych.

N O T E. Students per voivodship are presented according to the place of residence of particular higher education institution, including branches, non-local basic organizational units, non-local didactic centres and consultation points.

S o u r c e: S-10 – Statistical report on tertiary education.

Tabl. 59. STRUKTURA STUDENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW, FORMY STUDIÓW I PŁCI

Stan w dniu 30 XI

STRUCTURE OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP, FORM OF STUDIES AND SEX
As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
a – ogółem w tys. osób total in thous. people								
b – na studiach stacjonarnych w % full-time programmes in %								
c – na studiach niestacjonarnych w % part-time programmes in %								
P O L S K A	1 923,7	1 076,5	1 911,9	1 090,2	1 883,0	1 096,7	1 819,8	1 071,5
P O L A N D	48,3	47,2	47,9	47,2	49,1	47,9	51,2	49,9
	51,7	52,8	52,1	52,8	50,9	52,1	48,8	50,1
Dolnośląskie	168,0	92,6	169,1	93,7	169,1	95,5	164,9	93,9
	53,3	50,4	52,2	49,3	52,4	48,8	52,9	49,4
	46,7	49,6	47,8	50,7	47,6	51,2	47,1	50,6
Kujawsko-pomorskie	83,0	50,3	82,4	50,2	83,2	51,5	82,7	52,1
	51,7	53,1	50,8	52,3	52,3	53,5	52,1	53,0
	48,3	46,9	49,2	47,7	47,7	46,5	61,8	47,0
Lubelskie	102,5	60,5	102,3	60,8	102,0	62,0	98,5	60,4
	58,5	59,2	59,3	60,0	60,0	60,2	61,8	61,8
	41,5	40,8	40,7	40,0	40,0	39,8	38,2	38,2
Lubuskie	29,7	17,1	27,6	15,5	25,7	15,0	24,1	14,2
	52,9	53,2	53,5	52,8	53,6	53,2	56,2	55,7
	47,1	46,8	46,5	47,2	46,4	46,8	43,8	44,3

Tabl. 59. STRUKTURA STUDENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW, FORMY STUDIÓW I PŁCI (dok.)

Stan w dniu 30 XI

STRUCTURE OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP, FORM OF STUDIES AND SEX (cont.)

As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
a – ogółem w tys. osób total in thous. people								
b – na studiach stacjonarnych w % full-time programmes in %								
c – na studiach niestacjonarnych w % part-time programmes in %								
Łódzkie..... a	140,8	81,1	145,4	86,1	139,1	84,6	122,8	75,3
b	35,3	35,2	34,5	33,8	37,2	35,8	43,7	42,4
c	64,7	64,8	65,5	66,2	62,8	64,2	56,3	57,6
Małopolskie..... a	205,5	114,9	209,3	118,5	210,1	120,8	209,1	121,4
b	56,4	55,6	56,1	55,0	57,2	55,7	59,1	57,6
c	43,6	44,4	43,9	45,0	42,8	44,3	40,9	42,4
Mazowieckie..... a	375,2	207,6	366,0	205,5	356,1	203,0	343,9	197,2
b	41,8	40,6	41,3	39,8	42,3	40,6	44,2	42,5
c	58,2	59,4	58,7	60,2	57,7	59,4	55,8	57,5
Opolskie..... a	37,6	21,6	38,7	22,4	39,6	23,7	38,1	23,5
b	53,6	52,7	53,0	53,0	53,3	53,0	56,1	55,1
c	46,4	47,3	47,0	47,0	46,7	47,0	43,9	44,9
Podkarpackie..... a	69,4	38,3	70,9	39,2	69,6	39,5	67,8	38,8
b	52,1	53,0	50,4	51,5	52,0	52,2	54,6	54,6
c	47,9	47,0	49,6	48,5	48,0	47,8	45,4	45,4
Podlaskie..... a	52,8	29,7	52,9	30,0	53,8	31,2	52,8	31,4
b	45,4	47,0	45,3	46,9	47,2	48,2	49,2	49,9
c	54,6	53,0	54,7	53,1	52,8	51,8	50,8	50,1
Pomorskie..... a	99,4	55,8	104,0	58,1	106,1	60,7	107,7	62,8
b	51,4	48,2	51,8	48,8	53,6	49,9	54,7	50,6
c	48,6	51,8	48,2	51,2	46,4	50,1	45,3	49,4
Śląskie..... a	187,2	103,0	181,8	101,2	177,4	102,3	171,4	100,7
b	47,2	46,8	46,8	46,3	47,7	46,5	49,3	47,9
c	52,8	53,2	53,2	53,7	52,3	53,5	50,7	52,1
Świętokrzyskie..... a	56,6	33,4	54,5	32,4	52,9	32,1	50,9	31,3
b	37,7	40,3	37,3	39,8	38,0	39,5	39,4	40,1
c	62,3	59,7	62,7	60,2	62,0	60,5	60,6	59,9
Warmińsko-mazurskie..... a	55,8	33,2	52,5	31,1	51,2	30,5	49,5	29,4
b	55,0	55,9	54,7	55,3	53,2	53,3	54,5	54,0
c	45,0	44,1	45,3	44,7	46,8	46,7	45,5	46,0
Wielkopolskie..... a	180,5	103,9	178,6	103,8	174,7	103,6	169,1	101,5
b	47,7	47,4	47,2	46,7	48,3	47,4	50,0	49,0
c	52,3	52,6	52,8	53,3	51,7	52,6	50,0	51,0
Zachodniopomorskie..... a	79,7	43,5	75,9	41,8	72,4	40,7	66,4	37,6
b	51,1	49,6	52,1	50,2	54,7	52,6	58,9	57,1
c	48,9	50,4	47,9	49,5	45,3	47,4	41,1	42,9

U W A G A. Studentów według województw wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi.

Ź r ó d ł o: S-10 – Sprawozdanie o studiach wyższych.

N O T E. Students per voivodship are presented according to the place of residence of particular higher education institution, including branches, non-local basic organizational units, non-local didactic centres and consultation points.

S o u r c e: S-10 – Statistical report on tertiary education.

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 60. STRUKTURA ABSOLWENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW, FORMY STUDIÓW I PŁCI

Stan w dniu 30 XI

STRUCTURE OF GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP, FORM OF STUDIES AND SEX
As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
a – ogółem w tys. osób total in thous. people								
b – na studiach stacjonarnych w % full-time programmes in %								
c – na studiach niestacjonarnych w % part-time programmes in %								
POLSKA	408,6	265,1	419,2	272,2	437,5	284,1	476,1	311,7
POLAND	44,3	42,3	44,7	42,7	45,9	43,9	47,6	45,7
	55,7	57,7	55,3	57,3	54,1	56,1	52,4	54,3
Dolnośląskie.....	32,0	20,5	35,0	22,3	36,4	23,4	39,9	25,9
	52,3	49,2	52,3	49,4	52,2	48,8	52,0	49,0
	47,7	50,8	47,7	50,6	47,8	51,2	48,0	51,0
Kujawsko-pomorskie.....	18,8	12,8	19,3	13,0	20,7	14,1	20,9	14,4
	41,2	47,3	47,4	46,4	53,5	53,1	51,8	51,8
	52,8	52,7	52,6	53,6	46,5	46,9	48,2	48,2
Lubelskie.....	22,5	15,1	22,6	15,2	25,1	18,8	28,7	19,7
	49,6	47,6	52,0	50,4	53,4	51,2	58,5	57,5
	50,4	52,4	48,0	49,6	46,6	48,8	41,5	42,5
Lubuskie.....	7,6	4,9	6,9	4,5	7,1	4,7	6,9	4,4
	51,7	52,3	54,6	54,9	53,3	53,4	53,9	52,7
	48,3	47,7	45,4	45,1	46,7	46,6	46,1	47,3
Łódzkie.....	29,0	19,0	29,2	19,5	31,8	21,8	36,6	25,0
	28,5	26,4	27,6	26,2	27,9	26,2	29,9	28,6
	71,5	73,6	72,4	73,8	72,1	73,8	70,1	71,4
Małopolskie.....	37,2	23,9	38,3	24,8	41,4	26,9	48,0	31,7
	52,3	48,8	53,5	50,2	54,9	52,1	57,2	55,3
	47,7	51,2	46,5	49,8	45,1	47,9	42,8	44,7
Mazowieckie.....	77,8	49,6	77,0	49,1	80,2	50,7	86,0	54,2
	37,7	35,0	37,9	35,8	38,9	36,5	42,3	39,5
	62,3	65,0	62,1	64,2	61,1	63,5	57,7	60,5
Opolskie.....	7,3	4,8	7,5	5,1	10,0	6,7	10,7	7,1
	51,1	49,7	46,8	44,0	52,9	51,4	53,9	53,2
	48,9	50,3	53,2	56,0	47,1	48,6	46,1	46,8
Podkarpackie.....	18,2	11,8	18,0	11,2	18,5	11,6	19,3	12,5
	50,5	50,8	48,6	48,7	51,1	51,0	48,0	47,3
	49,5	49,2	51,4	51,3	48,9	49,0	52,0	52,7
Podlaskie.....	11,7	7,3	13,9	8,8	12,0	7,5	14,9	9,4
	43,6	42,8	36,2	35,6	41,9	42,2	45,7	45,2
	56,4	57,2	63,8	64,4	58,1	57,8	54,3	54,8
Pomorskie.....	20,2	13,4	23,2	15,0	23,6	15,4	23,8	15,6
	45,8	41,9	47,5	44,3	46,7	43,4	48,2	44,5
	54,2	58,1	52,5	55,7	53,3	56,6	51,8	55,5
Śląskie.....	41,7	26,5	42,1	26,9	41,2	26,2	46,1	29,9
	45,5	43,4	45,5	42,6	45,5	42,9	46,7	44,3
	54,5	56,6	54,5	57,4	54,5	57,1	53,3	55,7
Świętokrzyskie.....	15,5	10,5	14,0	9,6	13,4	9,1	14,1	10,0
	32,9	34,5	35,2	35,8	36,7	38,7	37,6	39,7
	67,1	65,5	64,8	64,2	63,3	61,3	62,4	60,3
Warmińsko-mazurskie.....	12,7	8,2	14,8	9,9	14,8	9,7	13,8	9,3
	51,2	51,8	52,8	53,0	55,5	55,0	50,6	50,5
	48,8	48,2	47,2	47,0	44,5	45,0	49,4	49,5

Tabl. 60. **STRUKTURA ABSOLWENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW, FORMY STUDIÓW I PŁCI (dok.)**

Stan w dniu 30 XI

STRUCTURE OF GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP, FORM OF STUDIES AND SEX (cont.)

As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
a – ogółem w tys. osób total in thous. people									
b – na studiach stacjonarnych w % full-time programmes in %									
c – na studiach niestacjonarnych w % part-time programmes in %									
Wielkopolskie.....	a	38,7	25,5	40,4	26,4	44,2	28,8	47,1	30,4
	b	44,7	42,9	46,4	44,6	45,6	43,6	48,4	45,8
	c	55,3	57,1	53,6	55,4	54,4	56,4	51,6	54,2
Zachodniopomorskie.....	a	17,7	11,3	17,0	10,9	17,1	10,7	19,1	12,2
	b	45,5	42,5	44,8	41,9	46,3	42,4	51,7	48,4
	c	54,5	57,5	55,2	58,1	53,7	57,6	48,3	51,6

U W A G A. Absolwentów według województw wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi; absolwenci wykazani są według stanu z poprzedniego roku akademickiego.

Źródło: S-10 – Sprawozdanie o studiach wyższych.

N O T E. Graduates per voivodship are presented according to the place of residence of particular higher education institution, including branches, non-local basic organizational units, non-local didactic centres and consultation points; graduates are listed according to their status in the previous academic year.

Source: S-10 – Statistical report on tertiary education.

Tabl. 61. **UCZESTNICY STUDIÓW DOKTORANCKICH NA 10 TYS. LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI**
STUDENTS OF DOCTORAL STUDIES PER 10 THOUS. POPULATION BY VOIVODSHIP AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
POLSKA POLAND.....	8,1	8,0	8,3	8,4	9,1	9,3	9,6	9,8
Dolnośląskie.....	11,7	11,5	11,8	11,8	12,5	12,5	13,4	13,2
Kujawsko-pomorskie.....	4,5	4,7	4,7	5,1	5,4	5,7	5,5	5,9
Lubelskie.....	12,0	12,8	10,6	11,5	10,4	11,6	10,9	12,0
Lubuskie.....	1,0	0,7	1,0	0,7	1,0	0,7	1,1	0,7
Łódzkie.....	7,3	8,0	8,2	8,9	10,0	10,9	10,8	11,7
Małopolskie.....	12,4	12,2	13,0	13,2	14,5	15,0	15,8	16,0
Mazowieckie.....	17,1	15,5	17,3	15,9	19,0	17,5	19,2	18,3
Opolskie.....	3,2	2,7	3,3	2,8	3,3	2,7	3,5	2,8
Podkarpackie.....	1,1	1,1	1,4	1,6	1,7	1,9	1,7	1,9
Podlaskie.....	2,5	2,4	3,1	2,9	3,8	4,2	4,3	4,8
Pomorskie.....	7,7	8,5	7,8	9,0	8,4	9,8	9,0	10,4
Śląskie.....	5,7	5,6	5,8	5,6	6,4	6,3	6,9	6,8
Świętokrzyskie.....	0,1	0,1	0,4	0,2	0,7	0,7	1,0	1,0
Warmińsko-mazurskie.....	1,7	2,1	2,0	2,6	2,9	3,7	3,0	3,8
Wielkopolskie.....	8,5	8,5	8,5	8,6	8,9	8,8	8,9	9,0
Zachodniopomorskie.....	5,0	5,4	5,5	6,3	6,2	6,8	6,5	7,5

Źródło: S-12 – Sprawozdanie o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych, Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: S-12 – Statistical report on scholarship, postgraduate and doctoral studies and employment in higher education institutions, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 62. OTWARTE PRZEWODY DOKTORSKIE NA 100 TYS. LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI
 OPENED CONFERMENT PROCEDURES FOR PH.D. DEGREE PER 100 THOUS. POPULATION BY VOIVODSHIP
 AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
POLSKA POLAND	19,1	20,0	19,5	20,6	19,0	19,9	14,5	15,3
Dolnośląskie.....	27,1	30,7	33,1	38,6	32,9	35,4	20,7	19,8
Kujawsko-pomorskie.....	11,6	11,9	11,6	12,0	14,0	14,8	9,7	11,5
Lubelskie.....	27,7	29,3	25,2	27,4	21,2	22,1	20,9	23,8
Lubuskie.....	3,8	2,3	3,1	1,2	2,5	1,9	1,6	1,3
Łódzkie.....	20,9	22,7	19,8	22,9	20,8	25,4	18,7	21,8
Małopolskie.....	27,5	27,3	33,6	36,5	28,8	28,3	26,5	27,0
Mazowieckie.....	32,3	29,9	29,9	26,3	32,2	28,3	23,3	20,6
Opolskie.....	4,4	3,4	5,7	4,3	6,3	6,6	7,9	6,6
Podkarpackie.....	0,9	0,3	1,8	1,2	1,6	1,8	2,2	2,5
Podlaskie.....	3,4	3,6	2,7	3,4	4,2	4,6	3,5	4,3
Pomorskie.....	29,1	36,1	24,9	33,4	24,8	32,5	16,0	19,3
Śląskie.....	15,1	17,3	15,4	16,8	13,0	14,7	10,7	12,6
Świętokrzyskie.....	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	1,3	0,8
Warmińsko-mazurskie.....	3,9	5,3	4,3	6,1	8,3	10,4	4,2	5,2
Wielkopolskie.....	22,3	21,7	24,1	21,4	22,7	22,3	14,1	15,7
Zachodniopomorskie.....	14,5	17,1	13,7	15,9	10,6	12,5	8,1	10,7

Źródło: S-12 – Sprawozdanie o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych, Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: S-12 – Statistical report on scholarship, postgraduate and doctoral studies and employment in higher education institutions, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 63. STOPNIE NAUKOWE DOKTORA NADANE W SZKOŁACH WYŻSZYCH NA 100 TYS. LUDNOŚCI WEDŁUG
 WOJEWÓDZTW I PŁCI
 SCIENTIFIC DEGREES OF DOCTOR AWARDED IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS PER 100 THOUS.
 POPULATION BY VOIVODSHIP AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
POLSKA POLAND	13,7	13,0	13,0	12,5	12,2	11,9	11,6	12,0
Dolnośląskie.....	20,7	19,3	18,8	18,1	17,7	18,1	17,1	19,1
Kujawsko-pomorskie.....	12,7	12,7	11,0	12,2	10,0	10,2	9,2	9,9
Lubelskie.....	24,1	21,5	20,4	18,7	17,2	17,3	18,3	20,2
Lubuskie.....	1,9	1,7	2,3	1,9	1,9	1,7	1,1	1,0
Łódzkie.....	17,6	17,8	18,6	17,4	14,8	15,5	14,3	15,6
Małopolskie.....	21,6	21,3	19,5	19,1	20,1	18,1	15,9	14,8
Mazowieckie.....	15,7	13,0	15,7	12,7	14,6	12,0	15,9	15,3
Opolskie.....	7,8	7,3	4,7	4,1	4,9	4,5	4,6	3,8
Podkarpackie.....	1,3	1,0	1,3	0,9	1,6	1,1	1,9	1,6
Podlaskie.....	10,3	12,6	10,4	10,0	9,2	11,0	10,4	13,3
Pomorskie.....	15,5	14,7	15,2	16,3	14,5	15,8	13,0	13,7
Śląskie.....	10,1	9,3	9,9	9,7	9,8	9,5	9,1	9,2
Świętokrzyskie.....	1,7	1,5	1,6	2,0	1,4	0,8	1,5	1,7
Warmińsko-mazurskie.....	5,4	6,6	5,5	7,0	5,4	6,2	7,1	7,8
Wielkopolskie.....	15,5	15,4	14,7	15,5	14,5	14,6	12,9	12,3
Zachodniopomorskie.....	11,0	10,3	10,5	10,0	11,2	11,5	9,1	9,2

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 64. SŁUCHACZE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH NA 10 TYS. LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PŁCI
STUDENTS OF POSTGRADUATE STUDIES PER 10 THOUS. POPULATION BY VOIVODSHIP AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
POLSKA POLAND.....	45,1	60,2	43,7	56,6	50,4	66,7	48,0	65,5
Dolnośląskie.....	49,4	65,2	51,5	68,5	56,3	74,8	50,3	68,9
Kujawsko-pomorskie.....	26,1	34,9	27,4	34,4	32,2	40,1	32,5	44,5
Lubelskie.....	38,9	55,9	32,1	46,8	52,8	73,0	40,6	58,8
Lubuskie.....	17,3	26,0	15,4	20,7	20,6	29,0	17,2	24,8
Łódzkie.....	34,0	46,3	28,5	40,5	34,0	46,2	36,8	49,9
Małopolskie.....	48,6	63,4	47,5	61,0	54,8	72,4	50,0	67,4
Mazowieckie.....	111,8	137,0	109,0	131,0	115,6	141,9	109,4	140,9
Opolskie.....	33,6	51,1	28,1	42,2	31,2	46,3	30,4	46,2
Podkarpackie.....	25,3	34,9	27,0	37,1	23,6	31,5	25,8	33,8
Podlaskie.....	24,3	35,9	18,3	23,8	34,3	45,6	33,9	48,8
Pomorskie.....	33,7	48,0	35,2	50,2	48,6	70,6	42,0	61,5
Śląskie.....	24,5	31,5	26,2	34,2	32,6	44,2	30,4	41,4
Świętokrzyskie.....	33,4	49,7	22,3	31,4	26,7	40,0	39,8	60,4
Warmińsko-mazurskie.....	33,3	49,0	39,4	50,7	44,6	61,6	36,7	53,9
Wielkopolskie.....	41,3	58,6	38,5	48,4	42,1	56,8	47,1	63,2
Zachodniopomorskie.....	36,1	53,8	33,7	48,2	39,6	57,2	35,7	53,7

Źródło: S-12 – Sprawozdanie o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych, Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: S-12 – Statistical report on scholarship, postgraduate and doctoral studies and employment in higher education institutions, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 65. OSOBY DOROSŁE (W WIEKU 25-64 LATA) UCZESTNICZĄCE W KSZTAŁCENIU I SZKOLENIU WEDŁUG WOJEWÓDZTW
LIFELONG LEARNING (OF PERSONS AGED 25-64) BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w % in %			
POLSKA POLAND.....	5,1	4,7	4,7	5,3
Kobiety Females.....	5,5	5,2	5,1	5,9
Mężczyźni Males.....	4,7	4,2	4,3	4,8
Dolnośląskie.....	5,7	5,0	5,1	5,6
Kujawsko-pomorskie.....	3,9	4,3	3,8	4,3
Lubelskie.....	6,0	4,8	5,3	6,0
Lubuskie.....	4,0	4,0	3,3	4,5
Łódzkie.....	3,5	3,1	3,9	4,2
Małopolskie.....	4,5	4,4	4,1	4,8
Mazowieckie.....	8,3	7,2	7,3	7,7
Opolskie.....	4,5	5,1	4,9	4,9
Podkarpackie.....	3,8	2,9	3,0	3,4
Podlaskie.....	4,2	4,7	4,0	5,2
Pomorskie.....	4,9	4,5	5,4	6,6
Śląskie.....	5,1	4,3	4,2	5,6
Świętokrzyskie.....	3,6	3,9	4,2	4,3
Warmińsko-mazurskie.....	3,7	4,4	4,4	3,9
Wielkopolskie.....	4,1	4,1	3,7	4,7
Zachodniopomorskie.....	5,3	5,5	5,3	5,0

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

Source: Labour Force Survey (LFS).

4.3. EDUKACJA EDUCATION

Tabl. 66. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
POPULATION AGED 15 AND MORE BY VOIVODSHIP AND EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – wyższe <i>tertiary</i>					
c – policealne i średnie <i>post-secondary and secondary</i>					
d – zasadnicze zawodowe <i>basic vocational</i>					
e – gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe <i>lower secondary, primary and incomplete primary</i>					
		w tys. <i>in thous.</i>			
POLSKA POLAND	a	31 392	31 373	31 461	31 674
	b	4 558	4 797	5 235	5 745
	c	10 597	10 549	10 558	10 702
	d	8 042	8 053	8 010	7 829
	e	8 195	7 973	7 658	7 398
Kobiety <i>Females</i>	a	16 483	16 507	16 552	16 624
	b	2 618	2 783	3 059	3 350
	c	6 008	6 003	5 977	6 003
	d	3 183	3 173	3 159	3 064
	e	4 674	4 549	4 358	4 207
Mężczyźni <i>Males</i>	a	14 909	14 866	14 909	15 050
	b	1 940	2 014	2 176	2 395
	c	4 589	4 547	4 582	4 700
	d	4 859	4 881	4 851	4 765
	e	3 521	3 424	3 300	3 190
Dolnośląskie.....	a	2 453	2 387	2 358	2 410
	b	368	350	371	417
	c	872	846	824	855
	d	620	617	627	593
	e	593	574	536	545
Kujawsko-pomorskie.....	a	1 620	1 538	1 687	1 642
	b	165	188	219	227
	c	501	467	528	523
	d	480	453	497	479
	e	474	430	443	413
Lubelskie.....	a	1 901	1 954	1 949	2 000
	b	262	287	314	343
	c	596	633	652	683
	d	437	445	447	436
	e	606	589	536	538
Lubuskie.....	a	907	849	841	887
	b	105	103	110	135
	c	302	283	293	307
	d	259	238	230	239
	e	241	225	208	206
Łódzkie.....	a	2 495	2 580	2 516	2 441
	b	351	384	398	417
	c	810	863	844	842
	d	605	614	602	552
	e	729	719	672	630
Małopolskie.....	a	2 609	2 626	2 594	2 588
	b	392	406	422	463
	c	890	849	832	880
	d	698	711	713	681
	e	629	660	627	564
Mazowieckie.....	a	4 411	4 479	4 483	4 439
	b	955	983	1 062	1 149
	c	1 619	1 631	1 597	1 567
	d	861	905	862	802
	e	976	960	962	921

Tabl. 66. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (dok.)
POPULATION AGED 15 AND MORE BY VOIVODSHIP AND EDUCATIONAL LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – wyższe <i>tertiary</i>					
c – policealne i średnie <i>post-secondary and secondary</i>					
d – zasadnicze zawodowe <i>basic vocational</i>					
e – gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe <i>lower secondary, primary and incomplete primary</i>					
		w tys. <i>in thous.</i>			
Opolskie	a	787	805	798	769
	b	93	109	104	112
	c	253	256	259	249
	d	223	227	232	221
	e	218	213	203	187
Podkarpackie	a	1 674	1 738	1 745	1 704
	b	205	237	281	275
	c	549	585	575	561
	d	440	436	431	436
	e	480	480	458	432
Podlaskie	a	914	971	972	990
	b	130	143	158	174
	c	305	325	316	337
	d	171	183	189	192
	e	308	320	309	287
Pomorskie	a	1 589	1 596	1 609	1 640
	b	227	244	267	302
	c	539	542	539	553
	d	416	420	413	410
	e	407	390	390	375
Śląskie	a	3 827	3 770	3 792	3 875
	b	502	524	616	684
	c	1 383	1 356	1 340	1 353
	d	1 143	1 132	1 098	1 096
	e	799	758	738	742
Świętokrzyskie	a	1 169	1 144	1 169	1 246
	b	153	164	186	210
	c	352	359	381	405
	d	293	282	285	313
	e	371	339	317	318
Warmińsko-mazurskie	a	1 169	1 177	1 172	1 173
	b	130	147	181	186
	c	364	355	355	351
	d	295	299	290	289
	e	380	376	346	347
Wielkopolskie	a	2 628	2 514	2 500	2 611
	b	336	335	336	436
	c	838	787	794	826
	d	809	792	784	778
	e	645	600	586	571
Zachodniopomorskie	a	1 241	1 240	1 278	1 260
	b	187	192	209	215
	c	422	411	429	412
	d	292	297	311	312
	e	340	340	329	321

U W A G A. Dane przygotowane na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). W tablicy sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach „Polska”. Wynika to z zaokrąglenia dokonywanych przy uogólnianiu wyników.

Ź r ó d ł o: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

N O T E. Data prepared on the basis of generalized results of the sample surveys Labour Force Survey (LFS). In the table the sums of data may vary from the figures in position “Poland”. It results from rounding up the figures in the sums during generalization of the results of the survey.

S o u r c e: Labour Force Survey (LFS).

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 67. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW
ACTIVITY RATE OF PERSONS AGED 15 AND MORE BY SEX AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – mężczyźni <i>males</i>					
c – kobiety <i>females</i>					
		w % <i>in %</i>			
POLSKA POLAND	a	53,7	54,2	54,9	55,8
	b	61,9	62,7	63,4	64,1
	c	46,3	46,6	47,3	48,2
Dolnośląskie.....	a	53,2	52,9	53,9	54,7
	b	62,9	62,2	63,2	63,6
	c	44,6	44,6	45,8	46,8
Kujawsko-pomorskie.....	a	51,6	52,4	54,8	54,7
	b	60,4	62,4	64,7	63,8
	c	43,7	43,2	45,8	46,4
Lubelskie.....	a	56,5	55,2	55,7	56,3
	b	63,5	62,6	63,5	63,7
	c	50,1	48,5	48,6	49,4
Lubuskie.....	a	53,5	52,4	53,6	55,6
	b	62,2	62,0	61,9	63,8
	c	45,6	43,9	46,0	48,5
Łódzkie.....	a	54,8	55,3	54,9	56,8
	b	62,3	63,3	63,7	65,4
	c	48,3	48,1	47,0	49,0
Małopolskie.....	a	53,4	53,6	54,3	55,1
	b	61,4	61,1	62,1	63,3
	c	46,5	47,1	47,2	48,0
Mazowieckie.....	a	57,1	58,9	58,8	58,5
	b	64,3	67,4	66,6	66,5
	c	50,5	51,2	51,9	51,4
Opolskie.....	a	51,1	51,2	53,6	53,6
	b	62,0	61,5	63,5	63,7
	c	41,5	42,1	44,8	44,6
Podkarpackie.....	a	54,5	54,7	56,6	56,9
	b	61,2	62,3	64,5	63,8
	c	48,1	47,6	49,3	50,6
Podlaskie.....	a	54,5	54,6	54,8	54,9
	b	62,8	62,6	62,9	62,1
	c	46,9	47,2	47,6	48,1
Pomorskie.....	a	53,1	52,7	52,4	55,9
	b	62,2	61,0	62,0	65,2
	c	44,9	45,4	43,9	47,6
Śląskie.....	a	50,2	51,7	52,5	52,9
	b	58,9	59,4	60,4	60,6
	c	42,3	44,6	45,4	46,0
Świętokrzyskie.....	a	56,3	56,6	55,9	57,0
	b	64,4	64,9	64,0	64,5
	c	48,7	48,8	48,6	49,6
Warmińsko-mazurskie.....	a	51,5	51,3	52,4	53,5
	b	59,5	60,0	60,7	61,7
	c	44,3	43,4	44,8	45,8
Wielkopolskie.....	a	54,4	55,0	56,0	58,2
	b	63,6	64,9	65,7	68,2
	c	46,1	46,1	47,5	49,1
Zachodniopomorskie.....	a	49,3	50,4	52,2	52,7
	b	57,2	58,4	60,7	60,9
	c	42,2	43,3	44,6	45,3

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
Source: Labour Force Survey (LFS).

Tabl. 68. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW
ACTIVITY RATE OF PERSONS WORKING AGE BY SEX AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – mężczyźni <i>males</i>					
c – kobiety <i>females</i>					
		w % <i>in %</i>			
POLSKA POLAND	a	69,1	69,9	70,9	71,9
	b	74,4	75,3	76,0	76,4
	c	63,5	64,4	65,6	67,1
Dolnośląskie.....	a	68,3	68,3	70,4	71,5
	b	75,0	74,4	75,2	75,2
	c	61,3	61,9	65,2	67,4
Kujawsko-pomorskie.....	a	67,0	67,6	69,9	70,0
	b	73,3	75,5	76,9	75,1
	c	60,5	59,3	62,6	64,6
Lubelskie.....	a	72,2	71,1	71,7	72,4
	b	76,3	75,0	75,8	75,8
	c	68,2	66,9	67,3	68,6
Lubuskie.....	a	67,8	67,1	68,3	70,3
	b	73,0	73,3	73,4	74,2
	c	62,1	60,7	63,0	66,1
Łódzkie.....	a	71,3	71,9	72,3	74,5
	b	75,2	75,2	76,1	77,9
	c	67,3	68,3	68,1	70,8
Małopolskie.....	a	69,7	71,2	71,5	71,8
	b	75,1	76,5	77,2	76,9
	c	64,4	65,9	65,7	66,6
Mazowieckie.....	a	73,0	75,0	75,0	75,5
	b	76,6	79,9	79,0	79,6
	c	69,1	69,9	71,0	71,2
Opolskie.....	a	67,4	67,3	70,5	71,2
	b	76,1	75,1	77,0	77,3
	c	58,6	59,3	63,5	64,9
Podkarpackie.....	a	69,4	69,8	71,4	71,8
	b	74,0	74,6	76,1	75,7
	c	64,4	64,8	66,2	67,5
Podlaskie.....	a	71,7	72,7	73,6	72,8
	b	76,1	76,9	77,9	76,0
	c	66,9	68,4	68,9	69,4
Pomorskie.....	a	68,4	68,3	68,6	71,5
	b	74,8	73,9	74,7	77,2
	c	61,8	62,7	62,3	65,3
Śląskie.....	a	64,2	65,8	67,1	68,8
	b	70,2	70,5	72,0	73,4
	c	58,0	60,8	62,0	64,1
Świętokrzyskie.....	a	72,9	73,2	72,8	73,6
	b	78,2	78,3	76,5	77,0
	c	67,2	67,6	68,5	69,7
Warmińsko-mazurskie.....	a	66,7	66,1	67,2	68,1
	b	71,9	71,6	72,5	72,6
	c	61,2	60,4	61,6	63,1
Wielkopolskie.....	a	68,9	70,2	71,6	72,8
	b	75,7	77,6	78,6	79,0
	c	61,9	62,5	64,4	66,2
Zachodniopomorskie.....	a	64,1	65,8	67,5	68,1
	b	69,4	71,2	73,6	72,8
	c	58,9	60,5	61,5	63,1

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
Source: Labour Force Survey (LFS).

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 69. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA OSÓB W WIEKU 15-64 LAT WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW
EMPLOYMENT RATE OF PERSONS AGED 15-64 BY SEX AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – mężczyźni <i>males</i>					
c – kobiety <i>females</i>					
		w % <i>in %</i>			
POLSKA	POLAND	57,0	59,2	59,3	59,3
	a	57,0	59,2	59,3	59,3
	b	63,6	66,3	66,1	65,6
	c	50,6	52,4	52,8	53,0
Dolnośląskie	a	55,0	56,9	57,9	57,8
	b	62,5	64,5	64,6	63,5
	c	47,6	49,4	51,5	52,2
Kujawsko-pomorskie	a	53,8	55,6	56,8	56,9
	b	61,5	65,0	64,9	64,7
	c	46,3	46,5	48,9	49,4
Lubelskie	a	59,8	59,0	58,5	59,2
	b	64,3	63,9	63,7	64,2
	c	55,3	54,1	53,4	54,2
Lubuskie	a	55,6	56,9	56,2	57,2
	b	62,2	65,0	62,7	63,0
	c	49,0	49,2	49,7	51,4
Łódzkie	a	59,0	61,3	60,6	61,3
	b	64,0	67,0	67,4	67,5
	c	54,3	55,6	53,9	55,2
Małopolskie	a	58,1	60,9	60,1	59,6
	b	65,2	67,8	66,7	66,2
	c	51,6	54,6	53,8	53,3
Mazowieckie	a	60,9	64,6	64,8	64,4
	b	66,3	71,5	70,4	69,8
	c	55,7	58,0	59,3	59,1
Opolskie	a	56,1	57,4	58,0	58,5
	b	65,7	66,6	65,6	66,7
	c	46,7	48,4	50,0	50,3
Podkarpackie	a	56,5	57,8	58,0	57,5
	b	61,9	63,9	63,8	62,8
	c	50,9	51,5	52,1	52,4
Podlaskie	a	59,3	61,7	61,7	59,2
	b	65,3	67,9	68,1	63,3
	c	53,1	55,7	55,6	54,9
Pomorskie	a	56,4	58,7	58,1	59,1
	b	63,9	66,4	66,5	66,5
	c	49,1	51,4	50,2	52,0
Śląskie	a	54,1	56,3	57,5	57,2
	b	61,5	62,9	64,5	64,4
	c	47,0	49,9	50,8	50,5
Świętokrzyskie	a	58,3	60,8	59,3	59,0
	b	63,9	66,9	64,3	64,1
	c	52,5	54,5	54,4	53,7
Warmińsko-mazurskie	a	54,4	55,8	56,1	56,0
	b	61,1	63,2	63,2	62,7
	c	47,9	48,4	49,1	49,4
Wielkopolskie	a	57,6	60,1	60,2	60,7
	b	66,4	69,6	69,7	69,6
	c	49,3	51,2	51,3	52,2
Zachodniopomorskie	a	51,9	54,2	54,9	53,7
	b	58,1	60,6	61,7	59,3
	c	45,8	47,9	48,5	48,3

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
Source: Labour Force Survey (LFS).

Tabl. 70. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW
EMPLOYMENT RATE OF PERSONS WORKING AGE BY SEX AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – mężczyźni <i>males</i>					
c – kobiety <i>females</i>					
		w % <i>in %</i>			
POLSKA POLAND	a	62,3	64,9	65,0	64,9
	b	67,6	70,4	70,0	69,2
	c	56,8	59,1	59,7	60,3
Dolnośląskie	a	59,6	62,1	63,3	63,4
	b	66,3	68,3	67,8	66,7
	c	52,6	55,4	58,5	59,7
Kujawsko-pomorskie	a	59,4	61,4	62,6	62,5
	b	65,9	69,2	69,0	67,9
	c	52,7	53,2	55,8	56,7
Lubelskie	a	65,1	64,5	64,5	65,0
	b	68,6	68,0	67,9	67,9
	c	61,3	60,6	60,8	61,9
Lubuskie	a	61,1	62,8	61,5	62,9
	b	66,1	69,1	65,9	66,5
	c	55,7	56,3	57,0	59,0
Łódzkie	a	64,6	67,0	66,7	67,6
	b	68,1	70,7	70,5	70,8
	c	60,9	63,0	62,4	63,9
Małopolskie	a	63,6	66,7	65,7	65,1
	b	69,2	72,5	71,2	70,2
	c	58,1	61,0	60,0	59,7
Mazowieckie	a	66,2	70,5	70,5	69,8
	b	69,8	75,4	74,3	73,4
	c	62,5	65,5	66,5	66,0
Opolskie	a	60,9	62,9	63,4	64,3
	b	69,3	70,5	69,8	70,2
	c	52,4	54,9	56,6	57,9
Podkarpackie	a	62,3	63,8	63,8	63,0
	b	66,7	68,8	68,8	66,9
	c	57,5	58,5	58,5	58,8
Podlaskie	a	65,1	67,9	68,2	65,3
	b	69,3	72,0	72,2	67,6
	c	60,7	63,7	63,9	62,7
Pomorskie	a	61,9	64,6	64,1	64,8
	b	67,7	70,6	70,0	70,1
	c	55,9	58,4	57,9	59,1
Śląskie	a	59,0	61,4	62,5	62,5
	b	64,9	66,5	67,7	67,6
	c	52,9	56,2	57,2	57,3
Świętokrzyskie	a	63,9	66,5	64,6	64,5
	b	68,6	71,3	67,5	67,5
	c	58,6	61,5	61,3	60,9
Warmińsko-mazurskie	a	59,7	61,3	61,4	61,5
	b	65,4	67,2	67,1	66,3
	c	53,7	54,9	55,4	56,2
Wielkopolskie	a	63,1	65,9	66,1	66,3
	b	70,6	74,1	74,0	72,8
	c	55,4	57,5	58,2	59,4
Zachodniopomorskie	a	56,7	59,6	60,5	59,7
	b	61,9	64,6	66,1	63,1
	c	51,3	54,2	54,9	55,8

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
Source: Labour Force Survey (LFS).

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 71. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA OSÓB W WIEKU 20-64 LATA WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW
EMPLOYMENT RATE OF PERSONS AGED 20-64 BY SEX AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – mężczyźni <i>males</i>					
c – kobiety <i>females</i>					
		w % <i>in %</i>			
POLSKA POLAND	a	62,7	65,0	64,9	64,6
	b	70,2	73,0	72,6	71,6
	c	55,5	57,3	57,6	57,7
Dolnośląskie.....	a	59,9	61,9	62,8	62,6
	b	68,6	70,9	69,9	69,0
	c	51,3	53,3	55,9	56,5
Kujawsko-pomorskie.....	a	59,2	61,2	62,0	61,9
	b	67,7	71,8	71,6	70,3
	c	51,0	51,1	53,0	54,0
Lubelskie.....	a	66,1	64,9	64,6	65,0
	b	71,3	71,0	70,9	71,0
	c	61,1	59,0	58,3	59,3
Lubuskie.....	a	61,6	63,2	61,6	62,0
	b	69,2	71,9	68,4	68,8
	c	54,1	54,7	55,0	55,6
Łódzkie.....	a	64,3	66,6	65,6	66,2
	b	70,4	73,1	72,7	73,1
	c	58,6	60,2	58,5	59,4
Małopolskie.....	a	64,1	67,3	66,6	65,3
	b	71,7	74,9	74,5	73,1
	c	57,1	60,3	59,1	58,1
Mazowieckie.....	a	66,5	70,1	70,4	69,5
	b	72,2	77,7	77,0	75,9
	c	60,9	62,8	64,0	63,5
Opolskie.....	a	61,1	62,7	63,0	63,4
	b	72,0	72,9	72,2	72,6
	c	50,8	52,9	54,5	54,7
Podkarpackie.....	a	64,0	64,8	64,8	64,3
	b	70,4	71,8	71,6	70,1
	c	57,7	57,7	57,9	58,4
Podlaskie.....	a	66,0	68,2	68,2	65,5
	b	72,4	73,9	74,5	70,2
	c	59,3	62,4	61,8	60,6
Pomorskie.....	a	62,1	65,0	63,9	64,4
	b	70,4	73,3	72,8	72,4
	c	54,0	57,2	55,4	56,7
Śląskie.....	a	59,0	61,3	62,5	61,9
	b	67,4	69,1	70,6	69,8
	c	51,0	53,9	55,0	54,4
Świętokrzyskie.....	a	64,8	67,4	65,1	64,8
	b	71,1	74,1	70,1	70,3
	c	58,2	60,6	60,0	59,1
Warmińsko-mazurskie.....	a	60,7	62,1	61,7	61,5
	b	68,5	70,4	70,3	68,6
	c	53,0	54,0	53,4	54,3
Wielkopolskie.....	a	63,7	66,1	65,7	65,9
	b	73,6	76,8	76,1	75,0
	c	54,4	56,0	56,1	57,0
Zachodniopomorskie.....	a	57,0	59,4	60,5	59,2
	b	64,1	66,8	68,6	65,6
	c	50,2	52,3	53,0	53,1

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
Source: Labour Force Survey (LFS).

Tabl. 72. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA OSÓB W WIEKU 55-64 LATA WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW
EMPLOYMENT RATE OF PERSONS AGED 55-64 BY SEX AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – mężczyźni <i>males</i>					
c – kobiety <i>females</i>					
		w % <i>in %</i>			
POLSKA POLAND	a	29,7	31,6	32,3	34,0
	b	41,4	44,0	44,3	45,3
	c	19,4	20,7	21,9	24,2
Dolnośląskie.....	a	28,9	31,3	34,0	33,0
	b	42,5	46,0	48,3	43,1
	c	15,9	17,3	21,3	24,0
Kujawsko-pomorskie.....	a	26,4	28,6	26,7	29,6
	b	37,8	45,5	40,8	40,5
	c	15,5	14,7	15,5	20,1
Lubelskie.....	a	38,2	36,1	35,7	37,3
	b	48,1	47,2	46,7	47,7
	c	29,6	26,4	26,4	28,2
Lubuskie.....	a	28,2	30,5	29,7	30,4
	b	41,1	45,0	43,3	40,5
	c	17,6	16,2	17,1	19,8
Łódzkie.....	a	28,0	30,5	29,2	32,9
	b	40,6	41,8	40,8	47,3
	c	18,5	20,2	19,7	21,1
Małopolskie.....	a	33,1	34,3	37,3	36,1
	b	43,7	44,9	47,4	47,8
	c	24,3	25,3	28,4	27,1
Mazowieckie.....	a	34,9	37,1	37,0	39,3
	b	46,3	50,5	48,5	50,8
	c	25,3	26,0	27,9	29,6
Opolskie.....	a	28,7	29,0	29,7	31,7
	b	42,3	43,1	47,5	48,2
	c	15,9	16,7	15,9	18,2
Podkarpackie.....	a	33,5	36,7	39,0	39,9
	b	42,0	45,2	47,5	46,9
	c	26,7	28,7	31,3	32,8
Podlaskie.....	a	29,7	32,3	31,8	33,6
	b	38,5	41,1	43,3	44,3
	c	22,0	25,4	23,2	24,3
Pomorskie.....	a	29,7	33,7	34,1	38,2
	b	45,1	46,0	47,5	50,4
	c	16,7	23,1	22,1	27,1
Śląskie.....	a	21,8	24,1	26,6	28,0
	b	33,7	35,5	37,4	39,2
	c	11,2	13,7	17,1	18,4
Świętokrzyskie.....	a	35,8	34,2	32,9	36,6
	b	45,2	46,5	41,8	45,3
	c	27,3	24,7	24,4	29,2
Warmińsko-mazurskie.....	a	28,5	28,4	29,1	31,0
	b	41,3	41,6	42,4	41,6
	c	17,1	16,5	16,1	21,1
Wielkopolskie.....	a	27,7	30,6	30,3	33,9
	b	41,0	44,6	45,4	46,1
	c	15,8	17,8	17,8	22,7
Zachodniopomorskie.....	a	25,3	28,7	30,1	30,6
	b	35,6	39,4	42,9	40,7
	c	16,0	18,8	18,0	21,5

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
Source: Labour Force Survey (LFS).

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 73. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W WIEKU 16-64 LATA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
 EMPLOYMENT RATE OF DISABLED PERSONS AGED 16-64 BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w % in %			
POLSKA POLAND	18,3	19,6	20,0	20,5
Dolnośląskie.....	16,7	21,3	19,8	15,9
Kujawsko-pomorskie.....	16,5	18,8	17,8	20,7
Lubelskie.....	25,0	21,4	21,2	20,8
Lubuskie.....	20,0	22,5	23,0	25,5
Łódzkie.....	20,0	21,0	20,6	24,3
Małopolskie.....	18,6	19,4	19,7	19,7
Mazowieckie.....	15,1	17,3	17,2	16,1
Opolskie.....	18,2	18,8	20,8	21,7
Podkarpackie.....	26,1	26,5	30,1	26,1
Podlaskie.....	21,4	23,3	24,1	18,2
Pomorskie.....	12,8	17,3	18,8	21,1
Śląskie.....	12,7	15,1	20,2	18,7
Świętokrzyskie.....	22,4	25,0	24,7	28,7
Warmińsko-mazurskie.....	16,5	15,5	15,0	15,2
Wielkopolskie.....	22,1	20,8	19,3	22,7
Zachodniopomorskie.....	10,6	13,5	12,2	15,0

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
 Source: Labour Force Survey (LFS).

Tabl. 74. ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG PŁCI, GRUP ZAGROŻEŃ I WOJEWÓDZTW
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS BY SEX, GROUPS OF DANGERS AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem <i>total</i>		na 1000 zatrudnionych <i>per 1000 paid employees</i>			
b – w tym kobiety <i>of which females</i>					
OGÓLEM GRAND TOTAL					
POLSKA POLAND	a	113,2	102,2	104,4	97,9
	b	18,8	19,7	17,4	16,6
Dolnośląskie	a	129,8	132,6	132,8	119,4
	b	19,9	20,7	17,8	15,5
Kujawsko-pomorskie	a	108,5	109,0	96,7	87,1
	b	22,1	25,4	20,6	18,2
Lubelskie	a	98,8	97,6	94,8	94,2
	b	16,3	19,2	15,6	17,7
Lubuskie	a	135,8	132,0	118,8	123,4
	b	25,5	23,4	19,0	20,3
Łódzkie	a	72,1	71,4	67,4	62,0
	b	19,9	22,0	18,5	16,4
Małopolskie	a	88,7	87,5	81,5	74,3
	b	10,9	12,8	11,3	9,3
Mazowieckie	a	62,6	63,9	45,8	39,3
	b	13,4	13,9	8,5	8,2
Opolskie	a	125,2	164,9	165,8	154,9
	b	20,1	46,5	44,2	43,5
Podkarpackie	a	115,5	106,6	114,1	99,1
	b	17,9	15,4	17,8	15,1
Podlaskie	a	58,0	71,0	63,6	55,2
	b	15,1	18,8	24,2	20,8
Pomorskie	a	121,4	114,8	104,5	96,9
	b	13,8	15,3	17,0	16,2
Śląskie	a	183,1	166,7	182,3	183,7
	b	24,1	21,6	20,9	22,2
Świętokrzyskie	a	114,1	107,4	107,0	109,9
	b	12,3	9,2	9,4	10,0
Warmińsko-mazurskie	a	128,1	118,2	116,4	89,7
	b	26,1	25,6	23,6	19,3
Wielkopolskie	a	123,9	127,3	112,9	110,4
	b	22,9	22,8	21,7	20,6
Zachodniopomorskie	a	145,3	155,9	143,4	138,4
	b	28,6	31,3	33,9	35,3

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM PRACY
HAZARD CONNECTED WITH WORK ENVIRONMENT

POLSKA POLAND	a	66,2	65,5	59,6	56,4
	b	9,7	9,5	8,3	7,8
Dolnośląskie	a	77,3	80,6	79,1	71,8
	b	7,7	7,4	6,8	5,3
Kujawsko-pomorskie	a	70,3	66,8	58,9	56,4
	b	13,5	12,6	12,2	11,9
Lubelskie	a	69,2	71,5	68,9	70,3
	b	10,3	13,1	10,3	13,1
Lubuskie	a	88,8	78,3	69,4	79,5
	b	14,6	11,6	10,9	12,5
Łódzkie	a	45,7	42,4	36,8	35,8
	b	15,1	14,1	10,9	10,5
Małopolskie	a	47,7	49,1	45,5	41,5
	b	4,6	5,3	4,8	4,1

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 74. ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG PŁCI, GRUP ZAGROŻEŃ I WOJEWÓDZTW (cd.)
 PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS BY SEX, GROUPS OF DANGERS AND VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem total		na 1000 zatrudnionych per 1000 paid employees			
b – w tym kobiety of which females					
ZAGROŻENIA ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM PRACY (dok.) <i>HAZARD CONNECTED WITH WORK ENVIRONMENT (cont.)</i>					
Mazowieckie.....	a	30,3	28,9	19,0	17,5
	b	6,9	5,8	3,8	3,4
Opolskie	a	65,8	83,3	84,9	73,8
	b	8,4	9,0	8,0	8,1
Podkarpackie.....	a	75,7	71,0	68,6	59,6
	b	10,8	8,0	9,1	7,1
Podlaskie.....	a	30,5	44,4	30,8	26,8
	b	9,1	11,8	11,8	11,0
Pomorskie	a	69,9	71,4	61,5	55,0
	b	7,4	7,9	7,5	5,9
Śląskie.....	a	99,8	94,9	101,3	100,2
	b	8,6	9,1	7,5	7,4
Świętokrzyskie.....	a	78,0	76,7	70,6	73,7
	b	7,9	7,0	6,2	6,1
Warmińsko-mazurskie.....	a	73,2	67,3	66,1	54,5
	b	17,6	16,3	14,1	12,5
Wielkopolskie	a	76,0	73,1	69,8	67,5
	b	12,7	12,7	12,7	12,1
Zachodniopomorskie.....	a	95,3	100,7	90,2	84,6
	b	15,2	17,4	17,6	19,0
ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z UCIAŻLIWOŚCIĄ PRACY <i>HAZARD CONNECTED WITH STRENUOUS CONDITIONS</i>					
POLSKA POLAND.....	a	33,5	32,5	31,4	28,4
	b	7,9	8,8	8,1	7,6
Dolnośląskie.....	a	38,2	37,4	38,2	34,1
	b	11,0	11,8	10,0	9,5
Kujawsko-pomorskie.....	a	24,8	25,7	23,8	18,1
	b	8,0	9,2	7,4	5,3
Lubelskie	a	17,9	15,8	14,8	13,7
	b	5,2	5,3	4,5	3,7
Lubuskie	a	23,7	28,4	26,7	23,2
	b	7,7	9,3	6,3	6,3
Łódzkie.....	a	18,1	21,4	21,7	18,0
	b	4,2	7,3	7,0	5,4
Małopolskie	a	29,3	26,0	23,8	21,6
	b	5,0	5,6	4,7	3,7
Mazowieckie.....	a	25,0	26,9	20,4	16,3
	b	5,9	7,7	4,3	4,4
Opolskie	a	45,3	67,3	65,8	67,2
	b	11,3	36,9	35,4	34,8
Podkarpackie.....	a	25,5	20,5	29,0	25,4
	b	5,4	5,5	6,6	6,6
Podlaskie.....	a	17,3	17,3	23,8	19,8
	b	5,4	6,4	12,0	9,3
Pomorskie	a	39,5	30,2	31,1	30,2
	b	5,7	6,6	8,8	9,4
Śląskie.....	a	62,5	51,3	59,7	59,0
	b	12,8	10,1	11,5	12,3

Tabl. 74. ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG PŁCI, GRUP ZAGROŻEŃ I WOJEWÓDZTW (dok.)
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS BY SEX, GROUPS OF DANGERS AND VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem <i>total</i>		na 1000 zatrudnionych <i>per 1000 paid employees</i>			
b – w tym kobiety <i>of which females</i>					
ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z UCIAŻLIWOŚCIĄ PRACY (dok.)					
<i>HAZARD CONNECTED WITH STRENUOUS CONDITIONS (cont.)</i>					
Świętokrzyskie.....	a	25,2	18,5	25,3	22,7
	b	3,2	1,2	2,4	3,2
Warmińsko-mazurskie.....	a	28,6	29,7	26,8	16,8
	b	6,3	8,2	7,8	4,8
Wielkopolskie	a	33,6	37,3	29,1	27,7
	b	9,5	8,9	8,3	7,6
Zachodniopomorskie	a	35,3	39,6	38,2	34,5
	b	12,2	12,5	14,9	12,0
ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z CZYNNIKAMI MECHANICZNYMI					
<i>HAZARD CONNECTED WITH MECHANICAL FACTORS</i>					
POLSKA POLAND.....	a	13,5	14,2	13,3	13,2
	b	1,2	1,4	1,0	1,2
Dolnośląskie.....	a	14,3	14,6	15,6	13,4
	b	1,2	1,5	1,0	0,7
Kujawsko-pomorskie	a	13,4	16,5	14,0	12,6
	b	0,7	3,6	0,9	1,0
Lubelskie	a	11,8	10,3	11,1	10,2
	b	0,8	0,8	0,8	0,9
Lubuskie	a	23,2	25,3	22,7	20,7
	b	3,2	2,6	1,7	1,4
Łódzkie	a	8,3	7,7	8,9	8,2
	b	0,6	0,6	0,6	0,5
Małopolskie	a	11,7	12,4	12,2	11,3
	b	1,3	1,9	1,8	1,6
Mazowieckie.....	a	7,3	8,1	6,3	5,5
	b	0,5	0,4	0,3	0,4
Opolskie.....	a	14,1	14,3	15,1	13,9
	b	0,4	0,6	0,8	0,6
Podkarpackie.....	a	14,3	15,0	16,5	14,1
	b	1,7	1,8	2,0	1,5
Podlaskie	a	10,2	9,2	9,0	8,6
	b	0,6	0,7	0,5	0,5
Pomorskie	a	12,0	13,2	11,9	11,7
	b	0,8	0,9	0,7	0,9
Śląskie.....	a	20,8	20,6	21,3	24,5
	b	2,7	2,3	1,9	2,5
Świętokrzyskie.....	a	10,9	12,1	11,1	13,5
	b	1,2	1,0	0,8	0,8
Warmińsko-mazurskie.....	a	26,4	21,2	23,6	18,4
	b	2,1	1,2	1,8	2,0
Wielkopolskie	a	14,3	16,9	14,0	15,2
	b	0,7	1,2	0,7	0,9
Zachodniopomorskie	a	13,2	15,6	14,9	19,4
	b	1,2	1,4	1,4	4,3

Źródło: Z-10 – Sprawozdanie o warunkach pracy.
Source: Z-10 – Report on working conditions.

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 75. LICZBA PRZEPRACOWANYCH GODZIN PRZYPADAJĄCYCH NA 1 ZATRUDNIONEGO WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I WOJEWÓDZTW
NUMBER OF WORKED HOURS FOR 1 EMPLOYEE BY OWNERSHIP SECTORS AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
	w godzinach in hours							
OGÓLEM TOTAL								
POLSKA POLAND	1 547	1 772	1 549	1 753	1 528	1 753	1 538	1 767
Dolnośląskie.....	1 554	1 763	1 567	1 734	1 532	1 742	1 538	1 747
Kujawsko-pomorskie.....	1 539	1 774	1 535	1 771	1 499	1 765	1 518	1 777
Lubelskie.....	1 523	1 745	1 535	1 738	1 495	1 732	1 505	1 744
Lubuskie.....	1 533	1 784	1 536	1 775	1 506	1 768	1 513	1 793
Łódzkie.....	1 523	1 748	1 528	1 755	1 508	1 739	1 529	1 757
Małopolskie.....	1 491	1 744	1 514	1 745	1 487	1 801	1 504	1 749
Mazowieckie.....	1 601	1 786	1 602	1 757	1 596	1 752	1 595	1 777
Opolskie.....	1 508	1 763	1 522	1 761	1 500	1 761	1 513	1 775
Podkarpackie.....	1 500	1 744	1 485	1 723	1 460	1 732	1 476	1 750
Podlaskie.....	1 528	1 788	1 521	1 766	1 503	1 752	1 505	1 770
Pomorskie.....	1 547	1 766	1 527	1 747	1 498	1 733	1 526	1 754
Śląskie.....	1 564	1 770	1 557	1 749	1 539	1 747	1 553	1 764
Świętokrzyskie.....	1 511	1 779	1 532	1 761	1 505	1 753	1 503	1 759
Warmińsko-mazurskie.....	1 533	1 792	1 510	1 777	1 504	1 768	1 509	1 767
Wielkopolskie.....	1 537	1 803	1 556	1 761	1 499	1 756	1 515	1 773
Zachodniopomorskie.....	1 542	1 761	1 536	1 759	1 523	1 759	1 531	1 824
W GODZINACH NORMALNYCH IN NORMAL HOURS								
POLSKA POLAND	1 496	1 727	1 499	1 715	1 484	1 724	1 496	1 735
Dolnośląskie.....	1 504	1 706	1 514	1 686	1 487	1 703	1 496	1 706
Kujawsko-pomorskie.....	1 490	1 724	1 486	1 725	1 454	1 730	1 474	1 737
Lubelskie.....	1 476	1 712	1 491	1 708	1 457	1 709	1 470	1 718
Lubuskie.....	1 476	1 717	1 478	1 723	1 459	1 725	1 467	1 746
Łódzkie.....	1 478	1 714	1 484	1 722	1 467	1 714	1 488	1 729
Małopolskie.....	1 447	1 715	1 470	1 718	1 449	1 777	1 466	1 726
Mazowieckie.....	1 563	1 745	1 561	1 724	1 562	1 728	1 563	1 751
Opolskie.....	1 455	1 718	1 473	1 725	1 454	1 726	1 468	1 740
Podkarpackie.....	1 454	1 710	1 451	1 696	1 428	1 712	1 444	1 726
Podlaskie.....	1 479	1 741	1 471	1 736	1 458	1 725	1 463	1 745
Pomorskie.....	1 478	1 713	1 465	1 701	1 446	1 702	1 481	1 725
Śląskie.....	1 493	1 721	1 489	1 708	1 474	1 712	1 489	1 727
Świętokrzyskie.....	1 476	1 740	1 501	1 728	1 473	1 727	1 470	1 729
Warmińsko-mazurskie.....	1 487	1 743	1 468	1 737	1 466	1 734	1 473	1 727
Wielkopolskie.....	1 484	1 749	1 496	1 719	1 451	1 726	1 467	1 737
Zachodniopomorskie.....	1 489	1 710	1 482	1 697	1 480	1 726	1 489	1 787
W GODZINACH NADLICZBOWYCH IN OVERTIME HOURS								
POLSKA POLAND	51	45	50	38	43	29	42	32
Dolnośląskie.....	50	57	52	48	44	39	42	42
Kujawsko-pomorskie.....	50	50	49	46	44	35	44	40
Lubelskie.....	47	33	43	29	38	24	35	26
Lubuskie.....	57	67	58	51	47	42	45	47
Łódzkie.....	45	34	45	32	41	25	41	29
Małopolskie.....	44	29	44	27	38	24	37	23
Mazowieckie.....	38	41	41	33	34	24	32	27
Opolskie.....	53	45	49	35	46	35	46	34
Podkarpackie.....	46	34	34	27	32	20	33	24
Podlaskie.....	48	46	50	30	45	26	42	25
Pomorskie.....	69	53	62	46	52	32	45	29
Śląskie.....	72	49	69	41	65	34	64	37
Świętokrzyskie.....	35	39	31	33	32	26	32	30
Warmińsko-mazurskie.....	46	49	42	40	37	33	36	40
Wielkopolskie.....	53	53	60	42	48	30	48	36
Zachodniopomorskie.....	53	50	54	63	43	33	42	38

Źródło: Z-06 – Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy.

Source: Z-06 – Report on employed persons, wages and salaries and worked time.

Tabl. 76. WSKAŹNIK ABSENCJI PRACOWNIKÓW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I WOJEWÓDZTW
EMPLOYEES ABSENCE RATE BY OWNERSHIP SECTORS AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – ogółem <i>total</i> b – sektor publiczny <i>public sector</i> c – sektor prywatny <i>private sector</i>	2007	2008	2009	2010
	w % <i>in %</i>			
POLSKA POLAND	16,18	16,41	16,71	15,96
a	16,18	16,41	16,71	15,96
b	17,75	17,99	18,10	17,48
c	15,18	15,43	15,90	15,12
Dolnośląskie.....	16,38	16,76	17,06	16,56
a	16,38	16,76	17,06	16,56
b	17,59	17,71	17,98	17,53
c	15,79	16,33	16,60	16,13
Kujawsko-pomorskie.....	15,79	15,95	16,02	15,21
a	15,79	15,95	16,02	15,21
b	16,72	17,16	17,19	16,58
c	15,20	15,32	15,40	14,52
Lubelskie.....	16,39	16,89	17,03	16,26
a	16,39	16,89	17,03	16,26
b	17,50	17,67	17,83	17,04
c	15,21	16,10	16,27	15,62
Lubuskie.....	16,18	15,75	16,22	15,33
a	16,18	15,75	16,22	15,33
b	17,03	17,15	17,38	16,79
c	15,71	15,00	15,60	14,58
Łódzkie.....	16,41	16,57	17,07	15,88
a	16,41	16,57	17,07	15,88
b	17,75	17,21	18,23	17,51
c	15,52	16,42	16,42	14,92
Małopolskie.....	16,31	16,25	16,29	15,92
a	16,31	16,25	16,29	15,92
b	17,74	16,30	17,95	17,12
c	15,48	16,23	15,46	15,35
Mazowieckie.....	15,42	16,17	16,26	15,85
a	15,42	16,17	16,26	15,85
b	17,18	17,43	17,44	17,04
c	14,38	15,59	15,54	15,12
Opolskie.....	16,57	16,10	16,86	15,84
a	16,57	16,10	16,86	15,84
b	17,84	16,38	17,95	17,30
c	15,66	16,00	16,13	14,83
Podkarpackie.....	16,80	17,23	16,80	15,82
a	16,80	17,23	16,80	15,82
b	17,21	16,33	17,69	17,16
c	15,85	17,44	16,29	15,10
Podlaskie.....	15,28	15,56	16,01	15,30
a	15,28	15,56	16,01	15,30
b	16,77	15,26	17,24	17,02
c	14,07	15,66	15,07	13,91
Pomorskie.....	16,39	17,10	16,70	15,73
a	16,39	17,10	16,70	15,73
b	17,97	16,62	17,98	17,40
c	15,41	17,21	16,03	14,86
Śląskie.....	16,39	17,10	16,70	15,73
a	16,39	17,10	16,70	15,73
b	20,09	21,65	20,37	19,47
c	15,68	17,20	16,32	15,43
Świętokrzyskie.....	15,42	15,66	16,35	15,48
a	15,42	15,66	16,35	15,48
b	16,47	15,41	17,07	16,56
c	14,62	15,76	15,84	14,74
Warmińsko-mazurskie.....	15,50	15,85	15,86	15,46
a	15,50	15,85	15,86	15,46
b	16,60	15,06	16,94	16,59
c	14,81	16,05	15,17	14,67
Wielkopolskie.....	15,50	15,85	15,86	15,46
a	15,50	15,85	15,86	15,46
b	17,69	16,17	18,39	17,49
c	14,93	16,95	15,97	15,02
Zachodniopomorskie.....	16,60	16,73	16,68	15,71
a	16,60	16,73	16,68	15,71
b	17,92	16,73	18,15	17,19
c	15,46	16,77	15,60	14,67

Źródło: Opracowane na podstawie Z-06 – Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy.

Source: Worked out on the basis of Z-06 – Report on employed persons, wages and salaries and worked time.

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 77. WOLNE MIEJSCA PRACY WEDŁUG ZAWODÓW
VACANCIES BY OCCUPATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w tys. in thous.			
OGÓŁEM	201,8	152,4	65,8	69,0
TOTAL				
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	3,0	2,4	1,7	1,5
<i>Legislators, senior officials and managers</i>				
Specjaliści	22,6	20,5	14,4	13,3
<i>Professionals</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	5,3	4,6	2,5	2,9
<i>physical, mathematical and engineering science professionals</i>				
pozostali specjaliści	11,9	10,7	8,4	7,7
<i>other professionals</i>				
Technicy i inny średni personel	17,0	13,9	7,5	8,9
<i>Technicians and associate professionals</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
pracownicy pozostałych specjalności	8,6	6,8	3,9	5,3
<i>other associate professionals</i>				
Pracownicy biurowi	14,5	11,1	6,2	6,6
<i>Clerks</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
pracownicy obsługi biurowej	8,2	6,6	3,8	4,3
<i>office clerks</i>				
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	19,3	16,5	6,9	6,2
<i>Service workers and shop and market sales workers</i>				
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1,1	0,8	0,3	0,3
<i>Skilled agricultural and fishery workers</i>				
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	73,8	54,4	15,8	16,2
<i>Craft and related trades workers</i>				
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	28,6	18,1	6,9	7,9
<i>Plant and machine operators and assemblers</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
kierowcy i operatorzy pojazdów	14,1	9,9	4,1	4,4
<i>drivers and mobile plant operators</i>				
Pracownicy przy pracach prostych	21,9	14,7	6,1	8,1
<i>Elementary occupations</i>				

Źródło: Z-05 – Badanie popytu na pracę.

Source: Z-05 – Survey of demand for labour.

Tabl. 78. WSKAŹNIK WYKORZYSTANIA WOLNYCH MIEJSC PRACY WEDŁUG REGIONÓW I WOJEWÓDZTW
JOB VACANCY RATE BY PARTICULAR REGIONS AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w % in %			
OGÓŁEM TOTAL	1,99	1,50	0,63	0,63
REGION CENTRALNY <i>CENTRAL REGION</i>	2,23	1,68	0,79	0,80
Łódzkie	2,14	1,35	0,84	0,64
Mazowieckie	2,26	1,80	0,78	0,85
REGION POŁUDNIOWY <i>SOUTH REGION</i>	1,69	1,39	0,56	0,52
Małopolskie	1,53	1,39	0,43	0,41
Śląskie	1,78	1,38	0,64	0,60
REGION WSCHODNI <i>EAST REGION</i>	1,36	0,93	0,42	0,52
Lubelskie	1,41	1,01	0,46	0,50
Podkarpackie	1,09	0,77	0,35	0,46
Podlaskie	1,57	1,12	0,51	0,60
Świętokrzyskie	1,57	0,94	0,42	0,59
REGION PÓŁNOCNO-ZACHODNI <i>NORTH-WEST REGION</i>	2,10	1,59	0,63	0,62
Lubuskie	2,10	1,80	0,65	0,60
Wielkopolskie	2,08	1,46	0,54	0,62
Zachodniopomorskie	2,16	1,81	0,87	0,62
REGION POŁUDNIOWO-ZACHODNI <i>SOUTH-WEST REGION</i>	2,58	1,82	0,70	0,70
Dolnośląskie	2,52	1,79	0,70	0,69
Opolskie	2,80	1,92	0,71	0,74
REGION PÓŁNOCNY <i>NORTH REGION</i>	2,09	1,51	0,62	0,56
Kujawsko-pomorskie	1,88	1,24	0,58	0,57
Pomorskie	2,26	1,91	0,74	0,55
Warmińsko-mazurskie	2,08	1,26	0,48	0,57

Źródło: Z-05 – Badanie popytu na pracę.

Source: Z-05 – Survey of demand for labour.

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 79. PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW¹
 AVERAGE GROSS EARNINGS PAID EMPLOYMENT BY SEX, LEVEL OF EDUCATION AND VOIVODSHIP¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2006		2008		2010	
a – ogółem total							
b – mężczyźni males							
c – kobiety females							
		w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %
WYŻSZE ZE STOPNIEM NAUKOWYM CO NAJMNIEJ DOKTORA ORAZ TYTUŁEM MAGISTRA, LEKARZA LUB RÓWNOZĘDNYM HIGHER EDUCATION WITH A DEGREE OF AT LEAST DOCTOR AND MASTER'S DEGREE, PHYSICIAN'S DEGREE OR EQUAL							
POLSKA POLAND	a	3 910,67	100,0	4 568,80	100,0	4 955,77	100,0
	b	4 828,78	100,0	5 694,86	100,0	6 062,87	100,0
	c	3 322,74	100,0	3 904,77	100,0	4 345,57	100,0
Dolnośląskie.....	a	4 009,86	102,5	4 444,19	97,3	4 933,43	99,5
	b	4 918,92	101,9	5 413,51	95,1	6 030,59	99,5
	c	3 371,94	101,5	3 825,87	98,0	4 322,40	99,5
Kujawsko-pomorskie.....	a	3 639,15	93,1	4 018,51	88,0	4 508,51	91,0
	b	4 584,39	94,9	4 942,84	86,8	5 374,32	88,6
	c	3 075,89	92,6	3 518,44	90,1	4 071,50	93,7
Lubelskie.....	a	3 173,53	81,2	3 759,40	82,3	3 997,62	80,7
	b	3 720,68	77,1	4 425,14	77,7	4 478,60	73,9
	c	2 866,19	86,3	3 413,90	87,4	3 780,12	87,0
Lubuskie.....	a	3 551,04	90,8	4 206,17	92,1	4 514,66	91,1
	b	4 359,89	90,3	5 256,44	92,3	5 187,06	85,6
	c	3 065,02	92,2	3 590,16	91,9	4 156,14	95,6
Łódzkie.....	a	3 421,17	87,5	3 960,13	86,7	4 403,08	88,8
	b	4 208,28	87,2	4 952,43	87,0	5 245,02	86,5
	c	2 995,89	90,2	3 442,10	88,2	4 010,24	92,3
Małopolskie.....	a	3 691,05	94,4	4 135,15	90,5	4 552,70	91,9
	b	4 590,40	95,1	5 044,95	88,6	5 383,09	88,8
	c	3 088,03	92,9	3 640,20	93,2	4 105,45	94,5
Mazowieckie.....	a	5 140,29	131,4	6 033,09	132,0	6 622,93	133,6
	b	6 290,15	130,3	7 476,36	131,3	8 262,49	136,3
	c	4 266,49	128,4	5 012,04	128,4	5 467,26	125,8
Opolskie.....	a	3 431,32	87,7	3 999,34	87,5	4 609,03	93,0
	b	4 136,10	85,7	4 816,99	84,6	5 587,05	92,2
	c	3 006,42	90,5	3 572,04	91,5	4 128,07	95,0
Podkarpackie.....	a	3 106,01	79,4	3 584,21	78,4	4 038,20	81,5
	b	3 491,00	72,3	4 108,90	72,2	4 559,28	75,2
	c	2 859,04	86,0	3 304,31	84,6	3 764,20	86,6
Podlaskie.....	a	3 132,69	82,7	3 756,30	82,2	4 130,49	83,3
	b	3 615,02	74,9	4 428,90	77,8	4 632,40	76,4
	c	2 861,06	86,1	3 434,01	87,9	3 910,55	90,0
Pomorskie.....	a	3 889,38	99,5	4 484,43	98,2	4 896,11	98,8
	b	4 765,31	98,7	5 511,84	96,8	5 895,32	97,2
	c	3 383,26	101,8	3 907,27	100,1	4 370,08	100,6
Śląskie.....	a	3 829,65	97,9	4 492,97	98,3	4 719,80	95,2
	b	4 817,24	99,8	5 643,13	99,1	5 731,45	94,5
	c	3 174,76	95,6	3 755,84	96,2	4 142,71	95,3
Świętokrzyskie.....	a	3 104,33	79,4	3 867,13	84,6	4 085,63	82,4
	b	3 619,41	75,0	4 758,57	83,6	4 515,05	74,5
	c	2 827,51	85,1	3 414,05	87,4	3 873,59	89,1
Warmińsko-mazurskie.....	a	3 316,69	84,8	3 853,51	84,3	4 310,60	87,0
	b	3 850,13	79,7	4 523,13	79,4	5 086,64	83,9
	c	3 050,94	91,8	3 532,09	90,5	3 966,49	91,3
Wielkopolskie.....	a	3 851,96	98,5	4 493,00	98,3	4 665,21	94,1
	b	4 823,91	99,9	5 733,17	100,7	5 546,91	91,5
	c	3 249,26	97,8	3 743,88	95,9	4 187,37	96,4
Zachodniopomorskie.....	a	3 536,50	90,4	4 087,60	89,5	4 411,78	89,0
	b	4 196,62	86,9	4 845,65	85,1	5 124,93	84,5
	c	3 136,93	94,4	3 735,21	95,7	4 091,18	94,1

Tabl. 79. PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW¹ (cd.)
AVERAGE GROSS EARNINGS PAID EMPLOYMENT BY SEX, LEVEL OF EDUCATION AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006		2008		2010		
	w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %	
WYŻSZE Z TYTUŁEM INŻYNIERA, LICENCJATA, DYPLOMOWANEGO EKONOMISTY LUB RÓWNORZĘDNYM HIGHER EDUCATION WITH ENGINEER'S DEGREE, BACHELOR, ECONOMIST WITH DIPLOMA OR EQUAL							
POLSKA POLAND	a	3 659,16	100,0	4 327,74	100,0	4 330,16	100,0
	b	4 432,51	100,0	5 311,50	100,0	5 152,77	100,0
	c	2 934,25	100,0	3 455,89	100,0	3 530,48	100,0
Dolnośląskie.....	a	3 434,95	93,9	4 126,87	95,4	4 315,45	99,7
	b	4 162,38	93,9	5 214,69	98,2	5 360,30	104,0
	c	2 782,29	94,8	3 251,49	94,1	3 319,45	94,0
Kujawsko-pomorskie.....	a	3 377,44	92,3	3 769,38	87,1	3 687,56	85,2
	b	4 134,62	93,3	4 510,23	84,9	4 314,90	83,7
	c	2 624,59	89,5	3 045,93	88,1	3 104,11	87,9
Lubelskie.....	a	2 966,54	81,1	3 332,93	77,0	3 553,71	82,1
	b	3 541,08	79,9	3 896,20	73,4	4 063,81	78,9
	c	2 458,10	83,8	2 857,84	82,7	3 052,67	86,5
Lubuskie.....	a	3 414,76	93,3	3 999,65	92,4	4 062,07	93,8
	b	3 835,75	86,5	4 713,69	88,7	4 619,38	89,6
	c	2 983,94	101,7	3 367,03	97,4	3 434,16	97,3
Łódzkie.....	a	3 176,99	86,8	3 754,95	86,8	3 839,48	88,7
	b	3 848,60	86,8	4 726,27	89,0	4 577,98	88,8
	c	2 579,36	87,9	2 986,93	86,4	3 201,17	90,7
Małopolskie.....	a	3 216,11	87,9	4 289,91	99,1	3 918,08	90,5
	b	3 927,36	88,6	5 148,47	96,9	4 632,21	89,9
	c	2 556,68	87,1	3 372,28	97,6	3 216,15	91,1
Mazowieckie.....	a	4 781,81	130,7	5 572,54	128,8	5 394,08	124,6
	b	5 868,48	132,4	6 770,34	127,5	6 387,49	124,0
	c	3 819,29	130,2	4 499,01	130,2	4 431,76	125,5
Opolskie.....	a	3 496,69	95,6	3 620,74	83,7	3 740,14	86,4
	b	4 201,80	94,8	4 462,94	84,0	4 276,34	83,0
	c	2 822,36	96,2	2 954,11	85,5	3 158,23	89,5
Podkarpackie.....	a	2 909,78	79,5	3 382,69	78,2	3 465,20	80,0
	b	3 383,89	76,3	4 051,80	76,3	3 932,76	76,3
	c	2 406,70	82,0	2 772,61	80,2	2 963,08	83,9
Podlaskie.....	a	2 875,02	78,6	3 372,37	77,9	3 459,66	79,9
	b	3 503,13	79,0	4 015,51	75,6	3 804,73	73,8
	c	2 326,70	79,3	2 834,70	82,0	3 184,95	90,2
Pomorskie.....	a	3 608,67	98,6	4 259,07	98,4	4 112,94	95,0
	b	4 319,81	97,5	5 316,55	100,1	4 952,83	96,1
	c	2 913,74	99,3	3 414,41	98,8	3 405,41	96,5
Śląskie.....	a	3 658,54	100,0	4 271,76	98,7	4 297,93	99,3
	b	4 471,86	100,9	5 355,98	100,8	5 177,29	100,5
	c	2 747,95	93,7	3 222,66	93,3	3 237,86	91,7
Świętokrzyskie.....	a	3 153,67	86,2	3 288,14	76,0	3 476,67	80,3
	b	3 715,34	83,8	3 920,76	73,8	4 072,16	79,0
	c	2 538,64	86,5	2 757,59	79,8	2 903,43	82,2
Warmińsko-mazurskie.....	a	3 069,69	83,9	3 634,41	84,0	3 760,61	86,8
	b	3 890,02	87,8	4 556,01	85,8	4 401,69	85,4
	c	2 475,18	84,4	2 955,88	85,5	3 263,59	92,4
Wielkopolskie.....	a	3 513,85	96,0	4 029,37	93,1	4 185,20	96,7
	b	4 288,45	96,7	4 945,36	93,1	5 098,43	98,9
	c	2 826,43	96,3	3 201,08	92,6	3 299,54	93,5
Zachodniopomorskie.....	a	3 259,46	89,1	3 930,24	90,8	3 605,82	83,3
	b	3 818,07	86,1	4 934,37	92,9	4 226,97	82,0
	c	2 759,25	94,0	3 109,01	90,0	3 123,13	88,5

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 79. PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW¹ (cd.)
AVERAGE GROSS EARNINGS PAID EMPLOYMENT BY SEX, LEVEL OF EDUCATION AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2006		2008		2010	
		w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %
POLICEALNE POST-SECONDARY							
POLSKA POLAND	a	2 378,54	100,0	2 915,65	100,0	3 112,71	100,0
	b	2 678,78	100,0	3 252,72	100,0	3 403,48	100,0
	c	2 265,18	100,0	2 783,38	100,0	2 971,54	100,0
Dolnośląskie.....	a	2 294,06	96,4	2 716,07	93,2	3 063,09	98,4
	b	2 594,05	96,8	2 933,86	90,2	3 275,34	96,2
	c	2 181,90	96,3	2 615,85	94,0	2 943,02	99,0
Kujawsko-pomorskie.....	a	2 248,25	94,5	2 771,05	95,0	2 826,47	90,8
	b	2 531,01	94,5	3 087,19	94,9	3 022,37	88,8
	c	2 149,38	94,9	2 644,47	95,0	2 753,94	92,7
Lubelskie.....	a	2 076,92	87,3	2 737,64	93,9	2 840,76	91,3
	b	2 136,11	79,7	2 961,22	91,0	2 968,38	87,2
	c	2 059,01	90,9	2 680,08	96,3	2 791,00	93,9
Lubuskie.....	a	2 206,61	92,8	2 736,34	93,9	3 017,27	96,9
	b	2 304,98	86,0	3 212,21	98,8	3 373,35	99,1
	c	2 166,03	95,6	2 571,82	92,4	2 873,11	96,7
Łódzkie.....	a	2 192,95	92,2	2 781,08	95,4	3 003,69	96,5
	b	2 368,40	88,4	3 018,39	92,8	3 257,71	95,7
	c	2 130,03	94,0	2 695,47	96,8	2 884,42	97,1
Małopolskie.....	a	2 126,54	89,4	2 705,35	92,8	2 901,30	93,2
	b	2 425,19	90,5	2 979,40	91,6	3 180,55	93,4
	c	2 012,00	88,8	2 608,16	93,7	2 805,86	94,4
Mazowieckie.....	a	2 951,29	124,1	3 616,71	124,0	3 683,98	118,4
	b	3 350,41	125,1	3 971,13	122,1	3 872,92	113,8
	c	2 794,22	123,4	3 454,42	124,1	3 566,61	120,0
Opolskie.....	a	2 216,36	93,2	2 853,21	97,9	2 990,40	96,1
	b	2 619,15	97,8	3 232,96	99,4	3 077,76	90,4
	c	2 112,64	93,3	2 751,08	98,8	2 946,09	99,1
Podkarpackie.....	a	2 107,91	88,6	2 519,74	86,4	2 692,81	86,5
	b	2 128,02	79,4	2 532,40	77,9	2 910,96	85,5
	c	2 099,62	92,7	2 514,80	90,4	2 611,10	87,9
Podlaskie.....	a	2 168,16	91,2	2 560,64	87,8	2 938,58	94,4
	b	2 321,43	86,7	2 632,97	80,9	3 161,76	92,9
	c	2 096,22	92,5	2 540,76	91,3	2 866,47	96,5
Pomorskie.....	a	2 527,96	106,3	2 930,83	100,5	3 268,34	105,0
	b	2 972,08	110,9	3 496,73	107,5	3 648,24	107,2
	c	2 387,01	105,4	2 707,21	97,3	3 063,52	103,1
Śląskie.....	a	2 483,59	104,4	2 873,16	98,5	3 074,61	98,8
	b	2 996,93	111,9	3 369,47	103,6	3 494,15	102,7
	c	2 267,09	100,1	2 665,70	95,8	2 845,56	95,8
Świętokrzyskie.....	a	2 177,02	91,5	2 554,39	87,6	2 730,52	87,7
	b	2 465,10	92,0	2 769,60	85,1	2 798,00	82,2
	c	2 102,28	92,8	2 473,66	88,9	2 689,31	90,5
Warmińsko-mazurskie.....	a	2 184,85	91,9	2 608,31	89,5	2 930,58	94,1
	b	2 316,46	86,5	2 732,02	84,0	3 403,40	100,0
	c	2 143,84	94,6	2 562,22	92,1	2 782,52	93,6
Wielkopolskie.....	a	2 347,30	98,7	2 859,77	98,1	3 032,13	97,4
	b	2 636,62	98,4	3 199,21	98,4	3 352,16	98,5
	c	2 205,99	97,4	2 708,86	97,3	2 863,53	96,4
Zachodniopomorskie.....	a	2 263,25	95,2	2 777,56	95,3	3 033,27	97,4
	b	2 396,45	89,5	2 992,32	92,0	3 423,07	100,6
	c	2 229,35	98,4	2 717,05	97,6	2 887,42	97,2

Tabl. 79. PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW¹ (cd.)
AVERAGE GROSS EARNINGS PAID EMPLOYMENT BY SEX, LEVEL OF EDUCATION AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2006		2008		2010	
		w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %
ŚREDNIE ZAWODOWE VOCATIONAL SECONDARY							
POLSKA POLAND	a	2 378,59	100,0	2 892,96	100,0	3 100,60	100,0
	b	2 623,10	100,0	3 184,45	100,0	3 398,75	100,0
	c	2 110,24	100,0	2 557,13	100,0	2 741,40	100,0
Dolnośląskie.....	a	2 369,21	99,6	2 899,87	100,2	3 242,28	104,6
	b	2 693,27	102,7	3 301,51	103,7	3 634,52	106,9
	c	2 032,99	96,3	2 450,59	95,8	2 793,61	101,9
Kujawsko-pomorskie.....	a	2 276,89	95,7	2 730,67	94,4	2 844,79	91,7
	b	2 467,22	94,1	2 975,96	93,5	3 076,29	90,5
	c	2 067,46	98,0	2 437,11	95,3	2 576,75	94,0
Lubelskie.....	a	2 144,70	90,2	2 611,18	90,3	2 681,99	86,5
	b	2 321,75	88,5	2 752,81	86,4	2 904,79	85,5
	c	1 956,26	92,7	2 445,88	95,6	2 402,04	87,6
Lubuskie.....	a	2 172,65	91,3	2 665,10	92,1	2 889,82	93,2
	b	2 329,00	88,8	2 917,89	91,6	3 124,01	91,9
	c	2 003,79	95,0	2 376,48	92,9	2 631,80	96,0
Łódzkie.....	a	2 143,24	90,1	2 640,56	91,3	2 890,22	93,2
	b	2 277,67	86,8	2 909,53	91,4	3 134,36	92,2
	c	2 000,66	94,8	2 377,08	93,0	2 608,62	95,2
Małopolskie.....	a	2 222,35	93,4	2 747,01	95,0	2 887,02	93,1
	b	2 470,58	94,2	3 013,29	94,6	3 168,76	93,2
	c	1 978,77	93,8	2 467,02	96,5	2 609,18	95,2
Mazowieckie.....	a	2 743,03	115,3	3 319,44	114,7	3 565,35	115,0
	b	3 020,08	115,1	3 554,07	111,6	3 832,54	112,8
	c	2 445,50	115,9	3 027,02	118,4	3 238,12	118,1
Opolskie.....	a	2 300,52	96,7	2 834,28	98,0	2 921,69	94,2
	b	2 596,32	99,0	3 185,87	100,0	3 160,35	93,0
	c	2 013,91	95,4	2 500,46	97,8	2 664,58	97,2
Podkarpackie.....	a	2 057,36	86,5	2 455,22	84,9	2 679,18	86,4
	b	2 167,09	82,6	2 578,25	81,0	2 874,48	84,6
	c	1 913,09	90,7	2 309,15	90,3	2 424,94	88,5
Podlaskie.....	a	2 078,15	87,4	2 502,56	86,5	2 733,93	88,2
	b	2 169,50	82,7	2 682,98	84,3	2 938,65	86,5
	c	1 963,71	93,1	2 322,81	90,8	2 503,64	91,3
Pomorskie.....	a	2 470,27	103,9	2 978,16	102,9	3 212,27	103,6
	b	2 734,37	104,2	3 316,90	104,2	3 551,74	104,5
	c	2 189,03	103,7	2 601,97	101,8	2 782,45	101,5
Śląskie.....	a	2 593,09	109,0	3 145,15	108,7	3 316,41	107,0
	b	2 929,78	111,7	3 547,06	111,4	3 701,93	108,9
	c	2 162,10	102,5	2 643,19	103,4	2 749,94	100,3
Świętokrzyskie.....	a	2 283,37	96,0	2 591,80	89,6	2 724,21	87,9
	b	2 437,03	92,9	2 737,78	86,0	2 898,71	85,3
	c	2 076,06	98,4	2 364,05	92,4	2 451,58	89,4
Warmińsko-mazurskie.....	a	2 168,57	91,2	2 585,58	89,4	2 949,02	95,1
	b	2 365,63	90,2	2 810,38	88,3	3 336,07	98,2
	c	2 015,12	95,5	2 333,82	91,3	2 565,05	93,6
Wielkopolskie.....	a	2 308,83	97,1	2 816,33	97,4	2 967,29	95,7
	b	2 559,38	97,6	3 124,42	98,1	3 262,36	96,0
	c	2 039,43	96,6	2 458,80	96,2	2 626,93	95,8
Zachodniopomorskie.....	a	2 408,57	101,3	2 863,13	99,0	2 948,04	95,1
	b	2 671,24	101,8	3 244,47	101,9	3 199,33	94,1
	c	2 130,73	101,0	2 485,75	97,2	2 696,96	98,4

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 79. PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW¹ (cd.)
 AVERAGE GROSS EARNINGS PAID EMPLOYMENT BY SEX, LEVEL OF EDUCATION AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2006		2008		2010	
		w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %
ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE GENERAL SECONDARY							
POLSKA POLAND	a	2 262,67	100,0	2 682,24	100,0	2 861,97	100,0
	b	2 492,55	100,0	2 975,78	100,0	3 166,28	100,0
	c	2 124,54	100,0	2 499,59	100,0	2 636,06	100,0
Dolnośląskie.....	a	2 100,78	92,8	2 563,21	95,6	2 791,02	97,5
	b	2 200,78	88,3	2 851,77	95,8	3 065,59	96,8
	c	2 041,52	96,1	2 365,95	94,7	2 583,14	98,0
Kujawsko-pomorskie.....	a	2 047,28	90,5	2 416,68	90,1	2 536,87	88,6
	b	2 197,59	88,2	2 792,55	93,8	2 829,60	89,4
	c	1 945,51	91,6	2 176,46	87,1	2 318,17	87,9
Lubelskie.....	a	2 065,43	91,3	2 472,93	92,2	2 448,35	85,5
	b	2 204,03	88,4	2 636,20	88,6	2 745,17	86,7
	c	1 989,39	93,6	2 385,72	95,4	2 254,82	85,5
Lubuskie.....	a	1 933,33	85,4	2 324,72	86,7	2 690,30	94,0
	b	2 077,57	83,4	2 468,09	82,9	3 010,68	95,1
	c	1 847,58	87,0	2 242,56	89,7	2 452,63	93,0
Łódzkie.....	a	2 037,17	90,0	2 394,25	89,3	2 588,15	90,4
	b	2 119,89	85,0	2 604,29	87,5	2 816,66	89,0
	c	1 989,87	93,7	2 287,06	91,5	2 423,20	91,9
Małopolskie.....	a	2 002,66	88,5	2 494,04	93,0	2 577,92	90,1
	b	2 279,77	91,5	2 706,91	91,0	2 880,07	91,0
	c	1 852,13	87,2	2 372,15	94,9	2 406,41	91,3
Mazowieckie.....	a	2 780,00	122,9	3 251,22	121,2	3 394,22	118,6
	b	3 055,28	122,6	3 618,73	121,6	3 701,72	116,9
	c	2 603,41	122,5	3 002,16	120,1	3 148,26	119,4
Opolskie.....	a	2 138,06	94,5	2 297,47	85,7	2 781,70	97,2
	b	2 255,61	90,5	2 469,51	83,0	3 036,26	95,9
	c	2 072,25	97,5	2 195,26	87,8	2 530,96	96,0
Podkarpackie.....	a	1 983,22	87,6	2 347,05	87,5	2 506,95	87,6
	b	2 125,91	85,3	2 456,44	82,5	2 871,68	90,7
	c	1 885,26	88,7	2 280,52	91,2	2 290,79	86,9
Podlaskie.....	a	1 964,64	86,8	2 301,78	85,8	2 613,99	91,3
	b	2 160,37	86,7	2 467,60	82,9	2 866,07	90,5
	c	1 806,34	85,0	2 172,06	86,9	2 426,01	92,0
Pomorskie.....	a	2 364,41	104,5	2 771,09	103,3	2 873,52	100,4
	b	2 659,90	106,7	3 224,68	108,4	3 175,79	100,3
	c	2 171,29	102,2	2 463,34	98,5	2 635,03	100,0
Śląskie.....	a	2 399,89	106,1	2 708,87	101,0	2 883,78	100,8
	b	2 870,64	115,2	3 038,67	102,1	3 214,83	101,5
	c	2 156,10	101,5	2 524,83	101,0	2 639,31	100,1
Świętokrzyskie.....	a	2 097,89	92,7	2 346,11	87,5	2 400,85	83,9
	b	2 151,85	86,3	2 469,22	83,0	2 510,26	79,3
	c	2 069,28	97,4	2 259,28	90,4	2 261,51	85,8
Warmińsko-mazurskie.....	a	2 067,17	91,4	2 306,88	86,0	2 591,87	90,6
	b	2 223,19	89,2	2 516,40	84,6	2 849,17	90,0
	c	1 953,97	92,0	2 161,84	86,5	2 363,47	89,7
Wielkopolskie.....	a	2 264,98	100,1	2 655,74	99,0	2 799,43	97,8
	b	2 504,74	100,5	2 908,09	97,7	3 118,64	98,5
	c	2 127,02	100,1	2 496,36	99,9	2 563,72	97,3
Zachodniopomorskie.....	a	2 247,90	99,3	2 547,82	95,0	2 744,06	95,9
	b	2 420,10	97,1	2 843,29	95,5	3 127,64	98,8
	c	2 141,56	100,8	2 362,45	94,5	2 522,01	95,7

Tabl. 79. PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW¹ (cd.)
AVERAGE GROSS EARNINGS PAID EMPLOYMENT BY SEX, LEVEL OF EDUCATION AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – ogółem total b – mężczyźni males c – kobiety females		2006		2008		2010	
		w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %
ZASADNICZE ZAWODOWE BASIC VOCATIONAL							
POLSKA POLAND	a	1 951,31	100,0	2 415,88	100,0	2 563,93	100,0
	b	2 165,93	100,0	2 696,18	100,0	2 842,14	100,0
	c	1 463,54	100,0	1 799,08	100,0	1 968,82	100,0
Dolnośląskie.....	a	1 992,24	102,1	2 474,75	102,4	2 688,61	104,9
	b	2 250,22	103,9	2 804,01	104,0	3 105,99	109,3
	c	1 458,46	99,7	1 808,32	100,5	1 930,02	98,0
Kujawsko-pomorskie.....	a	1 829,45	93,8	2 225,66	92,1	2 364,36	92,2
	b	1 993,86	92,1	2 432,30	90,2	2 568,96	90,4
	c	1 404,14	95,9	1 748,43	97,2	1 954,25	99,3
Lubelskie.....	a	1 720,91	88,2	2 209,42	91,5	2 263,12	88,3
	b	1 901,61	87,8	2 431,63	90,2	2 498,70	87,9
	c	1 337,44	91,4	1 714,43	95,3	1 835,50	93,2
Lubuskie.....	a	1 778,14	91,1	2 277,17	94,3	2 419,48	94,4
	b	1 947,22	89,9	2 530,63	93,9	2 616,36	92,1
	c	1 443,09	98,6	1 711,14	95,1	1 971,66	100,1
Łódzkie.....	a	1 750,18	89,7	2 181,67	90,3	2 364,05	92,2
	b	1 942,10	89,7	2 462,50	91,3	2 608,99	91,8
	c	1 328,84	90,8	1 650,53	91,7	1 832,06	93,1
Małopolskie.....	a	1 858,07	95,2	2 309,64	95,6	2 424,55	94,6
	b	2 081,71	96,1	2 597,48	96,3	2 678,26	94,2
	c	1 414,32	96,6	1 732,66	96,3	1 939,17	98,5
Mazowieckie.....	a	2 007,35	102,9	2 518,55	104,2	2 677,18	104,4
	b	2 217,74	102,4	2 792,23	103,6	2 923,84	102,9
	c	1 608,34	109,9	1 940,31	107,9	2 147,49	109,1
Opolskie.....	a	1 891,99	97,0	2 449,60	101,4	2 447,86	95,5
	b	2 113,58	97,6	2 728,17	101,2	2 654,91	93,4
	c	1 458,99	99,7	1 836,89	102,1	1 967,00	99,9
Podkarpackie.....	a	1 770,77	90,7	2 088,05	86,4	2 249,71	87,7
	b	1 908,83	88,1	2 261,24	83,9	2 436,20	85,7
	c	1 418,36	96,9	1 702,27	94,6	1 823,33	92,6
Podlaskie.....	a	1 808,87	92,7	2 182,15	90,3	2 402,55	93,7
	b	1 909,84	88,2	2 384,89	88,5	2 636,87	92,8
	c	1 530,28	104,6	1 728,40	96,1	1 950,04	99,0
Pomorskie.....	a	2 007,45	102,9	2 474,53	102,4	2 593,37	101,1
	b	2 233,03	103,1	2 754,18	102,2	2 830,10	99,6
	c	1 438,80	98,3	1 817,07	101,0	1 997,89	101,5
Śląskie.....	a	2 323,15	119,1	2 838,10	117,5	3 049,63	118,9
	b	2 611,74	120,6	3 239,60	120,2	3 470,39	122,1
	c	1 527,28	104,4	1 899,70	105,6	2 021,76	102,7
Świętokrzyskie.....	a	1 948,90	99,9	2 320,82	96,1	2 271,58	88,6
	b	2 127,65	98,2	2 505,65	92,9	2 467,19	86,8
	c	1 475,15	100,8	1 752,23	97,4	1 834,99	93,2
Warmińsko-mazurskie.....	a	1 725,14	88,4	2 128,57	88,1	2 488,21	97,0
	b	1 879,73	86,8	2 308,88	85,6	2 763,55	97,2
	c	1 399,97	95,7	1 653,78	91,9	1 919,48	97,5
Wielkopolskie.....	a	1 857,55	95,2	2 352,00	97,4	2 440,25	95,2
	b	2 037,71	94,1	2 590,18	96,1	2 660,86	93,6
	c	1 457,13	99,6	1 830,98	101,8	1 978,01	100,5
Zachodniopomorskie.....	a	1 951,68	100,0	2 363,32	97,8	2 355,60	91,9
	b	2 148,02	99,2	2 648,13	98,2	2 527,57	88,9
	c	1 458,00	99,6	1 749,52	97,2	1 990,23	101,1

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 79. PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW¹ (cd.)
 AVERAGE GROSS EARNINGS PAID EMPLOYMENT BY SEX, LEVEL OF EDUCATION AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2006		2008		2010	
		w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %
GIMNAZJALNE LOWER SECONDARY							
POLSKA POLAND	a	1 608,44	100,0	1 862,35	100,0	2 123,01	100,0
	b	1 795,05	100,0	1 913,38	100,0	2 174,73	100,0
	c	1 355,47	100,0	1 653,88	100,0	1 886,35	100,0
Dolnośląskie.....	a	1 528,84	95,1	1 734,04	93,1	2 279,70	107,4
	b	1 620,38	90,3	1 775,32	92,8	2 453,40	112,8
	c	1 406,69	103,8	1 542,03	93,2	1 869,24	99,1
Kujawsko-pomorskie.....	a	1 437,31	89,4	1 588,35	85,3	2 008,13	94,6
	b	1 602,02	89,2	1 541,73	80,6	2 012,34	92,5
	c	1 212,63	89,5	1 717,18	103,8	1 973,42	104,6
Lubelskie.....	a	2 019,05	125,5	1 335,64	71,7	1 908,31	89,9
	b	2 120,90	118,2	1 335,64	69,8	1 938,55	89,1
	c	1 843,37	136,0	–	–	1 317,00	69,8
Lubuskie.....	a	1 611,31	100,2	2 206,89	118,5	2 083,84	98,2
	b	1 701,62	94,8	2 265,19	118,4	2 125,25	97,7
	c	1 472,96	108,7	1 819,80	110,0	1 800,91	95,5
Łódzkie.....	a	1 745,36	108,5	1 663,59	89,3	2 112,31	99,5
	b	1 894,24	105,5	1 686,40	88,1	2 133,57	98,1
	c	1 348,81	99,5	1 200,00	72,6	2 056,94	109,0
Małopolskie.....	a	1 380,13	85,8	1 714,00	92,0	2 236,15	105,3
	b	1 653,26	92,1	1 836,24	96,0	2 213,41	101,8
	c	1 219,17	89,9	1 301,29	78,7	2 381,76	126,3
Mazowieckie.....	a	1 862,83	115,8	2 110,11	113,3	2 090,76	98,5
	b	2 050,69	114,2	2 253,82	117,8	2 115,10	97,3
	c	1 499,70	110,6	1 726,24	104,4	1 994,42	105,7
Opolskie.....	a	1 878,00	116,8	1 692,69	90,9	2 448,51	115,3
	b	1 951,39	108,7	1 664,14	87,0	2 504,13	115,1
	c	1 697,53	125,2	1 832,64	110,8	1 453,60	77,1
Podkarpackie.....	a	1 429,51	88,9	1 604,69	86,2	1 777,37	83,7
	b	1 429,51	79,6	1 604,69	83,9	1 870,23	86,0
	c	–	–	–	–	1 479,34	78,4
Podlaskie.....	a	1 407,85	87,5	1 408,71	75,6	2 101,10	99,0
	b	1 441,63	80,3	1 501,36	78,5	2 118,45	97,4
	c	1 000,00	73,8	1 220,69	73,8	1 932,98	102,5
Pomorskie.....	a	1 822,45	113,3	2 045,90	109,9	2 191,92	103,2
	b	1 980,05	110,3	2 119,35	110,8	2 240,12	103,0
	c	1 292,81	95,4	1 635,95	98,9	1 864,98	98,9
Śląskie.....	a	1 621,25	100,8	2 037,63	109,4	2 108,94	99,3
	b	1 640,76	91,4	2 068,53	108,1	2 144,05	98,6
	c	1 597,40	117,8	1 884,45	113,9	1 561,82	82,8
Świętokrzyskie.....	a	2 005,95	124,7	1 707,90	91,7	1 965,30	92,6
	b	2 260,62	125,9	1 756,79	91,8	1 965,30	90,4
	c	1 619,74	119,5	1 450,42	87,7	–	–
Warmińsko-mazurskie.....	a	1 303,55	81,0	1 656,91	89,0	2 826,08	133,1
	b	1 318,92	73,5	1 676,08	87,6	2 924,86	134,5
	c	1 276,21	94,2	1 541,46	93,2	2 188,59	116,0
Wielkopolskie.....	a	1 634,44	101,6	1 918,65	103,0	1 992,18	93,8
	b	1 678,65	93,5	1 906,12	99,6	2 083,01	95,8
	c	1 545,76	114,0	1 987,68	120,2	1 769,22	93,8
Zachodniopomorskie.....	a	2 172,35	135,1	1 618,36	86,9	1 754,27	82,6
	b	2 186,91	121,8	1 704,26	89,1	1 768,76	81,3
	c	1 946,76	143,6	1 496,59	90,5	1 677,97	89,0

Tabl. 79. PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW¹ (dok.)
AVERAGE GROSS EARNINGS PAID EMPLOYMENT BY SEX, LEVEL OF EDUCATION AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2006		2008		2010		
		w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %	w zł in zł	w % in %	
PODSTAWOWE I NIEPEŁNE PODSTAWOWE PRIMARY AND INCOMPLETE PRIMARY								
POLSKA POLAND		a	1 860,64	100,0	2 253,90	100,0	2 390,70	100,0
		b	2 087,52	100,0	2 573,96	100,0	2 717,63	100,0
		c	1 509,67	100,0	1 798,83	100,0	1 963,79	100,0
Dolnośląskie.....		a	1 723,00	92,6	2 199,33	97,6	2 400,97	100,4
		b	2 084,77	99,9	2 600,62	101,0	2 852,70	105,0
		c	1 349,70	89,4	1 752,16	97,4	1 907,41	97,1
Kujawsko-pomorskie.....		a	1 694,58	91,1	2 062,84	91,5	2 214,98	92,6
		b	1 836,89	88,0	2 295,01	89,2	2 468,85	90,8
		c	1 415,71	93,8	1 722,55	95,8	1 892,42	96,4
Lubelskie.....		a	1 710,02	91,9	2 150,31	95,4	2 124,36	88,9
		b	1 877,85	90,0	2 356,05	91,5	2 376,36	87,4
		c	1 399,50	92,7	1 772,90	98,6	1 792,99	91,3
Lubuskie.....		a	1 709,84	91,9	1 941,17	86,1	2 168,95	90,7
		b	1 913,80	91,7	2 222,55	86,3	2 454,45	90,3
		c	1 465,52	97,1	1 639,20	91,1	1 834,07	93,4
Łódzkie.....		a	1 725,34	92,7	2 090,13	92,7	2 204,89	92,2
		b	1 875,02	89,8	2 333,83	90,7	2 436,00	89,6
		c	1 455,86	96,4	1 725,29	95,9	1 907,41	97,1
Małopolskie.....		a	1 854,54	99,7	2 288,78	101,5	2 346,85	98,2
		b	2 071,59	99,2	2 667,75	103,6	2 643,74	97,3
		c	1 528,12	101,2	1 780,22	99,0	1 989,41	101,3
Mazowieckie.....		a	1 934,16	104,0	2 407,74	106,8	2 531,79	105,9
		b	2 096,58	100,4	2 707,77	105,2	2 813,40	103,5
		c	1 691,75	112,1	1 974,01	109,7	2 156,89	109,8
Opolskie.....		a	1 845,49	99,2	2 253,64	100,0	2 302,50	96,3
		b	2 070,90	99,2	2 609,19	101,4	2 534,80	93,3
		c	1 510,22	100,0	1 843,39	102,5	1 989,23	101,3
Podkarpackie.....		a	1 757,72	94,5	2 151,28	95,4	2 301,93	96,3
		b	1 891,17	90,6	2 332,34	90,6	2 521,41	92,8
		c	1 478,28	97,9	1 791,79	99,6	1 883,32	95,9
Podlaskie.....		a	1 766,04	94,9	2 102,45	93,3	2 333,01	97,6
		b	1 857,81	89,0	2 272,37	88,3	2 496,93	91,9
		c	1 565,71	103,7	1 792,17	99,6	2 033,08	103,5
Pomorskie.....		a	1 942,59	104,4	2 366,12	105,0	2 340,51	97,9
		b	2 213,00	106,0	2 777,01	107,9	2 726,14	100,3
		c	1 445,78	95,8	1 837,95	102,2	1 937,28	98,7
Śląskie.....		a	2 274,10	122,2	2 658,72	118,0	2 914,89	121,9
		b	2 616,12	125,3	3 122,84	121,3	3 462,14	127,4
		c	1 640,00	108,6	1 841,35	102,4	2 012,43	102,5
Świętokrzyskie.....		a	1 874,24	100,7	2 042,95	90,6	2 142,98	89,6
		b	2 009,40	96,3	2 282,96	88,7	2 346,03	86,3
		c	1 642,77	108,8	1 649,74	91,7	1 837,93	93,6
Warmińsko-mazurskie.....		a	1 755,16	94,3	1 899,04	84,3	2 368,73	99,1
		b	1 930,42	92,5	2 097,35	81,5	2 684,21	98,8
		c	1 482,12	98,2	1 600,57	89,0	1 916,65	97,6
Wielkopolskie.....		a	1 761,95	94,7	2 223,06	98,6	2 277,63	95,3
		b	1 938,11	92,8	2 457,00	95,5	2 519,11	92,7
		c	1 527,05	101,2	1 920,78	106,8	1 986,69	101,2
Zachodniopomorskie.....		a	1 843,56	99,1	2 159,41	95,8	2 204,49	92,2
		b	2 141,97	102,6	2 481,93	96,4	2 458,14	90,5
		c	1 489,27	98,6	1 744,52	97,0	1 957,99	99,7

¹ Dane za październik 2006, 2008, 2010 r.

Źródło: Z-12 – Sprawozdanie o strukturze wynagrodzeń według zawodów.

1 Data for October 2006, 2008, 2010.

Source: Z-12 – Report on structure of earnings by occupations.

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 80. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW

Stan w końcu grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY LEVEL OF EDUCATION, SEX AND VOIVODSHIP

As of the end of December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem <i>total</i>					
b – mężczyźni <i>males</i>					
c – kobiety <i>females</i>					
OGÓLEM GRAND TOTAL					
POLSKA POLAND	a	1 746 573	1 473 752	1 892 680	1 954 706
	b	729 225	640 317	926 259	939 914
	c	1 017 348	833 435	966 421	1 014 792
Dolnośląskie.....	a	127 457	113 890	146 260	150 282
	b	54 696	50 512	71 941	72 582
	c	72 761	63 378	74 319	77 700
Kujawsko-pomorskie.....	a	123 243	110 256	134 127	139 401
	b	47 176	44 292	62 022	63 705
	c	76 067	65 964	72 105	75 696
Lubelskie.....	a	118 146	101 561	117 237	119 709
	b	55 372	47 593	59 778	60 324
	c	62 774	53 968	57 459	59 385
Lubuskie.....	a	52 293	46 311	61 062	59 225
	b	21 802	20 373	29 445	27 618
	c	30 491	25 938	31 617	31 607
Łódzkie.....	a	123 148	99 191	128 105	131 617
	b	57 591	46 602	64 696	65 360
	c	65 557	52 589	63 409	66 257
Małopolskie	a	112 602	97 813	130 007	142 221
	b	43 590	40 116	62 387	66 704
	c	69 012	57 697	67 620	75 517
Mazowieckie.....	a	219 924	178 028	224 480	238 341
	b	102 482	84 378	116 530	123 262
	c	117 442	93 650	107 950	115 079
Opolskie.....	a	43 338	35 698	47 129	48 775
	b	17 147	14 861	22 894	22 974
	c	26 191	20 837	24 235	25 801
Podkarpackie.....	a	126 360	115 567	141 944	142 263
	b	53 233	51 445	70 786	68 904
	c	73 127	64 122	71 158	73 359
Podlaskie.....	a	48 796	45 821	61 169	63 761
	b	22 704	22 726	33 020	33 551
	c	26 092	23 095	28 149	30 210
Pomorskie.....	a	86 904	67 771	100 267	104 694
	b	30 737	25 467	47 330	48 905
	c	56 167	42 304	52 937	55 789
Śląskie.....	a	165 960	122 748	168 425	181 198
	b	64 421	49 677	78 522	83 029
	c	101 539	73 071	89 903	98 169
Świętokrzyskie.....	a	83 339	77 716	83 819	82 141
	b	37 354	35 053	41 931	40 942
	c	45 985	42 663	41 888	41 199
Warmińsko-mazurskie.....	a	98 995	87 420	109 181	105 942
	b	40 600	37 713	52 847	49 814
	c	58 395	49 707	56 334	56 128
Wielkopolskie.....	a	112 827	91 441	133 563	135 172
	b	38 635	34 877	60 524	59 461
	c	74 192	56 564	73 039	75 711
Zachodniopomorskie.....	a	103 241	82 520	105 905	109 964
	b	41 685	34 632	51 606	52 779
	c	61 556	47 888	54 299	57 185

Tabl. 80. **ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (cd.)**
Stan w końcu grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY LEVEL OF EDUCATION, SEX AND VOIVODSHIP (cont.)
As of the end of December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem <i>total</i>					
b – mężczyźni <i>males</i>					
c – kobiety <i>females</i>					
WYŻSZE TERTIARY					
POLSKA POLAND	a	120 232	124 848	178 328	204 679
	b	38 938	41 705	63 065	67 809
	c	81 294	83 143	115 263	136 870
Dolnośląskie.....	a	7 762	8 456	12 067	14 348
	b	2 679	2 896	4 285	4 642
	c	5 083	5 560	7 782	9 706
Kujawsko-pomorskie.....	a	5 372	6 013	8 510	9 743
	b	1 757	1 988	2 967	3 125
	c	3 615	4 025	5 543	6 618
Lubelskie.....	a	11 123	11 366	14 970	16 698
	b	3 513	3 826	5 266	5 690
	c	7 610	7 540	9 704	11 008
Lubuskie.....	a	2 721	2 797	4 262	4 908
	b	959	1 006	1 533	1 651
	c	1 762	1 791	2 729	3 257
Łódzkie.....	a	8 704	8 568	11 777	12 943
	b	2 905	2 845	4 059	4 187
	c	5 799	5 723	7 718	8 756
Małopolskie.....	a	9 005	9 872	14 294	17 234
	b	2 884	3 259	5 006	5 449
	c	6 121	6 613	9 288	11 785
Mazowieckie.....	a	16 353	16 017	23 987	28 255
	b	5 564	5 566	8 674	9 761
	c	10 789	10 451	15 313	18 494
Opolskie.....	a	2 639	2 625	3 700	4 383
	b	930	934	1 402	1 462
	c	1 709	1 691	2 298	2 921
Podkarpackie.....	a	9 875	10 600	14 470	16 608
	b	2 928	3 470	4 932	5 337
	c	6 947	7 130	9 538	11 271
Podlaskie.....	a	4 036	4 595	6 699	7 853
	b	1 379	1 701	2 580	2 888
	c	2 657	2 894	4 119	4 965
Pomorskie.....	a	5 031	4 891	7 973	9 199
	b	1 549	1 519	2 823	3 072
	c	3 482	3 372	5 150	6 127
Śląskie.....	a	12 341	12 095	18 126	20 778
	b	4 129	4 245	6 587	7 184
	c	8 212	7 850	11 539	13 594
Świętokrzyskie.....	a	7 292	8 096	9 795	10 906
	b	2 116	2 432	3 277	3 404
	c	5 176	5 664	6 518	7 502
Warmińsko-mazurskie.....	a	4 680	5 392	7 304	7 788
	b	1 544	1 771	2 575	2 517
	c	3 136	3 621	4 729	5 271
Wielkopolskie.....	a	7 608	7 998	12 837	14 141
	b	2 245	2 458	4 344	4 467
	c	5 363	5 540	8 493	9 674
Zachodniopomorskie.....	a	5 690	5 467	7 557	8 894
	b	1 857	1 789	2 755	2 973
	c	3 833	3 678	4 802	5 921

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 80. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (cd.)

Stan w końcu grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY LEVEL OF EDUCATION, SEX AND VOIVODSHIP (cont.)

As of the end of December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem total					
b – mężczyźni males					
c – kobiety females					
ŚREDNIE ZAWODOWE ŁĄCZNIE Z POLICEALNYM VOCATIONAL SECONDARY INCLUSIVE OF THE POST-SECONDARY					
POLSKA POLAND	a	386 232	328 485	418 381	429 867
	b	128 339	116 311	175 700	175 233
	c	257 893	212 174	242 681	254 634
Dolnośląskie.....	a	27 817	24 600	30 995	31 322
	b	9 214	8 485	12 607	12 216
	c	18 603	16 115	18 388	19 106
Kujawsko-pomorskie.....	a	23 517	21 270	25 454	26 324
	b	6 767	6 538	9 384	9 215
	c	16 750	14 732	16 070	17 109
Lubelskie.....	a	28 919	24 722	28 575	29 441
	b	11 576	10 155	13 450	13 587
	c	17 343	14 567	15 125	15 854
Lubuskie.....	a	11 170	9 793	13 019	12 612
	b	3 646	3 436	5 193	4 799
	c	7 524	6 357	7 826	7 813
Łódzkie.....	a	25 267	20 786	26 567	27 118
	b	9 363	7 951	11 578	11 600
	c	15 904	12 835	14 989	15 518
Małopolskie.....	a	28 937	25 317	32 953	35 779
	b	8 680	8 386	13 486	14 309
	c	20 257	16 931	19 467	21 470
Mazowieckie.....	a	49 215	39 478	49 442	52 711
	b	18 505	15 422	22 319	23 823
	c	30 710	24 056	27 123	28 888
Opolskie.....	a	9 009	7 342	9 561	9 704
	b	2 719	2 308	3 811	3 628
	c	6 290	5 034	5 750	6 076
Podkarpackie.....	a	30 789	28 716	36 137	35 979
	b	10 473	10 436	15 829	15 164
	c	20 316	18 280	20 308	20 815
Podlaskie.....	a	11 240	10 418	14 047	14 644
	b	4 156	4 339	6 701	6 853
	c	7 084	6 079	7 346	7 791
Pomorskie.....	a	18 380	14 350	20 310	21 037
	b	4 882	4 135	7 849	7 798
	c	13 498	10 215	12 461	13 239
Śląskie.....	a	37 074	28 530	39 418	41 781
	b	11 890	9 870	16 432	16 667
	c	25 184	18 660	22 986	25 114
Świętokrzyskie.....	a	20 133	19 111	20 730	20 434
	b	7 590	7 555	9 638	9 515
	c	12 543	11 556	11 092	10 919
Warmińsko-mazurskie.....	a	19 334	17 185	21 137	20 386
	b	6 142	5 783	8 096	7 494
	c	13 192	11 402	13 041	12 892
Wielkopolskie.....	a	26 079	21 503	30 679	30 862
	b	6 806	6 472	11 577	10 978
	c	19 273	15 031	19 102	19 884
Zachodniopomorskie.....	a	19 352	15 364	19 357	19 733
	b	5 930	5 040	7 750	7 587
	c	13 422	10 324	11 607	12 146

Tabl. 80. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (cd.)
 Stan w końcu grudnia
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY LEVEL OF EDUCATION, SEX AND VOIVODSHIP (cont.)
 As of the end of December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem total					
b – mężczyźni males					
c – kobiety females					
ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE GENERAL SECONDARY					
POLSKA POLAND	a	158 977	150 106	203 800	213 148
	b	41 277	42 335	69 874	70 499
	c	117 700	107 771	133 926	142 649
Dolnośląskie.....	a	10 186	10 261	13 730	14 603
	b	2 724	2 884	4 613	4 560
	c	7 462	7 377	9 117	10 043
Kujawsko-pomorskie.....	a	9 978	10 362	13 232	14 061
	b	2 517	2 823	4 328	4 389
	c	7 461	7 539	8 904	9 672
Lubelskie.....	a	12 974	12 280	15 269	15 117
	b	3 911	3 883	5 891	5 730
	c	9 063	8 397	9 378	9 387
Lubuskie.....	a	4 213	4 078	5 741	5 768
	b	1 005	1 101	1 787	1 719
	c	3 208	2 977	3 954	4 049
Łódzkie.....	a	11 976	10 642	14 840	15 672
	b	3 362	3 141	5 149	5 376
	c	8 614	7 501	9 691	10 296
Małopolskie.....	a	11 744	11 839	16 068	18 097
	b	2 961	3 168	5 431	5 876
	c	8 783	8 671	10 637	12 221
Mazowieckie.....	a	20 263	17 936	25 507	26 885
	b	5 991	5 713	9 768	10 017
	c	14 272	12 223	15 739	16 868
Opolskie.....	a	3 676	3 389	4 647	4 950
	b	890	877	1 569	1 533
	c	2 786	2 512	3 078	3 417
Podkarpackie.....	a	11 284	11 273	14 621	14 737
	b	2 811	3 187	5 046	4 963
	c	8 473	8 086	9 575	9 774
Podlaskie.....	a	4 948	5 097	7 299	7 895
	b	1 376	1 633	2 771	2 958
	c	3 572	3 464	4 528	4 937
Pomorskie.....	a	8 216	7 442	11 617	12 184
	b	1 976	1 950	3 899	3 909
	c	6 240	5 492	7 718	8 275
Śląskie.....	a	13 252	11 368	16 078	17 205
	b	2 853	2 738	4 717	5 018
	c	10 399	8 630	11 361	12 187
Świętokrzyskie.....	a	8 374	8 599	9 448	9 235
	b	2 064	2 262	3 048	2 993
	c	6 310	6 337	6 400	6 242
Warmińsko-mazurskie.....	a	8 476	8 354	11 145	11 299
	b	2 344	2 529	3 912	3 751
	c	6 132	5 825	7 233	7 548
Wielkopolskie.....	a	9 813	8 853	13 405	13 741
	b	2 025	2 162	4 155	3 932
	c	7 788	6 691	9 250	9 809
Zachodniopomorskie.....	a	9 604	8 333	11 153	11 699
	b	2 467	2 284	3 790	3 775
	c	7 137	6 049	7 363	7 924

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 80. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (cd.)

Stan w końcu grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY LEVEL OF EDUCATION, SEX AND VOIVODSHIP (cont.)

As of the end of December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem total					
b – mężczyźni males					
c – kobiety females					
ZASADNICZE ZAWODOWE BASIC VOCATIONAL					
POLSKA POLAND	a	516 563	422 057	547 725	556 193
	b	248 200	214 764	313 876	317 168
	c	268 363	207 293	233 849	239 025
Dolnośląskie.....	a	36 765	32 437	42 779	42 884
	b	17 971	16 829	24 512	24 775
	c	18 794	15 608	18 267	18 109
Kujawsko-pomorskie.....	a	39 674	34 299	42 126	43 270
	b	17 047	15 625	22 106	22 764
	c	22 627	18 674	20 020	20 506
Lubelskie.....	a	31 997	26 127	29 324	29 821
	b	17 200	14 238	17 429	17 833
	c	14 797	11 889	11 895	11 988
Lubuskie.....	a	16 367	14 214	18 752	17 923
	b	7 898	7 245	10 564	9 839
	c	8 469	6 969	8 188	8 084
Łódzkie.....	a	33 014	25 704	33 371	33 781
	b	17 934	14 367	19 737	19 781
	c	15 080	11 337	13 634	14 000
Małopolskie.....	a	35 114	28 608	38 983	41 684
	b	15 926	14 174	22 695	24 164
	c	19 188	14 434	16 288	17 520
Mazowieckie.....	a	64 050	50 159	61 307	63 174
	b	33 470	26 959	36 481	37 961
	c	30 580	23 200	24 826	25 213
Opolskie.....	a	12 576	10 087	13 941	14 318
	b	5 557	4 851	7 829	7 917
	c	7 019	5 236	6 112	6 401
Podkarpackie.....	a	40 963	36 811	44 710	43 892
	b	19 550	18 836	25 858	24 931
	c	21 413	17 975	18 852	18 961
Podlaskie.....	a	12 852	11 516	15 259	15 555
	b	6 998	6 747	9 751	9 753
	c	5 854	4 769	5 508	5 802
Pomorskie.....	a	26 603	20 209	30 663	31 673
	b	10 973	9 060	17 117	17 675
	c	15 630	11 149	13 546	13 998
Śląskie.....	a	48 732	34 064	47 578	50 889
	b	22 383	16 832	26 842	28 316
	c	26 349	17 232	20 736	22 573
Świętokrzyskie.....	a	25 690	22 768	24 708	23 662
	b	13 757	12 409	14 790	14 387
	c	11 933	10 359	9 918	9 275
Warmińsko-mazurskie.....	a	28 415	24 523	31 710	30 326
	b	13 495	12 487	17 988	16 816
	c	14 920	12 036	13 722	13 510
Wielkopolskie.....	a	34 782	27 829	42 453	42 372
	b	13 890	12 598	22 550	22 171
	c	20 892	15 231	19 903	20 201
Zachodniopomorskie.....	a	28 969	22 702	30 061	30 969
	b	14 151	11 507	17 627	18 085
	c	14 818	11 195	12 434	12 884

Tabl. 80. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (dok.)
 Stan w końcu grudnia
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY LEVEL OF EDUCATION, SEX AND VOIVODSHIP (cont.)
 As of the end of December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – razem total					
b – mężczyźni males					
c – kobiety females					
GIMNAZJALNE, PODSTAWOWE I NIEPEŁNE PODSTAWOWE LOWER SECONDARY, PRIMARY AND INCOMPLETE PRIMARY					
POLSKA POLAND	a	564 569	448 256	544 446	550 819
	b	272 471	225 202	303 744	309 205
	c	292 098	223 054	240 702	241 614
Dolnośląskie.....	a	44 927	38 136	46 689	47 125
	b	22 108	19 418	25 924	26 389
	c	22 819	18 718	20 765	20 736
Kujawsko-pomorskie.....	a	44 702	38 312	44 805	46 003
	b	19 088	17 318	23 237	24 212
	c	25 614	20 994	21 568	21 791
Lubelskie.....	a	33 133	27 066	29 099	28 632
	b	19 172	15 491	17 742	17 484
	c	13 961	11 575	11 357	11 148
Lubuskie.....	a	17 822	15 429	19 288	18 014
	b	8 294	7 585	10 368	9 610
	c	9 528	7 844	8 920	8 404
Łódzkie.....	a	44 187	33 491	41 550	42 103
	b	24 027	18 298	24 173	24 416
	c	20 160	15 193	17 377	17 687
Małopolskie.....	a	27 802	22 177	27 709	29 427
	b	13 139	11 129	15 769	16 906
	c	14 663	11 048	11 940	12 521
Mazowieckie.....	a	70 043	54 438	64 237	67 316
	b	38 952	30 718	39 288	41 700
	c	31 091	23 720	24 949	25 616
Opolskie.....	a	15 438	12 255	15 280	15 420
	b	7 051	5 891	8 283	8 434
	c	8 387	6 364	6 997	6 986
Podkarpackie.....	a	33 449	28 167	32 006	31 047
	b	17 471	15 516	19 121	18 509
	c	15 978	12 651	12 885	12 538
Podlaskie.....	a	15 720	14 195	17 865	17 814
	b	8 795	8 306	11 217	11 099
	c	6 925	5 889	6 648	6 715
Pomorskie.....	a	28 674	20 879	29 704	30 601
	b	11 357	8 803	15 642	16 451
	c	17 317	12 076	14 062	14 150
Śląskie.....	a	54 561	36 691	47 225	50 545
	b	23 166	15 992	23 944	25 844
	c	31 395	20 699	23 281	24 701
Świętokrzyskie.....	a	21 850	19 142	19 138	17 904
	b	11 827	10 395	11 178	10 643
	c	10 023	8 747	7 960	7 261
Warmińsko-mazurskie.....	a	38 090	31 966	37 885	36 143
	b	17 075	15 143	20 276	19 236
	c	21 015	16 823	17 609	16 907
Wielkopolskie.....	a	34 545	25 258	34 189	34 056
	b	13 669	11 187	17 898	17 913
	c	20 876	14 071	16 291	16 143
Zachodniopomorskie.....	a	39 626	30 654	37 777	38 669
	b	17 280	14 012	19 684	20 359
	c	22 346	16 642	18 093	18 310

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.
 Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 81. **BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW**
PERSONS ECONOMICALLY INACTIVE BY LEVEL OF EDUCATION AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w tys. in thous.			
WYŻSZE TERTIARY				
POLSKA POLAND	927	958	1 001	1 102
Dolnośląskie.....	80	83	80	80
Kujawsko-pomorskie.....	41	44	39	42
Lubelskie.....	50	54	58	66
Lubuskie.....	18	20	20	25
Łódzkie.....	61	65	68	75
Małopolskie.....	82	86	83	98
Mazowieckie.....	204	198	205	224
Opolskie.....	21	24	21	24
Podkarpackie.....	40	42	53	46
Podlaskie.....	23	27	31	36
Pomorskie.....	45	53	58	61
Śląskie.....	98	104	119	131
Świętokrzyskie.....	30	26	32	38
Warmińsko-mazurskie.....	22	29	34	33
Wielkopolskie.....	74	62	52	77
Zachodniopomorskie.....	39	40	47	46
POLICEALNE ORAZ ŚREDNIE ZAWODOWE POST-SECONDARY AND VOCATIONAL SECONDARY				
POLSKA POLAND	2 444	2 412	2 436	2 409
Dolnośląskie.....	207	211	198	197
Kujawsko-pomorskie.....	116	114	121	115
Lubelskie.....	116	125	134	143
Lubuskie.....	73	70	74	68
Łódzkie.....	153	171	177	167
Małopolskie.....	207	188	177	185
Mazowieckie.....	341	344	347	344
Opolskie.....	67	67	66	61
Podkarpackie.....	129	141	131	125
Podlaskie.....	65	65	67	75
Pomorskie.....	119	119	131	129
Śląskie.....	387	345	349	351
Świętokrzyskie.....	85	84	86	89
Warmińsko-mazurskie.....	93	92	89	82
Wielkopolskie.....	174	175	180	177
Zachodniopomorskie.....	112	101	106	101
ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE GENERAL SECONDARY				
POLSKA POLAND	1 821	1 793	1 759	1 740
Dolnośląskie.....	139	129	127	136
Kujawsko-pomorskie.....	79	81	84	81
Lubelskie.....	96	113	112	104
Lubuskie.....	49	45	47	45
Łódzkie.....	146	151	150	142
Małopolskie.....	172	161	159	162
Mazowieckie.....	311	270	259	280
Opolskie.....	39	40	38	37
Podkarpackie.....	85	95	95	90

Tabl. 81. **BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW (dok.)**
PERSONS ECONOMICALLY INACTIVE BY LEVEL OF EDUCATION AND VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w tys. in thous.			
ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE (dok.) GENERAL SECONDARY (cont.)				
Podlaskie.....	50	55	49	53
Pomorskie	96	102	96	86
Śląskie.....	222	212	204	200
Świętokrzyskie	49	54	59	66
Warmińsko-mazurskie.....	56	60	64	58
Wielkopolskie	143	137	137	126
Zachodniopomorskie.....	88	87	78	73
ZASADNICZE ZAWODOWE BASIC VOCATIONAL				
POLSKA POLAND.....	2 861	2 846	2 855	2 812
Dolnośląskie.....	228	236	238	228
Kujawsko-pomorskie	174	158	177	178
Lubelskie	121	143	148	145
Lubuskie.....	88	81	79	89
Łódzkie	200	198	212	177
Małopolskie	248	247	251	252
Mazowieckie.....	279	281	267	252
Opolskie	79	82	79	79
Podkarpackie	151	145	127	135
Podlaskie.....	47	52	53	60
Pomorskie	152	161	166	146
Śląskie.....	515	507	488	501
Świętokrzyskie	77	78	91	93
Warmińsko-mazurskie.....	98	96	99	102
Wielkopolskie	287	270	266	259
Zachodniopomorskie.....	114	111	113	117
GIMNAZJALNE, PODSTAWOWE I NIEPEŁNE PODSTAWOWE LOWER SECONDARY, PRIMARY AND INCOMPLETE PRIMARY				
POLSKA POLAND.....	6 481	6 354	6 130	5 950
Dolnośląskie.....	491	466	442	451
Kujawsko-pomorskie	374	334	341	328
Lubelskie	445	439	411	416
Lubuskie.....	195	188	169	165
Łódzkie	567	567	527	493
Małopolskie	507	536	516	465
Mazowieckie.....	758	749	766	740
Opolskie	179	180	165	154
Podkarpackie	358	364	351	339
Podlaskie.....	230	243	238	223
Pomorskie	332	320	316	301
Śląskie.....	684	654	641	643
Świętokrzyskie	268	255	246	250
Warmińsko-mazurskie.....	298	295	271	272
Wielkopolskie	520	489	463	452
Zachodniopomorskie.....	276	275	266	258

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
Source: Labour Force Survey (LFS).

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 82. **BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I WOJEWÓDZTW**
PERSONS ECONOMICALLY INACTIVE BY PLACE OF RESIDENCE AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – miasta <i>urban areas</i>					
c – wieś <i>rural areas</i>					
		w tys. <i>in thous.</i>			
POLSKA	POLAND	14 533	14 362	14 181	14 014
	a	14 533	14 362	14 181	14 014
	b	9 109	8 960	8 827	8 639
	c	5 424	5 402	5 354	5 375
Dolnośląskie	a	1 146	1 125	1 086	1 092
	b	803	779	758	767
	c	343	346	328	324
Kujawsko-pomorskie	a	784	731	762	744
	b	478	449	462	441
	c	306	282	300	303
Lubelskie	a	827	875	864	874
	b	408	438	454	437
	c	419	436	410	438
Lubuskie	a	423	404	390	393
	b	270	261	254	258
	c	153	143	136	135
Łódzkie	a	1 127	1 153	1 134	1 054
	b	727	754	779	707
	c	401	398	355	347
Małopolskie	a	1 215	1 217	1 186	1 161
	b	662	664	635	610
	c	553	553	550	551
Mazowieckie	a	1 893	1 842	1 845	1 840
	b	1 292	1 222	1 162	1 151
	c	601	621	682	690
Opolskie	a	385	393	370	355
	b	223	228	201	199
	c	162	165	169	156
Podkarpackie	a	762	788	757	734
	b	317	333	320	314
	c	445	454	437	420
Podlaskie	a	416	441	439	447
	b	245	266	263	272
	c	171	175	176	176
Pomorskie	a	745	755	766	723
	b	499	518	532	494
	c	246	237	234	228
Śląskie	a	1 906	1 822	1 801	1 826
	b	1 486	1 395	1 411	1 394
	c	420	427	390	432
Świętokrzyskie	a	509	497	515	536
	b	207	238	251	248
	c	303	259	264	289
Warmińsko-mazurskie	a	568	573	558	546
	b	345	349	337	322
	c	222	224	221	224
Wielkopolskie	a	1 197	1 133	1 099	1 091
	b	706	658	603	627
	c	492	475	496	464
Zachodniopomorskie	a	629	615	611	596
	b	441	407	405	398
	c	188	207	206	198

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
 Source: Labour Force Survey (LFS).

Tabl. 83. **BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYŃ I WOJEWÓDZTW**
PERSONS ECONOMICALLY INACTIVE BY REASONS AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w tys. in thous.			
OGÓŁEM TOTAL				
POLSKA POLAND	14 533	14 362	14 181	14 014
Dolnośląskie.....	1 146	1 125	1 086	1 092
Kujawsko-pomorskie.....	784	731	762	744
Lubelskie.....	827	875	864	874
Lubuskie.....	423	404	390	393
Łódzkie.....	1 127	1 153	1 134	1 054
Małopolskie.....	1 215	1 217	1 186	1 161
Mazowieckie.....	1 893	1 842	1 845	1 840
Opolskie.....	385	393	370	355
Podkarpackie.....	762	788	757	734
Podlaskie.....	416	441	439	447
Pomorskie.....	745	755	766	723
Śląskie.....	1 906	1 822	1 801	1 826
Świętokrzyskie.....	509	497	515	536
Warmińsko-mazurskie.....	568	573	558	546
Wielkopolskie.....	1 197	1 133	1 099	1 091
Zachodniopomorskie.....	629	615	611	596
W TYM EMERYTURA OF WHICH RETIREMENT				
POLSKA POLAND	5 724	5 980	6 276	6 376
Dolnośląskie.....	449	468	493	525
Kujawsko-pomorskie.....	292	288	308	318
Lubelskie.....	309	354	359	366
Lubuskie.....	138	148	162	165
Łódzkie.....	516	551	583	553
Małopolskie.....	464	491	500	512
Mazowieckie.....	839	829	872	919
Opolskie.....	176	180	179	178
Podkarpackie.....	248	276	287	293
Podlaskie.....	190	216	222	223
Pomorskie.....	255	279	316	296
Śląskie.....	755	760	821	855
Świętokrzyskie.....	218	222	241	249
Warmińsko-mazurskie.....	220	226	222	217
Wielkopolskie.....	428	450	460	452
Zachodniopomorskie.....	228	241	252	254
W TYM NAUKA, UZUPEŁNIANIE KWALIFIKACJI OF WHICH EDUCATION TRAINING				
POLSKA POLAND	3 480	3 366	3 223	3 103
Dolnośląskie.....	250	244	213	220
Kujawsko-pomorskie.....	175	172	166	158
Lubelskie.....	210	221	224	214
Lubuskie.....	103	92	79	76
Łódzkie.....	250	250	221	212
Małopolskie.....	313	297	307	295
Mazowieckie.....	484	425	429	410
Opolskie.....	76	82	75	70
Podkarpackie.....	212	219	207	199
Podlaskie.....	111	114	109	115

4.4. RYNEK PRACY LABOUR MARKET

Tabl. 83. **BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYŃ I WOJEWÓDZTW (dok.)**
PERSONS ECONOMICALLY INACTIVE BY REASONS AND VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w tys. in thous.			
W TYM NAUKA, UZUPEŁNIANIE KWALIFIKACJI (dok.) OF WHICH EDUCATION TRAINING (cont.)				
Pomorskie	175	177	173	163
Śląskie.....	409	398	381	347
Świętokrzyskie	130	121	121	130
Warmińsko-mazurskie.....	138	139	129	122
Wielkopolskie	310	281	254	242
Zachodniopomorskie.....	133	132	135	132
W TYM CHOROBA, NIESPRAWNOŚĆ OF WHICH ILLNESS, DISABILITY				
POLSKA POLAND.....	2 545	2 383	2 154	2 061
Dolnośląskie.....	218	199	175	158
Kujawsko-pomorskie	146	124	126	114
Lubelskie	188	176	163	170
Lubuskie	91	76	72	73
Łódzkie	178	173	155	137
Małopolskie	250	253	205	191
Mazowieckie.....	253	268	254	227
Opolskie	44	44	42	37
Podkarpackie	146	139	122	119
Podlaskie.....	54	57	52	50
Pomorskie	147	133	122	114
Śląskie.....	309	271	222	231
Świętokrzyskie	74	70	68	70
Warmińsko-mazurskie.....	107	97	94	88
Wielkopolskie	210	185	173	183
Zachodniopomorskie.....	132	118	109	100
W TYM OBOWIĄZKI RODZINNE I ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM DOMU OF WHICH FAMILY AND HOUSEHOLD RESPONSIBILITIES				
POLSKA POLAND.....	1 551	1 588	1 561	1 543
Dolnośląskie.....	134	141	125	113
Kujawsko-pomorskie	85	76	89	81
Lubelskie	63	72	65	76
Lubuskie	44	46	46	45
Łódzkie	84	93	98	86
Małopolskie	113	116	121	119
Mazowieckie.....	190	204	189	195
Opolskie	44	46	41	42
Podkarpackie	77	85	82	74
Podlaskie.....	33	32	35	38
Pomorskie	123	116	112	103
Śląskie.....	250	241	245	249
Świętokrzyskie	47	46	41	46
Warmińsko-mazurskie.....	57	61	60	70
Wielkopolskie	137	137	141	138
Zachodniopomorskie.....	70	74	72	68

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
 Source: Labour Force Survey (LFS).

4.5. KULTURA CULTURE

Tabl. 84. LICZBA MIESZKAŃCÓW NA JEDNĄ BIBLIOTEKĘ PUBLICZNĄ ŁĄCZNIE Z FILIAMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
 Stan w dniu 31 XII
 INHABITANTS PER PUBLIC LIBRARY WITH BRANCHES BY VOIVODSHIP
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	ogółem total	w tym na wsi of which rural areas	ogółem total	w tym na wsi of which rural areas	ogółem total	w tym na wsi of which rural areas	ogółem total	w tym na wsi of which rural areas
	w tys. in thous.							
POLSKA POLAND.....	4,5	2,6	4,5	2,7	4,6	2,7	4,6	2,7
Dolnośląskie.....	4,4	2,0	4,4	2,3	4,5	2,3	4,5	2,1
Kujawsko-pomorskie.....	4,5	2,8	4,6	2,9	4,6	2,9	4,7	2,9
Lubelskie.....	3,6	2,5	3,6	2,5	3,6	2,5	3,6	2,5
Lubuskie.....	3,8	2,0	3,8	2,1	3,9	2,1	3,9	2,1
Łódzkie.....	4,5	2,5	4,5	2,5	4,5	2,5	4,5	2,5
Małopolskie.....	4,3	3,0	4,3	3,0	4,3	3,0	4,4	3,0
Mazowieckie.....	5,2	3,0	5,2	3,1	5,3	3,1	5,3	3,1
Opolskie.....	3,2	2,0	3,2	2,0	3,2	2,0	3,2	2,0
Podkarpackie.....	3,0	2,1	3,0	2,2	3,0	2,2	3,0	2,2
Podlaskie.....	4,8	2,7	4,8	2,7	4,8	2,7	4,9	2,7
Pomorskie.....	6,5	3,7	6,6	3,7	6,6	3,8	6,7	3,9
Śląskie.....	5,6	2,9	5,7	2,9	5,7	3,0	5,7	3,0
Świętokrzyskie.....	4,3	3,1	4,3	3,1	4,3	3,1	4,4	3,1
Warmińsko-mazurskie.....	4,3	2,4	4,5	2,5	4,5	2,5	4,5	2,5
Wielkopolskie.....	4,7	3,1	4,7	3,2	4,7	3,2	4,8	3,2
Zachodniopomorskie.....	4,5	2,2	4,5	2,2	4,4	2,2	4,5	2,2

Źródło: K-03 – Sprawozdanie biblioteki publicznej, Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/
 Source: K-03 – Report of public library, Demography Database GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.5. KULTURA CULTURE

Tabl. 85. CZYTELNICZY BIBLIOTEK PUBLICZNYCH ORAZ WYPOŻYCZENIA KSIĘGOZBIORU NA 1 CZYTELNIKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
BORROWERS AND COLLECTION LENDINGS PER BORROWER IN PUBLIC LIBRARIES BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007		2008		2009		2010	
		ogółem total	miasta urban areas	ogółem total	miasta urban areas	ogółem total	miasta urban areas	ogółem total	miasta urban areas
a – czytelnicy w osobach na 1 tys. ludności ¹ <i>borrowers per 1 thous. population¹</i>									
b – liczba wypożyczonych woluminów na 1 czytelnika ^{1,2} <i>collection lendings per borrower in vol.^{1,2}</i>									
POLSKA	a	176	212	171	207	172	209	170	208
POLAND	b	19,0	18,6	18,9	18,5	19,0	18,0	18,4	18,0
Dolnośląskie.....	a	185	207	176	200	178	204	175	197
	b	20,1	20,0	20,1	20,0	20,0	20,0	19,7	19,6
Kujawsko-pomorskie.....	a	155	180	150	176	147	174	147	174
	b	18,6	18,2	18,5	18,2	19,0	19,0	18,4	18,0
Lubelskie.....	a	186	241	182	236	180	232	177	227
	b	18,9	17,9	19,2	18,5	19,0	19,0	19,6	19,2
Lubuskie.....	a	184	218	180	214	179	217	178	218
	b	19,1	18,3	19,2	18,5	20,0	19,0	18,6	17,8
Łódzkie.....	a	170	201	167	199	164	195	163	193
	b	18,2	18,3	18,4	18,6	19,0	19,0	19,2	19,8
Małopolskie.....	a	208	293	204	289	203	290	203	291
	b	17,4	16,7	17,1	16,4	17,0	16,0	16,2	15,3
Mazowieckie.....	a	168	201	168	202	178	219	182	227
	b	18,1	17,9	17,4	17,1	16,0	16,0	15,6	14,8
Opolskie.....	a	154	198	153	196	154	198	151	195
	b	20,0	21,1	19,9	21,0	20,0	22,0	20,2	21,4
Podkarpackie.....	a	178	245	174	240	173	242	170	239
	b	19,2	18,6	19,4	18,8	19,0	19,0	19,3	18,8
Podlaskie.....	a	141	173	137	169	136	169	134	165
	b	19,1	17,6	19,0	17,8	20,0	18,0	20,2	19,4
Pomorskie.....	a	152	176	141	162	140	162	139	161
	b	19,2	18,7	19,3	18,8	19,0	18,0	18,4	17,8
Śląskie.....	a	206	221	197	212	195	210	190	205
	b	20,0	19,9	19,9	19,8	20,0	20,0	19,7	19,6
Świętokrzyskie.....	a	147	204	141	194	140	194	139	195
	b	18,5	17,4	18,1	16,4	19,0	18,0	19,1	18,5
Warmińsko-mazurskie.....	a	172	217	166	210	162	207	160	205
	b	18,0	16,5	17,9	16,3	18,0	17,0	18,4	17,0
Wielkopolskie.....	a	168	203	163	199	163	202	161	200
	b	21,1	21,1	20,9	20,8	20,0	20,0	20,3	20,2
Zachodniopomorskie.....	a	173	200	167	195	166	195	163	193
	b	18,0	16,9	17,8	16,7	18,0	17,0	17,6	16,7

1 W ciągu roku, łącznie z punktami bibliotecznymi. 2 Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

Źródło: K-03 – Sprawozdanie biblioteki publicznej.

1 During a year, including library service points. 2 Excluding inter library lendings.

Source: K-03 – Report of public library.

Tabl. 86. **BIBLIOTEKI SPECJALISTYCZNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
Stan w dniu 31 XII
SPECIALIST LIBRARIES BY VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Biblioteki Libraries										Ośrodki inte Scientific, technical and economic information centres	
	naukowe scientific		fachowe specialized		fachowo- -beletrystyczne specialized- -fiction		pedagogiczne pedagogical		towarzystw naukowych scientific societies		2007	2009
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009		
POLSKA POLAND	1 203	1 056	521	444	104	79	338	331	21	14	84	62
Dolnośląskie	77	75	54	40	8	4	26	27	2	1	–	1
Kujawsko-pomorskie	54	45	20	18	4	1	14	14	1	–	1	1
Lubelskie	64	65	27	25	6	5	19	19	1	1	2	2
Lubuskie	9	8	14	11	3	2	13	13	–	–	1	1
Łódzkie	148	91	32	34	5	4	18	21	1	–	11	5
Małopolskie.....	182	172	64	49	8	5	22	22	2	1	11	6
Mazowieckie.....	192	186	58	55	14	14	38	38	6	5	22	24
Opolskie.....	22	21	14	14	–	–	12	12	–	–	1	1
Podkarpackie.....	13	13	30	25	10	6	21	21	3	2	3	1
Podlaskie.....	31	29	10	11	3	2	14	13	2	2	1	1
Pomorskie.....	28	19	39	32	7	9	20	22	1	1	4	2
Śląskie	166	171	54	44	10	7	31	31	–	–	13	6
Świętokrzyskie.....	18	17	15	12	3	3	13	13	–	–	–	1
Warmińsko-mazurskie.....	43	19	23	21	13	8	23	22	–	–	2	2
Wielkopolskie.....	141	109	35	30	7	7	33	29	1	–	11	7
Zachodniopomorskie.....	15	16	32	23	3	2	21	14	1	1	1	1

Źródło: K-04 – Sprawozdanie biblioteki: naukowej, fachowej, fachowo-beletrystycznej, pedagogicznej, towarzystwa naukowego, ośrodka informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej.

Source: K-04 – Report of scientific, specialized, specialized-fiction, pedagogical and scientific society library, scientific, technical and economic information centre.

4.5. KULTURA CULTURE

Tabl. 87. INSTYTUCJE KULTURY WEDŁUG RODZAJU I WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII

CULTURAL INSTITUTIONS BY TYPE AND VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2009	
	ogółem total	w tym w miastach of which urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which urban areas

DOMY KULTURY
CULTURAL ESTABLISHMENTS

POLSKA POLAND.....	854	560	910	590
Dolnośląskie.....	36	24	42	31
Kujawsko-pomorskie.....	48	27	47	33
Lubelskie.....	45	35	50	36
Lubuskie.....	25	21	25	21
Łódzkie.....	51	42	52	42
Małopolskie.....	139	55	143	58
Mazowieckie.....	63	58	71	60
Opolskie.....	46	12	46	16
Podkarpackie.....	56	35	83	39
Podlaskie.....	29	18	32	22
Pomorskie.....	50	29	44	26
Śląskie.....	99	80	106	83
Świętokrzyskie.....	23	18	22	19
Warmińsko-mazurskie.....	34	30	34	28
Wielkopolskie.....	75	45	84	51
Zachodniopomorskie.....	35	31	29	25

OŚRODKI KULTURY
CULTURAL CENTRES

POLSKA POLAND.....	1 521	644	1 492	632
Dolnośląskie.....	126	80	126	77
Kujawsko-pomorskie.....	71	33	73	30
Lubelskie.....	119	26	119	28
Lubuskie.....	32	20	37	22
Łódzkie.....	107	42	104	38
Małopolskie.....	141	51	142	48
Mazowieckie.....	130	65	127	63
Opolskie.....	44	26	40	20
Podkarpackie.....	147	26	127	30
Podlaskie.....	79	27	73	25
Pomorskie.....	70	21	71	21
Śląskie.....	132	58	133	58
Świętokrzyskie.....	42	19	51	23
Warmińsko-mazurskie.....	62	30	69	30
Wielkopolskie.....	153	80	137	75
Zachodniopomorskie.....	66	40	63	44

Tabl. 87. **INSTYTUCJE KULTURY WEDŁUG RODZAJU I WOJEWÓDZTW (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL INSTITUTIONS BY TYPE AND VOIVODSHIP (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2009	
	ogółem total	w tym w miastach of which urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which urban areas
KLUBY CLUBS				
POLSKA POLAND.....	370	299	361	295
Dolnośląskie.....	14	8	10	7
Kujawsko-pomorskie.....	16	16	16	16
Lubelskie.....	17	9	17	9
Lubuskie.....	4	4	4	4
Łódzkie.....	17	13	13	12
Małopolskie.....	67	54	72	56
Mazowieckie.....	33	29	31	29
Opolskie.....	6	3	7	4
Podkarpackie.....	22	12	16	9
Podlaskie.....	12	10	12	10
Pomorskie.....	25	17	28	14
Śląskie.....	70	70	69	69
Świętokrzyskie.....	9	9	9	9
Warmińsko-mazurskie.....	1	1	5	5
Wielkopolskie.....	21	19	24	20
Zachodniopomorskie.....	36	25	28	22
ŚWIETLICE COMMUNITY CENTRES				
POLSKA POLAND.....	1 424	118	1 264	135
Dolnośląskie.....	86	–	84	21
Kujawsko-pomorskie.....	68	3	63	2
Lubelskie.....	3	2	2	1
Lubuskie.....	25	2	24	2
Łódzkie.....	60	12	69	20
Małopolskie.....	145	11	123	9
Mazowieckie.....	24	1	27	1
Opolskie.....	124	5	139	8
Podkarpackie.....	102	4	98	6
Podlaskie.....	54	3	52	4
Pomorskie.....	94	7	83	5
Śląskie.....	93	49	79	38
Świętokrzyskie.....	35	1	48	3
Warmińsko-mazurskie.....	37	1	38	2
Wielkopolskie.....	184	4	134	3
Zachodniopomorskie.....	290	13	201	10

Źródło: K-07 – Sprawozdanie z działalności domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy.

Source: K-07 – Report on the activities of cultural centre and establishment, club, community centre.

4.5. KULTURA CULTURE

Tabl. 88. UCZESTNICY WYBRANYCH IMPREZ ORGANIZOWANYCH W WYBRANYCH INSTYTUCJACH KULTURY WEDŁUG WOJEWÓDZTW¹
SELECTED EVENTS AND PARTICIPANTS OF EVENTS IN SELECTED CULTURAL INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wystawy Exhibitions				Prelekcje, spotkania, wykłady Prelections, meetings, lectures				Imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne Tourist and sport-recreation events			
	ogółem total		uczestnicy imprez participants of events		ogółem total		uczestnicy imprez participants of events		ogółem total		uczestnicy imprez participants of events	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009

OGÓLEM TOTAL

POLSKA	16 441	16 467	3 265 586	3 713 170	35 082	34 866	1 774 873	1 852 912	30 322	27 684	4 183 143	3 509 700
POLAND												
Dolnośląskie	1 286	1 424	294 363	583 180	1 840	1 927	103 896	123 338	2 070	2 124	359 028	268 706
Kujawsko-pomorskie.....	689	701	131 869	124 128	2 178	1 610	122 550	98 806	1 826	1 381	194 311	184 432
Lubelskie.....	1 150	1 306	259 805	390 306	1 709	1 874	85 395	98 559	1 265	1 272	247 978	325 414
Lubuskie.....	379	385	66 402	77 501	974	731	55 241	49 346	947	607	150 154	66 880
Łódzkie.....	1 004	1 122	217 427	209 828	2 592	2 390	136 597	122 496	1 716	1 408	169 106	102 754
Małopolskie.....	1 912	1 875	481 867	436 124	6 365	6 003	316 343	344 740	4 433	3 266	671 989	383 674
Mazowieckie	1 683	1 731	293 095	302 612	3 315	3 673	185 331	174 575	1 851	1 628	239 219	245 053
Opolskie.....	672	760	57 011	71 431	1 161	1 228	57 015	84 102	1 712	1 842	261 023	165 319
Podkarpackie	1 094	984	208 915	194 757	2 703	2 778	91 765	80 763	2 449	2 517	383 941	286 913
Podlaskie	702	670	129 841	141 342	1 202	1 368	70 732	80 997	828	643	170 098	110 824
Pomorskie.....	723	702	126 548	124 041	1 506	1 319	77 214	63 984	1 884	2 340	193 264	233 752
Śląskie	1 728	1 563	289 710	360 389	3 044	3 891	151 062	189 828	3 415	3 016	270 619	230 974
Świętokrzyskie	614	627	113 952	110 019	1 176	1 038	53 624	66 705	1 036	1 261	104 119	145 451
Warmińsko-mazurskie	598	571	120 547	74 641	959	1 011	52 623	59 742	838	796	165 335	158 706
Wielkopolskie.....	1 270	1 156	310 638	238 351	2 608	2 513	118 246	125 466	2 128	1 709	334 972	345 421
Zachodniopomorskie	937	890	163 596	274 520	1 750	1 512	97 239	89 465	1 924	1 874	267 987	255 427

MIASTA URBAN AREAS

POLSKA	11 771	11 787	2 723 078	3 125 203	24 688	23 281	1 374 193	1 459 254	17 251	15 336	2 737 263	2 207 103
POLAND												
Dolnośląskie	930	1 139	261 679	532 580	1 389	1 561	84 967	110 096	1 073	1 147	276 715	185 051
Kujawsko-pomorskie.....	530	513	118 667	105 240	1 430	1 104	90 652	74 745	1 139	833	123 927	110 718
Lubelskie.....	738	865	197 209	314 460	1 049	1 171	52 628	57 214	672	694	137 594	220 444
Lubuskie.....	291	318	59 809	72 684	858	645	50 652	45 038	802	452	132 762	43 656
Łódzkie.....	769	837	195 006	192 269	1 930	1 557	114 758	100 669	907	860	91 134	66 217
Małopolskie.....	1 303	1 262	396 938	354 561	5 066	4 476	261 702	282 047	2 965	2 114	488 752	273 983
Mazowieckie	1 364	1 427	231 531	256 361	2 892	3 068	159 620	152 334	1 377	1 154	157 261	153 820
Opolskie.....	283	338	32 350	49 542	558	601	33 883	63 141	541	538	198 125	107 783
Podkarpackie	687	605	148 253	151 070	1 047	817	48 873	42 622	423	427	194 518	95 307
Podlaskie	409	411	87 331	91 903	694	708	43 785	57 949	433	266	99 255	70 311
Pomorskie.....	463	454	98 408	97 522	761	759	47 288	41 674	642	1 315	54 205	131 293
Śląskie	1 361	1 220	249 803	293 478	2 559	2 788	131 655	156 211	2 859	2 351	191 394	112 301
Świętokrzyskie	432	404	96 183	82 256	734	579	44 362	56 718	472	493	49 954	97 925
Warmińsko-mazurskie	467	414	111 405	60 293	621	674	37 524	44 808	457	446	114 285	96 321
Wielkopolskie.....	1 001	891	282 633	210 234	1 914	1 678	90 600	96 276	1 336	1 052	213 025	222 758
Zachodniopomorskie	743	689	155 873	260 750	1 186	1 095	81 244	77 712	1 153	1 194	214 357	219 215

Tabl. 88. UCZESTNICY WYBRANYCH IMPREZ ORGANIZOWANYCH W WYBRANYCH INSTYTUCJACH KULTURY WEDŁUG WOJEWÓDZTW¹ (dok.)
SELECTED EVENTS AND PARTICIPANTS OF EVENTS IN SELECTED CULTURAL INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wystawy Exhibitions				Prelekcje, spotkania, wykłady Prelections, meetings, lectures				Imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne Tourist and sport-recreation events			
	ogółem total		uczestnicy impres participants of events		ogółem total		uczestnicy impres participants of events		ogółem total		uczestnicy impres participants of events	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009
WIEŚ RURAL AREAS												
POLSKA.....	4 670	4 680	542 508	587 967	10 394	11 585	400 680	393 658	13 071	12 348	1 445 880	1 302 597
POLAND												
Dolnośląskie	356	285	32 684	50 600	451	366	18 929	13 242	997	977	82 313	83 655
Kujawsko-pomorskie.....	159	188	13 202	18 888	748	506	31 898	24 061	687	548	70 384	73 714
Lubelskie.....	412	441	62 596	75 846	660	703	32 767	41 345	593	578	110 384	104 970
Lubuskie.....	88	67	6 593	4 817	116	86	4 589	4 308	145	155	17 392	23 224
Łódzkie.....	235	285	22 421	17 559	662	833	21 839	21 827	809	548	77 972	36 537
Małopolskie.....	609	613	84 929	81 563	1 299	1 527	54 641	62 693	1 468	1 152	183 237	109 691
Mazowieckie	319	304	61 564	46 251	423	605	25 711	22 241	474	474	81 958	91 233
Opolskie.....	389	422	24 661	21 889	603	627	23 132	20 961	1 171	1 304	62 898	57 536
Podkarpackie	407	379	60 662	43 687	1 656	1 961	42 892	38 141	2 026	2 090	189 423	191 606
Podlaskie	293	259	42 510	49 439	508	660	26 947	23 048	395	377	70 843	40 513
Pomorskie.....	260	248	28 140	26 519	745	560	29 926	22 310	1 242	1 025	139 059	102 459
Śląskie	367	343	39 907	66 911	485	1 103	19 407	33 617	556	665	79 225	118 673
Świętokrzyskie.....	182	223	17 769	27 763	442	459	9 262	9 987	564	768	54 165	47 526
Warmińsko-mazurskie	131	157	9 142	14 348	338	337	15 099	14 934	381	350	51 050	62 385
Wielkopolskie.....	269	265	28 005	28 117	694	835	27 646	29 190	792	657	121 947	122 663
Zachodniopomorskie	194	201	7 723	13 770	564	417	15 995	11 753	771	680	53 630	36 212

1 W ciągu roku.

Źródło: K-07 – Sprawozdanie z działalności domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy.

1 During the year.

Source: K-07 – Report on the activities of cultural centre and establishment, club, community centre.

Tabl. 89. ABSLWENCI WYBRANYCH KURSÓW ORGANIZOWANYCH W INSTYTUCJACH KULTURY WEDŁUG WOJEWÓDZTW¹
SELECTED COURSES AND GRADUATES OF COURSES IN CULTURAL INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007			2009		
	kursy courses	absolwenci graduates		kursy courses	absolwenci graduates	
		ogółem total	w tym w wieku poniżej 15 lat of which aged below 15 years		ogółem total	w tym w wieku poniżej 15 lat of which aged below 15 years
JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES						
POLSKA.....	1 098	13 401	7 994	1 024	13 705	8 527
POLAND						
Dolnośląskie	97	1 120	780	78	1 214	647
Kujawsko-pomorskie.....	26	295	162	32	523	355
Lubelskie.....	16	203	103	26	364	199
Lubuskie.....	11	222	99	12	267	117
Łódzkie.....	98	1 172	801	82	932	523
Małopolskie.....	318	3 222	1 950	344	3 722	2 810

4.5. KULTURA CULTURE

Tabl. 89. ABSOLWENCI WYBRANYCH KURSÓW ORGANIZOWANYCH W INSTYTUCJACH KULTURY WEDŁUG WOJEWÓDZTW¹ (dok.)
 SELECTED COURSES AND GRADUATES OF COURSES IN CULTURAL INSTITUTIONS BY VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007			2009		
	kursy courses	absolwenci graduates		kursy courses	absolwenci graduates	
		ogółem total	w tym w wieku poniżej 15 lat of which aged below 15 years		ogółem total	w tym w wieku poniżej 15 lat of which aged below 15 years
JĘZYKI OBCE (dok.) FOREIGN LANGUAGES (cont.)						
Mazowieckie	140	2 016	1 308	146	2 247	1 428
Opolskie	16	183	69	8	127	26
Podkarpackie	26	421	284	13	150	103
Podlaskie	17	284	144	9	131	63
Pomorskie	76	930	554	57	791	443
Śląskie	126	1 569	920	101	1 363	923
Świętokrzyskie	14	229	186	16	501	255
Warmińsko-mazurskie	22	226	86	23	248	92
Wielkopolskie	67	796	355	37	460	193
Zachodniopomorskie	28	513	193	40	665	350
KOMPUTEROWE COMPUTER						
POLSKA	387	4 818	1 319	801	8 767	1 278
POLAND						
Dolnośląskie	15	201	96	86	900	30
Kujawsko-pomorskie	14	238	37	20	294	15
Lubelskie	15	199	35	28	459	84
Lubuskie	1	20	–	1	10	–
Łódzkie	16	188	79	45	503	236
Małopolskie	60	502	140	153	1 284	288
Mazowieckie	96	727	105	135	1 420	118
Opolskie	3	63	8	8	80	12
Podkarpackie	7	146	48	11	98	6
Podlaskie	54	740	370	74	1 099	42
Pomorskie	33	483	118	43	562	199
Śląskie	13	183	32	82	676	93
Świętokrzyskie	4	49	10	23	234	17
Warmińsko-mazurskie	10	144	36	22	211	57
Wielkopolskie	25	240	69	27	496	69
Zachodniopomorskie	21	695	136	43	441	15
WIEDZY PRAKTYCZNEJ PRACTICAL KNOWLEDGE						
POLSKA	457	9 300	1 633	827	15 316	3 362
POLAND						
Dolnośląskie	9	171	49	2	68	66
Kujawsko-pomorskie	7	201	45	8	135	–
Lubelskie	27	660	24	71	752	184
Lubuskie	13	247	6	10	194	20
Łódzkie	24	481	105	20	503	173
Małopolskie	78	1 745	416	199	3 420	1 509
Mazowieckie	20	516	124	62	1 384	229
Opolskie	36	726	227	91	1 202	660
Podkarpackie	66	1 447	91	61	618	128
Podlaskie	30	559	171	38	819	55
Pomorskie	21	409	97	22	446	167
Śląskie	56	841	227	178	4 633	57
Świętokrzyskie	–	–	–	5	87	17
Warmińsko-mazurskie	19	387	7	8	77	18
Wielkopolskie	41	704	16	48	917	70
Zachodniopomorskie	10	206	28	4	61	9

1 W ciągu roku.

Źródło: K-07 – Sprawozdanie z działalności domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy.

1 During the year.

Source: K-07 – Report on the activities of cultural centre and establishment, club, community centre.

Tabl. 90. INDYWIDUALNI CZYTELNICY BIBLIOTEK WEDŁUG RODZAJU ORAZ WYPOŻYCZENIA KSIĘGOZBIORU NA ZEWNĄTRZ
WEDŁUG WOJEWÓDZTW
BORROWERS AND COLLECTION LENDINGS IN LIBRARIES BY TYPE AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Biblioteki Libraries										Ośrodki inte Scientific, technical and economic information centres	
	naukowe scientific		fachowe specialized		fachowo- -beletrystyczne specialized-fiction		pedagogiczne pedagogical		towarzystw naukowych scientific associations'		2007	2009
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009		
POLSKA a	2 400,9	2 152,6	124,3	97,3	49,0	39,9	561,0	507,0	4,9	3,3	18,0	8,8
POLAND b	18 352,2	16 271,0	384,1	330,1	478,6	602,8	4 667,2	4 489,6	11,7	4,0	69,1	48,6
Dolnośląskie a	170,0	219,1	35,5	28,8	7,6	2,4	28,2	27,6	0,9	0,2	–	0,0
b	1 159,9	1 355,3	33,7	48,3	94,9	47,7	238,8	201,2	0,9	0,5	–	0,1
Kujawsko-pomorskie a	162,5	142,1	2,0	0,7	1,2	0,9	24,4	22,7	0,0	–	0,1	0,1
b	1 166,9	1 106,1	18,6	7,0	19,4	14,5	212,8	172,5	–	–	–	0,2
Lubelskie a	131,1	127,2	3,1	2,5	3,8	1,1	22,4	48,6	0,1	0,0	1,2	1,3
b	1 117,2	991,6	13,0	10,2	9,2	6,8	264,3	292,1	–	0,0	2,5	3,5
Lubuskie a	37,3	17,5	1,1	1,6	1,2	1,2	11,7	10,3	–	–	0,1	0,1
b	372,4	165,8	4,9	9,1	11,9	18,1	158,8	118,6	–	–	0,4	0,1
Łódzkie a	120,9	124,9	14,8	5,0	1,7	2,3	33,6	40,3	0,0	–	0,6	0,5
b	2 893,2	1 040,9	45,6	37,2	19,2	16,2	427,1	616,6	–	–	1,6	1,4
Małopolskie a	378,0	313,3	8,1	5,3	4,1	2,4	48,6	52,9	0,3	0,2	6,4	0,6
b	2 752,4	2 779,0	46,0	42,2	24,5	29,7	403,5	357,2	0,4	0,3	26,5	7,1
Mazowieckie a	459,5	493,0	19,7	24,8	5,1	10,4	84,1	67,2	0,4	0,2	2,9	3,1
b	2 979,9	2 718,5	56,6	50,9	22,0	226,6	630,6	651,9	3,5	1,5	9,7	12,8
Opolskie a	125,2	41,0	1,2	2,2	–	–	12,4	9,5	–	–	0,2	0,1
b	293,0	260,3	6,8	7,9	–	–	131,6	96,3	–	–	0,9	0,6
Podkarpackie a	40,8	36,4	4,2	3,8	2,7	1,4	30,6	31,4	2,0	1,6	0,5	0,1
b	291,6	317,3	19,8	13,3	30,2	29,4	325,8	325,0	3,3	0,5	1,0	0,5
Podlaskie a	38,4	39,2	1,1	1,9	0,0	0,1	12,6	10,9	0,1	1,1	0,2	0,2
b	350,0	305,4	5,0	3,4	0,1	0,1	144,2	119,6	0,3	1,1	0,9	1,8
Pomorskie a	73,2	68,4	6,2	3,3	2,3	6,2	23,7	20,8	0,1	0,1	0,6	0,3
b	575,4	589,3	25,3	19,3	17,7	55,4	175,4	160,3	0,1	0,1	1,1	0,6
Śląskie a	266,1	187,4	7,8	7,2	5,8	1,7	53,5	56,4	–	–	3,3	1,0
b	1 278,6	1 347,0	30,1	26,4	97,3	42,4	382,8	392,1	–	–	16,1	9,2
Świętokrzyskie a	30,7	33,0	2,0	2,0	1,9	1,1	56,1	18,2	–	–	–	–
b	370,6	414,4	9,1	9,3	8,9	8,9	159,2	130,2	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie a	69,0	43,2	3,1	0,7	5,0	4,1	37,8	26,0	–	–	0,9	0,9
b	470,6	625,5	14,0	6,0	72,0	66,8	288,9	275,0	–	–	2,6	7,7
Wielkopolskie a	222,3	187,1	7,9	3,3	5,9	4,1	54,5	43,9	1,0	–	0,9	0,5
b	1 498,4	1 530,3	23,8	16,1	49,0	37,7	498,1	454,4	3,0	–	4,8	2,3
Zachodniopomorskie a	75,7	80,0	6,4	4,2	0,7	0,4	26,9	20,2	0,1	0,0	0,2	0,1
b	782,1	724,4	31,8	23,6	2,3	2,6	225,1	126,4	0,3	0,2	1,5	0,9

1 W ciągu roku.

Źródło: K-04 – Sprawozdanie biblioteki: naukowej, fachowej, fachowo-beletrystycznej, pedagogicznej, towarzystwa naukowego, ośrodka informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej.

1 During the year.

Source: K-04 – Report of scientific, specialized, specialized-fiction, pedagogical and scientific society library, scientific, technical and economic information centre.

4.5. KULTURA CULTURE

Tabl. 91. UCZESTNICY WYBRANYCH ZAJĘĆ ORGANIZOWANYCH W GALERIACH WEDŁUG WOJEWÓDZTW¹
 SELECTED CLASSES AND PARTICIPANTS OF CLASSES IN GALLERIES BY VOIVODSHIP¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009	
	zajęcia classes	uczestnicy participants	zajęcia classes	uczestnicy participants	zajęcia classes	uczestnicy participants
SPOTKANIA AUTORSKIE AUTHOR'S MEETINGS						
POLSKA POLAND	1 648	125 258	1 679	123 855	1 879	165 912
Dolnośląskie.....	145	8 474	145	8 454	150	9 250
Kujawsko-pomorskie.....	64	6 186	88	4 665	60	4 127
Lubelskie.....	62	3 553	53	3 103	50	2 094
Lubuskie.....	59	7 836	54	6 870	45	5 780
Łódzkie.....	116	9 857	172	11 329	131	8 297
Małopolskie.....	293	20 774	282	17 483	283	24 199
Mazowieckie.....	329	26 965	276	23 940	316	21 186
Opolskie.....	5	140	13	455	4	300
Podkarpackie.....	41	2 770	45	3 050	49	2 770
Podlaskie.....	36	2 733	70	5 839	74	6 312
Pomorskie.....	93	8 667	98	8 151	111	29 316
Śląskie.....	192	9 116	149	9 932	271	22 436
Świętokrzyskie.....	85	5 809	70	8 212	70	5 553
Warmińsko-mazurskie.....	21	4 095	37	3 815	81	7 655
Wielkopolskie.....	67	3 745	78	5 979	126	10 578
Zachodniopomorskie.....	40	4 538	49	2 578	58	6 059
POGADANKI NA WYSTAWACH TALKS AT EXHIBITIONS						
POLSKA POLAND	6 563	217 562	6 213	262 539	6 471	269 651
Dolnośląskie.....	229	7 557	383	8 248	267	49 068
Kujawsko-pomorskie.....	400	11 820	446	10 343	224	2 884
Lubelskie.....	177	6 105	228	6 433	308	8 483
Lubuskie.....	80	7 500	87	2 600	105	3 150
Łódzkie.....	279	9 055	316	15 828	362	14 350
Małopolskie.....	1 387	41 353	1 279	42 595	1 291	54 216
Mazowieckie.....	1 590	45 290	1 312	38 286	1 065	24 778
Opolskie.....	75	1 900	100	2 000	110	3 030
Podkarpackie.....	126	18 929	113	18 851	155	13 801
Podlaskie.....	119	4 048	142	4 628	98	2 635
Pomorskie.....	312	9 121	504	18 192	705	20 754
Śląskie.....	889	22 738	545	14 455	975	41 807
Świętokrzyskie.....	142	6 143	85	24 734	206	9 836
Warmińsko-mazurskie.....	461	12 060	392	43 820	313	10 210
Wielkopolskie.....	192	6 322	167	5 565	175	4 482
Zachodniopomorskie.....	105	7 621	114	5 961	112	6 167
ODCZYTY I PRELEKCJE READINGS AND PRELECTIONS						
POLSKA POLAND	2 083	105 891	2 130	120 819	2 371	173 745
Dolnośląskie.....	83	3 758	119	4 176	273	49 182
Kujawsko-pomorskie.....	269	20 202	298	17 054	225	14 688
Lubelskie.....	28	1 114	30	1 385	28	1 128
Lubuskie.....	1	30	1	60	19	730
Łódzkie.....	122	6 438	182	10 626	148	8 078
Małopolskie.....	361	22 398	271	16 069	393	21 802
Mazowieckie.....	177	10 656	312	10 663	436	21 699
Opolskie.....	2	60	7	307	6	180
Podkarpackie.....	104	3 500	105	3 550	102	4 740
Podlaskie.....	15	1 011	28	1 017	22	824
Pomorskie.....	72	5 200	204	27 406	188	12 039
Śląskie.....	405	14 225	419	15 734	211	13 721
Świętokrzyskie.....	24	1 044	41	6 347	87	4 887
Warmińsko-mazurskie.....	85	2 345	4	430	13	787
Wielkopolskie.....	107	4 688	78	3 016	98	12 464
Zachodniopomorskie.....	228	9 222	31	2 979	122	6 796

¹ W ciągu roku.

Źródło: K-05 – Sprawozdanie z działalności wystawienniczej.

¹ During the year.

Source: K-05 – Report on exhibition activities.

Tabl. 92. CZYTELNICY BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WEDŁUG ZAJĘCIA I WOJEWÓDZTW¹
BORROWERS IN PUBLIC LIBRARIES BY OCCUPATION AND VOIVODSHIP¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
UCZNIOWIE PUPILS				
POLSKA POLAND.....	3 059 440	2 902 558	2 809 252	2 684 492
Dolnośląskie.....	231 744	213 267	205 525	193 759
Kujawsko-pomorskie.....	161 121	152 403	145 538	138 483
Lubelskie.....	195 909	188 862	182 060	174 844
Lubuskie.....	92 633	88 179	85 347	82 374
Łódzkie.....	189 427	181 157	174 177	166 376
Małopolskie.....	309 717	295 133	284 797	274 794
Mazowieckie.....	363 172	353 135	354 153	346 217
Opolskie.....	78 577	77 084	75 841	70 993
Podkarpackie.....	204 630	193 021	184 200	175 890
Podlaskie.....	89 359	84 916	82 203	78 469
Pomorskie.....	143 815	132 355	127 423	120 068
Śląskie.....	374 973	347 762	330 077	312 766
Świętokrzyskie.....	88 384	81 795	79 572	75 036
Warmińsko-mazurskie.....	122 517	119 297	113 729	109 904
Wielkopolskie.....	282 061	272 059	269 215	254 977
Zachodniopomorskie.....	131 401	122 133	115 395	109 542
STUDENCI STUDENTS				
POLSKA POLAND.....	882 532	854 430	864 506	849 396
Dolnośląskie.....	68 617	65 760	67 034	65 346
Kujawsko-pomorskie.....	33 572	32 959	32 975	32 847
Lubelskie.....	52 303	50 783	47 888	44 111
Lubuskie.....	21 001	21 196	20 310	20 196
Łódzkie.....	58 278	56 162	53 302	50 367
Małopolskie.....	110 314	112 398	113 322	117 231
Mazowieckie.....	122 122	121 368	137 311	141 509
Opolskie.....	19 082	18 815	18 549	18 030
Podkarpackie.....	37 984	36 786	36 284	35 121
Podlaskie.....	18 287	17 643	18 185	17 097
Pomorskie.....	38 510	33 925	35 206	35 833
Śląskie.....	130 710	123 396	119 864	113 584
Świętokrzyskie.....	29 179	26 596	28 752	29 021
Warmińsko-mazurskie.....	32 405	28 313	26 389	24 627
Wielkopolskie.....	66 855	65 861	64 788	64 044
Zachodniopomorskie.....	43 313	42 469	44 347	40 432
PRACOWNICY UMYSŁOWI WHITE-COLLAR WORKERS				
POLSKA POLAND.....	1 043 100	1 064 425	1 130 418	1 177 482
Dolnośląskie.....	83 478	84 548	91 667	94 380
Kujawsko-pomorskie.....	42 523	42 297	43 537	46 378
Lubelskie.....	56 171	56 906	59 168	59 748

4.5. KULTURA CULTURE

Tabl. 92. CZYTELNICY BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WEDŁUG ZAJĘCIA I WOJEWÓDZTW¹ (cd.)
BORROWERS IN PUBLIC LIBRARIES BY OCCUPATION AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
PRACOWNICY UMYSŁOWI (dok.) WHITE-COLLAR WORKERS (cont.)				
Lubuskie	23 421	24 314	25 938	26 854
Łódzkie	66 957	68 583	70 019	71 483
Małopolskie	104 232	107 070	110 852	114 898
Mazowieckie	174 557	184 506	214 662	234 497
Opolskie	21 982	22 296	23 567	24 084
Podkarpackie	47 343	48 870	52 211	53 357
Podlaskie	22 853	23 608	23 790	24 664
Pomorskie	55 214	54 081	56 760	58 431
Śląskie	169 878	172 476	177 480	179 147
Świętokrzyskie	24 813	25 624	25 445	26 480
Warmińsko-mazurskie	34 066	33 947	35 609	37 106
Wielkopolskie	75 784	75 475	77 737	82 036
Zachodniopomorskie	39 828	39 824	41 976	43 939
ROBOTNICY MANUAL WORKERS				
POLSKA POLAND	402 039	405 174	415 299	422 094
Dolnośląskie	35 870	35 352	36 492	36 461
Kujawsko-pomorskie	17 375	18 760	19 004	18 336
Lubelskie	18 006	18 586	19 254	19 916
Lubuskie	9 905	10 312	10 399	10 966
Łódzkie	28 428	29 531	29 788	30 757
Małopolskie	37 582	38 300	39 527	40 414
Mazowieckie	43 382	43 984	46 880	50 168
Opolskie	9 483	9 409	9 992	10 088
Podkarpackie	18 280	19 079	20 193	20 340
Podlaskie	9 168	9 101	9 086	9 286
Pomorskie	22 410	22 015	21 982	22 823
Śląskie	79 080	78 529	79 516	78 599
Świętokrzyskie	8 674	8 938	9 137	8 804
Warmińsko-mazurskie	11 962	11 507	11 583	11 722
Wielkopolskie	37 633	37 048	37 457	38 153
Zachodniopomorskie	14 801	14 723	15 009	15 261
ROLNICY FARMERS				
POLSKA POLAND	66 672	63 928	63 823	64 311
Dolnośląskie	3 375	3 114	2 954	3 750
Kujawsko-pomorskie	5 102	4 783	4 610	4 605
Lubelskie	9 054	9 187	9 148	9 151
Lubuskie	981	1 002	1 329	954
Łódzkie	6 467	6 310	6 335	6 834
Małopolskie	6 579	6 298	5 973	6 036
Mazowieckie	9 072	8 698	8 624	8 603

Tabl. 92. CZYTELNICY BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WEDŁUG ZAJĘCIA I WOJEWÓDZTW¹ (dok.)
BORROWERS IN PUBLIC LIBRARIES BY OCCUPATION AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
ROLNICY (dok.) FARMERS (cont.)				
Opolskie	1 514	1 374	1 420	1 417
Podkarpackie.....	3 175	3 093	3 643	3 045
Podlaskie.....	2 824	2 728	2 791	2 806
Pomorskie	1 918	1 614	1 637	1 759
Śląskie.....	1 831	1 784	1 823	1 503
Świętokrzyskie.....	3 146	3 243	3 215	3 343
Warmińsko-mazurskie.....	2 029	1 975	1 864	2 043
Wielkopolskie	8 144	7 235	7 148	7 078
Zachodniopomorskie.....	1 461	1 490	1 309	1 384
INNI ZATRUDNIENI OTHER EMPLOYED				
POLSKA POLAND.....	194 757	198 118	213 491	224 626
Dolnośląskie.....	18 473	17 385	18 559	20 113
Kujawsko-pomorskie	8 254	8 027	8 981	10 206
Lubelskie	8 165	8 403	9 059	9 520
Lubuskie	6 408	7 131	7 248	7 875
Łódzkie	12 439	12 700	13 483	14 302
Małopolskie	18 118	18 169	19 822	19 368
Mazowieckie.....	30 400	30 706	35 482	37 167
Opolskie	4 842	5 115	5 425	5 764
Podkarpackie.....	7 234	7 862	8 126	8 279
Podlaskie.....	3 868	4 047	4 479	4 436
Pomorskie	10 755	10 579	10 917	12 287
Śląskie.....	23 109	23 756	24 369	24 297
Świętokrzyskie.....	5 420	4 974	5 519	5 927
Warmińsko-mazurskie.....	5 392	5 477	6 487	6 621
Wielkopolskie	18 870	20 054	21 191	23 554
Zachodniopomorskie.....	13 010	13 733	14 344	14 910
POZOSTALI OTHERS				
POLSKA POLAND.....	1 070 535	1 041 321	1 056 971	1 079 532
Dolnośląskie.....	91 969	87 377	89 345	88 369
Kujawsko-pomorskie	52 846	50 318	50 320	52 600
Lubelskie	62 858	61 817	62 841	64 316
Lubuskie	30 876	29 212	30 197	30 826
Łódzkie	72 812	71 926	71 299	73 456
Małopolskie	95 903	93 804	95 746	97 846
Mazowieckie.....	124 977	128 678	132 729	136 666
Opolskie	24 304	24 116	24 502	24 809
Podkarpackie.....	55 675	55 968	59 319	61 612
Podlaskie.....	21 739	21 460	21 831	22 435
Pomorskie	62 147	58 625	58 227	58 425
Śląskie.....	178 786	170 329	170 926	172 265
Świętokrzyskie.....	28 503	27 849	26 635	27 875
Warmińsko-mazurskie.....	37 406	35 669	36 075	37 048
Wielkopolskie	80 246	76 136	78 438	79 899
Zachodniopomorskie.....	49 488	48 037	48 541	51 085

1 Zarejestrowani w ciągu roku.

Źródło: K-03 – Sprawozdanie biblioteki publicznej.

1 Registered during a year.

Source: K-03 – Report of public library.

4.5. KULTURA CULTURE

Tabl. 93. CZYTELNICY BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WEDŁUG WIEKU I WOJEWÓDZTW¹
BORROWERS IN PUBLIC LIBRARIES BY AGE AND VOIVODSHIP¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
Czytelnicy w wieku: Borrowers aged:				
0-15 lat years				
POLSKA POLAND.....	1 807 663	1 744 284	1 697 901	1 631 993
Dolnośląskie.....	135 141	126 764	122 567	116 152
Kujawsko-pomorskie.....	101 024	96 350	92 402	88 556
Lubelskie.....	123 952	123 349	121 429	118 043
Lubuskie.....	57 550	56 251	54 294	51 684
Łódzkie.....	106 600	101 825	99 487	95 687
Małopolskie.....	177 770	170 553	166 015	159 746
Mazowieckie.....	212 080	210 044	209 914	204 123
Opolskie.....	46 855	46 234	46 301	43 854
Podkarpackie.....	124 788	120 825	116 345	111 765
Podlaskie.....	54 465	52 273	50 886	48 846
Pomorskie.....	81 302	77 831	75 098	71 622
Śląskie.....	208 025	196 683	188 653	178 924
Świętokrzyskie.....	53 717	50 109	47 930	45 493
Warmińsko-mazurskie.....	73 650	75 694	71 672	70 670
Wielkopolskie.....	173 311	166 552	165 103	160 764
Zachodniopomorskie.....	77 433	72 947	69 805	66 064
16-19				
POLSKA POLAND.....	1 113 492	1 023 934	980 175	917 056
Dolnośląskie.....	84 509	75 031	71 783	65 631
Kujawsko-pomorskie.....	54 151	50 433	47 655	45 089
Lubelskie.....	68 210	62 572	58 080	53 283
Lubuskie.....	30 474	27 801	28 161	27 110
Łódzkie.....	68 565	64 644	61 179	57 090
Małopolskie.....	122 780	115 138	109 306	103 633
Mazowieckie.....	137 839	129 193	128 202	123 805
Opolskie.....	29 813	28 122	26 954	25 123
Podkarpackie.....	72 954	67 625	63 485	59 238
Podlaskie.....	30 308	27 903	28 599	26 361
Pomorskie.....	53 843	47 483	45 724	42 483
Śląskie.....	144 858	130 403	121 011	112 134
Świętokrzyskie.....	33 846	30 935	30 357	28 583
Warmińsko-mazurskie.....	42 594	37 192	35 607	33 577
Wielkopolskie.....	94 364	88 832	86 458	79 533
Zachodniopomorskie.....	44 384	40 627	37 614	34 383
20-24				
POLSKA POLAND.....	1 137 668	1 064 901	1 048 492	1 020 963
Dolnośląskie.....	89 268	81 779	80 600	77 396
Kujawsko-pomorskie.....	49 511	44 667	43 209	43 829
Lubelskie.....	63 608	59 825	56 498	52 996
Lubuskie.....	29 735	28 309	27 234	27 155
Łódzkie.....	71 298	66 307	62 592	59 447
Małopolskie.....	127 106	124 829	123 701	124 829
Mazowieckie.....	139 179	134 547	143 911	146 246
Opolskie.....	25 986	25 222	24 114	23 074
Podkarpackie.....	55 266	51 675	50 753	49 146
Podlaskie.....	25 368	24 386	22 412	22 084
Pomorskie.....	55 930	48 246	48 749	47 708
Śląskie.....	175 085	161 625	154 860	146 131

Tabl. 93. CZYTELNICY BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WEDŁUG WIEKU I WOJEWÓDZTW¹ (cd.)
BORROWERS IN PUBLIC LIBRARIES BY AGE AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
20-24 (dok.) (cont.)				
Świętokrzyskie.....	34 400	31 995	31 392	31 415
Warmińsko-mazurskie.....	41 920	36 383	34 093	31 583
Wielkopolskie	94 456	89 275	87 461	84 758
Zachodniopomorskie.....	59 552	55 831	56 913	53 166
25-44				
POLSKA POLAND.....	1 506 442	1 514 124	1 585 160	1 641 630
Dolnośląskie.....	122 998	121 525	128 131	132 297
Kujawsko-pomorskie	62 742	64 516	66 077	67 724
Lubelskie	85 325	85 332	87 071	88 044
Lubuskie	37 252	38 081	38 949	40 706
Łódzkie	102 589	105 414	105 350	108 374
Małopolskie	146 768	148 847	154 463	162 141
Mazowieckie.....	209 663	218 796	250 794	272 904
Opolskie	33 168	33 113	34 991	35 093
Podkarpackie.....	73 371	74 573	78 861	81 186
Podlaskie.....	34 117	34 142	34 459	34 811
Pomorskie	80 691	76 909	78 972	81 517
Śląskie.....	248 179	244 941	250 751	251 351
Świętokrzyskie.....	38 646	37 839	39 025	40 610
Warmińsko-mazurskie.....	50 818	49 444	51 175	52 222
Wielkopolskie	118 679	119 452	123 814	126 833
Zachodniopomorskie.....	61 436	61 200	62 277	65 817
45-60				
POLSKA POLAND.....	775 091	782 663	810 567	828 485
Dolnośląskie.....	68 859	67 892	71 172	71 729
Kujawsko-pomorskie	34 862	34 676	35 302	36 220
Lubelskie	41 314	42 353	43 886	45 099
Lubuskie	20 253	20 595	21 312	21 787
Łódzkie	57 415	57 785	57 868	58 709
Małopolskie	70 121	72 615	74 638	76 470
Mazowieckie.....	106 382	110 781	122 577	127 107
Opolskie	16 750	17 578	18 195	18 572
Podkarpackie.....	32 554	33 501	35 728	36 842
Podlaskie.....	16 677	17 083	17 740	18 073
Pomorskie	42 186	40 779	40 592	41 441
Śląskie.....	128 180	127 598	128 397	129 215
Świętokrzyskie.....	18 893	18 779	19 438	19 809
Warmińsko-mazurskie.....	26 085	25 831	26 541	27 023
Wielkopolskie	60 385	60 434	61 470	63 912
Zachodniopomorskie.....	34 175	34 383	35 711	36 477
powyżej 60 lat 60 years and more				
POLSKA POLAND.....	378 719	400 078	448 808	477 313
Dolnośląskie.....	32 751	33 812	37 323	38 973
Kujawsko-pomorskie	18 503	18 905	20 320	22 037
Lubelskie	20 057	21 113	22 454	24 141
Lubuskie	9 961	10 309	28 161	27 110
Łódzkie	28 341	30 394	31 927	34 268
Małopolskie	37 900	39 190	41 916	43 768
Mazowieckie.....	62 539	67 714	74 443	80 642

4.5. KULTURA CULTURE

Tabl. 93. CZYTELNICY BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WEDŁUG WIEKU I WOJEWÓDZTW¹ (dok.)
BORROWERS IN PUBLIC LIBRARIES BY AGE AND VOIVODSHIP¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
powyżej 60 lat (dok.) 60 years and more (cont.)				
Opolskie	7 212	7 940	8 741	9 469
Podkarpackie.....	15 388	16 480	18 804	19 467
Podlaskie.....	7 163	7 716	8 269	9 018
Pomorskie	20 817	21 946	23 017	24 855
Śląskie.....	54 040	56 782	60 383	64 406
Świętokrzyskie.....	8 617	9 362	10 133	10 576
Warmińsko-mazurskie.....	10 710	11 641	12 648	13 996
Wielkopolskie	28 398	29 353	31 668	33 941
Zachodniopomorskie.....	16 322	17 421	18 601	20 646

¹ Zarejestrowani w ciągu roku.

Źródło: K-03 – Sprawozdanie biblioteki publicznej.

¹ Registered during a year.

Source: K-03 – Report of public library.

Tabl. 94. ZAJĘCIA OŚWIATOWE ORGANIZOWANE W MUZEACH WEDŁUG WOJEWÓDZTW
EDUCATIONAL CLASSES ORGANIZED IN MUSEUMS BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007		2008		2009		2010	
	ogółem total	w tym lekcje of which lessons	ogółem total	w tym lekcje of which lessons	ogółem total	w tym lekcje of which lessons	ogółem total	w tym lekcje of which lessons
POLSKA POLAND.....	96 878	68 043	100 772	71 164	105 662	73 244	113 041	63 007
Dolnośląskie.....	6 218	3 853	7 196	4 604	7 793	4 710	8 505	4 111
Kujawsko-pomorskie.....	4 566	3 114	5 601	4 119	5 300	3 615	6 493	3 806
Lubelskie.....	3 124	1 857	3 279	1 806	4 792	2 230	3 580	1 328
Lubuskie.....	1 063	759	1 089	775	1 052	713	1 122	669
Łódzkie.....	4 253	2 851	4 307	2 933	4 622	3 099	5 991	2 568
Małopolskie	16 360	9 823	15 780	10 343	17 028	10 630	19 197	9 916
Mazowieckie	26 224	20 862	24 637	19 325	27 574	22 156	25 215	17 838
Opolskie	1 906	1 028	2 017	1 352	2 008	1 281	2 158	1 162
Podkarpackie	3 814	3 336	3 940	3 448	3 902	2 956	4 750	3 035
Podlaskie	2 704	2 051	2 184	1 521	1 647	894	2 229	806
Pomorskie.....	4 820	2 786	5 718	3 408	6 617	3 899	7 030	3 630
Śląskie	7 034	5 693	10 290	7 790	8 646	6 311	11 372	5 610
Świętokrzyskie	1 747	1 109	1 944	1 173	1 808	1 187	1 550	711
Warmińsko-mazurskie	4 622	1 957	4 323	1 752	3 586	1 983	3 932	1 551
Wielkopolskie	6 705	5 478	6 602	5 154	6 828	5 453	7 787	5 092
Zachodniopomorskie	1 718	1 486	1 865	1 661	2 459	2 127	2 130	1 174

Źródło: K-02 – Sprawozdanie z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej.

Source: K-02 – Report on the activity of museum and paramuseal institution.

Tabl. 95. SEANSE I WIDZOWIE W KINACH STAŁYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII

SCREENINGS AND AUDIENCE IN FIXED CINEMAS BY VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007			2008			2009			2010		
	seanse na 1 kino screen- ings per cinema	widzowie audience		seanse na 1 kino screen- ings per cinema	widzowie audience		seanse na 1 kino screen- ings per cinema	widzowie audience		seanse na 1 kino screen- ings per cinema	widzowie audience	
		na 1 seans per screen- ing	na 1000 lud- ności per 1000 people		na 1 seans per screen- ing	na 1000 lud- ności per 1000 people		na 1 seans per screen- ing	na 1000 lud- ności per 1000 people		na 1 seans per screen- ing	na 1000 lud- ności per 1000 people
P O L S K A	2 401	28	886	2 745	27	924	3 162	28	1 022	3 372	25	983
P O L A N D												
Dolnośląskie	1 750	32	838	2 405	25	953	2 764	27	1 129	2 825	27	1 146
Kujawsko-pomorskie	2 857	28	763	3 894	22	805	5 155	22	895	4 763	22	851
Lubelskie	706	39	423	1 112	31	488	1 002	42	540	910	42	513
Lubuskie	458	39	249	1 446	30	592	2 589	28	917	2 880	28	873
Łódzkie	2 385	26	762	2 090	30	773	2 657	29	855	3 452	27	843
Małopolskie	2 520	28	1 008	2 675	28	1 011	2 757	30	1 081	3 345	24	1 110
Mazowieckie	5 632	28	1 548	5 265	27	1 516	5 613	29	1 666	5 517	26	1 551
Opolskie	1 188	37	552	950	38	459	1 421	42	636	1 577	40	544
Podkarpackie	584	40	393	661	38	381	692	45	445	668	45	429
Podlaskie	589	40	372	1 341	23	498	2 530	21	666	2 572	23	685
Pomorskie	3 774	35	1 261	3 502	36	1 296	4 382	34	1 284	5 519	33	1 125
Śląskie	4 134	19	1 012	4 425	21	1 095	5 757	19	1 231	5 510	18	1 177
Świętokrzyskie	1 889	30	440	1 738	30	455	1 835	33	524	1 842	30	433
Warmińsko-mazurskie	698	40	449	1 189	32	616	1 385	30	664	1 651	27	657
Wielkopolskie	2 045	33	979	3 358	24	979	2 773	30	1 002	3 149	27	952
Zachodniopomorskie	1 492	39	884	1 647	35	819	1 799	37	815	2 159	35	926

Źródło: K-08 – Sprawozdanie kina.

Source: K-08 – Report of cinema.

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 96. ZATRUDNIENI W B+R WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW
EMPLOYMENT IN R&D ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL AND VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – w tym kobiety <i>of which females</i>					
OGÓŁEM TOTAL					
POLSKA POLAND	a	121 623	119 682	120 923	129 792
	b	.	.	50 501	53 633
Dolnośląskie.....	a	8 576	8 520	8 614	8 651
	b	.	.	3 408	3 463
Kujawsko-pomorskie.....	a	4 641	4 099	4 284	4 179
	b	.	.	1 734	#
Lubelskie.....	a	6 913	7 016	6 858	7 138
	b	.	.	3 172	3 355
Lubuskie.....	a	1 099	1 062	985	#
	b	.	.	386	#
Łódzkie.....	a	8 232	7 210	7 587	7 597
	b	.	.	3 765	3 821
Małopolskie.....	a	13 803	13 512	13 891	14 579
	b	.	.	5 221	5 754
Mazowieckie.....	a	33 650	33 416	33 798	37 432
	b	.	.	13 971	15 008
Opolskie.....	a	1 551	1 451	1 476	1 514
	b	.	.	629	651
Podkarpackie.....	a	3 115	3 362	3 549	6 045
	b	.	.	1 217	1 772
Podlaskie.....	a	2 309	2 541	2 483	2 437
	b	.	.	1 213	1 173
Pomorskie.....	a	6 604	6 562	6 788	7 124
	b	.	.	2 720	2 802
Śląskie.....	a	10 929	11 152	11 199	11 699
	b	.	.	4 179	4 416
Świętokrzyskie.....	a	1 356	1 565	1 450	1 507
	b	.	.	599	586
Warmińsko-mazurskie.....	a	2 319	2 184	2 077	2 263
	b	.	.	940	#
Wielkopolskie.....	a	12 683	12 692	12 893	13 464
	b	.	.	6 021	6 310
Zachodniopomorskie.....	a	3 843	3 338	2 991	#
	b	.	.	1 326	#
Z TYTUŁEM NAUKOWYM PROFESORA WITH FULL PROFESSOR TITLE					
POLSKA POLAND	a	9 593	9 726	9 811	10 345
	b	.	.	2 080	2 263
Dolnośląskie.....	a	757	747	793	832
	b	.	.	168	#
Kujawsko-pomorskie.....	a	326	333	363	#
	b	.	.	55	#
Lubelskie.....	a	575	586	600	610
	b	.	.	161	172
Lubuskie.....	a	62	63	61	#
	b	.	.	6	#

Tabl. 96. ZATRUDNIENI W B+R WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW (cd.)
EMPLOYMENT IN R&D ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL AND VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>				
b – w tym kobiety <i>of which females</i>				
Z TYTUŁEM NAUKOWYM PROFESORA (dok.) WITH FULL PROFESSOR TITLE (cont.)				
Łódzkie..... a	696	680	715	689
b	.	.	191	167
Małopolskie..... a	1 374	1 372	1 354	1 562
b	.	.	291	366
Mazowieckie..... a	2 534	2 604	2 519	2 645
b	.	.	524	579
Opolskie..... a	122	128	130	126
b	.	.	20	#
Podkarpackie..... a	162	162	187	198
b	.	.	23	#
Podlaskie..... a	206	209	216	244
b	.	.	57	63
Pomorskie..... a	450	460	464	504
b	.	.	78	92
Śląskie..... a	732	723	744	794
b	.	.	159	173
Świętokrzyskie..... a	83	96	104	100
b	.	.	18	#
Warmińsko-mazurskie..... a	250	287	253	#
b	.	.	60	#
Wielkopolskie..... a	947	949	997	1 023
b	.	.	197	208
Zachodniopomorskie..... a	317	327	311	#
b	.	.	72	#
ZE STOPNIEM NAUKOWYM DOKTORA HABILITOWANEGO WITH SCIENTIFIC DEGREE OF HABILITATED DOCTOR				
POLSKA POLAND..... a	11 620	12 141	12 445	13 053
b	.	.	3 837	4 099
Dolnośląskie..... a	874	945	968	997
b	.	.	306	#
Kujawsko-pomorskie..... a	504	532	560	#
b	.	.	144	#
Lubelskie..... a	715	778	818	831
b	.	.	247	261
Lubuskie..... a	158	169	150	#
b	.	.	38	#
Łódzkie..... a	823	775	870	880
b	.	.	334	354
Małopolskie..... a	1 498	1 551	1 555	1 517
b	.	.	470	459
Mazowieckie..... a	2 737	2 869	2 805	3 051
b	.	.	915	1 012
Opolskie..... a	214	193	206	208
b	.	.	61	#
Podkarpackie..... a	217	226	255	272
b	.	.	59	#

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 96. ZATRUDNIENI W B+R WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW (cd.)
EMPLOYMENT IN R&D ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL AND VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>				
b – w tym kobiety <i>of which females</i>				
ZE STOPNIEM NAUKOWYM DOKTORA HABILITOWANEGO (dok.) WITH SCIENTIFIC DEGREE OF HABILITATED DOCTOR (cont.)				
Podlaskie..... a	284	300	286	313
b	•	•	111	122
Pomorskie a	657	732	751	817
b	•	•	196	217
Śląskie..... a	1 009	1 032	1 083	1 137
b	•	•	316	342
Świętokrzyskie a	180	205	215	209
b	•	•	62	#
Warmińsko-mazurskie..... a	282	311	292	#
b	•	•	89	#
Wielkopolskie a	1 084	1 106	1 174	1 272
b	•	•	344	375
Zachodniopomorskie..... a	384	417	457	#
b	•	•	145	#
ZE STOPNIEM NAUKOWYM DOKTORA WITH SCIENTIFIC DEGREE OF DOCTOR				
POLSKA POLAND..... a	43 202	44 471	45 372	46 445
b	•	•	20 472	21 309
Dolnośląskie..... a	3 746	3 843	4 007	3 993
b	•	•	1 712	1 736
Kujawsko-pomorskie a	1 516	1 631	1 670	#
b	•	•	828	#
Lubelskie a	2 919	3 000	3 038	3 080
b	•	•	1 532	1 527
Lubuskie..... a	449	476	456	#
b	•	•	212	#
Łódzkie a	2 963	2 887	3 271	3 237
b	•	•	1 630	1 653
Małopolskie a	5 505	5 627	5 920	5 961
b	•	•	2 395	2 595
Mazowieckie..... a	9 583	9 912	9 893	10 362
b	•	•	4 178	4 447
Opolskie a	684	652	661	673
b	•	•	294	306
Podkarpackie a	988	1 021	1 070	1 158
b	•	•	473	#
Podlaskie..... a	971	1 047	1 051	#
b	•	•	579	558
Pomorskie a	2 451	2 488	2 622	2 689
b	•	•	1 190	1 228
Śląskie..... a	4 575	4 573	4 375	4 449
b	•	•	1 927	1 979
Świętokrzyskie a	555	659	620	#
b	•	•	313	#
Warmińsko-mazurskie..... a	996	1 129	1 081	#
b	•	•	544	#

Tabl. 96. ZATRUDNIENI W B+R WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW (cd.)
EMPLOYMENT IN R&D ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL AND VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – w tym kobiety <i>of which females</i>					
ZE STOPNIEM NAUKOWYM DOKTORA (dok.) WITH SCIENTIFIC DEGREE OF DOCTOR (cont.)					
Wielkopolskie	a	3 716	3 929	4 040	4 250
	b	•	•	1 881	2 004
Zachodniopomorskie	a	1 585	1 597	1 597	#
	b	•	•	784	#
POZOSTAŁE Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM OTHERS WITH TERTIARY EDUCATIONAL LEVEL					
POLSKA POLAND	a	40 662	38 661	40 077	45 839
	b	•	•	17 526	19 199
Dolnośląskie	a	2 479	2 228	2 066	2 047
	b	•	•	817	834
Kujawsko-pomorskie	a	1 996	1 219	1 348	1 279
	b	•	•	624	569
Lubelskie	a	2 096	2 071	1 941	2 066
	b	•	•	993	1 053
Lubuskie	a	389	289	261	269
	b	•	•	101	101
Łódzkie	a	2 448	2 174	2 185	2 222
	b	•	•	1 293	1 318
Małopolskie	a	4 340	4 032	4 271	4 619
	b	•	•	1 700	1 919
Mazowieckie	a	12 787	12 511	13 557	16 149
	b	•	•	5 716	6 330
Opolskie	a	420	375	384	406
	b	•	•	197	207
Podkarpackie	a	1 358	1 480	1 556	3 440
	b	•	•	529	950
Podlaskie	a	778	911	878	812
	b	•	•	442	409
Pomorskie	a	2 442	2 374	2 438	2 575
	b	•	•	1 002	1 022
Śląskie	a	3 242	3 386	3 587	3 751
	b	•	•	1 184	1 313
Świętokrzyskie	a	447	521	453	536
	b	•	•	187	178
Warmińsko-mazurskie	a	496	403	391	482
	b	•	•	213	230
Wielkopolskie	a	4 166	4 055	4 240	4 593
	b	•	•	2 269	2 466
Zachodniopomorskie	a	778	632	521	593
	b	•	•	259	300
Z WYKSZTAŁCENIEM POZOSTAŁYM WITH OTHER EDUCATIONAL LEVEL					
POLSKA POLAND	a	16 546	14 683	13 218	14 110
	b	•	•	6 586	6 763
Dolnośląskie	a	720	757	780	782
	b	•	•	405	396

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 96. ZATRUDNIENI W B+R WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW (dok.)
EMPLOYMENT IN R&D ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL AND VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>				
b – w tym kobiety <i>of which females</i>				
Z WYKSZTAŁCENIEM POZOSTAŁYM (dok.) WITH OTHER EDUCATIONAL LEVEL (cont.)				
Kujawsko-pomorskie..... a	299	384	343	224
b	•	•	83	91
Lubelskie..... a	608	581	461	551
b	•	•	239	342
Lubuskie..... a	41	65	57	57
b	•	•	29	27
Łódzkie..... a	1 302	694	546	569
b	•	•	317	329
Małopolskie..... a	1 086	930	791	920
b	•	•	365	415
Mazowieckie..... a	6 009	5 520	5 024	5 225
b	•	•	2 638	2 640
Opolskie..... a	111	103	95	101
b	•	•	57	58
Podkarpackie..... a	390	473	481	977
b	•	•	133	233
Podlaskie..... a	70	74	52	#
b	•	•	24	21
Pomorskie..... a	604	508	513	539
b	•	•	254	243
Śląskie..... a	1 371	1 438	1 410	1 568
b	•	•	593	609
Świętokrzyskie..... a	91	84	58	#
b	•	•	19	21
Warmińsko-mazurskie..... a	295	54	60	50
b	•	•	34	28
Wielkopolskie..... a	2 770	2 653	2 442	2 326
b	•	•	1 330	1 257
Zachodniopomorskie..... a	779	365	105	92
b	•	•	66	53

Źródło: „Nauka i technika w Polsce” (lata 2007-2010), GUS, Warszawa.

Source: “Science and technology in Poland” (years 2007-2010), CSO, Warsaw.

Tabl. 97. ZATRUDNIENI W B+R WEDŁUG GRUP STANOWISK
EMPLOYMENT IN R&D ACTIVITY BY OCCUPATIONAL GROUPS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>				
b – w tym kobiety <i>of which females</i>				
OGÓŁEM TOTAL				
POLSKA POLAND..... a	121 623	119 682	120 923	129 792
b	•	•	50 501	53 633
Dolnośląskie..... a	8 576	8 520	8 614	8 651
b	•	•	3 408	3 463
Kujawsko-pomorskie..... a	4 641	4 099	4 284	4 179
b	•	•	1 734	#

Tabl. 97. ZATRUDNIENI W B+R WEDŁUG GRUP STANOWISK (cd.)
EMPLOYMENT IN R&D ACTIVITY BY OCCUPATIONAL GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – w tym kobiety <i>of which females</i>					
OGÓLEM (dok.) <i>TOTAL (cont.)</i>					
Lubelskie	a	6 913	7 016	6 858	7 138
	b	•	•	3 172	3 355
Lubuskie	a	1 099	1 062	985	#
	b	•	•	386	#
Łódzkie	a	8 232	7 210	7 587	7 597
	b	•	•	3 765	3 821
Małopolskie	a	13 803	13 512	13 891	14 579
	b	•	•	5 221	5 754
Mazowieckie	a	33 650	33 416	33 798	37 432
	b	•	•	13 971	15 008
Opolskie	a	1 551	1 451	1 476	1 514
	b	•	•	629	651
Podkarpackie	a	3 115	3 362	3 549	6 045
	b	•	•	1 217	1 772
Podlaskie	a	2 309	2 541	2 483	2 437
	b	•	•	1 213	1 173
Pomorskie	a	6 604	6 562	6 788	7 124
	b	•	•	2 720	2 802
Śląskie	a	10 929	11 152	11 199	11 699
	b	•	•	4 179	4 416
Świętokrzyskie	a	1 356	1 565	1 450	1 507
	b	•	•	599	586
Warmińsko-mazurskie	a	2 319	2 184	2 077	2 263
	b	•	•	940	#
Wielkopolskie	a	12 683	12 692	12 893	13 464
	b	•	•	6 021	6 310
Zachodniopomorskie	a	3 843	3 338	2 991	#
	b	•	•	1 326	#
PRACOWNICY NAUKOWO-BADAWCZY <i>RESEARCHERS</i>					
POLSKA <i>POLAND</i>	a	97 289	97 474	98 165	100 934
	b	•	•	38 794	39 383
Dolnośląskie	a	7 384	7 360	7 395	7 229
	b	•	•	2 774	2 808
Kujawsko-pomorskie	a	4 133	3 489	3 426	#
	b	•	•	1 432	#
Lubelskie	a	6 009	6 054	6 005	5 919
	b	•	•	2 706	2 638
Lubuskie	a	997	962	883	#
	b	•	•	333	#
Łódzkie	a	6 534	6 185	6 593	6 497
	b	•	•	3 125	3 137
Małopolskie	a	11 952	11 880	11 640	12 345
	b	•	•	4 506	4 553
Mazowieckie	a	25 220	25 489	25 882	26 679
	b	•	•	9 596	9 766
Opolskie	a	1 319	1 240	1 247	1 270
	b	•	•	479	509

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 97. ZATRUDNIENI W B+R WEDŁUG GRUP STANOWISK (cd.)
EMPLOYMENT IN R&D ACTIVITY BY OCCUPATIONAL GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – w tym kobiety <i>of which females</i>					
PRACOWNICY NAUKOWO-BADAWCZY (dok.) <i>RESEARCHERS (RSE) (cont.)</i>					
Podkarpackie	a	2 483	2 748	2 818	4 511
	b	•	•	946	1 279
Podlaskie.....	a	2 034	2 269	2 146	2 019
	b	•	•	1 061	#
Pomorskie	a	5 651	5 619	6 028	5 996
	b	•	•	2 286	2 240
Śląskie.....	a	8 934	9 069	9 170	8 801
	b	•	•	3 270	3 287
Świętokrzyskie	a	1 202	1 411	1 310	1 281
	b	•	•	544	#
Warmińsko-mazurskie.....	a	1 941	2 004	1 916	#
	b	•	•	844	#
Wielkopolskie	a	8 628	8 911	8 936	9 131
	b	•	•	3 692	3 784
Zachodniopomorskie.....	a	2 868	2 784	2 770	#
	b	•	•	1 200	#
TECHNICY I PRACOWNICY RÓWNOZĘDNI <i>TECHNICIANS AND EQUIVALENT STAFF</i>					
POLSKA POLAND.....	a	13 500	11 616	12 314	17 074
	b	•	•	5 122	7 162
Dolnośląskie.....	a	835	800	869	1 073
	b	•	•	435	471
Kujawsko-pomorskie.....	a	252	327	684	482
	b	•	•	168	166
Lubelskie	a	522	578	482	720
	b	•	•	213	381
Lubuskie	a	61	39	45	56
	b	•	•	17	23
Łódzkie	a	992	442	428	432
	b	•	•	227	225
Małopolskie	a	1 198	1 055	1 597	1 566
	b	•	•	309	770
Mazowieckie.....	a	4 630	4 042	4 423	6 548
	b	•	•	1 986	2 448
Opolskie	a	131	104	118	132
	b	•	•	64	55
Podkarpackie	a	483	489	486	959
	b	•	•	178	294
Podlaskie.....	a	131	168	215	213
	b	•	•	93	92
Pomorskie	a	686	663	480	802
	b	•	•	240	360
Śląskie.....	a	1 372	1 389	1 069	1 519
	b	•	•	512	580
Świętokrzyskie	a	80	72	100	199
	b	•	•	33	51

Tabl. 97. ZATRUDNIENI W B+R WEDŁUG GRUP STANOWISK (dok.)
EMPLOYMENT IN R&D ACTIVITY BY OCCUPATIONAL GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2007	2008	2009	2010
a – ogółem <i>total</i>					
b – w tym kobiety <i>of which females</i>					
TECHNICZY I PRACOWNICY RÓWNORZĘDNI (dok.) <i>TECHNICIANS AND EQUIVALENT STAFF (cont.)</i>					
Warmińsko-mazurskie.....	a	149	122	104	172
	b	•	•	54	83
Wielkopolskie	a	1 112	1 060	1 099	1 930
	b	•	•	520	1 015
Zachodniopomorskie.....	a	866	266	115	271
	b	•	•	73	148
POZOSTAŁY PERSONEL <i>OTHER SUPPORTING STAFF</i>					
POLSKA POLAND.....	a	10 834	10 592	10 444	11 784
	b	•	•	6 585	7 088
Dolnośląskie.....	a	357	360	350	349
	b	•	•	199	184
Kujawsko-pomorskie.....	a	256	283	174	#
	b	•	•	134	122
Lubelskie	a	382	384	371	499
	b	•	•	253	336
Lubuskie	a	41	61	57	60
	b	•	•	36	#
Łódzkie	a	706	583	566	668
	b	•	•	413	459
Małopolskie	a	653	577	654	668
	b	•	•	406	431
Mazowieckie.....	a	3 800	3 885	3 493	4 205
	b	•	•	2 389	2 794
Opolskie	a	101	107	111	112
	b	•	•	86	87
Podkarpackie	a	149	125	245	575
	b	•	•	93	199
Podlaskie.....	a	144	104	122	205
	b	•	•	59	#
Pomorskie	a	267	280	280	326
	b	•	•	194	202
Śląskie.....	a	623	694	960	1 379
	b	•	•	397	549
Świętokrzyskie	a	74	82	40	27
	b	•	•	22	#
Warmińsko-mazurskie.....	a	229	58	57	#
	b	•	•	42	55
Wielkopolskie	a	2 943	2 721	2 858	2 403
	b	•	•	1 809	1 511
Zachodniopomorskie.....	a	109	288	106	46
	b	•	•	53	#

Źródło: „Nauka i technika w Polsce” (lata 2007-2010), GUS, Warszawa.
Source: “Science and technology in Poland” (years 2007-2010), CSO, Warsaw.

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 98. OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW
PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. mieszkańców per 100 thous. inhabitants			
WYNAŁAZKI INVENTIONS								
Wynalazki zgłoszone	2 392	2 488	2 899	3 203	6,28	6,52	7,60	8,38
Patent applications								
Dolnośląskie	323	280	287	320	11,22	9,73	9,98	11,12
Kujawsko-pomorskie	94	82	115	124	4,55	3,97	5,56	5,99
Lubelskie	104	127	137	124	4,80	5,87	6,35	5,76
Lubuskie	14	28	23	28	1,39	2,78	2,28	2,77
Łódzkie	153	157	177	212	5,99	6,16	6,96	8,37
Małopolskie	186	204	258	310	5,67	6,21	7,82	9,37
Mazowieckie	474	499	644	701	9,14	9,59	12,33	13,37
Opolskie	45	65	75	70	4,34	6,29	7,27	6,81
Podkarpackie	55	85	70	82	2,62	4,05	3,33	3,90
Podlaskie	34	48	50	56	2,85	4,03	4,20	4,71
Pomorskie	130	140	216	201	5,88	6,31	9,69	8,97
Śląskie	406	383	374	436	8,72	8,24	8,06	9,40
Świętokrzyskie	53	48	47	49	4,16	3,77	3,70	3,87
Warmińsko-mazurskie	46	30	35	60	3,23	2,10	2,45	4,20
Wielkopolskie	189	218	282	314	5,58	6,42	8,27	9,18
Zachodniopomorskie	86	94	109	116	5,08	5,55	6,44	6,85
Udzielone patenty	1 575	1 451	1 536	1 385	4,13	3,80	4,02	3,63
Patents granted								
Dolnośląskie	219	153	170	146	7,61	5,32	5,91	5,07
Kujawsko-pomorskie	42	49	53	35	2,03	2,37	2,56	1,69
Lubelskie	79	73	60	55	3,65	3,38	2,78	2,56
Lubuskie	12	10	18	7	1,19	0,99	1,78	0,69
Łódzkie	107	99	115	94	4,19	3,88	4,52	3,71
Małopolskie	154	140	141	164	4,70	4,26	4,27	4,95
Mazowieckie	391	377	339	326	7,54	7,24	6,49	6,22
Opolskie	42	43	34	28	4,05	4,16	3,30	2,72
Podkarpackie	44	48	45	32	2,10	2,29	2,14	1,52
Podlaskie	14	11	15	11	1,17	0,92	1,26	0,93
Pomorskie	62	49	78	81	2,80	2,21	3,50	3,62
Śląskie	236	240	274	233	5,07	5,17	5,90	5,03
Świętokrzyskie	22	27	37	25	1,72	2,12	2,91	1,97
Warmińsko-mazurskie	22	13	9	18	1,54	0,91	0,63	1,26
Wielkopolskie	92	87	105	95	2,72	2,56	3,08	2,78
Zachodniopomorskie	37	32	43	35	2,19	1,89	2,54	2,07

Tabl. 98. OCHRONA WŁASNOŚCI INTELKTUALNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)
PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. mieszkańców per 100 thous. inhabitants			
WZORY UŻYTKOWE UTILITY MODELS								
Zgłoszone wzory użytkowe	598	667	734	879	1,57	1,75	1,92	2,30
Utility model applications								
Dolnośląskie	25	38	52	65	0,87	1,32	1,81	2,26
Kujawsko-pomorskie	41	42	45	45	1,98	2,03	2,17	2,17
Lubelskie	29	39	28	24	1,34	1,80	1,30	1,12
Lubuskie	8	10	8	6	0,79	0,99	0,79	0,59
Łódzkie	40	41	31	56	1,57	1,61	1,22	2,21
Małopolskie	57	63	98	74	1,74	1,92	2,97	2,24
Mazowieckie	116	140	139	158	2,24	2,69	2,66	3,01
Opolskie	7	12	10	17	0,67	1,16	0,97	1,65
Podkarpackie	13	23	33	49	0,62	1,10	1,57	2,33
Podlaskie	12	20	15	31	1,01	1,68	1,26	2,61
Pomorskie	28	21	16	34	1,27	0,95	0,72	1,52
Śląskie	120	114	130	170	2,58	2,45	2,80	3,67
Świętokrzyskie	25	19	19	30	1,96	1,49	1,50	2,37
Warmińsko-mazurskie	15	9	23	25	1,05	0,63	1,61	1,75
Wielkopolskie	48	50	69	77	1,42	1,47	2,02	2,25
Zachodniopomorskie	14	26	18	18	0,83	1,54	1,06	1,06
Udzielone prawa ochronne	605	616	431	484	1,59	1,62	1,13	1,27
Rights of protection granted								
Dolnośląskie	33	28	19	23	1,15	0,97	0,66	0,80
Kujawsko-pomorskie	51	30	26	29	2,47	1,45	1,26	1,40
Lubelskie	22	22	25	24	1,02	1,02	1,16	1,12
Lubuskie	7	13	3	9	0,69	1,29	0,30	0,89
Łódzkie	27	33	37	23	1,06	1,29	1,46	0,91
Małopolskie	80	73	45	52	2,44	2,22	1,36	1,57
Mazowieckie	135	124	85	116	2,60	2,38	1,63	2,21
Opolskie	7	15	3	8	0,67	1,45	0,29	0,78
Podkarpackie	23	27	12	19	1,10	1,29	0,57	0,90
Podlaskie	9	7	4	14	0,75	0,59	0,34	1,18
Pomorskie	16	20	22	12	0,72	0,90	0,99	0,54
Śląskie	115	131	73	90	2,47	2,82	1,57	1,94
Świętokrzyskie	9	10	17	15	0,71	0,79	1,34	1,18
Warmińsko-mazurskie	7	11	11	5	0,49	0,77	0,77	0,35
Wielkopolskie	50	54	38	35	1,48	1,59	1,11	1,02
Zachodniopomorskie	14	18	11	10	0,83	1,06	0,65	0,59

Źródło: „Nauka i technika w Polsce” (lata 2007-2010), GUS, Warszawa.

Source: “Science and technology in Poland” (years 2007-2010), CSO, Warsaw.

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 99. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU W CIĄGU OSTATNICH 3 MIESIĘCY
 PERSONS WHO HAVE USED THE INTERNET DURING LAST 3 MONTHS

OGÓŁEM	12 976,90	14 243,85	16 171,90	17 021,12	GRAND TOTAL
16-24 lata	4 690,23	4 543,26	4 435,67	4 484,00	aged 16-24
25-34	3 082,61	3 480,62	4 256,15	4 439,09	25-34
35-44	2 293,57	2 660,38	3 218,71	3 612,47	35-44
45-54	1 969,51	2 239,94	2 610,20	2 606,16	45-54
55-64	797,61	1 123,48	1 408,19	1 569,19	55-64
65-74 lata	143,37	196,18	242,99	310,21	aged 65-74

Kobiety *Females*

RAZEM	6 539,87	7 276,13	8 266,68	8 804,07	TOTAL
16-24 lata	2 314,20	2 180,49	2 182,51	2 305,34	aged 16-24
25-34	1 493,06	1 809,34	2 218,45	2 298,05	25-34
35-44	1 240,48	1 387,25	1 654,25	1 920,09	35-44
45-54	1 029,35	1 275,47	1 406,71	1 356,42	45-54
55-64	406,05	533,04	706,48	813,68	55-64
65-74 lata	56,72	90,53	98,29	110,48	aged 65-74

Mężczyźni *Males*

RAZEM	6 437,03	6 967,73	7 905,22	8 217,05	TOTAL
16-24 lata	2 376,03	2 362,77	2 253,16	2 178,66	aged 16-24
25-34	1 589,55	1 671,28	2 037,71	2 141,03	25-34
35-44	1 053,08	1 273,13	1 564,46	1 692,38	35-44
45-54	940,17	964,46	1 203,49	1 249,74	45-54
55-64	391,56	590,44	701,71	755,51	55-64
65-74 lata	86,65	105,65	144,69	199,73	aged 65-74

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z POCZTY ELEKTRONICZNEJ
 PERSONS USING AN ELECTRONIC MAIL

OGÓŁEM	9 413,10	11 042,25	13 077,96	13 837,96	GRAND TOTAL
16-24 lata	3 467,21	3 811,66	4 002,45	3 991,05	aged 16-24
25-34	2 483,71	2 907,32	3 683,66	3 822,54	25-34
35-44	1 558,27	1 895,63	2 433,49	2 876,77	35-44
45-54	1 286,06	1 512,47	1 872,29	1 827,55	45-54
55-64	535,17	777,09	919,42	1 086,01	55-64
65-74 lata	82,68 ^a	138,07 ^a	166,64 ^a	234,03 ^a	aged 65-74

Tabl. 99. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z POCZTY ELEKTRONICZNEJ (dok.)
PERSONS USING AN ELECTRONIC MAIL (cont.)

Kobiety *Females*

RAZEM	4 706,93	5 631,21	6 675,43	7 163,43	TOTAL
16-24 lata	1 732,43	1 844,07	1 984,27	2 036,73	aged 16-24
25-34	1 192,28	1 520,74	1 924,54	2 017,85	25-34
35-44	816,84	981,80	1 250,06	1 499,34	35-44
45-54	667,73	879,30	1 014,58	954,37	45-54
55-64	269,59 ^a	348,57	438,49	558,65	55-64
65-74 lata	28,06 ^a	56,74 ^a	63,50 ^a	96,49 ^a	aged 65-74

Mężczyźni *Males*

RAZEM	4 706,17	5 411,04	6 402,53	6 674,53	TOTAL
16-24 lata	1 734,77	1 967,59	2 018,18	1 954,33	aged 16-24
25-34	1 291,43	1 386,59	1 759,12	1 804,69	25-34
35-44	741,43	913,84	1 183,43	1 377,42	35-44
45-54	618,33	633,17	857,71	873,19	45-54
55-64	265,58 ^a	428,52	480,94	527,36	55-64
65-74 lata	54,62 ^a	81,33 ^a	103,14 ^a	137,53 ^a	aged 65-74

OSOBY TELEFONUJĄCE PRZEZ INTERNET ORAZ ODBYWAJĄCE WIDEOKONFERENCJE
PERSONS MAKING A TELEPHONE CALL VIA THE INTERNET, VIDEO CONFERENCING

O G Ó Ł E M	2 979,34	4 297,53	5 791,19	5 803,71	GRAND TOTAL
16-24 lata	1 141,02	1 393,78	1 703,86	1 599,29	aged 16-24
25-34	863,92	1 271,67	1 764,96	1 608,55	25-34
35-44	421,50	729,34	1 036,79	1 172,22	35-44
45-54	362,01	527,81	756,35	770,46	45-54
55-64	163,15	280,17	457,58	556,37	55-64
65-74 lata	27,74 ^a	94,76 ^a	71,65 ^a	96,83 ^a	aged 65-74

Kobiety *Females*

RAZEM	1 457,80	2 026,49	2 827,57	2 909,21	TOTAL
16-24 lata	547,48	596,34	804,75	779,06	aged 16-24
25-34	424,41	620,36	896,67	795,97	25-34
35-44	211,89	340,84	454,80	570,21	35-44
45-54	182,70	299,38	444,49	420,62	45-54
55-64	80,62 ^a	121,37	201,60	302,70	55-64
65-74 lata	10,71 ^a	48,21 ^a	25,27 ^a	40,66 ^a	aged 65-74

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 99. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI (cd.)
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY TELEFONUJĄCE PRZEZ INTERNET ORAZ ODBYWAJĄCE WIDEOKONFERENCJE (dok.)
 PERSONS MAKING A TELEPHONE CALL VIA THE INTERNET, VIDEO CONFERENCING (cont.)

	Mężczyźni Males				
RAZEM	1 521,54	2 271,04	2 963,62	2 894,50	TOTAL
16-24 lata	593,53	797,45	899,12	820,23	aged 16-24
25-34	439,51	651,32	868,29	812,58	25-34
35-44	209,61	388,50	581,99	602,01	35-44
45-54	179,32	228,43	311,86	349,84	45-54
55-64	82,54 ^a	158,80	255,98 ^a	253,66 ^a	55-64
65-74 lata	17,02 ^a	46,55 ^a	46,38 ^a	56,17 ^a	aged 65-74

OSOBY BIORĄCE UDZIAŁ W CZATACH, GRUPACH LUB FORACH DYSKUSYJNYCH ONLINE
 PERSONS USING CHAT SITES, DISCUSSION GROUPS OR ONLINE DISCUSSION FORUMS

OGÓŁEM	7 606,67	8 908,68	4 242,53	9 332,58	GRAND TOTAL
16-24 lata	3 707,22	3 794,44	1 928,95	3 479,43	aged 16-24
25-34	1 897,81	2 450,29	1 260,17	2 685,41	25-34
35-44	1 006,24	1 310,96	537,02	1 739,41	35-44
45-54	683,25	946,44	350,34	870,88	45-54
55-64	246,36	358,23	136,74 ^a	483,59	55-64
65-74 lata	65,79	48,31 ^a	29,30 ^a	73,87 ^a	aged 65-74

Kobiety Females

RAZEM	3 733,59	4 462,04	1 946,39	4 922,94	TOTAL
16-24 lata	1 833,05	1 815,67	887,51	1 825,41	aged 16-24
25-34	870,67	1 268,37	560,62	1 400,18	25-34
35-44	530,77	639,80	244,55	938,22	35-44
45-54	358,92	557,02	173,23	475,55	45-54
55-64	118,20	158,70	68,79 ^a	257,98	55-64
65-74 lata	21,98	22,48 ^a	11,69 ^a	25,60 ^a	aged 65-74

Mężczyźni Males

RAZEM	3 873,08	4 446,64	2 296,14	4 409,64	TOTAL
16-24 lata	1 874,16	1 978,78	1 041,45	1 654,02	aged 16-24
25-34	1 027,14	1 181,92	699,55	1 285,23	25-34
35-44	475,47	671,16	292,47	801,18	35-44
45-54	324,33	389,43	177,11	395,33	45-54
55-64	128,16	199,52	67,95 ^a	225,61	55-64
65-74 lata	43,81	25,84 ^a	17,62 ^a	48,27 ^a	aged 65-74

Tabl. 99. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY WYSZUKUJĄCE INFORMACJE O TOWARACH I USŁUGACH
PERSONS FINDING INFORMATION ABOUT GOODS OR SERVICES

OGÓŁEM	8 032,90	9 477,18	8 336,88	11 355,70	GRAND TOTAL
16-24 lata	2 482,87	2 753,25	2 043,29 ^a	2 659,14	aged 16-24
25-34	2 253,64	2 656,48	2 446,46 ^a	3 245,70	25-34
35-44	1 525,67	1 800,40	1 794,25	2 530,30	35-44
45-54	1 226,43	1 439,89	1 284,15	1 672,01	45-54
55-64	468,12 ^a	714,59	659,53	1 063,04	55-64
65-74 lata	76,17 ^a	112,58 ^a	109,19 ^a	185,51 ^a	aged 65-74

Kobiety *Females*

RAZEM	3 812,82	4 575,85	4 054,38	5 719,49	TOTAL
16-24 lata	1 156,66	1 235,32	973,14 ^a	1 344,28	aged 16-24
25-34	1 043,51	1 334,45	1 265,90 ^a	1 637,23	25-34
35-44	778,63	857,28	859,60	1 309,07	35-44
45-54	568,49	789,75	619,07	816,77	45-54
55-64	235,79	305,00	292,04	545,38	55-64
65-74 lata	29,76 ^a	54,03 ^a	44,63 ^a	66,76 ^a	aged 65-74

Mężczyźni *Males*

RAZEM	4 220,08	4 901,34	4 282,50	5 636,21	TOTAL
16-24 lata	1 326,21	1 517,93	1 070,15 ^a	1 314,87	aged 16-24
25-34	1 210,13	1 322,03	1 180,56 ^a	1 608,48	25-34
35-44	747,04	943,12	934,65	1 221,23	35-44
45-54	657,95	650,14	665,08	855,24	45-54
55-64	232,34 ^a	409,58	367,49	517,66	55-64
65-74 lata	46,41 ^a	58,55 ^a	64,56 ^a	118,75 ^a	aged 65-74

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z SERWISÓW DOTYCZĄCYCH USŁUG
ZWIĄZANYCH Z PODRÓŻĄ I ZAKWATEROWANIEM
PERSONS USING SERVICES RELATED TO TRAVEL AND ACCOMMODATION

OGÓŁEM	3 358,64	4 066,81	4 166,12	5 034,17	GRAND TOTAL
16-24 lata	882,76	1 027,33	790,96	1 083,96	aged 16-24
25-34	967,21	1 214,68	1 356,01	1 514,68	25-34
35-44	662,48	794,36	973,26	1 189,86	35-44
45-54	533,90	634,31	656,88	692,09	45-54
55-64	262,65	345,97	320,94	472,25	55-64
65-74 lata	49,64 ^a	50,16 ^a	68,07 ^a	81,33 ^a	aged 65-74

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 99. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI (cd.)
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z SERWISÓW DOTYCZĄCYCH USŁUG
 ZWIĄZANYCH Z PODRÓŻĄ I ZAKWATEROWANIEM (dok.)
 PERSONS USING SERVICES RELATED TO TRAVEL AND ACCOMMODATION (cont.)

Kobiety Females

RAZEM.....	1 771,51	2 142,22	2 216,03	2 714,58	TOTAL
16-24 lata	466,53	520,39	414,79	618,53	aged 16-24
25-34	479,89	619,82	751,34	802,79	25-34
35-44	382,95	432,96	502,79	654,27	35-44
45-54	274,09	395,99	364,51	370,26	45-54
55-64	141,03	143,94	156,29 ^a	242,90	55-64
65-74 lata	27,01 ^a	29,12 ^a	26,30 ^a	25,83 ^a	aged 65-74

Mężczyźni Males

RAZEM.....	1 587,13	1 924,58	1 950,10	2 319,59	TOTAL
16-24 lata	416,23	506,93	376,16	465,43	aged 16-24
25-34	487,32	594,86	604,68	711,89	25-34
35-44	279,52	361,40	470,47	535,59	35-44
45-54	259,81	238,32	292,37	321,83	45-54
55-64	121,62	202,03	164,65 ^a	229,35	55-64
65-74 lata	22,63 ^a	21,04 ^a	41,77 ^a	55,50 ^a	aged 65-74

OSOBY SŁUCHAJĄCE RADIA LUB OGLĄDAJĄCE TELEWIZJĘ PRZEZ INTERNET
 PERSONS LISTENING TO WEB RADIOS OR WATCHING WEB TELEVISION

OGÓŁEM.....	3 751,13	5 228,31	5 479,75	6 379,04	GRAND TOTAL
16-24 lata	2 013,49	2 474,13	2 337,17	2 523,50	aged 16-24
25-34	896,84	1 366,45	1 555,67	1 904,60	25-34
35-44	436,23	700,59	832,28	1 082,45	35-44
45-54	263,85	458,17	486,50	485,20	45-54
55-64	109,83	213,12	229,36 ^a	334,86 ^a	55-64
65-74 lata	30,90 ^a	15,86 ^a	38,78 ^a	48,43 ^a	aged 65-74

Kobiety Females

RAZEM.....	1 678,59	2 349,03	2 440,84	3 003,03	TOTAL
16-24 lata	908,07	1 099,64	1 041,24	1 199,10	aged 16-24
25-34	383,68	621,25	731,54	896,48	25-34
35-44	219,63	311,96	342,67	503,30	35-44
45-54	123,11	232,84	233,96	240,79	45-54
55-64	40,00	78,98	79,74 ^a	153,81 ^a	55-64
65-74 lata	4,09 ^a	4,35 ^a	11,69 ^a	9,54 ^a	aged 65-74

Tabl. 99. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY SŁUCHAJĄCE RADIA LUB OGLĄDAJĄCE TELEWIZJĘ PRZEZ INTERNET (dok.)
PERSONS LISTENING TO WEB RADIOS OR WATCHING WEB TELEVISION (cont.)

Mężczyźni *Males*

RAZEM	2 072,55	2 879,28	3 038,91	3 376,01	TOTAL
16-24 lata	1 105,41	1 374,48	1 295,92	1 324,40	aged 16-24
25-34	513,16	745,19	824,13	1 008,12	25-34
35-44	216,61	388,63	489,61	579,14	35-44
45-54	140,73	225,33	252,54	244,41	45-54
55-64	69,83	134,14	149,61 ^a	181,05 ^a	55-64
65-74 lata	26,81 ^a	11,51 ^a	27,09 ^a	38,88 ^a	aged 65-74

OSOBY POBIERAJĄCE PROGRAMY KOMPUTEROWE
PERSONS DOWNLOADING SOFTWARE

O G Ó Ł E M	3 502,52	3 617,75	4 689,70	4 784,02	GRAND TOTAL
16-24 lata	1 687,08	1 780,09	2 030,14	1 914,77	aged 16-24
25-34	916,58	959,66	1 392,58	1 457,16	25-34
35-44	429,69	445,24	672,25	840,38	35-44
45-54	316,49	262,36	376,57	340,76	45-54
55-64	134,35	144,48	195,18 ^a	197,15 ^a	55-64
65-74 lata	18,33 ^a	25,93 ^a	22,98 ^a	33,79 ^a	aged 65-74

Kobiety *Females*

RAZEM	1 289,42	1 297,94	1 727,39	1 891,18	TOTAL
16-24 lata	652,50	643,24	793,94	791,38	aged 16-24
25-34	306,79	323,42	526,51	576,68	25-34
35-44	166,10	148,29	222,09	311,98	35-44
45-54	119,20	130,09	139,71	131,63	45-54
55-64	42,71	42,90	40,35 ^a	77,52 ^a	55-64
65-74 lata	2,11 ^a	10,00 ^a	4,79 ^a	1,99 ^a	aged 65-74

Mężczyźni *Males*

RAZEM	2 213,11	2 319,82	2 962,31	2 892,84	TOTAL
16-24 lata	1 034,59	1 136,85	1 236,20	1 123,39	aged 16-24
25-34	609,78	636,24	866,06	880,49	25-34
35-44	263,59	296,95	450,16	528,40	35-44
45-54	197,29	132,27	236,85	209,13	45-54
55-64	91,64	101,57	154,83 ^a	119,63 ^a	55-64
65-74 lata	16,22 ^a	15,94 ^a	18,20 ^a	31,80 ^a	aged 65-74

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 99. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI (cd.)
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY GRAJĄCE W GRY, POBIERAJĄCE PLIKI Z GRAMI, MUZYKĄ, FILMAMI, GRAFIKĄ
 PERSONS PLAYING OR DOWNLOADING GAMES, MUSIC, FILMS, IMAGES

OGÓŁEM	5 079,31	3 591,85	5 751,42	6 355,67	GRAND TOTAL
16-24 lata	2 830,08	2 056,07	2 542,67	2 717,26	aged 16-24
25-34	1 162,86	786,31	1 803,89	1 862,55	25-34
35-44	541,42	433,86	779,40	1 017,34	35-44
45-54	342,92	203,79	395,89	466,09	45-54
55-64	156,99	93,65	195,53 ^a	233,10 ^a	55-64
65-74 lata	45,04 ^a	18,17 ^a	34,05 ^a	59,33 ^a	aged 65-74

Kobiety Females

RAZEM	2 088,87	1 293,54	2 462,17	2 875,03	TOTAL
16-24 lata	1 221,19	721,98	1 141,91	1 289,94	aged 16-24
25-34	433,44	271,69	772,28	810,58	25-34
35-44	211,05	154,05	291,02	440,14	35-44
45-54	131,66	93,11	172,60	204,68	45-54
55-64	74,74	44,36	73,18 ^a	107,74 ^a	55-64
65-74 lata	16,79 ^a	8,35 ^a	11,19 ^a	21,95 ^a	aged 65-74

Mężczyźni Males

RAZEM	2 990,44	2 298,31	3 289,25	3 480,64	TOTAL
16-24 lata	1 608,89	1 334,09	1 400,76	1 427,32	aged 16-24
25-34	729,41	514,62	1 031,61	1 051,98	25-34
35-44	330,37	279,81	488,39	577,19	35-44
45-54	211,26	110,68	223,29	261,41	45-54
55-64	82,25	49,29	122,35 ^a	125,36 ^a	55-64
65-74 lata	28,25 ^a	9,83 ^a	22,86 ^a	37,38 ^a	aged 65-74

OSOBY CZYTAJĄCE, POBIERAJĄCE CZASOPISMA ONLINE
 PERSONS READING OR DOWNLOADING ONLINE NEWSPAPERS OR MAGAZINES

OGÓŁEM	4 403,40	5 453,56	5 222,42	5 038,84	GRAND TOTAL
16-24 lata	1 552,54	1 739,55	1 395,62	1 230,72	aged 16-24
25-34	1 047,55	1 481,69	1 491,01	1 441,64	25-34
35-44	769,58	967,08	1 058,08	1 017,30	35-44
45-54	661,85	738,73	721,89	716,51	45-54
55-64	307,41	422,31	469,41	525,91	55-64
65-74 lata	64,47 ^a	104,20 ^a	86,40 ^a	106,75 ^a	aged 65-74

Tabl. 99. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY CZYTAJĄCE, POBIERAJĄCE CZASOPISMA ONLINE (dok.)
PERSONS READING OR DOWNLOADING ONLINE NEWSPAPERS OR MAGAZINES (cont.)

Kobiety *Females*

RAZEM	2 161,37	2 676,72	2 494,89	2 571,58	TOTAL
16-24 lata	775,47	831,17	692,80	672,05	aged 16-24
25-34	480,44	745,16	739,06	732,18	25-34
35-44	418,20	476,03	483,11	518,10	35-44
45-54	309,11	395,78	349,81	372,93	45-54
55-64	155,96	176,56	209,57	252,76	55-64
65-74 lata	22,19 ^a	52,02 ^a	20,54 ^a	23,56 ^a	aged 65-74

Mężczyźni *Males*

RAZEM	2 242,03	2 776,84	2 727,53	2 467,26	TOTAL
16-24 lata	777,07	908,38	702,82	558,67	aged 16-24
25-34	567,11	736,53	751,95	709,46	25-34
35-44	351,38	491,05	574,97	499,20	35-44
45-54	352,75	342,95	372,08	343,59	45-54
55-64	151,45	245,75	259,84	273,16	55-64
65-74 lata	42,28 ^a	52,18 ^a	65,86 ^a	83,19 ^a	aged 65-74

OSOBY SZUKAJĄCE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH ZDROWIA
PERSONS FINDING HEALTH INFORMATION

OGÓŁEM	3 751,65	5 415,93	6 494,46	7 335,20	GRAND TOTAL
16-24 lata	944,97	1 342,13	1 360,46	1 448,95	aged 16-24
25-34	1 032,75	1 474,72	1 981,40	2 091,35	25-34
35-44	794,73	1 117,84	1 372,99	1 653,07	35-44
45-54	615,06	913,56	1 107,60	1 184,75	45-54
55-64	298,75 ^a	497,61	568,12	773,18	55-64
65-74 lata	65,38 ^a	70,06 ^a	103,89 ^a	183,90 ^a	aged 65-74

Kobiety *Females*

RAZEM	2 390,46	3 456,27	4 053,31	4 555,51	TOTAL
16-24 lata	619,36	815,22	817,51	924,49	aged 16-24
25-34	629,19	995,79	1 281,97	1 289,61	25-34
35-44	544,07	705,01	856,17	1 054,54	35-44
45-54	394,51	617,24	712,52	754,30	45-54
55-64	170,62 ^a	279,00 ^a	331,47	459,30	55-64
65-74 lata	32,71 ^a	44,01 ^a	53,68 ^a	73,27 ^a	aged 65-74

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 99. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI (cd.)
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY SZUKAJĄCE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH ZDROWIA (dok.)
 PERSONS FINDING HEALTH INFORMATION (cont.)

	Mężczyźni Males				
RAZEM	1 361,19	1 959,65	2 441,15	2 779,69	TOTAL
16-24 lata	325,61	526,91	542,96	524,46	aged 16-24
25-34	403,57	478,94	699,43	801,74	25-34
35-44	250,65	412,83	516,81	598,53	35-44
45-54	220,56	296,31	395,09	430,46	45-54
55-64	128,14 ^a	218,61 ^a	236,65	313,88	55-64
65-74 lata	32,67 ^a	26,05 ^a	50,22 ^a	110,62 ^a	aged 65-74

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z USŁUG BANKOWYCH
 PERSONS USING THE SERVICE OF INTERNET BANKING

OGÓŁEM	3 762,50	4 978,63	6 170,54	7 326,57	GRAND TOTAL
16-24 lata	750,44	968,44	1 079,34	1 215,86	aged 16-24
25-34	1 334,81	1 695,66	2 035,10	2 433,63	25-34
35-44	763,42	1 048,68	1 451,61	1 797,98	35-44
45-54	646,18	790,19	1 031,92	1 135,35	45-54
55-64	240,66 ^a	421,27	479,66	636,45	55-64
65-74 lata	27,00 ^a	54,40 ^a	92,91 ^a	107,30 ^a	aged 65-74

Kobiety Females

RAZEM	1 753,56	2 421,99	3 060,74	3 783,61	TOTAL
16-24 lata	330,39	462,86	541,36	634,08	aged 16-24
25-34	634,77	848,06	1 060,89	1 264,69	25-34
35-44	356,35	472,71	686,76	916,79	35-44
45-54	304,23	450,00	528,56	599,96	45-54
55-64	115,61 ^a	161,18 ^a	207,28 ^a	329,74	55-64
65-74 lata	12,23 ^a	27,18 ^a	35,89 ^a	38,34 ^a	aged 65-74

Mężczyźni Males

RAZEM	2 008,94	2 556,64	3 109,80	3 542,96	TOTAL
16-24 lata	420,06	505,58	537,98	581,78	aged 16-24
25-34	700,04	847,60	974,21	1 168,94	25-34
35-44	407,07	575,97	764,85	881,18	35-44
45-54	341,95	340,19	503,37	535,39	45-54
55-64	125,05 ^a	260,09 ^a	272,38	306,71	55-64
65-74 lata	14,77 ^a	27,21 ^a	57,01 ^a	68,95 ^a	aged 65-74

Tabl. 99. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

POSZUKIWANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH EDUKACJI LUB OFERT SZKOLENIOWYCH
PERSONS FINDING EDUCATION OR TRAINING OFFERS INFORMATION

OGÓŁEM	3 073,05	3 811,93	3 629,53	3 896,88	GRAND TOTAL
16-24 lata	1 537,98	1 787,26	1 504,10	1 488,69	aged 16-24
25-34	772,84	956,53	993,12	1 146,57	25-34
35-44	424,24	622,15	622,44	696,55	35-44
45-54	249,36 ^a	324,69	378,61	415,15	45-54
55-64	77,83 ^a	108,12 ^a	125,87 ^a	130,62 ^a	55-64
65-74 lata	10,81 ^a	13,18 ^a	5,39 ^a	19,31 ^a	aged 65-74

Kobiety Females

RAZEM	1 723,57	2 048,04	2 044,94	2 270,08	TOTAL
16-24 lata	874,15	948,35	819,93	841,76	aged 16-24
25-34	392,94	547,39	588,03	639,44	25-34
35-44	268,28	321,40	353,76	446,82	35-44
45-54	141,33	201,05	219,77	252,27	45-54
55-64	40,24 ^a	27,77 ^a	63,45 ^a	76,13 ^a	55-64
65-74 lata	6,62 ^a	2,09 ^a	–	13,66 ^a	aged 65-74

Mężczyźni Males

RAZEM	1 349,48	1 763,89	1 584,59	1 626,80	TOTAL
16-24 lata	663,83	838,91	684,17	646,94	aged 16-24
25-34	379,90	409,14	405,10	507,12	25-34
35-44	155,95	300,75	268,68	249,73	35-44
45-54	108,03	123,64	158,84	162,87	45-54
55-64	37,59 ^a	80,36 ^a	62,42 ^a	54,49 ^a	55-64
65-74 lata	4,19 ^a	11,09 ^a	5,39 ^a	5,64 ^a	aged 65-74

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU W CELU UZUPEŁNIENIA WIEDZY
PERSONS USING INTERNET IN PURPOSE TO SUPPLEMENT KNOWLEDGE

OGÓŁEM	5 697,55	8 056,53	8 896,86	9 469,60	GRAND TOTAL
16-24 lata	2 597,28	3 204,60	3 085,25	3 039,58	aged 16-24
25-34	1 335,18	1 942,01	2 257,64	2 559,05	25-34
35-44	868,33	1 365,76	1 663,82	1 873,55	35-44
45-54	601,43	1 028,34	1 196,65	1 204,86	45-54
55-64	250,47 ^a	439,13	614,36	686,29	55-64
65-74 lata	44,86 ^a	76,68 ^a	79,15 ^a	106,27 ^a	aged 65-74

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 99. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WIEKU I PŁCI (dok.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU W CELU UZUPEŁNIENIA WIEDZY (dok.)
 PERSONS USING INTERNET IN PURPOSE TO SUPPLEMENT KNOWLEDGE (cont)

Kobiety Females					
RAZEM.....	2 976,88	4 169,65	4 645,44	5 013,88	TOTAL
16-24 lata	1 377,30	1 604,56	1 578,56	1 611,50	aged 16-24
25-34	675,38	1 036,80	1 242,91	1 344,77	25-34
35-44	482,41	713,11	839,78	1 022,07	35-44
45-54	312,23	593,84	662,26	658,78	45-54
55-64	108,44 ^a	190,51 ^a	295,89	346,41	55-64
65-74 lata	21,12 ^a	30,84 ^a	26,03 ^a	30,35 ^a	aged 65-74
Mężczyźni Males					
RAZEM.....	2 720,67	3 886,88	4 251,42	4 455,73	TOTAL
16-24 lata	1 219,98	1 600,05	1 506,69	1 428,08	aged 16-24
25-34	659,80	905,21	1 014,72	1 214,28	25-34
35-44	385,92	652,65	824,04	851,48	35-44
45-54	289,20	434,50	534,38	546,08	45-54
55-64	142,03 ^a	248,63	318,47	339,88	55-64
65-74 lata	23,74 ^a	45,84 ^a	53,12 ^a	75,93 ^a	aged 65-74

^a Dane obarczone dużym błędem losowym.

Źródło: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).

^a Data burdened with a large random error.

Source: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and households (tables).

Tabl. 100. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WYKSZTAŁCENIA I PŁCI**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, EDUCATIONAL LEVEL AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU W CIĄGU OSTATNICH 3 MIESIĘCY
 PERSONS WHO HAVE USED THE INTERNET DURING LAST 3 MONTHS

OGÓŁEM	12 976,90	14 243,85	16 171,90	17 021,12	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	2 200,09	2 049,93	2 214,54	2 357,84	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim	7 316,84	8 260,06	9 399,97	9 802,55	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym	3 459,98	3 933,87	4 557,39	4 860,73	With tertiary educational level

Tabl. 100. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (cd.)
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, EDUCATIONAL LEVEL AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				
OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU W CIĄGU OSTATNICH 3 MIESIĘCY (dok.) PERSONS WHO HAVE USED THE INTERNET DURING LAST 3 MONTHS (cont.)					
Kobiety Females					
RAZEM	6 539,87	7 276,13	8 266,68	8 804,07	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	1 049,61	949,94	1 038,89	1 169,59	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	3 529,27	3 974,14	4 587,14	4 767,57	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	1 960,98	2 352,04	2 640,65	2 866,91	With tertiary educational level
Mężczyźni Males					
RAZEM	6 437,03	6 967,73	7 905,22	8 217,05	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	1 150,47	1 099,98	1 175,65	1 188,25	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	3 787,56	4 285,92	4 812,83	5 034,98	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	1 499,00	1 581,82	1 916,75	1 993,82	With tertiary educational level
OSOBY KORZYSTAJĄCE Z POCZTY ELEKTRONICZNEJ PERSONS USING AN ELECTRONIC MAIL					
OGÓŁEM	9 413,10	11 042,25	13 077,96	13 837,96	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	1 439,25	1 528,09	1 788,45	1 900,08	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	4 987,40	5 962,70	7 079,87	7 380,15	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	2 986,45	3 551,46	4 209,65	4 557,73	With tertiary educational level
Kobiety Females					
RAZEM	4 706,93	5 631,21	6 675,43	7 163,43	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	688,02	720,33	819,87	919,76	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	2 382,30	2 831,44	3 422,36	3 579,52	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	1 636,61	2 079,44	2 433,19	2 664,15	With tertiary educational level
Mężczyźni Males					
RAZEM	4 706,17	5 411,04	6 402,53	6 674,53	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	751,23	807,76	968,57	980,32	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	2 605,10	3 131,26	3 657,51	3 800,63	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	1 349,84	1 472,03	1 776,45	1 893,58	With tertiary educational level
OSOBY TELEFONUJĄCE PRZEZ INTERNET ORAZ ODBYWAJĄCE WIDEOKONFERENCJE PERSONS MAKING A TELEPHONE CALL VIA THE INTERNET, VIDEO CONFERENCING					
OGÓŁEM	2 979,34	4 297,53	5 791,19	5 803,71	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	377,44	583,17	792,94	760,97	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 689,82	2 363,67	3 124,65	3 144,24	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	912,08	1 350,68	1 873,59	1 898,50	With tertiary educational level

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 100. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (cd.)
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, EDUCATIONAL LEVEL AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY TELEFONUJĄCE PRZEZ INTERNET ORAZ ODBYWAJĄCE WIDEOKONFERENCJE (dok.)
 PERSONS MAKING A TELEPHONE CALL VIA THE INTERNET, VIDEO CONFERENCING (cont.)

Kobiety Females					
RAZEM	1 457,80	2 026,49	2 827,57	2 909,21	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	187,45	226,03	336,48	339,19	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	810,29	1 103,76	1 474,02	1 533,44	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	460,06	696,71	1 017,07	1 036,59	With tertiary educational level
Mężczyźni Males					
RAZEM	1 521,54	2 271,04	2 963,62	2 894,50	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	189,98	357,15	456,46	421,78	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	879,53	1 259,91	1 650,63	1 610,80	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	452,03	653,98	856,52	861,91	With tertiary educational level

OSOBY BIORĄCE UDZIAŁ W CZATACH, GRUPACH LUB FORACH DYSKUSYJNYCH ONLINE
 PERSONS USING CHAT SITES, DISCUSSION GROUPS OR ONLINE DISCUSSION FORUMS

OGÓŁEM	7 606,67	8 908,68	4 242,53	9 332,58	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	1 737,12	1 619,39	908,56	1 719,95	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	4 156,37	4 971,40	2 178,79	5 195,18	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	1 713,18	2 317,89	1 155,17	2 417,44	With tertiary educational level
Kobiety Females					
RAZEM	3 733,59	4 462,04	1 946,39	4 922,94	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	838,80	770,20	397,46	854,34	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 973,45	2 306,07	943,52	2 647,95	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	921,34	1 385,76	605,42	1 420,65	With tertiary educational level
Mężczyźni Males					
RAZEM	3 873,08	4 446,64	2 296,14	4 409,64	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	898,32	849,18	511,11	865,61	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	2 182,92	2 665,32	1 235,28	2 547,23	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	791,84	932,13	549,76	996,79	With tertiary educational level

OSOBY WYSZUKUJĄCE INFORMACJE O TOWARACH I USŁUGACH
 PERSONS FINDING INFORMATION ABOUT GOODS OR SERVICES

OGÓŁEM	8 032,90	9 477,18	8 336,88	11 355,70	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	943,18	997,84	762,87	1 173,09	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	4 539,69	5 502,00	4 612,54	6 384,26	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	2 550,03	2 977,34	2 961,48 ^a	3 798,35	With tertiary educational level

Tabl. 100. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, EDUCATIONAL LEVEL AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób <i>in thous. persons</i>				

OSOBY WYSZUKUJĄCE INFORMACJE O TOWARACH I USŁUGACH (dok.)
PERSONS FINDING INFORMATION ABOUT GOODS OR SERVICES (cont.)

Kobiety <i>Females</i>					
RAZEM	3 812,82	4 575,85	4 054,38	5 719,49	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	400,17	406,58	311,18	555,88	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim.....	2 049,17	2 446,45	2 099,26	2 931,84	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym.....	1 363,48	1 722,82	1 643,94 ^a	2 231,76	<i>With tertiary educational level</i>
Mężczyźni <i>Males</i>					
RAZEM	4 220,08	4 901,34	4 282,50	5 636,21	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	543,01	591,26	451,69	617,21	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim.....	2 490,52	3 055,55	2 513,28	3 452,42	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym.....	1 186,55	1 254,52	1 317,53 ^a	1 566,58	<i>With tertiary educational level</i>

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z SERWISÓW DOTYCZĄCYCH USŁUG
ZWIĄZANYCH Z PODRÓŻĄ I ZAKWATEROWANIEM
PERSONS USING SERVICES RELATED TO TRAVEL AND ACCOMMODATION

OGÓŁEM	3 358,64	4 066,81	4 166,12	5 034,17	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	223,23	263,48	228,61 ^a	347,96	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim.....	1 774,40	1 939,23	1 942,45	2 423,63	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym.....	1 361,01	1 864,10	1 995,06	2 262,58	<i>With tertiary educational level</i>
Kobiety <i>Females</i>					
RAZEM	1 771,51	2 142,22	2 216,03	2 714,58	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	121,10	115,90	115,05 ^a	166,65 ^a	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim.....	902,14	954,00	964,43	1 208,12	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym.....	748,27	1 072,32	1 136,55	1 339,81	<i>With tertiary educational level</i>
Mężczyźni <i>Males</i>					
RAZEM	1 587,13	1 924,58	1 950,10	2 319,59	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	102,13	147,58	113,56 ^a	181,31 ^a	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim.....	872,26	985,23	978,03	1 215,50	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym.....	612,74	791,78	858,51	922,77	<i>With tertiary educational level</i>

OSOBY SŁUCHAJĄCE RADIA LUB OGLĄDAJĄCE TELEWIZJĘ PRZEZ INTERNET
PERSONS LISTENING TO WEB RADIOS OR WATCHING WEB TELEVISION

OGÓŁEM	3 751,13	5 228,31	5 479,75	6 379,04	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	879,46	1 012,74	1 048,53	1 187,33	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim.....	2 028,52	2 935,05	2 912,77	3 337,72	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym.....	843,15	1 280,51	1 518,45	1 853,99	<i>With tertiary educational level</i>

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 100. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (cd.)
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, EDUCATIONAL LEVEL AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY SŁUCHAJĄCE RADIA LUB OGLĄDAJĄCE TELEWIZJĘ PRZEZ INTERNET (dok.)
 PERSONS LISTENING TO WEB RADIOS OR WATCHING WEB TELEVISION (cont.)

Kobiety Females					
RAZEM	1 678,59	2 349,03	2 440,84	3 003,03	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	396,24	430,11	417,72	554,44	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	851,68	1 247,63	1 253,32	1 447,76	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	430,67	671,29	769,81	1 000,83	With tertiary educational level
Mężczyźni Males					
RAZEM	2 072,55	2 879,28	3 038,91	3 376,01	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	483,23	582,63	630,82	632,89	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 176,84	1 687,42	1 659,45	1 889,96	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	412,48	609,23	748,64	853,16	With tertiary educational level

OSOBY POBIERAJĄCE PROGRAMY KOMPUTEROWE
 PERSONS DOWNLOADING SOFTWARE

OGÓŁEM	3 502,52	3 617,75	4 689,70	4 784,02	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	700,93	728,38	836,22	923,50	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 746,70	1 860,96	2 313,87	2 231,93	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	1 054,90	1 028,41	1 539,61	1 628,59	With tertiary educational level
Kobiety Females					
RAZEM	1 289,42	1 297,94	1 727,39	1 891,18	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	262,58	261,05	285,24 ^a	347,19	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	588,76	578,72	776,44	769,98	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	438,07	458,17	665,71	774,01	With tertiary educational level
Mężczyźni Males					
RAZEM	2 213,11	2 319,82	2 962,31	2 892,84	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	438,35	467,34	550,98	576,31	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 157,93	1 282,24	1 537,43	1 461,95	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	616,82	570,24	873,89	854,58	With tertiary educational level

OSOBY GRAJĄCE W GRY, POBIERAJĄCE PLIKI Z GRAMI, MUZYKĄ, FILMAMI, GRAFIKĄ
 PERSONS PLAYING OR DOWNLOADING GAMES, MUSIC, FILMS, IMAGES

OGÓŁEM	5 079,31	3 591,85	5 751,42	6 355,67	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	1 452,85	1 022,48	1 229,30	1 404,01	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	2 684,65	2 021,59	2 995,93	3 315,89	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	941,81	547,77	1 526,19	1 635,77	With tertiary educational level

Tabl. 100. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, EDUCATIONAL LEVEL AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób <i>in thous. persons</i>				

OSOBY GRAJĄCE W GRY, POBIERAJĄCE PLIKI Z GRAMI, MUZYKĄ, FILMAMI, GRAFIKĄ (dok.)
PERSONS PLAYING OR DOWNLOADING GAMES, MUSIC, FILMS, IMAGES (cont.)

Kobiety <i>Females</i>					
RAZEM	2 088,87	1 293,54	2 462,17	2 875,03	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	613,79	359,77	510,01	654,10	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	1 066,63	688,69	1 189,85	1 370,82	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	408,44	245,08	762,31	850,12	<i>With tertiary educational level</i>
Mężczyźni <i>Males</i>					
RAZEM	2 990,44	2 298,31	3 289,25	3 480,64	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	839,06	662,72	719,29	749,91	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	1 618,02	1 332,90	1 806,08	1 945,08	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	533,36	302,69	763,87	785,64	<i>With tertiary educational level</i>

OSOBY CZYTAJĄCE, POBIERAJĄCE CZASOPISMA ONLINE
PERSONS READING OR DOWNLOADING ONLINE NEWSPAPERS OR MAGAZINES

OGÓŁEM	4 403,40	5 453,56	5 222,42	5 038,84	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	572,29	627,95	521,75	517,41	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	2 264,58	2 860,00	2 683,63	2 490,55	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	1 566,53	1 965,62	2 017,04	2 030,88	<i>With tertiary educational level</i>
Kobiety <i>Females</i>					
RAZEM	2 161,37	2 676,72	2 494,89	2 571,58	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	291,27	298,03	247,30 ^a	266,29 ^a	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	1 068,00	1 279,52	1 177,13	1 146,67	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	802,10	1 099,17	1 070,45	1 158,62	<i>With tertiary educational level</i>
Mężczyźni <i>Males</i>					
RAZEM	2 242,03	2 776,84	2 727,53	2 467,26	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	281,02	329,92	274,44	251,11	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	1 196,58	1 580,47	1 506,50	1 343,88	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	764,43	866,44	946,59	872,27	<i>With tertiary educational level</i>

OSOBY SZUKAJĄCE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH ZDROWIA
PERSONS FINDING HEALTH INFORMATION

OGÓŁEM	3 751,65	5 415,93	6 494,46	7 335,20	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	348,70	474,88	475,65	606,69	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	1 992,23	2 944,99	3 541,73	3 977,72	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	1 410,72	1 996,05	2 477,09	2 750,78	<i>With tertiary educational level</i>

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 100. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (cd.)
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, EDUCATIONAL LEVEL AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY SZUKAJĄCE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH ZDROWIA (dok.)
 PERSONS FINDING HEALTH INFORMATION (cont.)

Kobiety Females					
RAZEM	2 390,46	3 456,27	4 053,31	4 555,51	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	218,86	262,28	257,88 ^a	372,35	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 279,25	1 823,71	2 145,07	2 370,75	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	892,34	1 370,28	1 650,36	1 812,41	With tertiary educational level
Mężczyźni Males					
RAZEM	1 361,19	1 959,65	2 441,15	2 779,69	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	129,84 ^a	212,60 ^a	217,76 ^a	234,34	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	712,98	1 121,28	1 396,66	1 606,97	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	518,38	625,77	826,73	938,37	With tertiary educational level

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z USŁUG BANKOWYCH
 PERSONS USING THE SERVICE OF INTERNET BANKING

OGÓŁEM	3 762,50	4 978,63	6 170,54	7 326,57	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	124,01 ^a	150,58 ^a	197,21 ^a	280,64 ^a	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 937,48	2 532,68	3 111,42	3 705,85	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	1 701,02	2 295,37	2 861,90	3 340,07	With tertiary educational level
Kobiety Females					
RAZEM	1 753,56	2 421,99	3 060,74	3 783,61	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	51,55 ^a	62,43 ^a	82,44 ^a	135,00 ^a	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	865,26	1 102,95	1 424,90	1 742,61	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	836,75	1 256,62	1 553,40	1 906,00	With tertiary educational level
Mężczyźni Males					
RAZEM	2 008,94	2 556,64	3 109,80	3 542,96	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	72,46 ^a	88,15 ^a	114,77 ^a	145,64 ^a	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 072,21	1 429,73	1 686,53	1 963,24	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	864,27	1 038,75	1 308,50	1 434,08	With tertiary educational level

POSZUKIWANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH EDUKACJI LUB OFERT SZKOLENIOWYCH
 PERSONS FINDING EDUCATION OR TRAINING OFFERS INFORMATION

OGÓŁEM	3 073,05	3 811,93	3 629,53	3 896,88	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	636,07	764,18	644,44	679,83	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 398,14	1 765,64	1 553,03	1 668,03	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	1 038,85	1 282,11	1 432,06	1 549,02	With tertiary educational level

Tabl. 100. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU, WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (dok.)
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE, EDUCATIONAL LEVEL AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

POSZUKIWANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH EDUKACJI LUB OFERT SZKOLENIOWYCH (dok.)
PERSONS FINDING EDUCATION OR TRAINING OFFERS INFORMATION (cont.)

Kobiety Females					
RAZEM	1 723,57	2 048,04	2 044,94	2 270,08	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	363,23	358,40	329,55	359,15	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	761,29	930,26	799,85	900,04	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	599,05	759,38	915,54	1 010,89	With tertiary educational level
Mężczyźni Males					
RAZEM	1 349,48	1 763,89	1 584,59	1 626,80	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	272,84 ^a	405,78	314,89	320,68	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	636,85	835,38	753,18	767,99	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	439,80	522,73	516,52	538,14	With tertiary educational level

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU W CELU UZUPEŁNIENIA WIEDZY
PERSONS USING INTERNET IN PURPOSE TO SUPPLEMENT KNOWLEDGE

OGÓŁEM	5 697,55	8 056,53	8 896,86	9 469,60	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	1 192,76	1 474,60	1 468,21	1 500,00	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	2 719,00	4 072,49	4 345,89	4 688,79	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	1 785,80	2 509,44	3 082,76	3 280,81	With tertiary educational level
Kobiety Females					
RAZEM	2 976,88	4 169,65	4 645,44	5 013,88	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	604,83	700,76	727,22	739,58	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 349,37	1 986,37	2 140,61	2 337,65	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	1 022,68	1 482,52	1 777,61	1 936,65	With tertiary educational level
Mężczyźni Males					
RAZEM	2 720,67	3 886,88	4 251,42	4 455,73	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie.....	587,93	773,84	740,99	760,43	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim.....	1 369,62	2 086,12	2 205,28	2 351,14	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym.....	763,12	1 026,91	1 305,15	1 344,16	With tertiary educational level

a Dane obarczone dużym błędem losowym.

Źródło: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).

a Data burdened with a large random error.

Source: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and households (tables).

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 101. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU I KLASY MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE AND CLASS OF LOCALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU W CIAGU OSTATNICH 3 MIESIĘCY
 PERSONS WHO HAVE USED THE INTERNET DURING LAST 3 MONTHS

OGÓŁEM	12 976,90	14 243,85	16 171,90	17 021,12	TOTAL
Miasta	9 589,37	10 450,11	11 478,24	11 879,70	Urban areas
powyżej 100 tys. mieszkańców	5 055,09	5 466,92	6 094,37	5 853,35	more than 100 thous. inhabitants
do 100 tys. mieszkańców ...	4 534,29	4 983,19	5 383,87	6 026,35	up to 100 thous. inhabitants
Wieś	3 387,53	3 793,75	4 693,67	5 141,42	Rural areas

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z POCZTY ELEKTRONICZNEJ
 PERSONS USING AN ELECTRONIC MAIL

OGÓŁEM	9 413,10	11 042,25	13 077,96	13 837,96	TOTAL
Miasta	7 391,50	8 479,62	9 599,61	10 035,84	Urban areas
powyżej 100 tys. mieszkańców	4 194,91	4 644,89	5 253,12	5 215,99	more than 100 thous. inhabitants
do 100 tys. mieszkańców ...	3 196,60	3 834,73	4 346,49	4 819,85	up to 100 thous. inhabitants
Wieś	2 021,60	2 562,63 ^a	3 478,35	3 802,12	Rural areas

OSOBY TELEFONUJĄCE PRZEZ INTERNET ORAZ ODBYWAJĄCE WIDEOKONFERENCJE
 PERSONS MAKING A TELEPHONE CALL VIA THE INTERNET, VIDEO CONFERENCING

OGÓŁEM	2 979,34	4 297,53	5 791,19	5 803,71	TOTAL
Miasta	2 399,01	3 246,89	4 280,55	4 199,83	Urban areas
powyżej 100 tys. mieszkańców	1 460,21	1 724,32	2 268,67	2 130,09	more than 100 thous. inhabitants
do 100 tys. mieszkańców ...	938,80	1 522,58	2 011,88	2 069,75	up to 100 thous. inhabitants
Wieś	580,33	1 050,63	1 510,64	1 603,88	Rural areas

OSOBY BIORĄCE UDZIAŁ W CZATACH, GRUPACH LUB FORACH DYSKUSYJNYCH ONLINE
 PERSONS USING CHAT SITES, DISCUSSION GROUPS OR ONLINE DISCUSSION FORUMS

OGÓŁEM	7 606,67	8 908,68	4 242,53	9 332,58	TOTAL
Miasta	5 607,39	6 718,58	3 015,24	6 396,51	Urban areas
powyżej 100 tys. mieszkańców	3 096,75	3 502,26	1 568,26	3 148,06	more than 100 thous. inhabitants
do 100 tys. mieszkańców ...	2 510,64	3 216,33	1 446,98	3 248,44	up to 100 thous. inhabitants
Wieś	1 999,28	2 190,09	1 227,29	2 936,07	Rural areas

OSOBY WYSZUKUJĄCE INFORMACJE O TOWARACH I USŁUGACH
 PERSONS FINDING INFORMATION ABOUT GOODS OR SERVICES

OGÓŁEM	8 032,90	9 477,18	8 336,88	11 355,70	TOTAL
Miasta	6 241,35	7 168,96	6 070,11	8 042,47	Urban areas
powyżej 100 tys. mieszkańców	3 479,79	3 883,36	3 339,51	4 157,75	more than 100 thous. inhabitants
do 100 tys. mieszkańców ...	2 761,56	3 285,60	2 730,59	3 884,72	up to 100 thous. inhabitants
Wieś	1 791,55	2 308,23	2 266,78	3 313,23	Rural areas

Tabl. 101. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU I KLASY MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE AND CLASS OF LOCALITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				
OSOBY KORZYSTAJĄCE Z SERWISÓW DOTYCZĄCYCH USŁUG ZWIĄZANYCH Z PODRÓŻĄ I ZAKWATEROWANIEM PERSONS USING SERVICES RELATED TO TRAVEL AND ACCOMMODATION					
OGÓŁEM	3 358,64	4 066,81	4 166,12	5 034,17	TOTAL
Miasta	2 834,50	3 399,30	3 387,47	3 884,97	Urban areas
powyżej 100 tys. mieszkańców	1 796,81	2 001,91	2 099,19	2 167,86	more than 100 thous. inhabitants
do 100 tys. mieszkańców	1 037,68	1 397,39	1 288,28	1 717,11	up to 100 thous. inhabitants
Wieś.....	524,14	667,51	778,65	1 149,20	Rural areas
OSOBY SŁUCHAJĄCE RADIA LUB OGLĄDAJĄCE TELEWIZJĘ PRZEZ INTERNET PERSONS LISTENING TO WEB RADIOS OR WATCHING WEB TELEVISION					
OGÓŁEM	3 751,13	5 228,31	5 479,75	6 379,04	TOTAL
Miasta	2 857,09	3 834,63	3 901,87	4 524,18	Urban areas
powyżej 100 tys. mieszkańców	1 661,15	2 021,36	2 011,06	2 276,76	more than 100 thous. inhabitants
do 100 tys. mieszkańców	1 195,94	1 813,27	1 890,81	2 247,42	up to 100 thous. inhabitants
Wieś.....	894,04	1 393,68	1 577,88	1 854,86	Rural areas
OSOBY POBIERAJĄCE PROGRAMY KOMPUTEROWE PERSONS DOWNLOADING SOFTWARE					
OGÓŁEM	3 502,52	3 617,75	4 689,70	4 784,02	TOTAL
Miasta	2 867,80	2 819,17	3 498,29	3 462,62	Urban areas
powyżej 100 tys. mieszkańców	1 725,54	1 507,25	1 989,89	1 909,62	more than 100 thous. inhabitants
do 100 tys. mieszkańców	1 142,26	1 311,92	1 508,40	1 552,99	up to 100 thous. inhabitants
Wieś.....	634,73	798,59	1 191,41	1 321,41	Rural areas
OSOBY GRAJĄCE W GRY, POBIERAJĄCE PLIKI Z GRAMI, MUZYKĄ, FILMAMI, GRAFIKĄ PERSONS PLAYING OR DOWNLOADING GAMES, MUSIC, FILMS, IMAGES					
OGÓŁEM	5 079,31	3 591,85	5 751,42	6 355,67	TOTAL
Miasta	3 820,24	2 630,95	4 172,72	4 411,45	Urban areas
powyżej 100 tys. mieszkańców	2 081,67	1 309,01	2 252,99	2 238,74	more than 100 thous. inhabitants
do 100 tys. mieszkańców	1 738,58	1 321,94	1 919,73	2 172,72	up to 100 thous. inhabitants
Wieś.....	1 259,06	960,89	1 578,70	1 944,22	Rural areas
OSOBY CZYTAJĄCE, POBIERAJĄCE CZASOPISMA ONLINE PERSONS READING OR DOWNLOADING ONLINE NEWSPAPERS OR MAGAZINES					
OGÓŁEM	4 403,40	5 453,56	5 222,42	5 038,84	TOTAL
Miasta	3 539,82	4 308,55	3 959,21	3 706,05	Urban areas
powyżej 100 tys. mieszkańców	2 227,53	2 528,55	2 337,66	2 075,07	more than 100 thous. inhabitants
do 100 tys. mieszkańców	1 312,28	1 780,00	1 621,55	1 630,98	up to 100 thous. inhabitants
Wieś.....	863,58	1 145,01	1 263,21	1 332,78	Rural areas

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 101. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU I KLASY MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA (dok.)

USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE AND CLASS OF LOCALITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				
OSOBY SZUKAJĄCE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH ZDROWIA <i>PERSONS FINDING HEALTH INFORMATION</i>					
OGÓŁEM	3 751,65	5 415,93	6 494,46	7 335,20	TOTAL
Miasta	3 023,65	4 268,10	4 887,36	5 295,75	<i>Urban areas</i>
powyżej 100 tys. mieszkańców	1 810,77	2 318,46	2 732,82	2 697,36	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
do 100 tys. mieszkańców	1 212,88	1 949,64	2 154,53	2 598,39	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś.....	728,00	1 147,83	1 607,11	2 039,45	<i>Rural areas</i>
OSOBY KORZYSTAJĄCE Z USŁUG BANKOWYCH <i>PERSONS USING THE SERVICE OF INTERNET BANKING</i>					
OGÓŁEM	3 762,50	4 978,63	6 170,54	7 326,57	TOTAL
Miasta	3 231,00	4 231,37	4 938,84	5 835,92	<i>Urban areas</i>
powyżej 100 tys. mieszkańców	2 033,95	2 600,70	3 052,43	3 287,79	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
do 100 tys. mieszkańców	1 197,05	1 630,67	1 886,41	2 548,13	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś.....	531,50	747,26	1 231,70	1 490,65	<i>Rural areas</i>
POSZUKIWANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH EDUKACJI LUB OFERT SZKOLENIOWYCH <i>PERSONS FINDING EDUCATION OR TRAINING OFFERS INFORMATION</i>					
OGÓŁEM	3 073,05	3 811,93	3 629,53	3 896,88	TOTAL
Miasta	2 348,76	2 802,79	2 719,77	2 797,99	<i>Urban areas</i>
powyżej 100 tys. mieszkańców	1 372,64	1 480,70	1 599,16	1 536,38	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
do 100 tys. mieszkańców	976,12	1 322,09	1 120,60	1 261,61	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś.....	724,30	1 009,14	909,76	1 098,90	<i>Rural areas</i>
OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU W CELU UZUPEŁNIENIA WIEDZY <i>PERSONS USING INTERNET IN PURPOSE TO SUPPLEMENT KNOWLEDGE</i>					
OGÓŁEM	5 697,55	8 056,53	8 896,86	9 469,60	TOTAL
Miasta	4 289,82	5 973,33	6 403,48	6 644,15	<i>Urban areas</i>
powyżej 100 tys. mieszkańców	2 386,60	3 217,55	3 615,61	3 411,74	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
do 100 tys. mieszkańców	1 903,22	2 755,78	2 787,86	3 232,42	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś.....	1 407,73	2 083,20	2 493,38	2 825,45	<i>Rural areas</i>

a Dane obarczone dużym błędem losowym.

Ź r ó d ł o: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).

a Data burdened with a large random error.

S o u r c e: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and household (tables).

Tabl. 102. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU I STATUSU ZAWODOWEGO
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE AND PROFESSIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU W CIĄGU OSTATNICH 3 MIESIĘCY
PERSONS WHO HAVE USED THE INTERNET DURING LAST 3 MONTHS

OGÓŁEM	12 976,90	14 243,85	16 171,90	17 021,12	TOTAL Economically active population
Aktywni zawodowo	8 312,19	9 402,41	10 919,08	11 704,81	employed persons
pracujący	7 705,21	8 914,03	10 290,05	10 878,02	employees
najemnie	6 381,50	7 260,16	8 482,59	8 840,12	self-employed
na rachunek własny	1 145,89	1 326,86	1 445,46	1 559,51	farmers
rolnicy	177,82	327,01	361,99	478,40	unemployed persons
bezrobotni	606,97	488,38	629,03	826,79	Economically inactive persons
Bierni zawodowo	4 664,71	4 841,44	5 252,82	5 316,30	apprentices
uczący się	3 617,85	3 420,75	3 393,60	3 306,75	retirees, pensioners and others
emeryci, renciści i inni	1 046,86	1 420,69	1 859,22	2 009,55	

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z POCZTY ELEKTRONICZNEJ
PERSONS USING AN ELECTRONIC MAIL

OGÓŁEM	9 413,10	11 042,25	13 077,96	13 837,96	TOTAL Economically active population
Aktywni zawodowo	6 087,97	7 253,32	8 752,38	9 520,10	employed persons
pracujący	5 695,17	6 928,87	8 338,09	8 903,12	employees
najemnie	4 700,42	5 678,82	6 935,58	7 277,00	self-employed
na rachunek własny	916,43	1 098,04	1 234,93	1 363,18	farmers
rolnicy	78,32 ^a	152,01	167,57	262,93	unemployed persons
bezrobotni	392,80	324,45	414,29	616,98	Economically inactive persons
Bierni zawodowo	3 325,13	3 788,93	4 325,58	4 317,86	persons
uczący się	2 690,91	2 904,08	3 093,26	2 994,19	apprentices
emeryci, renciści i inni	634,22	884,85	1 232,32	1 323,67	retirees, pensioners and others

OSOBY TELEFONUJĄCE PRZEZ INTERNET ORAZ ODBYWAJĄCE WIDEOKONFERENCJE
PERSONS MAKING A TELEPHONE CALL VIA THE INTERNET, VIDEO CONFERENCING

OGÓŁEM	2 979,34	4 297,53	5 791,19	5 803,71	TOTAL Economically active population
Aktywni zawodowo	1 839,69	2 756,65	3 876,96	3 880,49	employed persons
pracujący	1 681,30	2 631,20	3 651,40	3 643,40	employees
najemnie	1 349,63	2 143,91	3 031,89	2 899,89	self-employed
na rachunek własny	321,83	412,29	529,69	611,00	farmers
rolnicy	9,84 ^a	75,00	89,82 ^a	132,51 ^a	unemployed persons
bezrobotni	158,39	125,45	225,57	237,09	Economically inactive persons
Bierni zawodowo	1 139,64	1 540,87	1 914,23	1 923,23	persons
uczący się	913,02	1 116,11	1 334,02	1 250,09	apprentices
emeryci, renciści i inni	226,62	424,76	580,20	673,14	retirees, pensioners and others

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 102. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU I STATUSU ZAWODOWEGO (cd.)
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE AND PROFESSIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				
OSOBY BIORĄCE UDZIAŁ W CZATACH, GRUPACH LUB FORACH DYSKUSYJNYCH ONLINE <i>PERSONS USING CHAT SITES, DISCUSSION GROUPS OR ONLINE DISCUSSION FORUMS</i>					
OGÓŁEM	7 606,67	8 908,68	4 242,53	9 332,58	TOTAL <i>Economically active population</i>
Aktywni zawodowo	4 205,34	5 366,54	2 425,83	5 867,02	<i>employed persons</i>
pracujący	3 817,80	5 081,82	2 251,36	5 364,39	<i>employees</i>
najemnie	3 270,24	4 237,99	1 911,40	4 426,16	<i>self-employed</i>
na rachunek własny	471,91	711,59	292,90	709,60	<i>farmers</i>
rolnicy	75,64 ^a	132,24	47,06 ^a	228,63	<i>unemployed persons</i>
bezrobotni	387,54	284,72	174,48	502,63	<i>Economically inactive persons</i>
Bierni zawodowo	3 401,33	3 542,14	1 816,69	3 465,56	<i>apprentices</i>
uczący się	2 925,90	2 897,40	1 567,18	2 628,67	<i>retirees, pensioners and others</i>
emeryci, renciści i inni	475,43	644,74	249,52 ^a	836,89	
OSOBY WYSZUKUJĄCE INFORMACJE O TOWARACH I USŁUGACH <i>PERSONS FINDING INFORMATION ABOUT GOODS OR SERVICES</i>					
OGÓŁEM	8 032,90	9 477,18	8 336,88	11 355,70	TOTAL <i>Economically active population</i>
Aktywni zawodowo	5 566,59	6 695,49	5 999,16	8 259,58	<i>employed persons</i>
pracujący	5 215,43	6 408,95	5 723,02 ^a	7 776,02	<i>employees</i>
najemnie	4 176,04	5 148,87	4 617,73 ^a	6 178,01	<i>self-employed</i>
na rachunek własny	907,39	1 020,98	914,33 ^a	1 257,47	<i>farmers</i>
rolnicy	132,00 ^a	239,10	190,96 ^a	340,54	<i>unemployed persons</i>
bezrobotni	351,16	286,54	276,13	483,56	<i>Economically inactive persons</i>
Bierni zawodowo	2 466,31	2 781,70	2 337,72	3 096,12	<i>persons</i>
uczący się	1 849,01	1 932,04	1 533,98 ^a	1 885,39	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	617,30	849,66	803,74	1 210,74	<i>retirees, pensioners and others</i>
OSOBY KORZYSTAJĄCE Z SERWISÓW DOTYCZĄCYCH USŁUG ZWIĄZANYCH Z PODRÓŻĄ I ZAKWATEROWANIEM <i>PERSONS USING SERVICES RELATED TO TRAVEL AND ACCOMMODATION</i>					
OGÓŁEM	3 358,64	4 066,81	4 166,12	5 034,17	TOTAL <i>Economically active population</i>
Aktywni zawodowo	2 416,46	2 984,02	3 232,57	3 752,35	<i>employed persons</i>
pracujący	2 291,44	2 889,05	3 158,62	3 594,22	<i>employees</i>
najemnie	1 847,46	2 424,13	2 590,20	2 894,11	<i>self-employed</i>
na rachunek własny	425,75	437,97	551,67	644,09	<i>farmers</i>
rolnicy	18,23 ^a	26,95	16,75 ^a	56,02 ^a	<i>unemployed persons</i>
bezrobotni	125,03	94,96	73,95 ^a	158,13	<i>Economically inactive persons</i>
Bierni zawodowo	942,18	1 082,79	933,55	1 281,82	<i>persons</i>
uczący się	660,20	719,24	573,51	793,03	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	281,97	363,55	360,04	488,78	<i>retirees, pensioners and others</i>

Tabl. 102. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU I STATUSU ZAWODOWEGO (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE AND PROFESSIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				
OSOBY SŁUCHAJĄCE RADIA LUB OGLĄDAJĄCE TELEWIZJĘ PRZEZ INTERNET <i>PERSONS LISTENING TO WEB RADIOS OR WATCHING WEB TELEVISION</i>					
OGÓŁEM	3 751,13	5 228,31	5 479,75	6 379,04	TOTAL Economically active population
Aktywni zawodowo	1 942,65	3 053,72	3 293,55	4 016,53	population
pracujący	1 767,76	2 883,35	3 088,13	3 670,35	employed persons
najemnie	1 522,27	2 425,76	2 627,23	3 040,33	employees
na rachunek własny	217,27	375,49	394,16	509,34	self-employed
rolnicy	28,22 ^a	82,09	66,73 ^a	120,68 ^a	farmers
bezrobotni	174,89	170,37	205,42	346,19	unemployed persons
Bierni zawodowo	1 808,49	2 174,59	2 186,21	2 362,51	Economically inactive persons
uczący się	1 607,32	1 865,28	1 805,58	1 879,38	apprentices
emeryci, renciści i inni	201,17	309,31	380,62	483,13	retirees, pensioners and others
OSOBY POBIERAJĄCE PROGRAMY KOMPUTEROWE <i>PERSONS DOWNLOADING SOFTWARE</i>					
OGÓŁEM	3 502,52	3 617,75	4 689,70	4 784,02	TOTAL Economically active population
Aktywni zawodowo	1 959,07	2 081,06	2 866,50	3 040,63	population
pracujący	1 839,19	1 987,48	2 714,33	2 823,35	employed persons
najemnie	1 507,03	1 638,80	2 234,47	2 333,76	employees
na rachunek własny	315,58	313,48	434,90	438,54	self-employed
rolnicy	16,57 ^a	35,19	44,96 ^a	51,04 ^a	farmers
bezrobotni	119,88	93,58	152,17	217,28	unemployed persons
Bierni zawodowo	1 543,45	1 536,69	1 823,20	1 743,40	Economically inactive persons
uczący się	1 393,48	1 389,99	1 613,23	1 461,94	apprentices
emeryci, renciści i inni	149,97	146,70	209,97 ^a	281,45 ^a	retirees, pensioners and others
OSOBY GRAJĄCE W GRY, POBIERAJĄCE PŁIKI Z GRAMI, MUZYKĄ, FILMAMI, GRAFIKĄ <i>PERSONS PLAYING OR DOWNLOADING GAMES, MUSIC, FILMS, IMAGES</i>					
OGÓŁEM	5 079,31	3 591,85	5 751,42	6 355,67	TOTAL Economically active population
Aktywni zawodowo	2 496,98	1 775,79	3 402,08	3 805,72	population
pracujący	2 239,22	1 654,39	3 179,13	3 450,37	employed persons
najemnie	1 930,99	1 381,68	2 706,22	2 884,93	employees
na rachunek własny	267,06	218,16	392,04	467,71	self-employed
rolnicy	41,17 ^a	54,55	80,88 ^a	97,73 ^a	farmers
bezrobotni	257,75	121,41	222,95	355,35	unemployed persons
Bierni zawodowo	2 582,33	1 816,06	2 349,34	2 549,95	Economically inactive persons
uczący się	2 263,01	1 611,96	2 001,70	2 079,92	apprentices
emeryci, renciści i inni	319,32	204,10	347,64	470,03	retirees, pensioners and others

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 102. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU I STATUSU ZAWODOWEGO (cd.)

USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE AND PROFESSIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				

OSOBY CZYTAJĄCE, POBIERAJĄCE CZASOPISMA ONLINE
PERSONS READING OR DOWNLOADING ONLINE NEWSPAPERS OR MAGAZINES

OGÓŁEM	2007	2008	2009	2010	TOTAL
Aktywni zawodowo	4 403,40	5 453,56	5 222,42	5 038,84	Economically active population
pracujący	2 789,57	3 592,83	3 574,82	3 454,12	employed persons
najemnie	2 201,10	2 891,01	2 838,46	2 719,12	employees
na rachunek własny	393,32	480,18	482,43	461,32	self-employed
rolnicy	23,17 ^a	76,29	75,55 ^a	104,04 ^a	farmers
bezrobotni	171,98	145,34	178,37	169,63	unemployed persons
Bierni zawodowo	1 613,83	1 860,73	1 647,60	1 584,72	Economically inactive persons
uczący się	1 271,52	1 325,22	1 114,82 ^a	956,57	apprentices
emeryci, renciści i inni	342,31	535,51	532,77	628,15	retirees, pensioners and others

OSOBY SZUKAJĄCE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH ZDROWIA
PERSONS FINDING HEALTH INFORMATION

OGÓŁEM	2007	2008	2009	2010	TOTAL
Aktywni zawodowo	3 751,65	5 415,93	6 494,46	7 335,20	Economically active population
pracujący	2 626,74	3 787,45	4 627,62	5 248,34	employed persons
najemnie	2 025,98	3 008,96	3 683,51	4 027,67	employees
na rachunek własny	377,15	502,96	599,88	679,20	self-employed
rolnicy	57,24 ^a	119,40 ^a	126,73 ^a	199,52	farmers
bezrobotni	166,36 ^a	156,13	217,51	341,95	unemployed persons
Bierni zawodowo	1 124,91	1 628,47	1 866,84	2 086,86	Economically inactive persons
uczący się	716,03	959,32	1 027,57	1 033,70	apprentices
emeryci, renciści i inni	408,88	669,15	839,27	1 053,16	retirees, pensioners and others

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z USŁUG BANKOWYCH
PERSONS USING THE SERVICE OF INTERNET BANKING

OGÓŁEM	2007	2008	2009	2010	TOTAL
Aktywni zawodowo	3 762,50	4 978,63	6 170,54	7 326,57	Economically active population
pracujący	2 998,64	3 990,79	4 910,26	5 929,98	employed persons
najemnie	2 282,01	3 153,51	3 867,24	4 564,32	employees
na rachunek własny	608,28	716,11	883,64	1 029,91	self-employed
rolnicy	19,30 ^a	30,90 ^a	41,19 ^a	76,38 ^a	farmers
bezrobotni	89,05 ^a	90,26 ^a	118,19 ^a	259,37	unemployed persons
Bierni zawodowo	763,87	987,85	1 260,28	1 396,59	Economically inactive persons
uczący się	513,27	614,10	749,94	732,50	apprentices
emeryci, renciści i inni	250,59 ^a	373,75 ^a	510,34	664,09	retirees, pensioners and others

Tabl. 102. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA W SPRAWACH PRYWATNYCH WEDŁUG CELU I STATUSU ZAWODOWEGO (dok.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 BY PURPOSES OF USE AND PROFESSIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. osób in thous. persons				
POSZUKIWANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH EDUKACJI LUB OFERT SZKOLENIOWYCH <i>PERSONS FINDING EDUCATION OR TRAINING OFFERS INFORMATION</i>					
OGÓŁEM	3 073,05	3 811,93	3 629,53	3 896,88	TOTAL <i>Economically active population</i>
Aktywni zawodowo	1 675,67	2 164,05	2 204,89	2 542,73	<i>population</i>
pracujący	1 529,02	2 094,19	2 111,39	2 293,35	<i>employed persons</i>
najemnie	1 340,68	1 781,77	1 794,61	1 917,62	<i>employees</i>
na rachunek własny	161,24 ^a	258,24	289,71	327,06	<i>self-employed</i>
rolnicy	27,09 ^a	54,18 ^a	27,07 ^a	48,66 ^a	<i>farmers</i>
bezrobotni	146,65 ^a	69,86 ^a	93,50 ^a	249,39	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo	1 397,39	1 647,88	1 424,64	1 354,15	<i>Economically inactive persons</i>
uczący się	1 304,46	1 518,07	1 291,13 ^a	1 160,86	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	92,93 ^a	129,81 ^a	133,51 ^a	193,29 ^a	<i>retirees, pensioners and others</i>

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU W CELU UZUPEŁNIENIA WIEDZY
PERSONS USING INTERNET IN PURPOSE TO SUPPLEMENT KNOWLEDGE

OGÓŁEM	5 697,55	8 056,53	8 896,86	9 469,60	TOTAL <i>Economically active population</i>
Aktywni zawodowo	3 267,15	4 842,23	5 659,72	6 302,72	<i>population</i>
pracujący	3 095,44	4 665,79	5 409,99	5 912,09	<i>employed persons</i>
najemnie	2 542,18	3 847,49	4 496,48	4 818,90	<i>employees</i>
na rachunek własny	489,67	672,52	785,33	879,91	<i>self-employed</i>
rolnicy	63,60 ^a	145,78 ^a	128,18 ^a	213,28	<i>farmers</i>
bezrobotni	171,71 ^a	176,44	249,73	390,63	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo	2 430,40	3 214,30	3 237,14	3 166,89	<i>Economically inactive persons</i>
uczący się	2 160,83	2 665,27	2 558,64	2 416,71	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	269,57	549,02	678,50	750,18	<i>retirees, pensioners and others</i>

^a Dane obarczone dużym błędem losowym.

Źródło: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).
a Data burdened with a large random error.

Source: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and households (tables).

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 103. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI

USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY AGE AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY KORZYSTAJĄCE KIEDYKOLWIEK Z INTERNETU PERSONS WHO HAVE EVER USED THE INTERNET				
w tys. osób in thous. persons				
OGÓŁEM	15 341,18	17 849,43	18 798,15	GRAND TOTAL
16-24 lata	5 199,67	4 636,29	4 620,99	aged 16-24
25-34	3 644,54	4 614,26	4 795,07	25-34
35-44	2 734,93	3 561,53	4 021,05	35-44
45-54	2 434,85	2 997,28	2 990,43	45-54
55-64	1 099,41	1 735,48	1 958,25	55-64
65-74 lata	227,79	304,60 ^a	412,36	aged 65-74
Kobiety Females				
RAZEM	7 700,65	9 155,79	9 742,86	TOTAL
16-24 lata	2 550,05	2 265,38	2 367,27	aged 16-24
25-34	1 728,43	2 379,99	2 475,77	25-34
35-44	1 476,29	1 851,81	2 133,44	35-44
45-54	1 276,98	1 611,35	1 552,51	45-54
55-64	568,92	919,27	1 057,02	55-64
65-74 lata	99,97	128,00 ^a	156,86	aged 65-74
Mężczyźni Males				
RAZEM	7 640,53	8 693,64	9 055,29	TOTAL
16-24 lata	2 649,62	2 370,91	2 253,72	aged 16-24
25-34	1 916,11	2 234,28	2 319,30	25-34
35-44	1 258,63	1 709,71	1 887,61	35-44
45-54	1 157,87	1 385,93	1 437,92	45-54
55-64	530,48	816,21	901,24	55-64
65-74 lata	127,81	176,60 ^a	255,51	aged 65-74
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE PODSTAWOWYCH UMIEJĘTNOŚCI PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING BASIC E-SKILLS				
w tys. osób in thous. persons				
OGÓŁEM	14 539,88	15 486,66	17 855,65	GRAND TOTAL
16-24 lata	5 093,53	4 351,97	4 561,19	aged 16-24
25-34	3 503,46	4 142,63	4 661,80	25-34
35-44	2 551,08	3 087,06	3 797,86	35-44
45-54	2 252,91	2 419,51	2 754,58	45-54
55-64	951,02	1 270,28	1 730,28	55-64
65-74 lata	187,89 ^a	215,21 ^a	349,94	aged 65-74
Kobiety Females				
RAZEM	7 287,08	7 881,46	9 256,19	TOTAL
16-24 lata	2 494,27	2 141,28	2 337,01	aged 16-24
25-34	1 661,79	2 164,05	2 421,07	25-34
35-44	1 372,90	1 581,21	2 022,88	35-44
45-54	1 170,78	1 291,01	1 416,61	45-54
55-64	507,08	617,11	922,19	55-64
65-74 lata	80,26 ^a	86,81 ^a	136,43	aged 65-74

Tabl. 103. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE PODSTAWOWYCH UMIEJĘTNOŚCI (dok.) <i>PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING BASIC E-SKILLS (cont.)</i>				
w tys. osób <i>in thous. persons</i>				
Mężczyźni <i>Males</i>				
RAZEM	7 252,80	7 605,20	8 599,46	TOTAL
16-24 lata	2 599,26	2 210,69	2 224,18	<i>aged 16-24</i>
25-34	1 841,67	1 978,59	2 240,73	<i>25-34</i>
35-44	1 178,18	1 505,85	1 774,98	<i>35-44</i>
45-54	1 082,12	1 128,50	1 337,97	<i>45-54</i>
55-64	443,94	653,17	808,09	<i>55-64</i>
65-74 lata	107,64 ^a	128,40 ^a	213,51	<i>aged 65-74</i>
w % danej kategorii <i>in % of selected category</i>				
OGÓŁEM	94,78	86,76	94,99	GRAND TOTAL
16-24 lata	97,96	93,87	98,71	<i>aged 16-24</i>
25-34	96,13	89,78	97,22	<i>25-34</i>
35-44	93,28	86,68	94,45	<i>35-44</i>
45-54	92,53	80,72	92,11	<i>45-54</i>
55-64	86,50	73,19	88,36	<i>55-64</i>
65-74 lata	82,49 ^a	70,65 ^a	84,86	<i>aged 65-74</i>
Kobiety <i>Females</i>				
RAZEM	94,63	86,08	95,00	TOTAL
16-24 lata	97,81	94,52	98,72	<i>aged 16-24</i>
25-34	96,14	90,93	97,79	<i>25-34</i>
35-44	93,00	85,39	94,82	<i>35-44</i>
45-54	91,68	80,12	91,25	<i>45-54</i>
55-64	89,13	67,13	87,24	<i>55-64</i>
65-74 lata	80,28 ^a	67,82 ^a	86,98	<i>aged 65-74</i>
Mężczyźni <i>Males</i>				
RAZEM	94,93	87,48	94,97	TOTAL
16-24 lata	98,10	93,24	98,69	<i>aged 16-24</i>
25-34	96,11	88,56	96,61	<i>25-34</i>
35-44	93,61	88,08	94,03	<i>35-44</i>
45-54	93,46	81,43	93,05	<i>45-54</i>
55-64	83,69	80,02	89,66	<i>55-64</i>
65-74 lata	84,21 ^a	72,71 ^a	83,56	<i>aged 65-74</i>
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ŚREDNIOZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI <i>PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING INTERMEDIATE E-SKILLS</i>				
w tys. osób <i>in thous. persons</i>				
OGÓŁEM	7 267,27	10 278,41	11 163,08	GRAND TOTAL
16-24 lata	3 122,57	3 441,51	3 598,55	<i>aged 16-24</i>
25-34	1 943,96	3 035,04	3 175,16	<i>25-34</i>
35-44	1 010,19	1 727,29	2 135,74	<i>35-44</i>
45-54	782,03	1 269,25	1 234,90	<i>45-54</i>
55-64	330,94	691,27	834,58	<i>55-64</i>
65-74 lata	77,59 ^a	114,05 ^a	184,16 ^a	<i>aged 65-74</i>

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 103. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI (cd.)
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ŚREDNIOZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI (dok.) PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING INTERMEDIATE E-SKILLS (cont.) w tys. osób in thous. persons				
Kobiety Females				
RAZEM	3 211,26	4 688,74	5 279,71	TOTAL
16-24 lata	1 416,97	1 555,76	1 744,70	aged 16-24
25-34	793,30	1 445,20	1 508,81	25-34
35-44	473,52	720,05	982,43	35-44
45-54	357,94	641,16	571,39	45-54
55-64	141,17	291,22	421,23	55-64
65-74 lata	28,36 ^a	35,34 ^a	51,15 ^a	aged 65-74
Mężczyźni Males				
RAZEM	4 056,01	5 589,67	5 883,36	TOTAL
16-24 lata	1 705,59	1 885,75	1 853,85	aged 16-24
25-34	1 150,66	1 589,84	1 666,35	25-34
35-44	536,67	1 007,23	1 153,31	35-44
45-54	424,08	628,09	663,50	45-54
55-64	189,78	400,05	413,35	55-64
65-74 lata	49,23 ^a	78,71 ^a	133,00 ^a	aged 65-74
w % danej kategorii in % of selected category				
OGÓŁEM	47,37	57,58	59,38	GRAND TOTAL
16-24 lata	60,05	74,23	77,87	aged 16-24
25-34	53,34	65,78	66,22	25-34
35-44	36,94	48,50	53,11	35-44
45-54	32,12	42,35	41,29	45-54
55-64	30,10	39,83	42,62	55-64
65-74 lata	34,06 ^a	37,44 ^a	44,66 ^a	aged 65-74
Kobiety Females				
RAZEM	41,70	51,21	54,19	TOTAL
16-24 lata	55,57	68,68	73,70	aged 16-24
25-34	45,90	60,72	60,94	25-34
35-44	32,07	38,88	46,05	35-44
45-54	28,03	39,79	36,80	45-54
55-64	24,81	31,68	39,85	55-64
65-74 lata	28,37 ^a	27,61 ^a	32,61 ^a	aged 65-74
Mężczyźni Males				
RAZEM	53,09	64,30	64,97	TOTAL
16-24 lata	64,37	79,54	82,26	aged 16-24
25-34	60,05	71,16	71,85	25-34
35-44	42,64	58,91	61,10	35-44
45-54	36,63	45,32	46,14	45-54
55-64	35,77	49,01	45,86	55-64
65-74 lata	38,52 ^a	44,57 ^a	52,05 ^a	aged 65-74

Tabl. 103. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI (cd.)
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING ADVANCED E-SKILLS				
w tys. osób in thous. persons				
OGÓŁEM	2 115,08	1 679,34	2 148,49	GRAND TOTAL
16-24 lata	1 269,90	822,66	974,81	aged 16-24
25-34	469,67	469,59	616,71	25-34
35-44	192,99 ^a	246,83 ^a	336,27 ^a	35-44
45-54	111,83 ^a	92,06 ^a	136,45 ^a	45-54
55-64	62,03 ^a	43,62 ^a	84,24 ^a	55-64
65-74 lata	8,67 ^a	4,59 ^a	–	aged 65-74
Kobiety Females				
RAZEM	838,75 ^a	563,63	895,42	TOTAL
16-24 lata	507,13 ^a	304,30	426,74	aged 16-24
25-34	169,45 ^a	158,64	233,08	25-34
35-44	93,57 ^a	61,72 ^a	139,26 ^a	35-44
45-54	44,78 ^a	26,14 ^a	68,08 ^a	45-54
55-64	19,51 ^a	10,74 ^a	28,26 ^a	55-64
65-74 lata	4,29 ^a	2,08 ^a	–	aged 65-74
Mężczyźni Males				
RAZEM	1 276,33	1 115,71	1 253,06	TOTAL
16-24 lata	762,76	518,35	548,07	aged 16-24
25-34	300,22 ^a	310,95	383,64	25-34
35-44	99,41 ^a	185,11 ^a	197,01 ^a	35-44
45-54	67,05 ^a	65,92 ^a	68,37 ^a	45-54
55-64	42,52 ^a	32,88 ^a	55,97 ^a	55-64
65-74 lata	4,38 ^a	2,50 ^a	–	aged 65-74
w % danej kategorii in % of selected category				
OGÓŁEM	13,79	9,41	11,43	GRAND TOTAL
16-24 lata	24,42	17,74	21,10	aged 16-24
25-34	12,89	10,18	12,86	25-34
35-44	7,06 ^a	6,93 ^a	8,36 ^a	35-44
45-54	4,59 ^a	3,07 ^a	4,56 ^a	45-54
55-64	5,64 ^a	2,51 ^a	4,30 ^a	55-64
65-74 lata	3,81 ^a	1,51 ^a	–	aged 65-74
Kobiety Females				
RAZEM	10,89 ^a	6,16	9,19	TOTAL
16-24 lata	19,89 ^a	13,43	18,03	aged 16-24
25-34	9,80 ^a	6,67	9,41	25-34
35-44	6,34 ^a	3,33 ^a	6,53 ^a	35-44
45-54	3,51 ^a	1,62 ^a	4,39 ^a	45-54
55-64	3,43 ^a	1,17 ^a	2,67 ^a	55-64
65-74 lata	4,29 ^a	1,63 ^a	–	aged 65-74

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 103. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI (dok.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY AGE AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI (dok.) PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING ADVANCED E-SKILLS (cont.) w % danej kategorii in % of selected category				
Mężczyźni Males				
RAZEM	16,70	12,83	13,84	TOTAL
16-24 lata	28,79	21,86	24,32	aged 16-24
25-34	15,67 ^a	13,92	16,54	25-34
35-44	7,90 ^a	10,83 ^a	10,44 ^a	35-44
45-54	5,79 ^a	4,76 ^a	4,75 ^a	45-54
55-64	8,01 ^a	4,03 ^a	6,21 ^a	55-64
65-74 lata	3,42 ^a	1,42 ^a	–	aged 65-74

a Dane obarczone dużym błędem losowym.

Źródło: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).

a Data burdened with a large random error.

Source: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and households (tables).

Tabl. 104. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA I PŁCI**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY EDUCATIONAL LEVEL AND SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY KORZYSTAJĄCE KIEDYKOLWIEK Z INTERNETU PERSONS WHO HAVE EVER USED THE INTERNET w tys. osób in thous. persons				
OGÓŁEM	15 341,18	17 849,43	18 798,15	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	2 453,31	2 342,28	2 512,41	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim	9 162,15	10 781,79	11 258,70	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym	3 725,72	4 725,36	5 027,04	With tertiary educational level
Kobiety Females				
RAZEM	7 700,65	9 155,79	9 742,86	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	1 147,76	1 097,60	1 232,20	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim	4 426,48	5 282,73	5 536,83	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym	2 126,41	2 775,46	2 973,83	With tertiary educational level
Mężczyźni Males				
RAZEM	7 640,53	8 693,64	9 055,29	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	1 305,55	1 244,68	1 280,21	With lower than secondary educational level
Z wykształceniem średnim	4 735,67	5 499,06	5 721,87	With secondary educational level
Z wykształceniem wyższym	1 599,31	1 949,90	2 053,21	With tertiary educational level

Tabl. 104. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (cd.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY EDUCATIONAL LEVEL AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE PODSTAWOWYCH UMIEJĘTNOŚCI <i>PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING BASIC E-SKILLS</i>				
<i>w tys. osób in thous. persons</i>				
OGÓŁEM	14 539,88	15 486,66	17 855,65	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	2 364,88	2 126,84	2 428,65	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	8 541,07	8 900,86	10 479,47	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	3 633,93	4 458,97	4 947,53	<i>With tertiary educational level</i>
<i>Kobiety Females</i>				
RAZEM	7 287,08	7 881,46	9 256,19	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	1 105,51	987,78	1 185,03	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	4 112,13	4 314,37	5 144,30	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	2 069,44	2 579,32	2 926,86	<i>With tertiary educational level</i>
<i>Mężczyźni Males</i>				
RAZEM	7 252,80	7 605,20	8 599,46	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	1 259,36	1 139,06	1 243,62	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	4 428,94	4 586,49	5 335,18	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	1 564,49	1 879,65	2 020,66	<i>With tertiary educational level</i>
<i>w % danej kategorii in % of selected category</i>				
OGÓŁEM	94,78	86,76	94,99	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	96,40	90,80	96,67	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	93,22	82,55	93,08	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	97,54	94,36	98,42	<i>With tertiary educational level</i>
<i>Kobiety Females</i>				
RAZEM	94,63	86,08	95,00	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	96,32	89,99	96,17	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	92,90	81,67	92,91	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	97,32	92,93	98,42	<i>With tertiary educational level</i>
<i>Mężczyźni Males</i>				
RAZEM	94,93	87,48	94,97	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	96,46	91,51	97,14	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	93,52	83,41	93,24	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	97,82	96,40	98,41	<i>With tertiary educational level</i>

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 104. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (cd.)
 USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY EDUCATIONAL LEVEL AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ŚREDNIOZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING INTERMEDIATE E-SKILLS w tys. osób in thous. persons				
OGÓŁEM	7 267,27	10 278,41	11 163,08	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	1 315,07	1 544,44	1 728,05	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	3 906,35	5 439,29	5 926,07	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	2 045,85	3 294,68	3 508,96	<i>With tertiary educational level</i>
Kobiety Females				
RAZEM	3 211,26	4 688,74	5 279,71	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	567,53	621,18	797,01	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	1 648,29	2 342,29	2 586,86	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	995,44	1 725,27	1 895,84	<i>With tertiary educational level</i>
Mężczyźni Males				
RAZEM	4 056,01	5 589,67	5 883,36	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	747,54	923,26	931,04	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	2 258,06	3 097,00	3 339,20	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	1 050,42	1 569,41	1 613,12	<i>With tertiary educational level</i>
w % danej kategorii in % of selected category				
OGÓŁEM	47,37	57,58	59,38	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	53,60	65,94	68,78	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	42,64	50,45	52,64	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	54,91	69,72	69,80	<i>With tertiary educational level</i>
Kobiety Females				
RAZEM	41,70	51,21	54,19	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	49,45	56,59	64,68	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	37,24	44,34	46,72	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	46,81	62,16	63,75	<i>With tertiary educational level</i>
Mężczyźni Males				
RAZEM	53,09	64,30	64,97	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	57,26	74,18	72,73	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	47,68	56,32	58,36	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	65,68	80,49	78,57	<i>With tertiary educational level</i>

Tabl. 104. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (dok.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY EDUCATIONAL LEVEL AND SEX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING ADVANCED E-SKILLS				
w tys. osób in thous. persons				
OGÓŁEM	2 115,08	1 679,34	2 148,49	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	606,56	357,38	450,88	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	933,84	743,11	902,95	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	574,68	578,84	794,66	<i>With tertiary educational level</i>
Kobiety Females				
RAZEM	838,75	563,63	895,42	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	280,81	137,16 ^a	182,94 ^a	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	301,15	236,57 ^a	360,36	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	256,79	189,89 ^a	352,12	<i>With tertiary educational level</i>
Mężczyźni Males				
RAZEM	1 276,33	1 115,71	1 253,06	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	325,75	220,22 ^a	267,93	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	632,69	506,54	542,59	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	317,89	388,95	442,54	<i>With tertiary educational level</i>
w % danej kategorii in % of selected category				
OGÓŁEM	13,79	9,41	11,43	GRAND TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	24,72	15,26	17,95	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	10,19	6,89	8,02	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	15,42	12,25	15,81	<i>With tertiary educational level</i>
Kobiety Females				
RAZEM	10,89	6,16	9,19	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	24,47	12,50	14,85	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	6,80	4,48	6,51	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	12,08	6,84	11,84	<i>With tertiary educational level</i>
Mężczyźni Males				
RAZEM	16,70	12,83	13,84	TOTAL
Z wykształceniem niższym niż średnie	24,95	17,69	20,93	<i>With lower than secondary educational level</i>
Z wykształceniem średnim	13,36	9,21	9,48	<i>With secondary educational level</i>
Z wykształceniem wyższym	19,88	19,95	21,55	<i>With tertiary educational level</i>

a Dane obarczone dużym błędem losowym.

Źródło: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).

a Data burdened with a large random error.

Source: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and households (tables).

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 105. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG STATUSU ZAWODOWEGO

USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY PROFESSIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY KORZYSTAJĄCE KIEDYKOLWIEK Z INTERNETU <i>PERSONS WHO HAVE EVER USED THE INTERNET</i>				
w tys. osób <i>in thous. persons</i>				
OGÓŁEM	15 341,18	17 849,43	18 798,15	TOTAL
Aktywni zawodowo	9 938,79	12 034,28	12 845,12	<i>Economically active population</i>
pracujący	9 057,05	11 248,90	11 866,62	<i>employed persons</i>
najemnie	7 496,30	9 216,21	9 582,97	<i>employees</i>
na rachunek własny	1 249,00	1 532,80	1 647,78	<i>self-employed</i>
rolnicy	311,75	499,90	635,87	<i>farmers</i>
bezrobotni	881,74	785,38	978,50	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo	5 402,39	5 815,15	5 953,03	<i>Economically inactive persons</i>
uczący się	3 809,10	3 439,97	3 339,05	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	1 593,29	2 375,18	2 613,97	<i>retirees, pensioners and others</i>
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE PODSTAWOWYCH UMIEJĘTNOŚCI <i>PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING BASIC E-SKILLS</i>				
w tys. osób <i>in thous. persons</i>				
OGÓŁEM	14 539,88	15 486,66	17 855,65	TOTAL
Aktywni zawodowo	9 425,14	10 452,75	12 250,54	<i>Economically active population</i>
pracujący	8 623,81	9 875,54	11 331,58	<i>employed persons</i>
najemnie	7 142,20	8 137,82	9 194,89	<i>employees</i>
na rachunek własny	1 210,40	1 413,52	1 593,17	<i>self-employed</i>
rolnicy	271,21	324,20	543,51	<i>farmers</i>
bezrobotni	801,34	577,20	918,96	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo	5 114,74	5 033,92	5 605,11	<i>Economically inactive persons</i>
uczący się	3 753,13	3 346,05	3 311,77	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	1 361,62	1 687,87	2 293,34	<i>retirees, pensioners and others</i>
w % danej kategorii <i>in % of selected category</i>				
OGÓŁEM	94,78	86,76	94,99	TOTAL
Aktywni zawodowo	94,83	86,86	95,37	<i>Economically active population</i>
pracujący	95,22	87,79	95,49	<i>employed persons</i>
najemnie	95,28	88,30	95,95	<i>employees</i>
na rachunek własny	96,91	92,22	96,69	<i>self-employed</i>
rolnicy	87,00	64,85	85,48	<i>farmers</i>
bezrobotni	90,88	73,49	93,92	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo	94,68	86,57	94,16	<i>Economically inactive persons</i>
uczący się	98,53	97,27	99,18	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	85,46	71,06	87,73	<i>retirees, pensioners and others</i>

Tabl. 105. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG STATUSU ZAWODOWEGO (cd.)
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY PROFESSIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ŚREDNIOZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI <i>PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING INTERMEDIATE E-SKILLS</i> w tys. osób in thous. persons				
OGÓŁEM	7 267,27	10 278,41	11 163,08	TOTAL
Aktywni zawodowo	4 321,91	6 772,65	7 362,73	<i>Economically active population</i>
pracujący	3 964,85	6 389,17	6 834,18	<i>employed persons</i>
najemnie	3 279,71	5 286,87	5 589,20	<i>employees</i>
na rachunek własny	628,12	947,43	1 034,05	<i>self-employed</i>
rolnicy	57,02	154,87 ^a	210,93 ^a	<i>farmers</i>
bezrobotni	357,06	383,48	528,55	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo	2 945,36	3 505,76	3 800,35	<i>Economically inactive persons</i>
uczący się	2 428,30	2 679,84	2 671,14	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	517,05	825,91	1 129,21	<i>retirees, pensioners and others</i>
w % danej kategorii in % of selected category				
OGÓŁEM	47,37	57,58	59,38	TOTAL
Aktywni zawodowo	43,49	56,28	57,32	<i>Economically active population</i>
pracujący	43,78	56,80	57,59	<i>employed persons</i>
najemnie	43,75	57,36	58,32	<i>employees</i>
na rachunek własny	50,29	61,81	62,75	<i>self-employed</i>
rolnicy	18,29	30,98 ^a	33,17 ^a	<i>farmers</i>
bezrobotni	40,49	48,83	54,02	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo	54,52	60,29	63,84	<i>Economically inactive persons</i>
uczący się	63,75	77,90	80,00	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	32,45	34,77	43,20	<i>retirees, pensioners and others</i>
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI <i>PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING ADVANCED E-SKILLS</i> w tys. osób in thous. persons				
OGÓŁEM	2 115,08	1 679,34	2 148,49	TOTAL
Aktywni zawodowo	1 001,30	942,68	1 278,22	<i>Economically active population</i>
pracujący	916,54	909,25	1 187,48	<i>employed persons</i>
najemnie	773,88	747,80	930,27	<i>employees</i>
na rachunek własny	130,94 ^a	147,50 ^a	228,83	<i>self-employed</i>
rolnicy	11,71 ^a	13,95 ^a	28,38 ^a	<i>farmers</i>
bezrobotni	84,77 ^a	33,43 ^a	90,75 ^a	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo	1 113,77	736,66	870,26	<i>Economically inactive persons</i>
uczący się	1 048,12	682,14	786,98	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	65,65 ^a	54,52 ^a	83,28 ^a	<i>retirees, pensioners and others</i>

4.6. NAUKA, TECHNOLOGIA I INNOWACJE SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION

Tabl. 105. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG STATUSU ZAWODOWEGO (dok.)

USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY PROFESSIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI (dok.) PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING ADVANCED E-SKILLS (cont.) w % danej kategorii in % of selected category				
OGÓŁEM	13,79	9,41	11,43	TOTAL
Aktywni zawodowo	10,07	7,83	9,95	<i>Economically active population</i>
pracujący	10,12	8,08	10,01	<i>employed persons</i>
najemnie	10,32	8,11	9,71	<i>employees</i>
na rachunek własny	10,48 ^a	9,62 ^a	13,89	<i>self-employed</i>
rolnicy	3,76 ^a	2,79 ^a	4,46 ^a	<i>farmers</i>
bezrobotni	9,61 ^a	4,26 ^a	9,27 ^a	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo	20,62	12,67	14,62	<i>Economically inactive persons</i>
uczący się	27,52	19,83	23,57	<i>apprentices</i>
emeryci, renciści i inni	4,12 ^a	2,30 ^a	3,19 ^a	<i>retirees, pensioners and others</i>

a Dane obarczone dużym błędem losowym.

Źródło: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).

a Data burdened with a large random error.

Source: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and households (tables).

Tabl. 106. KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG KLASY MIEJSCA ZAMIESZKANIA

USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY CLASS OF LOCALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY KORZYSTAJĄCE KIEDYKOLWIEK Z INTERNETU PERSONS WHO HAVE EVER USED THE INTERNET w tys. osób in thous. persons				
OGÓŁEM	15 341,18	17 849,43	18 798,15	TOTAL
Miasta razem	11 069,04	12 419,33	12 848,82	<i>Urban areas</i>
miasta powyżej 100 tys. mieszkańców	5 705,17	6 491,04	6 229,11	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
miasta do 100 tys. mieszkańców	5 363,87	5 928,29	6 619,71	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś	4 272,14	5 430,11	5 949,33	<i>Rural areas</i>
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE PODSTAWOWYCH UMIEJĘTNOŚCI PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING BASIC E-SKILLS w tys. osób in thous. persons				
OGÓŁEM	14 539,88	15 486,66	17 855,65	TOTAL
Miasta razem	10 540,68	10 989,93	12 262,90	<i>Urban areas</i>
miasta powyżej 100 tys. mieszkańców	5 444,53	5 869,59	5 955,32	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
miasta do 100 tys. mieszkańców	5 096,16	5 120,34	6 307,58	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś	3 999,20	4 496,73	5 592,75	<i>Rural areas</i>

Tabl. 106. **KORZYSTAJĄCY Z INTERNETU W WIEKU 16-74 LATA I WYKONUJĄCY WYBRANE CZYNNOŚCI WEDŁUG KLASY MIEJSCA ZAMIESZKANIA (dok.)**
USERS OF THE INTERNET AGED 16-74 CARRYING OUT SELECTED ACTIVITIES BY CLASS OF LOCALITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE PODSTAWOWYCH UMIEJĘTNOŚCI (dok.) PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING BASIC E-SKILLS (cont.)				
<i>w % danej kategorii in % of selected category</i>				
OGÓŁEM	94,78	86,76	94,99	TOTAL
Miasta razem	95,23	88,49	95,44	<i>Urban areas</i>
miasta powyżej 100 tys. mieszkańców	95,43	90,43	95,60	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
miasta do 100 tys. mieszkańców	95,01	86,37	95,28	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś	93,61	82,81	94,01	<i>Rural areas</i>
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ŚREDNIOZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING INTERMEDIATE E-SKILLS				
<i>w tys. osób in thous. persons</i>				
OGÓŁEM	7 267,27	10 278,41	11 163,08	TOTAL
Miasta razem	5 633,40	7 482,17	7 915,37	<i>Urban areas</i>
miasta powyżej 100 tys. mieszkańców	3 144,87	4 058,18	4 016,89	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
miasta do 100 tys. mieszkańców	2 488,54	3 423,99	3 898,48	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś	1 633,87	2 796,24	3 247,71	<i>Rural areas</i>
<i>w % danej kategorii in % of selected category</i>				
OGÓŁEM	47,37	57,58	59,38	TOTAL
Miasta razem	50,89	60,25	61,60	<i>Urban areas</i>
miasta powyżej 100 tys. mieszkańców	55,12	62,52	64,49	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
miasta do 100 tys. mieszkańców	46,39	57,76	58,89	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś	38,24	51,50	54,59	<i>Rural areas</i>
OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCE ZAAWANSOWANYCH UMIEJĘTNOŚCI PERSONS CARRYING OUT ACTIVITIES REQUIRING ADVANCED E-SKILLS				
<i>w tys. osób in thous. persons</i>				
OGÓŁEM	2 115,08	1 679,34	2 148,49	TOTAL
Miasta razem	1 548,23	1 224,84	1 555,61	<i>Urban areas</i>
miasta powyżej 100 tys. mieszkańców	817,09	723,84	898,98	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
miasta do 100 tys. mieszkańców	731,14	501,00	656,63	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś	566,85	454,50	592,88	<i>Rural areas</i>
<i>w % danej kategorii in % of selected category</i>				
OGÓŁEM	13,79	9,41	11,43	TOTAL
Miasta razem	13,99	9,86	12,11	<i>Urban areas</i>
miasta powyżej 100 tys. mieszkańców	14,32	11,15	14,43	<i>more than 100 thous. inhabitants</i>
miasta do 100 tys. mieszkańców	13,63	8,45	9,92	<i>up to 100 thous. inhabitants</i>
Wieś	13,27	8,37	9,97	<i>Rural areas</i>

a Dane obarczone dużym błędem losowym.

Źródło: Wykorzystanie technologii informacyjno-(tele)komunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych (tablice).
a Data burdened with a large random error.

Source: The use of information and (tele)communication technologies in enterprises and households (tables).

4.7. EKONOMICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

4.7. EKONOMICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

ECONOMIC DETERMINANTS OF HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT

Tabl. 107. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA WEDŁUG DZIAŁÓW
STATE BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
W MLN ZŁ IN MIL. ZŁ				
OGÓŁEM TOTAL	252 324	277 893	298 028	294 894
Nauka..... <i>Science</i>	3 718	3 862	4 381	4 200
Oświata i wychowanie..... <i>Education</i>	2 353	2 200	1 680	1 621
Szkolnictwo wyższe..... <i>Higher education</i>	10 717	11 091	11 656	11 722
Edukacyjna opieka wychowawcza..... <i>Educational care</i>	892	846	729	522
Ochrona zdrowia..... <i>Health care</i>	5 544	6 692	6 772	6 864
W % PKB ¹ IN % GDP ¹				
OGÓŁEM TOTAL	21,5	21,8	22,2	20,8
Nauka..... <i>Science</i>	0,3	0,3	0,3	0,3
Oświata i wychowanie..... <i>Education</i>	0,2	0,2	0,1	0,1
Szkolnictwo wyższe..... <i>Higher education</i>	0,9	0,9	0,9	0,8
Edukacyjna opieka wychowawcza..... <i>Educational care</i>	0,1	0,1	0,1	0,0
Ochrona zdrowia..... <i>Health care</i>	0,5	0,5	0,5	0,5

1 W cenach bieżących.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

1 In current prices.

Source: data of the Ministry of Finance.

Tabl. 108. WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE ORAZ
OCHRONĘ ZDROWIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS EXPENDITURE ON EDUCATION AND HEALTH CARE
BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
	w mln zł in mil. zł				na 1 mieszkańca w zł per capita in zł			
NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE ON EDUCATION								
POLSKA POLAND	39 376,7	43 615,6	47 397,8	50 478,1	1 033,09	1 143,69	1 241,84	1 321,42
Dolnośląskie.....	2 804,0	3 179,1	3 444,9	3 583,4	974,14	1 104,97	1 197,54	1 245,15
Kujawsko-pomorskie.....	2 156,0	2 342,3	2 549,0	2 681,1	1 043,49	1 132,69	1 231,97	1 295,49
Lubelskie.....	2 297,9	2 473,6	2 680,3	2 892,8	1 060,80	1 144,21	1 242,48	1 344,32

Tabl. 108. **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE ORAZ OCHRONĘ ZDROWIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)**
LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS EXPENDITURE ON EDUCATION AND HEALTH CARE BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
	w mln zł <i>in mil. zł</i>				na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>			
NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE (dok.) ON EDUCATION (cont.)								
Lubuskie	1 012,4	1 140,4	1 264,0	1 338,9	1 003,87	1 130,28	1 251,41	1 324,26
Łódzkie	2 366,1	2 632,1	2 938,3	3 105,8	925,73	1 032,67	1 156,00	1 225,47
Małopolskie	3 520,1	3 863,9	4 180,5	4 520,7	1 073,53	1 175,48	1 267,48	1 365,73
Mazowieckie	5 699,3	6 460,9	6 947,1	7 224,1	1 098,46	1 241,42	1 330,31	1 377,88
Opolskie	1 088,2	1 194,7	1 307,5	1 364,0	1 049,29	1 156,51	1 268,10	1 326,14
Podkarpackie	2 272,6	2 521,6	2 747,7	3 010,4	1 083,58	1 201,07	1 307,33	1 431,15
Podlaskie	1 227,7	1 358,6	1 460,3	1 558,3	1 029,35	1 140,23	1 227,39	1 311,34
Pomorskie	2 335,9	2 613,4	2 774,4	3 049,5	1 056,54	1 177,48	1 244,07	1 361,17
Śląskie	4 554,4	4 982,9	5 461,3	5 815,5	978,58	1 072,60	1 176,81	1 254,45
Świętokrzyskie	1 251,9	1 375,8	1 544,0	1 675,5	981,42	1 080,92	1 215,67	1 323,44
Warmińsko-mazurskie	1 548,5	1 706,5	1 851,2	1 977,4	1 085,76	1 195,79	1 297,18	1 385,48
Wielkopolskie	3 573,5	3 914,4	4 234,9	4 531,7	1 055,09	1 152,11	1 242,52	1 325,27
Zachodniopomorskie	1 668,3	1 855,3	2 012,4	2 149,1	985,83	1 095,87	1 188,50	1 269,35
NA OCHRONĘ ZDROWIA ON HEALTH CARE								
POLSKA POLAND.....	3 061,2	3 680,7	4 104,6	3 962,0	80,31	96,52	107,54	103,72
Dolnośląskie	327,4	317,9	271,1	452,4	113,74	110,51	94,25	157,21
Kujawsko-pomorskie	208,3	225,1	229,3	243,3	100,81	108,85	110,81	117,57
Lubelskie	149,2	201,2	181,1	177,1	68,87	93,07	83,94	82,31
Lubuskie	51,6	59,5	136,8	106,8	51,16	59,02	135,40	105,68
Łódzkie	171,1	232,7	285,8	280,3	66,96	91,28	112,45	110,58
Małopolskie	170,8	208,0	269,0	217,0	52,09	63,28	81,56	65,57
Mazowieckie	720,0	737,3	829,2	679,1	138,76	141,66	158,78	129,54
Opolskie	61,0	62,0	140,7	109,4	58,78	59,97	136,49	106,34
Podkarpackie	107,6	153,5	160,3	186,3	51,32	73,10	76,29	88,59
Podlaskie	49,6	89,4	92,7	87,9	41,56	75,02	77,95	73,95
Pomorskie	167,4	245,8	257,5	295,2	75,71	110,75	115,47	131,78
Śląskie	328,2	430,3	474,0	410,4	70,52	92,63	102,13	88,52
Świętokrzyskie	109,0	136,4	180,8	131,9	85,42	107,18	142,36	104,15
Warmińsko-mazurskie	94,9	89,0	115,0	120,1	66,57	62,34	80,59	84,13
Wielkopolskie	197,3	261,5	303,0	284,6	58,25	76,95	88,90	83,22
Zachodniopomorskie	147,9	231,2	178,3	180,1	87,38	136,57	105,28	106,39

Źródło: dane Ministerstwa Finansów, Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: data of the Ministry of Finance, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

4.7. EKONOMICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 109. NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE¹ WEDŁUG WOJEWÓDZTW
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY¹ BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w mln zł in mil. zł			
OGÓŁEM TOTAL				
POLSKA POLAND	20 222,9	24 684,0	22 652,1	22 379,0
Dolnośląskie.....	1 451,8	1 813,5	1 569,9	1 673,3
Kujawsko-pomorskie.....	957,8	1 836,4	872,0	1 012,9
Lubelskie.....	481,0	826,1	515,5	491,0
Lubuskie.....	198,6	357,7	331,7	210,3
Łódzkie.....	1 889,9	2 395,2	2 099,4	#
Małopolskie.....	1 188,1	1 294,7	1 085,7	1 007,6
Mazowieckie.....	4 061,8	5 100,8	5 151,7	6 031,2
Opolskie.....	369,2	292,0	389,5	240,6
Podkarpackie.....	905,1	978,4	1 000,3	871,4
Podlaskie.....	230,7	445,5	291,0	#
Pomorskie.....	692,8	2 261,5	#	1 609,9
Śląskie.....	5 401,4	4 310,9	3 518,6	3 871,8
Świętokrzyskie.....	309,8	450,2	351,2	279,1
Warmińsko-mazurskie.....	352,6	310,5	#	219,8
Wielkopolskie.....	1 488,9	1 615,3	988,4	1 383,8
Zachodniopomorskie.....	243,5	395,4	300,7	482,1
NA DZIAŁALNOŚĆ B+R ON R&D ACTIVITY				
POLSKA POLAND	1 632,3	2 005,5	2 237,2	3 272,8
Dolnośląskie.....	127,4	149,5	153,2	189,2
Kujawsko-pomorskie.....	44,7	94,1	44,7	52,6
Lubelskie.....	57,6	55,1	38,4	46,8
Lubuskie.....	8,3	15,2	13,5	15,9
Łódzkie.....	67,8	81,6	83,5	#
Małopolskie.....	183,0	155,0	188,6	219,5
Mazowieckie.....	270,7	350,8	447,8	780,0
Opolskie.....	10,2	13,2	30,3	10,2
Podkarpackie.....	117,5	120,2	154,8	203,6
Podlaskie.....	5,1	19,7	13,3	#
Pomorskie.....	83,7	100,0	#	129,3
Śląskie.....	500,8	665,3	700,5	1 175,1
Świętokrzyskie.....	23,8	35,0	67,6	62,1
Warmińsko-mazurskie.....	5,0	7,5	#	5,8
Wielkopolskie.....	115,7	125,3	159,0	172,8
Zachodniopomorskie.....	10,8	18,0	9,8	21,4
NA SZKOLENIA PERSONELU ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ INNOWACYJNĄ ON STAFF TRAINING CONNECTED WITH INNOVATION ACTIVITY				
POLSKA POLAND	64,6	208,5	51,3	88,3
Dolnośląskie.....	1,6	143,7	2,0	3,8
Kujawsko-pomorskie.....	0,6	2,9	1,7	2,7
Lubelskie.....	0,5	1,0	1,1	0,7
Lubuskie.....	0,3	1,0	0,4	0,2
Łódzkie.....	1,8	3,8	2,7	#

Tabl. 109. **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSLE¹ WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY¹ BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w mln zł in mil. zł			
NA SZKOLENIA PERSONELU ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ INNOWACYJNĄ (dok.) ON STAFF TRAINING CONNECTED WITH INNOVATION ACTIVITY (cont.)				
Małopolskie	2,4	6,3	5,1	5,6
Mazowieckie.....	5,6	8,1	8,2	16,9
Opolskie	0,4	1,4	0,4	1,2
Podkarpackie	2,8	4,3	3,9	6,7
Podlaskie.....	0,4	1,9	1,2	#
Pomorskie	3,9	5,5	#	4,6
Śląskie.....	40,9	13,7	6,1	25,8
Świętokrzyskie	0,3	2,8	0,6	0,4
Warmińsko-mazurskie.....	0,5	0,8	#	11,3
Wielkopolskie	2,3	10,3	4,2	4,2
Zachodniopomorskie.....	0,3	1,2	0,7	1,3

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

U W A G A. Nakłady na B+R obejmują nakłady wewnętrzne i zewnętrzne ogółem.

Ź r ó d ł o: PNT-02 – Sprawozdanie o innowacjach w przemyśle.

1 Data concern economic entities employing more than 49 persons.

N O T E. R&D activity expenditures include intramural and extramural expenditures total.

S o u r c e: PNT-02 – Report on innovations in industry.

Tabl. 110. **NAKLADY WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ B+R WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
INTERNAL EXPENDITURES ON R&D ACTIVITY BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w mln zł in mil. zł			
OGÓLEM TOTAL				
POLSKA POLAND.....	6 673,0	7 706,2	9 070,0	10 416,2
Dolnośląskie.....	393,5	457,4	581,3	630,0
Kujawsko-pomorskie.....	109,5	129,4	346,8	204,2
Lubelskie	246,1	239,9	295,9	362,2
Lubuskie	25,9	28,2	29,0	45,5
Łódzkie	372,8	424,7	492,9	553,2
Małopolskie	799,8	895,3	922,6	1 091,4
Mazowieckie.....	2 742,3	3 322,1	3 498,1	4 248,7
Opolskie	36,3	40,4	68,4	38,5
Podkarpackie	156,4	177,4	189,0	508,3
Podlaskie.....	55,4	74,7	66,3	103,9
Pomorskie	340,9	398,2	397,4	488,4
Śląskie.....	587,1	609,2	956,5	848,8
Świętokrzyskie	35,6	92,2	146,7	167,9
Warmińsko-mazurskie.....	96,6	80,5	115,5	173,8
Wielkopolskie	563,7	611,5	845,9	777,8
Zachodniopomorskie.....	111,0	125,2	117,8	173,8

4.7. EKONOMICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 110. NAKŁADY WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ B+R WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)
INTERNAL EXPENDITURES ON R&D ACTIVITY BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w mln zł in mil. zł			
BIEŻĄCE CURRENT				
POLSKA POLAND.....	5 171,5	5 980,0	7 243,1	7 742,9
Dolnośląskie.....	282,0	348,0	464,9	469,1
Kujawsko-pomorskie.....	83,6	88,8	312,9	93,3
Lubelskie.....	198,9	205,8	213,6	235,4
Lubuskie.....	17,6	17,8	18,0	20,1
Łódzkie.....	313,3	332,8	394,5	440,3
Małopolskie.....	591,4	646,2	644,4	801,4
Mazowieckie.....	2 273,5	2 697,5	2 922,6	3 459,7
Opolskie.....	28,2	31,3	31,7	31,0
Podkarpackie.....	112,0	116,3	143,8	298,5
Podlaskie.....	39,7	48,0	46,9	60,3
Pomorskie.....	282,6	324,7	342,3	399,0
Śląskie.....	421,4	475,0	777,1	609,7
Świętokrzyskie.....	27,7	86,9	108,6	123,7
Warmińsko-mazurskie.....	49,7	56,2	84,3	90,3
Wielkopolskie.....	382,3	424,9	649,3	517,1
Zachodniopomorskie.....	67,6	79,7	88,2	94,0
Z BIEŻĄCYCH OSOBOWE FROM CURRENT PERSONAL				
POLSKA POLAND.....	2 667,4	3 196,4	3 825,1	4 228,1
Dolnośląskie.....	129,9	171,6	289,7	247,8
Kujawsko-pomorskie.....	35,9	40,7	139,7	49,8
Lubelskie.....	80,0	97,3	95,0	105,0
Lubuskie.....	10,3	9,0	11,2	10,5
Łódzkie.....	167,2	202,6	237,4	248,9
Małopolskie.....	326,4	365,8	334,5	415,2
Mazowieckie.....	1 224,0	1 429,5	1 562,2	1 914,3
Opolskie.....	11,2	14,4	16,5	14,9
Podkarpackie.....	63,7	73,5	99,5	209,3
Podlaskie.....	14,9	20,3	20,2	26,6
Pomorskie.....	157,0	182,8	198,5	220,7
Śląskie.....	198,1	237,4	278,0	315,6
Świętokrzyskie.....	7,7	69,0	79,2	80,6
Warmińsko-mazurskie.....	22,3	25,6	35,8	43,7
Wielkopolskie.....	189,9	223,9	385,3	279,8
Zachodniopomorskie.....	28,7	33,2	42,2	45,3

Źródło: PNT-01 – Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R), PNT-01/s – Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) w szkołach wyższych.

Source: PNT-01 – Report on research and development (R&D), PNT-01/s – Report on research and development (R&D) in higher education institutions.

Tabl. 111. **NAKLADY WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ B+R NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
INTERNAL EXPENDITURES ON R&D ACTIVITY PER INHABITANT BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w zł in zł			
POLSKA POLAND	175,1	202,2	237,7	272,8
Dolnośląskie.....	136,7	159,0	202,1	219,0
Kujawsko-pomorskie.....	53,0	62,6	167,6	98,7
Lubelskie.....	113,6	110,9	137,0	168,1
Lubuskie.....	25,7	28,0	28,7	45,0
Łódzkie.....	145,9	166,4	193,6	217,9
Małopolskie.....	243,9	272,8	280,2	330,3
Mazowieckie.....	528,5	639,5	670,9	812,0
Opolskie.....	35,0	39,1	66,3	37,4
Podkarpackie.....	74,6	84,6	90,0	241,7
Podlaskie.....	46,5	62,7	55,6	87,3
Pomorskie.....	154,2	179,8	178,6	218,5
Śląskie.....	126,1	131,0	206,0	183,0
Świętokrzyskie.....	27,9	72,4	115,4	132,4
Warmińsko-mazurskie.....	67,6	56,5	80,9	121,7
Wielkopolskie.....	166,5	180,3	248,5	227,8
Zachodniopomorskie.....	65,5	74,0	69,6	102,6

Źródło: PNT-01 – Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R), PNT-01/s – Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) w szkołach wyższych, Baza Demografia GUS, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Source: PNT-01 – Report on research and development (R&D), PNT-01/s – Report on research and development (R&D) in higher education institutions, CSO Demography Database, demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Tabl. 112. **DOSTĘP DO POMOCY MATERIALNEJ DLA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
ACCESS TO MATERIAL ASSISTANCE FOR STUDENTS AND DOCTORAL STUDIES STUDENTS BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009	2010
	w % in %		
STUDENCI I DOKTORANCI OTRZYMUJĄCY STYPENDIA I ZAPOMOGI <i>STUDENTS AND STUDENTS OF DOCTORAL STUDIES RECEIVING SCHOLARSHIPS AND SUBSISTENCE ALLOWENCES</i>			
POLSKA POLAND	25,7	24,4	24,9
Dolnośląskie.....	24,1	22,8	22,6
Kujawsko-pomorskie.....	28,8	27,6	29,8
Lubelskie.....	36,5	34,5	35,2
Lubuskie.....	31,6	33,5	32,1
Łódzkie.....	20,9	20,2	21,4
Małopolskie.....	24,7	24,5	24,8
Mazowieckie.....	21,9	20,5	21,7
Opolskie.....	28,5	25,5	26,3
Podkarpackie.....	35,8	34,3	36,4
Podlaskie.....	37,6	32,6	34,3
Pomorskie.....	22,2	20,9	22,8
Śląskie.....	22,3	20,1	19,7
Świętokrzyskie.....	30,4	30,0	30,6
Warmińsko-mazurskie.....	35,2	34,0	35,1
Wielkopolskie.....	24,1	23,5	23,6
Zachodniopomorskie.....	26,7	25,8	25,2

4.7. EKONOMICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 112. **DOSTĘP DO POMOCY MATERIALNEJ DLA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)**
ACCESS TO MATERIAL ASSISTANCE FOR STUDENTS AND DOCTORAL STUDIES STUDENTS BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009	2010
	w % in %		
STUDENCI I DOKTORANCI OTRZYMUJĄCY STYPENDIA O CHARAKTERZE SOCJALNYM I ZAPOMOZI STUDENTS AND STUDENTS OF DOCTORAL STUDIES RECEIVING SOCIAL SCHOLARSHIPS AND SUBSISTENCE ALLOWENCES			
POLSKA POLAND	13,9	12,7	12,7
Dolnośląskie.....	11,4	9,7	9,6
Kujawsko-pomorskie.....	17,3	15,2	15,1
Lubelskie.....	23,5	21,5	21,9
Lubuskie.....	17,5	19,0	17,1
Łódzkie.....	9,9	9,2	9,7
Małopolskie.....	12,9	11,9	12,4
Mazowieckie.....	11,3	10,1	10,3
Opolskie.....	12,2	10,7	11,2
Podkarpackie.....	24,8	23,8	23,6
Podlaskie.....	21,6	18,0	18,1
Pomorskie.....	10,9	10,4	11,8
Śląskie.....	10,2	8,6	8,4
Świętokrzyskie.....	20,2	19,5	19,4
Warmińsko-mazurskie.....	21,0	20,0	21,0
Wielkopolskie.....	12,9	12,2	11,6
Zachodniopomorskie.....	15,6	14,0	13,5

Źródło: S-10 – Sprawozdanie o studiach wyższych, S-11 – Sprawozdanie o pomocy materialnej i socjalnej dla studentów i doktorantów, S-12 – Sprawozdanie o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych.

Source: S-10 – Statistical report on tertiary education, S-11 – Statistical report on material and social support for students and students of doctoral studies, S-12 – Statistical report on scholarship, postgraduate and doctoral studies and employment in higher education institutions.

Tabl. 113. **KOSZTY JEDNOSTKOWE KSZTAŁCENIA**
INDIVIDUAL EDUCATION COSTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010
	w zł in zł			
OGÓŁEM TOTAL	8 996	9 523	10 050	10 643
Szkoły wyższe publiczne..... Public higher education institutions	10 330	10 970	11 615	12 064
Szkoły wyższe niepubliczne..... Non-public higher education institutions	5 469	5 689	6 155	6 821

Źródło: „Szkoły wyższe i ich finanse” (lata 2007-2010), GUS, Warszawa.

Source: “Higher education institutions and their finances” (years 2007-2010), CSO, Warsaw.

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

SOCIAL DETERMINANTS OF HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT

Tabl. 114. WYKSZTAŁCENIE RODZICÓW, GDY RESPONDENT MIAŁ 14 LAT WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO I OSIĄGANEGO DOCHODU
PARENTS' LEVEL OF EDUCATION IN TIME WHEN RESPONDENT WAS 14 YEARS OLD BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP, LEVEL OF EDUCATION, SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS AND INCOME

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wykształcenie rodziców Parents' level of education							
	podstawowe i niepełne podstawowe primary and lower		zasadnicze zawodowe basic vocational		niepełne średnie i średnie (zawodowe i ogólnokształcące) incomplete secondary and secondary (vocational and general)		wyższe i niepełne wyższe (w tym pomaturalne) tertiary and incomplete tertiary (including post-secondary)	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009
	w % in %							
OGÓŁEM TOTAL	44,2	44,2	32,2	32,3	16,3	16,4	7,3	7,1
Mężczyźni Males.....	43,3	42,0	33,1	34,0	16,4	16,8	7,2	7,1
Kobiety Females.....	45,0	46,2	31,4	30,8	16,3	15,9	7,3	7,1
WIEK AGE								
do 24 lat to 24 years.....	12,6	13,4	50,3	49,9	25,7	25,5	11,4	11,2
25-34.....	21,9	19,7	45,4	45,3	22,2	24,3	10,5	10,7
35-44.....	39,1	36,2	36,9	38,9	17,4	17,4	6,7	7,5
45-59.....	58,8	57,0	23,1	25,7	12,3	12,0	5,7	5,2
60-64.....	71,7	71,6	15,2	15,1	9,5	10,3	3,6	3,1
65 i więcej lat 65 and more.....	78,1	78,1	12,2	11,8	6,7	7,1	3,1	3,1
MIEJSCA ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE								
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants	25,7	26,7	28,7	27,5	26,8	25,6	18,8	20,2
Miasta 200-500 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants	33,3	28,4	32,0	35,7	20,9	24,2	13,8	11,7
Miasta 100-200 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants	32,4	33,6	38,2	34,1	20,4	22,0	9,0	10,4
Miasta 20-100 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants	37,4	39,0	33,9	34,5	20,8	20,4	7,9	6,1
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców..... Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants	43,3	46,5	34,8	33,3	16,2	15,2	5,6	5,0
Wieś Rural areas.....	59,6	58,7	30,2	31,1	8,5	8,2	1,7	2,0
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS								
Dolnośląskie.....	41,7	40,6	33,5	34,8	18,0	18,0	6,7	6,5
Kujawsko-pomorskie.....	42,0	43,0	38,1	35,3	14,1	16,6	5,8	5,2
Lubelskie.....	59,8	57,5	18,0	23,4	14,9	15,0	7,4	4,2
Lubuskie.....	41,9	41,5	39,6	39,5	13,2	15,2	5,3	3,8
Łódzkie.....	49,4	50,6	29,2	27,8	14,9	15,5	6,6	6,1
Małopolskie.....	42,6	43,5	32,4	34,4	14,9	13,6	10,1	8,5
Mazowieckie.....	45,6	43,8	26,0	25,4	17,8	18,1	10,6	12,7
Opolskie.....	41,4	41,5	34,5	40,5	18,1	13,8	6,0	4,2

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 114. WYKSZTAŁCENIE RODZICÓW, GDY RESPONDENT MIAŁ 14 LAT WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO I OSIĄGANEGO DOCHODU (dok.)

PARENTS' LEVEL OF EDUCATION IN TIME WHEN RESPONDENT WAS 14 YEARS OLD BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP, LEVEL OF EDUCATION, SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS AND INCOME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wykształcenie rodziców Parents' level of education							
	podstawowe i niepełne podstawowe primary and lower		zasadnicze zawodowe basic vocational		niepełne średnie i średnie (zawodowe i ogólnokształcące) incomplete secondary and secondary (vocational and general)		wyższe i niepełne wyższe (w tym pomaturalne) tertiary and incomplete tertiary (including post-secondary)	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009
w % in %								
WOJEWÓDZTWA (dok.) VOIVODSHIPS (cont.)								
Podkarpackie.....	46,6	51,0	32,7	30,9	13,2	12,8	7,5	5,4
Podlaskie.....	57,7	56,9	20,3	23,6	16,3	14,4	5,7	5,1
Pomorskie.....	34,5	36,8	36,9	34,2	19,0	19,1	9,6	9,9
Śląskie.....	33,2	33,2	41,7	42,6	18,3	17,9	6,9	6,3
Świętokrzyskie.....	56,5	58,0	24,6	23,5	12,2	14,2	6,7	4,4
Warmińsko-mazurskie.....	58,7	57,2	24,9	24,0	11,8	13,4	4,7	5,4
Wielkopolskie.....	36,6	37,7	41,1	39,9	17,9	16,6	4,4	5,9
Zachodniopomorskie.....	48,7	47,6	28,1	25,9	17,9	20,0	5,3	6,6
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION								
Wyższe i policealne..... Tertiary and post-secondary	23,0	20,8	28,8	29,1	28,2	30,6	20,1	19,5
Średnie Secondary.....	33,9	34,2	36,7	37,7	22,2	21,4	7,3	6,7
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe..... Lower secondary and basic vocational	45,1	47,5	40,6	40,0	10,8	9,7	3,5	2,9
Podstawowe i niższe Primary and lower.....	83,5	85,7	12,7	11,6	3,3	2,2	0,6	0,5
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS								
Pracownicy sektora publicznego..... Public sector employees	31,4	30,2	34,0	36,2	23,2	22,2	11,4	11,3
Pracownicy sektora prywatnego..... Private sector employees	32,2	30,2	41,5	41,9	19,0	20,3	7,4	7,7
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników..... Private entrepreneurs without farmers	29,9	25,7	35,2	34,9	20,0	26,1	14,9	13,3
Rolnicy Farmers.....	73,6	72,4	19,7	21,9	5,8	4,9	0,9	0,8
Renciści Pensioners.....	64,3	65,2	22,3	22,5	10,3	9,1	3,2	3,3
Emeryci Retirees.....	74,0	74,0	14,5	14,0	8,3	8,7	3,3	3,3
Uczniowie i studenci Pupils and students.....	8,6	10,1	46,8	45,0	28,2	28,6	16,4	16,3
Bezrobotni Unemployed persons.....	46,9	41,9	38,4	42,1	11,8	12,5	2,9	3,6
Inni bierni zawodowo..... Others economically inactive	40,3	45,1	39,3	36,6	15,4	13,4	5,0	4,9
DOCHÓD NA 1 OSOBĘ INCOME PER CAPITA								
Dolny kwartyl 1 st quartile.....	48,9	49,7	39,6	38,1	9,7	10,1	1,8	2,1
Środkowe 50% Median.....	48,3	48,4	32,0	32,7	14,6	14,2	5,1	4,7
Górny kwartyl 3 rd quartile.....	37,4	35,9	27,5	27,4	22,1	23,4	13,0	13,4

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].

Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

Tabl. 115. **DZIECI PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI ROCZNEGO PRZYGOTOWANIA PRZEDSZKOLNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
Stan w dniu 30 IX
CHILDREN OBLIGED TO FULFIL COMPULSORY ONE-YEAR PRE-PRIMARY SCHOOL PREPARATION BY VOIVODSHIP
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dzieci realizujące obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego <i>Children who fulfil compulsory one-year pre-primary school preparation</i>					Dzieci nierealizujące obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego <i>Children who don't fulfil a compulsory one-year pre-primary school preparation</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym mieszkające ponad 3 km od placówki ¹ <i>of which commuting over 3 km to establishment¹</i>	w tym dowożone do placówki ¹ <i>of which commuting to establishment¹</i>	poza przedszkolem lub oddziałem przedszkolnym <i>out of nursery school or pre-primary section</i>	w formie zajęć indywidualnych <i>as individual classes</i>	z powodu wcześniejszego przyjęcia do szkoły <i>because of earlier enrolment to primary school</i>	bez uzasadnionej przyczyny <i>without any justified reason</i>
2007							
POLSKA POLAND.....	316 722	27 652	27 706	20 192	130	1 381	3 329
Dolnośląskie.....	21 855	2 179	2 215	1 470	11	98	254
Kujawsko-pomorskie.....	17 274	2 151	2 219	1 257	3	62	160
Lubelskie.....	18 609	2 464	2 418	1 205	8	76	218
Lubuskie.....	8 232	802	808	524	–	16	90
Łódzkie.....	19 632	2 206	2 221	1 163	4	75	254
Małopolskie.....	30 589	961	928	1 073	26	155	245
Mazowieckie.....	42 648	3 735	3 654	3 456	10	211	233
Opolskie.....	7 659	275	292	325	4	32	257
Podkarpackie.....	18 943	1 093	1 104	1 156	4	93	225
Podlaskie.....	9 579	1 705	1 681	742	1	47	277
Pomorskie.....	20 053	2 090	2 088	1 590	7	76	129
Śląskie.....	36 212	300	288	1 745	21	143	471
Świętokrzyskie.....	10 046	1 052	1 051	646	4	60	99
Warmińsko-mazurskie.....	12 654	2 353	2 422	591	12	58	159
Wielkopolskie.....	29 585	2 236	2 175	1 706	7	117	122
Zachodniopomorskie.....	13 152	2 050	2 142	1 543	8	62	136
MIASTA URBAN AREAS.....	182 046	2 681	2 687	13 547	47	692	2 547
WIEŚ RURAL AREAS.....	134 676	24 971	25 019	6 645	83	689	782
2008							
POLSKA POLAND.....	314 121	24 993	24 970	10 666	118	1 691	3 623
Dolnośląskie.....	20 847	1 864	1 882	1 865	16	120	192
Kujawsko-pomorskie.....	16 887	1 882	1 970	506	5	68	127
Lubelskie.....	17 860	2 137	2 123	998	4	112	280
Lubuskie.....	8 070	656	658	323	4	12	89
Łódzkie.....	19 485	2 097	2 082	895	1	164	387
Małopolskie.....	30 002	991	990	440	15	196	345
Mazowieckie.....	42 284	3 633	3 493	2 740	4	255	237
Opolskie.....	7 519	259	266	315	–	49	259
Podkarpackie.....	18 983	1 055	1 075	467	12	92	158
Podlaskie.....	9 833	1 580	1 518	225	–	40	318
Pomorskie.....	20 091	1 806	1 771	216	13	77	148
Śląskie.....	35 967	289	268	769	16	162	561
Świętokrzyskie.....	10 073	994	995	234	2	75	143
Warmińsko-mazurskie.....	12 504	2 070	2 109	53	7	57	147
Wielkopolskie.....	29 848	2 103	2 078	268	8	145	108
Zachodniopomorskie.....	13 868	1 577	1 692	352	11	67	124
MIASTA URBAN AREAS.....	181 161	2 714	2 555	6 503	40	855	2 803
WIEŚ RURAL AREAS.....	132 960	22 279	22 415	4 163	78	836	820

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 115. **DZIECI PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI ROCZNEGO PRZYGOTOWANIA PRZEDSZKOLNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)**
Stan w dniu 30 IX
CHILDREN OBLIGED TO FULFIL COMPULSORY ONE-YEAR PRE-PRIMARY SCHOOL PREPARATION BY VOIVODSHIP (cont.)
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dzieci realizujące obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego <i>Children who fulfil compulsory one-year pre-primary school preparation</i>					Dzieci nierealizujące obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego <i>Children who don't fulfil a compulsory one-year pre-primary school preparation</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym mieszkające ponad 3 km od placówki ¹ <i>of which commuting over 3 km to establishment¹</i>	w tym dowożone do placówki ¹ <i>of which commuting to establishment¹</i>	poza przedszkolem lub oddziałem przedszkolnym <i>out of nursery school or pre-primary section</i>	w formie zajęć indywidualnych <i>as individual classes</i>	z powodu wcześniejszego przyjęcia do szkoły <i>because of earlier enrolment to primary school</i>	bez uzasadnionej przyczyny <i>without any justified reason</i>
2009							
POLSKA POLAND.....	292 263	29 219	29 148	12 494	119	7 346	2 615
Dolnośląskie.....	19 093	2 251	2 323	1 645	6	353	135
Kujawsko-pomorskie.....	15 511	2 443	2 397	710	5	359	108
Lubelskie.....	17 263	2 659	2 628	650	8	419	151
Lubuskie.....	6 933	834	816	352	4	95	153
Łódzkie.....	18 236	2 342	2 231	569	6	586	284
Małopolskie.....	28 427	1 098	1 061	494	22	628	244
Mazowieckie.....	39 410	4 004	3 863	3 220	6	1 308	175
Opolskie.....	6 850	250	253	203	1	184	202
Podkarpackie.....	17 086	1 084	1 144	629	12	348	134
Podlaskie.....	9 355	1 895	1 858	18	2	210	75
Pomorskie.....	18 974	2 192	2 287	1 060	5	571	125
Śląskie.....	32 842	344	305	597	11	872	436
Świętokrzyskie.....	9 948	1 202	1 177	393	6	300	143
Warmińsko-mazurskie.....	11 791	2 242	2 332	384	7	267	109
Wielkopolskie.....	27 852	2 331	2 340	614	6	592	49
Zachodniopomorskie.....	12 692	2 048	2 133	956	12	254	92
MIASTA URBAN AREAS.....	171 631	3 300	3 208	7 882	37	4 224	2 162
WIEŚ RURAL AREAS.....	120 632	25 919	25 940	4 612	82	3 122	453
2010							
POLSKA POLAND.....	296 798	31 012	30 930	4 081	127	18 697	2 949
Dolnośląskie.....	20 030	2 514	2 581	823	5	956	250
Kujawsko-pomorskie.....	16 526	2 614	2 489	340	2	971	115
Lubelskie.....	16 643	2 582	2 617	192	8	888	110
Lubuskie.....	7 750	845	810	239	8	261	58
Łódzkie.....	17 759	2 388	2 429	208	13	1 410	343
Małopolskie.....	28 333	1 286	1 237	205	24	1 548	299
Mazowieckie.....	42 986	4 559	4 311	1 165	—	3 006	194
Opolskie.....	6 783	305	299	59	1	421	268
Podkarpackie.....	16 897	1 245	1 336	90	14	774	158
Podlaskie.....	9 249	1 740	1 692	2	4	478	89
Pomorskie.....	18 883	2 209	2 267	234	6	1 823	104
Śląskie.....	32 825	319	305	75	18	2 198	576
Świętokrzyskie.....	9 151	1 162	1 235	228	3	659	101
Warmińsko-mazurskie.....	11 619	2 437	2 467	69	10	804	95
Wielkopolskie.....	27 965	2 599	2 635	135	4	1 808	97
Zachodniopomorskie.....	13 399	2 208	2 220	17	7	692	92
MIASTA URBAN AREAS.....	175 822	3 751	3 536	2 316	50	11 632	2 334
WIEŚ RURAL AREAS.....	120 976	27 261	27 394	1 765	77	7 065	615

¹ Nie dotyczy dzieci niepełnosprawnych.

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO).

¹ Excluding disabled children.

Source: Education Information System.

Tabl. 116. UCZNIOWIE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH DOWOŻENI DO PLACÓWEK WEDŁUG KLAS, ODLEGŁOŚCI MIEJSCA
Stan w dniu 30 IX
COMMUTING PUPILS OF PRIMARY SCHOOLS BY GRADE, DISTANCE TO SCHOOL AND VOIVODSHIP
As of 30 IX

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – miasta c – wieś	Uczniowie dowożeni do szkoły							
		klas I-IV mieszkający w odległości 3-5 km od szkoły <i>attending grades from 1st to 4th of primary school commuting 3-5 km to school</i>				klas V-VI mieszkający w odległości 4-5 km od szkoły <i>attending grades 5th and 6th of primary school commuting 4-5 km to school</i>			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
1	P O L S K A a	157 836	140 940	143 979	143 964	77 924	68 740	69 876	69 169
2	b	27 833	25 798	25 432	25 999	13 808	12 309	12 856	13 312
3	c	130 003	115 142	118 547	117 965	64 116	56 431	57 020	55 857
4	Dolnośląskie a	10 968	9 698	9 964	9 308	5 212	4 419	4 497	4 481
5	b	3 061	2 729	2 777	2 418	1 551	1 435	1 359	1 423
6	c	7 907	6 969	7 187	6 890	3 661	2 984	3 138	3 058
7	Kujawsko-pomorskie a	12 195	10 775	11 106	11 076	6 116	5 169	5 367	5 379
8	b	2 079	1 881	1 974	1 936	1 091	940	976	978
9	c	10 116	8 894	9 132	9 140	5 025	4 229	4 391	4 401
10	Lubelskie a	11 569	11 167	11 164	10 661	5 987	5 644	5 719	5 132
11	b	1 133	1 136	1 114	1 022	542	599	621	557
12	c	10 436	10 031	10 050	9 639	5 445	5 045	5 098	4 575
13	Lubuskie a	4 440	3 577	4 022	3 832	2 104	1 750	1 779	1 685
14	b	1 171	999	1 135	1 134	506	440	483	468
15	c	3 269	2 578	2 887	2 698	1 598	1 310	1 296	1 217
16	Łódzkie a	11 985	10 754	11 273	11 460	5 919	5 335	4 973	4 949
17	b	1 033	961	1 052	1 050	543	530	430	500
18	c	10 952	9 793	10 221	10 410	5 376	4 805	4 543	4 449
19	Małopolskie..... a	9 462	8 487	8 785	8 867	4 323	3 725	4 117	4 381
20	b	1 563	1 450	1 450	1 618	675	479	631	791
21	c	7 899	7 037	7 335	7 249	3 648	3 246	3 486	3 590
22	Mazowieckie a	21 454	18 246	19 625	20 273	10 946	9 961	9 863	10 204
23	b	3 061	2 429	2 552	2 933	1 675	1 425	1 470	1 829
24	c	18 393	15 817	17 073	17 340	9 271	8 536	8 393	8 375
25	Opolskie..... a	4 723	3 997	3 844	3 855	2 323	2 040	2 048	1 941
26	b	1 045	1 019	871	981	466	444	520	430
27	c	3 678	2 978	2 973	2 874	1 857	1 596	1 528	1 511
28	Podkarpackie..... a	7 396	7 130	6 957	6 846	3 592	3 364	3 374	3 464
29	b	1 346	1 419	1 289	1 073	589	503	507	585
30	c	6 050	5 711	5 668	5 773	3 003	2 861	2 867	2 879
31	Podlaskie a	5 579	4 665	4 782	4 717	2 945	2 378	2 665	2 286
32	b	737	625	624	732	445	320	419	406
33	c	4 842	4 040	4 158	3 985	2 500	2 058	2 246	1 880
34	Pomorskie..... a	9 682	8 966	9 014	8 639	4 273	3 583	3 940	3 904
35	b	1 210	1 198	1 239	1 156	594	465	569	528
36	c	8 472	7 768	7 775	7 483	3 679	3 118	3 371	3 376
37	Śląskie a	6 411	5 524	6 029	5 774	3 329	2 836	2 965	2 965
38	b	2 094	1 726	1 836	1 999	1 011	876	889	945
39	c	4 317	3 798	4 193	3 775	2 318	1 960	2 076	2 020
40	Świętokrzyskie..... a	7 474	6 622	7 097	7 475	3 973	3 511	3 598	3 597
41	b	1 163	1 350	1 172	1 350	711	673	695	664
42	c	6 311	5 272	5 925	6 125	3 262	2 838	2 903	2 933
43	Warmińsko-mazurskie..... a	8 374	7 263	7 185	7 927	3 967	3 409	3 509	3 531
44	b	1 307	1 422	1 275	1 340	605	671	658	707
45	c	7 067	5 841	5 910	6 587	3 362	2 738	2 851	2 824
46	Wielkopolskie..... a	18 736	17 574	16 944	17 158	8 958	8 238	8 518	8 297
47	b	4 250	3 800	3 532	3 775	1 907	1 638	1 884	1 764
48	c	14 486	13 774	13 412	13 383	7 051	6 600	6 634	6 533
49	Zachodniopomorskie a	7 388	6 495	6 188	6 096	3 957	3 378	2 944	2 973
50	b	1 580	1 654	1 540	1 482	897	871	745	737
51	c	5 808	4 841	4 648	4 614	3 060	2 507	2 199	2 236

Ź r ó d ł o: System Informacji Oświatowej (SIO).

S o u r c e: Education Information System.

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

ZAMIESZKANIA OD SZKOŁY I WOJEWÓDZTW

<i>Commuting pupils</i>								SPECIFICATION a – grand total b – urban areas c – rural areas	No.
mieszkający w odległości 5-10 km od szkoły <i>commuting 5-10 km to school</i>				mieszkający powyżej 10 km od szkoły <i>commuting over 10 km to school</i>					
2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010		
78 517	72 090	71 904	70 873	14 332	13 018	13 017	12 646	a POLAND	1
17 834	16 176	17 073	16 299	4 116	3 420	3 666	3 371	b	2
60 683	55 914	54 831	54 574	10 216	9 598	9 351	9 275	c	3
7 343	6 460	6 235	5 763	1 305	1 165	1 161	1 105	a <i>Dolnośląskie</i>	4
1 961	1 703	1 659	1 421	479	418	399	304	b	5
5 382	4 757	4 576	4 342	826	747	762	801	c	6
5 294	5 133	5 188	4 918	740	816	741	725	a <i>Kujawsko-pomorskie</i>	7
1 126	972	1 179	1 116	144	152	182	190	b	8
4 168	4 161	4 009	3 802	596	664	559	535	c	9
5 631	5 032	4 684	5 012	817	836	749	752	a <i>Lubelskie</i>	10
256	242	327	293	59	28	37	20	b	11
5 375	4 790	4 357	4 719	758	808	712	732	c	12
3 341	2 780	2 564	2 456	769	564	796	633	a <i>Lubuskie</i>	13
1 054	819	858	865	415	165	362	243	b	14
2 287	1 961	1 706	1 591	354	399	434	390	c	15
5 855	5 195	5 123	4 718	543	545	611	458	a <i>Łódzkie</i>	16
541	762	614	556	93	37	103	39	b	17
5 314	4 433	4 509	4 162	450	508	508	419	c	18
1 012	1 049	1 139	1 241	126	104	180	103	a <i>Małopolskie</i>	19
149	174	138	235	17	19	54	12	b	20
863	875	1 001	1 006	109	85	126	91	c	21
8 629	7 818	8 038	7 861	1 049	967	864	981	a <i>Mazowieckie</i>	22
1 148	960	1 260	1 153	152	137	113	123	b	23
7 481	6 858	6 778	6 708	897	830	751	858	c	24
2 838	2 470	2 370	2 540	396	336	330	288	a <i>Opolskie</i>	25
1 000	799	790	764	122	104	116	51	b	26
1 838	1 671	1 580	1 776	274	232	214	237	c	27
1 656	1 639	1 519	1 426	302	255	316	383	a <i>Podkarpackie</i>	28
168	165	169	159	43	107	66	101	b	29
1 488	1 474	1 350	1 267	259	148	250	282	c	30
5 070	5 229	4 900	4 981	1 402	1 440	1 299	1 373	a <i>Podlaskie</i>	31
1 213	1 186	1 128	1 105	307	348	398	443	b	32
3 857	4 043	3 772	3 876	1 095	1 092	901	930	c	33
6 163	5 577	5 630	5 632	968	784	914	868	a <i>Pomorskie</i>	34
895	752	772	726	88	73	53	59	b	35
5 268	4 825	4 858	4 906	880	711	861	809	c	36
1 285	1 207	1 187	1 201	100	81	89	77	a <i>Śląskie</i>	37
388	326	304	308	43	35	44	19	b	38
897	881	883	893	57	46	45	58	c	39
2 538	2 617	2 593	2 835	421	222	410	292	a <i>Świętokrzyskie</i>	40
770	919	872	852	224	124	193	122	b	41
1 768	1 698	1 721	1 983	197	98	217	170	c	42
7 211	6 230	6 341	6 324	1 870	1 728	1 651	1 656	a <i>Warmińsko-mazurskie</i>	43
1 948	1 805	1 928	1 812	612	604	538	494	b	44
5 263	4 425	4 413	4 512	1 258	1 124	1 113	1 162	c	45
7 643	7 929	8 145	7 968	1 142	1 049	941	812	a <i>Wielkopolskie</i>	46
2 241	2 342	2 442	2 432	349	311	208	168	b	47
5 402	5 587	5 703	5 536	793	738	733	644	c	48
7 008	5 725	6 248	5 997	2 382	2 126	1 965	2 140	a <i>Zachodniopomorskie</i>	49
2 976	2 250	2 633	2 502	969	758	800	983	b	50
4 032	3 475	3 615	3 495	1 413	1 368	1 165	1 157	c	51

Tabl. 117. UCZNIOWIE KORZYSTAJĄCY Z ZAJĘĆ W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 30 IX

PUPILS ATTENDING ADDITIONAL CLASSES IN PRIMARY SCHOOLS BY VOIVODSHIP

As of 30 IX

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE			Uczniowie korzystający w szkole z zajęć							
	a – ogółem	b – miasta	c – wieś	dydaktyczno-wyrównawczych <i>didactic-compensatory</i>				korekcyjno-kompensacyjnych <i>corrective-compensatory</i>			
				2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
1	P O L S K A	a	502 651	479 694	459 384	463 763	214 203	193 688	172 671	158 618	
2		b	263 237	254 202	249 446	260 187	114 942	106 158	96 762	91 210	
3		c	239 414	225 492	209 938	203 576	99 261	87 530	75 909	67 408	
4	Dolnośląskie	a	31 302	30 657	30 828	32 169	13 843	12 778	11 079	9 468	
5		b	18 819	18 910	19 559	20 970	8 113	7 561	6 726	6 104	
6		c	12 483	11 747	11 269	11 199	5 730	5 217	4 353	3 364	
7	Kujawsko-pomorskie	a	28 363	26 068	24 958	26 442	12 558	11 263	10 089	9 310	
8		b	14 641	13 378	12 802	14 689	6 994	6 760	5 917	5 357	
9		c	13 722	12 690	12 156	11 753	5 564	4 503	4 172	3 953	
10	Lubelskie	a	30 599	26 751	25 695	25 506	12 622	10 492	9 242	8 179	
11		b	11 861	9 745	10 327	10 639	5 243	4 280	3 768	3 050	
12		c	18 738	17 006	15 368	14 867	7 379	6 212	5 474	5 129	
13	Lubuskie	a	14 206	15 039	14 804	14 599	5 935	5 227	5 186	4 569	
14		b	8 542	8 965	9 100	9 045	3 460	3 189	3 274	2 639	
15		c	5 664	6 074	5 704	5 554	2 475	2 038	1 912	1 930	
16	Łódzkie	a	32 596	30 291	28 942	30 366	11 648	9 963	8 697	8 111	
17		b	18 381	16 233	16 341	18 274	5 985	5 529	4 151	4 227	
18		c	14 215	14 058	12 601	12 092	5 663	4 434	4 546	3 884	
19	Małopolskie.....	a	48 962	44 573	41 604	41 634	21 696	20 942	15 848	12 575	
20		b	19 382	17 276	15 797	17 100	7 295	7 439	5 876	4 579	
21		c	29 580	27 297	25 807	24 534	14 401	13 503	9 972	7 996	
22	Mazowieckie.....	a	67 923	70 898	69 208	66 858	32 743	31 125	30 206	28 750	
23		b	38 732	43 225	42 423	41 700	21 158	20 258	20 283	19 326	
24		c	29 191	27 673	26 785	25 158	11 585	10 867	9 923	9 424	
25	Opolskie.....	a	15 693	14 157	13 228	14 389	5 850	5 427	4 736	4 519	
26		b	7 696	6 716	6 229	7 287	3 150	3 069	2 403	2 700	
27		c	7 997	7 441	6 999	7 102	2 700	2 358	2 333	1 819	
28	Podkarpackie.....	a	26 389	25 093	24 113	21 165	10 621	8 399	7 060	5 833	
29		b	7 655	8 080	8 463	7 985	2 996	2 492	2 468	2 493	
30		c	18 734	17 013	15 650	13 180	7 625	5 907	4 592	3 340	
31	Podlaskie.....	a	15 618	13 663	13 197	12 446	5 418	4 756	4 383	4 307	
32		b	7 450	6 305	6 367	5 664	3 333	2 715	2 764	2 693	
33		c	8 168	7 358	6 830	6 782	2 085	2 041	1 619	1 614	
34	Pomorskie.....	a	30 975	28 788	28 855	29 796	18 614	17 822	16 614	18 002	
35		b	17 071	15 579	15 833	16 520	11 013	10 952	9 930	11 709	
36		c	13 904	13 209	13 022	13 276	7 601	6 870	6 684	6 293	
37	Śląskie	a	51 946	48 176	43 919	47 719	16 792	15 712	13 863	12 654	
38		b	37 954	34 922	32 738	35 762	11 106	9 985	9 116	8 108	
39		c	13 992	13 254	11 181	11 957	5 686	5 727	4 747	4 546	
40	Świętokrzyskie.....	a	16 300	15 308	13 661	13 618	6 337	5 576	4 195	3 927	
41		b	6 198	6 359	5 388	5 215	2 317	2 209	1 645	1 673	
42		c	10 102	8 949	8 273	8 403	4 020	3 367	2 550	2 254	
43	Warmińsko-mazurskie.....	a	22 387	20 986	19 097	20 333	9 573	8 303	7 398	6 832	
44		b	11 576	10 868	10 411	11 272	5 967	5 030	4 565	4 143	
45		c	10 811	10 118	8 686	9 061	3 606	3 273	2 833	2 689	
46	Wielkopolskie.....	a	45 595	45 085	43 718	42 603	20 072	17 504	15 882	14 836	
47		b	22 339	22 401	21 817	22 077	10 122	9 181	8 639	7 970	
48		c	23 256	22 684	21 901	20 526	9 950	8 323	7 243	6 866	
49	Zachodniopomorskie.....	a	23 797	24 161	23 557	24 120	9 881	8 399	8 193	6 746	
50		b	14 940	15 240	15 851	15 988	6 690	5 509	5 237	4 439	
51		c	8 857	8 921	7 706	8 132	3 191	2 890	2 956	2 307	

Źródło: System Informacji Oświatowej (SIO).

Source: Education Information System.

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

<i>Pupils attending the additional classes in school</i>								SPECIFICATION		
logopedycznych speech therapy				socjoterapeutycznych therapeutic				a – grand total	No.	
2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	b – urban areas		c – rural areas
115 849	115 270	121 017	128 232	20 331	17 899	18 542	19 302	a POLAND	1	
69 026	69 381	72 835	75 368	14 086	12 704	13 402	14 026	b	2	
46 823	45 889	48 182	52 864	6 245	5 195	5 140	5 276	c	3	
8 855	8 949	9 334	9 685	1 487	1 532	1 871	1 401	a <i>Dolnośląskie</i>	4	
5 965	6 098	6 169	6 398	1 081	1 142	1 146	990	b	5	
2 890	2 851	3 165	3 287	406	390	725	411	c	6	
11 916	11 610	11 356	11 566	2 235	1 968	1 948	2 356	a <i>Kujawsko-pomorskie</i>	7	
6 715	6 967	6 850	6 763	1 405	1 342	1 401	1 649	b	8	
5 201	4 643	4 506	4 803	830	626	547	707	c	9	
4 555	3 956	4 479	4 334	730	493	794	629	a <i>Lubelskie</i>	10	
2 739	2 209	2 390	2 016	587	433	711	556	b	11	
1 816	1 747	2 089	2 318	143	60	83	73	c	12	
3 940	3 384	3 859	3 928	943	523	599	722	a <i>Lubuskie</i>	13	
2 498	2 112	2 446	2 322	749	431	476	579	b	14	
1 442	1 272	1 413	1 606	194	92	123	143	c	15	
4 264	3 995	4 268	4 563	622	579	649	713	a <i>Łódzkie</i>	16	
2 401	2 096	2 275	2 465	372	341	377	523	b	17	
1 863	1 899	1 993	2 098	250	238	272	190	c	18	
5 157	5 257	6 176	6 294	1 030	1 031	860	1 192	a <i>Małopolskie</i>	19	
2 619	2 558	2 785	2 748	611	631	607	814	b	20	
2 538	2 699	3 391	3 546	419	400	253	378	c	21	
19 158	19 860	21 141	23 091	2 512	2 452	2 541	2 437	a <i>Mazowieckie</i>	22	
11 695	12 271	13 216	13 911	1 821	1 775	1 903	1 993	b	23	
7 463	7 589	7 925	9 180	691	677	638	444	c	24	
2 581	2 856	2 913	3 060	454	450	532	342	a <i>Opolskie</i>	25	
1 570	1 742	1 660	1 803	313	380	452	257	b	26	
1 011	1 114	1 253	1 257	141	70	80	85	c	27	
3 827	3 695	3 414	4 027	343	266	270	307	a <i>Podkarpackie</i>	28	
1 745	1 891	1 862	2 166	311	196	242	279	b	29	
2 082	1 804	1 552	1 861	32	70	28	28	c	30	
2 741	2 656	3 180	3 290	383	216	315	432	a <i>Podlaskie</i>	31	
1 884	1 688	2 117	2 198	369	193	315	372	b	32	
857	968	1 063	1 092	14	23	–	60	c	33	
12 729	12 858	13 515	14 444	2 944	2 362	2 378	2 605	a <i>Pomorskie</i>	34	
7 147	7 321	7 495	7 983	2 065	1 680	1 687	1 897	b	35	
5 582	5 537	6 020	6 461	879	682	691	708	c	36	
11 463	11 263	11 449	12 369	2 199	1 988	1 510	1 990	a <i>Śląskie</i>	37	
8 443	8 506	8 726	9 196	1 926	1 703	1 270	1 539	b	38	
3 020	2 757	2 723	3 173	273	285	240	451	c	39	
951	972	1 030	1 197	496	340	273	375	a <i>Świętokrzyskie</i>	40	
464	471	511	548	250	176	137	126	b	41	
487	501	519	649	246	164	136	249	c	42	
6 380	6 256	6 508	6 967	997	836	811	954	a <i>Warmińsko-mazurskie</i>	43	
3 334	3 301	3 420	3 681	568	420	484	631	b	44	
3 046	2 955	3 088	3 286	429	416	327	323	c	45	
12 086	12 493	12 896	13 294	1 970	1 467	1 709	1 486	a <i>Wielkopolskie</i>	46	
6 647	6 880	7 357	7 196	1 012	756	1 110	890	b	47	
5 439	5 613	5 539	6 098	958	711	599	596	c	48	
5 246	5 210	5 499	6 123	986	1 396	1 482	1 361	a <i>Zachodniopomorskie</i>	49	
3 160	3 270	3 556	3 974	646	1 105	1 084	931	b	50	
2 086	1 940	1 943	2 149	340	291	398	430	c	51	

Tabl. 118. OSOBY, KTÓRE PO ZAKOŃCZENIU/PRZERWANIU FORMALNEJ EDUKACJI MIAŁY PRACĘ TRWAJĄCĄ DŁUŻEJ NIŻ 3 MIESIĄCE WEDŁUG CHARAKTERU PIERWSZEJ PRACY I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA RODZICÓW W 2009 R.
PERSONS WHO AFTER COMPLETING/LEAVING FORMAL EDUCATION TOOK A JOB OF MORE THAN 3 MONTHS BY CHARACTER OF THE FIRST JOB AND PARENTS' LEVEL OF EDUCATION IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osoby, których pierwsza praca miała charakter pracy Persons whose first job was					
		na własny rachunek on own account	stałej w pełnym wymiarze godzin permanent full-time	stałej w niepełnym wymiarze godzin permanent part-time	na czas określony w pełnym wymiarze czasu temporary full-time	na czas określony w niepełnym wymiarze czasu temporary part-time	pomagają- cego członka rodziny contributing family worker
w tys. in thous.							
RAZEM PODEJMUJĄCY PRACĘ¹	6 025	405	2 399	124	2 561	252	221
TOTAL TAKING A JOB¹							
z czego mający rodziców z wykształceniem: of which parents' level of education was:							
wyższym	691	56	356	18	215	34	7
tertiary							
średnim zawodowym ²	1 689	109	736	39	682	67	39
vocational secondary ²							
średnim ogólnokształcącym	385	14	175	6	164	17	8
general secondary							
zasadniczym zawodowym.....	2 295	134	834	39	1 088	88	83
basic vocational							
gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym.....	857	83	250	16	379	41	81
lower secondary, primary, incomplete primary							
nieznanym	102	8	45	7	33	•	•
unknown							
Mężczyźni Males	3 183	258	1 247	51	1 380	98	144
z czego mający rodziców z wykształceniem: of which parents' level of education was:							
wyższym	332	34	163	7	108	11	7
tertiary							
średnim zawodowym ²	906	73	400	17	360	25	31
vocational secondary ²							
średnim ogólnokształcącym	206	11	88	•	93	7	6
general secondary							
zasadniczym zawodowym.....	1 218	85	429	17	591	38	56
basic vocational							
gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym.....	469	50	138	6	217	14	42
lower secondary, primary, incomplete primary							
nieznanym	49	•	28	•	11	•	•
unknown							
Kobiety Females	2 842	147	1 152	73	1 181	155	77
z czego mający rodziców z wykształceniem: of which parents' level of education was:							
wyższym	359	22	193	11	107	23	–
tertiary							
średnim zawodowym ²	783	37	335	20	321	42	8
vocational secondary ²							
średnim ogólnokształcącym	179	•	86	5	71	10	•
general secondary							
zasadniczym zawodowym.....	1 077	49	406	22	497	50	27
basic vocational							
gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym.....	388	33	112	10	162	27	39
lower secondary, primary, incomplete primary							
nieznanym	53	•	18	•	23	•	•
unknown							

1 Dotyczy najwyższego poziomu ukończonego wykształcenia ojca/matki. 2 Łącznie z policealnym.

Źródło: „Wejście ludzi młodych na rynek pracy w Polsce w 2009 r.”, GUS, Warszawa.

1 Concerns the highest level of education successfully completed by father or mother. 2 Including post-secondary.

Source: “Entry of young people into the labour market in Poland in 2009”, CSO, Warsaw.

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 119. OSOBY, KTÓRE PO ZAKOŃCZENIU/PRZERWANIU FORMALNEJ EDUKACJI PODJĘŁY PRACĘ TRWAJĄCĄ DŁUŻEJ NIŻ 3 MIESIĄCE WEDŁUG LICZBY MIESIĘCY PRZEPRACOWANYCH W PIERWSZEJ PRACY, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2009 R.
PERSONS WHO AFTER COMPLETING/LEAVING FORMAL EDUCATION TOOK A JOB OF MORE THAN 3 MONTHS BY NUMBER OF MONTHS SPENT IN THE FIRST JOB, SEX AND PLACE OF RESIDENCE IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Miasta Urban areas	W tym kobiety Of which females	Wieś Rural areas	W tym kobiety Of which females
	w tys. in thous.					
OGÓŁEM TOTAL	6 025	2 842	3 644	1 764	2 381	1 078
Okres przepracowany w pierwszej pracy: Duration of the first job:						
do 6 miesięcy up to 6 months.....	737	332	455	207	282	125
7-12 miesięcy from 7 to 12 months.....	1 047	485	638	295	409	190
1 rok i dłużej a year and more.....	1 908	908	1 191	578	717	330
obecna praca jest moją pierwszą..... present job – is the first one	2 332	1 117	1 361	685	972	432

Źródło: „Wejście ludzi młodych na rynek pracy w Polsce w 2009 r.”, GUS, Warszawa.

Source: “Entry of young people into the labour market in Poland in 2009”, CSO, Warsaw.

Tabl. 120. OSOBY, KTÓRE PO ZAKOŃCZENIU/PRZERWANIU FORMALNEJ EDUKACJI PODJĘŁY PRACĘ TRWAJĄCĄ 3 MIESIĄCE I DŁUŻEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I CZASU TRWANIA PIERWSZEJ PRACY W 2009 R.
PERSONS WHO AFTER COMPLETING/LEAVING FORMAL EDUCATION TOOK A JOB LASTING 3 MONTHS AND LONGER BY LEVEL OF EDUCATION AND DURATION OF THE FIRST JOB IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wyższe Tertiary	Średnie zawodowe ¹ Vocational secondary ¹	Średnie ogólnokształ- cące General secondary	Zasadnicze zawodowe Basic vocational	Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary, incomplete primary
	w tys. in thous.					
OGÓŁEM TOTAL	6 025	1 931	1 603	498	1 591	402
Okres przepracowany w pierwszej pracy: Duration of the first job:						
do 6 miesięcy up to 6 months.....	737	156	204	67	232	79
7-12 miesięcy from 7 to 12 months.....	1 047	256	283	106	329	74
1 rok i dłużej a year and more.....	1 908	523	505	155	611	113
obecna praca jest moją pierwszą..... present job – is the first one	2 332	995	612	171	419	135

¹ Łącznie z policealnym.

Źródło: „Wejście ludzi młodych na rynek pracy w Polsce w 2009 r.”, GUS, Warszawa.

¹ Including post-secondary.

Source: “Entry of young people into the labour market in Poland in 2009”, CSO, Warsaw.

Tabl. 121. **ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW, PŁCI I POZIOMU**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS UP TO 25 YEARS BY VOIVODSHIP, SEX AND LEVEL OF EDUCATION
As of 31 XII

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2007			2008		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH							
1	POLSKA	332 669	132 435	200 234	304 553	124 229	180 324
2	Dolnośląskie	19 639	7 589	12 050	19 762	7 768	11 994
3	Kujawsko-pomorskie	24 340	9 332	15 008	23 807	9 391	14 416
4	Lubelskie	28 161	12 503	15 658	24 375	10 658	13 717
5	Lubuskie	9 580	3 616	5 964	9 300	3 758	5 542
6	Łódzkie	19 952	8 439	11 513	17 643	7 227	10 416
7	Małopolskie	25 761	10 303	15 458	25 205	10 104	15 101
8	Mazowieckie	38 837	17 327	21 510	32 583	14 901	17 682
9	Opolskie	8 088	2 931	5 157	7 268	2 614	4 654
10	Podkarpackie	27 141	11 387	15 754	26 251	11 585	14 666
11	Podlaskie	10 218	4 324	5 894	10 070	4 549	5 521
12	Pomorskie	16 987	5 935	11 052	14 704	5 265	9 439
13	Śląskie	27 122	9 951	17 171	22 133	8 180	13 953
14	Świętokrzyskie	16 453	7 054	9 399	16 234	6 953	9 281
15	Warmińsko-mazurskie	18 780	7 538	11 242	18 189	7 569	10 620
16	Wielkopolskie	23 739	7 487	16 252	21 882	7 777	14 105
17	Zachodniopomorskie	17 871	6 719	11 152	15 147	5 930	9 217
POZIOM WYKSZTAŁCENIA							
WYŻSZE							
1	POLSKA	20 893	5 039	15 854	22 891	6 003	16 888
2	Dolnośląskie	1 213	297	916	1 429	373	1 056
3	Kujawsko-pomorskie	979	265	714	1 225	385	840
4	Lubelskie	2 509	601	1 908	2 442	688	1 754
5	Lubuskie	521	120	401	548	119	429
6	Łódzkie	1 325	348	977	1 406	329	1 077
7	Małopolskie	1 823	387	1 436	2 195	555	1 640
8	Mazowieckie	2 264	552	1 712	2 347	637	1 710
9	Opolskie	412	93	319	447	109	338
10	Podkarpackie	2 296	544	1 752	2 266	599	1 667
11	Podlaskie	906	257	649	1 032	313	719
12	Pomorskie	586	130	456	700	171	529
13	Śląskie	1 795	434	1 361	1 877	485	1 392
14	Świętokrzyskie	1 267	310	957	1 387	328	1 059
15	Warmińsko-mazurskie	746	224	522	1 047	299	748
16	Wielkopolskie	1 538	309	1 229	1 787	412	1 375
17	Zachodniopomorskie	713	168	545	755	200	555
POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE							
1	POLSKA	97 422	38 305	59 117	84 256	34 283	49 973
2	Dolnośląskie	5 445	2 103	3 342	4 873	1 892	2 981
3	Kujawsko-pomorskie	6 379	2 340	4 039	5 957	2 184	3 773
4	Lubelskie	8 849	4 114	4 735	7 281	3 389	3 892
5	Lubuskie	2 636	943	1 693	2 353	894	1 459
6	Łódzkie	5 426	2 219	3 207	4 621	1 893	2 728
7	Małopolskie	8 486	3 196	5 290	7 839	3 126	4 713
8	Mazowieckie	10 753	4 701	6 052	8 351	3 886	4 465
9	Opolskie	2 072	761	1 311	1 717	559	1 158
10	Podkarpackie	9 851	4 099	5 752	9 061	3 937	5 124

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

WYKSZTAŁCENIA

2009			2010			SPECIFICATION	No.
ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females		
TOTAL IN ABSOLUTE NUMBERS							
425 869	203 833	222 036	428 296	196 712	231 584	P O L A N D	1
27 394	12 663	14 731	27 093	11 479	15 614	<i>Dolnośląskie</i>	2
30 683	14 296	16 387	31 183	13 901	17 282	<i>Kujawsko-pomorskie</i>	3
30 141	15 185	14 956	29 530	14 502	15 028	<i>Lubelskie</i>	4
12 450	5 628	6 822	11 905	5 104	6 801	<i>Lubuskie</i>	5
24 950	11 955	12 995	25 327	11 610	13 717	<i>Łódzkie</i>	6
36 240	17 371	18 869	39 313	18 157	21 156	<i>Małopolskie</i>	7
45 423	23 235	22 188	47 359	23 912	23 447	<i>Mazowieckie</i>	8
10 527	4 743	5 784	10 828	4 602	6 226	<i>Opolskie</i>	9
35 917	18 612	17 305	34 837	17 224	17 613	<i>Podkarpackie</i>	10
14 946	7 722	7 224	15 250	7 569	7 681	<i>Podlaskie</i>	11
23 362	10 666	12 696	23 723	10 470	13 253	<i>Pomorskie</i>	12
35 195	15 813	19 382	35 895	15 593	20 302	<i>Śląskie</i>	13
18 384	9 107	9 277	18 280	8 877	9 403	<i>Świętokrzyskie</i>	14
24 322	11 613	12 709	22 992	10 339	12 653	<i>Warmińsko-mazurskie</i>	15
35 119	15 584	19 535	34 147	14 154	19 993	<i>Wielkopolskie</i>	16
20 816	9 640	11 176	20 634	9 219	11 415	<i>Zachodniopomorskie</i>	17
LEVEL OF EDUCATION							
TERTIARY							
33 234	9 557	23 677	35 980	9 584	26 396	P O L A N D	1
2 090	610	1 480	2 361	581	1 780	<i>Dolnośląskie</i>	2
1 838	545	1 293	1 851	503	1 348	<i>Kujawsko-pomorskie</i>	3
3 196	959	2 237	3 245	932	2 313	<i>Lubelskie</i>	4
846	205	641	854	216	638	<i>Lubuskie</i>	5
1 983	539	1 444	2 126	499	1 627	<i>Łódzkie</i>	6
3 101	866	2 235	3 714	875	2 839	<i>Małopolskie</i>	7
3 515	1 020	2 495	3 734	1 066	2 668	<i>Mazowieckie</i>	8
665	187	478	876	236	640	<i>Opolskie</i>	9
3 129	842	2 287	3 511	975	2 536	<i>Podkarpackie</i>	10
1 503	512	991	1 655	528	1 127	<i>Podlaskie</i>	11
1 195	344	851	1 312	362	950	<i>Pomorskie</i>	12
3 085	861	2 224	3 337	871	2 466	<i>Śląskie</i>	13
1 646	453	1 193	1 727	427	1 300	<i>Świętokrzyskie</i>	14
1 407	474	933	1 371	401	970	<i>Warmińsko-mazurskie</i>	15
3 031	843	2 188	3 084	782	2 302	<i>Wielkopolskie</i>	16
1 004	297	707	1 223	331	892	<i>Zachodniopomorskie</i>	17
POST-SECONDARY AND VOCATIONAL SECONDARY							
111 830	44 115	67 715	108 957	50 998	57 959	P O L A N D	1
6 046	2 843	3 203	5 558	2 343	3 215	<i>Dolnośląskie</i>	2
7 155	3 237	3 918	7 068	3 012	4 056	<i>Kujawsko-pomorskie</i>	3
8 463	4 660	3 803	8 269	4 391	3 878	<i>Lubelskie</i>	4
3 034	1 318	1 716	2 828	1 184	1 644	<i>Lubuskie</i>	5
6 175	3 051	3 124	6 059	2 903	3 156	<i>Łódzkie</i>	6
11 016	5 401	5 615	11 561	5 489	6 072	<i>Małopolskie</i>	7
10 792	5 724	5 068	11 200	5 900	5 300	<i>Mazowieckie</i>	8
2 463	1 115	1 348	2 403	1 022	1 381	<i>Opolskie</i>	9
12 144	6 426	5 718	11 296	5 686	5 610	<i>Podkarpackie</i>	10

Tabl. 121. **ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW, PŁCI I POZIOMU**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS TO 25 YEARS BY VOIVODSHIP, SEX AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)
As of 31 XII

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2007			2008		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH (cd.)							
POZIOM WYKSZTAŁCENIA (cd.)							
POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE (dok.)							
11	Podlaskie.....	3 109	1 306	1 803	2 821	1 294	1 527
12	Pomorskie.....	4 473	1 463	3 010	3 768	1 262	2 506
13	Śląskie.....	8 446	3 197	5 249	6 445	2 543	3 902
14	Świętokrzyskie.....	5 875	2 605	3 270	5 620	2 540	3 080
15	Warmińsko-mazurskie.....	4 699	1 782	2 917	4 201	1 622	2 579
16	Wielkopolskie.....	6 968	2 083	4 885	6 119	2 056	4 063
17	Zachodniopomorskie.....	3 975	1 413	2 562	3 229	1 206	2 023
ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE							
1	POLSKA.....	72 027	21 592	50 435	75 613	25 640	49 973
2	Dolnośląskie.....	3 873	1 218	2 655	4 800	1 508	3 292
3	Kujawsko-pomorskie.....	4 874	1 491	3 383	5 498	1 673	3 825
4	Lubelskie.....	7 183	2 383	4 800	7 049	2 354	4 695
5	Lubuskie.....	1 813	518	1 295	2 012	618	1 394
6	Łódzkie.....	4 791	1 495	3 296	4 797	1 487	3 310
7	Małopolskie.....	6 029	1 760	4 269	6 964	1 969	4 995
8	Mazowieckie.....	9 064	3 097	5 967	8 538	3 091	5 447
9	Opolskie.....	1 753	482	1 271	1 765	483	1 282
10	Podkarpackie.....	5 798	1 608	4 190	6 084	1 869	4 215
11	Podlaskie.....	2 206	650	1 556	2 459	838	1 621
12	Pomorskie.....	3 476	1 012	2 464	3 607	1 072	2 535
13	Śląskie.....	4 725	1 222	3 503	4 861	1 278	3 583
14	Świętokrzyskie.....	4 111	1 227	2 884	4 550	1 406	3 144
15	Warmińsko-mazurskie.....	3 822	1 255	2 567	4 217	1 424	2 793
16	Wielkopolskie.....	4 613	1 040	3 573	4 844	1 238	3 606
17	Zachodniopomorskie.....	3 896	1 224	2 672	3 568	1 148	2 420
ZASADNICZE ZAWODOWE							
1	POLSKA.....	68 779	33 330	35 449	55 706	33 430	22 276
2	Dolnośląskie.....	4 049	1 817	2 232	3 520	1 667	1 853
3	Kujawsko-pomorskie.....	6 067	2 526	3 541	5 367	2 449	2 918
4	Lubelskie.....	4 340	2 532	1 808	3 110	1 808	1 302
5	Lubuskie.....	2 074	962	1 112	1 858	924	934
6	Łódzkie.....	3 513	1 826	1 687	2 699	1 432	1 267
7	Małopolskie.....	5 776	3 090	2 686	4 906	2 674	2 232
8	Mazowieckie.....	7 982	4 343	3 639	5 972	3 324	2 648
9	Opolskie.....	1 869	816	1 053	1 464	639	825
10	Podkarpackie.....	5 334	3 068	2 266	5 086	3 082	2 004
11	Podlaskie.....	1 662	913	749	1 411	810	601
12	Pomorskie.....	4 255	1 630	2 625	3 166	1 328	1 838
13	Śląskie.....	5 042	2 264	2 778	3 526	1 662	1 864
14	Świętokrzyskie.....	2 931	1 667	1 264	2 442	1 443	999
15	Warmińsko-mazurskie.....	4 139	1 915	2 224	3 393	1 718	1 675
16	Wielkopolskie.....	6 022	2 265	3 757	5 003	2 169	2 834
17	Zachodniopomorskie.....	3 724	1 696	2 028	2 783	1 301	1 482

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

WYKSZTAŁCENIA (cd.)

2009			2010			SPECIFICATION	No.
ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females		
IN ABSOLUTE NUMBERS (cont.)							
LEVEL OF EDUCATION (cont.)							
POST-SECONDARY AND VOCATIONAL SECONDARY (cont.)							
3 971	2 123	1 848	4 068	2 157	1 911	Podlaskie	11
5 401	2 367	3 034	5 202	2 199	3 003	Pomorskie	12
10 227	4 840	5 387	9 945	4 436	5 509	Śląskie	13
6 028	3 194	2 834	5 969	3 163	2 806	Świętokrzyskie	14
5 368	2 371	2 997	4 777	1 982	2 795	Warmińsko-mazurskie	15
9 267	3 966	5 301	8 791	3 480	5 311	Wielkopolskie	16
4 280	1 873	2 407	3 963	1 660	2 303	Zachodniopomorskie	17
GENERAL SECONDARY							
108 170	40 455	67 715	107 636	37 953	69 683	POLAND	1
6 822	2 541	4 281	7 089	2 356	4 733	Dolnośląskie	2
7 165	2 548	4 617	7 127	2 346	4 781	Kujawsko-pomorskie	3
9 131	3 771	5 360	8 559	3 407	5 152	Lubelskie	4
2 805	988	1 817	2 587	819	1 768	Lubuskie	5
7 038	2 593	4 445	7 052	2 547	4 505	Łódzkie	6
9 891	3 499	6 392	10 722	3 652	7 070	Małopolskie	7
13 038	5 473	7 565	13 309	5 337	7 972	Mazowieckie	8
2 493	901	1 592	2 524	822	1 702	Opolskie	9
8 345	3 141	5 204	7 956	2 816	5 140	Podkarpackie	10
3 849	1 544	2 305	3 960	1 522	2 438	Podlaskie	11
6 116	2 219	3 897	6 174	2 037	4 137	Pomorskie	12
7 748	2 635	5 113	7 571	2 524	5 047	Śląskie	13
5 088	1 873	3 215	4 895	1 773	3 122	Świętokrzyskie	14
5 835	2 214	3 621	5 626	1 989	3 637	Warmińsko-mazurskie	15
7 827	2 591	5 236	7 542	2 223	5 319	Wielkopolskie	16
4 979	1 924	3 055	4 943	1 783	3 160	Zachodniopomorskie	17
BASIC VOCATIONAL							
79 789	46 775	33 014	81 840	46 329	35 511	POLAND	1
5 061	2 774	2 287	5 052	2 670	2 382	Dolnośląskie	2
6 807	3 625	3 182	6 967	3 547	3 420	Kujawsko-pomorskie	3
3 999	2 601	1 398	4 227	2 712	1 515	Lubelskie	4
2 255	1 234	1 021	2 310	1 249	1 061	Lubuskie	5
3 816	2 299	1 517	3 987	2 263	1 724	Łódzkie	6
7 623	4 790	2 833	8 370	5 163	3 207	Małopolskie	7
8 029	4 954	3 075	8 424	5 132	3 292	Mazowieckie	8
2 258	1 179	1 079	2 361	1 193	1 168	Opolskie	9
7 261	5 024	2 237	7 196	4 724	2 472	Podkarpackie	10
2 194	1 429	765	2 269	1 396	873	Podlaskie	11
4 922	2 611	2 311	5 059	2 631	2 428	Pomorskie	12
5 637	3 073	2 564	5 970	3 158	2 812	Śląskie	13
2 995	2 004	991	3 081	1 981	1 100	Świętokrzyskie	14
4 615	2 591	2 024	4 387	2 323	2 064	Warmińsko-mazurskie	15
8 442	4 495	3 947	8 295	4 142	4 153	Wielkopolskie	16
3 875	2 092	1 783	3 885	2 045	1 840	Zachodniopomorskie	17

Tabl. 121. **ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW, PŁCI I POZIOMU**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS TO 25 YEARS BY VOIVODSHIP, SEX AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)
As of 31 XII

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2007			2008		
		ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH (dok.)							
POZIOM WYKSZTAŁCENIA (dok.)							
GIMNAZJALNE I PONIŻEJ							
1	P O L S K A	73 528	34 059	39 469	66 087	32 057	34 030
2	Dolnośląskie	5 059	2 154	2 905	5 140	2 328	2 812
3	Kujawsko-pomorskie	6 041	2 710	3 331	5 759	2 699	3 060
4	Lubelskie	5 280	2 873	2 407	4 493	2 419	2 074
5	Lubuskie	2 536	1 073	1 463	2 529	1 203	1 326
6	Łódzkie	4 897	2 551	2 346	4 120	2 086	2 034
7	Małopolskie.....	3 647	1 870	1 777	3 301	1 780	1 521
8	Mazowieckie.....	8 774	4 634	4 140	7 375	3 963	3 412
9	Opolskie.....	1 982	779	1 203	1 875	824	1 051
10	Podkarpackie.....	3 862	2 068	1 794	3 754	2 098	1 656
11	Podlaskie	2 335	1 198	1 137	2 347	1 294	1 053
12	Pomorskie.....	4 197	1 700	2 497	3 463	1 432	2 031
13	Śląskie	7 114	2 834	4 280	5 424	2 212	3 212
14	Świętokrzyskie.....	2 269	1 245	1 024	2 235	1 236	999
15	Warmińsko-mazurskie.....	5 374	2 362	3 012	5 331	2 506	2 825
16	Wielkopolskie.....	4 598	1 790	2 808	4 129	1 902	2 227
17	Zachodniopomorskie	5 563	2 218	3 345	4 812	2 075	2 737
OGÓLEM W %							
1	P O L S K A	19,0	18,2	19,7	20,7	19,4	21,6
2	Dolnośląskie	15,4	13,9	16,6	17,4	15,4	18,9
3	Kujawsko-pomorskie	19,7	19,8	19,7	21,6	21,2	21,9
4	Lubelskie	23,8	22,6	24,9	24,0	22,4	25,4
5	Lubuskie	18,3	16,6	19,6	20,1	18,0	21,8
6	Łódzkie	16,2	14,7	17,6	17,8	15,5	19,8
7	Małopolskie.....	22,9	23,6	22,4	25,8	25,2	26,2
8	Mazowieckie.....	17,7	16,9	18,3	18,3	17,7	18,9
9	Opolskie.....	18,7	17,1	19,7	20,4	17,6	22,3
10	Podkarpackie.....	21,5	21,4	21,5	22,7	22,5	22,9
11	Podlaskie	20,9	19,0	22,6	22,0	20,0	23,9
12	Pomorskie.....	19,5	19,3	19,7	21,7	20,7	22,3
13	Śląskie	16,3	15,4	16,9	18,0	16,5	19,1
14	Świętokrzyskie.....	19,7	18,9	20,4	20,9	19,8	21,8
15	Warmińsko-mazurskie.....	19,0	18,6	19,3	20,8	20,1	21,4
16	Wielkopolskie.....	21,0	19,4	21,9	23,9	22,3	24,9
17	Zachodniopomorskie	17,3	16,1	18,1	18,4	17,1	19,2
POZIOM WYKSZTAŁCENIA WYŻSZE							
1	P O L S K A	1,2	0,7	1,6	1,6	0,9	2,0
2	Dolnośląskie	1,0	0,5	1,3	1,3	0,7	1,7
3	Kujawsko-pomorskie	0,8	0,6	0,9	1,1	0,9	1,3
4	Lubelskie	2,1	1,1	3,0	2,4	1,4	3,3
5	Lubuskie	1,0	0,6	1,3	1,2	0,6	1,7
6	Łódzkie	1,1	0,6	1,5	1,4	0,7	2,0

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

WYKSZTAŁCENIA (cd.)

2009			2010			SPECIFICATION	No.
ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females		
IN ABSOLUTE NUMBERS (cont.)							
LEVEL OF EDUCATION (cont.)							
LOWER SECONDARY AND LOWER							
92 846	52 537	40 309	93 883	51 848	42 035	POLAND	1
7 375	3 895	3 480	7 033	3 529	3 504	Dolnośląskie	2
7 718	4 341	3 377	8 170	4 502	3 668	Kujawsko-pomorskie	3
5 352	3 194	2 158	5 230	3 060	2 170	Lubelskie	4
3 510	1 883	1 627	3 326	1 636	1 690	Lubuskie	5
5 938	3 473	2 465	6 104	3 399	2 705	Łódzkie	6
4 609	2 815	1 794	4 946	2 978	1 968	Małopolskie	7
10 049	6 064	3 985	10 692	6 477	4 215	Mazowieckie	8
2 648	1 361	1 287	2 664	1 329	1 335	Opolskie	9
5 038	3 179	1 859	4 878	3 023	1 855	Podkarpackie	10
3 429	2 114	1 315	3 298	1 976	1 322	Podlaskie	11
5 728	3 125	2 603	5 976	3 241	2 735	Pomorskie	12
8 498	4 404	4 094	9 072	4 604	4 468	Śląskie	13
2 627	1 583	1 044	2 608	1 533	1 075	Świętokrzyskie	14
7 097	3 963	3 134	6 831	3 644	3 187	Warmińsko-mazurskie	15
6 552	3 689	2 863	6 435	3 527	2 908	Wielkopolskie	16
6 678	3 454	3 224	6 620	3 400	3 220	Zachodniopomorskie	17
TOTAL IN %							
22,5	22,0	23,0	21,9	20,9	22,8	POLAND	1
18,7	17,6	19,8	18,0	15,8	20,1	Dolnośląskie	2
22,9	23,0	22,7	22,4	21,8	22,8	Kujawsko-pomorskie	3
25,7	25,4	26,0	24,7	24,0	25,3	Lubelskie	4
20,4	19,1	21,6	20,1	18,5	21,5	Lubuskie	5
19,5	18,5	20,5	19,2	17,8	20,7	Łódzkie	6
27,9	27,8	27,9	27,6	27,2	28,0	Małopolskie	7
20,2	19,9	20,6	19,9	19,4	20,4	Mazowieckie	8
22,3	20,7	23,9	22,2	20,0	24,1	Opolskie	9
25,3	26,3	24,3	24,5	25,0	24,0	Podkarpackie	10
24,4	23,4	25,7	23,9	22,6	25,4	Podlaskie	11
23,3	22,5	24,0	22,7	21,4	23,8	Pomorskie	12
20,9	20,1	21,6	19,8	18,8	20,7	Śląskie	13
21,9	21,7	22,1	22,3	21,7	22,8	Świętokrzyskie	14
22,3	22,0	22,6	21,7	20,8	22,5	Warmińsko-mazurskie	15
26,3	25,7	26,7	25,3	23,8	26,4	Wielkopolskie	16
19,7	18,7	20,6	18,8	17,5	20,0	Zachodniopomorskie	17
LEVEL OF EDUCATION							
TERTIARY							
1,8	1,0	2,4	1,8	1,0	2,6	POLAND	1
1,4	0,8	2,0	1,6	0,8	2,3	Dolnośląskie	2
1,4	0,9	1,8	1,3	0,8	1,8	Kujawsko-pomorskie	3
2,7	1,6	3,9	2,7	1,5	3,9	Lubelskie	4
1,4	0,7	2,0	1,4	0,8	2,0	Lubuskie	5
1,5	0,8	2,3	1,6	0,8	2,5	Łódzkie	6

Tabl. 121. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW, PŁCI I POZIOMU
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS TO 25 YEARS BY VOIVODSHIP, SEX AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)
As of 31 XII

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2007			2008		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
W % (cd.)							
POZIOM WYKSZTAŁCENIA (cd.)							
WYŻSZE (dok.)							
7	Małopolskie.....	0,1	0,9	2,1	2,2	1,4	2,8
8	Mazowieckie.....	1,0	0,5	1,5	1,3	0,8	1,8
9	Opolskie.....	1,0	0,5	1,2	1,3	0,7	1,6
10	Podkarpackie.....	1,8	1,0	2,4	2,0	1,2	2,6
11	Podlaskie.....	1,9	1,1	2,5	2,3	1,4	3,1
12	Pomorskie.....	0,7	0,4	0,8	1,0	0,7	1,3
13	Śląskie.....	1,1	0,7	1,3	1,5	1,0	1,9
14	Świętokrzyskie.....	1,5	0,8	2,1	1,8	0,9	2,5
15	Warmińsko-mazurskie.....	0,8	0,6	0,9	1,2	0,8	1,5
16	Wielkopolskie.....	1,4	0,8	1,7	2,0	1,2	2,4
17	Zachodniopomorskie.....	0,7	0,4	0,9	0,9	0,6	1,2
POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE							
1	P O L S K A.....	5,6	5,3	5,8	5,7	5,4	6,0
2	Dolnośląskie.....	4,3	3,8	4,6	4,3	3,7	4,7
3	Kujawsko-pomorskie.....	5,2	5,0	5,3	5,4	4,9	5,7
4	Lubelskie.....	7,5	7,4	7,5	7,2	7,1	7,2
5	Lubuskie.....	5,0	4,3	5,6	5,1	4,3	5,7
6	Łódzkie.....	4,4	3,9	4,9	4,7	4,1	5,2
7	Małopolskie.....	0,5	7,3	7,7	8,0	7,8	8,2
8	Mazowieckie.....	4,9	4,6	5,2	4,7	4,6	4,8
9	Opolskie.....	4,8	4,4	5,0	4,8	3,8	5,6
10	Podkarpackie.....	1,0	7,7	7,9	7,8	7,7	8,0
11	Podlaskie.....	6,4	5,8	6,9	6,2	5,7	6,6
12	Pomorskie.....	5,1	4,8	5,4	5,6	5,0	5,9
13	Śląskie.....	5,1	5,0	5,2	5,3	5,1	5,3
14	Świętokrzyskie.....	7,0	7,0	7,1	7,2	7,2	7,2
15	Warmińsko-mazurskie.....	4,7	4,4	5,0	4,8	4,3	5,2
16	Wielkopolskie.....	6,2	5,4	6,6	6,7	5,9	7,2
17	Zachodniopomorskie.....	3,9	3,4	4,2	3,9	3,5	4,2
ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE							
1	P O L S K A.....	4,1	3,0	5,0	5,1	4,0	6,0
2	Dolnośląskie.....	3,0	2,2	3,6	4,2	3,0	5,2
3	Kujawsko-pomorskie.....	4,0	3,2	4,4	5,0	3,8	5,8
4	Lubelskie.....	6,1	4,3	7,6	6,9	4,9	8,7
5	Lubuskie.....	3,5	2,4	4,2	4,3	3,0	5,5
6	Łódzkie.....	1,1	2,6	5,0	4,8	3,2	6,3
7	Małopolskie.....	0,3	4,0	6,2	7,1	4,9	8,7
8	Mazowieckie.....	4,1	3,0	5,1	4,8	3,7	5,8
9	Opolskie.....	4,0	2,8	4,9	4,9	3,3	6,2
10	Podkarpackie.....	4,6	3,0	5,7	5,3	3,6	6,6
11	Podlaskie.....	4,5	2,9	6,0	5,4	3,7	7,0
12	Pomorskie.....	4,0	3,3	4,4	5,3	4,2	6,0
13	Śląskie.....	2,8	1,9	3,4	4,0	2,6	4,9
14	Świętokrzyskie.....	4,9	3,3	6,3	5,9	4,0	7,4
15	Warmińsko-mazurskie.....	3,9	3,1	4,4	4,8	3,8	5,6

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

WYKSZTAŁCENIA (cd.)

2009			2010			SPECIFICATION	No.
ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females		
IN % (cont.)							
LEVEL OF EDUCATION (cont.)							
TERTIARY (cont.)							
2,4	1,4	3,3	2,6	1,3	3,8	Małopolskie	7
1,6	0,9	2,3	1,6	0,9	2,3	Mazowieckie	8
1,4	0,8	2,0	1,8	1,0	2,5	Opolskie	9
2,2	1,2	3,2	2,5	1,4	3,5	Podkarpackie	10
2,5	1,6	3,5	2,6	1,6	3,7	Podlaskie	11
1,2	0,7	1,6	1,3	0,7	1,7	Pomorskie	12
1,8	1,1	2,5	1,8	1,0	2,5	Śląskie	13
2,0	1,1	2,8	2,1	1,0	3,2	Świętokrzyskie	14
1,3	0,9	1,7	1,3	0,8	1,7	Warmińsko-mazurskie	15
2,3	1,4	3,0	2,3	1,3	3,0	Wielkopolskie	16
0,9	0,6	1,3	1,1	0,6	1,6	Zachodniopomorskie	17
POST-SECONDARY AND VOCATIONAL SECONDARY							
5,9	4,8	7,0	5,6	5,4	5,7	POLAND	1
4,1	4,0	4,3	3,7	3,2	4,1	Dolnośląskie	2
5,3	5,2	5,4	5,1	4,7	5,4	Kujawsko-pomorskie	3
7,2	7,8	6,6	6,9	7,3	6,5	Lubelskie	4
5,0	4,5	5,4	4,8	4,3	5,2	Lubuskie	5
4,8	4,7	4,9	4,6	4,4	4,8	Łódzkie	6
8,5	8,7	8,3	8,1	8,2	8,0	Małopolskie	7
4,8	4,9	4,7	4,7	4,8	4,6	Mazowieckie	8
5,2	4,9	5,6	4,9	4,4	5,4	Opolskie	9
8,6	9,1	8,0	7,9	8,3	7,6	Podkarpackie	10
6,5	6,4	6,6	6,4	6,4	6,3	Podlaskie	11
5,4	5,0	5,7	5,0	4,5	5,4	Pomorskie	12
6,1	6,2	6,0	5,5	5,3	5,6	Śląskie	13
7,2	7,6	6,8	7,3	7,7	6,8	Świętokrzyskie	14
4,9	4,5	5,3	4,5	4,0	5,0	Warmińsko-mazurskie	15
6,9	6,6	7,3	6,5	5,9	7,0	Wielkopolskie	16
4,0	3,6	4,4	3,6	3,1	4,0	Zachodniopomorskie	17
GENERAL SECONDARY							
5,7	4,4	7,0	5,5	4,0	6,9	POLAND	1
4,7	3,5	5,8	4,7	3,2	6,1	Dolnośląskie	2
5,3	4,1	6,4	5,1	3,7	6,3	Kujawsko-pomorskie	3
7,8	6,3	9,3	7,1	5,6	8,7	Lubelskie	4
4,6	3,4	5,7	4,4	3,0	5,6	Lubuskie	5
5,5	4,0	7,0	5,4	3,9	6,8	Łódzkie	6
7,6	5,6	9,5	7,5	5,5	9,4	Małopolskie	7
5,8	4,7	7,0	5,6	4,3	6,9	Mazowieckie	8
5,3	3,9	6,6	5,2	3,6	6,6	Opolskie	9
5,9	4,4	7,3	5,6	4,1	7,0	Podkarpackie	10
6,3	4,7	8,2	6,2	4,5	8,1	Podlaskie	11
6,1	4,7	7,4	5,9	4,2	7,4	Pomorskie	12
4,6	3,4	5,7	4,2	3,0	5,1	Śląskie	13
6,1	4,5	7,7	6,0	4,3	7,6	Świętokrzyskie	14
5,3	4,2	6,4	5,3	4,0	6,5	Warmińsko-mazurskie	15

Tabl. 121. **ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW, PŁCI I POZIOMU**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS TO 25 YEARS BY VOIVODSHIP, SEX AND LEVEL OF EDUCATION (cont.)
As of 31 XII

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2007			2008		
		ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
							W % (dok.)
							POZIOM WYKSZTAŁCENIA (dok.)
							ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE (dok.)
16	Wielkopolskie.....	4,1	2,7	4,8	5,3	3,5	6,4
17	Zachodniopomorskie.....	3,8	2,9	4,3	4,3	3,3	5,1
							ZASADNICZE ZAWODOWE
1	P O L S K A	3,9	4,6	3,5	3,8	5,2	2,7
2	Dolnośląskie.....	3,2	3,3	3,1	3,1	3,3	2,9
3	Kujawsko-pomorskie.....	4,9	5,4	4,7	4,9	5,5	4,4
4	Lubelskie.....	3,7	4,6	2,9	3,1	3,8	2,4
5	Lubuskie.....	4,0	4,4	3,6	4,0	4,4	3,7
6	Łódzkie.....	2,9	3,2	2,6	2,7	3,1	2,4
7	Małopolskie.....	0,3	7,1	3,9	5,0	6,7	3,9
8	Mazowieckie.....	3,6	4,2	3,1	3,4	3,9	2,8
9	Opolskie.....	4,3	4,8	4,0	4,1	4,3	4,0
10	Podkarpackie.....	4,2	5,8	3,1	4,4	6,0	3,1
11	Podlaskie.....	3,4	4,0	2,9	3,1	3,6	2,6
12	Pomorskie.....	4,9	5,3	4,7	4,7	5,2	4,3
13	Śląskie.....	3,0	3,5	2,7	2,9	3,3	2,6
14	Świętokrzyskie.....	3,5	4,5	2,7	3,1	4,1	2,3
15	Warmińsko-mazurskie.....	4,2	4,7	3,8	3,9	4,6	3,4
16	Wielkopolskie.....	5,3	5,9	5,1	5,5	6,2	5,0
17	Zachodniopomorskie.....	3,6	4,1	3,3	3,4	3,8	3,1
							GIMNAZJALNE I PONIŻEJ
1	P O L S K A	4,2	4,7	3,9	4,5	5,0	4,1
2	Dolnośląskie.....	4,0	3,9	4,0	4,5	4,6	4,4
3	Kujawsko-pomorskie.....	4,9	5,7	4,4	5,2	6,1	4,6
4	Lubelskie.....	4,5	5,2	3,8	4,4	5,1	3,8
5	Lubuskie.....	4,8	4,9	4,8	5,5	5,8	5,2
6	Łódzkie.....	4,0	4,4	3,6	4,2	4,5	3,9
7	Małopolskie.....	0,2	4,3	2,6	3,4	4,4	2,6
8	Mazowieckie.....	4,0	4,5	3,5	4,1	4,7	3,6
9	Opolskie.....	4,6	4,5	4,6	5,3	5,5	5,0
10	Podkarpackie.....	3,1	3,9	2,5	3,2	4,1	2,6
11	Podlaskie.....	4,8	5,3	4,4	5,1	5,7	4,6
12	Pomorskie.....	4,8	5,5	4,4	5,1	5,6	4,8
13	Śląskie.....	4,3	4,4	4,2	4,4	4,5	4,4
14	Świętokrzyskie.....	2,7	3,3	2,2	2,9	3,5	2,3
15	Warmińsko-mazurskie.....	5,4	5,8	5,2	6,1	6,6	5,7
16	Wielkopolskie.....	4,1	4,6	3,8	4,5	5,5	3,9
17	Zachodniopomorskie.....	5,4	5,3	5,4	5,8	6,0	5,7

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.
Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

WYKSZTAŁCENIA (dok.)

2009			2010			SPECIFICATION	No.
ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females		
IN % (cont.)							
LEVEL OF EDUCATION (cont.)							
GENERAL SECONDARY (cont.)							
5,9	4,3	7,2	5,6	3,7	7,0	Wielkopolskie	16
4,7	3,7	5,6	4,5	3,4	5,5	Zachodniopomorskie	17
BASIC VOCATIONAL							
4,2	5,0	3,4	4,2	4,9	3,5	POLAND	1
3,5	3,9	3,1	3,4	3,7	3,1	Dolnośląskie	2
5,1	5,8	4,4	5,0	5,6	4,5	Kujawsko-pomorskie	3
3,4	4,4	2,4	3,5	4,5	2,6	Lubelskie	4
3,7	4,2	3,2	3,9	4,5	3,4	Lubuskie	5
3,0	3,6	2,4	3,0	3,5	2,6	Łódzkie	6
5,9	7,7	4,2	5,9	7,7	4,2	Małopolskie	7
3,6	4,3	2,8	3,5	4,2	2,9	Mazowieckie	8
4,8	5,1	4,5	4,8	5,2	4,5	Opolskie	9
5,1	7,1	3,1	5,1	6,9	3,4	Podkarpackie	10
3,6	4,3	2,7	3,6	4,2	2,9	Podlaskie	11
4,9	5,5	4,4	4,8	5,4	4,4	Pomorskie	12
3,3	3,9	2,9	3,3	3,8	2,9	Śląskie	13
3,6	4,8	2,4	3,8	4,8	2,7	Świętokrzyskie	14
4,2	4,9	3,6	4,1	4,7	3,7	Warmińsko-mazurskie	15
6,3	7,4	5,4	6,1	7,0	5,5	Wielkopolskie	16
3,7	4,1	3,3	3,5	3,9	3,2	Zachodniopomorskie	17
LOWER SECONDARY AND LOWER							
4,9	5,7	4,2	4,8	5,5	4,1	POLAND	1
5,0	5,4	4,7	4,7	4,9	4,5	Dolnośląskie	2
5,8	7,0	4,7	5,9	7,1	4,8	Kujawsko-pomorskie	3
4,6	5,3	3,8	4,4	5,1	3,7	Lubelskie	4
5,7	6,4	5,1	5,6	5,9	5,3	Lubuskie	5
4,6	5,4	3,9	4,6	5,2	4,1	Łódzkie	6
3,5	4,5	2,7	3,5	4,5	2,6	Małopolskie	7
4,5	5,2	3,7	4,5	5,3	3,7	Mazowieckie	8
5,6	5,9	5,3	5,5	5,8	5,2	Opolskie	9
3,5	4,5	2,6	3,4	4,4	2,5	Podkarpackie	10
5,6	6,4	4,7	5,2	5,9	4,4	Podlaskie	11
5,7	6,6	4,9	5,7	6,6	4,9	Pomorskie	12
5,0	5,6	4,6	5,0	5,5	4,6	Śląskie	13
3,1	3,8	2,5	3,2	3,7	2,6	Świętokrzyskie	14
6,5	7,5	5,6	6,4	7,3	5,7	Warmińsko-mazurskie	15
4,9	6,1	3,9	4,8	5,9	3,8	Wielkopolskie	16
6,3	6,7	5,9	6,0	6,4	5,6	Zachodniopomorskie	17

Tabl. 122. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND DURATION OF UNEMPLOYMENT
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Bezrobotni Unemployed persons	Czas pozostawania bez pracy Duration of unemployment					
		do 1 miesiąca up to 1 month	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24 miesięcy more than 24 months
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
2007							
OGÓŁEM TOTAL	1 746 573	160 562	313 505	244 182	241 081	243 125	544 118
Wiek w latach Aged							
18-24	332 669	43 354	95 680	65 292	47 842	44 398	36 103
25-34	485 159	46 543	88 492	74 608	74 328	71 595	129 593
35-44	336 904	28 318	52 001	44 445	44 626	46 147	121 367
45-54	443 736	32 896	60 481	47 080	56 198	61 139	185 942
55-59	124 584	8 103	14 378	10 766	15 203	16 678	59 456
60-64	23 521	1 348	2 473	1 991	2 884	3 168	11 657
W TYM KOBIETY OF WHICH FEMALES							
OGÓŁEM TOTAL	1 017 348	71 966	158 047	139 322	137 057	148 769	362 187
Wiek w latach Aged							
18-24	200 234	20 887	51 061	38 742	29 824	31 416	28 304
25-34	316 467	21 894	47 661	46 563	47 914	50 937	101 498
35-44	208 780	13 219	27 120	26 067	25 797	28 865	87 712
45-54	247 516	14 308	28 920	25 170	29 721	32 559	116 838
55-59	44 351	1 658	3 285	2 780	3 801	4 992	27 835
2008							
OGÓŁEM TOTAL	1 473 752	183 866	344 777	233 784	209 986	180 656	320 683
Wiek w latach Aged							
18-24	304 553	48 460	100 195	63 965	42 462	30 222	19 249
25-34	418 740	54 831	97 307	70 730	64 725	54 356	76 791
35-44	273 866	32 727	58 163	41 403	37 982	34 429	69 162
45-54	347 923	36 828	68 429	44 604	47 954	44 445	105 663
55-59	109 065	9 635	18 164	11 490	14 951	14 492	40 633
60-64	19 605	1 385	2 519	1 592	2 212	2 712	9 185
W TYM KOBIETY OF WHICH FEMALES							
OGÓŁEM TOTAL	833 435	81 822	175 296	133 873	121 487	109 638	211 319
Wiek w latach Aged							
18-24	180 324	22 735	54 691	38 862	27 368	21 408	15 260
25-34	261 153	24 955	51 638	43 351	41 682	38 654	60 873
35-44	165 347	15 564	31 031	24 481	22 534	21 438	50 299
45-54	189 817	16 486	33 606	24 051	25 905	23 736	66 033
55-59	36 794	2 082	4 330	3 128	3 998	4 402	18 854

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 122. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY (cd.)

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND DURATION OF UNEMPLOYMENT (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Bezrobotni Unemployed persons	Czas pozostawania bez pracy Duration of unemployment					
		do 1 miesiąca up to 1 month	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24 miesięcy more than 24 months
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH (dok.) IN ABSOLUTE NUMBERS (cont.)							
2009							
OGÓŁEM TOTAL	1 892 680	197 347	452 396	373 881	380 158	243 246	245 652
Wiek w latach Aged							
18-24	425 869	52 697	133 936	107 523	75 710	40 829	15 174
25-34	547 837	59 619	131 952	109 967	115 099	71 719	59 841
35-44	345 393	34 752	74 616	64 845	71 941	47 110	52 129
45-54	404 377	37 052	82 497	67 275	83 952	58 257	75 344
55-59	141 448	11 251	25 565	21 050	28 584	21 082	33 916
60-64	27 756	1 976	4 190	3 221	4 872	4 249	9 248
W TYM KOBIETY OF WHICH FEMALES							
OGÓŁEM TOTAL	966 421	81 041	212 671	190 752	188 750	136 581	156 626
Wiek w latach Aged							
18-24	222 036	22 694	64 991	55 118	40 818	26 632	11 783
25-34	307 482	25 462	65 364	61 057	63 271	46 097	46 231
35-44	188 370	15 065	36 806	34 768	37 160	27 481	37 090
45-54	201 221	15 026	38 235	33 515	39 267	29 484	45 694
55-59	47 312	2 794	7 275	6 294	8 234	6 887	15 828
2010							
OGÓŁEM TOTAL	1 954 706	219 612	448 744	357 507	360 156	335 073	233 614
Wiek w latach Aged							
18-24	428 296	56 710	131 920	104 078	66 447	53 479	15 662
25-34	570 883	66 996	131 985	106 964	111 733	96 283	56 922
35-44	358 777	38 946	73 207	61 271	68 949	66 573	49 831
45-54	397 186	40 308	77 649	59 419	75 729	77 762	66 319
55-59	162 611	13 904	28 503	21 635	30 802	33 249	34 518
60-64	36 953	2 748	5 480	4 140	6 496	7 727	10 362
W TYM KOBIETY OF WHICH FEMALES							
OGÓŁEM TOTAL	1 014 792	89 371	221 795	192 283	188 761	180 590	141 992
Wiek w latach Aged							
18-24	231 584	24 529	67 084	56 905	38 439	32 953	11 674
25-34	328 291	28 448	69 643	62 102	65 048	60 899	42 151
35-44	196 173	16 212	37 391	34 098	37 174	37 442	33 856
45-54	197 855	16 094	37 656	30 827	37 261	37 771	38 246
55-59	60 889	4 088	10 021	8 351	10 839	11 525	16 065

Tabl. 122. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY (dok.)
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND DURATION OF UNEMPLOYMENT (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Bezrobotni Unemployed persons	Czas pozostawania bez pracy Duration of unemployment					
		do 1 miesiąca up to 1 month	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24 miesięcy more than 24 months
W % IN %							
2007							
OGÓŁEM TOTAL	100,0	9,2	17,9	14,0	13,8	13,9	31,2
Wiek w latach Aged							
18-24	19,0	13,0	28,8	19,6	14,4	13,3	10,9
25-34	27,8	9,6	18,2	15,4	15,3	14,8	26,7
35-44	19,3	8,4	15,4	13,2	13,2	13,7	36,0
45-54	25,4	7,4	13,6	10,6	12,7	13,8	41,9
55-59	7,1	6,5	11,5	8,6	12,2	13,4	47,7
60-64	1,3	5,7	10,5	8,5	12,3	13,5	49,6
2008							
OGÓŁEM TOTAL	100,0	12,5	23,4	15,9	14,2	12,3	21,8
Wiek w latach Aged							
18-24	20,7	15,9	32,9	21,0	13,9	9,9	6,3
25-34	28,4	13,1	23,2	16,9	15,5	13,0	18,3
35-44	18,6	12,0	21,2	15,1	13,9	12,6	25,3
45-54	23,6	10,6	19,7	12,8	13,8	12,8	30,4
55-59	7,4	8,8	16,7	10,5	13,7	13,3	37,3
60-64	1,3	7,1	12,8	8,1	11,3	13,8	46,9
2009							
OGÓŁEM TOTAL	100,0	10,4	23,9	19,8	20,1	12,9	13,0
Wiek w latach Aged							
18-24	22,5	12,4	31,5	25,2	17,8	9,6	3,6
25-34	28,9	10,9	24,1	20,1	21,0	13,1	10,9
35-44	18,2	10,1	21,6	18,8	20,8	13,6	15,1
45-54	21,4	9,2	20,4	16,6	20,8	14,4	18,6
55-59	7,5	8,0	18,1	14,9	20,2	14,9	24,0
60-64	1,5	7,1	15,1	11,6	17,6	15,3	33,3
2010							
OGÓŁEM TOTAL	100,0	11,2	23,0	18,3	18,4	17,1	12,0
Wiek w latach Aged							
18-24	21,9	13,2	30,8	24,3	15,5	12,5	3,7
25-34	29,2	11,7	23,1	18,7	19,6	16,9	10,0
35-44	18,4	10,9	20,4	17,1	19,2	18,6	13,9
45-54	20,3	10,1	19,5	15,0	19,1	19,6	16,7
55-59	8,3	8,6	17,5	13,3	18,9	20,4	21,2
60-64	1,9	7,4	14,8	11,2	17,6	20,9	28,0

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.
Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 123. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY LEVEL OF EDUCATION AND DURATION OF UNEMPLOYMENT
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Bezrobotni <i>Unemployed persons</i>	Czas pozostawania bez pracy <i>Duration of unemployment</i>					
		do 1 miesiąca <i>up to 1 month</i>	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24 miesięcy <i>more than 24 months</i>
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
2007							
OGÓŁEM TOTAL	1 746 573	160 562	313 505	244 182	241 081	243 125	544 118
Poziom wykształcenia <i>Level of education</i>							
Wyższe <i>Tertiary</i>	120 232	14 346	30 475	21 689	17 944	16 462	19 316
Policealne i średnie zawodowe	386 232	34 266	71 917	59 437	58 058	57 216	105 338
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>							
Średnie ogólnokształcące	158 977	16 354	36 794	26 838	23 198	22 280	33 513
<i>General secondary</i>							
Zasadnicze zawodowe	516 563	46 187	84 584	68 887	71 405	71 237	174 263
<i>Basic vocational</i>							
Gimnazjalne i poniżej	564 569	49 409	89 735	67 331	70 476	75 930	211 688
<i>Lower secondary and lower</i>							
W TYM KOBIETY OF WHICH FEMALES							
OGÓŁEM TOTAL	1 017 348	71 966	158 047	139 322	137 057	148 769	362 187
Poziom wykształcenia <i>Level of education</i>							
Wyższe <i>Tertiary</i>	81 294	8 957	20 160	15 304	12 435	11 618	12 820
Policealne i średnie zawodowe	257 893	18 343	41 645	38 509	38 633	40 572	80 191
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>							
Średnie ogólnokształcące	117 700	10 328	24 872	19 430	17 468	17 610	27 992
<i>General secondary</i>							
Zasadnicze zawodowe	268 363	16 452	34 443	33 496	34 508	38 742	110 722
<i>Basic vocational</i>							
Gimnazjalne i poniżej	292 098	17 886	36 927	32 583	34 013	40 227	130 462
<i>Lower secondary and lower</i>							
2008							
OGÓŁEM TOTAL	1 473 752	183 866	344 777	233 784	209 986	180 656	320 683
Poziom wykształcenia <i>Level of education</i>							
Wyższe <i>Tertiary</i>	124 848	17 091	36 375	23 243	17 854	14 095	15 190
Policealne i średnie zawodowe	328 485	39 059	76 792	55 791	50 280	41 504	65 059
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>							
Średnie ogólnokształcące	150 106	19 243	42 131	27 784	22 405	17 343	21 200
<i>General secondary</i>							
Zasadnicze zawodowe	422 057	53 379	93 610	63 722	59 900	52 052	99 304
<i>Basic vocational</i>							
Gimnazjalne i poniżej	448 256	55 094	95 869	62 244	59 457	55 662	119 930
<i>Lower secondary and lower</i>							
W TYM KOBIETY OF WHICH FEMALES							
OGÓŁEM TOTAL	833 435	81 822	175 296	133 873	121 487	109 638	211 319
Poziom wykształcenia <i>Level of education</i>							
Wyższe <i>Tertiary</i>	83 143	10 343	23 554	16 843	12 336	10 006	10 061
Policealne i średnie zawodowe	212 174	20 159	44 801	35 719	33 239	29 362	48 894
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>							
Średnie ogólnokształcące	107 771	11 778	28 256	20 002	16 647	13 605	17 483
<i>General secondary</i>							
Zasadnicze zawodowe	207 293	19 179	38 482	30 642	29 517	27 527	61 946
<i>Basic vocational</i>							
Gimnazjalne i poniżej	223 054	20 363	40 203	30 667	29 748	29 138	72 935
<i>Lower secondary and lower</i>							

Tabl. 123. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY (cd.)
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY LEVEL OF EDUCATION AND DURATION OF UNEMPLOYMENT (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Bezrobotni <i>Unemployed persons</i>	Czas pozostawania bez pracy <i>Duration of unemployment</i>					
		do 1 miesiąca <i>up to 1 month</i>	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24 miesięcy <i>more than 24 months</i>
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH (dok.) IN ABSOLUTE NUMBERS (cont.)							
2009							
OGÓŁEM TOTAL	1 892 680	197 347	452 396	373 881	380 158	243 246	245 652
Poziom wykształcenia <i>Level of education</i>							
Wyższe <i>Tertiary</i>	178 328	20 255	51 518	40 636	31 709	19 925	14 285
Policealne i średnie zawodowe	418 381	40 532	97 425	87 712	86 698	54 415	50 599
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>							
Średnie ogólnokształcące	203 800	21 434	56 372	44 810	39 786	23 848	17 550
<i>General secondary</i>							
Zasadnicze zawodowe	547 725	57 203	123 047	104 660	114 841	72 417	75 557
<i>Basic vocational</i>							
Gimnazjalne i poniżej	544 446	27 923	123 034	96 063	107 124	72 641	87 661
<i>Lower secondary and lower</i>							
W TYM KOBIETY <i>OF WHICH FEMALES</i>							
OGÓŁEM TOTAL	966 421	81 041	212 671	190 752	188 750	136 581	156 626
Poziom wykształcenia <i>Level of education</i>							
Wyższe <i>Tertiary</i>	115 263	12 126	32 697	27 037	20 439	13 429	9 535
Policealne i średnie zawodowe	242 681	19 203	52 255	49 249	49 534	35 543	36 897
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>							
Średnie ogólnokształcące	133 926	12 189	34 649	28 848	26 402	17 639	14 199
<i>General secondary</i>							
Zasadnicze zawodowe	233 849	18 120	45 730	43 807	46 543	34 662	44 987
<i>Basic vocational</i>							
Gimnazjalne i poniżej	240 702	19 403	47 340	41 811	45 832	35 308	51 008
<i>Lower secondary and lower</i>							
2010							
OGÓŁEM TOTAL	1 954 706	219 612	448 744	357 507	360 156	335 073	233 614
Poziom wykształcenia <i>Level of education</i>							
Wyższe <i>Tertiary</i>	204 679	24 147	57 160	44 075	35 492	29 287	14 518
Policealne i średnie zawodowe	429 867	44 413	98 329	83 563	82 596	73 296	47 670
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>							
Średnie ogólnokształcące	213 148	23 736	57 372	43 497	39 177	32 147	17 219
<i>General secondary</i>							
Zasadnicze zawodowe	556 193	63 655	118 685	97 723	103 316	100 375	72 439
<i>Basic vocational</i>							
Gimnazjalne i poniżej	550 819	63 661	117 198	88 649	99 575	99 968	81 768
<i>Lower secondary and lower</i>							
W TYM KOBIETY <i>OF WHICH FEMALES</i>							
OGÓŁEM TOTAL	1 014 792	89 371	221 795	192 283	188 761	180 590	141 992
Poziom wykształcenia <i>Level of education</i>							
Wyższe <i>Tertiary</i>	136 870	15 089	38 005	30 769	23 915	19 777	9 315
Policealne i średnie zawodowe	254 634	21 304	54 879	49 352	49 835	45 928	33 336
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>							
Średnie ogólnokształcące	142 649	13 655	26 379	29 242	26 843	22 990	13 540
<i>General secondary</i>							
Zasadnicze zawodowe	239 025	19 021	46 333	43 139	44 608	45 171	40 753
<i>Basic vocational</i>							
Gimnazjalne i poniżej	241 614	20 302	46 199	39 781	43 560	46 724	45 048
<i>Lower secondary and lower</i>							

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 123. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY (dok.)
 Stan w dniu 31 XII
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY LEVEL OF EDUCATION AND DURATION OF UNEMPLOYMENT (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Bezrobotni Unemployed persons	Czas pozostawania bez pracy Duration of unemployment					
		do 1 miesiąca up to 1 month	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24 miesięcy more than 24 months
W % IN %							
2007							
OGÓŁEM TOTAL	100,0	9,2	17,9	14,0	13,8	13,9	31,2
Poziom wykształcenia Level of education							
Wyższe Tertiary.....	6,9	11,9	25,3	18,0	14,9	13,7	16,1
Policealne i średnie zawodowe..... Post-secondary and vocational secondary	22,1	8,9	18,6	15,4	15,0	14,8	27,3
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	9,1	10,3	23,1	16,9	14,6	14,0	21,1
Zasadnicze zawodowe..... Basic vocational	29,6	8,9	16,4	13,3	13,8	13,8	33,7
Gimnazjalne i poniżej..... Lower secondary and lower	32,3	8,8	15,9	11,9	12,5	13,4	37,5
2008							
OGÓŁEM TOTAL	100,0	12,5	23,4	15,9	14,2	12,3	21,8
Poziom wykształcenia Level of education							
Wyższe Tertiary.....	8,5	13,7	29,1	18,6	14,3	11,3	12,2
Policealne i średnie zawodowe..... Post-secondary and vocational secondary	22,3	11,9	23,4	17,0	15,3	12,6	19,8
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	10,2	12,8	28,1	18,5	14,9	11,6	14,1
Zasadnicze zawodowe..... Basic vocational	28,6	12,6	22,2	15,1	14,2	12,3	23,5
Gimnazjalne i poniżej..... Lower secondary and lower	30,4	12,3	21,4	13,9	13,3	12,4	26,8
2009							
OGÓŁEM TOTAL	100,0	10,4	23,9	19,8	20,1	12,9	13,0
Poziom wykształcenia Level of education							
Wyższe Tertiary.....	9,4	11,4	28,9	22,8	17,8	11,2	8,0
Policealne i średnie zawodowe..... Post-secondary and vocational secondary	22,1	9,7	23,3	21,0	20,7	13,0	12,1
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	10,8	10,5	27,7	22,0	19,5	11,7	8,6
Zasadnicze zawodowe..... Basic vocational	28,9	10,4	22,5	19,1	21,0	13,2	13,8
Gimnazjalne i poniżej..... Lower secondary and lower	28,8	5,1	22,6	17,6	19,7	13,3	16,1
2010							
OGÓŁEM TOTAL	100,0	11,2	23,0	18,3	18,4	17,1	12,0
Poziom wykształcenia Level of education							
Wyższe Tertiary.....	10,5	11,8	27,9	21,5	17,3	14,3	7,1
Policealne i średnie zawodowe..... Post-secondary and vocational secondary	22,0	10,3	22,9	19,4	19,2	17,1	11,1
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	10,9	11,1	26,9	20,4	18,4	15,1	8,1
Zasadnicze zawodowe..... Basic vocational	28,5	11,4	21,3	17,6	18,6	18,0	13,0
Gimnazjalne i poniżej..... Lower secondary and lower	28,2	11,6	21,3	16,1	18,1	18,1	14,8

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.
 Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Tabl. 124. **STOPIEŃ ZADOWOLENIA ZE SWEGO WYKSZTAŁCENIA WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO**
SATISFACTION OF THE LEVEL OF EDUCATION BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	dosyć zadowolony, zadowolony i bardzo zadowolony <i>quite satisfied, satisfied and very satisfied</i>		dosyć niezadowolony, niezadowolony i bardzo niezadowolony <i>rather dissatisfied, dissatisfied and very dissatisfied</i>	
	2007	2009	2007	2009
	w % in %			
OGÓŁEM TOTAL	70,1	72,1	29,9	27,9
Mężczyźni <i>Males</i>	70,6	73,5	29,4	26,5
Kobiety <i>Females</i>	69,8	70,8	30,2	29,2
WIEK AGE				
do 24 lat <i>to 24 years</i>	81,1	82,7	18,9	17,3
25-34.....	77,6	77,3	22,4	22,7
35-44.....	66,6	71,3	33,4	28,7
45-59.....	66,0	69,5	34,0	30,5
60-64.....	69,1	69,3	30,9	30,7
65 i więcej lat <i>65 years and more</i>	60,3	62,5	39,7	37,5
MIEJSCA ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE				
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants</i>	76,5	77,2	23,5	22,8
Miasta 200-500 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants</i>	75,1	77,1	24,9	22,9
Miasta 100-200 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants</i>	76,3	77,7	23,7	22,3
Miasta 20-100 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants</i>	72,5	73,5	27,6	26,5
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants</i>	69,5	70,1	30,6	29,9
Wieś <i>Rural areas</i>	64,3	67,8	35,7	32,2
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS				
Dolnośląskie.....	69,4	73,9	30,7	26,1
Kujawsko-pomorskie.....	70,2	73,8	29,8	26,2
Lubelskie.....	63,7	70,8	36,3	29,2
Lubuskie.....	65,8	65,9	34,2	34,1
Łódzkie.....	66,9	67,9	33,1	32,1
Małopolskie.....	76,3	77,7	23,7	22,3
Mazowieckie.....	68,2	72,2	31,8	27,8
Opolskie.....	77,0	68,1	23,0	31,9
Podkarpackie.....	71,5	72,9	28,5	27,1
Podlaskie.....	66,1	66,3	33,9	33,7
Pomorskie.....	73,6	76,1	26,4	23,9
Śląskie.....	73,8	73,6	26,3	26,4
Świętokrzyskie.....	67,3	65,6	32,7	34,4
Warmińsko-mazurskie.....	56,4	64,3	43,6	35,7
Wielkopolskie.....	76,4	74,7	23,6	25,3
Zachodniopomorskie.....	66,3	69,6	33,8	30,5
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION				
Wyższe i policealne..... <i>Tertiary and post-secondary</i>	91,8	94,2	8,2	5,8
Średnie <i>Secondary</i>	79,3	79,7	20,7	20,3
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe..... <i>Lower secondary and basic vocational</i>	65,4	67,7	34,6	32,3

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 124. **STOPIEŃ ZADOWOLENIA ZE SWEGO WYKSZTAŁCENIA WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO (dok.)**
SATISFACTION OF THE LEVEL OF EDUCATION BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	dosyć zadowolony, zadowolony i bardzo zadowolony <i>quite satisfied, satisfied and very satisfied</i>		dosyć niezadowolony, niezadowolony i bardzo niezadowolony <i>rather dissatisfied, dissatisfied and very dissatisfied</i>	
	2007	2009	2007	2009
	w % in %			
POZIOM WYKSZTAŁCENIA (dok.) LEVEL OF EDUCATION (cont.)				
Podstawowe i niższe <i>Primary and lower</i>	37,9	38,0	62,1	62,0
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS				
Pracownicy sektora publicznego..... <i>Public sector employees</i>	79,5	83,4	20,5	16,6
Pracownicy sektora prywatnego..... <i>Private sector employees</i>	71,8	75,1	28,2	24,9
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników..... <i>Private entrepreneurs without farmers</i>	80,5	80,1	19,5	19,9
Rolnicy <i>Farmers</i>	61,9	65,0	38,1	35,0
Renciści <i>Pensioners</i>	61,2	58,4	38,8	41,6
Emeryci <i>Retirees</i>	64,8	67,5	35,3	32,5
Uczniowie i studenci <i>Pupils and students</i>	87,4	88,5	12,6	11,5
Bezrobotni <i>Unemployed persons</i>	56,2	60,0	43,8	40,0
Inni bierni zawodowo..... <i>Others economically inactive</i>	59,1	62,8	40,9	37,2

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].

Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

Tabl. 125. **STOPIEŃ ZADOWOLENIA ZE SWOJEJ PRACY WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO**
JOB SATISFACTION BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	dosyć zadowolony, zadowolony i bardzo zadowolony <i>quite satisfied, satisfied and very satisfied</i>		dosyć niezadowolony, niezadowolony i bardzo niezadowolony <i>rather dissatisfied, dissatisfied and very dissatisfied</i>	
	2007	2009	2007	2009
	w % in %			
OGÓŁEM TOTAL	80,6	81,9	19,4	18,1
Mężczyźni <i>Males</i>	80,4	82,3	19,6	17,7
Kobiety <i>Females</i>	80,9	81,4	19,1	18,6
WIEK AGE				
do 24 lat <i>to 24 years</i>	80,2	78,3	19,9	21,7
25-34.....	83,8	82,3	16,2	17,7
35-44.....	79,9	82,8	20,1	17,2
45-59.....	78,8	81,9	21,2	18,1
60-64.....	81,5	83,6	18,5	16,4
65 i więcej lat <i>65 years and more</i>	75,8	80,7	24,2	19,3
MIEJSCA ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE				
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants</i>	79,9	81,3	20,1	18,7
Miasta 200-500 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants</i>	81,8	84,9	18,2	15,1
Miasta 100-200 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants</i>	81,1	85,2	18,9	14,9
Miasta 20-100 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants</i>	81,1	83,5	18,9	16,6

Tabl. 125. **STOPIEŃ ZADOWOLENIA ZE SWOJEJ PRACY WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO (dok.)**
JOB SATISFACTION BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	dosyć zadowolony, zadowolony i bardzo zadowolony <i>quite satisfied, satisfied and very satisfied</i>		dosyć niezadowolony, niezadowolony i bardzo niezadowolony <i>rather dissatisfied, dissatisfied and very dissatisfied</i>	
	2007	2009	2007	2009
	w % in %			
MIEJSCA ZAMIESZKANIA (dok.) PLACE OF RESIDENCE (cont.)				
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców <i>Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants</i>	82,4	84,5	17,6	15,5
Wieś <i>Rural areas</i>	79,5	78,9	20,5	21,1
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS				
Dolnośląskie	79,7	83,7	20,3	16,3
Kujawsko-pomorskie	81,5	86,9	18,5	13,1
Lubelskie	76,1	79,5	23,9	20,5
Lubuskie	78,0	78,7	22,1	21,3
Łódzkie	78,0	78,7	22,0	21,3
Małopolskie.....	80,1	82,1	19,9	17,9
Mazowieckie.....	78,8	80,7	21,2	19,3
Opolskie.....	85,8	88,2	14,2	11,8
Podkarpackie.....	78,0	75,8	22,0	24,2
Podlaskie.....	78,7	78,2	21,3	21,8
Pomorskie.....	83,8	85,4	16,2	14,6
Śląskie.....	81,7	83,6	18,3	16,5
Świętokrzyskie.....	79,4	76,8	20,6	23,2
Warmińsko-mazurskie.....	79,9	82,4	20,1	17,6
Wielkopolskie.....	85,4	82,9	14,6	17,2
Zachodniopomorskie.....	84,1	83,4	15,9	16,6
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION				
Wyższe i policealne	84,8	87,0	15,2	13,0
<i>Tertiary and post-secondary</i>				
Średnie <i>Secondary</i>	81,4	82,7	18,6	17,3
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe..... <i>Lower secondary and basic vocational</i>	78,2	79,4	21,8	20,6
Podstawowe i niższe <i>Primary and lower</i>	73,6	70,4	26,5	29,6
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS				
Pracownicy sektora publicznego..... <i>Public sector employees</i>	86,6	89,0	13,4	11,0
Pracownicy sektora prywatnego..... <i>Private sector employees</i>	80,9	83,3	19,1	16,8
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników..... <i>Private entrepreneurs without farmers</i>	88,2	89,7	11,8	10,3
Rolnicy <i>Farmers</i>	71,0	71,4	29,0	28,6
Renciści <i>Pensioners</i>	74,1	71,3	26,0	28,7
Emeryci <i>Retirees</i>	79,7	86,0	20,3	14,0
Uczniowie i studenci <i>Pupils and students</i>	77,5	77,6	22,5	22,4
Bezrobotni <i>Unemployed persons</i>	50,3	48,6	49,7	51,4
Inni bierni zawodowo..... <i>Others economically inactive</i>	64,2	65,5	35,8	34,5

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].

Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 126. OSOBY, KTÓRE ZMIENIŁY PRACĘ W LATACH 2005-2009 WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO
 PERSONS WHO CHANGED A JOB IN 2005-2009 BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba zmian miejsca pracy Number of job changing				
	1 raz 1 time	2 razy 2 times	3 razy 3 times	4 razy 4 times	5 i więcej razy 5 times and more
	w % in %				
OGÓŁEM TOTAL	56,4	25,7	11,4	3,4	3,1
Mężczyźni Males.....	54,0	26,5	12,1	3,9	3,5
Kobiety Females.....	60,0	24,6	10,3	2,6	2,5
WIEK AGE					
do 24 lat to 24 years.....	45,0	27,8	17,8	5,5	3,9
25-34.....	54,2	26,3	12,0	4,0	3,5
35-44.....	59,2	26,3	10,0	2,8	1,6
45-59.....	62,2	23,7	8,7	1,9	3,6
60-64.....	70,3	17,2	10,9	–	1,6
65 i więcej lat 65 years and more.....	78,3	21,7	–	–	–
MIEJSCE ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE					
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants	58,1	22,1	11,0	3,1	5,6
Miasta 200-500 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants	55,5	26,1	11,4	4,2	2,9
Miasta 100-200 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants	58,2	21,3	13,6	1,7	5,3
Miasta 20-100 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants	56,0	25,9	10,8	4,8	2,5
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców..... Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants	56,3	29,0	9,6	3,2	1,9
Wieś Rural areas.....	56,1	26,8	12,0	2,8	2,3
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS					
Dolnośląskie.....	52,0	28,2	13,8	1,4	4,7
Kujawsko-pomorskie.....	57,0	26,0	11,0	3,0	3,0
Lubelskie.....	61,2	30,6	4,4	2,2	1,6
Lubuskie.....	50,3	30,7	9,2	6,8	3,1
Łódzkie.....	57,0	28,8	9,9	3,4	0,9
Małopolskie.....	59,2	22,9	9,9	3,7	4,3
Mazowieckie.....	55,3	25,5	11,3	4,6	3,4
Opolskie.....	52,0	29,3	10,6	4,9	3,3
Podkarpackie.....	61,0	23,5	11,3	1,9	2,4
Podlaskie.....	52,4	25,4	17,5	4,0	0,8
Pomorskie.....	52,6	27,6	11,8	4,3	3,7
Śląskie.....	56,2	24,7	12,8	2,3	4,0
Świętokrzyskie.....	55,0	30,2	9,3	3,1	2,3
Warmińsko-mazurskie.....	61,6	17,9	17,9	1,3	1,3
Wielkopolskie.....	59,9	23,2	11,3	2,8	2,8
Zachodniopomorskie.....	60,8	21,9	9,6	5,0	2,7
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION					
Wyższe i policealne..... Tertiary and post-secondary	61,2	21,1	12,3	2,9	2,6

Tabl. 126. OSOBY, KTÓRE ZMIENIŁY PRACĘ W LATACH 2005-2009 WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO (dok.)
PERSONS WHO CHANGED A JOB IN 2005-2009 BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba zmian miejsca pracy Number of job changing				
	1 raz 1 time	2 razy 2 times	3 razy 3 times	4 razy 4 times	5 i więcej razy 5 times and more
	w % in %				
POZIOM WYKSZTAŁCENIA (dok.) LEVEL OF EDUCATION (cont.)					
Średnie Secondary.....	56,3	24,9	11,5	4,3	3,1
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe..... Lower secondary and basic vocational	55,0	28,5	10,9	2,3	3,4
Podstawowe i niższe Primary and lower.....	49,1	31,8	10,3	5,5	3,3
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS					
Pracownicy sektora publicznego..... Public sector employees	64,8	23,5	8,5	2,0	1,3
Pracownicy sektora prywatnego..... Private sector employees	57,5	25,1	12,2	2,6	2,6
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników..... Private entrepreneurs without farmers	63,6	21,0	7,3	5,9	2,1
Rolnicy Farmers.....	68,3	21,7	6,7	–	3,3
Renciści Pensioners.....	60,6	25,8	7,6	–	6,1
Emeryci Retirees.....	74,4	15,5	6,2	1,6	2,3
Uczniowie i studenci Pupils and students.....	37,4	22,4	20,6	11,2	8,4
Bezrobotni Unemployed persons.....	45,3	32,8	12,7	4,7	4,5
Inni bierni zawodowo..... Others economically inactive	47,5	29,4	12,6	5,0	5,5

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].

Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

Tabl. 127. PRZYCZYNY, DLA KTÓRYCH ZMIENIONO PRACĘ W LATACH 2005-2009 WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO
REASONS THAT CAUSED JOB CHANGING IN 2005-2009 BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przyczyna zmiany miejsca pracy The reason for changing job			
	dobrowolna decyzja w celu podjęcia lepszej/lepiej płatnej pracy voluntary decision to take a better or better paid job	skończyła się umowa o pracę na czas określony employment contract for a specified period had finished	z przyczyn niezależnych od respondenta reasons independent of respondent	inne powody other reasons
	w % in %			
OGÓŁEM TOTAL	51,3	28,2	20,0	26,5
Mężczyźni Males.....	54,7	28,2	18,1	25,3
Kobiety Females.....	46,6	28,2	22,6	28,2
WIEK AGE				
do 24 lat to 24 years.....	56,8	31,2	13,4	34,1
25-34.....	62,0	26,9	12,7	25,4
35-44.....	50,1	24,0	22,5	25,1
45-59.....	34,4	32,4	30,5	25,3
60-64.....	13,2	36,8	46,6	26,3
65 i więcej lat 65 years and more.....	15,2	11,0	34,9	47,1
MIEJSCA ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE				
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants	62,7	22,7	18,9	24,8
Miasta 200-500 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants	57,2	19,8	22,9	32,3

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 127. PRZYCZYNY, DLA KTÓRYCH ZMIENIONO PRACĘ W LATACH 2005-2009 WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO (dok.)
REASONS THAT CAUSED JOB CHANGING IN 2005-2009 BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przyczyna zmiany miejsca pracy The reason for changing job			
	dobrowolna decyzja w celu podjęcia lepszego lub lepiej płatnej pracy voluntary decision to take a better or better paid job	skończyła się umowa o pracę na czas określony employment contract for a specified period had finished	z przyczyn niezależnych od respondenta reasons independ- ent of respondent	inne powody other reasons
	w %		in %	
MIEJSCA ZAMIESZKANIA (dok.) PLACE OF RESIDENCE (cont.)				
Miasta 100-200 tys. mieszkańców Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants	49,7	24,6	23,1	25,3
Miasta 20-100 tys. mieszkańców Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants	49,6	29,2	21,9	24,3
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants	43,4	37,9	17,0	25,0
Wieś Rural areas.....	47,7	30,5	18,7	27,3
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS				
Dolnośląskie.....	43,3	32,6	18,6	27,8
Kujawsko-pomorskie.....	55,9	24,8	23,9	25,4
Lubelskie.....	44,4	29,5	20,2	28,9
Lubuskie.....	46,7	24,5	17,0	26,4
Łódzkie.....	43,7	27,5	16,2	30,6
Małopolskie.....	53,4	28,5	19,5	20,5
Mazowieckie.....	62,3	28,3	20,4	29,1
Opolskie.....	48,8	33,1	26,2	25,0
Podkarpackie.....	40,3	30,0	19,7	28,6
Podlaskie.....	54,7	35,5	17,1	35,7
Pomorskie.....	61,9	27,4	23,8	28,0
Śląskie.....	51,0	19,8	21,3	29,3
Świętokrzyskie.....	45,4	38,6	18,2	17,5
Warmińsko-mazurskie.....	36,2	44,8	22,9	12,3
Wielkopolskie.....	58,3	22,9	15,1	20,7
Zachodniopomorskie.....	48,1	30,3	24,9	30,8
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION				
Wyższe i policealne..... Tertiary and post-secondary	61,8	20,9	15,8	27,1
Średnie Secondary.....	53,4	26,2	20,0	27,7
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe..... Lower secondary and basic vocational	45,1	32,3	21,5	26,5
Podstawowe i niższe Primary and lower.....	34,8	41,4	26,9	20,6
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS				
Pracownicy sektora publicznego..... Public sector employees	54,7	24,6	17,4	27,1
Pracownicy sektora prywatnego..... Private sector employees	58,8	23,6	18,8	24,3
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników..... Private entrepreneurs without farmers	66,5	13,5	12,0	32,0
Rolnicy Farmers.....	42,5	14,9	19,6	44,3
Renciści Pensioners.....	22,0	38,7	30,6	35,3
Emeryci Retirees.....	18,8	17,9	49,6	28,9
Uczniowie i studenci Pupils and students....	63,9	24,6	10,1	43,5
Bezrobotni Unemployed persons.....	30,9	48,2	22,7	23,7
Inni bierni zawodowo..... Others economically inactive	39,0	40,3	21,6	28,2

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2009].
Source: tables of Social diagnosis [2009].

Tabl. 128. OSOBY, DLA KTÓRYCH ZMIANA PRACY W LATACH 2005-2009 WIĄZAŁA SIĘ ZE ZMIANĄ ZAWODU I/LUB MIEJSCA ZAMIESZKANIA WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO
PERSONS FOR WHICH JOB CHANGING IN 2005-2009 WAS ASSOCIATED WITH CHANGING PROFESSION AND/OR PLACE OF RESIDENCE BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zmiana miejsca pracy związana ze zmianą Change workplace associated with change of	
	wykonywanego zawodu profession	miejsca zamieszkania place of residence
	w %	in %
OGÓŁEM TOTAL	50,0	13,9
Mężczyźni <i>Males</i>	49,5	15,6
Kobiety <i>Females</i>	50,7	11,7
WIEK AGE		
do 24 lat <i>to 24 years</i>	57,8	15,1
25-34.....	56,1	17,5
35-44.....	44,4	14,6
45-59.....	43,4	8,0
60-64.....	34,3	1,4
65 i więcej lat <i>65 years and more</i>	16,7	2,9
MIEJSCE ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE		
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants</i>	45,6	11,2
Miasta 200-500 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants</i>	47,7	12,6
Miasta 100-200 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants</i>	49,1	15,5
Miasta 20-100 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants</i>	50,9	12,3
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants</i>	50,7	16,9
Wieś <i>Rural areas</i>	52,7	15,1
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS		
Dolnośląskie.....		
Kujawsko-pomorskie.....	52,1	14,7
Lubelskie.....	48,0	11,4
Lubuskie.....	62,4	17,4
Łódzkie.....	50,9	13,5
Małopolskie.....	52,0	13,1
Mazowieckie.....	39,5	12,5
Opolskie.....	44,7	10,2
Podkarpackie.....	53,9	18,6
Podlaskie.....	56,8	24,4
Pomorskie.....	55,0	15,9
Śląskie.....	40,3	15,5
Świętokrzyskie.....	51,9	10,1
Warmińsko-mazurskie.....	51,6	18,9
Wielkopolskie.....	56,2	22,2
Zachodniopomorskie.....	57,0	11,0
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION		
Wyższe i policealne..... <i>Tertiary and post-secondary</i>	48,1	13,8

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 128. OSOBY, DLA KTÓRYCH ZMIANA PRACY W LATACH 2005-2009 WIĄZAŁA SIĘ ZE ZMIANĄ ZAWODU I/LUB MIEJSCA ZAMIESZKANIA WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO (dok.)
 PERSONS FOR WHICH JOB CHANGING IN 2005-2009 WAS ASSOCIATED WITH CHANGING PROFESSION AND/OR PLACE OF RESIDENCE BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zmiana miejsca pracy związana ze zmianą Change workplace associated with change of	
	wykonywanego zawodu profession	miejsca zamieszkania place of residence
	w %	in %
POZIOM WYKSZTAŁCENIA (dok.) LEVEL OF EDUCATION (cont.)		
Średnie Secondary	54,6	16,1
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe Lower secondary and basic vocational	48,5	12,7
Podstawowe i niższe Primary and lower	44,4	11,0
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS		
Pracownicy sektora publicznego Public sector employees	50,6	9,9
Pracownicy sektora prywatnego Private sector employees	50,5	13,4
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników Private entrepreneurs without farmers	43,0	13,0
Rolnicy Farmers	66,2	26,5
Renciści Pensioners	52,0	6,9
Emeryci Retirees	38,9	5,7
Uczniowie i studenci Pupils and students	44,1	18,0
Bezrobotni Unemployed persons	50,3	17,8
Inni bierni zawodowo Others economically inactive	52,5	18,3

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2009].
 Source: tables of Social diagnosis [2009].

Tabl. 129. PRZECIĘTNY CZAS POŚWIĘCONY NA DROGĘ Z MIEJSCA ZAMIESZKANIA DO PRACY WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO W 2009 R.
 AVERAGE TIME SPENT ON COMMUTING FROM PLACE OF RESIDENCE TO WORK BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętny czas dotarcia z miejsca zamieszkania do pracy Average time spent on commuting from place of residence to work				
	0 (praca w domu) 0 (work at home)	1-15 minut 1-15 minutes	16-30 minut 16-30 minutes	31-60 minut 31-60 minutes	powyżej 60 minut over 60 minutes
	w % in %				
OGÓŁEM TOTAL	10,9	31,8	35,4	17,9	4,1
Mężczyźni Males	11,1	30,0	35,9	18,4	4,6
Kobiety Females	10,7	34,0	34,8	17,2	3,3
WIEK AGE					
do 24 lat to 24 years	6,9	31,5	38,4	18,6	4,6
25-34	7,5	31,7	37,3	19,0	4,5
35-44	11,2	33,2	34,4	16,8	4,4
45-59	13,0	31,5	34,5	17,7	3,3
60-64	21,5	26,4	29,9	17,6	4,6
65 i więcej lat 65 years and more	36,3	22,2	24,0	13,5	4,1
MIEJSCE ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE					
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants	3,7	19,8	39,5	32,1	5,0
Miasta 200-500 tys. mieszkańców Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants	2,4	27,1	45,4	21,3	3,9

Tabl. 129. PRZECIĘTNY CZAS POŚWIĘCONY NA DROGĘ Z MIEJSCA ZAMIESZKANIA DO PRACY WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO W 2009 R. dok
AVERAGE TIME SPENT ON COMMUTING FROM PLACE OF RESIDENCE TO WORK BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętny czas dotarcia z miejsca zamieszkania do pracy Average time spent on commuting from place of residence to work				
	0 (praca w domu) 0 (work at home)	1-15 minut 1-15 minutes	16-30 minut 16-30 minutes	31-60 minut 31-60 minutes	powyżej 60 minut over 60 minutes
	w % in %				
MIEJSCA ZAMIESZKANIA (dok.) PLACE OF RESIDENCE (cont.)					
Miasta 100-200 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants</i>	2,0	35,2	44,0	17,1	1,8
Miasta 20-100 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants</i>	3,7	39,4	38,6	14,2	4,2
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants</i>	4,9	44,2	31,4	15,3	4,2
Wieś <i>Rural areas</i>	24,6	29,1	28,3	13,9	4,2
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS					
Dolnośląskie.....	5,1	34,9	34,9	21,0	4,0
Kujawsko-pomorskie.....	12,5	26,7	37,8	18,1	4,9
Lubelskie.....	26,6	28,3	31,1	12,4	1,6
Lubuskie.....	5,5	49,5	32,5	10,6	1,9
Łódzkie.....	13,8	30,1	35,0	19,1	2,1
Małopolskie.....	12,4	25,5	34,2	22,5	5,5
Mazowieckie.....	11,6	23,1	31,2	26,0	8,1
Opolskie.....	5,5	42,2	36,1	12,4	3,9
Podkarpackie.....	11,3	32,5	37,1	16,1	3,0
Podlaskie.....	18,5	34,8	32,7	13,8	0,2
Pomorskie.....	4,6	33,1	34,0	22,7	5,7
Śląskie.....	5,2	31,6	41,6	18,2	3,4
Świętokrzyskie.....	23,6	30,6	34,8	8,2	2,7
Warmińsko-mazurskie.....	9,7	41,9	38,1	9,5	0,9
Wielkopolskie.....	10,2	39,5	34,2	11,9	4,2
Zachodniopomorskie.....	8,3	35,7	42,4	11,8	1,8
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION					
Wyższe i policealne..... <i>Tertiary and post-secondary</i>	3,8	33,2	37,7	21,0	4,3
Średnie <i>Secondary</i>	9,3	32,6	35,6	18,8	3,7
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe..... <i>Lower secondary and basic vocational</i>	15,1	30,5	34,8	15,3	4,4
Podstawowe i niższe <i>Primary and lower</i>	30,7	27,5	27,4	11,4	3,2
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS					
Pracownicy sektora publicznego..... <i>Public sector employees</i>	0,2	34,7	41,4	19,4	4,3
Pracownicy sektora prywatnego..... <i>Private sector employees</i>	0,8	32,5	39,9	21,7	5,1
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników..... <i>Private entrepreneurs without farmers</i>	19,3	35,8	30,6	11,4	3,0
Rolnicy <i>Farmers</i>	76,8	18,7	3,3	0,9	0,3
Renciści <i>Pensioners</i>	30,5	29,3	25,0	11,6	3,7
Emeryci <i>Retirees</i>	26,3	23,8	29,9	16,4	3,6
Uczniowie i studenci <i>Pupils and students</i>	18,4	24,5	25,5	29,1	2,6
Bezrobotni <i>Unemployed persons</i>	14,1	34,2	38,9	11,4	1,3
Inni bierni zawodowo..... <i>Others economically inactive</i>	36,5	26,6	24,8	9,8	2,3

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2009].
Source: tables of Social diagnosis [2009].

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 130. OSOBY, KTÓRE AWANSOWAŁY W PRACY W LATACH 2000-2007 WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO
 PERSONS THAT GOT JOB PROMOTION BETWEEN 2000 AND 2007 BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba awansów w pracy w latach 2000-2007 Number of job promotions in years 2000-2007							
	0	1	2	3	4	5	6	7
	w % in %							
OGÓŁEM TOTAL	80,3	13,6	4,4	1,3	0,4	0,1	0,1	0,0
Mężczyźni <i>Males</i>	80,1	13,1	5,1	1,3	0,3	0,0	0,1	–
Kobiety <i>Females</i>	80,5	14,1	3,6	1,2	0,4	0,2	0,0	0,0
WIEK AGE								
do 24 lat <i>to 24 years</i>	86,8	10,0	2,5	0,4	–	0,3	–	–
25-34	71,5	18,9	6,8	2,0	0,7	0,1	–	0,1
35-44	78,1	14,8	5,2	1,4	0,5	0,1	–	–
45-59	85,7	10,3	2,6	1,0	0,2	0,1	0,2	–
60-64	89,4	8,3	1,4	0,9	–	–	–	–
65 i więcej lat <i>65 years and more</i>	90,2	5,5	3,7	–	0,6	–	–	–
MIEJSCA ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE								
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants</i>	65,5	21,8	8,1	3,1	1,1	0,4	–	0,1
Miasta 200-500 tys. mieszkańców	75,5	17,5	5,3	1,2	0,2	0,1	0,1	–
<i>Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants</i>								
Miasta 100-200 tys. mieszkańców	74,5	17,2	5,5	2,1	0,4	–	0,4	–
<i>Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants</i>								
Miasta 20-100 tys. mieszkańców	80,0	14,3	4,3	1,3	0,2	0,1	–	–
<i>Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants</i>								
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców	81,8	12,8	4,3	0,7	0,3	0,1	–	–
<i>Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants</i>								
Wieś <i>Rural areas</i>	88,4	8,2	2,5	0,7	0,3	–	0,0	–
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS								
Dolnośląskie	73,3	16,7	7,5	1,7	0,8	–	–	–
Kujawsko-pomorskie	82,7	10,7	4,4	1,6	0,6	–	–	–
Lubelskie	82,0	12,5	3,6	2,0	–	–	–	–
Lubuskie	83,7	12,3	3,5	0,5	–	–	–	–
Łódzkie	82,4	13,8	3,2	0,4	–	–	–	0,2
Małopolskie.....	80,3	14,7	2,5	1,6	0,5	0,4	–	–
Mazowieckie.....	75,9	14,9	5,6	2,7	0,7	0,2	–	–
Opolskie.....	78,2	14,5	3,1	2,1	–	0,5	1,6	–
Podkarpackie.....	77,8	14,1	6,0	2,1	–	–	–	–
Podlaskie	82,6	11,3	4,1	0,8	0,8	0,4	–	–
Pomorskie.....	76,2	17,1	5,1	0,9	0,4	–	0,2	–
Śląskie	81,0	13,2	4,9	0,4	0,5	–	–	–
Świętokrzyskie.....	83,0	9,3	5,5	1,1	1,1	–	–	–
Warmińsko-mazurskie.....	86,1	10,5	2,4	1,0	–	–	–	–
Wielkopolskie.....	84,6	11,4	3,0	0,7	0,1	0,1	–	–
Zachodniopomorskie	84,6	12,4	2,7	0,3	–	–	–	–
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION								
Wyższe i policealne..... <i>Tertiary and post-secondary</i>	63,6	24,6	8,2	2,6	0,8	0,1	0,1	0,1
Średnie <i>Secondary</i>	81,2	12,4	4,6	1,2	0,4	0,1	0,0	–
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe..... <i>Lower secondary and basic vocational</i>	89,9	7,9	1,7	0,5	–	0,1	0,1	–
Podstawowe i niższe <i>Primary and lower</i>	94,4	4,1	1,3	0,2	–	–	–	–

Tabl. 130. OSOBY, KTÓRE AWANSOWAŁY W PRACY W LATACH 2000-2007 WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU SPOŁECZNO-ZAWODOWEGO (dok.)
PERSONS THAT GOT JOB PROMOTION BETWEEN 2000 AND 2007 BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba awansów w pracy w latach 2000-2007 Number of job promotions in years 2000-2007							
	0	1	2	3	4	5	6	7
	w % in %							
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS								
Pracownicy sektora publicznego..... <i>Public sector employees</i>	67,8	22,5	7,0	1,9	0,8	–	–	0,1
Pracownicy sektora prywatnego..... <i>Private sector employees</i>	76,8	16,2	4,9	1,5	0,3	0,2	0,1	–
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników..... <i>Private entrepreneurs without farmers</i>	89,0	5,7	3,8	1,3	0,2	–	–	–
Rolnicy <i>Farmers</i>	98,6	0,8	0,4	–	–	–	0,2	–
Renciści <i>Pensioners</i>	95,1	1,6	1,6	1,1	0,5	–	–	–
Emeryci <i>Retirees</i>	88,5	8,5	2,3	0,4	0,2	–	0,2	–
Uczniowie i studenci <i>Pupils and students</i>	96,5	–	3,5	–	–	–	–	–
Bezrobotni <i>Unemployed persons</i>	89,8	6,9	2,2	1,0	–	–	–	–
Inni bierni zawodowo..... <i>Others economically inactive</i>	86,0	10,5	2,7	0,6	0,3	–	–	–

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2009].

Source: tables of Social diagnosis [2009].

Tabl. 131. OSOBY, KTÓRE POZYTYWNE OCENIAJĄ WPLYW PRACY NA JAKOŚĆ ŻYCIA WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO
PERSONS WHO BELIEVE THAT JOB HAS A POSSITIVE IMPACT ON THEIR QUALITY OF LIFE BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Awans zawodowy w minionym roku <i>Job promotion in the previous year</i>		Zdobycie nowych kwalifikacji z myślą o lepszych zarobkach <i>Getting new skills in order to have higher salary</i>		Podjęcie lepiej płatnej lub dodatkowej pracy <i>Take better paid or extra job</i>		Założenie własnej firmy w minionym roku <i>Starting own business in the previous year</i>	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009
	w % in %							
OGÓŁEM TOTAL	10,5	9,3	14,4	14,1	11,6	11,2	1,8	1,9
Mężczyźni <i>Males</i>	10,9	9,7	15,5	15,7	14,1	13,1	2,3	2,6
Kobiety <i>Females</i>	10,0	8,9	13,6	12,7	9,6	9,4	1,4	1,3
WIEK AGE								
do 24 lat <i>to 24 years</i>	11,3	10,8	24,1	24,9	16,7	16,3	1,1	1,3
25-34.....	16,2	13,6	27,4	26,7	22,0	19,8	4,0	3,7
35-44.....	9,0	8,5	18,2	17,8	13,0	12,8	2,3	3,4
45-59.....	5,8	5,7	8,3	8,1	8,4	8,6	1,6	1,4
60-64.....	3,0	2,9	1,5	1,5	4,7	5,6	0,3	0,6
65 i więcej lat <i>65 years and more</i>	1,7	8,3	0,4	0,2	0,8	1,1	0,3	0,1
MIEJSCA ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE								
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants</i>	18,2	16,1	25,4	21,9	16,2	16,2	3,3	3,1
Miasta 200-500 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants</i>	13,7	12,2	21,1	21,1	15,7	16,9	2,6	2,7
Miasta 100-200 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants</i>	11,3	12,7	15,9	17,1	14,1	11,6	1,4	1,6
Miasta 20-100 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants</i>	9,8	7,9	13,7	14,1	10,2	10,5	1,3	1,5

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 131. OSOBY, KTÓRE POZYTYWNE OCENIAJĄ WPŁYW PRACY NA JAKOŚĆ ŻYCIA WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO (dok.)
 PERSONS WHO BELIEVE THAT JOB HAS A POSSITIVE IMPACT ON THEIR QUALITY OF LIFE BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Awans zawodowy w minionym roku <i>Job promotion in the previous year</i>		Zdobycie nowych kwalifikacji z myślą o lepszych zarobkach <i>Getting new skills in order to have higher salary</i>		Podjęcie lepiej płatnej lub dodatkowej pracy <i>Take better paid or extra job</i>		Założenie własnej firmy w minionym roku <i>Starting own business in the previous year</i>	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009
	w % in %							
MIEJSCA ZAMIESZKANIA (dok.) PLACE OF RESIDENCE (cont.)								
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców <i>Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants</i>	8,6	7,4	13,5	12,1	13,0	10,3	2,1	1,8
Wieś <i>Rural areas</i>	6,7	6,0	9,4	9,5	8,7	8,5	1,4	1,6
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS								
Dolnośląskie	13,3	11,9	14,8	16,8	12,4	13,3	1,6	2,5
Kujawsko-pomorskie	11,3	7,5	12,9	12,4	11,2	9,2	1,7	1,6
Lubelskie	9,6	9,0	12,7	13,3	7,9	10,2	1,0	1,7
Lubuskie	6,9	9,4	15,0	13,7	12,3	12,6	1,9	2,0
Łódzkie	10,3	7,4	14,4	10,9	10,0	9,0	2,4	1,5
Małopolskie	10,2	10,7	16,2	14,9	10,5	11,8	2,5	2,3
Mazowieckie	13,7	11,5	17,3	15,6	14,0	13,4	2,3	2,3
Opolskie	11,4	10,8	15,6	16,7	13,3	12,2	1,3	1,7
Podkarpackie	12,6	7,2	14,9	11,4	10,3	8,3	2,5	1,2
Podlaskie	11,7	11,7	17,5	14,9	11,4	10,8	2,4	1,5
Pomorskie	12,1	10,7	16,8	15,4	14,5	12,4	2,3	2,2
Śląskie	8,3	7,7	13,2	15,7	11,3	12,0	1,1	2,1
Świętokrzyskie	9,5	8,0	13,0	10,0	9,2	8,1	1,4	1,0
Warmińsko-mazurskie	6,0	6,4	7,1	9,4	10,6	10,4	1,5	1,6
Wielkopolskie	7,8	7,7	13,1	13,2	11,3	8,7	1,0	1,6
Zachodniopomorskie	8,0	8,8	12,9	15,8	14,1	12,8	2,3	1,7
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION								
Wyższe i policealne <i>Tertiary and post-secondary</i>	16,9	15,2	31,0	30,4	17,9	18,2	3,3	3,2
Średnie <i>Secondary</i>	10,0	8,9	17,6	16,3	12,6	12,6	2,0	2,0
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe <i>Lower secondary and basic vocational</i>	5,8	5,0	7,7	7,8	10,9	9,4	1,3	1,8
Podstawowe i niższe <i>Primary and lower</i>	2,8	2,6	2,2	2,1	4,3	3,4	0,7	0,3
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS								
Pracownicy sektora publicznego <i>Public sector employees</i>	12,7	11,1	26,9	24,7	15,8	16,1	1,0	1,1
Pracownicy sektora prywatnego <i>Private sector employees</i>	10,6	10,3	22,7	21,5	23,7	19,9	1,2	1,2
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników <i>Private entrepreneurs without farmers</i>	10,5	8,0	24,0	25,7	19,4	20,0	22,3	27,0
Rolnicy <i>Farmers</i>	0,9	1,5	5,0	4,4	5,6	4,4	1,8	1,6
Renciści <i>Pensioners</i>	3,6	5,9	3,4	3,1	2,0	4,1	0,6	0,2
Emeryci <i>Retirees</i>	3,2	6,1	0,9	0,8	3,0	2,9	0,5	0,2
Uczniowie i studenci <i>Pupils and students</i>	10,9	11,2	21,9	25,9	9,1	10,1	0,4	0,8
Bezrobotni <i>Unemployed persons</i>	4,5	2,1	11,8	14,4	7,1	9,5	1,2	0,3
Inni bierni zawodowo <i>Others economically inactive</i>	5,6	2,7	7,8	7,5	6,3	7,8	0,6	0,8

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].
 Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

Tabl. 132. OSOBY, KTÓRE NEGATYWNIE OCENIAJĄ WPŁYW PRACY NA JAKOŚĆ ŻYCIA WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA SPOŁECZNEGO
PERSONS WHO HAVE NEGATIVE OPINION ABOUT INFLUENCE OF JOB ON THEIR QUALITY OF LIFE BY SEX,

WYSZCZEGÓLNIENIE	Niemożność znalezienia pracy po ukończeniu szkoły w minionym roku <i>The inability to find a job after completing school in the previous year</i>		Ominięcie awansu zawodowego w minionym roku <i>Not getting a job promotion in the previous year</i>		Przeniesienie na gorsze stanowisko w minionym roku <i>Transfer to a worse position in the previous year</i>		Poważne problemy z szefem w minionym roku <i>Serious problems with the boss in the previous year</i>	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009
	w %							
O G Ó Ł E M	21,5	17,3	8,3	6,8	2,6	2,4	6,1	5,3
Mężczyźni	20,2	16,5	8,3	7,2	2,8	2,5	6,3	5,6
Kobiety	22,7	18,1	8,2	6,2	2,4	2,3	5,8	5,1
WIEK								
do 24 lat	40,3	36,8	8,1	7,9	2,8	3,7	9,0	7,5
25-34	23,5	20,0	8,1	7,6	2,7	2,4	6,3	6,1
35-44	11,5	8,3	8,6	5,9	3,0	2,2	5,8	4,6
45-59	4,4	3,3	8,5	6,4	2,1	2,2	5,3	4,7
60-64	3,6	2,0	3,2	5,9	–	2,0	4,0	4,1
65 i więcej lat	8,1	1,6	4,6	3,0	1,8	1,2	–	2,7
MIEJSCE ZAMIESZKANIA								
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców	17,5	12,4	11,4	6,8	4,1	2,6	8,2	7,0
Miasta 200-500 tys. mieszkańców	21,0	13,8	9,9	9,5	2,4	3,1	7,3	7,5
Miasta 100-200 tys. mieszkańców	19,5	17,6	8,6	6,6	4,1	1,0	5,8	5,2
Miasta 20-100 tys. mieszkańców	22,9	20,3	8,9	7,5	2,6	2,9	6,5	5,4
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców	19,0	20,6	8,2	6,5	1,1	1,9	4,7	4,7
Wieś	23,9	17,4	5,7	5,3	2,1	2,3	4,9	3,9
WOJEWÓDZTWA								
Dolnośląskie	18,3	21,1	5,6	5,6	1,3	2,8	5,1	6,0
Kujawsko-pomorskie	17,0	15,5	6,6	7,2	1,6	2,9	7,1	6,3
Lubelskie	22,1	19,4	10,2	8,9	1,8	2,6	6,9	6,1
Lubuskie	27,4	20,0	7,0	6,7	2,9	2,1	4,9	5,0
Łódzkie	23,0	20,7	8,4	7,0	3,3	2,9	3,9	5,6
Małopolskie	22,1	22,6	7,3	6,1	2,9	2,2	8,7	3,7
Mazowieckie	20,7	13,9	10,6	7,0	3,2	2,2	7,7	5,0
Opolskie	26,5	18,1	4,2	6,6	1,6	0,5	3,8	8,1
Podkarpackie	30,5	23,8	8,7	4,9	3,5	2,4	5,1	3,3
Podlaskie	27,6	16,9	9,1	8,9	2,1	3,2	2,7	5,8
Pomorskie	20,3	14,8	7,2	7,4	3,2	2,7	5,8	5,7
Śląskie	18,2	17,4	9,3	6,3	3,0	2,3	6,1	5,1
Świętokrzyskie	35,7	22,7	6,2	5,8	2,9	1,9	7,7	5,0
Warmińsko-mazurskie	19,0	15,4	6,1	6,5	1,3	1,5	7,0	6,6
Wielkopolskie	22,8	11,1	9,2	6,5	2,5	2,0	3,7	4,1
Zachodniopomorskie	20,3	14,7	8,2	8,7	1,4	4,1	8,3	7,9
POZIOM WYKSZTAŁCENIA								
Wyższe i policealne	18,5	17,6	9,4	8,2	2,8	2,7	7,3	6,3
Średnie	22,5	17,1	9,3	7,5	2,8	2,3	6,4	5,2
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe	22,3	17,2	6,5	4,6	2,1	2,3	4,9	4,5
Podstawowe i niższe	25,4	17,5	8,0	5,8	2,4	1,6	3,7	4,8
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY								
Pracownicy sektora publicznego	9,6	7,4	9,8	6,8	1,9	1,9	4,9	4,2
Pracownicy sektora prywatnego	18,5	12,1	8,2	6,8	2,7	2,2	6,4	4,9
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników	9,4	5,8	5,2	4,6	4,0	2,0	5,2	8,1
Rolnicy	14,8	8,8	0,7	2,7	1,2	1,1	1,7	0,7
Renciści	27,8	13,0	4,2	9,3	2,3	6,1	5,1	5,9
Emeryci	4,4	2,5	3,7	4,8	3,1	1,7	3,2	3,4
Uczniowie i studenci	33,6	36,1	3,5	4,6	–	4,9	10,2	8,9
Bezrobotni	57,6	53,7	9,1	15,4	5,6	8,6	16,2	17,1
Inni bierni zawodowo	40,3	33,4	11,2	6,0	3,7	2,5	9,5	7,1

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].

Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, OSIĄGANEGO DOCHODU I STATUSU ZAWODOWO-

AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

Ocena źródła dochodów jako niestale i niepewne <i>Having a nonpermanent income</i>		Ocena pracy jako uciążliwej, brudnej lub niebezpiecznej <i>Having arduous, dirty or dangerous work</i>		Nadmiar obowiązków w pracy, którym nie można podolać <i>Too many duties at work which cannot be done</i>		Niesprawiedliwe traktowanie w pracy <i>Unfair treatment at work</i>		SPECIFICATION
2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	
<i>in %</i>								
14,9	12,7	13,1	10,2	8,8	6,6	5,0	3,6	TOTAL
16,2	13,3	15,3	12,0	8,9	6,6	4,6	3,4	<i>Males</i>
13,9	12,1	10,8	8,0	8,6	6,7	5,4	3,9	<i>Females</i>
AGE								
22,8	18,5	10,4	8,0	5,4	4,3	7,6	3,9	<i>to 24 years</i>
15,4	13,2	10,3	7,8	8,1	5,3	4,2	3,4	<i>25-34</i>
18,1	16,0	16,6	10,7	9,0	6,5	5,1	3,4	<i>35-44</i>
18,5	15,9	14,1	12,7	10,0	8,6	5,2	4,1	<i>45-59</i>
6,7	6,7	7,0	8,5	8,5	7,2	1,8	2,2	<i>60-64</i>
3,8	3,6	12,5	8,1	10,9	4,0	2,3	0,8	<i>65 years and more</i>
PLACE OF RESIDENCE								
15,6	10,1	15,4	8,3	11,1	7,8	5,8	4,5	<i>Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants</i>
15,7	12,3	12,6	11,1	9,9	6,2	5,9	3,7	<i>Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants</i>
14,5	11,0	13,5	9,2	6,9	5,7	5,9	2,4	<i>Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants</i>
13,4	11,3	11,4	9,8	7,1	5,4	4,5	3,2	<i>Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants</i>
14,1	14,1	11,2	9,2	7,4	5,6	5,4	3,6	<i>Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants</i>
15,7	14,3	14,0	11,4	9,3	7,5	4,3	3,7	<i>Rural areas</i>
VOIVODSHIPS								
14,7	10,9	16,4	8,3	12,4	7,2	8,2	4,1	<i>Dolnośląskie</i>
14,2	11,0	9,2	8,5	5,6	5,3	5,0	3,1	<i>Kujawsko-pomorskie</i>
15,3	16,6	14,8	12,3	10,6	6,5	6,1	3,7	<i>Lubelskie</i>
17,9	18,5	11,6	9,1	3,5	5,4	3,6	5,6	<i>Lubuskie</i>
16,3	15,0	14,6	11,2	9,0	8,8	4,0	3,9	<i>Łódzkie</i>
16,5	12,7	14,2	10,5	9,8	6,4	6,2	4,4	<i>Małopolskie</i>
17,7	12,6	12,2	10,3	8,9	8,2	4,4	3,6	<i>Mazowieckie</i>
13,5	11,3	13,5	9,2	8,1	6,1	6,5	4,7	<i>Opolskie</i>
16,8	15,0	14,9	13,6	11,0	7,9	4,7	3,2	<i>Podkarpackie</i>
13,8	16,5	12,4	13,0	7,1	6,4	4,5	3,9	<i>Podlaskie</i>
10,0	13,1	12,7	8,2	8,8	5,4	4,1	1,8	<i>Pomorskie</i>
13,0	10,8	15,5	11,4	11,4	5,4	5,3	3,1	<i>Śląskie</i>
18,7	15,6	11,5	9,1	7,6	7,9	4,8	4,4	<i>Świętokrzyskie</i>
13,2	11,1	11,4	7,0	5,5	2,7	4,3	2,8	<i>Warmińsko-mazurskie</i>
11,7	9,9	9,4	8,6	5,2	6,3	2,9	3,4	<i>Wielkopolskie</i>
17,4	11,6	11,9	12,0	6,7	7,0	5,3	4,8	<i>Zachodniopomorskie</i>
LEVEL OF EDUCATION								
11,0	8,0	8,9	6,9	9,4	6,6	4,2	3,4	<i>Tertiary and post-secondary</i>
15,2	11,7	12,4	9,3	7,5	5,9	5,4	3,5	<i>Secondary</i>
19,1	17,7	16,5	13,0	9,0	6,8	5,4	4,0	<i>Lower secondary and basic vocational</i>
12,5	12,2	18,6	16,0	11,1	9,4	4,5	3,6	<i>Primary and lower</i>
SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS								
10,1	6,7	12,0	9,4	9,0	5,7	5,2	3,7	<i>Public sector employees</i>
16,1	11,2	14,3	10,1	8,3	6,1	5,6	3,9	<i>Private sector employees</i>
18,0	14,6	9,2	8,3	8,3	8,2	2,2	2,3	<i>Private entrepreneurs without farmers</i>
25,0	24,2	15,6	15,4	10,6	11,7	2,3	2,4	<i>Farmers</i>
12,8	11,8	11,2	8,3	9,8	5,8	5,8	5,2	<i>Pensioners</i>
4,0	3,7	10,5	6,2	7,4	4,0	2,2	2,2	<i>Retirees</i>
30,5	25,3	9,7	3,1	8,1	0,9	4,9	4,6	<i>Pupils and students</i>
39,8	39,8	21,9	16,3	14,3	9,6	12,3	7,4	<i>Unemployed persons</i>
25,3	29,5	9,4	12,6	7,6	8,3	6,4	3,1	<i>Others economically inactive</i>

Tabl. 133. CZYNNIKI WYMIENIANE JAKO NAJWAŻNIEJSZE W PRACY ZAWODOWEJ WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA
THE MOST IMPORTANT FACTORS AT WORK BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpowiednia płaca <i>Appropriate wage</i>		Brak napięć i stresów <i>No tensions and stress</i>		Stabilność zatrudnienia <i>Stability of employment</i>		Praca zgodna z umiejętno- ściami <i>Job matching the skills</i>		Możliwość rozwoju osobistego <i>Personal development</i>		Dogodne godziny pracy <i>Convenient working hours</i>	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009
	w %											
O G Ó Ł E M	74,8	76,3	48,6	51,9	42,2	49,0	32,1	30,8	21,9	25,3	18,1	18,5
Mężczyźni	75,4	77,0	45,4	50,3	42,2	48,5	34,2	31,3	20,1	23,7	15,2	15,8
Kobiety.....	74,4	75,7	51,3	53,3	42,2	49,5	30,3	30,3	23,3	26,7	20,5	20,9
WIEK												
do 24 lat	77,3	77,7	47,2	47,4	34,4	41,0	29,3	26,3	33,1	40,1	21,4	22,4
25-34	75,3	77,9	51,8	52,4	40,7	49,7	25,0	22,1	32,5	35,8	21,1	22,2
35-44	76,5	75,0	54,7	57,5	46,7	51,6	30,1	27,4	19,5	24,2	20,2	18,8
45-59	72,4	75,6	50,4	56,2	45,7	51,9	36,4	34,4	15,6	17,2	15,8	16,0
60-64	72,1	75,3	42,9	47,7	42,8	48,2	36,9	41,6	16,4	16,3	13,5	14,0
65 i więcej lat	75,3	76,1	39,0	44,0	41,0	48,4	36,2	38,5	13,3	16,4	14,7	15,7
MIEJSCA ZAMIESZKANIA												
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców	69,8	72,1	45,5	47,3	46,9	50,9	30,9	30,4	34,3	39,4	16,1	18,1
Miasta 200-500 tys. mieszkańców	73,3	72,9	51,4	53,5	42,8	52,3	33,9	29,9	29,0	32,6	16,7	19,2
Miasta 100-200 tys. mieszkańców	71,5	70,3	49,1	49,1	44,2	50,7	34,8	31,8	24,2	28,4	16,9	19,6
Miasta 20-100 tys. mieszkańców	75,6	77,4	49,6	52,8	45,0	52,6	34,1	32,0	22,6	25,2	16,6	16,3
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców	74,2	77,2	52,2	54,7	41,8	49,4	30,4	31,1	20,3	21,5	20,1	18,8
Wieś	77,4	79,0	46,9	52,0	38,8	45,2	30,7	30,3	15,5	19,3	19,6	19,1
WOJEWÓDZTWA												
Dolnośląskie	76,0	76,3	48,4	51,7	39,2	47,1	29,8	29,0	23,1	24,8	18,7	18,1
Kujawsko-pomorskie	74,1	73,3	46,3	49,2	39,4	49,3	31,4	31,4	20,7	26,8	20,4	21,0
Lubelskie	75,9	73,4	47,3	51,3	38,5	44,9	32,4	33,0	23,4	23,6	14,6	19,8
Lubuskie	73,9	77,5	48,6	57,1	38,2	52,5	34,0	28,3	20,6	20,7	19,9	15,1
Łódzkie	77,2	75,6	53,5	48,6	44,4	47,0	33,3	29,1	22,6	22,8	17,1	16,6
Małopolskie	74,2	78,3	46,3	48,8	44,1	46,4	32,5	28,6	23,5	25,7	16,3	18,4
Mazowieckie	70,3	75,1	48,5	51,5	44,3	52,4	32,4	35,3	26,0	34,0	19,9	23,2
Opolskie	73,9	78,2	49,9	58,3	38,1	45,7	34,8	33,0	19,7	22,6	19,3	21,3
Podkarpackie	77,9	79,5	47,6	55,3	39,0	47,8	32,2	29,3	20,7	20,5	19,7	13,8
Podlaskie	74,4	80,1	48,8	55,0	48,2	48,3	32,6	32,8	19,3	22,6	15,4	20,8
Pomorskie	75,1	75,9	51,1	55,1	43,7	52,1	29,8	32,2	22,6	30,0	17,5	20,8
Śląskie	77,2	73,9	46,9	53,3	44,9	51,8	31,0	29,7	20,0	24,2	17,7	17,0
Świętokrzyskie	77,8	80,9	46,9	50,5	39,1	46,5	33,8	28,0	21,1	21,0	12,7	13,4
Warmińsko-mazurskie	78,7	76,0	46,3	43,8	47,6	49,9	28,7	32,6	18,7	17,2	13,9	18,5
Wielkopolskie	72,9	75,9	52,7	52,7	39,7	48,3	34,6	28,8	21,8	25,3	21,7	15,9
Zachodniopomorskie	72,2	77,7	48,9	52,8	39,9	49,2	32,4	31,4	16,3	25,3	19,3	20,3
POZIOM WYKSZTAŁCENIA												
Wyższe i policealne	69,2	70,0	47,9	47,4	44,6	51,1	36,7	33,9	40,3	44,8	12,5	14,1
Średnie	74,2	75,5	53,9	55,1	43,0	51,9	31,5	29,6	25,6	28,1	16,5	18,3
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe	76,8	79,2	48,6	54,2	41,0	45,9	31,4	30,5	13,8	17,5	22,2	21,0
Podstawowe i niższe	78,7	79,9	40,1	46,6	40,4	47,0	29,2	29,7	9,3	10,6	20,2	19,0
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY												
Pracownicy sektora publicznego	71,3	72,4	56,4	58,9	50,2	56,8	33,7	31,0	26,9	32,1	15,0	13,9
Pracownicy sektora prywatnego	78,3	79,3	55,5	57,7	45,6	55,1	25,5	23,3	23,9	28,1	20,8	19,5
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników	64,3	68,5	47,3	49,4	30,5	36,3	35,6	32,3	27,1	32,5	14,2	17,3
Rolnicy	73,2	77,0	46,1	48,6	32,9	34,1	32,7	31,6	14,6	13,9	19,6	18,6
Renciści	74,8	76,6	43,7	47,2	39,8	49,0	34,6	35,4	13,8	15,9	16,3	16,2
Emeryci	74,8	75,4	41,7	47,7	42,4	49,0	37,6	39,5	15,1	17,8	14,1	15,1
Uczniowie i studenci	75,6	76,3	44,0	44,3	33,6	38,3	33,8	28,7	37,1	43,4	19,4	21,4
Bezrobotni	75,7	79,3	47,5	48,5	43,7	50,1	31,6	28,4	18,5	22,5	22,5	23,5
Inni bierni zawodowo	76,9	77,6	45,3	51,4	39,4	44,6	27,1	28,7	20,9	19,5	25,3	25,3

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].

Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO
SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

Duża samodzielność <i>Job's independence</i>		Możliwość szybkiego awansowania <i>Quick promotion</i>		Zajęcie poważane przez ludzi <i>Job respected by others</i>		Długi urlop <i>Long vacation</i>		Możliwość wykonywania pracy w domu <i>Ability to work at home</i>		Inne czynniki <i>Others</i>		SPECIFICATION
2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	
<i>in %</i>												
18,0	21,0	5,1	5,8	3,6	4,5	3,0	3,4	2,2	2,9	2,2	2,2	TOTAL
21,9	24,4	5,8	6,3	3,7	4,1	3,0	3,7	1,8	2,3	2,4	2,7	Males
14,7	17,9	4,4	5,3	3,5	4,9	3,0	3,0	2,5	3,4	2,0	1,8	Females
AGE												
19,3	21,0	9,8	11,3	2,9	3,9	3,7	5,3	2,5	2,6	2,6	2,1	to 24 years
19,0	22,2	5,8	7,4	2,8	2,9	3,4	3,1	1,9	3,4	2,3	2,2	25-34
17,2	23,0	2,7	3,6	2,9	3,7	3,1	3,5	2,0	2,7	2,1	3,1	35-44
19,7	20,8	3,6	3,9	3,6	4,3	3,0	3,0	2,5	2,9	2,5	2,2	45-59
17,3	22,4	6,1	4,4	4,2	5,1	1,8	2,6	2,4	2,5	1,0	1,3	60-64
13,7	17,6	4,3	4,6	5,7	8,0	2,0	2,7	1,8	2,8	1,5	1,7	65 years and more
PLACE OF RESIDENCE												
22,2	29,8	5,2	5,0	3,5	4,9	2,2	2,5	2,0	3,4	2,2	2,4	Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants
19,1	22,1	5,2	5,9	2,9	4,3	3,1	2,9	1,4	2,9	2,0	2,4	Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants
17,9	23,7	5,5	7,3	3,3	3,4	3,0	2,8	2,4	2,2	2,2	2,7	Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants
17,4	19,6	5,8	5,1	3,5	4,2	2,5	3,7	1,6	2,0	1,5	2,0	Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants
18,2	20,2	4,5	6,5	3,8	4,6	3,4	3,6	2,2	2,9	2,4	1,8	Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants
16,6	18,4	4,7	5,7	3,9	4,7	3,3	3,7	2,8	3,3	2,5	2,2	Rural areas
VOIVODSHIPS												
17,2	20,4	6,0	5,3	2,2	4,4	3,3	3,2	1,2	2,1	3,1	2,2	Dolnośląskie
19,5	21,2	3,7	5,5	3,4	4,0	2,6	2,5	2,3	2,8	2,2	1,7	Kujawsko-pomorskie
17,1	18,8	6,8	6,6	3,8	4,9	2,0	2,5	1,4	2,9	2,3	2,4	Lubelskie
16,4	14,9	4,5	6,4	2,9	4,5	2,9	4,8	2,4	2,6	3,1	1,9	Lubuskie
16,3	22,6	5,1	5,4	3,3	2,5	3,7	4,4	2,0	2,3	1,1	1,7	Łódzkie
16,7	20,1	5,2	6,1	4,0	4,5	2,7	3,1	2,6	2,8	1,6	2,0	Małopolskie
21,3	26,1	4,7	6,5	2,9	5,8	2,9	4,7	1,9	4,2	2,3	3,3	Mazowieckie
16,5	22,4	3,3	4,8	4,2	3,7	3,7	3,7	3,0	2,5	4,1	3,2	Opolskie
15,0	15,6	6,1	3,4	4,9	3,3	2,7	2,2	3,4	1,8	2,3	1,8	Podkarpackie
16,3	20,4	6,1	8,2	3,7	5,2	3,4	4,2	2,3	4,6	1,7	2,0	Podlaskie
18,7	24,3	3,0	5,6	2,9	5,5	2,9	2,7	1,6	2,2	1,8	3,3	Pomorskie
17,2	20,4	5,0	6,0	3,5	3,5	3,0	3,5	2,4	3,0	1,7	2,2	Śląskie
13,9	17,2	4,6	8,2	3,2	2,5	1,1	2,6	0,9	3,0	2,8	1,6	Świętokrzyskie
20,8	22,6	6,0	7,6	8,9	8,8	4,8	4,2	2,0	4,3	1,7	1,6	Warmińsko-mazurskie
18,9	19,2	4,2	4,1	3,7	4,6	2,7	2,0	3,1	3,0	2,6	1,6	Wielkopolskie
20,5	24,0	7,2	5,6	3,2	5,2	4,4	4,3	2,2	1,7	2,0	2,3	Zachodniopomorskie
LEVEL OF EDUCATION												
24,2	29,3	4,5	6,0	4,0	5,4	2,2	2,3	1,8	2,8	1,3	2,0	Tertiary and post-secondary
20,0	22,8	6,0	6,0	2,9	4,1	2,4	2,9	1,8	2,3	2,1	1,9	Secondary
16,1	18,3	5,3	6,3	3,4	3,3	4,0	4,2	2,3	2,8	2,9	2,6	Lower secondary and basic vocational
11,0	12,6	3,6	4,1	5,0	6,2	3,2	3,9	3,0	4,2	2,2	2,3	Primary and lower
SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS												
18,6	22,1	5,1	5,9	4,0	5,1	3,4	3,6	1,0	1,3	1,2	2,2	Public sector employees
17,8	22,2	5,2	5,6	2,3	2,6	3,6	3,4	0,9	1,3	2,2	1,9	Private sector employees
43,2	41,4	2,2	1,5	3,6	5,6	2,3	3,5	3,7	5,4	4,8	3,7	Private entrepreneurs without farmers
26,3	27,2	3,7	4,1	3,3	2,9	3,2	3,7	4,6	6,7	3,3	3,1	Farmers
13,4	14,2	4,5	4,8	4,9	6,2	3,3	3,3	3,2	4,0	2,3	1,9	Pensioners
14,7	19,1	4,7	4,8	5,0	6,5	1,8	2,5	1,6	2,3	1,6	1,7	Retirees
18,3	20,8	9,9	12,3	3,4	5,2	3,2	5,5	3,3	2,9	3,3	2,4	Pupils and students
13,9	16,4	4,7	5,7	2,7	2,2	3,0	2,8	3,8	3,0	2,0	2,4	Unemployed persons
14,0	17,6	3,3	5,6	3,2	3,5	3,6	3,2	3,9	5,9	2,1	3,1	Others economically inactive

Tabl. 134. OSOBY, POŚWIECAJĄCE CZAS NA OGLĄDANIE TELEWIZJI WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO
PERSONS WATCHING TELEVISION BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętny czas poświęcony dziennie na oglądanie telewizji Average daily time spent on watching TV											
	wcale no watching		mniej niż 1 godzinę less than 1 hour		1-2 godziny 1-2 hours		2-3 godziny 2-3 hours		3-4 godziny 3-4 hours		ponad 4 godziny more than 4 hours	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009
	w % in %											
OGÓŁEM TOTAL	2,7	3,7	11,5	10,7	30,7	29,2	25,8	26,1	14,3	14,7	15,2	15,6
Mężczyźni <i>Males</i>	2,9	3,7	12,3	11,7	29,8	28,7	25,2	25,7	14,8	14,9	15,0	15,4
Kobiety <i>Females</i>	2,5	3,7	10,8	9,9	31,4	29,6	26,2	26,5	13,8	14,6	15,3	15,7
WIEK AGE												
do 24 lat <i>to 24 years</i>	4,4	5,4	13,7	14,0	30,4	28,3	24,9	25,8	13,1	13,5	13,5	13,0
25-34	3,1	4,9	16,0	14,9	32,2	30,9	24,6	24,9	12,6	11,8	11,6	12,7
35-44	2,7	3,4	13,1	11,8	36,4	36,3	25,5	25,6	11,8	11,8	10,6	11,1
45-59	1,4	2,1	10,3	9,2	32,5	30,3	26,9	27,0	14,2	15,5	14,7	15,8
60-64	0,8	2,6	5,5	5,9	24,1	22,3	26,4	28,2	18,4	18,9	24,8	22,2
65 i więcej lat <i>65 years and more</i>	3,1	3,9	6,1	3,1	22,5	21,5	26,2	26,4	18,7	19,4	23,4	22,8
MIEJSCA ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE												
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants</i>	3,7	7,8	13,0	12,4	28,6	26,5	24,2	22,5	14,1	14,3	16,5	16,5
Miasta 200-500 tys. mieszkańców	3,7	4,5	11,2	9,9	28,9	26,2	26,2	27,5	14,2	13,8	15,8	18,0
Miasta 100-200 tys. mieszkańców	2,2	2,5	8,4	8,7	27,0	26,7	27,8	26,9	14,1	16,8	20,4	18,4
Miasta 20-100 tys. mieszkańców	2,7	3,0	10,7	9,1	30,1	28,1	26,9	27,6	13,3	15,2	16,4	16,9
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców	2,5	2,5	11,8	11,4	28,6	27,8	24,5	25,5	15,6	15,9	17,1	16,8
Wieś <i>Rural areas</i>	2,2	3,0	12,1	11,4	33,8	32,4	25,4	26,3	14,5	14,1	12,1	12,9
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS												
Dolnośląskie	2,7	3,8	7,3	9,3	28,4	27,7	24,2	23,4	17,2	17,6	20,3	18,2
Kujawsko-pomorskie	3,3	2,3	9,5	9,6	26,3	27,1	26,9	27,2	15,1	17,1	18,9	16,7
Lubelskie	3,6	3,6	11,0	11,9	33,2	29,9	27,2	26,7	12,8	13,5	12,1	14,4
Lubuskie	1,5	2,1	8,1	8,9	28,5	28,0	22,8	25,6	18,6	18,2	20,4	17,3
Łódzkie	2,3	3,0	11,0	9,8	29,8	26,1	27,2	26,9	13,6	14,8	16,1	19,4
Małopolskie.....	5,1	3,8	15,9	14,2	32,5	32,9	21,7	25,5	13,6	11,2	11,3	12,4
Mazowieckie.....	2,1	6,1	14,8	10,8	30,5	27,2	23,9	25,1	14,9	14,6	13,9	16,2
Opolskie.....	2,0	2,9	12,1	10,0	33,6	31,3	24,1	28,2	11,2	13,0	17,0	14,6
Podkarpackie.....	2,6	3,9	13,2	13,5	39,0	37,6	24,5	24,2	11,2	11,3	9,6	9,6
Podlaskie	2,3	4,9	12,2	11,8	29,1	31,7	24,1	23,6	15,4	14,6	17,0	13,4
Pomorskie.....	2,7	3,2	11,5	9,6	30,2	26,7	29,2	27,8	13,1	14,3	13,2	18,5
Śląskie.....	2,9	3,7	10,1	8,4	28,8	28,5	27,4	26,1	13,7	15,9	17,1	17,4
Świętokrzyskie.....	2,1	1,4	11,5	11,3	32,6	33,7	27,4	23,4	16,2	15,4	10,3	14,8
Warmińsko-mazurskie.....	1,1	1,0	7,8	10,7	22,4	26,5	24,1	30,9	18,1	15,2	26,6	15,8
Wielkopolskie.....	1,8	3,0	12,1	11,5	33,3	30,3	28,6	26,8	13,0	15,8	11,3	12,7
Zachodniopomorskie	2,7	4,2	8,8	11,8	33,1	25,8	27,4	30,1	13,8	13,3	14,3	14,8
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION												
Wyższe i policealne..... <i>Tertiary and post-secondary</i>	3,2	5,4	15,8	15,6	36,4	33,6	24,7	25,0	11,2	11,1	8,8	9,3

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 134. OSOBY, POŚWIĘCAJĄCE CZAS NA OGLĄDANIE TELEWIZJI WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO (dok.)
PERSONS WATCHING TELEVISION BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętny czas poświęcony dziennie na oglądanie telewizji Average daily time spent on watching TV											
	wcale no watching		mniej niż 1 godzinę less than 1 hour		1-2 godziny 1-2 hours		2-3 godziny 2-3 hours		3-4 godziny 3-4 hours		ponad 4 godziny more than 4 hours	
	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009
w % in %												
POZIOM WYKSZTAŁCENIA (dok.) LEVEL OF EDUCATION (cont.)												
Średnie Secondary.....	2,9	3,4	12,1	10,7	32,5	29,3	26,6	27,9	12,9	15,0	13,0	13,8
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe... Lower secondary and basic vocational	1,9	2,7	10,1	9,2	29,5	28,9	25,6	26,3	15,8	15,3	17,1	17,7
Podstawowe i niższe Primary and lower	3,0	3,9	7,9	7,9	23,4	24,1	25,6	24,1	17,5	17,6	22,6	22,4
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS												
Pracownicy sektora publicznego..... Public sector employees	2,7	2,9	14,7	13,6	38,1	35,7	26,1	27,9	10,4	10,2	8,0	9,7
Pracownicy sektora prywatnego..... Private sector employees	2,9	4,0	15,2	13,8	34,5	34,3	23,9	24,6	12,4	12,8	11,1	10,7
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników ... Private entrepreneurs without farmers	2,7	6,8	19,4	16,9	39,4	36,6	22,9	20,9	9,6	10,5	6,0	8,3
Rolnicy Farmers.....	1,7	2,3	12,9	15,1	37,7	39,6	24,6	24,3	13,2	10,8	9,8	7,9
Renciści Pensioners.....	2,2	3,2	6,7	6,5	23,9	20,1	26,3	26,7	17,4	17,9	23,4	25,7
Emeryci Retirees.....	2,3	3,0	5,6	5,7	23,3	22,4	27,9	27,6	18,4	19,3	22,5	22,1
Uczniowie i studenci..... Pupils and students	4,4	6,6	15,2	15,5	30,8	28,1	24,4	25,5	13,8	12,6	11,5	11,7
Bezrobotni Unemployed persons.....	2,3	2,7	7,4	5,7	24,1	22,6	28,3	29,1	15,5	17,3	22,3	22,6
Inni bierni zawodowo..... Others economically inactive	2,2	3,1	8,5	8,2	27,6	26,6	26,1	25,7	15,7	17,1	19,8	19,3

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].

Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

Tabl. 135. OSOBY, KTÓRE ANGAŻOWAŁY SIĘ W DZIAŁANIA NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ (GMINY, OSIEDLA, MIEJSCOWOŚCI, W NAJBLIŻSZYM SĄSIEDZTWIE) WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO
PERSONS WHO WERE ENGAGED IN ACTIVITIES FOR LOCAL COMMUNITIES (GMINA, TOWNS, SETTLEMENTS) BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2009
	w % in %	
OGÓŁEM TOTAL	14,2	15,6
Mężczyźni Males.....	16,5	17,1
Kobiety Females.....	12,2	14,2
WIEK AGE		
do 24 lat to 24 years.....	11,8	13,4
25-34.....	12,1	13,5
35-44.....	18,8	19,7
45-59.....	17,4	18,5
60-64.....	15,1	16,7
65 i więcej lat 65 years and more.....	9,0	10,9
MIEJSCA ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE		
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants	13,2	13,7
Miasta 200-500 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants	13,0	15,6
Miasta 100-200 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants	14,4	13,1

Tabl. 135. OSOBY, KTÓRE ANGAŻOWAŁY SIĘ W DZIAŁANIA NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ (GMINY, OSIEDLA, MIEJSCOWOŚCI, W NAJBLIŻSZYM SĄSIEDZTWIE) WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO (dok.)
 PERSONS WHO WERE ENGAGED IN ACTIVITIES FOR LOCAL COMMUNITIES (GMINA, TOWNS, SETTLEMENTS) BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2009
	w % in %	
MIEJSCA ZAMIESZKANIA (dok.) PLACE OF RESIDENCE (cont.)		
Miasta 20-100 tys. mieszkańców <i>Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants</i>	12,1	13,5
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców <i>Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants</i>	14,0	14,9
Wieś <i>Rural areas</i>	16,0	18,1
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS		
Dolnośląskie.....	14,4	16,6
Kujawsko-pomorskie.....	12,7	14,2
Lubelskie.....	17,4	17,8
Lubuskie.....	14,8	15,7
Łódzkie.....	11,7	12,6
Małopolskie.....	17,3	16,4
Mazowieckie.....	14,6	15,1
Opolskie.....	20,9	20,9
Podkarpackie.....	15,8	18,5
Podlaskie.....	14,2	15,5
Pomorskie.....	16,1	16,2
Śląskie.....	12,5	13,9
Świętokrzyskie.....	13,2	13,7
Warmińsko-mazurskie.....	12,7	15,6
Wielkopolskie.....	11,8	16,0
Zachodniopomorskie.....	10,3	15,2
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION		
Wyższe i policealne..... <i>Tertiary and post-secondary</i>	23,2	24,6
Średnie <i>Secondary</i>	15,1	16,2
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe..... <i>Lower secondary and basic vocational</i>	12,8	13,4
Podstawowe i niższe <i>Primary and lower</i>	5,4	7,3
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS		
Pracownicy sektora publicznego <i>Public sector employees</i>	21,8	22,8
Pracownicy sektora prywatnego <i>Private sector employees</i>	11,3	13,2
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników..... <i>Private entrepreneurs without farmers</i>	20,0	26,2
Rolnicy <i>Farmers</i>	24,5	26,7
Renciści <i>Pensioners</i>	11,0	11,9
Emeryci <i>Retirees</i>	11,6	13,3
Uczniowie i studenci <i>Pupils and students</i>	13,2	14,6
Bezrobotni <i>Unemployed persons</i>	12,5	13,0
Inni bierni zawodowo <i>Others economically inactive</i>	10,7	12,3

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].
 Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 136. FREKWENCJA WYBORCZA WEDŁUG WIELKOŚCI GMINY
VOTING TURNOUT BY NUMBER OF INHABITANTS IN GMINAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uprawnieni do głosowania Persons entitled to vote	Liczba kart wydanych Ballot papers issued	Liczba głosów Votes		Frekwencja ¹ w % Voting turnout ¹ in %	SPECIFICATION
			oddanych cast	ważnych valid		
WYBORY DO SEJMU W 2007 R. ELECTION TO THE SEJM IN 2007						
POLSKA	30 615 471	16 495 045	16 477 734	16 142 202	53,9	POLAND
Miasta	19 079 570	11 209 334	11 195 701	11 015 153	58,8	Urban areas
Wieś.....	11 344 855	5 136 130	5 132 689	4 979 913	45,3	Rural areas
W gminach o liczbie mieszkańców:						In gminas by number of inhabitants:
do 5 000	1 809 522	779 144	778 679	752 822	43,1	to 5 000
od 5 001 do 10 000	5 690 082	2 537 216	2 535 537	2 456 976	44,6	from 5 001 to 10 000
od 10 001 do 20 000	5 673 125	2 804 163	2 802 090	2 730 504	49,4	from 10 001 to 20 000
od 20 001 do 50 000	5 578 685	3 014 623	3 011 927	2 952 955	54,0	from 20 001 to 50 000
od 50 001 do 100 000	2 828 267	1 586 063	1 584 730	1 557 471	56,1	from 50 001 to 100 000
od 100 001 do 200 000	2 598 170	1 495 733	1 494 025	1 470 870	57,6	from 100 001 to 200 000
od 200 001 do 500 000	2 681 637	1 676 606	1 674 470	1 652 872	62,5	from 200 001 to 500 000
powyżej 500 000	3 559 565	2 450 163	2 445 180	2 445 180	68,8	more than 500 000
WYBORY DO SENATU W 2007 R. ELECTION TO THE SENATE IN 2007						
POLSKA	30 615 471	16 494 503	16 475 672	16 190 804	53,9	POLAND
Miasta	19 079 570	11 208 854	11 193 994	11 028 559	58,7	Urban areas
Wieś.....	11 344 855	5 136 070	5 132 354	5 014 849	45,3	Rural areas
W gminach o liczbie mieszkańców:						In gminas by number of inhabitants:
do 5 000	1 809 522	779 137	778 679	758 119	43,1	to 5 000
od 5 001 do 10 000	5 690 082	2 537 196	2 537 196	2 475 965	44,6	from 5 001 to 10 000
od 10 001 do 20 000	5 673 125	2 804 112	2 801 767	2 744 460	49,4	from 10 001 to 20 000
od 20 001 do 50 000	5 578 685	3 014 560	3 011 481	2 957 704	54,0	from 20 001 to 50 000
od 50 001 do 100 000	2 828 267	1 586 038	1 584 654	1 559 942	56,1	from 50 001 to 100 000
od 100 001 do 200 000	2 598 170	1 495 628	1 493 899	1 474 726	57,6	from 100 001 to 200 000
od 200 001 do 500 000	2 681 637	1 676 579	1 674 391	1 656 144	62,5	from 200 001 to 500 000
powyżej 500 000	3 559 565	2 449 921	2 444 456	2 414 646	68,8	more than 500 000
WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W 2009 R. ELECTION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT IN 2009						
POLSKA	30 565 272	7 505 261	7 497 296	7 364 763	24,5	POLAND
Miasta	19 024 644	5 430 902	5 424 582	5 345 098	28,5	Urban areas
Wieś.....	11 514 549	2 054 915	2 053 292	2 000 520	17,8	Rural areas
W gminach o liczbie mieszkańców:						In gminas by number of inhabitants:
do 5 000	1 837 021	304 602	304 367	295 687	16,6	to 5 000
od 5 001 do 10 000	5 704 241	986 485	985 759	625 777	17,3	from 5 001 to 10 000
od 10 001 do 20 000	5 801 594	1 186 295	1 185 265	1 158 276	20,4	from 10 001 to 20 000
od 20 001 do 50 000	5 620 326	1 341 298	1 340 171	1 315 245	23,8	from 20 001 to 50 000
od 50 001 do 100 000	2 830 152	726 259	725 475	713 741	25,6	from 50 001 to 100 000
od 100 001 do 200 000	2 756 538	772 650	771 805	761 054	28,0	from 100 001 to 200 000
od 200 001 do 500 000	2 497 992	812 038	811 061	801 326	32,5	from 200 001 to 500 000
powyżej 500 000	3 491 329	1 356 190	1 353 971	1 341 512	38,8	more than 500 000
WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2010 R. ELECTION OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2010						
POLSKA	30 813 005	16 929 088	16 923 832	16 806 170	54,9	POLAND
Miasta	18 994 933	11 036 156	11 031 854	10 960 443	58,1	Urban areas
Wieś.....	11 619 744	5 723 524	5 722 611	5 677 701	49,3	Rural areas

Tabl. 136. FREKWENCJA WYBORCZA WEDŁUG WIELKOŚCI GMINY (dok.)
VOTING TURNOUT BY NUMBER OF INHABITANTS IN GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uprawnieni do głosowania Persons entitled to vote	Liczba kart wydanych Ballot papers issued	Liczba głosów Votes		Frekwencja ¹ w % Voting turnout ¹ in %	SPECIFICATION
			oddanych cast	ważnych valid		
WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2010 R. (dok.) ELECTION OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2010 (cont.)						
W gminach o liczbie mieszkańców:						In gminas by number of inhabitants:
do 5 000.....	1 880 239	893 049	892 899	885 159	47,5	to 5 000
od 5 001 do 10 000.....	5 669 735	2 736 930	2 736 503	2 714 708	48,3	from 5 001 to 10 000
od 10 001 do 20 000.....	5 852 178	3 054 345	3 053 722	3 031 563	52,2	from 10 001 to 20 000
od 20 001 do 50 000.....	5 652 809	3 125 359	3 124 617	3 104 087	55,3	from 20 001 to 50 000
od 50 001 do 100 000.....	2 849 015	1 606 126	1 605 646	1 595 499	56,4	from 50 001 to 100 000
od 100 001 do 200 000.....	2 733 824	1 554 776	1 554 172	1 544 606	56,9	from 100 001 to 200 000
od 200 001 do 500 000.....	2 481 209	1 509 264	1 508 516	1 498 838	60,8	from 200 001 to 500 000
powyżej 500 000.....	3 495 668	2 279 831	2 278 390	2 263 685	65,2	more than 500 000

1 W przypadku wyborów do Sejmu i Senatu oraz Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej frekwencja jest liczona jako stosunek liczby wydanych kart do liczby uprawnionych, w przypadku wyborów do Parlamentu Europejskiego to stosunek liczby oddanych głosów do liczby uprawnionych.

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

1 In election to the Sejm, Senat and election of the President of the Republic of Poland voting turnout is the ratio of number of ballot papers issued to number persons entitled to vote, in election to the European Parliament it is ratio number of votes cast to number of persons entitled to vote.

Source: data of the National Electoral Commission.

Tabl. 137. FREKWENCJA WYBORCZA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
VOTING TURNOUT BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Uprawnieni do głosowania Persons entitled to vote	Liczba kart wydanych Ballot papers issued	Liczba głosów Votes		Frekwencja ^{1,2} w % Voting turnout ^{1,2} in %
			oddanych cast	ważnych valid	
WYBORY DO SEJMU W 2007 R. ELECTION TO THE SEJIM IN 2007					
POLSKA POLAND.....	30 615 471	16 495 045	16 477 734	16 142 202	53,9
Dolnośląskie.....	2 345 463	1 256 660	125 409	1 231 970	53,6
Kujawsko-pomorskie.....	1 641 263	831 347	830 632	811 631	50,7
Lubelskie.....	1 743 194	871 678	871 019	853 204	50,0
Lubuskie.....	801 490	403 537	403 119	394 215	50,3
Łódzkie.....	2 076 084	1 120 727	1 119 317	1 097 123	54,0
Małopolskie.....	2 568 616	1 439 607	1 438 145	1 408 305	56,0
Mazowieckie.....	4 314 725	2 610 683	2 606 935	2 566 527	60,5
Opolskie.....	830 903	378 331	378 126	368 540	45,5
Podkarpackie.....	1 654 362	840 506	839 950	821 591	50,8
Podlaskie.....	951 236	470 908	470 555	461 180	49,5
Pomorskie.....	1 730 430	995 584	994 581	976 140	57,5
Śląskie.....	3 761 608	2 065 349	2 063 674	2 023 974	54,9
Świętokrzyskie.....	1 043 578	495 145	494 695	482 571	47,4
Warmińsko-mazurskie.....	1 133 071	543 928	543 535	529 823	48,0
Wielkopolskie.....	2 665 213	1 468 799	1 466 883	1 420 065	55,1
Zachodniopomorskie.....	1 354 235	702 256	701 259	685 343	51,9
WYBORY DO SENATU W 2007 R. ELECTION TO THE SENATE IN 2007					
POLSKA POLAND.....	30 615 471	16 494 503	16 475 672	16 190 804	53,9
Dolnośląskie.....	2 345 463	1 256 581	1 255 289	1 235 277	53,6
Kujawsko-pomorskie.....	1 641 263	831 327	830 604	815 320	50,7
Lubelskie.....	1 743 194	871 660	870 922	853 763	50,0
Lubuskie.....	801 490	403 531	403 096	396 389	50,3
Łódzkie.....	2 076 084	1 120 725	1 119 045	1 098 489	54,0
Małopolskie.....	2 568 616	1 439 580	1 438 248	1 412 644	56,0
Mazowieckie.....	4 314 725	2 610 433	2 606 071	2 566 557	60,5

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 137. FREKWENCJA WYBORCZA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)
VOTING TURNOUT BY VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Uprawnieni do głosowania Persons entitled to vote	Liczba kart wydanych Ballot papers issued	Liczba głosów Votes		Frekwencja ^{1,2} w % Voting turnout ^{1,2} in %
			oddanych cast	ważnych valid	
WYBORY DO SENATU W 2007 R. (dok.) ELECTION TO THE SENAT IN 2007 (cont.)					
Opolskie	830 903	378 320	378 094	370 996	45,5
Podkarpackie	1 654 362	840 483	839 744	824 561	50,8
Podlaskie	951 236	470 904	470 531	464 432	49,5
Pomorskie	1 730 430	995 525	994 322	979 929	57,5
Śląskie	3 761 608	2 065 321	2 063 541	2 032 502	54,9
Świętokrzyskie	1 043 578	495 136	494 650	484 240	47,4
Warmińsko-mazurskie	1 133 071	543 903	543 484	533 144	48,0
Wielkopolskie	2 665 213	1 468 805	1 466 705	1 432 752	55,1
Zachodniopomorskie	1 354 235	702 269	701 326	689 809	51,9
WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W 2009 R. ELECTION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT IN 2009					
POLSKA POLAND	30 565 272	7 505 261	7 497 296	7 364 763	24,5
Dolnośląskie	2 339 400	559 109	558 565	549 212	23,9
Kujawsko-pomorskie	1 649 903	385 847	385 476	377 310	23,4
Lubelskie	1 752 645	386 562	386 233	378 973	22,0
Lubuskie	808 474	159 891	159 686	156 458	19,8
Łódzkie	2 071 649	488 539	487 971	479 150	23,6
Małopolskie	2 585 629	726 986	726 406	714 788	28,1
Mazowieckie	4 151 486	1 232 424	1 230 734	1 215 172	29,6
Opolskie	830 870	163 364	163 289	159 613	19,7
Podkarpackie	1 679 634	374 609	374 235	366 886	22,3
Podlaskie	958 833	207 972	207 806	204 707	21,7
Pomorskie	1 746 095	490 226	489 723	482 382	28,0
Śląskie	3 753 124	948 892	948 071	932 193	25,3
Świętokrzyskie	1 046 874	222 234	221 910	216 871	21,2
Warmińsko-mazurskie	1 145 409	217 338	217 198	212 776	19,0
Wielkopolskie	2 685 054	648 699	647 818	632 170	24,1
Zachodniopomorskie	1 360 193	292 569	292 175	286 102	21,5
WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2010 R. ELECTION OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2010					
POLSKA POLAND	30 813 005	16 929 088	16 923 832	16 806 170	54,9
Dolnośląskie	2 340 409	1 253 867	1 253 478	1 244 829	53,6
Kujawsko-pomorskie	1 650 748	865 938	865 755	859 574	52,5
Lubelskie	1 753 247	915 142	914 939	908 864	52,2
Lubuskie	807 313	409 566	409 414	406 598	50,7
Łódzkie	2 063 147	1 149 879	1 149 476	1 140 991	55,7
Małopolskie	2 612 525	1 501 078	1 500 679	1 491 017	57,5
Mazowieckie	4 348 339	2 663 050	2 661 996	2 643 011	61,2
Opolskie	829 920	386 632	386 536	383 456	46,6
Podkarpackie	1 685 260	906 599	906 382	900 709	53,8
Podlaskie	959 837	495 856	495 712	492 285	51,7
Pomorskie	1 768 466	1 023 007	1 022 598	1 015 184	57,8
Śląskie	3 725 003	2 045 924	2 045 464	2 032 279	54,9
Świętokrzyskie	1 046 920	518 184	518 072	514 413	49,5
Warmińsko-mazurskie	1 149 383	562 858	562 714	557 948	49,0
Wielkopolskie	2 696 059	1 508 462	1 507 908	1 497 318	56,0
Zachodniopomorskie	1 376 429	723 046	722 709	717 694	52,5

1 W przypadku wyborów do Sejmu i Senatu w 2007 r. oraz wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r. frekwencja jest liczona jako stosunek liczby wydanych kart do liczby uprawnionych, w przypadku wyborów do Parlamentu Europejskiego to stosunek liczby oddanych głosów do liczby uprawnionych. 2 Dla wyborów do Sejmu i Senatu w 2011 r. frekwencję wyliczono jako stosunek liczby głosów ważnych do liczby osób uprawnionych do głosowania.

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

1 In election to the Sejm and Senat in 2007 and election of the President of the Republic of Poland in 2010 voting turnout is the ratio of number of ballot papers issued to number of persons entitled to vote, in election to the European Parliament it is the ratio of number of votes cast to number persons entitled to vote. 2 In election to the Sejm and Senat in 2011 voting turnout is the ratio of number of votes valid to number of persons entitled to vote.

Source: data of the National Electoral Commission.

Tabl. 138. FREKWENCJA W WYBORACH SAMORZĄDOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW
VOTING TURNOUT IN SELF-GOVERNMENT ELECTION BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Uprawnieni do głosowania Persons entitled to vote		Liczba kart wydanych Ballot papers issued		Frekwencja (stosunek liczby wydanych kart do liczby uprawnionych) w % Voting turnout (the ratio of number of ballot papers issued to number of persons entitled to vote) in %	
	2006	2010	2006	2010	2006	2010
POLSKA POLAND.....	29 877 983	30 609 055	13 742 032	14 482 676	46,0	47,3
Dolnośląskie.....	2 317 848	2 337 825	1 036 503	1 057 268	44,7	45,2
Kujawsko-pomorskie.....	1 622 144	1 649 984	701 146	743 035	43,2	45,0
Lubelskie.....	1 720 944	1 754 655	835 686	876 369	48,6	49,9
Lubuskie.....	795 138	809 644	363 503	372 794	45,7	46,0
Łódzkie.....	2 060 264	2 064 290	941 372	960 421	45,7	46,5
Małopolskie.....	2 487 223	2 605 661	1 146 791	1 265 744	46,1	48,6
Mazowieckie.....	4 015 176	4 151 860	2 029 784	2 115 696	50,6	51,0
Opolskie.....	798 087	828 627	314 287	339 636	39,4	41,0
Podkarpackie.....	1 620 221	1 692 588	787 473	859 067	48,6	50,8
Podlaskie.....	901 793	962 214	413 599	461 143	45,9	47,9
Pomorskie.....	1 694 193	1 755 241	795 209	820 204	46,9	46,7
Śląskie.....	3 741 545	3 737 705	1 495 816	1 605 012	40,0	42,9
Świętokrzyskie.....	1 036 409	1 048 722	521 858	562 056	50,4	53,6
Warmińsko-mazurskie.....	1 120 129	1 148 432	519 159	546 095	46,3	47,6
Wielkopolskie.....	2 601 593	2 702 964	1 226 461	1 273 028	47,1	47,1
Zachodniopomorskie.....	1 345 276	1 358 643	613 385	625 108	45,6	46,0

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.
Source: data of the National Electoral Commission.

Tabl. 139. FREKWENCJA WYBORCZA W MIASTACH POWYŻEJ 250 TYS. MIESZKAŃCÓW
VOTING TURNOUT IN URBAN AREAS WITH POPULATION 250 THOUS. INHABITANTS AND MORE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Uprawnieni do głosowania Persons entitled to vote	Liczba kart wydanych Ballot papers issued	Liczba głosów Votes		Frekwencja ^{1,2} w % Voting turnout ^{1,2} in %
			oddanych cast	ważnych valid	
WYBORY DO SEJMU W 2007 R. ELECTION TO THE SEJM IN 2007					
POLSKA POLAND.....	30 615 471	16 495 045	16 477 734	16 142 202	53,9
Wrocław.....	513 959	338 226	337 624	334 475	65,8
Bydgoszcz.....	293 865	182 980	182 861	179 583	62,3
Lublin.....	280 040	175 980	175 791	174 041	62,8
Łódź.....	616 669	388 513	387 729	382 114	63,0
Kraków.....	601 803	401 189	400 633	395 846	66,7
Warszawa.....	1 376 401	1 010 853	1 008 498	999 229	73,4
Białystok.....	228 590	138 525	138 413	136 616	60,6
Gdańsk.....	365 395	246 514	246 108	243 728	67,5
Katowice.....	257 450	159 850	159 620	157 240	62,1
Poznań.....	450 733	311 382	310 696	307 248	69,1
Szczecin.....	324 296	199 203	198 815	196 243	61,4
WYBORY DO SENATU W 2007 R. ELECTION TO THE SENATE IN 2007					
POLSKA POLAND.....	30 615 471	16 494 503	16 475 672	16 190 804	53,9
Wrocław.....	513 959	338 199	337 649	334 476	65,8
Bydgoszcz.....	293 865	182 983	182 870	180 618	62,3
Lublin.....	280 040	175 968	175 790	173 696	62,8
Łódź.....	616 669	388 514	387 625	381 953	63,0
Kraków.....	601 803	401 172	400 703	396 042	66,7
Warszawa.....	1 376 401	1 010 642	1 007 874	997 306	73,4
Białystok.....	228 590	138 519	138 318	137 122	60,6
Gdańsk.....	365 395	246 507	246 030	243 608	67,5
Katowice.....	257 450	159 853	159 652	158 116	62,1
Poznań.....	450 733	311 394	310 605	304 869	69,1
Szczecin.....	324 296	199 221	198 917	196 722	61,4

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 139. FREKWENCJA WYBORCZA W MIASTACH POWYŻEJ 250 TYS. MIESZKAŃCÓW (dok.)
VOTING TURNOUT IN URBAN AREAS WITH POPULATION 250 THOUS. INHABITANTS AND MORE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Uprawnieni do głosowania Persons entitled to vote	Liczba kart wydanych Ballot papers issued	Liczba głosów Votes		Frekwencja ^{1,2} w % Voting turnout ^{1,2} in %
			oddanych cast	ważnych valid	
WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W 2009 R. ELECTION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT IN 2009					
POLSKA POLAND.....	30 565 272	7 505 261	7 497 296	7 364 763	24,5
Wrocław	505 663	178 151	177 943	176 263	35,2
Bydgoszcz.....	292 020	97 277	97 205	95 931	33,3
Lublin	278 935	92 905	92 807	91 857	33,3
Łódź	605 839	195 408	195 080	192 882	32,3
Kraków	591 312	230 834	230 590	228 657	39,0
Warszawa	1 348 903	586 021	584 891	580 260	43,4
Białystok.....	229 255	71 652	71 584	70 904	31,3
Gdańsk.....	362 171	141 155	141 015	139 725	39,0
Katowice	255 069	86 324	86 238	85 286	33,8
Poznań.....	439 612	165 776	165 467	163 450	37,7
Szczecin.....	320 523	91 793	91 597	90 084	28,6
WYBORY SAMORZĄDOWE W 2010 R. SELF-GOVERNMENT ELECTION IN 2010					
POLSKA POLAND.....	30 609 055	14 482 676	•	•	47,3
Wrocław	498 844	196 530	•	•	39,4
Bydgoszcz.....	287 369	112 448	•	•	39,1
Lublin	274 609	109 495	•	•	39,9
Łódź	594 950	207 862	•	•	34,9
Kraków	586 072	253 241	•	•	43,2
Warszawa	1 341 788	649 049	•	•	48,4
Białystok.....	228 515	95 462	•	•	41,8
Gdańsk.....	359 848	143 087	•	•	39,8
Katowice	252 094	99 391	•	•	39,4
Poznań.....	431 932	165 991	•	•	38,4
Szczecin.....	318 488	119 333	•	•	37,5
WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2010 R. ELECTION OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2010					
POLSKA POLAND.....	30 813 005	16 929 088	16 923 832	16 806 170	54,9
Wrocław	508 576	318 603	318 435	316 487	62,6
Bydgoszcz.....	288 036	174 683	174 628	173 521	60,6
Lublin	279 104	172 570	172 505	171 582	61,8
Łódź	592 276	360 258	360 024	357 547	60,8
Kraków	598 591	381 506	381 350	379 215	63,7
Warszawa	1 352 608	932 320	931 653	925 393	68,9
Białystok.....	229 490	136 004	135 929	135 048	59,3
Gdańsk.....	363 435	236 321	236 166	234 583	65,0
Katowice	250 807	149 965	149 943	149 093	59,8
Poznań.....	438 617	287 144	286 928	285 043	65,5
Szczecin.....	318 492	189 018	188 811	187 568	59,3

1 W przypadku wyborów do Sejmu i Senatu w 2007 r. oraz wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r. frekwencja jest liczona jako stosunek liczby wydanych kart do liczby uprawnionych, w przypadku wyborów do Parlamentu Europejskiego to stosunek liczby oddanych głosów do liczby uprawnionych. 2 Dla wyborów do Sejmu i Senatu w 2011 r. frekwencję wyliczono jako stosunek liczby głosów ważnych do liczby osób uprawnionych do głosowania.

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

1 In election to the Sejm and Senat in 2007 and election of the President of the Republic of Poland in 2010 voting turnout is the ratio of number of ballot papers issued to number of persons entitled to vote, in election to the European Parliament it is the ratio of number of votes cast to number persons entitled to vote. 2 In election to the Sejm and Senat in 2011 voting turnout is the ratio of number of votes valid to number of persons entitled to vote.

Source: data of the National Electoral Commission.

Tabl. 140. OSOBY, KTÓRE DEKLAROWAŁY ZAUFANIE DO INSTYTUCJI FINANSOWYCH WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO
 PERSONS WHO DECLARED TRUST TO THE FINANCIAL INSTITUTIONS BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które deklarowały zaufanie do Persons who declared trust to								
	giełdy stock exchange	banków banks		funduszy inwestycyjnych investment funds		funduszy emerytalnych pension funds		ZUS Social Insurance Institution	
	2007	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009
	w % in %								
OGÓŁEM TOTAL	7,8	53,8	44,5	12,9	7,0	15,5	10,0	24,9	21,7
Mężczyźni Males.....	10,0	54,3	44,2	14,5	7,9	16,1	10,3	23,3	19,5
Kobiety Females.....	6,0	53,5	44,7	11,6	6,2	14,9	9,7	26,2	23,8
WIEK AGE									
do 24 lat to 24 years.....	11,2	44,8	40,2	15,3	10,6	14,3	10,7	12,9	9,9
25-34.....	12,0	59,2	50,9	20,4	11,3	21,2	13,7	17,6	13,7
35-44.....	8,3	55,4	44,7	15,2	7,6	17,9	10,3	18,6	13,7
45-59.....	6,3	56,5	44,8	10,8	4,9	15,2	8,5	27,5	22,3
60-64.....	3,9	59,3	45,6	9,0	3,8	10,2	8,8	39,9	34,3
65 i więcej lat 65 years and more	3,0	48,4	39,4	4,2	2,9	9,3	7,3	42,2	44,1
MIEJSCE ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE									
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców..... Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants	10,8	57,6	44,2	19,7	9,1	18,8	9,3	21,0	16,3
Miasta 200-500 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants	8,2	53,6	42,7	16,3	8,3	16,1	11,2	18,8	19,2
Miasta 100-200 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants	10,9	55,2	44,8	15,5	7,8	17,8	11,3	23,0	21,3
Miasta 20-100 tys. mieszkańców..... Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants	9,9	53,6	44,3	15,1	7,1	16,5	8,6	25,8	22,1
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców..... Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants	7,1	54,8	46,4	11,1	6,5	14,5	9,6	25,4	23,6
Wieś Rural areas.....	5,3	52,3	44,4	8,7	5,9	13,5	10,4	27,8	23,5
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS									
Dolnośląskie.....	7,3	55,3	49,3	13,1	9,1	15,9	11,7	22,6	26,9
Kujawsko-pomorskie.....	6,2	47,6	47,8	9,9	7,6	15,4	11,8	26,9	23,2
Lubelskie.....	6,5	53,4	44,7	11,1	5,5	14,0	9,2	27,1	21,3
Lubuskie.....	10,2	49,4	41,5	15,1	7,8	16,2	8,8	17,1	17,9
Łódzkie.....	6,6	55,3	44,5	11,7	5,2	14,3	7,7	26,3	20,7
Małopolskie.....	7,4	54,3	45,0	15,3	6,4	14,3	9,0	24,1	18,6
Mazowieckie.....	8,9	54,1	40,0	13,8	6,2	17,5	9,5	27,0	20,3
Opolskie.....	9,6	57,9	45,9	11,1	8,9	19,0	9,1	28,2	26,6
Podkarpackie.....	7,9	52,7	42,4	14,9	6,1	14,6	9,2	26,4	20,0
Podlaskie.....	7,3	55,7	45,3	11,1	7,9	14,4	12,8	20,2	23,2
Pomorskie.....	10,1	56,4	43,7	13,4	7,4	16,2	9,1	21,3	19,5
Śląskie.....	9,4	49,9	41,1	14,7	6,7	15,1	9,4	24,0	19,5
Świętokrzyskie.....	6,7	54,2	34,2	10,5	5,8	14,3	8,9	26,8	17,9
Warmińsko-mazurskie.....	6,1	59,3	55,0	10,5	7,5	13,7	12,2	32,2	33,9
Wielkopolskie.....	6,8	55,2	49,5	11,6	9,3	16,9	11,5	24,1	23,1
Zachodniopomorskie.....	6,8	55,4	46,7	12,5	6,9	13,3	11,8	22,2	23,7
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION									
Wyższe i policealne..... Tertiary and post-secondary	15,1	65,4	51,2	26,0	10,6	21,3	12,0	19,5	18,3
Średnie Secondary.....	9,1	57,1	48,0	14,1	8,3	15,7	9,9	22,3	19,3
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe..... Lower secondary and basic vocational	5,3	47,3	40,3	8,5	5,5	13,9	9,3	24,9	20,0

4.8. SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO

Tabl. 140. OSOBY, KTÓRE DEKLAROWAŁY ZAUFANIE DO INSTYTUCJI FINANSOWYCH WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO (dok.)
PERSONS WHO DECLARED TRUST TO THE FINANCIAL INSTITUTIONS BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które deklarowały zaufanie do Persons who declared trust to									
	giełdy stock exchange	banków banks		funduszy inwestycyjnych investment funds		funduszy emerytalnych pension funds		ZUS Social Insurance Institution		
	2007	2007	2009	2007	2009	2007	2009	2007	2009	
w % in %										
POZIOM WYKSZTAŁCENIA (dok.) LEVEL OF EDUCATION (cont.)										
Podstawowe i niższe Primary and lower	2,0	46,6	37,5	4,2	3,3	11,3	8,9	35,4	33,8	
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS										
Pracownicy sektora publicznego Public sector employees	10,6	63,0	49,5	20,8	7,6	21,5	10,8	21,4	15,4	
Pracownicy sektora prywatnego Private sector employees	10,1	56,9	49,1	16,6	10,1	20,2	12,6	19,4	14,5	
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników Private entrepreneurs without farmers	14,8	64,8	45,7	24,2	9,9	21,1	9,7	16,2	13,1	
Rolnicy Farmers	4,1	60,1	53,3	5,0	4,9	11,2	8,7	21,4	20,0	
Renciści Pensioners	5,3	48,9	39,6	6,9	3,9	10,0	8,9	38,2	33,9	
Emeryci Retirees	3,4	52,8	42,7	5,6	3,4	10,4	8,3	41,0	42,2	
Uczniowie i studenci Pupils and students	11,4	42,2	36,9	16,1	10,6	12,1	9,2	9,3	7,2	
Bezrobotni Unemployed persons	6,2	43,5	37,9	8,8	5,6	13,2	8,0	20,0	16,5	
Inni bierni zawodowo Others economically inactive	6,4	46,1	39,9	11,3	6,5	13,8	9,7	19,7	15,6	

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].

Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

Tabl. 141. OSOBY, KTÓRE DEKLAROWAŁY W 2009 R. ZAUFANIE DO INSTYTUCJI PAŃSTWOWYCH WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO
PERSONS WHO DECLARED IN 2009 TRUST TO THE PUBLIC INSTITUTIONS BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które deklarowały zaufanie do Persons who declared trust to				
	Sejmu the Sejm	Prezydenta RP the President of the Republic of Poland	Parlamentu Europejskiego the European Parliament	rządu the government	Policji the Police
	w % in %				
OGÓŁEM TOTAL	7,9	13,1	15,4	12,9	42,2
Mężczyźni Males	8,7	13,5	17,7	13,9	41,3
Kobiety Females	7,3	12,8	13,4	11,9	43,1
WIEK AGE					
do 24 lat to 24 years	6,3	7,3	18,7	8,6	30,8
25-34	7,5	8,9	18,1	10,7	40,9
35-44	7,0	10,1	14,3	10,7	41,4
45-59	7,9	14,6	14,7	13,3	42,6
60-64	7,8	16,6	13,9	16,8	46,9
65 i więcej lat 65 years and more	11,1	22,5	12,3	19,1	52,5
MIEJSCA ZAMIESZKANIA PLACE OF RESIDENCE					
Miasta ponad 500 tys. mieszkańców Urban areas with population more than 500 thous. inhabitants	8,9	13,6	24,4	17,3	43,8
Miasta 200-500 tys. mieszkańców Urban areas with population 200-500 thous. inhabitants	7,9	12,2	18,8	12,8	38,4
Miasta 100-200 tys. mieszkańców Urban areas with population 100-200 thous. inhabitants	7,9	12,1	17,4	13,3	44,3

Tabl. 141. OSOBY, KTÓRE DEKLAROWAŁY W 2009 R. ZAUFANIE DO INSTYTUCJI PAŃSTWOWYCH WEDŁUG PŁCI, WIEKU, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTW, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STATUSU ZAWODOWO-SPOŁECZNEGO (dok.)
PERSONS WHO DECLARED IN 2009 TRUST TO THE PUBLIC INSTITUTIONS BY SEX, AGE, PLACE OF RESIDENCE, VOIVODSHIP AND SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które deklarowały zaufanie do Persons who declared trust to				
	Sejmu <i>the Sejm</i>	Prezydenta RP <i>the President of the Republic of Poland</i>	Parlamentu Europejskiego <i>the European Parliament</i>	rządu <i>the government</i>	Policji <i>the Police</i>
	w % in %				
MIEJSCA ZAMIESZKANIA (dok.) PLACE OF RESIDENCE (cont.)					
Miasta 20-100 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population 20-100 thous. inhabitants</i>	8,0	12,4	15,1	13,3	40,6
Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców..... <i>Urban areas with population less than 20 thous. inhabitants</i>	8,3	13,4	16,2	13,1	41,4
Wieś <i>Rural areas</i>	7,5	13,7	11,0	11,0	43,6
WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS					
Dolnośląskie.....	8,4	13,7	18,3	13,4	39,4
Kujawsko-pomorskie.....	9,0	13,7	15,6	12,8	43,2
Lubelskie.....	9,1	18,3	12,0	11,8	42,5
Lubuskie.....	7,3	11,6	18,2	12,0	38,7
Łódzkie.....	6,3	11,4	13,0	10,2	38,7
Małopolskie.....	7,0	12,9	15,6	11,3	45,0
Mazowieckie.....	6,9	14,4	15,9	13,2	42,0
Opolskie.....	8,9	12,9	13,0	15,3	44,1
Podkarpackie.....	4,8	13,6	10,6	8,1	45,3
Podlaskie.....	9,1	15,2	12,5	13,4	45,7
Pomorskie.....	6,1	12,1	16,0	13,0	40,5
Śląskie.....	8,3	10,5	16,9	11,9	37,9
Świętokrzyskie.....	4,8	10,3	9,3	10,0	34,4
Warmińsko-mazurskie.....	15,8	18,4	22,9	24,6	60,2
Wielkopolskie.....	10,0	12,9	16,4	15,8	44,5
Zachodniopomorskie.....	8,2	9,9	16,1	13,1	42,7
POZIOM WYKSZTAŁCENIA LEVEL OF EDUCATION					
Wyższe i policealne..... <i>Tertiary and post-secondary</i>	10,4	12,9	24,0	17,3	46,6
Średnie <i>Secondary</i>	7,3	12,0	17,7	12,5	41,6
Gimnazjalne i zasadnicze zawodowe..... <i>Lower secondary and basic vocational</i>	7,0	12,3	11,9	10,3	37,9
Podstawowe i niższe <i>Primary and lower</i>	8,0	17,0	7,5	13,0	46,1
STATUS SPOŁECZNO-ZAWODOWY SOCIAL AND VOCATIONAL STATUS					
Pracownicy sektora publicznego..... <i>Public sector employees</i>	8,6	13,1	16,4	12,6	44,9
Pracownicy sektora prywatnego..... <i>Private sector employees</i>	7,7	9,4	17,3	11,6	39,6
Prywatni przedsiębiorcy bez rolników..... <i>Private entrepreneurs without farmers</i>	8,8	11,0	19,3	15,1	39,4
Rolnicy <i>Farmers</i>	8,2	16,2	11,3	11,2	46,6
Renciści <i>Pensioners</i>	6,5	17,4	11,7	13,3	43,3
Emeryci <i>Retirees</i>	10,8	10,6	14,0	18,5	51,5
Uczniowie i studenci <i>Pupils and students</i>	6,9	8,0	21,6	9,6	32,5
Bezrobotni <i>Unemployed persons</i>	5,2	8,3	13,5	9,1	33,8
Inni bierni zawodowo..... <i>Others economically inactive</i>	4,9	10,0	11,8	9,1	37,5

Źródło: tablice wynikowe Diagnozy społecznej [2007, 2009].
Source: tables of Social diagnosis [2007, 2009].

5. SŁOWNIK POJĘĆ

Absolwent – osoba, która ukończyła klasę programowo najwyższą w danym typie szkoły i otrzymała świadectwo ukończenia tej szkoły – dotyczy absolwentów w szkołach objętych systemem oświaty.

Absolwent kursu – osoba, która ukończyła szkolenie w zakresie pewnej wiedzy lub umiejętności z wynikiem pozytywnym.

Absolwent szkoły wyższej – osoba, która uzyskała dyplom stwierdzający ukończenie studiów i – po obronie pracy – uzyskała tytuł zawodowy magistra (po studiach magisterskich jednolitych lub drugiego stopnia/uzupełniających), inżyniera lub licencjata (po studiach pierwszego stopnia/zawodowych).

Aktywni zawodowo – osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi w dalszej części słownika pojęć.

Ambulatoryjna opieka zdrowotna – udzielanie przez świadczeniodawców świadczeń opieki zdrowotnej osobom niewymagającym leczenia w warunkach całodobowych lub całodziennych.

Awans w pracy, awans zawodowy – przejście na wyższe stanowisko, uzyskanie wyższego stanowiska, przesunięcie pracownika ku pozycjom wyżej cenionym w hierarchii zawodowo-społecznej.

Badanie cytologiczne – badanie ginekologiczne pozwalające na wczesne rozpoznanie stanu przedrakowego szyjki macicy.

Bezrobotni długotrwale według Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2004 Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.) – osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Bezrobotni według BAEL – osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (zgodnie z definicją pojęcia „pracujący”);
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) podjęły konkretne działania aby znaleźć pracę;
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bezrobotni według Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2004 Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.) – osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne – zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie wieczorowym albo zaocznym, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub

czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, ponadto spełniające dodatkowe kryteria zawarte w ustawie.

Biblioteka – jednostka organizacyjna lub jej część posiadająca uporządkowany (zinwentaryzowany) zbiór książek, czasopism i innych materiałów piśmienniczych liczący co najmniej 300 jednostek inwentarzowych, której głównym celem jest tworzenie i obsługa zbiorów oraz udostępnianie ich użytkownikom w sposób kontrolowany. Zasady działania sieci bibliotecznej oraz poszczególnych rodzajów bibliotek reguluje Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539, z późn. zm.).

Biblioteka fachowa – zaspokaja potrzeby zakładów pracy w zakresie materiałów i informacji z odpowiednich dziedzin wiedzy niezbędnych do wykonywania zadań i doskonalenia zawodowego pracowników.

Biblioteka fachowo-beletrystyczna – posiada księgozbiór o tematyce fachowej właściwej dla charakteru instytucji, która ją powołała oraz zbiory z dziedziny beletrystyki.

Biblioteka naukowa – służy potrzebom nauki i kształcenia, zapewnia dostęp do materiałów bibliotecznych i zasobów informacyjnych niezbędnych do prowadzenia prac naukowo-badawczych oraz zawierających wyniki badań naukowych. Prowadzi działalność naukowo-badawczą z zakresu bibliotekoznawstwa i dziedzin pokrewnych, a także w zakresie obsługiwanych przez nie dziedzin nauki.

Biblioteka pedagogiczna – jednostka służąca w szczególności potrzebom kształcących się i doskonalących nauczycieli, studentów przygotowujących się do zawodu nauczyciela oraz słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli. Księgozbiór tych bibliotek obejmuje literaturę fachową z zakresu pedagogiki i innych dziedzin nauk oraz literaturę piękną i społeczno-ekonomiczną.

Biblioteka publiczna – placówka, która służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych ludności.

Bierni zawodowo – pozostające poza siłą roboczą wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały;
- nie pracowały, poszukiwały pracy ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym;
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż trzy miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (2004 r.).

Wśród biernych zawodowo wyróżniono grupę zniechęconych, do której należą osoby, które nie poszukują pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Biologiczne grupy wieku – wyróżniono trzy podstawowe najczęściej stosowane grupy:

- 0-14 lat – dzieci (młodość demograficzna),
- 15-64 lata – dorośli,
- 65 lat i więcej – osoby starsze (starość demograficzna).

Budżet jednostki samorządu terytorialnego – roczny plan dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, uchwalany na rok budżetowy. Rokiem

budżetowym jest rok kalendarzowy. Uchwała budżetowa stanowi podstawę gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym.

Budżet państwa – wchodzi w skład ustawy budżetowej i określa:

- łączną kwotę prognozowanych podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa,
- łączną kwotę planowanych wydatków budżetu państwa,
- kwotę planowanego deficytu budżetu państwa wraz ze źródłami jego pokrycia,
- łączną kwotę prognozowanych dochodów budżetu środków europejskich,
- łączną kwotę planowanych wydatków budżetu środków europejskich,
- wynik budżetu środków europejskich,
- łączną kwotę planowanych przychodów budżetu państwa,
- łączną kwotę planowanych rozchodów budżetu państwa,
- planowane saldo przychodów i rozchodów budżetu państwa,
- limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych.

Budżet państwa składa się z części odpowiadających organom władzy publicznej, kontroli państwowej, sądom, trybunałom i innym organom wymienionym w artykule 139, ustęp 2, Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1240, z późn.zm.), administracji rządowej, przy czym dla poszczególnych działów administracji rządowej oraz dla urzędów nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów ustala się odpowiednio odrębne części budżetu.

Czas nieprzepracowany – część nominalnego czasu pracy, w ciągu którego pracownik był nieobecny w pracy lub nie przystąpił do niej bez względu na powód.

Czas pracy – czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy, w miejscu zatrudnienia lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy. Czas pracy obejmuje także okresy przerw, w których pracownik pozostaje w dyspozycji zakładu pracy, a także okresy przerw, w których pracownik był w dyspozycji zakładu pracy, jeśli przerwy te nastąpiły z mocy prawa lub za zgodą zakładu pracy (choroba pracownika, opieka nad chorym członkiem rodziny, wykonywanie obowiązków społecznych, załatwianie ważnych spraw rodzinnych, urlopy wypoczynkowe, bezpłatne), a także nieobecności nieusprawiedliwione.

Czas przepracowany w godzinach nadliczbowych – czas przepracowany ponad obowiązujące normy czasu pracy, za który pracownik nie otrzymuje dnia wolnego od pracy, lecz dodatkowe wynagrodzenie. Praca wykonywana w dni wyznaczone jako dodatkowe wolne od pracy jest pracą w godzinach nadliczbowych, chyba że w zamian udzielono dnia wolnego w innym terminie.

Czas przepracowany w godzinach normalnych – czas przepracowany w wymiarze normalnym, obowiązującym daną grupę pracowników.

Czytelnik – osoba, która została zarejestrowana w bibliotece (przez dokonanie co najmniej jednego wypożyczenia) w celu korzystania z dokumentów na miejscu lub poza biblioteką.

Długotrwale problemy zdrowotne – problemy zdrowotne trwające (lub można przewidywać, że będą trwałe) co najmniej 6 miesięcy będące skutkiem choroby przewlekłej, niepełnosprawności lub długotrwałego złego samopoczucia.

Dom kultury – instytucja kultury prowadząca wielokierunkową działalność społeczno-kulturalną, mieszcząca się w odrębnym, specjalnie wzniesionym lub adaptowanym budynku z salą widowiskowo-kinową, z odpowiednio przystosowanymi pomieszczeniami i urządzeniami do prowadzenia specjalistycznej działalności kulturalnej.

Działalność badawcza i rozwojowa – działalność badawcza i prace rozwojowe, w skrócie B+R, obejmuje pracę twórczą podejmowaną w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, oraz wykorzystanie tych zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań.

Działalność na rzecz społeczności lokalnej – w niniejszej publikacji wyrażona wskaźnikiem ukazującym stopień rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, doświadczenia i kompetencje obywatelskie.

Edukacyjne grupy wieku:

- 3-6 – wychowanie przedszkolne,
- 7-12 – kształcenie na poziomie podstawowym,
- 13-15 – kształcenie na poziomie gimnazjalnym,
- 16-18 – kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym,
- 19-24 – kształcenie w szkołach wyższych.

Egzamin gimnazjalny – sprawdzian zewnętrzny przeprowadzany w ostatniej klasie gimnazjum, którego pozytywny wynik daje możliwość ubiegania się o przyjęcie do szkoły ponadgimnazjalnej.

Egzamin maturalny – forma oceny poziomu wykształcenia ogólnego absolwentów szkół ponadgimnazjalnych: liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe – forma oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu dla absolwentów szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, techników, techników uzupełniających i szkół policealnych.

Emigracja – wyjazdy za granicę w celu osiedlenia się (zamieszkania na stałe) lub na pobyt czasowy.

Filia biblioteczna – jednostka powiązana organizacyjnie z biblioteką. Posiada stały księgozbiór i obsługuje część obszaru podlegającego pod jednostkę macierzystą.

Frekwencja wyborcza – odsetek osób, które oddały swój głos w wyborach wyrażony jako procentowy stosunek liczby oddanych głosów do liczby osób uprawnionych do głosowania.

Galeria – jednostka, której głównym (lub jednym z głównych) rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

Gimnazjum – szkoła kształcąca młodzież w cyklu trzyletnim (w wieku 13-15 lat), w której nauka jest obowiązkowa. Warunkiem formalnym przyjęcia do gimnazjum jest ukończenie szkoły podstawowej.

Grupa kierunków studiów – kierunki studiów wykazane zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Imigracja – przyjazdy z zagranicy w celu osiedlenia się (zamieszkania na stałe) lub na pobyt czasowy.

Kierunek studiów – wyodrębniony obszar kształcenia.

Kino stałe – jednostka prowadząca działalność w jednym obiekcie przystosowanym na stałe do publicznego wyświetlania filmów z określoną częstotliwością, w tej grupie znajduje się też kino letnie.

Klub – zorganizowana grupa prowadząca systematycznie zajęcia o określonym profilu tematycznym w instytucji kultury, kierowana przez wykwalifikowanych pracowników tej instytucji. Koło (klub) terapeutyczne prowadzi stałą działalność na rzecz niepełnosprawnych i zagrożonych patologią społeczną.

Koło zainteresowań – forma zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę mająca na celu zapewnienie uczestnikom różnych form kształcenia i pogłębiania wiedzy z poszczególnych dziedzin, wyrównanie szans edukacyjnych, rozwój zainteresowań i uzdolnień indywidualnych oraz doskonalenie umiejętności w dziedzinie sportu. Umożliwia młodzieży zdobywanie pełniejszej wiedzy o otaczającym ją świecie i pozwala na pożyteczne spędzanie czasu wolnego po wypełnieniu obowiązków szkolnych.

Książka – wydawnictwo zwarte, zawierające co najmniej 49 stron, nie licząc okładki, wydane w danym kraju i ogólnie dostępne.

Księgozbiór – zbiór obejmujący wydawnictwa nieperiodyczne (książki i broszury) i wydawnictwa periodyczne (gazety i czasopisma).

Kształcenie osób dorosłych – kształcenie w szkołach dla dorosłych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny.

Lekcja muzealna – organizowana przez muzea specjalistyczne lekcja (lub cykl lekcji na jeden temat) dla zorganizowanych grup młodzieży szkolnej, prezentująca zagadnienia z dziedziny historii, sztuki, techniki, nauki itp. lub popularyzująca sztukę wytwórczą w oparciu o technikę i tradycje przy pomocy zgromadzonych w muzeum zabytków.

Liceum ogólnokształcące – szkoła ponadgimnazjalna, której ukończenie umożliwia uzyskanie wykształcenia średniego i ubieganie się o przyjęcie do szkoły policealnej oraz w przypadku otrzymania świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego, dająca prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe. Nauka trwa 3 lata, w szkołach dwujęzycznych (oddziałach dwujęzycznych) z klasą wstępną – 4 lata. W publikacji w tej grupie szkół ujęto również dwuletnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości.

Liceum profilowane (szkoła ogólnozawodowa) – szkoła ponadgimnazjalna kształcąca w profilach kształcenia ogólnozawodowego odpowiadającym dziedzinom gospodarki, które są określone w drodze rozporządzenia przez Ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Proces kształcenia ma umożliwić uczniom uzyskanie kwalifikacji zawodowych w krótkich cyklach kształcenia – od pół do półtora roku – w szkole policealnej lub w formach pozaszkolnych, a także przekwalifikowanie się w toku pracy zawodowej (wielokrotnie w ciągu życia zawodowego). Nauka trwa 3 lata. Ukończenie szkoły daje możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego i uzyskania prawa do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe.

Liczba miejsc w przedszkolu – liczba zadeklarowanych miejsc w arkuszu organizacyjnym placówki, brana pod uwagę przy obliczaniu wskaźnika dostępności do wychowania przedszkolnego.

Mammografia – radiologiczna metoda badania piersi u kobiet, w celu wczesnego wykrycia raka piersi.

Miejsce pracy, zatrudnienia – instytucja, firma itp., w której ktoś pracuje.

Migracje na pobyt stały – migracje związane ze zmianą miejsca zamieszkania na pobyt stały.

Migracje wewnętrzne ludności – zmiany miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) w obrębie kraju, polegające na przekroczeniu granicy administracyjnej gminy, w tym – w przypadku gmin miejsko-wiejskich – zmiany miejsca zamieszkania w obrębie gminy – z terenów wiejskich na miejskie lub odwrotnie.

Migracje zagraniczne – wyjazdy za granicę i przyjazdy do kraju w celu osiedlenia się (zamieszkania na stałe) lub na pobyt czasowy.

Muzeum – jednostka organizacyjna, nie nastawiona na osiągnięcie zysku, której celem jest sprawowanie opieki nad zabytkami, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie kontaktu ze zbiorami.

Nakłady bieżące na działalność B+R – nakłady osobowe, a także koszty zużycia materiałów, przedmiotów nietrwałych i energii, koszty usług obcych (innych niż B+R) obejmujące: obróbkę obcą, usługi transportowe, remontowe, bankowe, pocztowe, telekomunikacyjne, informatyczne, wydawnicze, komunalne itp., koszty podróży służbowych oraz pozostałe koszty bieżące obejmujące w szczególności podatki i opłaty obciążające koszty działalności i zyski, ubezpieczenia majątkowe i ekwiwalenty na rzecz pracowników – w części, w której dotyczą działalności B+R.

Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych – wszelkie wydatki niezależnie od źródeł finansowania, bieżące i inwestycyjne, poniesione w roku sprawozdawczym na wszelkie rodzaje działalności innowacyjnej, na prace zakończone sukcesem, przerwane, zaniechane i niezakończone do końca roku sprawozdawczego. Obejmują nakłady na:

- prace badawcze i rozwojowe (B+R) związane z opracowywaniem nowych i istotnie ulepszonych produktów (innowacji produktowych) i procesów (innowacji procesowych), wykonane przez własne zaplecze rozwojowe lub nabyte od innych jednostek;
- zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (licencji, praw patentowych, ujawnień know-how itp.);
- zakup oprogramowania;
- zakup i montaż maszyn i urządzeń oraz budowę, rozbudowę i modernizację budynków służących wdrażaniu innowacji produktowych i procesowych;
- szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną;
- marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów;
- pozostałe przygotowania do wprowadzania innowacji produktowych lub procesowych.

Nakłady osobowe związane z działalnością B+R – nakłady poniesione przez jednostkę w roku sprawozdawczym, obejmują: wynagrodzenia, narzuty na wynagrodzenia obciążające zgodnie z przepisami pracodawcę, w tym ubezpieczenia społeczne, a także stypendia uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace B+R.

Nakłady wewnętrzne na działalność B+R – nakłady poniesione w roku sprawozdawczym na prace B+R wykonane w jednostce sprawozdawczej, niezależnie od źródła pochodzenia środków. Obejmują zarówno nakłady bieżące, jak i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, lecz nie obejmują amortyzacji tych środków. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R badane są według kategorii kosztów oraz według źródeł finansowania, czyli źródeł pochodzenia środków przeznaczanych na tę działalność przez jednostki ją wykonujące.

Napływ migracyjny – liczba osób przybyłych do kraju (do danej jednostki administracyjnej) w danym okresie.

Nauczyciel – osoba realizująca zadanie dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów w szkołach i placówkach oświatowych zgodnie z Kartą Nauczyciela.

Nominalny czas pracy – czas, który powinien być przepracowany w danym okresie rozliczeniowym w normalnym czasie pracy zgodnie z normami czasu pracy (dobową i średniotygodniową) obowiązującymi danego pracownika na podstawie przepisów prawa. Nominalny czas pracy to kalendarzowy czas pracy pomniejszony o czas przypadający na dni ustawowo wolne od pracy.

Nowo utworzone miejsca pracy – miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego – wprowadzony Ustawą z dnia 27 czerwca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty. Na mocy art. 14 ust. 3 ustawy dziecko w wieku 6 lat, a od 1 września 2011 r. w wieku 5 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne. Obowiązek rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat, od 2011 r. – 5 lat. Obowiązek polega na dopełnieniu przez rodziców czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, a także zapewnieniu regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia. Zadaniem gminy jest umożliwienie spełnienia tego obowiązku, w tym zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka lub zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice w przypadku, gdy droga dziecka z domu do najbliższego publicznego przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej przekracza 3 km.

Odczyty – jedna z form działalności oświatowej prowadzonej przez muzea i galerie sztuki.

Oddział w szkole – podstawowa jednostka organizacyjną szkoły. W szkole oddział stanowi grupa uczniów pobierających naukę w tej samej klasie. Dodatkowym wyróżnikiem oddziału może być specyficzny skład grupy uczniów (oddział specjalny, integracyjny, ogólnodostępny) lub program nauczania (oddział dwujęzyczny, przysposabiający do pracy).

Odplyw migracyjny – liczba osób, które opuściły kraj (daną jednostkę administracyjną) w danym okresie.

Ośrodki informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej – placówki informacyjno-biblioteczne, wchodzące w skład sieci informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej (inte). Nie zalicza się do nich biblioteki o statusie naukowej.

Ośrodek kultury – wielofunkcyjna instytucja kultury o charakterze środowiskowym, integrująca wokół wspólnego programu działalność istniejących w danej miejscowości (gminie) autonomicznych instytucji kultury (domu kultury, biblioteki, klubu, świetlicy, kina, ognisk artystycznych, galerii sztuki, izby regionalnej, jak również urzędzeń rekreacyjno-sportowych i zakładu usług gastronomicznych; w ostatnim okresie ośrodki kultury skupiły się przede wszystkim na prowadzeniu własnej działalności, rezygnując z programowych działań koordynacyjnych.

Patent – wyłączne prawo udzielone na wynalazek przez organ krajowy (w Polsce – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej) lub międzynarodowy (Europejski Urząd Patentowy – patent europejski). Prawo przyznane jest osobie fizycznej lub prawnej do wyłącznego korzystania z wynalazku na określonym terytorium, przez 20 lat od daty zgłoszenia wynalazku, na warunkach wynikających z ustaw danego kraju lub z konwencji międzynarodowej.

Placówka wychowania przedszkolnego – placówka przeznaczona dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniająca dzieciom opiekę oraz mająca na celu przygotowanie ich do nauki w szkole. Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- zespoły wychowania przedszkolnego – funkcjonujące od roku szkolnego 2008/2009,
- punkty przedszkolne – funkcjonujące od roku szkolnego 2008/2009.

Płodność kobiet – mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat).

Popyt na pracę – liczba miejsc pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych. Przez popyt na pracę rozumiemy:

- zagospodarowane miejsca pracy, określane aktualną liczbą pracujących;
- wolne miejsca pracy.

Poziom wykształcenia – najwyższy ukończony cykl kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa.

Pracujący – osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym, albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,

- z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Pracujący bezpośrednio z pacjentem (wykonujący działalność leczniczą) – osoby, dla których głównym miejscem pracy jest publiczny lub niepubliczny zakład opieki zdrowotnej, apteka szpitalna lub ogólnodostępna, punkt apteczny, stacjonarny zakład pomocy społecznej lub praktyka. Do grupy pracujących bezpośrednio z pacjentem nie zalicza się osób, dla których głównym miejscem pracy jest Narodowy Fundusz Zdrowia, wyższa uczelnia lub jednostka administracji państwowej lub samorządowej oraz resortu sprawiedliwości, a także osób pracujących w ZUS, KRUS oraz w firmach farmaceutycznych, nawet, jeśli praca przez nie wykonywana wymaga wykształcenia medycznego. Przyjęta metodologia jest zgodna z zaleceniami międzynarodowymi.

Praktyka lekarska, stomatologiczna, pielęgniarki lub położnej – forma organizacyjno-prawna, w jakiej możliwe jest wykonywanie czynności zawodowych przez osobę uprawnioną do wykonywania zawodu medycznego. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności. Po zarejestrowaniu praktyka może udzielać usług w ramach środków publicznych lub niepublicznych. Praktyka może być indywidualna lub grupowa. Praktyki działają zgodnie z ustawą o zawodzie lekarza i lekarza dentystry (Tekst jednolity: Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 857, z późn. zm.) oraz o zawodzie pielęgniarki i położnej (Ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej – tekst jednolity: Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1217, z późn. zm.).

Produkt krajowy brutto (PKB) – obrazuje końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Obliczanie wartości rocznego PKB polega na oszacowaniu trzech równych co do wartości kategorii makroekonomicznych określających PKB poprzez:

- rozmiary działalności produkcyjnej; PKB równa się sumie wartości dodanej wszystkich sektorów instytucjonalnych lub wszystkich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) krajowych jednostek produkcyjnych powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów;
- końcowy rezultat działalności produkcyjnej; PKB obliczany jest jako suma popytu krajowego, tj. spożycia i akumulacji oraz salda wymiany produktów z zagranicą;
- suma rozchodów na rachunku tworzenia dochodów gospodarki ogółem (koszty związane z zatrudnieniem, podatki związane z produkcją i importem pomniejszone o dotacje, nadwyżka operacyjna brutto oraz dochód mieszany gospodarki ogółem).

Przeciętne dalsze trwanie życia – wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

Przeciętne wykorzystanie łóżka (w dniach) – liczba osobodni podzielona przez średnią liczbę łóżek.

- Przeciętne wynagrodzenie brutto** – stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.
- Przeciętny pobyt chorego w szpitalu (w dniach)** – liczba osobodni podzielona przez liczbę leczonych w ciągu roku.
- Przewód doktorski** – ogół postępowania w trakcie nadawania stopnia naukowego doktora prowadzony przez uprawnioną jednostkę organizacyjną szkoły wyższej lub innej placówki naukowej, nad którym czuwa specjalnie powołana komisja. Czynności przewodu doktorskiego kończą się uchwałami rady jednostki organizacyjnej w przedmiocie: wszczęcia przewodu doktorskiego i wyznaczenia promotora, przyjęcia rozprawy doktorskiej i dopuszczenia jej do publicznej obrony, przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej, nadania stopnia doktora.
- Przyrost/ubytek naturalny ludności** – różnica między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów w danym okresie.
- Przyrost/ubytek rzeczywisty ludności** – suma przyrostu naturalnego ludności oraz salda migracji wewnętrznych i zagranicznych (stałych i czasowych). W przypadku gmin uwzględnia się także saldo przesunięć ludności w wyniku zmian administracyjnych, oznacza to przyrost roczny, czyli wyrażoną w liczbach absolutnych różnicę między dwoma stanami ludności w danej gminie na początek i koniec badanego okresu.
- Saldo migracji** – różnica między napływem i odpływem migracyjnym.
- Seans filmowy** – ciągła projekcja filmu długometrażowego, niezależnie od wykorzystanego nośnika (światłoczułego, magnetycznego lub w technologii cyfrowej), w zamierzonym i z góry określonym czasie trwania. W przypadku projekcji filmu wieloczęściowego podzielonego na odcinki – projekcję każdej mającej własną czołówkę i określoną długość uważa się za odrębny seans filmowy. W takiej sytuacji, liczbę widzów wykazuje się w sposób analogiczny. Za seans uważa się również wyświetlenie zestawu filmów krótkometrażowych (np. tzw. poranki dla dzieci).
- Spotkanie autorskie** – bezpośrednie spotkanie autora z odbiorcami sztuki.
- Sprawdzian szóstoklasisty** – obowiązkowy egzamin zewnętrzny przeprowadzany w ostatniej klasie szkoły podstawowej weryfikujący opanowanie przez ucznia umiejętności określonych w standardach wymagań dotyczących czytania, pisania, rozumowania, korzystania z informacji i wykorzystania wiedzy w praktyce.
- Stacjonarna opieka zdrowotna** – całodobowa lub całodniowa opieka lekarska i pielęgniarska świadczona osobom wymagającym leczenia w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej.
- Status społeczno-zawodowy** – wyróżnione i określone w danej kulturze miejsce jednostki społecznej w hierarchii społecznej i szerzej w strukturze społecznej. Z zajmowanej pozycji społecznej wynika rola społeczna jaką odgrywać powinna jednostka. Pozycja społeczna związana jest też z określonymi przywilejami i obowiązkami.
- Stopa bezrobocia według BAEL** – procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Stopień naukowy – stopień doktora, stopień doktora habilitowanego określonej dziedziny nauki lub dziedziny sztuki w zakresie danej dyscypliny naukowej bądź artystycznej. Stopnie naukowe nadawane są w jednostkach organizacyjnych, które posiadają uprawnienia do ich nadawania.

Student szkoły wyższej – osoba wpisana do ewidencji studentów w szkołach wyższych włącznie ze studentami po ostatnim roku studiów bez egzaminu dyplomowego oraz korzystającymi z urlopów dziekańskich. Słuchacze studiów podyplomowych i doktoranckich tworzą odrębne zbiorowości.

Studia doktoranckie – studia, na które przyjmowani są kandydaci posiadający tytuł magistra lub równorzędny, umożliwiające uzyskanie zaawansowanej wiedzy w określonej dziedzinie lub dyscyplinie nauki, przygotowujące do samodzielnej działalności badawczej i twórczej oraz uzyskania stopnia naukowego doktora.

Studia drugiego stopnia – studia magisterskie umożliwiające uzyskanie tytułu magistra lub równorzędnego. Na studia te mogą uczęszczać osoby, które posiadają już tytuł licencjata, inżyniera lub równorzędny, a także tytuł magistra.

Studia magisterskie jednolite – studia magisterskie, na które przyjmowani są kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, umożliwiające uzyskanie gruntownej i specjalistycznej wiedzy w określonym zakresie kształcenia, jak również przygotowujące do twórczej pracy w określonym zawodzie, kończące się uzyskaniem tytułu magistra albo tytułu równorzędnego; ich ukończenie umożliwia ubieganie się o przyjęcie na studia trzeciego stopnia.

Studia niestacjonarne – inna forma studiów niż studia stacjonarne, z zachowaniem standardów kształcenia określonych dla tej formy studiów wskazanej przez senat uczelni.

Studia pierwszego stopnia – studia licencjackie lub inżynierskie umożliwiające uzyskanie podstawowej wiedzy i umiejętności w określonym zakresie, przygotowujące do pracy w określonym zawodzie, kończące się uzyskaniem tytułu licencjata albo inżyniera.

Studia podyplomowe – inna niż studia wyższe i studia doktoranckie forma kształcenia przeznaczona dla osób legitymujących się dyplomem ukończenia studiów wyższych.

Studia stacjonarne – forma studiów wyższych, w której program studiów jest realizowany w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w wymiarze określonym standardami kształcenia dla danej formy studiów wskazanej przez senat uczelni.

Studia wyższe – studia prowadzone przez uczelnię posiadającą uprawnienia do ich prowadzenia, kończące się uzyskaniem odpowiedniego tytułu zawodowego (licencjata, inżyniera, magistra lub równorzędnego).

Stypendium – comiesięcznie wypłacana forma pomocy materialnej dla uczniów/studentów o charakterze socjalnym lub motywacyjnym umożliwiająca całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, zakupu pomocy szkolnych, utrzymania oraz zakwaterowania.

Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – forma pomocy materialnej adresowana do uczniów szkół artystycznych, którzy uzyskali w semestrze bardzo dobrą średnią ocen z przedmiotów artystyczno-zawodowych lub zostali laureatami międzynarodowego lub krajowego konkursu artystycznego. O przyznanie stypendium uczeń może się ubiegać nie wcześniej niż po ukończeniu pierwszego roku nauki i nie

częściej niż raz w roku. Stypendia przyznaje, określa ich liczbę oraz wysokość, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, odrębnie w każdym roku szkolnym.

Stypendium Ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – forma pomocy materialnej adresowana do uczniów posiadających wybitne osiągnięcia edukacyjne, w szczególności dla:

- laureatów międzynarodowych olimpiad lub laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych o zasięgu ogólnopolskim lub turniejów,
- laureatów konkursów na pracę naukową, organizowanych przez instytucje lub stowarzyszenia naukowe,
- uczniów szkół ponadgimnazjalnych uzyskujących najwyższe wyniki w nauce według indywidualnego programu lub toku nauki,
- uczniów uczestniczących w zajęciach przewidzianych tokiem studiów na podstawie przepisów w sprawie zasad i warunków uczestniczenia wybitnie uzdolnionych uczniów w zajęciach przewidzianych tokiem studiów na kierunkach zgodnych z uzdolnieniami oraz zasad zaliczania tych zajęć,
- uczniów, uzyskujących wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu krajowym lub międzynarodowym.

Stypendium o charakterze socjalnym – comiesięcznie wypłacana forma pomocy materialnej dla studenta lub doktoranta znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej.

Stypendium Prezesa Rady Ministrów – forma pomocy materialnej adresowana do wybitnie uzdolnionych uczniów szkół, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości. Stypendium Prezesa Rady Ministrów przyznaje się jednemu uczniowi danej szkoły, który spełnia warunki do otrzymania tej formy świadczenia. Aby otrzymać stypendium Prezesa Rady Ministrów należy otrzymać promocję z wyróżnieniem, uzyskując przy tym najwyższą w danej szkole średnią ocen lub wykazywać szczególne uzdolnienia w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy, uzyskując w niej najwyższe wyniki, a w pozostałych dziedzinach wiedzy wyniki co najmniej dobre. Stypendium jest przyznawane przez Prezesa Rady Ministrów na okres od września do czerwca w danym roku szkolnym.

Szkoła – jednostka edukacyjna powołana na podstawie aktu założycielskiego lub wpisu do ewidencji przez organ administracji rządowej, jednostkę samorządu terytorialnego, osobę prawną lub osobę fizyczną na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty. Szkoła prowadzi kształcenie określonego rodzaju i na określonym poziomie, posiada statut nadany przez organ lub osobę prowadzącą szkołę, określający m.in. jej nazwę, typ, organ prowadzący oraz organizację wewnętrzną. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych i niepubliczne, zaś placówki (w tym przedszkola) – publiczne i niepubliczne.

Szkoła policealna – szkoła o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, której ukończenie umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu. W statystyce oprócz policealnych szkół zawodowych przyjęto odrębnie wykazywać dane o trzyletnich kolegiach pracowników służb społecznych oraz zakładach kształcenia nauczycieli, tj. kolegiach nauczycielskich i nauczycielskich kolegiach języków obcych.

Szkoła ponadgimnazjalna – szkoła realizująca zadania dydaktyczne na podbudowie programowej trzyletniego gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się zasadnicze szkoły zawodowe, licea ogólnokształcące, licea profilowane, technika, specjalne szkoły przysposabiające do pracy, uzupełniające licea ogólnokształcące, technika uzupełniająca, ogólnokształcące szkoły artystyczne oraz szkoły policealne.

Szkoła podstawowa – sześciolletnia szkoła podstawowa, w której w ostatnim roku nauki przeprowadza się obowiązkowy sprawdzian weryfikujący opanowanie przez ucznia umiejętności określonych w standardach wymagań dotyczących czytania, pisania, rozumowania, korzystania z informacji, i wykorzystania wiedzy w praktyce. Struktura organizacyjna szkoły podstawowej obejmuje klasy I-VI, a nauka jest obowiązkowa.

Szkoła wyższa (uczelnia) – szkoła prowadząca studia wyższe, utworzona i działająca na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. 2005 Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Świetlica – placówka kulturalna posiadająca z reguły jedno pomieszczenie, niezbędny sprzęt i obejmująca swoim zasięgiem działania małe grupy środowiska lokalnego. Działalność prowadzona jest zasadniczo przez działaczy społecznych przy pomocy kierownika świetlicy. Nie uważa się za świetlice jednostek, zwyczajowo określanych „świetlicami”, nie prowadzących działalności kulturalnej, których pomieszczenia służą do innych celów, np. do organizowania narad i konferencji, kursów zawodowych itp. Nie ujmuje się również świetlic szkolnych.

Świetlica szkolna – placówka opiekuńczo-wychowawcza, prowadzona przez szkołę dla zapewnienia uczniom opieki pozalekcyjnej i wychowania w przypadkach, gdy dzieci te w czasie pracy rodziców (opiekunów) są pozbawione opieki. Świetlica zapewnia przede wszystkim możliwość odrobienia lekcji i uczestnictwo w różnego rodzaju zajęciach zgodnych z zainteresowaniami dzieci.

Technikum – szkoła czteroletnia, której ukończenie umożliwia, po zdaniu egzaminu, uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodach określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Absolwenci technikum uzyskują wykształcenie średnie, a także mają możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. W publikacji w tej grupie szkół ujęto również trzyletnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych oraz ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego.

Tytuł zawodowy – tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub tytuł równorzędny.

Widzowie i słuchacze – ludzie zgromadzeni, przebywający w określonym miejscu w celu oglądania i słuchania przedstawienia, koncertu lub seansu filmowego; publiczność.

Wiek poprodukcyjny – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej – Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009 Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.).

Wiek produkcyjny – ludność w wieku zdolności do pracy tj. mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat.

Wiek produkcyjny mobilny – kobiety i mężczyźni w wieku 18-44 lata.

Wiek produkcyjny niemobilny – mężczyźni w wieku od 45 do 64 lat, kobiety w wieku od 45 do 59 lat.

Wiek przedprodukcyjny – ludność, która nie osiągnęła wieku zdolności do pracy; oznacza ludność w wieku 0-17 lat.

Wolne miejsca pracy – miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Wolumin – tom zarejestrowany w księdze inwentarzowej biblioteki. W przypadku wydawnictw nieperiodycznych jest to pojedynczy egzemplarz, natomiast w przypadku periodyków to zbiór numerów danego czasopisma stanowiący jedną pozycję inwentarzową.

Wskaźnik absencji pracownika – procentowy udział czasu nieprzepracowanego w zależności od przyczyny w ogólnej liczbie godzin nominalnego czasu pracy.

Wskaźnik masy ciała (BMI) – współczynnik powstały przez podzielenie masy ciała podanej w kilogramach przez kwadrat wysokości podany w metrach.

Wskaźnik skolaryzacji netto – stosunek liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się na danym poziomie kształcenia do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy – stosunek wolnych miejsc pracy do sumy zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy.

Wskaźnik zatrudnienia – procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Współczynnik aktywności zawodowej – procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Współczynnik dynamiki demograficznej – stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie (najczęściej 1 roku) do liczby zgonów w tym okresie.

Współczynnik dzietności kobiet – oznacza przeciętną liczbę dzieci, którą urodziłaby kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat), przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną wśród kobiet w badanym roku.

Współczynnik reprodukcji brutto – wyraża liczbę żywo urodzonych dziewczynek przypadających na jedną kobietę będącą w wieku rozrodczym.

Wybory – akcja mająca na celu powołanie odpowiednich kandydatów do określonych funkcji przez głosowanie, w którym mogą wziąć udział wszyscy uprawnieni pełnoletni obywatele.

Wykonywany zawód – zespół czynności lub prac, których wykonywanie stanowi główne źródło utrzymania danej osoby i ewentualnie jej rodziny. Zawód wykonywany jest zawodem gospodarczym to znaczy występującym na danym rynku pracy nie zawsze sklasyfikowanym w KZiS (Klasyfikacja Zawodów i Specjalności wprowadzona na mocy Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie

klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. – Dz. U. 2010 Nr 82, poz. 537 zmieniającego rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania), ponieważ pracodawcy sami tworzą nazewnictwo funkcjonującym zawodom.

Wystawa – zorganizowane na czas określony udostępnianie dla publiczności (osób zwiedzających) zestawu dzieł sztuki lub eksponatów muzealnych objętych odpowiednim tytułem. Jeden tytuł stanowi jedną wystawę.

Wzór użytkowy – nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci. Wzór użytkowy uważa się za rozwiązanie użyteczne, jeżeli pozwala ono na osiągnięcie celu mającego praktyczne znaczenie przy wytwarzaniu lub korzystaniu z wyrobów. Na wzór użytkowy udzielane jest prawo ochronne. Przez uzyskanie prawa ochronnego nabywa się prawo wyłącznego korzystania ze wzoru użytkowego w sposób zarobkowy lub zawodowy na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Czas trwania prawa ochronnego wynosi 10 lat od daty dokonania zgłoszenia wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze – organizuje się w szkole ogólnodostępnej dla uczniów, którzy mają znaczne trudności w uzyskaniu osiągnięć z zakresu określonych zajęć edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej dla danego etapu edukacyjnego. Zajęcia prowadzone są przez nauczyciela właściwych zajęć edukacyjnych. Liczba uczestników zajęć wynosi od 4 do 8 uczniów (Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – organizuje się w szkole ogólnodostępnej dla uczniów, u których stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające uzyskanie osiągnięć wynikających z podstawy programowej dla danego etapu edukacyjnego; zajęcia prowadzą nauczyciele posiadający przygotowanie w zakresie terapii pedagogicznej; liczba uczestników zajęć wynosi od 2 do 5 uczniów (Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Zajęcia logopedyczne – organizuje się w szkole ogólnodostępnej dla uczniów z zaburzeniami mowy, które powodują zakłócenia komunikacji językowej oraz utrudniają naukę; zajęcia prowadzą nauczyciele posiadający przygotowanie w zakresie logopedii lub logopedii szkolnej; liczba uczestników zajęć wynosi od 2 do 4 uczniów (Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Zajęcia socjoterapeutyczne – organizuje się w szkole ogólnodostępnej dla uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne; zajęcia socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym prowadzą nauczyciele posiadający przygotowanie w zakresie pracy o charakterze terapeutycznym lub socjoterapii; liczba uczestników zajęć wynosi od 3 do 10 uczniów (Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Zakład opieki zdrowotnej – wyodrębniony organizacyjnie zespół osób i środków majątkowych, utworzony i utrzymywany w celu udzielania świadczeń zdrowotnych i promocji zdrowia. Zakładem opieki zdrowotnej jest m.in.:

- szpital, zakład opiekuńczo-leczniczy, zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, sanatorium, prewentorium, hospicjum stacjonarne, inny niewymieniony z nazwy zakład przeznaczony dla osób, których stan zdrowia wymaga udzielenia całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych w odpowiednio urządzonym, stałym pomieszczeniu;
- przychodnia, ośrodek zdrowia, poradnia, ambulatorium;
- pogotowie ratunkowe;
- medyczne laboratorium diagnostyczne;
- pracownia protetyki stomatologicznej i ortodoncji;
- zakład rehabilitacji leczniczej;
- żłobek.

Zgodnie z ustawą (Ustawa z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej, Dz. U. Nr 91, poz. 408, z późn. zm.) zakłady opieki zdrowotnej dzieli się na publiczne i niepubliczne.

Publiczny zakład opieki zdrowotnej – jednostka organizacyjna utworzona przez jeden z następujących podmiotów: ministra lub centralny organ administracji rządowej, wojewodę, jednostkę samorządu terytorialnego, publiczną uczelnię medyczną lub prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego.

Niepubliczny zakład opieki zdrowotnej – zakład utworzony przez kościół lub związek wyznaniowy, pracodawcę, fundację, związek zawodowy, samorząd zawodowy, stowarzyszenie, inną krajową lub zagraniczną osobę prawną lub fizyczną.

Zapomoga – doraźna pomoc finansowa dla studenta lub doktoranta, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej; może być przyznana na wniosek zainteresowanego nie częściej niż dwa razy w roku akademickim.

Zasadnicza szkoła zawodowa – szkoła o okresie nauczania nie krótszym niż 2 lata, której ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także dalsze kształcenie w dwuletnich uzupełniających liceach ogólnokształcących lub trzyletnich technikach uzupełniających. W publikacji w tej grupie szkół ujęto również trzyletnie szkoły przysposabiające do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy.

Zaufanie do instytucji publicznych – jedno z kryteriów społeczeństwa obywatelskiego oraz wskaźnik opisujący poziom kapitału społecznego.

Żywe urodzenie – całkowite wydalenie lub wydobycie z ustroju matki noworodka, niezależnie od okresu trwania ciąży, który po takim oddzieleniu oddycha bądź wykazuje jakiegokolwiek inne oznaki życia, jak czynność serca, tętnienie pępowiny lub wyraźne skurcze mięśni zależnych od woli (mięśni szkieletowych), bez względu na to, czy sznur

pępowiny został przecięty lub łożysko zostało oddzielone; każdy taki noworodek jest uważany za żywo urodzonego.

5. GLOSSARY

Absence rate – percentage share of the non-worked time depending of the cause in the total number of nominal work-time.

Academic studies – studies conducted by an authorised higher education institution which end in obtaining the appropriate professional title (Bachelor of Arts/Sciences, Engineer, Master of Arts/Sciences or its equivalent).

Activities for the local community – in this publication presented as indicator showing the level of development of civil society in Poland, the experience and competence of civil society.

Activity rate – share of the economically active persons of a given category in the whole population of a given category.

Actual increase / decrease – the sum of natural increase and net internal with international migration (for permanent and temporary residence). In gminas, also balance of population movements caused by administrative changes is taken into account, which means that annual increase is the difference calculated in absolute numbers between two population sizes in a given gmina as at the beginning and end of the analysed period.

Author's meeting – direct author's meeting with the recipients of art.

Average bed use (in days) – the number of bed-days divided by the average number of beds.

Average monthly gross wages and salaries – the relation of the sum of gross salaries and fees paid to certain groups of employees for performing work under labour contracts, payments from profit and from balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities to the average number of employees, excluding outworkers, apprentices and persons employed abroad.

Average patient stay in hospital (in days) – the number of bed-days divided by the number of patients in the year.

Basic vocational school – school providing basic vocational education, awarding graduates with a diploma certifying vocational education after passing a final examination. After graduation further education in supplementary general secondary schools or supplementary technical schools is possible. Graduates of lower secondary schools are admitted to this type of school. The course lasts from 2 to 3 years. In the publication this type of school also includes special job-training schools for students with moderate or severe intellectual disability and for students with multiple disorders. A graduate from a special job-training school receives a school-completion and job-training certificate.

Biological age groups – there are distinguished three basic groups used mostly:

- 0-14 years – children (demographic youth);
- 15-64 years – adults;
- 65 years and more – seniors (demographic old age).

Body mass index (BMI) – is calculated by dividing the body weight in kilograms by square of the height in meters.

- Book** – non-periodic publication of at least 49 pages exclusive of the cover pages, published in a particular country and made available to the public.
- Borrower** – person who in the course of following year was registered at a library and checked out at least one item.
- Budget of local government** – annual plan of: revenues, expenditures, incomes and outgoings of the local entity. It is resolved on the financial year. Financial year is the calendar year. Budget Resolution is the basis for the financial management of local government units for the year.
- Cervical smear test** – gynaecologic test that allow making an early diagnosis of precancerous cervix state.
- Club** – organized group in cultural institutions, managed by qualified workers, who conduct regular classes with a specific profile theme. Therapeutic group (club) leads permanent activity for the disabled people and at risk of pathology.
- Collection** – includes non-periodical publications (books and brochures) and periodicals (newspapers and magazines).
- Community centre** – cultural institution which usually has only one room and essential equipment, and whose territorial range covers small groups in the local environment. The activity in after-school clubs is generally conducted by social activists, supported by the manager of a given after-school club. The units which are customarily called “after-school clubs”, but which do not conduct cultural events, and whose rooms serve other purposes, e.g. are used as the venues for official meetings and conferences, professional/vocational courses, and the like, as well as school dayrooms do not belong to the group of community centres.
- Compulsory one year pre-primary school preparation** – introduced based on the Act dated 27th of June 2003 amending the Act on education system. Based on the article 14, point 3 of the Act, children aged 6, and since 1st of September 2011 aged 5, are obliged to fulfil compulsory one-year pre-school preparation. The obligation starts from the beginning of the school year in the calendar year in which the child turns 6 years, since 2011 – 5 years. The obligation is fulfilled when parents enrol child to nursery school or pre-primary section in primary school, and allow children to participate regularly in the classes. Gmina (administration of the territorial area) is responsible for allowing to fulfil this obligation, including free commuting and taking care during commuting or to reimburse the cost of public transport for child and its guardian, if the child is commuting with parents and the distance between the nearest public nursery school or pre-primary section in primary school is more than 3km.
- Conferment procedure for Ph.D. degree** – procedure during conferment of Ph.D. degree conducted by the authorised entity of higher education institution or other science institution, supervised by a specially appointed committee. Operations on the Ph.D. course end by resolutions of the council of the entity regarding initiation of the Ph.D. course and appointment of the promoter, adoption of the doctoral dissertation and its release for public defence, adoption of the public defence of dissertation, giving a Ph.D. degree.
- Corrective-compensating classes** – classes in a school organised for pupils, who have specific problems in learning, which make them unable to have attainments

corresponding with the core curriculum for a particular educational level. Classes are conducted by teachers with pedagogical therapy training. The number of participants in a class is 2 to 5 pupils (Act of 7th of September 1991 on education system, Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with amendments).

Cultural centre – *municipal (district, municipal-gmina or gmina) multi-purpose socio-cultural institution which, based on a common programme, integrate the activities conducted by independent cultural institutions (community centres, libraries, clubs, after-school clubs, cinemas, art circles, art galleries, regional chambers, and similar), operating in a given locality (gmina), and by other entities conducting cultural events in this area as well as recreation and sports establishments and gastronomic services points. In recent times, cultural centres have focused mainly on their own activities, setting the programme-based coordination activities aside.*

Cultural establishment – *cultural institution conducting multi-scope socio-cultural activity. It is headquartered in separate building, erected or adopted for this purpose, containing an auditorium and a cinema hall, as well as rooms and appliances designed to conduct specified cultural activity.*

Current expenditures on R&D activity – *personnel outlays and costs of consumption of materials, nondurable objects and energy, costs of services made by other contractions (other than R&D) including: third party processing, transport, repair, bank, postal, telecommunication, information technology, publishing, municipal, etc. services, costs of business trips and other current costs including in particular taxes and fees charged on costs of operating activity and profits, property insurance and equivalent for the benefit of employees – in the part in which they are related to R&D activity.*

Demand for labour – *the number of vacancies offered by economy in specific social and economic conditions. Demand for labour is understood as:*

- *occupied jobs, determined by the actual number of the employed,*
- *vacancies.*

Demographic dynamics rate – *ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.*

Doctoral studies – *doctoral programmes open to applicants holding the degree of magister (Master) or an equivalent degree, providing advanced knowledge in a specific area or discipline of science, preparing for independent research and creative activity, and for the award of the academic degree of doctor (Ph.D.).*

Economically active population – *persons who are considered as employed or unemployed in accordance with the definitions presented below in glossary.*

Economically inactive population – *people outside the labour force, are all the persons aged 15 and more who were not classified as employed or unemployed, i.e. persons who during reference week:*

- *did not work and were not job-seekers;*
- *did not work and were job-seekers, but were not ready to start work within two weeks after the reference week;*
- *did not work and were not job-seekers because they had found a job and they were waiting to start in the period:*

- longer than 3 months,
- no longer than 3 months, but they were not able to take up work (2004).

Among the economically inactive is specified a group of discouraged persons, i.e. persons not seeking work because they are convinced that they will not find it.

Educational age groups – contains the following:

- 3-6 – pre-primary education,
- 7-12 – primary education,
- 13-15 – lower-secondary education,
- 16-18 – secondary education,
- 19-24 – tertiary education.

Educational level – highest grade completed within the most advanced level attended in the educational system.

Elections – the aim is to select persons among candidates for specific functions by the vote, which is open to all eligible adult citizens.

Emigration – departures abroad in order to settle (for permanent residence) or for temporary stay.

Employed persons – persons aged 15 and more, who during the reference week:

- performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as paid employees worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture,
- had work but did not perform it:
 - due to sickness, maternity leave or vacation,
 - due to other reasons, but the break in employment:
 - did not exceed 3 months,
 - exceeded 3 months, but these persons were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto remuneration.

Employed persons – in line with international standards – also include students, with whom employers or physical persons concluded a contract for apprenticeship or teaching a particular job, if they receive wages or salary. The term “any work” shall be understood as work performed for at least 1 hour.

Exhibition – an event in which a set of works of art or museum exhibits is made available to the public (to visitors), under a specific title, and for a specified period. One umbrella title is assigned to an exhibition.

Expenditures for product and process innovations – all current expenditures and investment outlays, irrespective of origin of such the funds, incurred in a reporting year on all kind of innovation activity, on works finished with the success, given up, discontinued and not-finished to the end of the reporting year. They cover expenditures for:

- R&D work related to preparing the production of new and significantly improved products (product innovations) and processes (process innovations), intramural and extramural;

- acquisition of external knowledge (licences, patent rights, disclosures of know-how, etc.);
- acquisition of software;
- acquisition and assembly of machinery and equipment as well as building, extension and modernisation of buildings designed to introduced product and process innovations;
- personnel training connected with innovation activity;
- marketing of new or significantly improved products;
- other preparations for implementing product or process innovations.

Female fertility – is measured by the indicator calculated as the number of live births to the number of females of childbearing age (15-49).

Field of education – field of study, as defined in the International Standard Classification of Education (ISCED), is as the subject matter taught in an education programme.

First-cycle programmes – Bachelor or Engineer studies which provide basic knowledge and skills in a given field, and prepare for working in a given profession; the studies end in obtaining the title of Bachelor of Arts/Sciences or Engineer.

Fixed cinema – operates always in one building, permanently dedicated to public film screening with a defined frequency. This group also covers summer cinema.

Full-time programmes – form of study in which the curriculum comprises courses requiring direct participation of academic staff and students, with the course load defined in the degree programme requirements for this form of study, and which is specified by the senate of a higher education institution.

Gallery – entity whose/which basic activity (or one of the basic activities) is exhibition arranging.

General secondary school – upper secondary school which allow graduates to be awarded with a certificate of general secondary education after passing the Matura (matriculation) examination. The education lasts for 3 years, and in bilingual schools (bilingual sections) with an introductory grade – 4 years. Graduates of general secondary schools, after finishing the last grade of the programme, receive secondary education, which allows them to apply to postsecondary schools. After passing the Matura (matriculation) examination they obtain the right to apply to higher education institutions. In this group supplementary general secondary schools for graduates of basic vocational schools are also included. After lasting 3 years course graduates can be awarded with a certificate of general secondary education and after passing the Matura (matriculation) examination they obtain the right to apply to higher education institutions.

Graduate of courses – a person who has completed training in a particular field of knowledge or skills with a positive result.

Graduate of higher education institution – person who had completed studies receiving the academic title. Graduates of master's studies (second-cycle and long-cycle programmes) are granted the title of Master of Arts/Sciences (depending on the field of education): Master of Economy, Master of Philology, etc. and graduates of medical faculties: general practitioner, dentist, and veterinarian. Graduates of first-cycle

programmes obtain (depending on the field of education) the professional title of Engineer or Bachelor of Arts/Sciences.

Gross domestic product – illustrates the final result of the activity of all entities of the national economy. The value of total annual GDP is calculated on the basis of estimating three categories equal with respect to macroeconomic values, specifying GDP by:

- volume of production activity, GDP is the sum of value added of all institutional sectors or all sections of NACE of domestic production entities increased by taxes on products and decreased by subsidies on products,
- final result of production activity, GDP is calculated as the sum of domestic demand, i.e. final consumption expenditure and gross capital formation as well as external balance of goods and services,
- total expenditures on the generation of income account of the total economy (compensation of taxes less subsidies on production and imports, gross operating surplus and mixed income of the total economy).

Gross reproduction rate – is the number of female births per each women of childbearing age.

Group of fields of education – fields of education classified according to the International Standard Classification of Education (ISCED '97).

Health care facility – a separate organizational group of person and financial means in order to provide health care benefits and health promotion.

A health care facility is among others: hospitals, chronic medical care homes, nursing homes, sanatoria, preventoria, stationary hospices and other facilities aimed at patients, whose physical conditions require round-the-clock health services provided in properly adjusted rooms, out-patient departments, health centres, out-patient clinic, emergency ambulance service, medical diagnostic laboratories, dental prosthetic and orthodontic out-patient clinic, nursery.

According to the act (Act of 30th of August 1991 on health care facilities, consolidated text: Journal of Laws 2007, No. 14, item 89, with subsequent amendments) public and non-public health care facilities can be established.

Public health care facility – organizational unit established by ministers, or central bodies of the government administration, voivodes, territorial self-government entities, state medical universities, or state universities conducting teaching and research activity in the field of medical sciences or by the Medical Centre of Postgraduate Education.

Non-public health care facility – organizational established by churches or religious associations, employers, foundations, trade unions, professional local government bodies or associations, companies without legal status, domestic or foreign legal persons, or natural persons.

Higher education institution – institutions operating under the provisions of the Act of the 27th of July 2005 – Law on Tertiary Education (Journal of Laws 2005 No. 164, item 1365, with amendments).

Immigration – arrivals from abroad in order to settle (for permanent residence) or for temporary stay.

In-patient health care – 24-hour or day doctors and nurses health care service provided to persons requiring treatment in in-patient health care.

Internal migration – movement from place of residence (permanent or temporary) in the territory of Poland, connected with crossing the administrative border of a gmina, including – in case of urban-rural gminas – changes of the place of residence within a gmina, i.e. from rural to urban areas and vice versa.

International migration – departures abroad and arrivals from abroad in order to settle (for a permanent residence) or for temporary stay.

Intramural expenditures on R&D activity – expenditures incurred in a reporting year on R&D activity in the reported entity, irrespective of origin of such the funds. They cover both current expenditures and investment outlays on fixed assets related to R&D activity, but do not cover depreciation of these assets. Intramural expenditures on R&D activity are surveyed according to costs category and according to sources of financing, i.e. sources of funds for this activity by entities conducting it.

Job vacancy rate – ratio of vacancies to occupied and unoccupied jobs.

Library – library, or library unit is an institution (institution group) having a permanent collection of books in a common registration and marked with a common property sign. Library is a unit having an organized (catalogued) collection of books, periodicals and other writing materials which has at least 300 catalogue items, available to users in a controlled manner.

Library branch – institution subordinated, in terms of organization, to the parent library, serving a certain part of the area covered by the activity of the parent library, and having their own permanent collection.

Licence – exclusive right granted for an invention by national (in Poland – Patent Office of the Republic of Poland) or international authority (European Patent Office – European licence). An individual or legal person acquires the right to exclusive use of an invention in a particular territory for 20 years from the time of patent application, under the terms of law acts of the country or international convention.

Life expectancy – is expressed by the average number of years that a person at the expect age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

Lifelong learning – education in the schools for adults, also gaining and developing general knowledge, skills and qualifications in non-formal education by person who fulfilled compulsory education obligation.

Live birth – the complete expulsion or extraction of an infant from its mother, regardless of the pregnancy duration, which after such separation, breathes or shows any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or definite movement of voluntary muscles, whether or not the umbilical cord has been cut or the placenta was attached; each case of such evidence is considered as live born.

Long-term unemployed persons according to the Act of 20th of April 2004 on employment promotion and labour market institutions (Journal of Laws 2004 No. 99, item 1001, with amendments) – persons who stayed in the registers of the powiat labour office for the overall period exceeding 12 months in the last two years, excluding (since November 2005) the periods of traineeship or on a job occupational training.

Longstanding health problems or chronic diseases – had lasted or are expected to last for 6 months or longer, either diagnosed by a doctor or not.

Lower secondary school – compulsory school educating in a three-year cycle (aged 13 to 15). The formal requirement for admission to a lower secondary school is graduation from a primary school.

Lower secondary school examination – external test conducting for the last grade students of lower secondary schools, which positive result allows the student to apply to good upper secondary schools.

Mammography – radiologic method to examine the women breast which goal is the early detection of breast cancer.

Medical, dental, nurses or midwives practice – an organizational and legal form in which it is possible to perform professional activities by a person entitled to a medical profession. The main issue of this form is to provide health services for the population by private operators. After registering, a practice may provide services within the public or private sector.

A practice can be individual or group. Practices act in accordance with the Act on the Profession of Doctor and Dentist (Act of 5th of December 1996 on the Profession of Doctor and Dentist, consolidated text: Journal of Laws 2008 No. 136, item 857, with amendments) and with the Act on the Profession of Nurses and Midwives (Act of 5th of July 1996 on the Profession of Nurses and Midwives – consolidated text: Journal of Laws 2009 No. 151, item 1217, with amendments).

Migration for permanent residence – migration connected with movement from the place of permanent residence.

Migration inflow – number of people who arrived to the country (to the given administrative unit) in a given period.

Migration outflow – number of people who left the country (the given administrative unit) in a given period.

Mobility age – men and women aged 18-44.

Museum – a non-profit organizational unit, whose purpose is permanent protection of cultural goods, informing of values and of the content of the collected goods, popularisation of fundamental values of Polish and international history, science and culture, developing the cognitive and aesthetic sensitivity as well as making possible the contact with the collections.

Museum lesson – organized by the museum specialist lesson (or series of lessons on a specific topic) for organized groups of school youth, presenting issues in the field of history, art, technology, science, etc., or popularizing the art manufacturing based on the techniques and traditions using the exhibits gathered by museum.

Natural increase / decrease – the difference between the number of live births and the number of deaths in a given period.

Net enrolment rate – ratio of the number of pupils (at the beginning of the school year, in age group) at a given level of education to the population (as of 31th December) in the age group identified as corresponding to this level of education.

Net migration / Migration balance – difference between migration inflow and migration outflow.

Newly created jobs – the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Nominal working time – time worked according to the norm of working time (daily and weekly working time limit) in the occupational post. Nominal working time is the calendar working time reduced by time of statutory holidays.

Non-mobility age – men aged 45-64 years, women aged 45-59 years.

Non-working time – part of nominal working time, within of which the employee was absent from work, or didn't start working regardless of the reason.

Number of places in nursery school – number of places recorded as stated in establishments charters, used to calculate access to pre-primary education indicator.

Occupation – a group of activities or works, which are the main source of income for persons and possibly their families. Occupation is a profession that is present on the labour market, but not always is classified in KZiS (The classification of occupations and specializations was introduced by the Regulation of the Minister of Economy and Labour of 8th of December 2004 on the classification of occupations and specializations, and the Minister of Labour and Social Policy of 27th of April 2010 – Journal of Laws No. 82, item 537, on changing the Regulation on the classification of occupations and specializations for labour market needs and range of its usage), because employers create their own names of occupations for typical professions.

Out-patient health care – provision of health services by health care providers to patients not requiring treatment on a 24-hour or on a daytime basis.

Overtime hours – time worked over the binding number of hours of work time, for which the employee does not receive a day off, but additional pay. Work performed during additional days off is work in overtime, if the employee was not given an extra day off at another time in lieu of the time worked.

Part-time programmes – form of study other than full-time programmes complying with the degree programme requirements defined for this form of study, and specified by the senate of a higher education institution.

Pedagogical library – entity which serve the needs of teachers who study or improve their qualifications, students preparing to become teachers and students of institutions educating teachers. The collection of these libraries includes professional literature in the field of education and other fields of science, as well as belles-lettres and socio-economic literature.

Personnel outlays on R&D activity – expenditures incurred by entity in a reporting year, cover: wages and salaries, surcharges on wages and salaries charged on employer according to regulations, including social contributions and doctoral scholarships for students of doctoral studies involved in R&D activity.

Place of work, place of employment – the institution, company, etc. in which someone is working.

Postgraduate studies – form of tertiary education designed for graduates of the first and the second degree studies.

Post-secondary school – school in which the programme lasts up to 2.5 years. Graduates obtain a diploma which states their vocational qualification at the level of a technician or qualified worker. In statistics, colleges of social work and teacher training institutions:

foreign language teacher training colleges and teacher-training colleges are presented separately from vocational schools.

Post-working age – men aged 65 years and more, women aged 60 and more – Act of 17th of December 1998 on pensions from the Social Insurance Fund (Journal of Laws No. 153, item 1227, with amendments).

Pre-primary education establishment – establishments taking care and preparing children for school education. Such establishments are designated for children between the age of 3 and the beginning of their education in a primary school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections of primary schools,
- pre-primary education groups since 2008/2009 school year,
- pre-primary point.

Pre-working age – population who have not reached working ability yet, i.e. people aged 0-17.

Primary school – six-year school in which the last year of education ends with a test which qualifies the student for further lower secondary education. The organizational structure of primary schools includes grades 1-6, in which education is compulsory.

Primary school competence test – compulsory examination conducting for the last grade students of primary schools, assessing skills in competence fields of reading, writing, reasoning, analysing and communicating in respect of realisation of the education assignments described in the core curriculum.

Professional competence examination – form of competence assessment in the field of particular profession for graduates of basic vocational schools, technical schools, supplementary technical secondary schools and post-secondary schools.

Professional title – title of Engineer, Bachelor of Arts/Sciences, Master of Arts/Sciences or equivalent.

Promotion at work, career progression – moving to a higher position, to receive a promotion, moving the employee to higher positions in professional and social hierarchy.

Public library – institution as serve as a means of developing and satisfying the reading-related needs of the population.

Readings – one of the forms of educational activities carried out by museums and art gallery.

Research and development activity (R&D) – research and experimental development (R&D) comprise creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture and society, and the use of this stock of knowledge to devise new applications.

Scholarship – monthly paid financial aid of social or incentive character granted to pupils/students, enabling complete or partial cover of costs: participation in educational classes, buying teaching aids, maintenance and accommodation.

Scholarship of minister responsible for culture and national heritage – form of financial assistance for students of art schools, which achieved high grade point average in vocational programmes or became a laureate of international or national art competition. Student has a right to apply for the scholarship not earlier than after

finishing first year of schooling and not more frequently than once a year. Number and amount of scholarships is settled by Minister responsible for culture and national heritage in each school year separately.

Scholarship of minister responsible for national education – form of financial assistance for students having outstanding educational achievements, particularly for:

- laureates of international subject competitions or laureates and finalists of national subject competitions,
- laureates of scientific work competitions organized by scientific institutions or associations,
- high-performing individually taught students of upper secondary schools,
- students of non-tertiary education institutions enrolled in the higher education institutions according to the regulations regarding principles and requirements of attendance for outstanding skilled students in the corresponding field of education and programme completion rules,
- students achieving high results in sport competition at national and international level.

Scholarship of prime minister – form of financial assistance for the best performing students of schools, graduation from which permits students to obtain the Matura (matriculation) certificate. Scholarship of prime minister is conferred on one student of particular school, who fulfil the terms to obtain this form of benefit. In order to obtain Scholarship of prime minister it is necessary to graduate with the highest mean score in the school or demonstrate special skills in at least one field of education, achieving the highest results and in the others fields achieving at least good results. Scholarship of prime minister is conferred on the period from September to June in particular school year.

School – organizational entity created on the basis of a charter or a record in the register by an administrative body, a local self-governing body, a legal or private person on the basis of regulations of the appropriate Education System Act. A school conducts training of a specific kind and on a particular level and has a status conferred by an entity or the headperson, specifying, among others, its name, type, the governing authority and its internal organization. Schools can be public, non-public with the status of a public school, and non-public, other establishments of the system of education are public or private.

School day-room – care-educational service organized by a school in order to provide extracurricular care and education for students cases when they are not under the care of their parents (guardians) while they are at work. A school day-room provides the possibility of doing homework and taking part in various activities according to children's interests.

School graduate – person who have graduated from the highest grade of a given school programme and obtained a school certificate from that establishment. concerns all the schools and establishments from pre-primary to post-secondary level.

School interest group – form of extra-curricular and optional activities organizing by a school in order to provide children and youth with conditions for development of interests and skills, as well as recreation and leisure in their leisure time. It enables

young people to acquire more complete world knowledge and let them spend leisure time in more advantageous way.

Scientific degree – *the degree of Doctor (Ph.D.), the degree of Habilitated Doctor in a specified field of science or field of science within a specified scientific or artistic discipline. Scientific degrees are conferred in the organizational units which are authorised to confer them.*

Scientific library – *library that serves the needs of education and training, provide access to library materials and information resources needed to carry out research works and incorporating results of research. Operate scientific research in the field of librarianship and related fields, as well as in areas supported by science.*

Scientific, technical and economic information centres – *institutions of information and library libraries having the status of scientific libraries are not included in the latter.*

Screening – *a permanent projection of a full length film, irrespective of the type of medium used (photosensitive tape, magnetic tape or digital technology), with an intended and previously-specified duration. In the case of projection of a multi-part film divided into episodes, a projection of each episode, which has its own credits and specified duration, is treated as a separate screening. In this event, the audience size is indicated analogically. A projection of a set of short movies (such as morning projections for children) is also classified as a screening.*

Second-cycle programmes – *master's studies which lead to obtaining the title of Master of Arts/Sciences or its equivalent. These studies are intended for people who had already been granted the title of Bachelor of Arts/Sciences, Engineer or their equivalent, as well as the title of Master of Arts/Sciences.*

Secondary school matriculation examination – *assessment of the general competence level achieved by graduates of upper secondary schools: general secondary schools, specialized secondary schools, technical schools, supplementary general secondary schools, and supplementary technical secondary schools.*

Section in school – *basic organizational entity of a school comprising a group of pupils being educated in the same grade. An additional distinguishing feature can be the specific composition of a group of pupils (a special section, an integration section, an open-access section) or a special educational programme (a bilingual section, job-training section).*

Social and vocational status – *defined in the social culture as the position of people in the social hierarchy and widely in the social structure. The role of persons in a society is the result of their social position. Social position is also connected with certain privileges and responsibilities.*

Social scholarship – *monthly paid type of financial aid for a student or doctoral studies student who is in difficult financial situation.*

Socio-therapeutic classes – *classes in a school organised for pupils with dysfunctions and disorders which cause difficulties in functioning in society. Socio-therapeutic classes and other therapeutic classes are conducted by teachers with therapeutic or socio-therapeutic training. Number of participants in the classes is between 3 and 10 pupils (Act of 7th of September 1991 on education system, Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with amendments).*

Specialised-fiction library – possessing collection typical for the founding institution and also collection of belles-lettres.

Specialised library – meet the needs of employment enterprises, providing materials and information from various fields, necessary for employees (to carry out their tasks and improve their qualifications).

Specialised secondary school (general-vocational schools) – three-year upper secondary school, teaching general-vocational subjects. Graduates are awarded with a certificate of general secondary education and those who pass the Matura (matriculation) examination obtain the right to apply to higher education institutions. Specialised secondary schools in this publication are also referred to as general-vocational schools. The goal of the education process here is to obtain vocational qualifications in short education cycles – from 1 to 1.5 years – in a post-secondary school or in the form of extracurricular education, as well as retraining in the course of work (repeatedly during a vocational life).

Spectators and audience – people assembled, in a particular place to watch and listen to the show, concert, performance or movie.

Speech-therapy classes – speech therapy classes in a school are organised for pupils with speech disorders, which cause disruptions in communication and make it difficult to learn. Classes are conducted by teachers with speech-therapy training. The number of participants in the classes is between 2 and 4 pupils (Act of 7th of September 1991 on education system, Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with amendments).

State budget – constitutes a part of budgetary act and determines:

- the total amount of projected tax revenues and non-tax revenues of state budget,
- the total amount of planned budget expenditure,
- the amount of the planned state budget deficit together with the sources of its coverage,
- the total amount of projected revenues of the European Funds Budget,
- total amount of planned budget expenditures of the European Funds Budget,
- the financial result of the European Funds Budget,
- the total amount of planned income of the state budget,
- the total amount of planned expenditures of the state budget,
- the planned balance of revenues and expenditures of the state budget,
- limit for liabilities incurred on loans and securities issued.

The state budget consists of two parts corresponding to the public authorities, state control, the courts, tribunals and other bodies of government administration listed in article 139 paragraph 2 of the Act on public finance dated 27th of August 2009 (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1240, with amendments), but for the offices supervised by the Prime Minister a separate part of the budget shall be established respectively.

Student of higher education institution – person registered as student in a higher education institution, including students who have completed the final year of studies without taking the diploma exam and who were on academic leave. The students of postgraduate and doctoral studies comprise separate groups.

Subsistence allowance – singular financial aid granted upon application by a student or a doctoral studies student, who, due to unfortunate circumstances, have temporarily

found themselves in a difficult financial situation; the subsidy may be granted not more than twice per academic year.

Teacher – pedagogical employee of the kindergarten, school, establishment or teacher training establishment and in-service teacher professional training centre, who is employed to implement didactic, educational and carrying tasks and bearing in mind student well-being according to the Teacher's Charter.

Teaching-compensatory classes – classes in schools organised for pupils who have specific problems, which make significant difficulties for them in having attainments corresponding with the core curriculum for a given educational level. The classes are conducted by teachers for particular subject. The number of participants in the class is between 4 and 8 pupils (Act of 7th of September 1991 on education system, Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with amendments).

Technical school – four-year schools, graduation from which allows, after passing an examination, awarding of a diploma certifying vocational qualifications. Vocational training is conducted in the occupations specified in the regulations of the Minister of Education of 8th of May 2004 on the classification of vocations in vocational education. Technical-school graduates obtain secondary education certificate and additionally after passing the Matura (matriculation) examination they obtain the right to apply to higher education institution. In the publication this type of school also includes: three-year Supplementary technical secondary schools for graduates of basic vocational schools and General secondary artistic schools leading to professional certification, in which graduates also obtain the right to sit the Matura examination and after passing it, to obtain the right to apply to higher education institution.

Time worked in normal hours – time worked in the standard number of hours binding for a given employee group.

Total fertility rate – means the average number of children born by a woman during her entire reproductive period (15-49 years) assuming that the various phases of this period would give birth to the intensity observed during the year.

Unemployed persons according to LFS – persons aged 15-74 years who simultaneously meet the following three conditions:

- in the reference week were not employed (in accordance with the definition of “employed”);
- were actively looking for work, i.e. for over 4 weeks (the reference week being the fourth one) had been involved in concrete actions aimed at finding a job;
- were ready (able) to take up work within two weeks after the reference week.

The persons who were not seeking work because they had already found a job and were only waiting to start work within the period no longer than 3 months and they were able to take this job are also included in the category of the unemployed.

Unemployed persons according to the Act of 20th of April 2004 on employment promotion and labour market institutions (Journal of Laws 2004 No. 99, item 1001, with amendments) – persons who are not employed or performing any other kind of paid work, available for full-time work (or in case of disabled persons – available for at least half of the full work-time required for a given occupation or service), are not attending any full-time school with the exception of schools for adults or tertiary schools in the evening or

weekend education system, and are registered in the powiat labour office respective to the person's permanent or temporary place of residence, seeking employment or any other paid work, moreover, fulfilling additional criteria included in the act.

Unemployment rate according to LFS – *percentage share of the number of unemployed population of the given category in the number of economically active population of the given category.*

Unified Master's studies (long-cycle programmes) – *master's studies for candidates holding certificate of general secondary education, provide specialist knowledge in a given field of education. Unified Master's studies (long-cycle programmes) prepare for creative work in a given profession; the studies end in obtaining the title of Master of Arts/Sciences or its equivalent. Study completion allows the student to apply to third-cycle studies.*

Upper secondary school – *school operating on the curricular basis of three-year lower secondary school. This type of school include: three-year basic vocational schools, three-year general secondary schools, three-year specialized schools and four-year technical secondary schools (based on the lower secondary school programme), two-year supplementary general secondary schools, three-year supplementary technical secondary schools (conducting the programme of basic vocational schools), three-year special job-training schools and post-secondary schools.*

Utility model – *any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or durable assemblage of an object. A utility model shall be considered a useful solution if by means of that solution a practical effect is attainable in the process of manufacturing or exploitation of the product. Rights of protection are granted for utility models. Acquisition of the rights of protection allows using a utility model for profit or professional purpose in a territory of the Republic of Poland. The term of a right of protection is 10 years since the date of filing a utility model application with the Patent Office.*

Vacancies (job offers) – *jobs created as a result of fluctuation of the employed or the newly created positions that simultaneously fulfil three conditions:*

- *job post on the reporting day were actually not filled,*
- *the employer is trying to find persons willing to take up the job,*
- *in case of finding proper candidates, the employer would be willing to employ such persons with immediate effect.*

Volume – *(the contents included in one cover), listed in the inventory book, constitutes the calculation unit for an ordinary collection. In the case of periodicals, a volume is understood as a collection (usually annual collection) of issues of a given newspaper or magazine, published under one and the same title, and constituting one item in the inventory book.*

Voting turnout – *the percentage of people who gave their vote in the elections, calculated as a percentage ratio of the number of votes to the number of persons entitled to vote.*

Work time – *time when the employee is available for the employing establishment, the place of employment or any other place designed for work, as well as break time when the employee was not available for the employing establishment, if this break time was accepted by the establishment or occurred according to the law (for example, a sick*

leave, a care after the sick member of the family, fulfilling social duties, important family matters, holidays, unpaid leaves), as well as unjustified absence.

Working age – population of working ability, i.e. men aged 18-64, women aged 18-59.

Working directly with the patient (performing health care activities) – persons whose main workplace is public or non-public health care facility, a pharmacy, a pharmaceutical outlet, a stationary facility of social welfare or a practice. This group does not include persons for whom the main workplace is the National Health Fund, university or government entity or local government, the Ministry of Justice, as well as those working in the Social Insurance Institution, Agricultural Social Insurance Fund and in pharmaceutical companies, even if the work performed requires medical education. The methodology is consistent with international recommendations.

6. ŹRÓDŁA DANYCH

Badania i sprawozdania statystyczne

1.	BAEL	Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności
2.	EU- SILC	Europejskie Badanie Warunków Życia
3.	EHIS	Europejskie Ankietowe Badanie Zdrowia
4.	F-01/s	Sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym szkół wyższych
5.	K-01	Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej
6.	K-02	Sprawozdanie z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej
7.	K-03	Sprawozdanie biblioteki publicznej
8.	K-04	Sprawozdanie biblioteki: naukowej, fachowej, fachowo-beletrystycznej, pedagogicznej, towarzystwa naukowego, ośrodka informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej
9.	K-05	Sprawozdanie z działalności wystawienniczej
10.	K-07	Sprawozdanie z działalności domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy
11.	K-08	Sprawozdanie kina
12.	PNT-01	Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R)
13.	PNT-01/s	Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) w szkołach wyższych
14.	PNT-02	Sprawozdanie o innowacjach w przemyśle
15.	S-10	Sprawozdanie o studiach wyższych
16.	S-11	Sprawozdanie o pomocy materialnej i socjalnej dla studentów i doktorantów
17.	S-12	Sprawozdanie o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych
18.	SSI-10	Wskaźniki społeczeństwa informacyjnego
19.	Z-05	Badanie popytu na pracę
20.	Z-06	Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy
21.	Z-10	Sprawozdanie o warunkach pracy
22.	Z-12	Sprawozdanie o strukturze wynagrodzeń według zawodów
23.	ZD-3	Sprawozdanie z ambulatoryjnej opieki zdrowotnej
24.	ZD-I	Wejście ludzi młodych na rynek pracy

Źródła danych spoza zakresu badań statystyki publicznej

1. Biblioteka Narodowa
2. Centralna Komisja Egzaminacyjna
3. Dane demograficzne (sprawozdawczość urzędów stanu cywilnego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz urzędów gmin)
4. Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk
5. Instytut Onkologii
6. Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie
7. Komenda Główna Policji
8. Ministerstwo Finansów
9. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
10. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
11. Ministerstwo Zdrowia
12. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
13. Państwowa Komisja Wyborcza
14. Rada Monitoringu Społecznego
15. System Informacji Oświatowej
16. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
17. Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Statystyka międzynarodowa

1. Dane Eurostatu: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
2. Education at a Glance 2011, OECD
3. Eurostat/European Commission – Special Eurobarometer 278
4. Sprawozdawczość UOE (UNESCO, OECD, Eurostat)
5. Światowa Organizacja Zdrowia

6. DATA SOURCES

Statistical surveys and reports

1.	LFS	<i>Labour Force Survey</i>
2.	EU- SILC	<i>The European Union Statistics on Income and Living Conditions</i>
3.	EHIS	<i>The European Health Interview Survey</i>
4.	F-01/s	<i>Report on revenues, costs and the financial result of higher education institutions</i>
5.	K-01	<i>Report on artistic and entertainment activities</i>
6.	K-02	<i>Report on the activity of museum and paramuseum institution</i>
7.	K-03	<i>Report of public library</i>
8.	K-04	<i>Report of scientific, specialized, specialized-fiction, pedagogical and scientific society library, scientific, technical and economic information centre</i>
9.	K-05	<i>Report on exhibition activities</i>
10.	K-07	<i>Report on the activities of cultural centre and establishment, club, community centre</i>
11.	K-08	<i>Report of cinema</i>
12.	PNT-01	<i>Report on research and development (R&D)</i>
13.	PNT-01/s	<i>Report on research and development (R&D) in higher education institutions</i>
14.	PNT-02	<i>Report on innovations in industry</i>

15.	S-10	<i>Report on tertiary education</i>
16.	S-11	<i>Report on material and social support for students and students of doctoral studies</i>
17.	S-12	<i>Report on scholarships, postgraduate and doctoral studies and employment in higher education institutions</i>
18.	SSI-10	<i>Indicators on information society</i>
19.	Z-05	<i>Survey of demand for labour</i>
20.	Z-06	<i>Report on employed persons, wages and salaries and worked time</i>
21.	Z-10	<i>Report on working conditions</i>
22.	Z-12	<i>Report on structure of earnings by occupations</i>
23.	ZD-3	<i>Report on out-patient health care</i>
24.	ZD-I	<i>Entry of young people into the labour market</i>

Data sources that are not produced by public statistics

1. *Central Examination Board*
2. *Council for Social Monitoring*
3. *Demographic data (reports of civil status offices, Ministry of Interior and Administration and gmina offices)*
4. *Education Information System*
5. *Institute of Philosophy and Sociology of the Polish Academy of Sciences*
6. *Institute of Oncology*
7. *Institute of Psychiatry and Neurology in Warsaw*
8. *National Police Headquarters*
9. *Ministry of Finance*
10. *Ministry of Health*
11. *Ministry of Labour and Social Policy*
12. *Ministry of Science and Higher Education*
13. *National Electoral Commission*
14. *National Library of Poland*
15. *Polish Patent Office*
16. *Social Insurance Institution*
17. *State Agency for the Prevention of Alcohol-Related Problems*

International statistics

1. *Data from Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>*
2. *Education at a Glance 2011, OECD*
3. *Eurostat/European Commission – Special Eurobarometer 278*
4. *UOE reports (UNESCO, OECD, Eurostat)*
5. *World Health Organization*